CATALOGUS

N.V. VAN DE GARDE & CO'S DRUKKERIJ, ZALTBOMMEL

CATALOGUS
DER
BIBLIOTHEEK
VAN DE
VEREENIGING TER BEVORDERING VAN DE BELANGEN DES BOEKHANDELS TE AMSTERDAM

ZESDE DEEL

SUPPLEMENT-CATALOGUS 1940-1949

MET REGISTER

's-GRAVENHAGE
MARTINUS NIJHOFF
1949

LIBRARY
SEP 14 1964
UNIVERSITY OF TORONTO

Aan de nagedachtenis van
WOUTER NIJHOFF

INHOUD VAN HET ZESDE DEEL.

Voorrede XVII

I. INLEIDING .
1. Encyclopaedieën. Woordenboeken 1
2. Tijdschriften van algemene en bibliografische inhoud 1
3. Vaktijdschriften 4
4. Werken van Genootschappen . . . 6
a. The Bibliographical Society 6
b. Bibliographical Society of America 6
e. Gutenberg Gesellschaft 6
f. Gesellschaft für Typenkunde des XV. Jahrhunderts 7
g. Linschoten Vereeniging 7
i. Vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels 8
5. Adresboeken 8
a. Algemeen 8
b. Nederland 8
c. België 9
d. Duitsland 10
e. Frankrijk 10
f. Groot-Brittannië en Ierland 11
fa. Italië 11
g. Oostenrijk 11
h. Skandinavië 11
i. Zwitserland 11
j. Amerika 12

II. DE TECHNIEK VAN HET BOEK.
1. Algemeen 13
2. Schrijfkunst 16
4. Papier 18
5. Lettergieten. Lettertypen 19
6. Stereotypie. — Galvanoplastiek. 24
7. De Machine en Apparaten 25
8. Drukinkt 30
9. Zetten en drukken 31
10. Correctie 37

11. Hout- en metaalgravure Lithografie. Chromo- en Photolithografie 37
12. Verschillende technische methoden 38
13. Versiering en illustratie van het boek, formaat, titel, initialen, omslag, enz. („boekkunst"). . . . 44
14. Bindkunst 53

III. DE GESCHIEDENIS VAN HET BOEK.
1. Algemeen 56
2. Papier en watermerken 56
3. Het boek vóór de uitvinding der boekdrukkunst 62
a. Algemeen 62
b. Schriftkunde en *Oorkondenleer* 62
c. Werken over handschriften en miniatuurkunst 64
d. Reproducties van handschriften met en zonder miniaturen 69
4. Overgang naar de boekdrukkunst (Blokboeken, Speculum, Ars moriendi, enz.). . 69
a. Algemeen 69
5. De uitvinding van de boekdrukkunst 69
6. Geschiedenis van de boekdrukkunst en de boekhandel 72
a. Algemeen 72
b. Merken en Zinspreuken 75
c. Nederland en België 78
1. Algemeen 78
2. Reproducties 79
3. Verschillende steden 81
4. Personalia 82
d. Duitsland 88
1. Algemeen 88
2. Reproducties 89
3. Verschillende steden 89
4. Personalia 91
e. Frankrijk 95
1. Algemeen 95
2. Verschillende steden 96
3. Personalia 97
f. Groot-Brittannië en Ierland 99
1. Algemeen 99

3. Verschillende steden 101
4. Personalia. 101
g. *Italië* 104
1. Algemeen 104
2. Verschillende steden 105
3. Personalia. 105
h. *Oostenrijk. Hongarije. Tsjecho-Slovakije* . . 107
1. Algemeen 107
3. Personalia. 108
i. *Rusland. Polen. Finland* 108
j. *Skandinavië*. 109
k. *Spanje. Portugal* 110
2. Spanje 110
3. *Portugal* 111
ka. *Turkije. Balkanstaten* 111
l. *Zwitserland* 112
1. Algemeen 112
1a. Reproducties. 113
2. Verschillende steden 113
3. Personalia. 113
m. *Amerika* 114
1. Noord-Amerika. Canada 115
2. Zuid-Amerika. Midden-Amerika. Mexico 116
3. Personalia. 116
n. *Afrika. Azië. Australië* 119
7. Geschiedenis van de gravure en de lithografie 119
a. *Hout- en metaalgravure* 119
b. *Steendruk* 123
c. *Reproducties* 124
8. Geschiedenis van de boekband. . 124
a. *Algemeen*. 124
b. *Reproducties* 127
c. *Personalia* 127

IV. DE KENNIS VAN HET BOEK. BIBLIOGRAFIE.
1. Inleiding 129
a. *Algemeen. Systemen* 129
b. *Verzamelwerken en Essais* 130
c. *Anonymen en Pseudonymen. — Letterkundige bedriegerijen. Gefingeerde boeken en bibliotheken* 132
d. *Keuze van boeken. Het vormen ener bibliotheek* 132
2. Algemene bibliografie. 133
a. *Bibliografie van bibliografieën* 133

b. Algemene bibliografie 134
d. Bibliografie der 15e en 16e eeuwen 135
1. Inleiding. Incunabelstudie 135
2. Typen en facsimiles 136
3. Bibliografie 136
3. Nationale bibliografie 138
a. Nederland en België 138
b. Duitsland 140
c. Frankrijk 142
d. Groot-Brittannië en Ierland 143
e. Italië 143
ea. Luxemburg 144
f. Oostenrijk. Hongarije 144
g. Rusland. Polen. Finland 144
h. Skandinavië 145
i. Spanje. Portugal 146
k. Zwitserland 147
l. Noord-Amerika. Canada 147
m. Zuid- en Midden Amerika 148
n. Afrika. Azië 148
4. Speciale bibliografie 149
a. Aanplakbiljetten. Uithangtekens 149
b. Aardrijkskunde en Geschiedenis 149
1. Algemeen 149
2. Nederland. België 150
3. Duitsland 152
4. Frankrijk 152
5. Groot-Brittannië en Ierland 153
6. Italië 154
7. Oostenrijk. Hongarije. Tsjecho-Slovakije 154
8. Rusland. Polen. Finland 154
9. Skandinavië. Lapland 155
10. Spanje 155
13. Amerika 155
a. Algemeen 155
b. Noord-Amerika. Canada 156
c. Zuid- en Midden Amerika. Mexico. West-Indië 157
14. Afrika. Azië 157
c. Academische proefschriften 158
ca. Advertentie en reclamewezen 159
d. Almanakken en kalenders 159
da. Archaeologie 160
e. Autografen 160
ea. Beroepen 160

h. *Boekdrukkunst. Boek- en Bibliotheekwezen. Ex-libris* 160
k. *Cartografie* 161
ka. *Ceremonieën. Feesten. Optochten* 163
l. *Couranten en Tijdschriften. Registers op tijdschriften* 163
m. *Curiosa* 165
n. *Dodendansen* 166
o. *Emblemata* 166
oa. *Encyclopaedieën. Woordenboeken* 166
p. *Erotica* 166
pa. *Fascisme* 166
pb. *Filmwezen* 167
Folklore, zie *Zeden en Gewoonten*
q. *Geheime Leer. Vrijmetselarij. Toverij* . . . 167
r. *Geïllustreerde boeken* 167
ra. *Geleerde Genootschappen. Musea. Bibliotheken. Handelsinrichtingen* 168
t. *Genealogie. Heraldiek. Zegelkunde* 168
u. *Genees-, Heel- en Verloskunde. Artsenijkunde. Veeartsenijkunde* 168
ua. *Genetica* 170
v. *Genotmiddelen* 170
w. *Godgeleerdheid en Kerkgeschiedenis. Bijbels. Liturgie en Geestelijk lied. Zending* 170
1. Algemeen. 170
2. Bijbels 170
3. Liturgie en Geestelijk lied 171
4. Zending 172
x. *Godsdiensten, Niet-christelijke* 172
xa. *Handschriften* 172
xb. *Handelswetenschappen* 173
ij. *Historieprenten* 173
z. *Joden* 173
aa. *Kerkelijke Orden en werken van leden dier orden* 173
bb. *Kookboeken* 174
cc. *Krijgskunde* 174
dd. *Kunst. Kunstnijverheid. Kunstcatalogi en kunstveilingen* 174
ee. *Landbouw. Tuinbouw. Bosbouw* 175
ff. *Liedboeken* 176
gg. *Luchtvaart* 177
hh. *Microscopische drukken. Miniatuuruitgaven* 177
jj. *Muziek* 177

jja. *Negers. Slaven* 178
kka. *Opinie-Onderzoek* 179
ll. *Opvoedkunde. Studie-, School- en Kinderboeken* 179
lla. *Pamfletten en Vlugschriften* 180
llb. *Papier* 181
mm. *Perkament. Op perk. gedrukte boeken* . . 181
mma. *Plano-drukken.* 182
mmd. *Phonetica* 182
nn. *Prenten. Tekeningen. Portretten* 182
Privédrukken. Luxe uitgaven. Zie IV, 4. *h.*
pp. *Rechts- en Staatswetenschap. — Staathuishoudkunde en Politieke stromingen.* . . . 183
Reclame, zie *Advertentie- en recl.-wezen.* .
rr. *Schrift en Stenografie* 185
ss. *Speelkaarten. Spel* 185
tt. *Sport. Jacht. Visscherij. Rijkunst, enz.* . 186
uu. *Spreekwoorden.* 186
vv. *Taal-en Letteren* 186
1. Algemeen. 186
2. Oosterse talen 187
3. Griekse en Latijnse talen 187
4. Nederland en België. 188
5. Duitsland 190
6. Frankrijk 191
7. Groot-Brittannië en Ierland 191
8. Italië 192
9. Oostenrijk 192
10. Rusland 192
11. Skandinavie 192
12. Spanje 193
13. Amerika. Canada 193
13*a*. Afrika. Azië 194
ww. *Toneel* 194
xx. *Uitgaven van Geleerde Genootschappen, Musea en Bibliotheken* 195
xxa. *Verkoopcatalogi* 196
ijij. *Volksprenten* 197
ijija. *Vredesbeweging* 197
zz. *Vrouwen* 197
zza. *Vrouwelijke handwerken* 197
zzb. *Vuurwerk.* 197
A. *Wiskunde en Natuurhistorische wetenschappen* 197
1. Algemeen. 197
2. Wis-, Natuur- en Sterrenkunde . . 198

4. Technologie en Ingenieurswetenschappen 198
5. Geologie. Paleontologie. Mineralogie 199
6. Zoologie en Botanie 199
7. Biologie 200
B. Wijsbegeerte en Zielkunde 200
Ba. Zeden en Gewoonten. Folklore 200
C. Zeevaartkunde 201
F. Bio- en Bibliografieën voornamelijk van drukkers, schrijvers, boeken en kunstenaars 201
1. Algemeen. 201
2. Drukkers en Uitgevers. 202
3. Schrijvers. Boeken. Kunstenaars . . 205
5. Bibliofilie. 263
a. Algemeen. 263
b. Boekendiefstal. 265
c. Bibliofielen. Verenigingen van bibliofielen. 265
d. Catalogi van particuliere bibliotheken of verzamelingen en bizonderheden daarover . . 267
e. Ex-libris. Gebruiksgrafiek. Gelegenheidsgrafiek 273
g. Prijzen van boeken 279
V. DE VERSPREIDING VAN HET BOEK. BOEKHANDEL.
1. Organisatie en inrichting van de boekhandel en het antiquariaat; verspreiding van het boek 281
a. Algemeen en Buitenland 281
b. Nederland 284
2. Organisatie en inrichting van drukkerijen, binderijen en papierfirma's 286
a. Algemeen en Buitenland 286
b. Nederland 290
3. Opleiding in de boekhandel en het antiquariaat; in het drukkers- en bindersvak; in de grafische vakken 292
4. Boekhouding in de boekhandel . 294
5. Verenigingen in de boekhandel. 295
a. Nederland 295
1. Algemeen. 295
b. Buitenland 296
1. België 296
6. Oostenrijk 296
9. Zwitserland 296

6. Verenigingen in het grafisch bedrijf 297
a. Nederland 297
1. Algemeen. 297
2. Drukkers 297
b. Buitenland 297
2. Drukkers 297
3. Binders 297
8. Verspreidingsmateriaal 298
a. Jaarboeken en catalogi van de boekhandel. . 298
b. Catalogi van leesbibliotheken 299
9. Tentoonstellingen 299
10. Congressen 301

VI. DE BEWARING VAN HET BOEK. BIBLIOTHEEKWEZEN.
1. Inrichting en organisatie der bibliotheken 303
a. Algemeen. Handboeken 303
b. Leeszalen. Blindenbibliotheken. Muziekbibliotheken. Volksbibliotheken 308
c. Archieven 311
2. Geschiedenis der bibliotheken. . 311
a. Algemeen. Oudheid en Middeleeuwen. Kloosterbibliotheken 311
b. Nederland 312
c. Buitenland 318
1. België 318
2. Duitsland 319
3. Frankrijk 321
4. Groot-Brittannië en Ierland 322
5. Italië 323
6. Oostenrijk. Tsjecho-Slovakije 323
7. Rusland. Polen. Finland. 323
8. Skandinavië 324
10. Turkije 325
11. Zwitserland 325
12. Noord-Amerika. Canada 326
13. Mexico 326
14. Azië. Afrika. Australië 327
d. Personalia 327
3. Catalogi of inhoud van bibliotheken en inventarissen van archieven 333
a. Algemeen 333
b. Nederland 333

c. Buitenland 337
2. Duitsland 337
3. Frankrijk 338
4. Groot-Brittannië en Ierland 338
5. Italië 339
6. Oostenrijk 339
8. Skandinavië 339
12. Noord-Amerika. Canada 341
14. Afrika 342

VII. DE BESCHERMING VAN HET BOEK. WETTEN, RECHTEN, ENZ.
1. Wetten en rechten betrekking hebbend op de boekhandel. . . . 343
a. Algemeen en Buitenland 343
2. Wetten en rechten betrekking hebbend op het drukken. — Vrijheid van drukpers en censuuur. Verboden boeken. Processen . . 343
a. Algemeen en Buitenland 343
1. Algemeen. 343
b. Nederland 344
1. Algemeen. 344
3. Processen en geschillen 344
3. Auteursrecht 345
a. Algemene beschouwingen 345
b. Internationale congressen en overeenkomsten. 345
c. Wetgeving en beschouwingen over wetten . . 345
1. Algemeen. 345
2. Nederland 346
3. Buitenland 346
d. Beeldende Kunsten. Fotografie. 348
e. Muziek. Toneel. Cinema. Radio 348
f. Processen en geschillen 349

VIII. DE COURANTEN EN PERIODIEKEN.
1. Algemeen. — Advertentiewezen. 350
2. Nederland 351
b. Geschiedenis van dag- en weekbladen . . . 351
3. Buitenland 352

ALFABETISCH REGISTER. 357

VOORREDE

> La bibliographie, cette science magnifique qui devrait être l'introduction magistrale de toutes les sciences ---
>
> P. Lacroix.

Ten Afscheid

De 6e Catalogus, mijn laatste werkstuk voor de Bibliotheek der Vereeniging, draag ik op aan de nagedachtenis van Wouter Nijhoff, aan hem, die in de loop van ruim 20 jaren, viermaal achtereen peet heeft gestaan bij de verschijning van mijn vorige delen: Catalogus II, III, IV en V. Het stemt weemoedig ditmaal zijn instemmend woord, zijn innige verheugenis over de tot stand koming van weer een nieuw deel voor de Catalogus-reeks te moeten missen, maar de herinnering aan zijn immer gerede belangstelling voor het wel en wee van de Bibliotheek, heeft mij ook voor deze laatste opdracht weten te bezielen. Het is daarom als vanzelfsprekend, dat de 6e Catalogus hèm zij gewijd.

In wezen verschilt dit nieuwe deel, Supplement-Catalogus 1940—1949, niet van de voorafgaande bibliografieën, bouw en stijl zijn bijkans 25 jaar beproefd, er zou geen reden te vinden zijn, daarin enige verandering aan te brengen. [1]) Zo hij zich ergens in onderscheidt van zijn voorgangers, zouden het de omstandigheden moeten zijn, waaronder hij tot voltooiing is gekomen, die aan ieder werk van enige betekenis, een bijzondere sfeer, een onzichtbaar stempel meegeven, misschien alleen gekend en geweten door de bewerker zelf. Draagt b.v. voor mij de 4e Catalogus voor immer het stempel van een taaie, desperaat–volgehouden onverzettelijkheid, heeft de 5e Catalogus een feestelijke achtergrond, bestemd als hij was voor jubileum–gave aan het 125-jarig bestaan der Vereeniging zelf, over deze 6e Catalogus hangt de herinnering aan oorlogsbelevenissen met al hun gecompliceerde gevolgen, óók voor de wereld van het Boek, terwijl voor mij in het bijzonder over dit, mijn laatste werk, een waas ligt van wee-

[1]) Een uitzondering hierop vormt een technische nieuwigheid: de uitbreiding van het impressum door de vermelding van de uitgevers-centra, hetgeen vroeger, en ten onrechte, niet gebruikelijk was.

moed, de weemoed van een herdenken, van een afsluiting, van een naderend afscheid. Ook van een teruggave en afstand-doen.

Want nu ik op 15 Juli 1949, na een ambtsvervulling van 25 jaar mijn werk ga neerleggen en het beheer der Bibliotheek aan jongere krachten zal overdragen, vormt hij de beëindiging van een op mij genomen levenstaak. En een levenstaak, die men heeft aanvaard, is als een leengoed, dat ons werd geschonken, waarvoor men leeft, waarvoor men worstelt met de zorgen om te zegevieren over de onvermijdelijke obstakels in de strijd ter verwezenlijking van het vastgestelde doel; — waarmede men zich tenslotte, naarmate de jaren vorderen, min of meer „veréénzelvigt" — totdat het moment van teruggave aanbreekt, het moment ook van de afrekening. Gelukkig hij, die het leen niet alleen ongeschonden, maar vermeerderd met de renten, kan teruggeven – – –

Hééft de laatste kwarteeuw deze voor de Bibliotheek opgeleverd? Wouter Nijhoff heeft het eenmaal, toen wij in terugblik de to dusver gegane weg beschouwden, op de wijze hem eigen, kort e bondig uitgedrukt: „de Bibliotheek heeft sedert 1924 „geschiedenis" gemaakt, en dat is voldoende". Inderdaad, het is voldoende maar welke *is* die geschiedenis?

Toen ik in 1924, als jong-gediplomeerde bibliothecaresse de Bibliotheek der Vereeniging van de vorige bibliothecaris D A. G. C. de Vries overnam, bestond er in hoofdzaak een wetenschappelijk-gevormde kern voor de techniek, de geschiedenis, d bibliografie en bibliofilie van het boek, vastgelegd in Catalogus van 1920. De rest lag braak. De ontginning daarvan zou *mij* deel worden, hoewel ik, dit zij volmondig erkend, bij de aanvaarding nooit de omvang daarvan heb kunnen bevroeden. Want ee dergelijke, pionerende opbouw pleegt zich al werkende te voltre ken: achter de afsluiting van één ontgonnen terrein, telkenma culminerende in een nieuwe Catalogus, lag aanstonds weer e arbeidsveld, waarvoor de hand aan de ploeg geslagen mo worden ter verwezenlijking van het uiteindelijk doel: de Bibli theek te vormen tot een centrum van bibliografische voorlichti en onderzoek voor het boekwezen in de meest algemene zin.

Maar zover was ik in 1924 nog lang niet. Ik bepaalde mij ee uitsluitend tot het boekbezit, dat verder geordend moest word bewerkte en voegde de volgende terreinen aan de kern toe: verspreiding, de bewaring en de bescherming van het boek, va gelegd in Catalogus II (1926), met een supplement voor a terreinen tesamen in Catalogus III (1928), waarin het eer alfabetisch register, lopende tot 1927. In de loop der jaren z het boekbezit aanzienlijk verrijkt worden door het W. P. v Stockum legaat (1928) en de bibliografische bronnen verste door twee belangrijke fiches-catalogi: de W. P. van Stock bibliografie (1930) en de J. W. Enschedé-bibliografie (1933)

Toen ik eenmaal het boekbezit had opgebouwd, waarmede menging de invoering van een modern-geoutilleerd uitleenappa-at, kreeg ik de handen vrij voor een specifiek vakbelang.

Het waren de boekhandel-catalogi, waarvan een grote, chaotische orraad aanwezig bleek te zijn, welke eindeloze stapels en pakken et langer te negeren waren. Vijf jaar gestage arbeid vroeg deze ak om tenslotte in 1934 een unieke verzameling op te leveren in geordende en bibliografisch doorwerkte fonds-, antiquariaats- veilingcatalogi, die, na de verspreiding van deze Catalogus IV, n vermaardheid heeft verkregen ver buiten onze grenzen. Voor etenschappelijke onderzoekingen in verschillende richtingen lijkt zij in staat vruchten af te werpen, die geen enkele andere ibliotheek kan opbrengen. Deze bijzondere verzameling in de ibliotheek is dan ook zeer waardevol te achten, zij geeft haar een ersoonlijk cachet en mag in de toekomst niet verwaarloosd worden.

Tenslotte bleek nog een derde mogelijkheid voor terrein-itbreiding der Bibliotheek. Ergens lag een kleine groep mappen, aarin brieven en papieren over boekhandel- en uitgeversfirma's, ie bij mij het plan deden rijpen, deze collectie op grote schaal it te breiden en de gehele verspreid-liggende voorraad papieren n documenten in dossiers te gaan verwerken. Allengs groeide net de jaren een archief van tienduizenden dossiers, waarin ik een eschiedkundige lijn aanbracht met een cartotheek over het gehele ezit. Dit bibliotheek-archief, (niet te verwarren met het archief an de Vereeniging), is van grote waarde geworden voor de ge-schiedenis van de Nederlandse Boekhandel en zijn rijke bronnen zullen met het verstrijken der jaren in belangrijkheid toenemen en naar ik hoop met steeds meer vrucht geraadpleegd worden. Het is van dringend belang ook in de toekomst de werkzaamheden hieraan verbonden, voort te zetten, opdat geen nieuwe hiaten geschapen worden, die zullen blijken later uiterst moeilijk aange-vuld te kunnen worden.

Deze drie, in zichzelf afgeronde terreinen: het boek-, catalogi- en archivalia-bezit vormen nu de huidige bibliotheek, waarover ik voor de aanwas der boeken en inhoud der tijdschriften, se-dert het verschijnen van Cat. III in 1927, nog een supplement-catalogus samenstelde, bestrijkende 13 jaar, van 1927–1940. Dit was Catalogus V, afgesloten door een alfabetisch register tot 1940.

Of nu voor de toekomst geen nieuwe terreinen meer aan de Bibliotheek zijn toe te voegen? Een legaat, in Mei 1947 ontvangen: de J. B. J. Kerling-verzameling van Nederlandse exlibrissen, opent een deur, (zie Cat. VI onder IV. 5.e), maar of deze eerste collectie, nauwkeurig en deskundig gecatalogiseerd door J. B. J. Kerling, aanleiding zal worden tot het vormen van een bepaald studie-centrum voor ontwerp- en illustratiekunst, zal de toekomst leren.

Dan is er de actie, kort geleden begonnen, om de vertaald Nederlandse boeken door de Bibliotheek te doen registreren. Dez zou verdere ontplooiing kunnen vinden in het aanleggen van ee verzameling van de boeken in kwestie met hun respectievelijk vertalingen. Niet alleen zou een dergelijke collectie een prachti beeld geven, welke Nederlandse boeken buitenlandse vertalinge hebben beleefd, maar tevens zou uiteindelijk hierover een waarde volle bibliografie zijn samen te stellen.

Een kunstzinnige verbreding van de Bibliotheek, maar gehee passend in het kader, zou tenslotte kunnen zijn het gaan verzamele en aankopen van bibliofiele uitgaven en privé-drukken, kortom ee terrein, gewijd aan het „schone boek" van alle tijden. Maar waa dit een véél ruimere behuizing met zich mee zou brengen (liefs met een moderne „toon"-zaal), zal een dergelijk plan wel tot d vrome wensen blijven behoren. Maar welk een perspectieven zij er mogelijk voor een toch zo vast omlijnd karakter als dat van dez Bibliotheek!

Intussen brengt de 6e Catalogus als supplement 1940—1949 de vermeerderingen en laatste aanvullingen van de Bibliotheel tot 1 Jan. 1949. Dit is in zichzelf belangrijk genoeg, daar hij voo een groot deel vermeldt, wat in het buitenland gedurende d oorlogsjaren op haar gebied is verschenen. Veel daarvan heb il voor de Bibliotheek kunnen achterhalen en aankopen, ofschoo ook hier en daar een reeds uitverkocht–zijn een ongewenst, maa voorlopig onvermijdelijk hiaat teweeg heeft gebracht. Toch is d oogst voor Catalogus VI over dit nieuwe decennium omvangrijl genoeg geworden. Bijzondere aandacht werd besteed aan d „Bescherming van het Boek" (Hoofdstuk VII), voor de vraag stukken van het internationaal auteursrecht. Ook de afdelin „Techniek van het boek" ondervond een belangrijke uitbreidin door aanschaffing van verscheidene nieuwe buitenlandse tijd schriften, welker inhoud, als gebruikelijk, onder de boektitel werd opgenomen. Het nieuwe alfabetisch register is een voort zetting van het register, waarmede ik Catalogus V heb afgesloten en dat tot en met 1939 loopt. De alfabetisering van de inhoud de Bibliotheek is nu doorgetrokken tot 1 Januari 1949.

Zo neem ik dan met deze 6e Catalogus afscheid van mijn werl en van de Bibliotheek der Vereeniging, terwijl ik dankbaar gedenl het grote vertrouwen, dat mij werd geschonken, — waarmede il dit „leen" volgens eigen inzichten en opvattingen gedurende ee kwarteeuw heb mogen beheren.

EMMA DRONCKERS.
Bibliothecaress

Amsterdam 1 Juni 1949.

I. INLEIDING.

1. Encyclopaedieën. Woordenboeken.

Dale's, Van, Nieuw groot Woordenboek der Nederlandse taal, bew. door Dr. C. Kruyskamp en Dr. F. de Tollenaere. Aflev. –(15). 's-Grav., Martinus Nijhoff, 1947–(49). 8°.

Dictionary of surnames of Scotland, [comp. by G. F. Black]. –XXXV. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47–50. 1943–46).

Enciclopedia biografica e bibliografica italiana. Ser. IV. Storici, teorici e critici delle arti figurative (1800–1940). — Ser. VI. Vol. 1, 2. Poetesse e scrittrici. — Ser. VII. Eroine, ispiratrici e donne di eccezione. — Ser. IX. Vol. 1, 2. Attori tragici. Attori comici. — Ser. XX. Condottieri e generali. — Ser. XLII. Vol. 2–5. Il Risorgimento. — Ser. XLIII. Vol. 1–3. Ministri, deputati, senatori dal 1848 al 1922. Milano–Roma, Istituto editoriale italiano B. C. Tosi, 1940–1944. 14 dln. 8°.

Handbuch der Zeitungswissenschaft, herausgeg. von Walther Heide, bearb. von E. H. Lehmann, u.a. Bd. I. A–Gre; Bd. II. Lief. 5–7. Gri–Komm. Leipzig, K. W. Hiersemann, 1940–43. m. afb. en portr. gr. 8°.

Door de oorlog afgebroken.

Lexicon of bibliographical, cataloguing and library terms in English, Chinese and Japanese, by H. A. Mattice. I–II. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 48. 1944).

Sachwörterbuch, Literarisches, von H. Mahlberg. Bern, A. Francke, 1948. kl. 8°.

Kleines literarisches Lexikon. III. Sammlung Dalp. Bd. 17.

Winkler Prins Encyclopaedie, onder hoofdred. van Prof. Dr. E. de Bruyne, Mr. G. B. J. Hiltermann en Prof. Mr. H. R. Hoetink. 6e dr. Dl. I–. . . Amsterdam, Elsevier's Uitg. Mij, 1947–. . . m. afb., portr., krtn. en pltn. 8°.

2. Tijdschriften van algemene en bibliografische inhoud.

Bibliografie, Nederlandse. Maandblad voor boekenvrienden, o. red. van D. de Jong. Jg. 90–. . . Leiden, A. W. Sijthoff, Febr. 1947–. . . m. afb. en portr. 4°.

Jg. 89 werd in Aug. 1944 gestaakt wegens de oorlog; Jg. 90 verscheen weer op 1 Feb. 1947.

Boek van Nu, Het. Maandblad voor boekenvrienden, o. red. van G. van Eckeren, P. H. Ritter Jr., G. Stuiveling en H. van Haaren. Jg. I–. . . Baarn, Uitgeverij Hollandia, Sept. 1947–. . . m. portr. en afb. 4°.

Buch und Schrift. Jahrbuch der Gesellschaft der Freunde des Deutschen Buchmuseums. Neue Folge. Bd. III, IV. Leipzig, O. Harrassowitz, 1940–41. m. afb. 2 dln. 4°.

Bd. III. Zum chinesischen Stempel- und Holztafeldruck, nebst vermischten Beiträgen aus dem Gesamtgebiete der Schrift- und Buchgeschichte. m. afb.

Bd. IV. Zur deutschen Papiergeschichte, nebst vermischten Beiträgen. m. afb.

Büchermarkt, Schweizer. Organ der Schweizerischen Gesellschaft für Bücherkunde. Basel, Wackernagelsche Verlagsanstalt, 1911–12. 8 aflev. 4°.

Bulletin, Bibliographisches, der Schweiz. Herausgeg. von der schweizerischen Landesbibliothek. Jg. X–XXIV. Bern, Benteli A.G., 1910–1924. 8°.

Jg. 1911 ontbreekt.
Niet alleen Zwitserse uitgaven.

Bulletin, Critisch. Maandblad voor letterkundige critiek, o. l. van Anthonie Donker en R. Blijstra. Jg. 13–. . . 's-Grav., D. A. Daamen's Uitg. Mij., Dec. 1945–. . . 8°.

Colophon, The New. A book collector's quarterly. Vol. I–. . . New York, Duschness Crawford, 1948–. . . m. afb. en facs. 4°.

„Ex Libris". Le arte del libro — The arts of the book — Les arts du livre. Rassegna bimestrale internazionale. Vol. I. fasc. 1–. . . Milano, „Ariel" 1947–. . . m. afb. 4°.

Halcyon. Driemaandelijksch tijdschrift voor boek-, druk- en prentkunst. Revue trimestrielle consacré à l'art du livre et de la gravure. A quarterly devoted to book production and the graphic arts. Vierteljahrschrift für Buchkunst und Graphik. 's-Grav., A. A. M. Stols, 1940–'44. nos. 1–12. 4°.

Horn-book Magazine, The. Of books and reading for children and young people. Vol. XXIV–. . . Boston, The Horn Book Inc., Jan. 1948–. . . m. afb. 8°.

Imp. Tijdschrift voor het Nederlandsche Verbond van Boekenvrienden. Jg. I nos 1, 2, 3; Jg. II. no. 4. Amsterdam, Ned. Verbond van boekenvrienden, 1940–42. m. afb. 4°.

Niet méér van verschenen.

Imprimatur. Ein Jahrbuch für Bücherfreunde. Jg. VI, VII. Hamburg-Weimar, 1935–37. m. afb., portr., pl. en bijl. 2 dln. 4°.

Jg. VI, uitgeg. door Gesellschaft der Bücherfreunde zu Hamburg, 1935.
Jg. VII, uitgeg. door Gesellschaft der Bibliophilen. Weimar, 1937.

Lectuurgids. Maandblad gewijd aan onafhankelijke voorlichting in protestantsch-christelijken geest over nieuw-verschenen publicaties op allerlei terrein. Jg. 13–16. Amst., W. ten Have, 1939–42. m. afb. en portr. 8°.

Library Journal. Vol. 73. no. 9–... New York, R. R. Bowker Co., May 1948–... m. afb. en portr. 8°.

Livre belge, Le. — Het Boek in België. Revue bimestrielle. Tweemaandelijks tijdschrift. Jg. I–... Brux., Syndicat des Editeurs belges; Syndicaat der Belgische uitgevers, 1947–... 8°.

Boek, Ons eie. Driemaandelikse kritiese tydskrif en boekegids onder redaksie van Prof. Dr. François en E. J. Malherbe. Jg. I–... Kaapstad, Ons eie Boek, 1935–... 8°.

Niet geheel volledig.

Phaidros. Zeitschrift für die Freunde des Buches und der schönen Künste. Folge 1–... Wien, H. Bauer-Verlag, 1947–... m. afb. 8°.

Herausgeg. von der Österreichischen National Bibliothek in Wien.

Sankt Wiborada. Ein Jahrbuch für Bücherfreunde, herausgeg. von Dr. H. Rost. Jg. VII. Augsburg, M. Seitz, 1940. m. afb. en portr. 4°.

Tidskrift för bok-och biblioteksväsen, Nordisk, utgiven av I. Collijn. — Register, till årg. I (1914) — XXV (1938), utarbetat av I. Collijn. Uppsala-Stockholm, Almquist & Wiksells boktryckeri, (1941). 4°.

Tolk, Onze. Centraalblad voor kunst -en letternieuws. Jg. I, II. Deventer-Amsterdam, C. Zwaardemaker, 1869–70; 1870–71. 2 dln. 4°.

De uitgave van Jg. II werd met Jan. 1871 verplaatst naar Amsterdam. De uitgave van Jg. III werd op 30 Oct. 1871 overgenomen door H. C. A. Thieme te Nijmegen. De ondertitel werd veranderd in „Letterkundig Nieuwsblad", o. red. van Dr. G. J. Dozy. (Zie Cat. I. p. 9).

Zentralblatt für Bibliothekswesen. — Beihefte zum Zentralblatt für Bibliothekswesen:

72. LEHMANN, P., u. O. GLAUNING. Mittelalterliche Handschriftenbruchstücke der Univ. Bibliothek und des Georgianum zu München. Leipzig, O. Harrassowitz, 1940.

73. CLEMEN, O. Unbekannte Drucke, Briefe und Akten aus der Reformationszeit. Leipzig, O. Harrassowitz, 1942.

Zuid-Afrika. Maandblad voor de cultureele en economische betrekkingen tusschen Nederland en Zuid-Afrika. Jg. 12–16. Amsterdam, J. H. de Bussy, 1935–1939.

Onvolledig.

3. Vaktijdschriften.

Alphabet and Image. A quarterly magazine of typography and graphic arts, ed. by R. Harling. No. 2–... London, Art & Technics, Sept. 1946–... m. afb. 4°.

Antiquariat, Das. Halbmonatschrift für alle Fachgebiete des Buch- und Kunstantiquariats. Jg. III–... Wien, Walter Krieg u. Herbert Stubenrauch, Dec. 1947–... 4°.

Antiquariaat, Het Nederlandse. Orgaan van de Nederlandsche Vereeniging van Antiquaren. Jg. I. no. 1–... s'-Grav., Dec. 1948–... 8°.

Voortzetting van „Biblion", zie aldaar.

Bedrijf, Het Grafisch. Weekblad voor het boekdrukkers-, rasterdiepdruk-, boekbinders-, papierwaren-, enveloppen-, steendrukkers-, chemigrafisch- en cartonnagebedrijf in Nederland. Officiëel orgaan van het Verbond der Werkgeversorganisatiën in het Grafisch Bedrijf. Jg. 31–32. A'dam, 1941–Mei 1942. 4°.

Voortzetting van het Drukkersweekblad en samenvatting van alle vroegere grafische vakbladen tot Mei 1942. Gaat dan over in het *Mededelingenblad van de Bedrijfsgroep Grafische Industrie.* Jg. I. 1942; Jg. II 1943 voortgezet als *Grafische Industrie*; voor 1944/1945 als *Gemeenschappelijk Mededeelingenblad*, met Mei 1945 als *Grafisch Bedrijf* tot 1947. Met 1947 weer onder de oude naam van *Drukkersweekblad.* (Zie Cat. V. pag. 8).

Biblion. Mededeelingen van de Nederlandsche Vereeniging van Antiquaren (handelaren in oude boeken en prenten). Amsterdam, 1940–1941. nos. 1–4.

Voortzetting van de „Mededeelingen van de Nederlandsche Vereeniging van Antiquaren". (zie aldaar). Na no. 4 is Biblion niet verder verschenen.

Boek en Leven. Officieel orgaan van de R.K. Nederlandse boekhandelaren en uitgevers Vereniging „St. Jan". Jg. I–... Roermond-Amsterdam, 1936–... 8°.

Jg. I–VI, 1936–1941, werd uitgeg. te Roermond, bij J. J. Romen & Zn., Jg. VII werd in 1947 voortgezet door Urbi & Orbi te Amsterdam.

Bogormen. Danske Boghandlermedhjaelperes blad, redigeret af C. F. Simonsen og J. Smith. Jg. 44–... København, Danske Boghandlermedhjaelper-Forening, 1947–... m. afb. 4°.

Bokhandlaren. Organ för Svenska bokhandlareföreningen. Jg. 33–38. Stockholm, 1940–1945. m. afb. en portr. 4°.

Bookbinding and book-production. The official business paper of the industry. New York, Bookbinding a. book production, 1946–... m. afb. 4°.

Van 1925–Aug. 1936 als: *Bookbinding Magazine.*

Buchhandel, Der Schweizer. Mit Beilage „Das Schweizer Buch". Bibliographisches Bulletin der Schweizerischen Landesbibliothek. Jg. III. Hft 16–... Bern, Verlag des Schweizerischen Buchhändlervereins, 1945–... 8°.

Bulletin, International, of industrial property. (IBIP). Vol. I. New York, A. J. Michel, 1947. 4°.

Centralblatt, Polygraphisches. Organ für Lithographie, Steindruckerei und verwandte Geschäfts-Zweige. Bd. I. nos. 1–24. (Leipzig), M. Schäfer, 1866. 8°.

Copyright Bulletin. – Bulletin du droit d'auteur. Vol. I. 1–... Paris, United Nations educational scientific and cultural organization, July 1948–... 8°.

Courrier graphique, Le. Revue des arts graphiques et des industries qui s'y rattachent. Année V–... Paris, Courrier graphique, Sept. 1946–... nos. 27–... m. afb. en portr. 4°.

Graphis. Internationale Monatschrift für freie Graphik, Gebrauchsgraphik und Dekoration. — International monthly for graphic and applied art. — Revue mensuelle internationale d'arts graphiques et d'art appliqué. Jg. I. nos. 1/2–... Zürich, Amstutz & Herdeg, Sept./Oct. 1944–... 4°.

Industrie, Grafische. Zie: Het Grafisch Bedrijf. (noot).

Mededelingen van de Nederlandsche Vereeniging van Antiquaren. Amsterdam, 1936–39. nos. 1–8. 8°.

Voortgezet als *Biblion*, zie aldaar.

Mededeelingen, Grafische. Jg. I–... Amsterdam, Lettergieterij „Amsterdam", Juni 1939–... m. afb. 8°.

Mededeelingenblad van de Bedrijfsgroep Grafische Industrie. Zie: Het Grafisch Bedrijf. (noot).

Mededeelingenblad, Gemeenschappelijk. Zie: Het Grafisch Bedrijf. (noot).

Mitteilungen, Schweizer Graphische. Jg. (63)–... St. Gallen, Zollikofer & Co., 1944–... m. afb. 4°.

In 1936 ontstond een fusie met „Der Schweizer Reklame" en heette het blad tot 1946: *Schweizer Reklame u. Schweizer graph. Mitteilungen.* In Jan. 1946 verschenen de *Schweizer Graphische Mitteilungen* weer afzonderlijk. De verkeerde datering van de jaargangen werd toen hersteld.

Offset. Orgaan van de Vakgroep steen- en offsetdruk en van den Ned. Bond van steendrukkerijen. Jg. I–... Amsterdam, 9 Mrt. 1946–... m. afb. 4°.

Print. A quarterly journal of the graphic arts. Vol. I–... New Haven, W. E. Rudge, June 1940–... m. afb. en bijl. 4°.

Printing, International, ed. by P. V. Daley. Vol. I. no. 1–... Norwich, Jarrold & Sons, 1948–... m. afb. 4°.

Signature. A quadrimestrial of typography and graphic arts, ed. by O. Simon. New Series, no. 3–... London, Signature, 1947–... m. afb. en bijl. 4°.

Tété. Technisch tijdschrift voor de grafische industrie. Jg. I. no. 1/2–... A'dam, N.V. Drukkerij Dico, Oct. 1945–... m. afb. 4°.

Vertegenwoordiger, De. Orgaan der Vereeniging van Vertegenwoordigers in het Uitgeversbedrijf. Jg. I–... (Amsterdam), 1938–... 8°.

4. Werken van Genootschappen.

a. The Bibliographical Society.

Publications.

gg. DAY, C. L., a. E. B. MURRIE. English songbooks 1651–1702. A bibliography with a first-line index of songs. London, 1940. m. afb. en muz. kl. 4°.

hh. The Bibliographical Society 1892–1942. Studies in restrospect. London, 1945. m. facs. gr. 4°.

ii. HOWE, E. The London compositor. Documents relating to wages, working conditions and customs of the London printing trade 1785–1900. London, 1947. m. afb. 8°.

Transactions supplement.

14. (Nog niet verschenen).

15. GREG, W. W. The variants in the first quarto of ,,King Lear''. A bibliographical and critical inquiry. London, 1940. 2 dln. 1 bd. kl. 4°.

16. GOLDSCHMIDT, E. PH. Medieval texts and their first appearance in print. London, 1943. m. afb. kl. 4°.

17. HOBSON, G. D. Blind-stamped panels in the English booktrade. London, 1944. m. afb. kl. 4°.

Illustrated Monographs.

XXIII. THOMAS, H. Early Spanish bookbindings XI–XV centuries. London, 1939. m. 100 pl. gr. 4°.

XXIV. GREG, W. W. A bibliography of the English printed drama to the restoration. Vol. I. Stationers' Records plays to 1616: nos. 1–349. London, 1939. m. facs. en afb. 4°.

b. Bibliographical Society of America.

Papers. Vol. XXXIV–XLII. (New York), 1940–1948. 8°.

HOESEN, H. B. VAN. The Bibliographical Society of America — its leaders and activities, 1904–1939. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 3. 1941).

c. Gutenberg-Gesellschaft.

Gutenberg-Jahrbuch, herausgeg. v. A. Ruppel. Mainz, Verlag der Gutenb. Gesellsch., 1940–1943. m. afb., facs. en portr. 3 dln. 4°.

Kleine Drucke.

XXXV. Clemen, O. Des Johann Arnold aus Marktbergel Encomion chalcographiae, Mainz 1540. Mainz, 1940. 8°.

XXXVI. Klaetsch, H. Die Druckfarbe in vergangenen Zeiten. Mainz, 1940. m. afb. 8°.

XXXVII. Pollin, F. W. Du und die schwarze Kunst. Mainz, 1940. 8°.

XXXVIII. Ester, K. d'. Zeitung und Leser. Vortrag bei der Festsitzung der Gutenb. Gesellsch. in Mainz, 29 Juni 1941. Mainz, 1941. m. afb. en bibliogr. 8°.

XXXIX. Ruppel, A. Johannes Gutenberg und sein Werk. Vortrag in der Festsitzung der Gutenb. Gesellsch. zur 500-Jahrfeier der Buchdruckerkunst am 30. Juni 1940. Mainz, (1941). 8°.

XL. Kleukens, Chr. H. Die Kunst Gutenbergs. Mainz, 1943. m. afb. 8°.

f. Gesellschaft für Typenkunde des XV. Jahrhunderts.

Veröffentlichungen.

Jg. XXXIII, 1939. Tafel 2401–2460, im Auftrage der Gesellschaft herausgeg. von K. Ohly. Leipzig, (1944). fol.

g. Linschoten Vereeniging.

Werken.

XLIV. De tweede schipvaart der Nederlanders naar Oost-Indië onder Jacob Cornelisz. van Neck en Wybrant Warwijck 1598–1600. Journalen, documenten en andere bescheiden uitgegeven en toegelicht door J. Keuning. II. De overige journalen omtrent de reis van J. C. van Neck. De heenreis van W. Warwijck tot Bantam. 's-Grav., M. Nijhoff, 1940. m. 9 krtn. en 13 pl. tez. 2 dln. 8°.

XLV. Journaal van Dircq van Adrichem's Hofreis naar den Groot-Mogol Aurangzeb 1662, uitgeg. door A. J. Bernet Kempers. 's-Grav., M. Nijhoff, 1941. m. 1 krt. en 22 afb. 8°.

Overeem, J. B. van. De reizen naar de West van Cornelis Cornelisz. Jol alias Kapitein Houtebeen 1626–1640. 's-Grav., M. Nijhoff, 1942. 8°.

Overdruk uit De West-Indische Gids XXIV voor de leden van de Linschoten Vereeniging.

Taemsz, Corn. Vaygats ofte de Straet van Nassau. Ode tot lof van Jan Huygen van Linschoten, toegelicht door Mies Visser. 's-Grav., M. Nijhoff, 1942. 8°.

Gedrukt voor de leden van de Linschoten-Vereeniging.

XLVI. De tweede schipvaart der Nederlanders naar Oost-Indië

onder Jacob Cornelisz. van Neck en Wybrant Warwijck 1598–1600. Journalen, documenten en andere bescheiden uitgegeven en toegelicht door J. Keuning. III. Het tweede boeck, journael oft daghregister. A'dam 1601. 's-Grav., M. Nijhoff, 1942. m. 25 afb. 8°.

XLVII. De reis om de wereld van Joris van Spilbergen 1614–1617, uitgegeven door J. C. M. Warnsinck. I. Tekst m. 1 portr. en 1 titelbl., II. 27 Platen en kaarten. 's-Grav., M. Nijhoff, 1943. 2 dln. 8°.

Ratelband, K. De expeditie van Jol naar Angola en São Thomé 30 Mei 1641–31 Oct. 1641. 's-Grav., M. Nijhoff, 1943. m. 2 krtn. 8°.

Overdruk uit de West-Indische Gids XXIV voor de leden van de Linschoten-Vereeniging.

XLVIII. De tweede schipvaart der Nederlanders naar Oost-Indië onder Jacob Cornelisz. van Neck en Wybrant Warwijck 1598–1600. Journalen, documenten en andere bescheiden, uitgegeven en toegelicht door J. Keuning. IV. De reis naar de Banda-eilanden. 's-Grav., M. Nijhoff, 1944. m. 1 afb. en 2 krtn. 8°.

XLIX. De ontdekkingsreis van Jacob le Maire en Willem Cornelisz. Schouten in de jaren 1615–1617. Journalen, documenten en andere bescheiden, uitgegeven en toegelicht door W. A. Engelbrecht en P. J. van Herwerden. Dl. I, II. 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1945. m. afb. en krtn. 2 dln. 8°.

Dl. I, met 2 titelpl., 11 afbeeld. en 13 krtn.

Dl. II, met èen studie over Isaäc le Maire door P. J. van Herwerden, 1 afb. en 4 krtn.

L. De tweede schipvaart der Nederlanders naar Oost-Indië onder Jacob Cornelisz. van Neck en Wybrant Warwijck 1598–1600. Journalen, documenten en andere bescheiden, uitgeg. en toegel. door J. Keuning. V. 1. De reis naar Ternate. A. Het Journaal van H. D. Jolinck. 's-Grav., Mart. Nijhoff. 1947. m. 97 afb. 8°.

i. Vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels.

Zie voor bedrijfs- en opleidingsuitgaven: V. 5. a.

5. Adresboeken.

a. Algemeen.

Clegg's international directory of the world's book trade: booksellers, publishers book-collectors, etc. 1940–1941. New Series no. 4. London, Fudge & Co., (1940). 8°.

b. Nederland.

Adresboek, Sijthoff's, voor de Nederlandse boekhandel en aanverwante vakken. Tevens bevattend een opgave van de in Ne-

lerland verschijnende Nieuwsbladen en Tijdschriften. Nieuwe serie. Jg. 86–89. Leiden, A. W. Sijthoff's Uitg. Mij., 1940–47. 4 dln. 8°.

In deze serie komen de volgende levensbeschrijvingen met portretten voor: 1940 A. Dupont, J. Funke, J. M. Meulenhoff. — 1941 J. H. Kok, B. C. Rozenbeek Hzn., R. v. d. Velde, D. Zijlstra. — 1942 is niet verschenen. — 1943 H. Th. J. A. Coebergh, D. A. Daamen, W. K. Kluitman, J. Noordhoff Sr., A. L. Scholtens Jr., J. Visser MJz. — 1944–1946 niet verschenen. — 1947 W. de Haan, Wouter Nijhoff, Em. Querido, H. R. Schaafsma, H. D. Tjeenk Willink.

Leeszaaljaarboekje 1939–1947, uitgeg. door de Centrale Vereeniging voor Openbare leeszalen en bibliotheken. 's-Grav. 1940–1948. 8°.

Lijstenboek. Amsterdam, Vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels, Febr. 1940–1948. 7 dln. 8°.

1945 is niet verschenen.

Samenstelling van Bestuur en Commissiën. — Lijst van boekhandelaren. — Lijst van houders van bestelkantoren van schoolboeken. — Lijst van uitgevers. — Lijst van importeurs. — Lijst van leesbibliotheekhouders. — Lijst van committenten van het Bestelhuis.

Lijst van erkende vertegenwoordigers, met opgave van de uitgevers welke zij vertegenwoordigen, samengest. door de Vereen. van Vertegenwoordigers in het Uitgeversbedrijf (V.V.U.). Amst., 1941. 8°.

Staatsalmanak voor het Koninkrijk der Nederlanden. 1946. Samengesteld door het Min. van Binnenl. Zaken. 's-Grav., Martinus Nijhoff, 1946. 8°.

Wie is dat? Naamlijst van bekende personen op elk gebied in het Koninkrijk der Nederlanden met biografische aantekeningen, opgave hunner voornaamste werken, adressen, enz., enz. 5e uitg. 's-Grav., Mart., Nijhoff, 1948. 8°.

c. België.

Lijst van erkende boekhandelaars. — Lijst van leesbibliotheekhouders. Brussel, Vereen.t.bev.v.h.Vlaamsche Boekwezen,(1941).8°.

Lijst van erkende beroepsuitgevers. Bijzondere lijst van Vereenigingen, maatschappijen en instellingen. — Liste des éditeurs professionnels reconnus. Liste des Associations, sociétés et institutions. Brussel, Boekengilde; Gilde du livre, (1943). 2 dln. 8°.

Liste des membres (du Cercle belge de la librairie). Bruxelles, Cercle belge de la librairie, Oct. 1945. 8°.

Suppl. van het ,,Journal de la librairie".

Lijst van erkende uitgevers. Lijst van erkende boekhandelaars en leesbibliotheekhouders. Brussel, Vereen. t. bev. v. h. Vlaamsche Boekwezen, 1946. 1947. 2 dln. 8°.

Annuaire 1946, 1948, du Cercle belge de la librairie, de l'imprimerie et de toutes les professions qui s'y rattachent, fondé en 1883. Année XV, XVI. Bruxelles, 1946, 1948. 2 dln. 8°.

Liste des libraires — Liste des éditeurs — Revues d'expression française paraissant actuellement en Belgique.

d. Duitsland.

Adressbuch des Berliner Buchhandels. Stand vom 31.5.1947. Berlin, Das neue Berlin Verlagsgesellschaft, 1947. 8°.

Mitglieder, Die, des Landesverbandes der Buchhändler in Nord-Württemberg und Nord-Baden. Stand im Sommer, 1947. (Stuttgart, Landesverband der Buchhändler von Nord-Württemberg und Nord-Baden, 1947). 8°.

Mitgliederverzeichnis, Erstes, des Börsenvereins der Buchhändler in der französisch besetzten Zone. Nach dem Stand vom 1. Jan. 1947. (Freiburg i. Breisgau, Börsenverein der Buchhändler in der französisch besetzten Zone, 1947). 8°.

Verzeichnis lizenzierter Buch-, Musikalien-, Zeitschriften- und Zeitungsverlage Deutschlands. Leipzig, Verlag des Börsenvereins der deutschen Buchhändler, 1947. 8°.

e. Frankrijk.

Almanach des lettres 1947, présenté par G. Duhamel, e.a. Textes et documents réunis par G. Sigaux. — 1948, présenté par A. Maurois, e.a. Textes et documents réunis par Y. Lemar. Paris, Editions de Flore et La Gazette des Lettres, 1946–47. m. portr. en facs. 2 dln. 8°.

Achterin een adreslijst van de voornaamste Franse uitgevers.

Liste des éditeurs répertoriés au Syndicat national des éditeurs au 30 Juin 1947. Paris, Syndicat Nat. des éditeurs, 1947. 8°.

Guide de l'édition et de la librairie. 2e ed. Paris, Olivier & Lesourd, 1948. m. portr. en afb. 8°.

e.a. Adresses de quelques auteurs français.
Ecrivains étrangers.
Adresses des bibliothèques.
Historique des grandes Maisons d'édition.
Le droit d'auteur (en France).
Liste alphabétique des éditeurs.
Illustrateurs du livre (et leur adresses).
Liste alphabétique des libraires.
Magazines, Publications périodiques.

Librairie, La, française à la foire de Paris,, 1948. Paris, Cercle de la librairie, 1948. 8°.

e.a. Liste alphabétique des exposants.

f. Groot-Brittannië en Ierland.

Handbook, Booksellers', ed. a. comp. by R. M. Holbrow. London, National newsagent bookseller stationer, 1944/45. 8°.

Year Book, The writers' and artists'. 1946. A directory for writers, artists, playwrights, film writers, photographers and composers. 39th Year of new issue. London, Adam & Charles Black, 1946. 8°.

o.a. Lijst van Britse en Amer. tijdschriften; van Britse, Ierse, Australische, Canadese, Indische, Nieuw-Zeelandse, Zd. Afrikaanse, Amerikaanse uitgevers; van Britse en Amerikaanse muziekuitgevers; van verenigingen en clubs.

fa. Italië.

Editori, librai-cartolibrai e biblioteche d'Italia, al 1° Luglio 1948. Pubblicazione ufficiale a cura dell' Associazione italiana editori. Milano, Società anonima per pubblicazioni bibliografico-editoriali, 1948. 4°.

g. Oostenrijk.

Bibliotheken, Österreichische. (Adressliste). (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 7/8).

Jahrbuch der österreichischen Wissenschaft. Jg. I. 1947/48. Wien, Österreichischer Bundesverlag für Unterricht, Wissenschaft u. Kunst, 1948. 8°.

O.a. Adreslijsten van archieven, bibliotheken, musea, wetenschappelijke tijdschriften en uitgeverijen.

h. Skandinavië.

Danmarks blad — & bogverden. (Le monde des journaux et des livres du Danmark). (København), Politikens Forlag, 1948. 8°.

Bokhandelsmatrikel, Svensk, 1945, utgiven av H. Åberg o. R. Billstam. Stockholm, Svensk bokhandelsmatrikels förlag, 1946. 8°.

Lijst van Zweedse boekverkopers, uitgevers en antiquaren, met een kleine toevoeging van de voornaamste Deense en Noorse boekhandels en uitgeverijen.

i. Zwitserland.

Liste des éditeurs suisses, groupés par spécialités. Z. p., 1945. 3 pag. fol. (gestenc.).

j. Amerika.

Adams, Scott. The O. P. market; a subject directory to the specialties of the out-of-print book trade, with 1944 supplement. New York, R. R. Bowker Co., 1945. 8°.

Lancour, H. List of American auction houses. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47. 1943).

In: Lancour. American art auction catalogues. I. Zie onder IV. 4. dd. of IV. 4. xxa.

II. DE TECHNIEK VAN HET BOEK.

1. Algemeen.

Albrecht, J. Die Entwicklung neuer Werkstoffe im graphischen Gewerbe und ihre Prüfung. m. afb. en tek. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 3).

Bartmuss, A. Erprobtes und Neues für Buch-, Flach- und Tiefdruck auf der Bugra-Schau, 1941. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 3).

Bedeutung und Aussichten des Hochdruckverfahrens. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 3).

Bekk, J. Problemen van de grafische techniek. (Halcyon. Jg. III. 1944. no. 11–12).

Boekje, Een, over het maken van boeken oftewel Een leerzame zwerftocht voor beginnende en vergevorderde auteurs langs de veelsoortige perikelen, voetangels en klemmen in den tuin der typographie. Utrecht, W. de Haan, 1941. m. afb. 8°.
Niet in de handel.

Bogeng, G. A. E. Die Faksimile-Edition. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 1).

—— Handarbeit und Maschinentechnik. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 3).

Curwen, H. Processes of graphic reproduction in printing. 2d ed. London, Faber & Faber, 1947. m. afb. en bibliogr. 8°.

Developments, New, in the graphic arts, by J. P. Donovan, H. Wallingford, J. B. Curry and A. Weston. Boston, Boston Club of Printing House Craftsmen, 1941. m. portr. 8°.

Dörband, G. Haben Farbenlehren bleibenden Wert? Wenn, — denn schon! m. bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 2).

—— Papier und Farbe in der Drucktechnik. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 1/2).

Eikeren, Joh. H. van. Perijkelen bij de verzorging van het boek in de oorlogsjaren of Het relaas van Hollandse onversaagdheid in tijden van nood, uit de ervaring opgetekend. Bussum, F. G. Kroonder, 1945. 8°.
Met boekenlijst uit de oorlogsjaren.

Fridöri, E. Materialprüfung und Forschung im graphischen Gewerbe. m. fig. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 12).

Friederich, F. Enkele uitdrukkingen, die U in de vakliteratuur kunt tegenkomen. (Tété. Jg. III. 1948. no. 8).

—— Kleuren zien. m. tek. (Tété. Jg. III. 1947. no. 1).

Goey, H. J. A. de. Méér licht in zake plastics. (Tété. Jg. II. 1947. no. 10).

Gittel, W. Der Tiefdruck im Vergleich mit anderen Druckverfahren. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 2).

Grabkowsky. Die Farbenlehre im Wandel der Zeiten. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 12).

—— Haben Farbenlehren bleibenden Wert? (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 9).

Halkin, L. E. La technique de l'édition. Conseils aux auteurs pour la préparation de leur copie et la correction des épreuves. 4e ed. Paris, Desclée, De Brouwer, 1946. 8°.

Handbuch für Papier, Schrift und Druck, herausgeg. von F. Ebenböck, A. Brugger und E. Preis. Berlin, O. Elsner, 1941. m. afb. en pl. 8°.

Hofmann, C. Aleer de persen draaien. Amsterdam, Vereen. t. bev. v. d. bel. des Boekhandels, 1947. m. afb. 8°.

—— Beroemde grafische werkers van voorheen. (Amsterdam z.n., 1945).

—— Typografen A-B-C. Met illustraties van J. Ligter. 2e dr 's-Grav., Drukkerij Nieuw Leven, 1944. 8°.

—— Uit de geschiedenis van het toestel. (Tété. Jg. III. 1947/48 no. 4/5).

Hoog, P. de, en **L. Melchior.** Typografie voor belanghebbenden en belangstellenden op eenvoudige wijze verteld en uitgebeeld Amsterdam, Jacob van Campen, (1948). 8°.

Hoyer, F. Die Zweckmässigkeit der Klima-anlagen für das graphische Gewerbe. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik Jg. 77. 1940. no. 9).

Imrie, C. Keeping in touch: the Braille system of printing for the blind. m. afb. en bijl. (Print. Vol. III. no. 2. 1942).

Jaarboek, Grafisch. 1943. (Amsterdam, N.V. Vereenigde Drukkerij Dico, 1944). m. afb. 4°.

Jong, G. J. Verklarend woordenboekje voor de reproductie-echniek in de grafische vakken. (Amsterdam, Ned. Kath. Grafische Bond en Ned. Christel. Grafische Bond, 1940). m. afb. 8°.

Kampmann, C. Die graphischen Künste. 6. verm. und verb. Aufl., neubearbeitet von R. Junk. Berlin, W. de Gruyter & Co., 1941. m. afb. en facs. kl. 8°.

Klimsch's Jahrbuch. Eine Übersicht über die Fortschritte auf rafischem Gebiete. Bd. III. Frankf. a. M., Klimsch & Co., 1902. n. pl. en afb. 8°.

Kujawa, G. von. Bild und Wirklichkeit. m. tab. en bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 12).

—— Über den praktischen Farbkörper. m. tek. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 12).

Kunz, P. Onderzoekingen en proefnemingen in het boekdruk-procédé. (Tété. Jg. II. 1947. no. 8).

Mc Pharlin, P. Curved rule: an old craft, with possibilities for revival. m. afb. (Print. Vol. III. no. 4. 1945).

Manual, A, of style, containing typographical rules governing the publications of the Univ. of Chicago together with specimens of type used at the Univ. of Chicago Press. 10th ed. Chicago, Univ. of Chicago Press, (1947). m. afb. 8°.

Meer, J. H. van der. Kleurmeting. m. tek. (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1947). 4°.

Nelson, Th. Know your colors. Color control in printing design. m. afb. en bijl. (Print. Vol. I. no. 2. 1940).

Ovink, G. W. Legibility, atmosphere-value and forms of printing types. Leiden, A. W. Sijthoff's Uitg. Mij., 1938. m. afb., tek. en bijl. 8°.
Proefschr. Univ. Utrecht.

—— Is de drukker nu werkelijk een kunstenaar? m. afb. (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1948).

—— De schoonheid van het drukkersvak. (Drukkersweekblad Kerstnummer 1947). 4°.

Poortenaar, J. De gulden snede en Goddelijke verhouding. Naarden, ,,In den Toren'', (1941). m. afb. 8°.
Torenreeks no. 8–9.

—— Van prenten en platen. De grafische technieken in voorbeelden, afbeeldingen en beschrijving. 4e dr. Naarden, ,,In den Toren'', (1948). m. titelvign., afb. en pl. 8°.

Nypels, C. Blad, boek en band. Utrecht, Het Spectrum, (1940). m. afb. 8°.

Renner, P. Kleine Farbenlehre. (Schweizer graphische Mittei-lungen. Jg. 67. 1948. no. 12).

Riddell, G. L. Scientific research and the printing industry. m afb. (International Printing. Vol. I. no. 1. 1948).

Schirmann, A. Praktische Fachchemie für den Buchdrucker Fachkaufmann und Buchbinder. (Schweizer graphische Mitteilun-gen. Jg. 67. 1948. no. 12).

Simon, O. Introduction to typography. 2d ed. London, Faber & Faber, 1946. m. afb. en bibliogr. 8°.

Tarr, J. C. Legibility in printing. (Schweizer graphische Mit-teilungen. Jg. 66. 1947. no. 3).

Tschermak-Seysenegg, A. von. Die Mitwirkung des Auges an der Farbe. m. afb. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 5/6)
Ter nagedachtenis van Georg von Kujawa.

Tschichold, J. Über die Herstellung von Klassikern in grosser Auflagen. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 6)

Vernon, M. D. On the legibility of print. m. afb. (International Printing. Vol. I. no. 1. 1948).

Wagner, C. Was ist Buchgewerbe? (Deutsches Buchgewerbe Jg. I. 1943. no. 1/2).

Weickert, W. Der Flachdruck im Vergleich mit anderen Druck verfahren. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77 1940. no. 1).

Whetton, H. Practical printing and binding. A complete guide to the latest developments in all branches of the printer's craft London, Odhams Press, 1946. m. afb. 8°.

Winans, L. G. The book from manuscript to market. New York, Grosset & Dunlap, 1941. m. afb. 8°.

Winkler, T. T. Geïllustreerd handwoordenboek voor de gra fische vakken. 2e verm. dr. Baarn, Uitg. Hollandia, (1945). m. afb 8°.

2. Schrijfkunst.

Account, An, of calligraphy and printing in the 16th century from dialogues attributed to Chr. Plantin. Printed and published by him at Antwerp, in 1567. French and Flemish text in facs English translation and notes by R. Nash and foreword by S Morison. Cambr. (Mass.), Harvard College library, 1940. m. port kl. 8°.

Bank, A. Starting your own calligraphy. First steps in writing for work or pleasure. m. afb. (Print. Vol. I. no. 4. 1941).

Deighton, H. The art of lettering for students including a simple stem for beginners and chapters on the alphabet, monograms and n lettering. London, B. T. Batsford, 1947. m. afb. 8°.

Eigenmann, K. Der Weg der Schulschrift in der Schweiz. m. o. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 8).

Fairbank, A. C. Handwriting reform in Engeland. m. afb. chweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 8).

Johnston, E. Over de kalligrafie. Enkele belangrijke fragmenn uit de inleiding tot ,,Writing & illuminating & lettering", 1906, rt. door H. van Krimpen. m. portr. (Halcyon. Jg. III. (1944). no. –12).

In: H. VAN KRIMPEN. Edw. Johnston en de kalligrafie.

Krimpen, H. van. Edward Johnston en de kalligrafie. m. afb. Halcyon. Jg. III. (1944). no. 11–12).

Littlefield, Th. H. [On early writing], before Spencerian. A evelopment of B. F. Foster [Practical penmanship], and the Ameican system. m. afb. (Print. Vol. III. no. 4. 1945).

Lübke, A. Aus der Geschichte und dem Werdegang der Schreiberkzeuge. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 941. no. 1).

Standard, P. Handschriftreform in Amerika, (übers. von R. Hostettler). m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 948. no. 8).

Uit: ,,Our Handwriting" in ,,Womans Day", Dec. 1947.

—— Calligraphy's flowering, decay, and restauration, with hints for its wider use to-day. London, Sylvan Press; Chicago, Society of typographic arts, 1947. m. afb. 8°.

Stols, A. A. M. Calligraphie. m. afb. (Halcyon, Jg. II. 1941. no. 5).

Treatise, The, of Gerard Mercator. Literarum latinarum, quas talicas, cursoriasque vocant, scribendarum ratio. (Antwerp 1540), ed. in facsimile with an introduction by J. Denucé and a note by St. Morison. Antw., De Sikkel; Paris, Pegasus Press, 1930. 8°.

Tschichold, J. Alte Schreiberrezepte. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 5).

Uit: ,,Der curiose Schreiber". Dresden, 1695.

—— De ontwikkeling van het schrijf- en tekenmateriaal [u.h. Duits vert.] m. afb. (Tété. Jg. III. 1947/48. no. 4/5).

—— Von der Schreibbinse zur Goldfüllfeder. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 9).

4. Papier.

Adams, Ch. M. Some notes on the art of marbling paper in th 17th century. m. afb. (Bull. of the New York Public Library. Vo 51. 1947).

Bekk, J., e.a. Het papier. De vervaardiging, het gebruik en he onderzoek. A'dam, G. H. Bührmann's Papiergroothandel, 194 m. afb. en papiermonsters. 2 dln. 8°.

Dl. I. Tekst; Dl. II. Monsters der in dl. I besproken soorten.

Blättler, W. Papier. m. afb. (Schweizer graph. Mitteilunge 1947. no. 6).

Bespreking van de 2e uitgave van zijn eigen boek over de bewerking va het papier.

Blankenstein, J. C. Luxe cartonnage. (Tété. Jg. III. 1947. no. 1)

—— 1000.000 enveloppen-(fabricage). m. afb. (Tété. Jg. II 1946. no. 1).

B(ockwitz, H. H.). Die Rolle des Papiers bei chinesischen To tenopfern. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik Jg. 79. 1942. no. 6).

Brecht, W. Neuere Fortschritte auf dem technischen Gebiet de Papierfabrikation. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchs graphik. Jg. 79. 1942. no. 8).

Bucher, H. Das Holz als Rohstoff für die Herstellung von Pa pier. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no 9).

Fridöri, E. Eine drucktechnische Methode zur Charakterisie rung von Druckpapieren. m. fig. (Schweizer graphische Mitteilun gen. Jg. (64). 1945. no. 8).

Geus, N. K. de. Eén en ander over behangselpapier. (Tété. Jg III. 1947/48. no. 4/5).

Goey, H. J. A. de. Het „Massey"-procédé: „machine-coated" papier. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 9).

Grams, A. Papiertechnisches Wissen für den Papierverarbeiter. I–III. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 4, 5 u. 9).

Grant, J. From straw to paper. m. afb. (International Printing. Vol. I. no. 1. 1948).

Green, J. B. How hand-made paper is manufactured. m. afb. (Halcyon. Jg. I. 1940. no. 1).

Hess, W. Ausstattungspapiere. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 11).

Hess, W. Über Cellophan. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 2).

Hoyer, F. Einführung in die Papierkunde. Mit einem Beitrag ur Geschichte des Papiers von H. H. Bockwitz. Leipzig, K. W. Hiersemann, 1941. m. tab. 8°.

—— Die Oberflächenbehandlung von Druckpapieren. (Archiv ür Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 5).

—— Papier als Druckträger. Leipzig, Joh. Sändig, 1940. m. monsters. 8°.

—— Die Verwendung von Austauschfaserstoffen bei Druckpapieren. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 4).

Laube, K. J. Die Leistungsfähigkeit der schweizerischen Papierindustrie. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 2).

Nelson, G. A. The characteristics of fine printing papers and the relative merits of hand, mould, and machine manufacture. m. afb. (Print. Vol. V. no. 1. 1947).

Papiermaken in Indië. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 4).

Overgenomen uit ,,Wiekslagen", personeelorgaan van G. H. Bührmann's Papiergroothandel.

Pels, C. Boek en papier. m. afb. (in: Vijf Eeuwen boek in Nederland. Hrl., 1940).

—— Papier. Een en ander over de fabricage en verwerking van papier, toegelicht met talrijke afbeeldingen. Amsterdam, De Arbeiderspers, (1947). m. afb. en 3 bijl. 8°.

Pfander, W. Die Bedeutung des Wassers und der Feuchtigkeit beim Papier. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 6).

Proost, P. Offsetpapier. (Tété. Jg. I. 1946. no. 10/11).

Pijpe, A. W. I. Drukpapier en rasterwijdte. (Tété. Jg. I. 1943. no. 1/2).

Thiel, V. Der Weg vom Hadern- zum Holz- und Zellstoffpapier. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. II. 1944. no. 1/2).

Ter herinnering aan de Duitse uitvinder F. G. Keller.

Wallingford, H. New developments in paper making. m. portr. (in: New developments in the graphic arts. Boston, 1941). 8°.

5. Lettergieten. Lettergieterijen. Lettertypen. Lettertypen-tekenaars.

Bruckner, A. Schweizer Stempelschneider und Schriftgiesser. Geschichte des Stempelschnittes und Schriftgusses in Basel und

der übrigen Schweiz von ihren Anfängen bis zur Gegenwart. Basel Schwabe & Co., (1943). m. afb., portr., facs. en 2 losse bijl. 4°.

Caflisch, M. Die Geschichte der Garamond-Schriften. m. afb en facs. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 10)

Curry, J. B. New developments in type faces. m. portr. (in New developments in the graphic arts. Boston, 1941). 8°.

Franke, K. Grundsätzliches zur neuen Antiquatypographie. m bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943 no. 2).

Friedlaender, K. Moderne holländische Druckschriften. m. afb (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 8).

Goulding, J. I., a. **J. C. Tarr.** Manufacture of Monotype ma trices. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948 no. 7).

Groenendaal Jr., M. H. Amerikaanse letters. m. afb. (Tété. Jg I. 1946. no. 9).

—— Drukletters, hun ontstaan en hun gebruik. Amst. ,,De Technische Boekhandel", H. Stam, 1940. m. afb. 8°.

—— Drukletterkunde: de Diethelm-romain. m. afb. (Tété. Jg III. 1948. no. 7).

—— De ,,Rondo", schrijfletter Stefan Schlesinger-Dick Dooijes Lettergieterij ,,Amsterdam". m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 3).

Haas'sche Schriftgiesserei: Diethelm-Antiqua. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 7).

Harling, R. The early alphabets of Eric Gill. m. 3 bijl. en afb (Alphabet and Image: 3. 1946).

Hölscher, E. Eine deutsche Schrift von Paul Renner, (die ,,Ballade"). (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

Nowell-Smith, S. The phonotypes of Robert Bridges. m. afb (Alphabet and Image: 5. 1947).

Ovink, G. W. Holländische Schriftgiessereien und Schriftentwerfer. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947 no. 9).

(Pollard, G.). Catalogue of typefounders' specimens. m. facs — Books printed in founts of historic importance m. facs. — Works on typefounding, printing and bibliography. London, Birrell & Garnett, 1928. 3 dln. 1 bd. 4°.

Verkoopcatalogus van *Birrell & Garnett*. Zie: Cat. IV. p. 77 en 446.

Reiner, I. Die spezifischen Merkmale der Type. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (63). 1944. no. 9/10).

Rodenberg, J. In der Schmiede der Schrift. Karl Klingspor und in Werk. Berlin, Buchmeister-Verlag, 1940. m. afb. en portr. 8°.

Rollins, C. P. American type designers and their work. — Ame- :an type designers and their type faces. (Print. Vol. V. no. 4.)48).

Roos, S. H. de. Libra, een nieuwe letter. m. afb. (Halcyon. Jg. I.)40. no. 1).

Schindler, B. Arabic typography. m. afb. (Schweizer graphische itteilungen. Jg. 67. 1948. no. 3).

Sjardin, P. J. Twee tips voor monotypegieters. m. afb. (Tété. g. IV. 1948. no. 2).

Strehler, H. Die Civilité-Schrift des Joh. Enschedé & Zonen. ı. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 6).

—— Typographische Kostbarkeiten: [die Schrift „Saint Augus- n flamand" von Henric van Delf, of, Hendrik de Lettersnider]. ı. afb. en facs. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. o. 10).

Tarr, J. C. Schriftschaffen in England. m. afb. (Schweizer gra- hische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 8).

Tschan, A. Allerlei über Monotype Matrizen und Monotype chriften. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 9).

Warmelink, H. A. De Civilité-letter. m. afb. (Biblion. Amst., 940. no. 1).

Winkler. Verbesserungen in der Schmelze. m. afb. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 3/4).

BAUER. — **Bauer, K. F.** Aventur und Kunst. Eine Chronik des Buchdruckgewerbes von der Erfindung der beweglichen Letter bis zur Gegenwart. Frankf. a. M., Bauersche Giesserei, 1940. m. afb. en portr. 4°.

Jubileumdruk van de Bauersche Giesserei te Frankf. a. M. Niet in de handel.

CASSANDRE. — **Kurzbiographie** von A. M. Cassandre. m. portr. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 4).

COECKE. — **Johnson, A. F.** An alphabet by Pieter Coecke van Aelst. (The Library. Vol. XXIII. 1942–43).

Bibliographical notes.

EGENOLFF. — **Johnson, A. F.** Christian Egenolff of Frankfort and his types. m. afb. (Print. Vol. II. no. 3/4. 1941).

ENSCHEDÉ. — **Huysman, D. A.** Die Schriftgiesserei Joh. Enschedé & Zonen in Haarlem, Holland. (Alphabet- und Initial-

serien aus drei Jahrhunderten). m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 8).

FLEISCHMANN. — **Reiner, I.** Johann Michael Fleischmann. Nürnberg 1701–Amsterdam 1768. m. afb. (in: I. Reiner. Typo-Graphik. St. Gallen, 1943).

GILL. — **Harling, R.** The type designs of Eric Gill. m. afb. (Alphabet and Image. Jan. 1948. no. 6).

—— **Kurzbiographie** von Eric Gill. m. portr. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 5).

—— **Shewring, W.** Letters of Eric Gill. New York, Devin-Adair Co., 1948. m. portr., afb. en facs. 8°.

—— **Standard, P.** Eric Gill, 1882–1940. m. portr. en afb. (Print. Vol. I. no. 3. 1940).

GOUDY. — **Beilenson, P.** Some paragraphs on Goudy. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 12).

—— **Goudy, F. W.** A half-century of type design and typography 1895–1945. (With a bibliography of the published writings of Frederic W. Goudy, by G. L. Mc Kay). Vol. I, II. New York, The Typophiles, 1946. m. portr. en afb. 2 dln. kl. 8°. (Typophile chap books. XIII, XIV).

Bespr. in Alphabet a. Image. 2. p. 58; in Signature. 4. p. 51; in Print. Vol. IV. no. 3. p. 83.

—— **Kurzbiographie** von Frederic W. Goudy. m. portr. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 12).

—— **Laurie, M.** Goudy (drawn) by (P. J. Delf) Smith. m. afb. (Print. Vol. III. no. 4. 1945).

GRANJON. — **Johnson, A. F.** The italic types of Robert Granjon. m. afb. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

HUPP. — **Lange, W. H.** Das Werk eines deutschen Meisters. Berlin-Leipzig, Heintze & Blanckertz, (1940). m. portr. en afb. 8°.

Monographien künstlerischer Schrift. Bd. 7.

JOST. — **Zerbe, W.** Kurzbiographie Heinrich Jost. m. portr. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 1).

KLINGSPOR. — **Lange, W. H.** Schriftgiesser und Schriftkünstler. Das Werk Karl Klingspors und seiner Mitarbeiter auf der Leipziger Ausstellung der Gutenberg-Ringträger. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 12).

—— **Karl Klingspor** zum 75. Geburtstag am 25. Juni 1943. m. portr. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 1/2).

KOCH. — **Guggenheim, S.** Rudolf Koch, his work and the Offenbach workshop. m. portr., afb. en bijl. (Print. Vol. V. no. 1. 1947).

—— **Jansen, S.** Koch's typefaces, with comments. m. afb. (Print. Vol. V, no. 1. 1947).

—— **Lange, W. H.** Rudolf Koch, ein deutscher Schreibmeister; mit einem Beitrag von M. Hermersdorf. Berlin-Leipzig, Heintze & Blanckertz, (1939). m. portr. en afb. 8°.

Monographien künstlerischer Schrift. Bd. 6.

POST. — **Heuschele, O.** Herbert Post, Burg Giebichenstein, Halle an der Saale. m. afb. (Imprimatur. Jg. V. 1934).

—— **Theele, J.** Die Drucke der Werkstätten der Stadt Halle (Burg Giebichenstein) und das Werk Herbert Posts. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

REINER. — **Kurzbiographie** von Imre Reiner. m. portr. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 10).

ROOS, DE. — **Gravesande, G. H.'s.** S. H. de Roos en de Nederlandsche boekkunst. m. afb. (Imp. Jg. I. 1940. no. 1).

—— **Bijdragen** ter eere van den 65sten verjaardag van S. H. de Roos, 1877–14/9–1942. (Halcyon. Jg. III. 1943. no. 9/10).

Portretkrabbel door Dick Dooyes.
A. A. M. STOLS. S. H. de Roos en zijn Heuvelpers. m. facs.
G. W. OVINK. De letters van S. H. de Roos. m. afb.
J. H. DE BOIS. S. H. de Roos als teekenaar en schilder. m. afb.
C. NYPELS. De Ned. boekkunst en S. H. de Roos.
G. SMIT. Voor S. H. de Roos bij zijn 65sten verjaardag. Gedicht.
E. GÖPEL. S. H. de Roos zum 65. Geburtstag. 14 Sept. 1942.
R. L. DOYON. S. H. de Roos lettriste.
D. DOOYES. Lijst van geschriften van S. H. de Roos.

—— **Stols, A. A. M.** Het werk van S. H. de Roos. Een bijdrage tot de geschiedenis van de herleving der Nederlandsche boekdrukkunst. A'dam, Lettergieterij ,,Amsterdam'', 1942. m. portr. en afb. 4°.

In de handel gebracht in Mei 1943.

—— **Stols, A. A. M.** The work of S. H. de Roos. A contribution to the history of the rebirth of the printing arts in the Netherlands. m. portr. en afb. (Print. Vol. V. no. 3. 1947).

Verkorte vertaling van het bovenstaande werk door H. KLEIST, voorafgegaan door een ,,Message of greeting'' van de ,,Typophiles of New York'', gecalligrafeerd door P. STANDARD.

—— **S. H. de Roos** 70 jaar. m. portr. en afb. (Grafische Mededelingen Lettergieterij ,,Amsterdam''. Jg. V. 1947. no. 2).

—— **Groenendaal Jr., M. H.** S. H. de Roos, 1877–1947. m. afb. en bijl. (Tété. Jg. III. 1947. no. 1).

Bijl.: Open brief aan S. H. de Roos, door Joh. Schwencke.

ROOS, DE. — **Groenendaal Jr., M. H.** S. H. de Roos. Een woord ter herdenking. Amsterdam, Amst. Grafische School, 1947. m. afb. 4°.

—— —— De nieuwe creatie van S. H. de Roos. m. afb. en bijl. (Tété. Jg. III. 1947. no. 2).

—— **Ovink, G. W.** Sjoerd H. de Roos. m. portr. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 3).

—— **Jefferies, R.** Summer in the woods. A selection, with four drawings by S. H. DE ROOS. A'dam, 14 Sept., 1947. 4°.

Bibliofiele uitgave van N.V. Lettergieterij ,,Amsterdam", no. 65, ter ere van de 70ste verjaardag van S. H. de Roos, gezet voor de eerste maal met diens nieuwe letterseries ,,De Roos Romein" en ,,De Roos Cursief".

STONE. — **Muir, P. H.** The engraved letter-forms of Reynolds Stone [in bookplates, trade-marks and devices, letterheads, a.s.o.]. m. afb. (Alphabet and Image. 1948. no. 7).

TRUMP. — **Schauer, G. K.** Georg Trump und die Meisterschule für Deutschlands Buchdrucker zu München. m. afb. (Philobiblon. Jg. XI. 1939).

UNGER. — **Beiträge** zur Lebensgeschichte Johann Friedrich Ungers. Berlin, H. Berthold Messinglinienfabrik u. Schriftgiesserei, 1924. m. portr. en afb. 4°.

—— **Hölscher, E.** Johann Friedrich Unger. m. afb. (Imprimatur. Jg. VI. 1935).

WEISS, E. R. — **Hölscher, E.** Der Schrift- und Buchkünstler Emil Rudolf Weiss. Berlin-Leipzig, Heintze & Blanckertz, (1941). m. portr. en afb. 8°.

Monographien künstlerischer Schrift. Bd. 8.

—— **Jost, H.** Der Buch- und Schriftkünstler E. R. Weiss. m. portr. en bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 3).

—— —— E. R. Weiss Druckschriften. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 3).

—— **Loerke, O.** Emil Rudolf Weiss. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

—— **Steiner-Prag, E. E.** E. R. Weiss, 1875–1943. m. portr. (Print. Vol. IV. no. 2. 1946).

—— **Zerbe, W.** E. R. Weiss, der Schrift- und Buchkünstler, der auch Maler und Dichter war. Bern, Schweizerisches Gutenberg-Museum, 1947. m. portr. en afb. 8°.

6. Stereotypie. — Galvanoplastiek.

Breyer, A. Stereotypie. m. fig. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 4).

Breyer, A., u. W. Daugaard. Dreifarbenstereos. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 3).

Richter, A. Behandlung und Guss der Prägemater. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 1).

—— Beschädigte und zusammengebackene Schrift beim Stereotypieren. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 5).

—— Chrombäder in der Galvanoplastik. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 3).

—— Die Entwicklung der Kupferbäder in der Galvanoplastik. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 7).

—— Die Herstellung der Matrizen in der Akzidenzstereotypie. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 10).

—— Die Herstellung von Nickelstereos. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 2).

—— Klischees in Stereotypen. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 4).

—— Kupferbäder für Galvanoplastik. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 11).

—— Nachschneiden und Ausbessern verletzter Druckplatten und Klischees. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 11).

—— Die Nickelgalvanoplastik. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 2).

—— Voraussetzungen für einwandfreie Stereos und Galvanos. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 6).

—— Wachs-, Blei- oder Zelluloidprägung in der Galvanoplastik. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 5).

—— Wie bringt man Ätzungen und Galvanos auf Bleifuss? (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 4).

7. De Machine en Apparaten.

(Biermann, E.). Spritzapparate in der Praxis. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 6).

Bonnet, J. W. Wetenswaardigheden over de monotype. m. afb. (Tété. Jg. I. 1943. no. 1/2).

Breyan, J. Monotype-gietvormsmering. (Tété. Jg. III. 1948. no. 9).

Als antwoord op het artikel van P. J. Sjardin in Tété. Jg. III. no. 4/5.

Busken, P. van der. De roterende bordschaar. m. afb. (Tété. Jg. I. 1946. no. 10/11).

Es, J. F. van. De offset machine. (Tété. Jg. II. 1946. no. 1).

Fischer, M. G. Amerikaanse constructies. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 8).

—— Logische constructies van stereotypie-apparaten. m. afb. (Tété. Jg. III. 1947/48. no. 4/5).

—— Het Winkler-gietsysteem. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 4).

Frankfort, J. Het automatische uitstoter- en gietwielmechanisme van de intertype. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 9).

—— De gietwielsnede-veiligheid van de Intertype. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 4).

Fritz, H. Dichtungen in Maschinen für das graphische Gewerbe. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 1).

—— Maschinen für den Wertpapierdruck. m. afb. en tek. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 8).

Ganderton, V. S. Cylinder presses. London, Pitman & Sons, 1946. m. afb. 8°.

,,Printing theory and practice", ed. by J. C. Tarr. no. 7.

—— Mechanical feeders. London, Pitman & Sons, 1946. m. afb. 8°.

,,Printing theory and practice", ed. by J. C. Tarr. no. 8.

—— Proof and platen presses. London, Pitman & Sons, 1946. m. afb. 8°.

,,Printing theory and practice", ed. by J. C. Tarr. no. 6.

Goey, H. J. A. de. De Hadego-lichtzetmachine. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 1; Schweizer graph. Mitteil. Jg. 67. 1948 no. 11).

—— De Luxometer. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 4).

—— Tekstdruk zonder gebruik van drukmetaal, [met lichtzetmachines]. (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1948).

De Intertype Foto Setter; de Hadego lichtzetmachine.

Gouweloos, M. A. De Intertype-metaalpotverhitting met dubbele thermostaat. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 9).

Graf, R. Die Entwicklung der Bogenanlegeapparate. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 3).

—— Das Schmieren der Maschinen und die Öle dazu. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 8).

Groen, C. de. De nieuwe Miller SK volautomatische tweetoerenmachine. m. afb. (Tété. Jg. II. 1946. no. 3/4).

—— De nieuwe Zweedse ,,Dux"-inlegapparaten. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 6).

—— De Zweedse tweetoerenpers ,,G.M.A." m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 4).

Hauser, E. Verende grijpers, welke op alle stopcylinderpersen gemonteerd kunnen worden. m. afb. (Tété. Jg. I. 1946. no. 10/11).

Holzgrefe, S. Der moderne Schnellpressenantrieb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 2).

Jong, L. C. H. de. Gelijkwaardige modellen (van de Lino- en Intertypefabrieken). (Tété. Jg. I. 1945. no. 6).

—— Haart de typograph-zetmachine eerder dan andere zetmachines? (Tété. Jg. I. 1945. no. 3/4).

—— Four Deck intertype. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 3).

Kedde, J. De Fairco-rollenbestuiver. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 9).

—— Inlegapparaten. (Tété. Jg. I. 1946. no. 9).

Klis, C. van der. De voorstukveiligheid [van de Linotype en de Intertype]. m. afb. (Tété. Jg. I. 1945. no. 6).

—— Een nieuwe zetmachinelamp. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 4).

Kossen, C. F. Het Baldwin lichtdoseerapparaat. (Tété. Jg. II. 1947. no. 10).

Krijger, J. C. De typograph-zetmachine. Nogmaals een bespreking over het ,,haren" en ,,dansen" der matrijzen. (Tété. Jg. I. 1946. no. 9).

Kunz, P. Die Walzen. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 4, 6).

Letouzey, V. De l'habillage des presses à imprimer. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 5).

O(ostendorp), R. J. Machineschade en haar oorzaken. m. afb. (Tété. Jg. I. 1946. no. 12; Jg. II. 1947. no. 10; Jg. III. 1947/48. no. 4/5).

Paxton, E. New British printing presses. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 7).

Rehse, H. Bedienungstechnische Vorzüge der modernen Hochdruck-Flachformmachinen. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 6).

Rehse, H. Behandlung und Einstellung der Massewalzen. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 3).

—— Die Blas- und Saugluftpumpe am Sauger-Bogenanlegeapparat. m. tek. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 9).

—— Einfärbungsschwierigkeiten an Schnellpersen und Zweitourenmaschinen. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 7).

—— Mangelhaftes Arbeiten des Anlegeapparates. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 10).

—— Sachgemässe Wartung von Zweitourenmachinen. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 3).

Rietbergen, C. Clichéfabriek in zakformaat. m. afb. (Tété. Jg. I. 1945. no. 6).

—— De multitransfermachine. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 5).

Rotationsmachine, Eine neue achtrollen-reihen. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 6).

Ruyck, F. de. Het centreerapparaat van de Intertype. (Tété. Jg. II. 1946. no. 2).

Saier, A. Der Giessradantrieb der Linotype. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 5).

—— Von der Linotype-Elektroheizung. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 11).

Schick, J. G. Halbrotationsdruckmaschine „Gallus". m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 2).

Sjardin, P. J. Monotype-gietvorm-smering. m. afb. (Tété. Jg. III. 1947/48. no. 4/5).

—— Storingen aan de gas-regulateur van de Monotype. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 6).

Slothouber, J. F. De illustratierotatiepers. m. afb. (Tété. Jg. I. 1945. no. 6).

Snow, G. A. Model T's of printing. m. afb. (Print. Vol. V. no. 2. 1947).

Spherekote en de bestrijding van tegenzetten en smetten. (Tété. Jg. II. 1947. no. 7).

Strehler, H. Von Rotationsmachinen. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 12).

Strössner, G. Von Schnelläufer-Rotationsdruckmachinen und

hrer Bedeutung für den Zeitungsbetrieb. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 9).

Traitteur, von. Die Ausleger der Rotationsmaschinen. m. afb. Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 5).

—— Die Ausleger der Schnellpressen und Zweitourenmaschinen. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 6).

—— Die Fördereinrichtungen der Rotationsmachinen. m. afb. Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 9).

—— Fortschrittliche Forderungen an die deutschen Druckmachinen. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 11).

—— Die heutigen Rotationsmaschinen. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 5).

Versteegh, H. J. Bezoek aan Winkler & Fallert (machinefabriek) te Bern. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 8).

—— Cylinder- en degelpers. Enkele controle- en stelmogelijkheden voor de degelpers. m. tek. (Tété. Jg. I. 1946. no. 7/8).

—— Het kopen van drukpersen. (Tété. Jg. I. 1945. no. 3/4).

—— De nieuwe Amerikaanse Kelly-tweetoerenpers. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 10).

—— De nieuwe G.M.A. tweetoerenpers. m. afb. (Tété. Jg. III. 1947. no. 1).

—— Stopcylinder- en tweetoerenmachines. m. afb. (Tété. Jg. I. 1945. no. 5).

Vierkleuren-proefpers, De, „Vandercook". m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 7).

Volcke, J. A. Boekdruk machines. Amsterdam, De Arbeiderspers, 1946. m. afb. 8°.

Wagtendonk, G. M. van. American topics. II. Waarnemingen op zetmachinegebied. (Tété. Jg. II. 1947. no. 5).

—— De Miehle 29. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 7).

—— Rotofotosysteem, fotografische zetmachine van George Westover. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 3).

—— De technische ontwikkeling van de grafische industrie. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 4).

Walter, H. Warum Kleintiefdruckmaschinen? m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 5).

Wijtman, D. De Unirep. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 1).

8. Drukinkt.

Bohm, G. Eigenschaften der Druckfarbe. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 64. 1945. no. 9).

—— Ersatzstoffe in der Druckfarbenfabrikation. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 64. 1945. no. 11).

—— Lichtbeständigkeit der Druckfarben. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 64. 1945. no. 10).

—— Der Trockenprozess der Druckfarbe. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 3).

—— Vom Verdrucken der Farbe. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 2).

Durand, L. Les différentes encres appliquées à l'impression. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 2).

Goey, H. J. A. de. Kleurafwijkingen [bij het gebruik van eenzelfde drukinkt]. (Tété Jg. I. 1946. no. 7/8).

—— Kleurenchaos, drukinktnormalisatie en meerkleuren-druk. m. afb. en bijl. (Tété. Jg. I. 1945/1946. no. 5, 9).

—— De wetenschappelijke grondslagen van de zwarte kunst. (Tété. Jg. I. 1945. no. 3/4).

Grabkowski. Das blaue Wunder. Zur Geschichte der blauen Farbe. (Archiv für Buchgewerbe und Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 9).

Haegens, G. Het mengen van inkt. (Tété. Jg. III. 1948. no. 9).

—— De normalisatie van drukinkten. (Tété. Jg. III. 1947. no. 3).

—— Drukinkten: stinkend-reukarm-reukvrij-welriekend. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 4).

Inkt-fabricage, Moderne. (Tété. Jg. II. 1946. no. 2).

Kedde, J. Iets over drukinkten. (Tété. Jg. I. 1943. no. 1/2).

Klaetsch, H. Die Druckfarbe in vergangenen Zeiten. Mainz, 1940. m. afb. 8°. (Kleine Drucke d. Gutenb. Gesellsch. XXXVI).

Kunz, P. Rupfen oder Abstossen der Farbe? (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 2).

Le Clerq, L. Verf- en inktrecepten uit de XVIIe eeuw. (De Gulden Passer. Jg. XXII. 1944. p. 90).

Versteegh, H. J. De Quick-Son inkten. (Tété. Jg. III. 1948. no. 7).

Wagtendonk, G. M. van. American topics. I. Amerikaanse inkt. (Tété. Jg. II. 1946. no. 3/4).

9. Zetten en drukken.

Account, An, of calligraphy and printing in the 16th century, -om dialogues attributed to Chr. Plantin. Printed and published y him at Antwerp, in 1567. French and Flemish text in facs., :nglish translation and notes by R. Nash and foreword by St. lorison. Cambr. (Mass.), Harvard College library, 1940. m. afb. n facs. kl. 8°.

Arbeitsmethoden, Unrationelle, im Buchdruckmaschinen-aal. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 1/2).

Audin, Marius. Glossaire typographique. (in: M. Audin. somme typographique. Vol. I. 1947).

Barends, J. Reinigen der zetmachine is een voorname factor. n. afb. (Tété. Jg. I. 1943. no. 1/2).

Baus, W., u. **R. Hostettler.** Schreiber und Setzer. m. bijl. Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (63). 1944. no. 8).

Bausinger, E. Het typografisch puntenstelsel. (Tété. Jg. II. 1946. no. 1).

Bay, H. The history and technique of map making. (in: Bowker ectures on book publishing. 2d. ser. 1945).

Blankenstein, A. H. G. Doordacht zetten. m. afb. (Tété. Jg. I. 1945–46. nos. 3/4, 6 en 7/8).

—— De invoering van een metrisch maatsysteem in de typografie. (Tété. Jg. I. 1946. no. 10/11).

—— Naar betere typografie. (Tété. Jg. III. 1948. no. 6, 9).

—— Zetkunst. Den Haag, Drukkerij Nieuw Leven, 1940. m. afb. en voorb. 8°.

Blankenstein, B. Het drukken met carboninkt. (Tété. Jg. I. 1945. no. 6).

Bodoni, G. Voorrede uit het Manuale tipografico van Giambattista Bodoni, vert. door F. Kerdijk. m. afb. (Halcyon. Jg. III. (1944). no. 11–12; Tété Jg. I. 1943. no. 1/2).

Brown, K. The typographical ,,widow''. Who is she? What is she? (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948. no. 1 en 9).

Buenk, W. Het drukken met bronsdrukinkten. (Tété. Jg. I. 1946. no. 9).

—— Het drukken met dubbeltooninkt. (Tété. Jg. I. 1946. no. 9).

Engel-Hardt, R. Farben werben und warnen, Farben schmü-

cken und tarnen. Ein Beitrag zur angewandten Farbenlehre im Buchgewerbe. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 5/6).

Franke, C. A. Katechismus der Buchdruckerkunst. 5. verm Aufl. von A. Waldow. Leipzig, J. J. Weber, 1886. m. afb. en 1 bijl kl. 8°.

Franke, K. Grundsätzliches zur neuen Antiquatypographie. m bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943 no. 2).

—— Schöne Briefblattvordrucke auch im Kriege. m. afb. en bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942 no. 4).

Frankfort, J. Voor linotype- en intertype-zetters: wenken te verkrijging van goed drukbaar zetsel. (Tété. Jg. III. 1947/48. no 4/5).

—— Voor lino- en intertypezetters: moeilijkheden bij het gieten (Tété. Jg. III. 1948. no. 9).

Friedlaender, H. Hoe bereikt men aesthetisch verantwoord zetsel op de zetmachine? (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1948).

Goey, H. J. A. de. Philosophia typographiae. (Overdruk uit Drukkersweekblad. Kerstnummer 1947). 4°.

Uitgave van Meyer's boek- en handelsdrukkerij te Wormerveer.

—— Tekstdruk zonder gebruik van drukmetaal, [met lichtzet machines]. (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1948).

De „Intertype Foto Setter"; de Hadego lichtzetmachine.

Graaf, Joh. A. van de. Nieuwe berekening voor de vormgeving m. tek. (Tété. Jg. II. 1946. no. 3/4).

Grams, A. Trotz maschineller Satzherstellung typographisch einwandfreie Werke. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 10).

—— Typographische Feinheiten. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 10).

—— Die wohlüberlegte Arbeit bei allerlei Druckwerk. I–IV. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 6, 7 8, 9).

Groen, C. de. Het wezen van het inktwerk. (Tété. Jg. II. 1947 no. 9).

Handleiding voor de berekening van handelsdrukwerk, stempelwerk, speciaal drukwerk, couranten en rotatiedrukwerk, in werking getreden 19 Febr. 1940. 2e dr. (A'dam), 1 Sept. 1941. 8°.

Uitg. Federatie der werkgeversorganisatiën in het boekdrukkersbedrijf no. 11.

Harmsen, M., en **D. Elffers.** Misdruk op slecht papier. m. afb. (Overdruk uit Drukkersweekblad. Kerstnummer 1947). 4°.
Uitgave van Meijer's boek- en handelsdrukkerij te Wormerveer.

Hartz, S. Over druktechniek en postzegels. m. afb. (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1948).

Hess, W. Metallfolien und Metallfoliendruck. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 1).

Hiddes, M. H. Het testen van zetmateriaal. (Tété. Jg. I. 1943. no. 1/2).

Hollenstein, F. Setzmaschine und Typographie. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 1).

—— Technisches zum Zeilenguss. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 7).

Hostettler, R. Zur Technik des Setzens. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 3).

Hubbuch, F. Die Karteikarte im Druckereigewerbe. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (63). 1944. no. 2).

Jonker, H. H. [Het zetten en drukken] van advertenties. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 9).

Käufer, J. Von der Kunst zu setzen. (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

Kempen, H. Verlagsdrucksachen und ihre typographische Gestaltung. m. bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 10).

Keulen, J. van. Make-up en opmaak [speciaal van weekbladen]. m. afb. (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1948).

Krimpen, H. van. Keuze van letters. (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1947). 4°.

Kunz, P. Drucktechnik im Buchdruck. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (63). 1944. no. 2, 3, 7, 9/10, 11, 12. — Jg. (64). 1945. no. 1).

—— Können im Buchdruck auf messtechnischer Grundlage Aufzug und Zurichtung verbessert werden? m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 1).

Leerstof, Uniforme, zetten. Uitgebreide leerstof in aansluiting op het leerplan van het theoretisch vakonderricht in de typografie, samengesteld door een keur van onderwijskrachten. Met voorw. van A. H. G. Blankenstein. 3e dr. Hoorn, Uitg. bedrijf „Edecea", (1945). m. afb. en tab. 4 st. in 1 bd. 4°.

Lehmann, E. Eine Farbentafel für die Landkartenherstellung.

(Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 12).

Letouzey, V. Précision. (Le Courrier graphique. 6e Année 1947. no. 30).

Lutz, E. Anleitung zur Klischeekosten-Berechnung. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 4).

Masche, O. Punktierte Linien im Monotypesatz. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 9).

Méthode, La, Letouzey. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 12).

Mittel gegen das Faltenschlagen des Papiers. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 2).

Mittelstaedt, O., u. **E. Rupp.** Über die Grösse der Fehler bei massgetreuer Landkartenreproduktion. m. tabb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 12).

Müller, H. Die Tabelle und der Druck. m. afb. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 3/4).

Parpan, E. Das Buchstabenausschliessen an der Monotype. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 10).

—— Das Monotype-set-system. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 5).

—— Rahmenändern an der Monotype. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 6).

—— Rechnerisches vom Ausschliesmechanismus der Monotype. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 12).

R. Massnahmen gegen wellige Papiere. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 4).

Registerarbeiten auf Tiegel, Schnellpresse und Zweitourenmaschine. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 10).

Rehse, H. Rupfen des Papiers und Dauer der Druckeinwirkung an Zweitouren — und Haltzylindermaschinen. m. tek. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 7).

—— Schmitz im Buchdruck. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 1).

—— Schwierigkeiten im einfachen Werk-, Akzidenz- und Formulardruck. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 10).

—— Zeitgemässe Arbeitsmethoden im einfachen Werk-, Ak-

idenz- und Formulardruck. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchs-raphik. Jg. 78. 1941. no. 9).

Renner, P. Reclamedrukwerk. m. tek. (Tété. Jg. III. 1948. no. ·).

Richter, A. Metall und Metallpflege in der täglichen Praxis. Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 3).

—— Zusammensetzung und Behandlung der Metalle im Buch-lruckgewerbe. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 1).

Richtlijnen voor kopij en aanvullende spelling-regels in gebruik bij N.V. Gooi & Sticht. Hilversum, Gooi & Sticht, 1942. kl. 8°.
Niet in de handel.

Roderer, J. Wissenschaftliche Formeln, Bedeutung, Gebrauch, satztechnische Darstellung. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 5, 6).

Ruder, E. Briefbogen. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 1).

—— Einladungen. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 2).

—— Farbenlehre für Schriftsetzer. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 1, 4, 7).

Saier, A. Akzidenzen auf der Setzmaschine. (Schweizer graphische Mitteilungen. J. 66. 1947. no. 2).

—— Die Antriebsfriktion der Linotype. Ihre Einstellung und Behandlung. (Schweizer graphische Mitteilungen Jg. 65. 1946. no. 6).

—— Matrizensorgen. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 10).

—— Qualitätssatz an der Setzmaschine. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 1).

—— „Stürzender" Maschinensatz. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 64. 1945. no. 10).

Scheidegger, H. W. Calculeren en rekenen. m. tek. (Tété. Jg. III. 1948. no. 9).
Verkorte vertaling van een artikel in „Typografische Monatsblätter".

Schmid, E. Die automatische Ausrückvorrichtung. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 12).

—— Der Giesstopfhebel. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 11).

Schmidt, R. Die Herstellung von Ziffernformen. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 1).

Schöb, A. Formatmachen und Formschliessen. m. fig. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 64. 1945. no. 9).

Schöpflin, K. Anzeigentypographie bei sparsamster Raumgestaltung. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79: 1942. no: 3).

Sjardin, P. J. Hoe beperken wij onregelmatige letterlijning? m. afb. (Tété. Jg. I. 1946. no. 10/11).

Steuteknuel, C. F. H. Stoornissen bij het drukken. (Tété. Jg. I. 1943. no. 1/2).

Stork, A. De invoering van een metrisch maatsysteem in de typografie. Amsterdam, Verenigde Drukkerij Dico, 1946. 8°.

Traumann, H. Gleichmässige Farbgebung. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 7).

—— Grundsätzliches zur Druckzylinderbekleiding. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 11).

Tschichold, J. Die Auszeichnung von Überschriften. Richtige Satzarten von Überschriften. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 4).

—— Auszeichnungen im glatten Satz. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 1).

—— Bogensignaturen und Bogenrücken-Signaturen. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 2).

—— Einzüge. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 2).

—— Enger Satz und Trennregeln. Schlechter und guter Satz. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 4).

—— Het interliniëren, [u. h. Duits vertaald]. (Tété. Jg. I. 1946. no. 10/11).

—— Die Massverhältnisse der Buchseite, des Schriftfeldes und der Ränder. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 8).

—— Die typographische Planung von Tafelwerken. m. fig. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 10).

Turner, T. C. The heat-set process. m. afb. (International Printing. Vol. I. no. 1. 1948).

Wagner, K. Die Entwicklung der kartographischen Technik. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 11).

Wagtendonk, G. M. van. American topics. III. Rationele voorbereiding van drukvormen. (Tété. Jg. II. 1947. no. 6).

Weston, A. New developments in printing processes. m. portr. (in: New developments in the graphic arts. Boston, 1941). 8°.

Wijnekus, F. J. M. Beknopte inleiding in de Nederlandse cartografie. Een en ander over hetgeen de drukkerswereld van het gebied van het kaartmaken verdient te weten. m. afb. (Bijlage Tété Kerstnummer. Dec. 1948. 4°).

10. Correctie.

Boekje, Een, over het maken van boeken oftewel Een leerzame zwerftocht voor beginnende en vergevorderde auteurs langs de veelsoortige perikelen, voetangels, en klemmen in den tuin der typographie. Utrecht, W. de Haan, 1941. m. afb. 8°.
Niet in de handel.

Halkin, L. E. La technique de l'édition. Conseils aux auteurs pour la préparation de leur copie et la correction des épreuves. 4e éd. Paris, Desclée, De Brouwer, 1946. 8°.

H. R. Gesichtspunkte für das Lesen der Korrekturen. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 4).

Rijff, L., en **F. G. H. Wagner.** Van kopy tot boek. Handleiding voor onze auteurs. Amsterdam, „De Technische Boekh." H. Stam, (1941). m. afb. 8°.

11. Hout- en metaalgravure. — Lithografie. Chromo- en Photolithografie.

Eby, K. Etching — Part II: Technique. m. afb. (Print. Vol. II. no. 2. 1941).

Hayter, S. W. Line engraving. — Part II: Technique. m. afb. (Print. Vol. I. no. 4. 1941).

Hefti, H. Der Stahlstich. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 3).

Hendriks, A. Over het etsen. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 6).

Lankes, J. J. The technique of woodcutting and wood engraving. m. afb. (Print. Vol. I. no. 2. 1940).

Lostalot, A. de. Les procédés de la gravure. Paris, A. Quantin, (1882). m. afb. 8°.

Schwencke, J. Het rijk der grafische kunst. I–IV. m. afb. (Tété. Jg. I. 1946. no. 10/11, 12; Jg. II. 1946. no. 3/4, 7).

Strang, D. Etching — Part III: The printer proves the plate. m. afb. (Print. Vol. II. no. 3/4. 1941).

Wright, J. B. Open letter to an editor on wood engraving. m. afb. (Halcyon. Jg. I. 1940. no. 1).

—— Roger Lacourière and modern French engraving. m. afb. (Signature. 1948. no. 6).

Dobbenburgh, A. van. Over de lithographie. m. afb. (Halcyon. Jg. I. 1940. no. 2).

Isler, M. Lithographie und Flachdruck. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 5).

Wengenroth, S. Lithography as a fine art. m. afb. (Print. Vol. IV. no. 2. 1946).

12. Verschillende technische methoden.

Bartlett, E. R. Wallpaper. Tradition holds a fort. m. afb. en bijl. (Print. Vol. I. no. 1. 1940).

Bates, R. M. Aniline printing. m. afb. (Print. Vol. III. no. 4. 1945).

Bekk, J. De druktechniek der kleurenfoto's. Amsterdam, G. H. Bührmann's Papiergroothandel, 1941. m. afb. en bijl. 8°.

—— De huidige stand der kleurenfotografie. (Tété. Jg. I. 1943 no. 1/2).

B(ockwitz, H. H.). Die Kunst des Zeugdrucks. Zur Ausstellung der Forrer-Zeugdrucksammlung des Deutschen Buch–, und Schriftmuseums, Frühjahr 1941. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 2).

Bolt, J. Die Drucklegung (mit der Rotationsmaschine). m. fig. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 4).

—— Originalgetreue Reproduktion im Buchdruck. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 6).

—— Zur Drucklegung von Serienkleinbildern. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 7).

Breyer, A. Etwas über das Bleischneiden. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 1).

Courmont, E. La photogravure, histoire et technique. Paris, Gauthier-Villars, 1947. m. afb. en portr. 8°.

Curwen, H. Processes of graphic reproduction in printing. 2d ed. London, Faber & Faber, 1947. m. afb. en bibliogr. 8°.

Daugaard, W. Die Klischeemontage. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 3).

Donovan, J. P. New developments in photo-engraving. m. portr. in: New developments in the graphic arts. Boston, 1941). 8°.

Durand, L. Procédés d'impression spéciaux. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 9).

Eckardt, C. Das Ceradruckverfahren. m. tek. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 5).

Farbenkundliches vom Anilindruck. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 9).

Farbenphotographie und Farbendruck in Buch und Werbung. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 12).

Fischer, M. G. De Eulenberger invocht-methode. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 9).

—— Het hydraulisch inpersen bij het stype-procédé. m. afb. (Tété. Jg. I. 1946. no. 12).

—— Kleurenwerk voor de rotatie-hoogdruk. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 7).

—— Nieuwe mogelijkheden voor de rotatie-hoogdruk. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 3).

—— Het pikeren van autotypieën en het toestellen van de matrijs voor de rotatie-hoogdruk. m. afb. (Tété. Jg. III. 1947. no. 2).

—— Het prägen van autotypieën. m. afb. (Tété. Jg. I. 1943. no. 1/2).

—— Stypen voor de rotatie-hoogdruk. m. afb. (Tété. Jg. II. 1946. no. 3/4).

—— Stypen voor de rotatie-hoogdruk: het nadrogen van de matrijs. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 6).

—— Stypen voor de rotatie-hoogdruk: het haaks-snijden van de matrijs. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 9).

—— Het vlakstype-procédé. m. afb. (Tété. Jg. I. 1945. no. 3/4, no. 6). — Belangrijke verbeteringen. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 1).

Friederich, F. Nieuwe werkwijzen in de typografie. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 1).

—— Over Ozachrome, Sedipan platen en een donkere kamerlamp. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 7).

Gasch, B. Entwicklungsstufen der Halbtonwiedergabe in den photomechanischen Verfahren. m. tek. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 3).

—— Methodik in der Farbretusche. m. afb. en tabb. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. II. 1944. no. 1/2).

—— Reproduktion und Originaltreue. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 9).

Geissler, H. Zur Ästhetik der Farbenphotographie. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 5/6).

Goey, H. J. A. de. Het etsen van diepdrukvormen. I, II. m. afb. (Tété. Jg. III. 1947/48. no. 2, no. 4/5).

—— Infra-rood in de grafische industrie. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948 no. 7).

—— Nat-in-nat-druk. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 6).

—— Het optreden van vlekken in egale tinten bij diepdruk. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 3).

—— Werkt het licht in het donker door? Het ,,nacopieereffect" bij belichte chromaatlagen. m. afb. (Tété. Jg. I. 1946. no. 12).

Goores, P. L. Lichtdruk. (Tété. Jg. II. 1947. no. 5).

—— Offset-diep. (Tété. Jg. I. 1946. no. 12).

Grabkowsky. Die Auswertung des Naturfarbenphotos. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 12).

—— Karl Klietsch, [Erfinder der Heliogravüre und des Rakeltiefdruckes]. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 5).

—— Der Naturfarbendruck. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 4).

—— Naturfarbenphotographie und Gebrauchsgraphik. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 12).

Gromme, J. Het inrichten van de diepdruk-rotatiemachine. (Tété. Jg. II. 1946. no. 3/4).

Guinau, O. A. Die Entwicklung des Farbendrucks. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 12).

—— ,,Rasterloze" reproductie in offset. (Tété. Jg. III. 1948. no. 8).

—— Reproductiemethoden van de steen- en offsetdruk. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 6).

—— Een vergelijking van de drie hoofdtechnieken. (Tété. Jg. III. 1948. no. 9).

Häfeli, R. Die Klischierung der Kleinbilder. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 7).

Hansen, F. Vom Wesen des chemischen Drucks. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 1).

Hess, W. Aus der Papier-Prägepraxis. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 5).

—— Farbliche Ausstattung in der Papierveredelung durch das Kolorit. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 6).

—— [Verwendung von] Mattkunstdruckpapier. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 6).

Hickethier, A. Farbenphotographie, Farbendruck und Farbenordnung. m. afb. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 5/6).

—— Der Naturfarbendruck an einem Wendepunkt. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 6).

—— Theorie und Praxis der Naturfarben-Reproduktion. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 11).

Hinz, H. Farbphoto und Reklame. (Schweizer gráphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 6).

H. R. Einfärbung beim Klischeeandruck und beim Auflagendruck. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 3).

Huber, L. Welche Bedeutung hat das Semperit-Klischee für den Buchdruck? (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 1).

Jong, L. H. de. De geëtste puntvorm bij de autotypie. m. afb. (Tété. Jg. I. 1946. no. 12).

Kobel, H. Die Blindprägung in Blei. Kleiner Beitrag zu einer wenig bekannten Technik. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 64. 1945. no. 9).

Köditz, E. Lichtdruck und Heliogravüre als Vermittler von Kulturwerten. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 1).

—— Ein neues Autotypie-Ätzverfahren. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. II. 1944. no. 1/2).

—— Photographische Naturfarbenbilder in der Bugra-Schau. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 3).

Krause, F., u. E. Rupp. Messungen zur Passfähigkeit von Offsetpapieren. m. tek. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 9).

Kunz, P. Das Prägen im Buchdruck. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 3).

Lips, H. Der heutige Stand und die Entwicklungsmöglichkeiten des Offsetdruckes. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 5).

Mansem, A. van. Drukperforatie op de offsetpers. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 8).

Maril, L. Silk screen as a decorative art: new designs, new textures, new sensations. m. afb. (Print. Vol. I. no. 3. 1940).

Mehrfarbendruck in einem Arbeitsgang. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 8).

Möllenkamp, E. Positief-retouche. (Tété. Jg. I. 1946. no. 10/11).

Muijs, K. Het bedrukken van cellophane op boekdrukpersen. (Tété. Jg. I. 1945. no. 6).

Neugebauer, H. Welche Fragen richtet die Praxis an die Theorie der Reproduktionsverfahren. m. tek. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 8).

Penney, M. D. Seeing the unseen. Capturing the drama of instantaneous action in color. m. afb. (Print. Vol. I. no. 2. 1940).

Pfefferli, E. Der heutige Stand des Tiefdrucks. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 5).

Rahts, W. Das Agfacolor-Negativ-Positiv-Verfahren in seiner Beziehung zur Reproduktionstechnik. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 5/6).

Rebner, W. Aufgabenstellung für Reproduktionen nach Agfacolor. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 5/6).

—— Die Rasterfarbauszug. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 5/6).

Rehse, H. Aus der Praxis des Drei- und Vierfarbendruckes. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 2).

—— Die Behandlung der Druckform im Mehrfarbendruck. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79, 80. 1942. no. 11; 1943. no. 2).

—— Die Kraftzurichtung im Illustrationsdruck. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 4).

Reiner, I. Über das Schablonieren. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 6).

Rietbergen, C. Het dupliceren van reproductiewerk. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 9).

Rietbergen, C. Het greinen van offsetmetaalplaten. m. afb. ;été. Jg. IV. 1948. no. 3).

—— Rastertinten in tekenwerk door Graftint. m. afb. (Tété. Jg. V. 1948. no. 2).

—— Standaardisatie bij de fotografie. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 3).

—— Het tekstbeeld bij de reproductie technieken. (Tété. Jg. II. 946. no. 3/4).

Ronner, L. De eerste driekleurendrukker. (Tété. Jg. IV. 1948. ιo. 2).

Roosendaal, L. van. Transparantdruk voor offset. (Tété. Jg. II. 1947. no. 2).

Rupp, E. Einführung in die Theorie des Flachdrucks. I, II. m. ek. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. ιo. 10, 11).

—— Die Grenzen der Farbenwiedergabe. m. tek. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 5/6).

—— Über die Passfähigkeit von Offsetpapieren. m. tek. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 8).

Russ, R. Erfahrungen mit Elektron. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 4).

Schneider, W. Die Anwendung des Agfacolor-Materials in der Reproduktionstechnik. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 1/2).

—— Die Farbskala für die Agfacolor-Reproduktion. m. tek. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. II. 1944. no. 1/2).

Sessler, J. Aus der Werkstatt des Chemigraphen. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 1).

—— Die Naturfarbenphotographie und das Druckgewerbe. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 9).

—— Die Naturfarbenphotographie in der Zukunft. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 3).

—— Die Photographie für den Tief- und Offsetdruck. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 5).

—— Die Stellung der Rasterpunkte beim Drei- und Vierfarbendruck. m. fig. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 64. 1945. no. 10).

Shokler, H. Artists manual for silk screen print making. New York, American Artists Group, (1946). m. afb. 8°.

Steinbauer, H. R. Der Anilindruck in Verbindung mit anderen Druckverfahren. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 10).

—— Technik und Anwendung des Anilindrucks. m. bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 9).

• **Steinhauer, R.** Das Gummi-(elastische) Klischee als Ersatz für Metallklischees. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 7).

Strehler, H. Der Rotationsdruck im Buchdruck. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 4).

Tilburg, A. P. van. „F.K. Nieuw-Emaille", het nieuwe copiëer-procédé. (Tété. Jg. I. 1943. no. 1/2).

Tschichold, J. Hoe vervaardigt men negatieve regels voor ontwerpen? [u. h. Duits vertaald]. (Tété. Jg. I. 1946. no. 12).

Versteegh, H. J. De illustratiedruk op cylinderpersen. m. afb. (Tété. Jg. I. 1946. no. 10/11).

—— Is er een nieuwe pikeermethode? (Tété. Jg. II. 1947. no. 7).

—— Het pas maken van ongelijkmatige clichés. m. afb. (Tété. Jg. I. 1946. no. 12).

Wagtendonk, G. M. van. American topics. IV. „Plastics" in dienst der grafische industrie. (Tété. Jg. II. 1947. no. 7).

—— American topics. VI. Kleurenillustraties in de U.S.A. (Tété. Jg. III. 1947. no. 1).

Weitenkampf, F. What is a facsimile? (Papers of the Biogr. Society of America. Vol. XXXVII. 2. 1943).

Wernicke, K. Vom Holzschnitt zum Farbenphoto in naturkundlichen Verlagswerken. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 5/6).

Zigrosser, C. Ten years of serigraphy. m. 1 pl. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 1).

Zum Mehrfarbendruck im 18. u. 19. Jahrhundert. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 11. pag. 457).

Zwaaneveldt, B. Fotogrammen. m. afb. (Tété. Jg. I. 1943. no. 1/2).

13. Versiering en illustratie van het boek; formaat, titel, initialen, omslag, enz. („boekkunst").

Ansbacher, L. J. Textbook design. A study in missed opportunities. m. afb. (Print. Vol. I. nó. 1. 1940).

Arbeiter, B. Hans Hermann Hagedorns Schutzumschläge. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 4).

—— Das Kinderbuch als Werk der Druckkunst. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 3).

—— Marianne Scheel, Freundin der Kinder. Betrachtungen zu Fragen des schönen Kinderbuches. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 11).

—— In natürlichen Farben erleuchtet. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 11).

Bachmair, H. F. S. Das illustrierte Buch. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 9).

—— Der Satzspiegel. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 6).

Bauer, K. F. Zur Geschichte einer Linie. (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

Behrens, Ch. G. L. Svensk bokkonst 1946. m. afb. (Tété, Jg. II. 1947. no. 10).

Benier, W. H. De loden worging. m. afb. (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1947). 4°.

Blankenstein, A. H. G. Symmetrie of a-symmetrie. m. afb. (Tété. Jg. III. 1947. no. 1).

—— Typographie in Holland. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 9).

Bockwitz, H. H. Ein halbes Jahrhundert neue deutsche Buchkunst 1880–1930. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 3).

—— Initialornamentik des frühen Mittelalters. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 9).

Uit: A. Schardt. Das Initial. Phantasie und Buchstabenmalerei des frühen Mittelalters. Berlin, 1938.

—— Über Handschrift und Druckschrift. Eine Betrachtung zum Gutenbergjahr 1940. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 4).

—— Warum hat die Inkunabel kein Titelblatt? m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 8).

Bogeng, G. A. E. Alte und neue Formen des Gebrauchsbuches. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 10).

—— Anmerkungen zu Buchkunstfragen. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 7).

Bogeng, G. A. E. Brauchen wir Buchkunst? (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 7).

—— Buchform-Fragen. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 4).

Bühler, C. F. The margins in mediaeval books. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XL. 1. 1946).

Burger, D. De invloed van de photografie op de boekillustratie m. afb. (De Gulden Passer. Jg. 18. 1940).

Lezing gehouden op het VIe Wetensch. Vlaams Congres voor boek- en bibliotheekwezen. Gent, 31 Mrt. 1940.

Cerutti, A. Ein typographisches Element: Die Linie. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 2).

Davis, A. Book design in Britain now. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 9).

Design in Chicago printing. 20th annual exhibition of the Society of typographic arts. m. afb. (Print. Vol. V. no. 1. 1947).

Dévigne, R. Histoire illustrée de la lettre dans l'architecture du livre, et rapports de la typographie avec la calligraphie depuis l'époque des manuscrits jusqu'à celle des caractères lithographiques I–V. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e–7e Année. 1947–1948. nos 29–34).

Ehmcke, F. H. Vom Zeitausdruck ornamentaler Schrift. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Eichenberg, F. A lesson in book illustration. m. afb. (Print Vol. II. no. 2. 1941).

Eikeren, Joh. H. van. Bibliophiele uitgaven uit Vlaanderen. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 1).

—— Harmonie. m. afb. (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1948).

—— De hedendaagse boekkunst in Nederland. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 10).

—— Livres illustrés en de boekillustratie. m. afb. (Tété. Jg. II 1947. no. 9).

—— Nederlandse boeken in het buitenland tentoongesteld. m. afb. (Tété. Jg. III. 1947/48. no. 4/5).

—— Een pakje boeken; een bespreking van de typografische verzorging. m. afb. (Tété. Jg. II. 1946. no. 2).

Eule, W. Zur Ausstattung wissenschaftlicher Bücher im 18. Jahrhundert. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 9).

Franke, K. Das deutsche Buch in Antiqua. m. afb. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 3/4).

—— Schöne Urkunden in Antiqua. m. bijl. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. II. 1944. no. 1/2).

—— Über die Schönheit der Antiquatypographie. Mit einer Beispielfolge von Ewald Rönisch, Görlitz. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 1/2).

Friedlaender, H. Moderne holländische Druckschriften. m. afb. Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 8).

—— Typographie oder Gebrauchsgraphik? m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 6).

Gaines, M. C. Narrative illustration. The story of the comics. — More about the comics. The discussion of production problems. m. afb. (Print. Vol. III. no. 2, 3. 1942/43).

Gere, J. Pre-Raphaelite drawings. m. afb. (Alphabet and Image. Jan. 1948. no. 6).

Giesen, J. Th. Initialen en vignetten in hout gegraveerd voor „De Heylighe Evangelia". m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 6).

Glavimans, A. De illustratie van het Nederlandse boek. m. afb. (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1948).

Gollob, H. Die Initialserien aus Wiener Incunabeln und Frühdrucken. Strassburg, J. H. Ed. Heitz, 1941. m. afb. 8°.

—— Wiener Titelblätter und Signete der Renaissancezeit. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

Goris, J. A. The Belgian book. (Exhibition at The New York Public Library). m. afb. (Print. Vol. IV. no. 4. 1946).

Grams, A. Scherenschnitte und Schattenrisse in Blei und Linol. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 5).

Grautoff, O. Die Entwicklung der modernen Buchkunst in Deutschland. 2. Tausend. Leipzig, H. Seemann, (1901). m. afb. 4°.

Gravesande, G. H. 's. Mr. J. F. van Royen en zijn beteekenis voor de boekkunst. Met naschrift van Dr. K. Ph. Bernet Kempers. 's-Grav., M. Dijkhoffz., 1946. m. portr. sm. 8°.

Groenendaal Jr., M. H. Boektitels en hun letters. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1942. no. 8).

—— Engelse en Amerikaanse boeken. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 6).

Groenendaal Jr., M. H. Enkele beschouwingen over de techniel van de boekillustratie. m. afb. (Halcyon. Jg. III. (1944). no. 11-12)

—— Schoonheid in drukwerk. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1938. no 1).

Habbel, F. L., u. C. E. Poeschel. Antiqua als deutsche Normal schrift, ihre Anwendung im Buchsatz. Berlin, Im Wiking Verlag 1942. m. afb. en bijl. 4°.

Hamann, O. Danish design of today. m. afb. (Print. Vol. V no. 1. 1947).

Hamill, A. E. The backs of books. m. afb. (Print. Vol. III. no. 4 1945).

Hammacher, A. M. Jean François van Royen 1878–1942 's-Grav., D. A. Daamen en A. A. M. Stols, 1947. m. portr. en facs 8°.

Ook in luxe-uitgaaf van de „Ned. Vereen. voor druk- en boekkunst".

Heitz, P. Die Zierinitialen in den Drucken des Thomas Anshelm (Hagenau, 1516–1523). Ein Beitrag zur Geschichte des Holz schnittes. Strassb., J. H. Ed. Heitz (Heitz & Mündel), 1894. m 105 afb. op 20 pl. 4°.

Der Initialschmuck in den elsässischen Drucken des XV. u. XVI Jahrh 1. Reihe.

—— Zierinitialen in Drucken des Johann Grüninger 1. Theil (Strassb. 1483–1531), und des Johann Herwagen (Strassb. 1522 1528). Strassb., J. H. Ed. Heitz (Heitz & Mündel), 1897. m. 177 afb op 19 pl. 4°.

Der Initialschmuck in den elsässischen Drucken des XV. u. XV Jahrh. — 2. Reihe.

Hobbel, L. D. Boekkunst in Zwitserland. m. afb. (Tété. Jg. 1946. no. 10/11).

Hornung, C. P. Lettering from A to Z, with an introduction b F. W. Goudy and a foreword by L. Grudin. Chicago, Ziff-Davis 1946. m. afb. 4°.

(Horodisch, A.). Initialschmuck französischer Frühdrucke 1011 Initialen des 15. Jahrhunderts. (Amst.), Pantheon. Akad Verlagsanstalt, (1941). m. afb. 8°.

Hostettler, R. Das Ornament in der neuen Typographie. m afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 10).

—— Das typographische Ornament. m. bijl. (Schweizer gra phische Mitteilungen. Jg. (63). 1944. no. 7).

—— Typographische Schutzumschläge. m. afb. (Schweizer gra phische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 11).

Hostettler, R. Über Englische Typographie. m. afb. (Schweizer raphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 11).

Hutt, A. The gothic title-page and the English newspaper. m. fb. (Alphabet and Image: 3. 1946).

Jaffé, H. De illustratie van het Franse boek. m. afb. (Drukkers-veekblad. Kerstnummer 1948).

Johnson, A. F. Some English decorated initials. m. afb. (Al-phabet and Image: 7. 1948).

Kehrli, J. O. Typographie und Kunst. Bern, Verlag des Schweizerischen Gutenbergmuseums, 1945. m. titelvign. en afb. 8°.

Kerdijk, F. Stefan Schlesinger, grafisch kunstenaar. m. afb. (Tété. Jg. I. 1946. no. 12).

Keyser, P. de. Een onbekende titelbladteekening van Karel van Mander: het frontispice van den ,,Spieghel der Schrijfkonste'' (1605). m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XXII. 1944).

Kist, B. Over een zestiental Fransche boekillustraties. m. afb. (Imp. Jg. I. 1940. no. 2).

Kittredge, W. A. Theodore Brown Hapgood, american (book)-designer, 1871–1938. m. afb. (Print. Vol. III. no. 2. 1942).

Klemm, K. Die Ausstattung von wissenschaftlichen Büchern und Prospekten. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 3).

—— Die Gestaltung des wissenschaftlichen und technischen Buches. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 7).

Kleukens, Ch. H. Die Kunst der Letter. Leipzig, Insel-Verlag, 1940. m. afb. kl. 8°.
Insel-Bücherei no. 557.

Klunder, J. Uit het archief der stadsdrukkerij: oude wapens, sierlijsten, initialen, vignetten, prenten van nachtwachts en biljetletters. m. afb. (Halcyon. Jg. III. 1943. no, 9/10).

Lagerström, H. Der künstlerische Wert des Buchdrucks. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

Lamb, L. Predicaments of illustration. m. afb. (Signature. New series: 4. 1947).

Lange, W. H. Deutscher Geist — Deutsche Typographie. m. afb. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 1/2).

Lehmann-Haupt, H. Aiga, international book illustration show. m. bijl. (ill.). (Print. Vol. IV. no. 3. 1946).

Leitmeier, H. Einige Zukunftswünsche aus den Erfahrungen der Buchkunst unseres Jahrhunderts. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

Lendi, P. C. Kirchliche Graphik von Willy Baus. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 4).

Levisson, L. Van plank 16. m. afb. (Overdruk uit De Tampon. Kerstnummer 1940).

Voorbeelden van titelbewerking uit verschillende eeuwen.

Lüers, H. Das plastisch vergoldete Initial. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 6).

Mc Pharlin, P. Early Armitage. — Current Armitage. (Merle Armitage, bookdesigner). m. afb. en bijl. (Print. Vol. IV. no. 1. 1945–46).

Marsh, W. B. Better books for business. m. afb. (Print. Vol. IV. no. 2. 1946).

Mengel, W. Der Kontrast als Gestaltungsmittel. m. bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 10).

Menz, G. Der Verleger und die neuzeitliche Buchkunst. (Archiv f. Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 2).

Meyers, J. A. Boeken voor kinderen. Over de aesthetische verzorging van kinderboeken. (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 6).

Morison, St. Die Buchdruck-kunst in England. Originalartikel mit 11 Illustrationen von William Caxton bis Stanley Morison, ausgewählt von Imre Reiner. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 4).

Muir, P. H. The engraved letterforms of Reynolds Stone [in bookplates, trademarks and devices, letterheads, a.s.o.]. m. afb. (Alphabet and Image. 1948. no. 7).

Peignot, R. L'écriture à la main et les caractères d'imprimerie en France. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 8).

Petersen, E. N. Printed in Paris. (Exhibition at the Detroit Public Library). m. afb. (Print. Vol. IV. no. 4. 1946).

Pfeiffer, E. Mathematische Ordnung und freies Spiel der Phantasie. m. bijl. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. II. 1944. no. 1/2).

Pollard, G. Notes on the size of the sheet. (The Library. Vol. XXII. 1941–42).

Portfolio of illustrators. m. afb. (Print. Vol. I. no. 4. 1941).

Radermacher Schorer, M. R. Het hedendaagsche schoone boek. Utrecht, School voor de Grafische Vakken, 1946. 8°.

Voordracht gehouden in de bibliotheek van de School v. d. Graf. Vakken te Utrecht, 27 Mei 1946.

Ransom, W. Frederic Warde, 1894–1939. Wit hchecklist of books designed by Frederic Warde. m. portr. en afb. (Print. Vol. I. no. 1. 1941).

Reeser, E. De muziektitels van Charles Echard, 1748–1810. m. afb. (Halcyon. Jg. III. 1944. no. 11/12).

Reider, J. Non-Jewish motives in the ornament of early Hebrew books. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

Reiner, I. Grafika. Beispiele für Typographie und Illustration. St. Gallen, Zollikofer & Co., 1947. m. afb. 4°.
Bespr. door L. Lamb in Signature. 1947. no. 4. p. 53.

—— Initialen. Mit vielen Satzbeispielen und historischen Initialen in zweifarbigem Druck, eingeführt von Hermann Kienzle. Basel, Benno Schwabe & Co., 1942. m. afb. langw. 4°.

—— Typo-Graphik. Studien und Versuche. St. Gallen, Zollikofer & Co., (1943). m. afb. 8°.
O.a. Boektitel, ornament, vignetten en cartouchen.
Bespr. door J. H. VAN EIKEREN in: Tété Jg. II. 1947. no. 5.

Reiner, I., a. H. Reiner. Alphabets. A manual ofal phabets, containing Uncial, Roman, Black letter, Old German and versions of present day capitals. St. Gall, Zollikofer & Co., 1947. langw. 4°.
Géén text, alleen afbeeldingen.

—— —— Schrift im Buch. St. Gallen, Zollikofer & Co., m. afb. 1948. 4°.
Die Anwendung von Schrift als Auszeichnung der Buchseite. Buchumschläge, Titel- u. Inhaltseiten, Formen der Tradition in Verbindung mit den Bestrebungen der Gegenwart.

Renner, P. Fraktur und Antiqua. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 8).

—— Die Farbe als Kunstmittel der Formgebung. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 11).

—— Die moderne Typographie wird funktionell sein. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 7).

—— Nach der Entscheidung: [Erklärung der Antiqua zur deutschen Normalschrift]. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 6).

—— Über moderne Typographie. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 3).

Ridler, V. Artistic printing: a search for principles. m. afb. (Alphabet and Image. Jan. 1948. no. 6).

Roos, S. H. de. Iets over de herleving onzer drukkunst. Bijdrage tot de feestbundel B. Modderman aangeboden op zijn 70ste verjaardag 18 Jan. 1940. m. afb. (Halcyon. Jg. I. 1941. no. 3/4).

Roos, S. H. de. In memoriam Mr. J. F. van Royen. m. portr. (Halcyon. Jg. III. 1943. no. 9/10).

Schautz, G. Betrachtungen über Schriftmischungen. m. afb. en bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 6).

Schlesinger, St. Lettercomposities. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 5).

Schöb, A. Formatmachen und Formschliessen, eine wichtige Stufe auf dem Weg zur Wertarbeit des Druckers. m. tek. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 7).

Schöpflin, K. Wie sollten Zeitungen und Zeitschriften in der Normalschrift aussehen? m. bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 2).

Schramm, A. Der Bilderschmuck der Frühdrucke. Bd. XXII, XXIII. Leipzig, 1940–'43. m. afb. 2 dln. fol.

22. Die Drucker in Basel. Tl. II. Ludw. Hohenwang, Lienh. Ysenhut, Mich. Furter, Joh. Froben, Joh. Bergmann, Drucker der Kopien. Nachträge. Herausgeg. v. Maria Möller u. Wieland Schmidt. 1940.

23. Die Drucker in Augsburg. Erhard Ratdolt, Joh. Wiener, Jodokus Pflanzmann, Ludw. Hohenwang, Joh. Blaubirer. Herausgeg. von Maria Möller. 1943.

Schretlen, J. C. De schoonheid van het Hollandsche incunabel. m. afb. (Imp. Jg. I. 1940. no. 1).

Schwencke, J. Het rijk der grafische kunst. I, IV–X. m. afb. (Tété. Jg. I. 1946. no. 10/11; Jg. III. 1947–48. no. 1, 3, 6, 8; Jg. IV. 1948. no. 2, 3).

—— De houtgravure in de hedendaagse Engelse boekkunst. 's-Grav., A. A. M. Stols, 1948. m. afb. 8°.

Shaw, H. The hand-book of mediaeval alphabets and devices. London, B. Quaritch, 1853. m. afb. en pl. gr. 8°.

Smith, P. J. Delf. Civic and memorial lettering. London, Adam & Charles Black, 1946. m. afb. en bibliogr. 8°.

—— Some printer's flowers and other ornaments. m. afb. (International Printing. Vol. I. no. 1. 1948).

Specker, J. Über den Buchtitel. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 12; Jg. 67. 1948. no. 2, 3, 5).

Standard, P. Henri Friedlaender. A Koch pupil who brings his master's reflective spirit to the Dutch book arts. m. afb. (Print. Vol. V. no. 2. 1947).

Stols, A. A. M. De verzorger van het boek. (Halcyon. Jg. I. 1941. no. 3/4).

Strehler, H. Titelseite und Druckvermerk. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 2).

Tarr, J. Ch. Die Gestalt der künftigen Druckschrift. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 2).

—— The influence of calligraphy on type design. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 10).

—— Schriftschaffen in England. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 8).

Tschichold, J. Bemerkungen zur Auswahl der schönsten Schweizer Bücher des Jahres 1945. m. fig. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 11).

—— Komen maatschappelijke en politieke stromingen in de typografie tot uitdrukking? Vertaald door J. H. van Eikeren. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 2).

—— On mass-producing the classics, transl. by R. McLean. (Signature. New series: 3. 1947).

Met naschrift van Ph. Henderson.

—— De ontwikkeling van de typografie sedert 1925, [u. h. Duits vertaald]. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 8).

—— Rückentitel. (Schweiz. graph. Mitt. Jg. 65. 1946. no. 3).

—— Schutzumschlag und Streifband. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 7).

—— Wirken sich gesellschaftliche und politische Umstände in der Typographie aus? (Schweiz. graph. Mitt. Jg. 67. 1948. no. 6).

Van den Wijngaert, F. Het hedendaagse boek in België. m. afb. (Tété. Jg. III. 1947/48. no. 10; Jg. IV. 1948/49. no. 1).

Victor-Michel, V. P. Essai sur le livre de qualité. Préface d'Edmond Pognon. Paris, Compagnie française des arts graphiques, 1948. kl. 8°.

Vox, M. Renouveau du livre français. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 4).

Weybright, V. British 59 books (Exhibition at the New York Public Library). m. afb. (Print. Vol. IV. no. 4. 1946).

Windisch, A. Von der Schrift als Form und ihrer Geburt als Buchdrucktype. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

14. Bindkunst.

Abel, R. Bedeutsame Veränderungen im Bereich der Klebstoffversorgung. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 10).

Abel, R. Klebstoffe auf Zellulose-Basis. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 6).

—— Die Werkstoffe für Klebearbeiten. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 3).

Blankenstein, J. C. Behandeling van kleefstoffen. (Tété. Jg. III. 1947/48. no. 4/5).

—— Boekgebreken: verandering van vorm van de rug van het boek, — onvoldoende bewerking van de boekrug, — losliggende vellen — fouten bij het knepen, — fouten aan de boekband. m. afb. (Tété. Jg. I. 1945–46. nos. 3/4, 6, 7/8, 9; Jg. II. 1947. no. 6).

—— Handvergulden. m. afb. (Tété. Jg. III. 1947. no. 2).

—— Het her–inbinden van boeken langs machinale weg. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 7).

—— Losbladige systemen. m. afb. (Tété. Jg. I. 1943. no. 1/2).

—— Machinaal overlijmen. m. afb. (Tété. Jg. III. 1947. no. 3).

—— Mechanische bindmethoden. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 10).

—— Naar een nog sterker mechanisatie in het boekbinden. (Tété. Jg. II. 1946. no. 3/4).

—— Op of tegen de bodem? m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 4).

—— Persvergulden. (Tété. Jg. III. 1948. no. 6).

—— Het sneevergulden. m. afb. (Tété. Jg. III. no. 10. 1948).

—— Snelle persen voor het bedrukken van boekbanden. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 3).

—— Storingen bij het nieten. (Tété. Jg. II. 1946. no. 2).

Bom, F. L. van der. Het boekbinden. Overzicht der gegeven voordrachten voor den cursus t.b.v. den boekhandel en het uitgeversbedrijf. 3e dr. A'dam, 1946. m. afb. 8°.
Uitgave van de Vereen. t.b. v. d. b. d. boekhandels.

Busken, P. van der. De roterende bordschaar. m. afb. (Tété. Jg. I. 1946. no. 10/11).

Carson, F. T., a. **C. G. Weber.** Performance of the „perfect" book binding. m. afb. (Library Journal. Vol. 73. 1948. no. 12).

Hagen, A. J. Het hand-boekbinden. Geschiedenis en techniek van de boekband. Haarlem, De Technische Uitg.ij H. Stam, (1946). m. afb. 8°.

Handleiding voor den leerling en liefhebber in de kunst, om boeken te binden, dezelve te verwen, te marmeren, te sprenkelen, te

ergulden en te vernissen. Met alphabet, index en 7 pl. (Leeuwarden, ± 1860). 8°. (Manuscript).

Inschrift: Dit werkje is geschreven door een tot levenslange gevangenisstraf veroordeelde boekbinder in het Tuchthuis te Leeuwarden, omstreeks 1860, waar mijn grootvader J. J. Munniks de Jongh toen lid was van de commissie van toezicht op de gevangenissen. [P. E. Roelants].

Henningsen, Th. Buchbinderei als Kunsthandwerk. m. afb. Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 7).

—— Die Bucheinbandarten. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 2).

—— Das Kleid des Buches. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 2).

—— Der Verlagseinband. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 7).

Hess, W. Das Spritzverfahren in der Buchbinderei. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 11).

—— Über Kunstleder. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 10).

Hoyer, F. Neue Werkstoffe für die Buchbinderei. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 2).

Kleefstoffen, Synthetische, ten dienste van de boekbinderij. (Tété. Jg. I. 1946. no. 12).

Lehmann-Haupt, H. On the rebinding of old books. m. afb. (in: Bookbinding in America. Three essays. Portland, 1941).

Lüers, H. Der Verlegereinband. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe. Jg. 79. 1942. no. 7).

Nitzsche, R. Alte und neue Bucheinbandstoffe. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 11).

Nylon en plastic in de boekbinderij. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 9).

Peeters, L. Handboek voor den boekbinder. Antwerpen enz., Standaard-Boekhandel, 1946. m. afb. 8°.

Plenderleith, H. J. The preservation of leather bookbindings. (2d ed.). London, British Museum, 1947. m. afb. 8°.

Schirmann, A. Das Kleben, Leimen, Kaschieren, Anpappen, und wie man noch dazu sagen mag; die wichtigsten Arbeitsvorgänge in der Druckereibuchbinderei. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 10).

Schreiber, H. Buchbinderische Wertarbeit. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 11).

III. DE GESCHIEDENIS VAN HET BOEK.

1. Algemeen.

Beck, M. Gedanke, Schrift und Buch. Frauenfeld, Huber & Co., 1948. m. afb. 8°.

Bibliothek des Schweizer Buchhandels. I, herausgeg. vom Schweizerischen BuchhandlungsGehilfen u. -Angestellten Verein, und vom Schweizerischen Buchhändler Verein.

Eeuwen, Vijf, boek in Nederland. Haarlem, ,,De Librije'', 1940. m. afb. en portr. 8°.

J. D. Bierens de Haan. Het Boek. — A. C. J. de Vrankrijker. Boek en mensch. — L. Ronner. Boek, handwerk en machine. — F. L. van der Bom. Boek en band. — C. Pels. Boek en papier. — F. Kossmann. Boek en bibliotheek.

Lange, W. H. Das Buch im Wandel der Zeiten. Hamburg, Hanseatische Verlagsanstalt, (1941). m. afb. 8°.

Rigaud, G. Les métamorphoses du livre. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 11).

2. Papier en watermerken.

Alibaux, H. Les Naypiers et l'origine des cartes à jouer. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. II. 1935).

Apcher, L. A propos du Saint, patron des fabricants de papier. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. VII. 1941. p. 15, 55).

Audin, Marius. Le centre papetier Ambert-Beaujeu-Annonay. I. Le papier: son introduction en France. m. afb. II. La papeterie en Auvergne, Beaujolais, Vivarais et en Lyonnais. Préface de A. Blum. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. IX. 1943).

—— L'épopée du papier. Préface de Henri Pourrat. Paris, Editions Elzevir, 1945. m. afb. 4°.

—— De l'origine du papier velin. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. I, 1933).

Met naschrift van E. Creveaux, La médaille de Réveillon. (Contribution. II. 1935).

Berthelé, J. Un prétendu moulin à papier sur l'Hérault en 1189. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. I. 1933).

Blum, A. L'invention du papier et de l'imprimerie. Les influences asiatiques. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. X. 1943).

—— La route du papier. Grenoble, Editions de l'industrie papetière, 1946. m. afb., titelvign. en krtn. 4°.

Bockwitz, H. H. Das älteste Bildnis eines deutschen Papiermachers, [Samuel Hildenbrandt, geb. 1529]. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 10. pag. 450).

—— Eine chinesische Papiermacher-Werkstatt um 1800. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 10. pag. 451).

—— Die deutsche Papiergeschichtsforschung und die Forschungsstelle für Papiergeschichte beim Gutenberg-Museum in Mainz (mit einem Verzeichnis der papiergeschichtlichen Arbeiten des Verfassers). (Buch und Schrift. Neue Folge. Bd. IV. Lpz. 1941).

—— Fernöstliche Papiermacherei der Gegenwart. I Japan, II Korea, III China. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 7).

Naar D. Hunter's: A papermaking pilgrimage to Japan, Korea and China. Chillicothe (Ohio), 1936.

—— Johann Spielmann, ein deutscher Papiermacher des 16. Jahrhunderts in England. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 1. pag. 41).

Zie ook: L. L. Schücking. Die poëtische Papiermühle. (Archiv f. Buchgew. u. Gebrauchsgr. Jg. 79. 1942. no. 10. pag. 448).

—— Das Papier im alten Weltreich des Islam. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 8).

—— Neue Ergebnisse der Papiergeschichtsforschung. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 5).

—— Papiermacher und Buchdrucker im Zeitalter Gutenbergs. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

—— Papyrus und Papier auf Sizilien im Mittelalter. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 4).

—— Zur Lumpensammel-Gesetzgebung im alten Piemont. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 1. pag. 41).

Bourde de la Rogerie, H. Les papeteries de la région de Morlaix depuis le XVIe siècle jusqu'au commencement du XIXe siècle. Grenoble, Editions de l'Industrie Papetière, 1941. 8°.

Contribution à l'histoire de la papeterie en France. VIII. 1941.

Bringer, R. Les origines de l'industrie du cartonnage dans la

région de Valréas. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. I. 1933).

Chobaut, H. Les débuts de l'industrie du papier dans le Comtat Venaissin (XIVe et XVe siècles). m. afb. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. I. 1933).

—— L'industrie du papier à Sisteron aux 17e et 18e siècles (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. X. 1945).

—— Le moulin à papier de Cadenet (Vaucluse), 1504 vers 1750 (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. VII. 1941).

Contribution à l'histoire de la papeterie en France. VI–X. Grenoble, Editions de l'industrie papetière, 1941–1945. m. afb. 5 dln. 8°

VI. La papeterie dans le Midi; préf. d'H. Alibaux. 1941.
VII. Henri Alibaux, etc.; préf. de Louis Apcher. 1941.
VIII. Les papeteries de la région de Morlaix depuis le XVIe siècle-XIX siècle, par H. Bourde de la Rogerie. 1941.
IX. L'invention du papier et de l'imprimerie. — Le Centre papetier préf. d' A. Blum. 1943.
X. Angoumois, Languedoc, Provence, Velay. 1945.

Cordonnier-Détrie, P. Les anciennes papeteries du Maine. m afb. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. I. 1933).

Corraze, R. La Corporation des Naypiers ou Fabricants de cartes à jouer. Ses statuts (31 Janv. 1465, n.s. 1466). (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. VI. 1941).

—— Les grands marchands de papier à Toulouse au XVIe siècle. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. X. 1945)

—— L'industrie du papier à Toulouse, 1500 à 1530, 1530 à 1560 m. afb. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. II 1935; VI. 1941).

—— Un moulin à papier à Foix au XVIe siècle. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. VI. 1941).

—— Un moulin à papier à Toulouse au commencement du 15e siècle (1419). m. afb. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. VI. 1941).

—— Les papeteries de l'Albigeois et du Castrais aux XVIIe et XVIIIe siècles. m. afb. (Contribution à l'histoire de la papetrie en France. VI. 1941).

Creveaux, E. Un grand ingénieur papetier: Jean-Guillaume Ecrevisse, collaborateur de Nicolas Desmarest. Sa vie, son oeuvre Av. préf. de H. Alibaux. Grenoble, Editions de l'Industrie Papetière, 1937. m. afb. 8°.

Contribution à l'histoire de la papeterie en France. V.

Deléon, M., e. **G. Chabrol.** Le centenaire d'Aristide Bergès et la papeterie. m. portr. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. II. 1935).

Gachet, H. Il y a cent-cinquante ans Nicolas-Louis Robert inentait la machine à fabriquer le papier en continu. m. portr. en 4 fb. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 36).

Hagen, V. W. von. The Aztec and Maya papermakers. With an ıtroduction by Dard Hunter. New York, J. J. Augustin, 1944. m. fb., 39 + 3 pltn. en 2 krtn. 8°.

Hoyer, F. Einführung in die Papierkunde. Mit einem Beitrag ur Geschichte des Papiers von H. H. Bockwitz. Leipzig, K. W. Iiersemann, 1941. m. tab. 8°.

Hunter, D. Papermaking. The history and technique of an ancient craft. 2d ed., rev. a. enl. London, Pleiades books, 1947. m. ıfb. en 2 bijl. 8°.

Het laatste hoofdstuk XVII geeft een tijdtafel van de geschiedenis van het papiermaken van de vroegste tijden tot 1945, gevolgd door een bibliografie van 200 werken over papier en watermerken.

—— Dard Hunter Paper Museum of the Massachusetts Institute of Technology. m. afb. (Print. Vol. II. no. 3/4. 1941).

—— The papermaking moulds of Asia. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Klingelschmitt, F. Th. Kurmainzer Papiermühlen. m. afb. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

Kunze, H. Matthias Koops und die Erfindung des Strohpapiers. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

Labarre, E. J. De eerste schepzeef. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 8).

Tevens geschiedenis van het Bijenkorf-watermerk.

Lacombe, H. Les conséquences de la constitution civile du clergé pour un ménage papetier d'Angoumois. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. X. 1945).

—— L'école de papeterie d'Angoulême. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. II. 1935).

—— Guez de Balzac, fabricant de papier de l'Angoumois. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. X. 1945).

—— Le moulin de Collas. m. afb. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. VII. 1941).

—— Le moulin à papier de Girac. m. afb. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. I. 1933).

—— Le moulin à papier du verger de Puymoyen. m. afb. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. I. 1933).

—— Ripaille de papetiers Charentais. (Vieille coutume). (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. I. 1933).

Lacombe, H. Les ,,vins'' des papetiers d'Angoumois. (Con-tribution à l'histoire de la papeterie en France. II. 1935).

Lebon, V. Un grand ingénieur papetier: Jehan-Guillaume Ecre-visse. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. II 1935).

Letonnelier, G. Un des plus anciens exemples connus des docu-ments écrits sur papier. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. II. 1935).

—— Le jeu de cartes en Dauphiné. 1° Historique, 2° Fabrication (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. I. 1933).

—— Un moulin à papier à Rochetaillée (Rhône) au XVIe siècle (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. I. 1933).

—— Moulins à papier sur la Gère en 1463. (Contribution à l'his-toire de la papeterie en France. VII. 1941).

—— La papeterie de la Gère. (Contribution à l'histoire de la pa-peterie en France. II. 1935).

Mitterwieser, A. Die alten Papiermühlen Münchens. m. afb (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Nicolaï, A. Considérations sur l'origine des premières papeteries françaises. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. II 1935).

—— Les moulins à papier de l'Agenais. (Contribution à l'his-toire de la papeterie en France. VI. 1941).

—— Note sur les ,,Naypiers'' de Toulouse. (Contribution à l'his-toire de la papeterie en France. II. 1935).

—— La papeterie en Angoumois au 18e siècle. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. X. 1945).

Quiblier, L. L'imprimerie et la papeterie de Thonon au XVIe siècle. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. VII 1941).

Renker, A. Die Weisse und die Schwarze Kunst: Ulman Stromer in Nürnberg, 1390 — Johann Gutenberg in Mainz, 1440. m. afb (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 5).

Schottenloher, K. Die Papiermühle des Klosters Murbach im 16. Jahrhundert. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik Jg. 79. 1942. no. 10. pag. 450).

Schulte, A. Die Anfänge der Buntpapierherstellung in Deutsch-land. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941 no. 6).

—— Die Papiermühle zu Söflingen bei Ulm um 1469 (mit einem Verzeichnis der papiergeschichtlichen Arbeiten des Verfassers) (Buch und Schrift. Neue Folge. Bd. IV. Lpz. 1941).

Schulte, A. Über das Feuchten des Papiers mit nassen Tüıern bei Johann Zainer und einigen anderen Frühdruckern. ;utenberg-Jahrbuch 1941).

Sičynskyj, V. Papierfabriken in der Ukraine im XVI.–XVIII. ahrhundert. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

Thiel, V. Die Anfänge der Papiererzeugung auf deutschen Boen (mit einem Verzeichnis der papiergeschichtlichen Arbeiten des 'erfassers). (Buch und Schrift. Neue Folge. Bd. IV. Lpz. 1941).

—— Das geschichtliche Wirken der deutschen Papiererzeugung ıach dem Südosten. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Treumann, H. Ein Riesumschlag aus Räpina. m. afb. (Gutenɔerg-Jahrbuch 1940).

Vârille, M. Henri Alibaux (et) ses publications concernant le ɔapier. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. VII. 1941).

Véron de la Combe, N. de. Maîtres papetiers de père en fils depuis plus de 300 ans. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. X. 1945).

Vidal, L. Sur la composition des cartons pour cartes à jouer au XVIIIe siècle. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. I. 1933).

Weg, Der, des Papiers. Erläuterungen zur 2. Lehr- und Anschauungstafel der Feldmühle „Papier im Wandel der Jahrtausende". (Stettin, „Feldmühle", 1941). m. afb. gr. 8°.

Weiss, K. Th. Zur deutschen Papiergeschichte. (Buch und Schrift. Neue Folge. Bd. IV. Lpz. 1941).

Watermerken.

A(libaux), H. Note sur les filigranes du papier des notaires Salomonis, Çeleri et de Podio relevés par M. l'abbé Corraze. m. afb. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. II. 1935).

Del Marmol, F. Dictionnaire des filigranes classés en groupes alphabétiques et chronologiques. Namur, Jacq. Godenne, 1900. m. afb. 8°.

Denne, S. Observations on paper-marks, in a letter to Mr. Gough. m. afb. (Archaeologia. Vol. XII. London, 1795). 4°.

Hazen, A. (T.). Watermarks and forgeries. The role of watermarks in the examination and condemnation of certain 18th century productions. m. afb. (Print. Vol. II. no. 2. 1941).

Heawood, E. Further notes on paper used in England after 1600. (III). m. 167 afb. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1947–48).

Zie voor artikel I en II: Cat. V. pag. 53.

Lacombe, H. Filigranes de l'Angoumois. m. afb. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. II. 1935).

Meldau, R. Zur Bedeutung der Hand als Wasserzeichen. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Oldman, C. B. Watermark dates in English paper. (The Library. Vol. XXV. 1944–45).

Bibliographical notes.

Renker, A. Das Wasserzeichen als Kulturspiegel. m. afb. en bijl. (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

3. Het boek vóór de uitvinding der boekdrukkunst.

a. Algemeen.

Kiessling, E. Papyruskunde. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

Piattoli, R. I papiri latini medioevali già vel museo dell' Instituto delle Scienze di Bologna. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLV. 1943).

Voigt, Ch. Papyrusrolle und Papyruskodex. Bemerkungen zu den Chester Beatty-Papyri. (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

b. Schriftkunde en Oorkondenleer.

Audin, Amable. Naissance de l'alphabet. m. afb. (in: M. Audin. Somme typographique. Vol. I. 1947).

Bauer, K. F. Ein Bildnis Sequoyas, [Erfinder der Tscherokesenschrift]. m. afb. (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

—— Römische Ligaturen und Monogramme. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 9).

Baus, W., u. R. Hostettler. Schreiber und Setzer. m. bijl. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (63). 1944. no. 8).

Bertieri, R. Un disegnatore di caratteri italiano del XVI secolo (Ferdinando Ruano), poco noto. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Bockwitz, H. H. Über Handschrift und Druckschrift. Eine Betrachtung zum Gutenbergjahr 1940. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 4).

Czakó, E. von. Die Lebensgeschichte der Schrift in Ungarn. m. fb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

Diringer, D. The alphabet. A key to the history of mankind. oreword by E. Minns. New York, Philosophical library, 1948. ı. afb. en bibliogr. 2 dln. 1bd. 8°.

Février, J. G. Histoire de l'écriture. Paris, Payot, 1948. m. afb. n 16 pl. 8°. (Gestenc.).

Achter ieder hoofdstuk Aantekeningen en Bibliografie.

Flury, M. Blindenschrift und Blindenbücherei. m. afb. en bijl. Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 5).

Freye, P. Die Entstehung des Thai-Alphabetes 1283 n. Ztw. Das lteste Dokument der Thai-Schrift. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch. 942/43).

Jammers, E. Wesen und Sinn der Choralnoten- und Neumen-chrift. m. afb. (Sankt Wiborada. Jg. VII. 1940).

Kelling, R. Chinesische Stempel. m. afb. (Buch und Schrift. Neue Folge. Bd. III. 1940).

Keyser, P. de. De schrijfmeester Jan vanden Velde, 1568–1623, n zijn betekenis als schrijfkunstenaar. m. portr. en afb. (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943).

Kühnel, E. Islamische Schriftkunst. Berlin-Leipzig, Heintze & Blanckertsz, 1942. m. afb. 4°.

Monographien künstlerischer Schrift. Bd. 9.

Lehmann-Haupt, H. Englische Holzstempelalphabete des XIII. Jahrhunderts. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Marichal, R. De la capitale romaine à la minuscule. m. afb. en 1 bijl. (in: M. Audin. Somme typographique. Vol. I. 1947).

Morison, St. Early humanistic script and the first Roman type. m. afb. (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).

Odin, A. Antiqua als Weltschrift. m. krt. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 3/4).

Ouwejan, R. J. Het Nederlandsche schrift. Amsterdam, Allert de Lange, 1948. m. afb. en facs. 8°.

Rody, G. M. Zeichen und Zeugen aus germanischer Vorzeit. m. afb. (Sankt Wiborada. Jg. VII. 1940).

Sebestyén, G. von. Die ungarischen Runen. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch. 1942/43).

Steinberg, S. H. Medieval writing-masters. m. 6 pl. (The Library. Vol. XXII. 1941–42).

—— The „Forma Scribendi" of Hugo Spechtshart. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

Tschichold, J. Geschichte der Schrift in Bildern. Basel, Holbein-Verlag, 1946. m. afb. 8°.

—— An illustrated history of writing and lettering. London, A. Zwemmer, 1946. 8°.
Eng. vertaling van het bovenstaande werk door E. C. Mason.

—— Schatzkammer der Schreibkunst. Meisterwerke der Kalligraphie aus vier Jahrhunderten auf 200 Tafeln. Basel, Birkhäuser, 1945. m. afb. gr. obl. 4°.

—— Van de cijfertekens. [u. h. Duits vertaald]. m. afb. (Téte Jg. I. 1946. no. 12).

Verini, G. B. Luminario, or the third chapter of the Liber elementorum litterarum on the construction of roman capitals. In an English version by A. F. Johnson, with an introduction by Stanley Morison. Cambridge, Harvard College library; Chicago, The Newberry library, 1947. m. afb. fol.
Studies in the History of Calligraphy, ed. by Ph. Hofer a. St. Pargellis.

Wardrop, J. The Vatican scriptors: documents for Ruano and Cresci. m. afb. (Signature. New Series: 5. 1948).

Cerlini, A. Di alcuni compendii paleografici latini in Italia. I. m. facs. (La Bibliofilia. Anno XLIV. 1942).
Zie voor het 1e hoofdstuk: Cat. V. pag. 57.

Leist, F. Urkundenlehre. Katechismus der Diplomatik, Paläographie, Chronologie und Sphragistik. 2. verbess. Aufl. Leipzig, J. J. Weber, 1893. kl. 8°.

c. *Werken over handschriften en miniatuurkunst.*

Aeschlimann, E. Dictionnaire des miniaturistes du moyen âge et de la renaissance dans les différentes contrées de l'Europe. Milan, U. Hoepli, 1940. m. 132 pltn. 4°.

Altamura, A. Per alcuni codici del Cinico. (La Bibliofilia. Anno XLII. 1940).

Axters, S. De „Petia" en de tekstkritiek. m. facs. (De Gulden Passer. Jg. 18. 1940).
Lezing gehouden op het VIe Wetensch. Vlaamsch Congres voor boek- en bibliotheekwezen. Gent, 31 Mrt. 1940. Zie de Handelingen v. h. Congres.

Bennett, H. S. The production and dissemination of vernacular manuscripts in the 15th century. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

Bergsträsser, G. Der Aschaffenburger Kodex. („Aschaffenburger Evangeliar"). m. afb. (Philobiblon. Jg. XI. 1939).

Bradley, J. W. Illuminated manuscripts. London, Methuen & Co., 1905. m. afb. kl. 8°.

Broeckx, J. L. De verluchting van een handschrift der Civitas ei. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XXII. 1944).

Bühler, C. F. An unusual fifteenth-century manuscript. m. facs. .a Bibliofilia. Anno XLII. 1940).

Byvanck, A. W. De middeleeuwsche boekillustratie in de Noor-elijke Nederlanden. Antw., De Sikkel, 1943. m. afb. 8°.

—— Een nieuwe aanwinst van de Kon. Bibliotheek. m. 4 afb. n: Gedenkboek Kon. Bibl. 1798–1948. 's-Grav. 1948).

Utrechts Getijdenboek van 1484 uit het bezit van de fam. Thin, 16e eeuws Utrechts geslacht.

Clemen, O. Aus zwei Wiener Handschriften. Leipzig, O. Harassowitz, 1942. 8°. (Beiheft zum Zentralblatt f. Bibliothekswesen. 3).

Dold. A. Ein neuentdecktes Bruchstück des Codex Theodosia-ius unter Texten von Gregors d. Gr. Moralia in Job. Eine Studie ur Handschriften-, bzw. Palimpsestbestimmungskunde. m. afb. Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

Eichler, F. Eine Salzburger Missalienwerkstätte des späten XV. Jahrhunderts. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

—— Eine Salzburger Prunkabschrift der von Johann Mentelin um 1466 gedruckten ersten deutschen Bibel. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

Elslander, A. van. De fragmenten van de „Itory van Troyen" (van Jac. van Maerlant). (De Gulden Passer. Jg. XXV. 1947).

Gaspar, C., et F. Lyna. Philippe le Bon et ses beaux livres. Bruxelles, Editions du Cercle d'Art, 1944. m. titelpl. en XXX pltn. 8°.

Bespr. door H. F. BOUCHERY in De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943. p. 220.

Gessler, J. F. Tekstverbeterende aanteekeningen op oudvlaamsche liederen en andere gedichten uit het Gruuthuse-handschrift. Een palaeographisch onderzoek. (De Gulden Passer. Jg. 18. 1940).

Guarnaschelli, T. M. Una canzone attribuita a Paolo dell' Aquila. (La Bibliofilia. Anno XLVIII. 1946).

—— Notizia di un codice acquistato dalla Biblioteca Nazionale di Roma. (La Bibliofilia. Anno XLVII. 1945).

Härtwig, H. Ein Fundbericht aus der Bibliothek des Reichsgerichts. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

Hermanin, F. La pesca miracolosa in un codice sublacense del secolo undicesimo. m. facs. (La Bibliofilia. Anno XLVI. 1944).

Holter, K. Gotische Buchmalerei im südostdeutschen Raum. (Zentralblatt f. Bibliothekwesen. Jg. 57. 1940).

Indestege, L. Een verlucht gebedenboek (c. 1540) uit de abdij van Sint-Truiden. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XX. 1942).

Jerphanion, G. de. Le missel de la Sainte-Chapelle (XIVe s.). à la Bibliothèque de la ville de Lyon. Lyon, ,,Amis de la Bibl. de Lyon'', 1944. m. 32 pl. 4°. (Documents ... de la Bibliothèque de Lyon. XIII).

Joly, H. Le missel d'Attavante pour Thomas James, évêque de Dol. Lyon, ,,Amis de la Bibl. de Lyon'', 1931. m. XXI pl. 4°. (Documents ... de la Bibliothèque de Lyon. X).

—— Un missel franciscain attribué à Jean Colombe. Lyon, ,,Amis de la Bibl. de Lyon'', 1925. m. 23 pl. 4°. (Documents ... de la Bibliothèque de Lyon. V).

Ker, N. R. English manuscripts owned by Johannes Vlimmerius and Cornelius Duyn. (The Library. Vol. XXII. 1941–42).

—— The migration of manuscripts from the English medieval libraries. (The Library. Vol. XXIII. 1942–43).

Kleberg, T. Einige Bemerkungen zu Paul Lehmanns ,,Skandinavische Reisefrüchte''. (Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVII. 1940).

Küp, K. The illustrations for Ulrich von Richenthal's Chronicle of the Council of Constance in manuscripts and books. m. afb. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIV. 1. 1940).

Lauer, Ph. L'Evangéliaire carolingien de Lyon. Lyon, ,,Amis de la Bibl. de Lyon'', 1928. m. 18 pl. 4°. (Documents ... de la Bibliothèque de Lyon. VII).

Lefevre, R. Su un codice etiopico della ,,Vaticana''. m. facs. (La Bibliofilia. Anno XLII. 1940).

Lehmann, P. Quellen zur Feststellung und Geschichte mittelalterlicher Bibliotheken, Handschriften und Schriftsteller. (in: Lehmann, Erforschung des Mittelalters. Lpz. 1941. 8°).

Lehmann, P., u. O. Glauning. Mittelalterliche Handschriftenbruchstücke der Univ. Bibliothek und des Georgianum zu München. Leipzig, O. Harrassowitz, 1940. 8°. (Beiheft zum Zentralblatt f. Bibliothekswesen. 72).

Levi, E. L. Il Maestro delle Effigi Domenicane nel codice B. R. 19 della Biblioteca Nazionale di Firenze. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLVIII. 1946).

Lieftinck, G. I. De Bibliotheca neerlandica manuscripta in de Univ. Bibl. te Leiden. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940; Jg. XXVII. 1942; Het Boek. Dl. XXVI. 1940–42. p. 365).

Lieftinck, G. I. Tien oude oorkonden van de Cisterciënser Abdij Baudeloo. (Album René Verdeyen. Brussel–'s-Grav. 1943).

Marx, A. The polemical manuscripts in the library of the Jewish Theological Seminary of America. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

Masai, F. Essai sur les origines de la miniature dite irlandaise. Bruxelles, Aux Editions „Erasme";Anvers, Standaard-Boekhandel, 1947. m. LXIV pl. 4°.
Les publications de scriptorium. Vol. I.

Mencaraglia, L. Note agiografiche e umanistiche da un manoscritto fiorentino del 1509. m. facs. (La Bibliofilia. Anno XLII. 1940).

Micheli, G. L. L'enluminure du haut Moyen Age et les influences irlandaises. Bruxelles, Editions de la Connaissance, 1939. m. titelpl. en 280 afb. 4°.

Mohlin, A. Codex no. 14 in folio i Skoklostersamlingen på Riksarkivet. En latinsk-lågtysk ordbok. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok-och biblioteksväsen. Årg. XXXIV. 1947).

Monneret de Villard, U. Un codice arabo-spagnolo con miniature. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLIII. 1941).

—— La coronazione della Vergine in Abissinia. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLIV. 1942).

—— Miniatura veneto-cretese in un codice etiopico. m. facs. (La Bibliofilia. Anno XLVII. 1945.)

Nelson, A. Den fornsvenska legenden om S:t Staffan, den förste martyren, och dess latinska källa. (Nordisk tidskrift f. bok – och biblioteksväsen. Årg. XXXI. 1944).

—— „Then norska laghboken" i Stockholms Franciskanerkloster. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok – och biblioteksväsen. Årg. XXXV. 1948).

—— En nyfunnen förlaga till det s. k. Linköpingslegendariet. m. facs. — Tillägg angående den nyfunna förlaga till det s.k. Linköpings-legendariet. (Nordisk tidskrift f. bok – och biblioteksväsen. Årg. XXX. 1943. p. 27 en 178).

Nosworthy, J. M. The Marlowe manuscript (of „The Massacre at Paris"). (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

Perrat, Ch. Un livre d'Heures de Marie, reine de France, et d'Henri VIII d'Angléterre. Lyon, „Amis de la Bibl. de Lyon", 1926. m. 12 pl. 4°. (Documents. . . de la Bilbliothèque de Lyon. VI).

Piattoli, R. Frammenti di antichi messali. m. facs. (La Bibliofilia, Anno XLIV. 1942).

1. Un frammento di messale in scrittura onciale e carolina. (secolo X o XI).
2. Un frammento di messale del secolo XII in scrittura beneventana.

Popp, H. Über Pergamenthandschriften. (Das Antiquariat. Wien, 1948. Jg. IV. no. 1/2. p. 2).

Preisendanz, K. Die spätere Buchgeschichte der Antholigia Palatina. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

Santifaller, L. Das Altenburger Unzialfragment des Levitikus-Kommentars von Hesychius aus der ersten Hälfte des 8. Jahrhunderts. m. afb. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

Scardin, G. Il codice Laudario Marciano IX it. 182. (La Bibliofilia. Anno XLV. 1943).

Schmid, T. Exempel och legend. Ett bidrag till traditionsbildningen i Linköpings stift. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok – och biblioteksväsen. Årg. XXX. 1943).

Schoups, J. Querela sive dialogus animae et corporis damnati· Manuscript 384 uit het Museum Plantin-Moretus. – Addenda. (De Gulden Passer. Jg. 16/17. 1938–39. dl. 1; Jg. 18. 1940).

Schwartz, B. Some indo-persian miniatures. m. afb. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 44. 1940).

Schwarz, A. Z. Nikolsburger hebraïsche Handschriften. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

Steinberg, S. H. The „Forma Scribendi" of Hugo Spechtshart. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

Stenger, S. Die Arbeit des Beuroner Palimpsest-Instituts an der lateinischen Bibel. m. afb. (Sankt Wiborada. Jg. VII. 1940).

Tondi, I. M. Sonetti di Antonio Tebaldeo in un codice appartenente alla Biblioteca Nazionale di Firenze. (La Bibliofilia. Anno XLVIII. 1946).

Volbach, W. F. Le miniature nel codice del Cardinale Laborante. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLII. 1940).

Vreese, W. de. De verstrooiing onzer handschriften en oude boeken over den aardbodem. (Bibliotheekleven. Jg. XVI. 1931).

Woodward, A. M. A manuscript of the latin version of Appian's „Civil Wars". m. facs. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

Yarmolinsky, A. Ivan the Terrible contra Martin Luther. A 16th century Russian manuscript. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 44. 1940).

d. Reproducties van handschriften met en zonder miniaturen.

XIIe eeuw.

Hortus deliciarum. Le ,,Jardin des Délices" de **Herrade de** **Landsberg.** Un manuscrit alsacien à miniatures du XIIe siècle Avant-propos de El. & J. G. Rott. Strasbourg, Editions Oberlin, 1945. m. 36 pl. 8°.

XVe eeuw.

Brevier van Beatrix van Assendelft, Het, in het bezit van het Metropolitaan Kapittel van Utrecht. Achttien lichtdrukplaten, met inleiding door A. W. Byvanck en E. Lagerwey. Leiden, E. J. Brill, 1943. fol.

Livre du cuer d'amours espris des Herzogs **René von Anjou,** von E. Trenkler. Wien, F. Deuticke, (1946). m. 6 afb. en 21 pltn. 8°.
Kunstdenkmäler, herausgeg. von E. Garger. Hft. 1.

4. Overgang naar de boekdrukkunst.
(Blokboeken, Speculum, Ars moriendi, enz.).

a. Algemeen.

Falk, F. Der Stempeldruck vor Gutenberg und die Stempeldrucke in Deutschland. (Gutenbergs Festschrift. 1900).

Indestege, L. Drie dubbele bladen van een Nederlandsch Biblia Pauperum-blokboek. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XIX. 1941).

Kyriss, E. Schriftdruck vor Gutenberg. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).
De Nürnberger Dominikaan KONRAD FORSTER uit Ansbach drukte reeds in 1433, ± 12 jaar vóór Gutenberg, grotere regels uit losstaande letters op zijn banden. Voor de boekdruk onbruikbaar, kan Forsters methode toch beschouwd worden als een voorbereiding voor de latere uitvinding der boekdrukkunst door Joh. Gutenberg.

Musper, H. Th. De Haarlemsche blokboeken en het vraagstuk „Coster". m. portr. en afb. (Halcyon Jg. II. 1941. no. 7).

Schubert, J. Die Entwicklung des chinesischen Blockdruckes. (Buch und Schrift. Neue Folge. Bd. III. 1940).

5. De uitvinding van de boekdrukkunst.
(Chronologisch).

Ebert, (F. A.). Nieuw onderzoek naar de aanspraak van Holland op de Uitvinding der boekdrukkunst, (vert. d V. LOOSJES); en

brief wegens het Geschrift van F. LEHNE (u. d. Algem. Konst- en Letterbode). Met een voorrede en eenige aanmerkingen van J. KONING. Haarlem, Wed. A. Loosjes Pz., 1825. 8°.

Hoop Scheffer, J. G. de. (pseud. ,,Constanter''). Uitvinding der boekdrukkunst. (De Navorscher. 1866. pag. 129. — Nieuwsbl. v. d. Boekh. Vol. 33. 1866. pag. 121).

Beyer, F. Gedanken um die Erfindungen Gutenbergs. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Bockwitz, H. H. Probleme der Gutenbergforschung. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 1).

Clemen, O. Gedichte zur zweiten Hundertjahrfeier zur Erinnerung an die Erfindung der Buchdruckerkunst im Jahre 1640 in Leipzig. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Fuhrmann, O. W. Gutenberg and the Strasbourg documents of 1439. An interpretation, to which has been appended the text of the documents in the original Alsation, the French of Laborde, and modern German and English translations. Sketches by Fritz Kredel. New York, Press of the Woolly Whale, 1940. m. afb. en facs. 4°.

Bespr. door F. R. Goff in Papers of the Bibliogr. Soc. of America. Vol. XXXV. 1941. 1. p. 76.

Gutenberg-Reichsausstellung. Leipzig, 15. Juni–20.Okt.1940. Vorankündigung. Leipz., Gutenberg-Reichsausstellung, 1940. m. vign., plattegr. en bijl. 4°.

In bijl.: The Gutenberg Graphic. Chicago, Apr.–July 1946. nos. 1–4.

Juchhoff, R. Wandlungen des Gutenbergbildes. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

Over de uitvinding van de boekdrukkunst, waarvan de herdenking na 500 jaren in 1940 plaats vindt, volgen hier uit D. C. Mc Murtrie's ,,The Book'', te New York in 1937 verschenen, wegens de daarin gegeven objectieve beoordeeling van de bekende feiten, de hoofdstukken X en XI in Nederlandsche vertaling. Amsterdam, Brandt & Zn. en Proost & Zoon, 1940. m. portr. en facs. 8°.

Aangeboden aan allen in Nederland, die belangstellen in het grafische vak, door J. Brandt & Zn. en P. Proost & Zn. te A'dam.

Ruppel, A. Neuere Fortschritte der Gutenberg-Forschung. m. afb. en bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 7/8).

Rushmore, A. W. The Mainz Diary: 1437–1440, in which new light is shed upon the cradle days of the art and mystery of printing. Translated from the German by A. Bachaus. With a critical foreword by H. Püterschein. Issued on the occasion of the 500th anniversary of the invention of printing from moveable type.

Iadison (New Jersey), Golden Hind Press, 1940. m. afb. en facs. .°. (Bijlage van Print. Vol. I. no. 3. 1940).

Geestig verhaal over de vondst te Mainz van het dagboek van Gutenberg's vrouw (Gutenberg bleef zijn leven lang ongehuwd!), waaruit te lezen valt, dat niet Gutenberg zelf, maar zijn vrouw, als zijn inspirator intellectualis, de eigenlijke uitvinder der drukkunst is. Deze mystificatie werd als Kerstgeschenk 1940 aangeboden aan de lezers van „Print". (Vol. I. no. 3. Dec. 1940).

Zie hierover ook: E. DRONCKERS, The Mainz Diary, 1437–1440. (Het Boek. Dl. XXX. afl. 1. 1949).

Scholderer, V. The invention of printing. (The Library. Vol. XXI 1940–41).

Beyer, F. Nochmals: Gedanken um die Erfindung Gutenbergs. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

Herold, E. Die Coburger Gutenbergfunde und ihre Bedeutung für die Gutenberg-Forschung. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

Vijf gevonden bladzijden uit de 36-regelige bijbel.

Fuhrmann, O. W. The modern conception of Gutenberg. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 1. 1941).

Menn, W., u. **F. A. Schmidt.** Gutenberg und seine Erfindung. Zwei Aufsätze. Greifswald, L. Bamberg, 1941. 8°.

W. MENN. Das Helmaspergersche Notariatsinstrument vom 6. Nov. 1455.

F. A. SCHMIDT. Gutenberg und das Sandgussverfahren.

Rosenfeld, H. F. Ein vergessenes zeitgenössisches Gutenberg-Zeugnis. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

Zedler, G. Die Gutenbergische Drucktechnik. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

Blum, A. L'invention de l'imprimerie. Les influences asiatiques. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. IX. 1943. p. 14).

Bühler, C. F. A note on Zedler's Coster theory. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVII. 1. 1943).

Audin, Maurice. Découverte de la typographie. m. afb. (in: M. Audin. Somme typographique. Vol. I. 1947).

Poortenaar, J. Coster — niet Gutenberg. Naarden, „In den Toren", 1947. m. afb., facs. en pl. 4°.

Kruitwagen, B. Laurens Janszoon Coster weer op het tapijt. (Overdruk uit Het Boek. Dl. XXIX. 1948).

Poortenaar, J. Geweigerd verweer. Naarden, „In den Toren", Dec. 1948. 4 pag. 8°.

6. Geschiedenis van de boekdrukkunst en de boekhandel.

a. Algemeen.

Aldis, H. G. The printed book. The second edition revised a. brought up to date by J. CARTER a. CRUTCHLEY. Cambridge, University Press, 1947. m. afb. kl. 8°.

Audin, Marius. L'âge héroique de la typographie. m. afb. (in: M. Audin, Somme typographique. Vol. I. 1947).

Gutenberg — Schöffer — Mentelin — Rusch — Zell — Conrad et Pannartz — Han — Jean e. Wendelin de Spire — Jenson.

—— Somme typographique. Vol. I. Les Origines. Paris, Editions Paul Dupont, 1947. m. afb., facs. en 1 bijl. 4°.

MARIUS AUDIN. Glossaire typographique.
AMABLE AUDIN. Naissance de l'alphabet.
R. MARICHAL. De la capitale romaine à la minuscule.
MAURICE AUDIN. Découverte de la typographie.
MARIUS AUDIN. L'âge héroique de la typographie.

Barge, H. Geschichte der Buchdruckerkunst von ihren Anfängen bis zur Gegenwart. Leipzig, Ph. Reclam Jr., (1940). m. afb. en portr. 8°.

Bary, H. de. Notenschrift-Notendruck. Geschichtlicher Abriss ihres Werdens und Wesens. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Bauer, K. F. Aventur und Kunst. Eine Chronik des Buchdruckgewerbes von der Erfindung der beweglichen Letter bis zur Gegenwart. Frankf. a. M., Bauersche Giesserei, 1940. m. afb. en portr. 4°.

Jubileumdruk. Niet in de handel.

—— Vierundzwanzig Jahre neuzeitlicher Buch- und Druckkunst. Eine Chronik. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

Uit: Aventur und Kunst. Frankf. a. M. 1940.

Bay, H. The history and technique of map making. (in: Bowker lectures on book publishing. 2d ser. 1945).

Bevilacqua, M. Tipografi ecclesiastici vel Quattrocento. (La Bibliofilia. Anno XLV. 1943).

Biebuyck, J. L'imprimeur. Bruxelles, Editions du Cercle d'Art, z.j. m. afb. kl. 8°. („Les Métiers").

Blaser, F. Briefmarken zu Ehren des Buchdrucks und der Presse. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Bloch, J. Hebrew printing-15th to 20th centuries. An exhibition. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 44. 1940).

—— Hebrew printing in Naples. m. facs. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

B(ockwitz, H. H.). Überblick über Druckletternschöpfungen ler Inkunabelzeit und der späteren Jahrhunderte. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 4).

Bogeng, G. A. E. Historische Typen in ihrer Anwendung. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 10).

Dévigne, R. Histoire illustrée de la lettre dans l'architecture lu livre, et rapports de la typographie avec la calligraphie depuis 'époque des manuscrits jusqu'à celle des caractères lithographiques. I–V. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e–7e Année. 1947–1948. nos. 29–34).

Emrick, L. Die Generalperspektiven des graphischen Gewerbes in der Welt von morgen. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 12).

Ettenberg, E. M. Type for books and advertising. New York, D. van Nostrand Co., 1947. m. afb. 4°.

Flower, D. Some French contributions to the art of the book. (Signature. New Series: 7. 1948).

Freimann, A. A gazetteer of Hebrew printing. Foreword by Joshua Bloch. I–IV. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 49. 1945).

Geschichte der Buchdruckerkunst. Bd. II. Entwicklung des Buchdruckes vom Jahre 1500 bis zur Gegenwart. Berlin, Demeter-Verlag, 1942. m. pltn., afb. en portr. kl. fol.

F. Schillmann. Historische Einleitung. — O. Clemen. Der Buchdruck der deutschen Reformation. — O. Clemen. Der Buchdruck der Renaissance. — H. Barge. Der Buchdruck des 17., 18., 19. u. 20. Jahrhunderts. — J. Dostál. Der böhmische Buchdruck. — C. I. Karadja. Die alte rumänische Buchdruckerkunst. — N. K. Kisseleff. Der Buchdruck in Russland. — D. Krandzalov. Die bulgarische Buchdruckerkunst.

Groenendaal Jr., M. H. Drukletters, hun ontstaan en hun gebruik. Met voorw. van A. H. G. Blankenstein. Amst.-Haarl.–R'dam, „De Technische Boekh." H. Stam, (1940), m. afb. 8°.

Gutenberg-Jahrbuch, herausgeg. von A. Ruppel, 1940, 1941, 1942/43. Mainz, Verlag der Gutenberg Gesellschaft, 1940–43. m. afb., facs. en portr. 3 dln. 4°.

Hoefliger, A. Buchdruck und Buchdrucker als Mittler geistiger Entwicklungen. (in: Jubiläumsschrift zum 75-jähr. Bestehen des schweizerischen Buchdruckervereins, 1869–1944).

Höhne, O. Gutenbergs Technik — nach 500 Jahren. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 7/8).

Horodisch, A. Das Buch in der alten Buchgraphik. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 3).

Jammers, E. Wesen und Sinn der Choralnoten- und Neumenschrift. m. afb. (Sankt Wiborada. Jg. VII. 1940).

Johnson, A. F. Fat faces: their history, forms and use. m. afb (Alphabet and Image: 5. 1947).

—— On re-reading Updike. m. afb. (Alphabet and Image: 2 1946).

Kleukens, Chr. H. Die Kunst Gutenbergs. Mainz, 1943. m. afb 8°.

Kleiner Druck der Gutenberg Gesellschaft. no. 40.

Mc Combs, C. F. Printing from the 16th to the 20th century Introduction to the catalogue of an exhibition. m. facs. (Bull. o the New York Public Library. Vol. 44. 1940).

Menz, G. Der europäische Buchhandel seit dem Wiener Kongress. Würzburg, K. Triltsch, 1941. 8°.

Das Buch im Kulturleben der Völker, herausgeg. von. G. Menz. Bd. I

Olschki, L. S. Il quinto centenario dell' invenzione della stampa (La Bibliofilia. Anno XLII. 1940).

Ovink, G. W. Over eenige factoren in de ontwikkeling van de drukletter. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1942. no. 8).

Printers' Valhalla Series. Rochester (N.Y.), The Printing House of Leo Hart, 1947–48. 2 dln. 8°.

Vol. 1. G. P. Winship. Daniël B. Updike and the Merrymount Press 1947.

Vol. 2. C. K. Shipton. Isaiah Thomas, printer, patriot and philanthropist. 1948.

Reeser, E. De muziektitels van Charles Echard, 1748–1810. m afb. (Halcyon. Jg. III. 1944. no. 11/12).

Rodenberg, J. Die Druckkunst als Spiegel der Kultur in fün Jahrhunderten. Berlin, Druckgewerblicher Verlag, 1942. m. afb en portr. 8°.

Rollins, C. P. Since Gutenberg. Notes commemorating three notable anniversaries. Prt. I: to 1800; Prt.II: 1800 to 1940. m afb. (Print. Vol. I. no. 1, 2. 1940).

Ronner, L. Boek, handwerk en machine. m. afb. (in: Vijf Eeuwen boek in Nederland. Haarlem, 1940).

Schauwers, F. De incunabeltijd. m. facs. (De Gulden Passer. Jg XX, XXI. 1942–43).

I. Historisch overzicht.
II. Karakteristieken van de wiegedrukken.
III. Geschiedenis van de incunabelstudie en bibliographie.
Met naschrift van L. Le Clercq: Petrus Wagner, alias Caesaris. (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943. p. 208).

Schottenloher, K. Die Druckersippen der Frühdruckzeit. (Zen-alblatt f. Bibliothekswesen. Jg. 57. 1940).

—— Die Umgestaltung der Welt durch den Buchdruck. (Ar-hiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 9).

Sonne, I. Expurgation of Hebrew books. The work of Jewish cholars ... (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

Stemplinger, E. De boekhandel in de Oudheid, (vert. door R. P. Sterkenburg). Maastricht, Leiter-Nypels, (1941). 8°.

Erasmus-Librye. no. 1.

Strehler, H. Das Buchdruckerwappen. m. afb. (Schweizer gra-phische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 3).

—— Die Einrichtungen der Frühdrucker. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 64. 1945. no. 9).

—— Die graphische Industrie in Europa. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 12).

—— Der Setzkasten. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilun-gen. Jg. 65. 1946. no. 4).

—— Typographische Landkarten. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 3).

Thompson, E. The personal press, its care and prevention. m. afb. (Print. Vol. I. no. 4. 1941).

Tschichold, J. De ontwikkeling van de typografie sedert 1925, [u. h. Duits vertaald]. m. afb. (Tété Jg. II. 1947. no. 8).

Warmelink, H. A. De getongde l van de Romain du Roi. m. afb. (Imp. Jg. (I). 1942. no. 4).

Weissleder, W. O. Early music printing. m. afb. (Print. Vol. V. no. 2. 1947).

Winship, G. P. Printing in the 15th century. Philadelphia, University of Pennsylvania Press, 1940. m. afb. en facs. 8°.

I. John Gutenberg a. the invention of printing.
II. Printing in Germany.
III. Printing at Rome and Venice.
IV. The spread of printing over Europe.
V. Specialization.

Zedler, G. Die Gutenbergische Drucktechnik. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

b. Merken en Zinspreuken.

Bauer, K. F. Missverstanden Druckerzeichen des 15. Jahrhunderts. (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

Behrens, C. G. (L). Nutida holländska bokförläggaremärken. m afb. (Nordisk boktryckare konst. Jg. 41. 1940. no. 12).

B(ockwitz, H. H.). Druckerzeichen von Aldus Manutius (1494-1515). (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943 no. 2).

—— Druckerzeichen von Peter Drach, in Speyer und Worms 1476–1504 tätig. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 3).

—— Druckerzeichen von Sigismund Feyerabend, Frankf. a. M 1528–1590. m. afb. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 3/4)

—— Druckerzeichen von Johann von Köln, Drucker und Verleger in Venedig, 1472–1480. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 6).

—— Druckereizeichen Konrad Kachelofens, Leipzig 1485–1516 m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78 1941. no. 2).

—— Druckereizeichen Johann Koelhoffs d. J. Köln 1493–99. m afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941 no. 1).

—— Druckerzeichen von Johann Luschner in Barcelona Druckt in Barcelona und im Benediktinerkloster auf dem Montserrat, 1495–1505. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 10).

—— Druckerzeichen von Erhard Ratdolt, Venedig 1476–1485 Augsburg 1486–ca. 1522). m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 4).

—— Druckerzeichen von Friedrich Riederer, Freiburg im Breisgau, 1493–1500. m. afb.(Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 6).

—— Druckerzeichen von Sixtus Riessinger aus Strassburg Druckt in Neapel 1470–1478. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 9).

—— Druckerzeichen von Ulrich Scinzenzeler aus Bayern Druckt in Mailand 1477–1500. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 11).

—— Druckerzeichen von Eucharius Silber aus Würzburg Drucker in Rom 1480–1510. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 7).

—— Druckerzeichen von Günther Zainer, Augsburg 1468–1478 m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78 1941. no. 5).

—— Hat der Ast als Schildträger im Signet von Fust & Schoef

r eine besondere Bedeutung? (Archiv für Buchgewerbe u. Gerauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 8).

B(ockwitz, H. H.). Woher stammt das Signet der Druckerfamilie 'echel(in)? m. afb. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. II. 1944. no. 1/2).

Boekmerken van Nederlandse uitgevers, verschenen in het ieuwsblad voor de Boekhandel van 1934–1942. Amsterdam, 1942. – Met suppl. 1942–48. 8°.

Etiketten van Nederlandse boekverkopers, uitgevers, kantooroekhandelaren, leesbibliotheekhouders, drukkers en binders, saengesteld uit de oorspronkelijke verzameling van J. Dunk. Amst. 1944). 1 album fol.

De etiketten werden uitgezocht, gesorteerd en ingeplakt door J. B. J. Kerling, in een album door hem voor dat doel aan de Bibliotheek geschonken.

Zie hierover: E. DRONCKERS. De etiketten-verzameling J. Dunk. (Nieuwsbl. v. d. Boekh. 7 Sept., 30 Nov. 1944).

Fontaine Verwey, H. de la. De geschiedenis van een drukkersnerk. m. afb. (Amstelodamum. Jg. 35. Juni 1948).

Griffin, The. A note on a fabulous creature's rise from a guarlian of gold to a symbol of printing. m. afb. (Print. Vol. I. no. 4. 941).

Gruel, L. Recherches sur les origines des marques anciennes qui e rencontrent dans l'art et dans l'industrie du XVe au XIXe siècle ar rapport au chiffre quatre. Paris-Bruxelles, G. van Oest, 1926. n. afb. 8°.

Hornung, C. P. Printers' marks 1457–1941. m. afb. (Print. Vol. II. no. 3/4. 1941).

Horodisch, A. Das Buch in der alten Buchgraphik. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 3).

Kronenberg, M. E. Een onbekend drukkersmerk van Vorsterman? m. afb. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

—— Over twee titelranden van Jan Seversz. te Leiden (1515 en c. 1521?) en over het merk het soldeerlampje. m. afb. (Het Boek. Dl. XXVI. 1942. aflev. 3).

Ledeboer, A. M. Marques typographiques des libraires et imprimeurs qui ont exercé en la Neérlande septentrionale leur noble profession. Z. p. en z. j. portef. fol.

Handschr. in het Nederl.

Meiner, A. Signete des Humanismus. m. afb. (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

Prakke, H. J. Drentse uitgevers- en drukkersmerken en -deviezen. Assen, Van Gorcum & Comp., 1940. m. afb. 8°.

Reiner, I. Das Buch der Werkzeichen. St. Gallen, Zollikofer & Co., 1945. m. afb. 4°.

Schretlen, M. J. Drukkersmerken in Hollandsche incunabelen m. afb. (Halcyon. Jg. II. no. 5. 1941).

Steiner-Prag, H. Some printers and publishers marks, some bookplates, monograms and imprint devices. 2 pag. afb. (Print Vol. II. no. 3/4. 1941).

Uitgevers-boekmerken. Zie: Boekmerken.

Vindel, F. Escudos y marcas de impresores y libreros en España durante los siglos XV a XIX (1485–1850). Barcelona, Editorial Orbis, 1942. m. 818 afb. gr. 4°.

c. Nederland en België.

1. Algemeen.

Delen, A. J. J. De Zuid-Nederlandsche drukkunst in de XVIe eeuw. (in: A. J. J. Delen. Oude kunst en graphiek. Antw., 1943).

Dermul, A. Bibliographie en statistiek. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XIX. 1941).

Bespreking van 5 statistieken:
1. Het aantal drukkers in de Nederlanden van 1500–1540.
2. Het aantal boeken gedrukt in de Nederlanden van 1500–1540.
3. Antwerpsche drukken 1500–1540 ingedeeld naar de onderwerpen.
4. Antwerpsche drukken 1500–1540 ingedeeld naar de taal.
5. Antwerpsche drukkers, boekverkopers en uitgevers in den vreemde (— ± 1800).

Drucker gegen Unterdrücker. Unterirdische Druckertätigkeit in Holland während der deutschen Besetzung. (Bern, Unionsdruckerei, 1946). m. afb. fol.

Anlässlich der gleichnamigen Ausstellungen in der Schweiz im Auftrag der Presse-Abteilung der Kgl. Niederländischen Gesandtschaft gedruckt.

Enschedé, J. W. De boekletter in Nederland. Amsterdam, Ipenbuur & Van Seldam, 1902. m. afb. 8°.

Opgenomen in een letterproef van Ipenbuur & van Seldam van 1902. Zie voor een aanvulling op dit artikel Tijdschr. v. boek- en bibliotheekwezen. Jg. I. 1903.

Friedlaender, K. Moderne holländische Druckschriften. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 8).

Hendriks, J. Vijf jaar drukkunst „in het verborgene". Met teekeningen van Fedde Weidema. Utrecht, A.W. Bruna & Zn., (1945). 8°.

Kronenberg, M. E. Verboden boeken en opstandige drukkers in de Hervormingstijd. Amsterdam, P. N. van Kampen & Zn., 1948. m. portr. en afb. 8°.

„Patria". Vaderlandse cultuurgeschiedenis in monografieën, o. red. v. Dr. J. H. Kernkamp. Dl. XLIV.

Kronenberg, M. E. Forged addresses in Low Country books in t᾿ period of the Reformation. (The Library. 5th Series. Vol. II. 147–48).

Le Clercq, L. Miscellanea typographica Belgica. (De Gulden]sser. Jg. XXII. 1944).

I. Spaanse uitgaven in de Nederlanden verschenen.
II. De Antwerpenaar Henry Usselinx, boekdrukker te Dowaai (1620).
III. De boekhandel te Aalst in de 17e eeuw.
IV. Zeldzame Gentse almanakken.

Ledeboer, A. M. Alfabetische lijst der boekdrukkers, boekverkopers en uitgevers in Noord-Nederland, sedert de uitvinding der ›ekdrukkunst tot den aanvang der 19e eeuw. Utrecht, J. L. eijers, 1876. 4° en fol.

Handexemplaar v. d. schrijver, voorzien van vele aanvullingen. 4°.
Handschrift v. d. schrijver. fol.

—— De boekdrukkers, boekverkoopers en uitgevers in Noord-ederland, sedert de uitvinding van de boekdrukkunst tot den ınvang der 19e eeuw. Eene proeve. Deventer, A. ter Gunne, 1872. . 4°.

Handschrift v. d. schrijver.

Ovink, G. W. Holländische Schriftgiessereien und Schriftenterfer. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. ɔ. 9).

Schlichting, L. G. A. Dutch underground printing. m. afb. Print. Vol. IV. no. 3. 1946).

Soutendijk, G. Die holländische illegale Presse während der eutschen Besetzung. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. g. 65. 1946. no. 3).

Tjeenk Willink, W. E. J. Impressions et éditions françaises au 7e siècle en Hollande. (Wezep, 1948). 4 mappen fol. (hs.).

Onvoltooid werk, bestaande uit 3 mappen met aantekeningen, alfabetisch geördend en een 4e map met ongeordend materiaal.

Kan, met toestemming v. d. auteur, voor nadere uitwerking ter beschikking worden gesteld.

Wink, Th. Der niederländische Buchhandel unter der deutschen Besetzung, [aus dem Holländischen übersetzt]. (Der Schweizer Buchhandlungs-Gehilfe. Jg. 27. 1946).

Wolff, W. H. La presse clandestine aux Pays-Bas. m. afb. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 27).

2. Reproducties.

Een kleyn Cronyxken, waer in vertoont wordt hoe over eenige ondert Jaren veel Steden en Dorpen bij en om Wieringen waren en net een oock vande Wieringer-waerts bedijckingh en veel oude Ge-

schiedenisse die op verscheyden Plaetsen zijn voorgevallen, doo Dirck Burgher van Schoorel, chyrurgijn. 't Enchuysen, Jan Jansz Pottjen, c. 1681. kl. 8°.

Leidse facsimile-uitgaven: no. I, door Burgersdijk & Niermans te Leiden 1941, naar het ex. in de Univ. Bibl. te A'dam.

Beschrijvinghe der stadt Rotterdam, hare oudtheyt ende hare grootheyt, ende oock hare ghelegentheydt. (1623). Leiden, 1942. 4

Leidse facsimile-uitgaven: no. II, door Burgersdijk & Niermans te Leiden 1942, naar het ex. in het Gemeente-archief te Rotterdam.

Ordonnantie van de bedelarye, waer in begrepen is, hoese hae hebben te dragen, die in de voorsz. faculteyt begeeren te studeeren (Faksimile-druk, Leiden 1942). m. titelvign. kl. 8°.

Leidse facisimile-uitgaven: no. III, door Burgersdijk & Niermans t Leiden, 1942, naar het ex. in het bezit van Templum Salomonis te Leiden

Cupidoos post-ryder, voorzien met geheime en bedekte brieven Gedrukt voor de nieuwsgierigen. (Faksimile-druk, Leiden, 1942) m. titelvign. kl. 8°.

Leidse facsimile-uitgaven: no. IV, door Burgersdijk & Niermans te Leiden, 1942, naar het ex. in het bezit van Templum Salomonis te Leiden.

Die VII Getiden op die passie ons heere. Een salighe meditaci des lijdens ons liefs heeren op die seuen ghetiden. Antwerpen, Thomas vander Noot, (c. 1505). kl. 8°.

Reproductie van het ex. in de Bibliotheek van het Plantijn-Moretus Museum, uitgeg. door de Ned. Boekh. te Antwerpen in 1942, voor de Vereen der Antwerpse Bibliophielen, no. 45.

P. DE KEYSER. Salighe meditacie des lijdens ons liefs heeren op di seuen ghetiden. (Antw., Thomas van der Noot, c. 1505). Litterair-historische en bibliographische inleiding. Antw., De Nederl. Boekh., 1942. 8°.

J. BORMS. Leekebemerkingen bij „Die VII getiden op die passie on Heeren." Antw., Thomas vander Noot, ± 1505. (De Gulden Passer. J. XXV. 1947).

Harduijn, J. de. De weerlijcke liefden tot Roose-Mond. Eens deels naerghevolgt de Grieckschen, Latijnsche ende Franchoysch poëten. 't Hantwerpen, by Hieronymus Verdussen, 1613. langw 4°.

Faksimile-druk, bezorgd door O. Dambré. Antw., De Sikkel; A'dan Wereldbibliotheek, 1942.

Mercator, G. Literarum latinarum, quas italicas, cursoriasqu vocant, scribendarum ratio. (Antwerp, 1540), ed. in facsimile wit an introduction by J. Denucé and a note by S. Morison. Antwerpen De Sikkel; Paris, Pegasus Press, 1930. 8°.

(Plantijn, Chr.). Dialogues françois pour les jeunes enfans. . Anvers, 1567. French and Flemish text in facsimile; Englis translation and notes by R. Nash and foreword by S. Morison Cambr. (Mass.), Harvard College library, 1940. m. portr. kl. 8°.

Den Sack der Consten. Wten Latine, Italiaensche, Fransche, uytsche ghecopuleert. Om te vermaken die beswaerde sinnen. nde voor hem dye gheerne wat nyeus hooren. (Antw., Jacob van iesvelt, 1528). m. afb. 8°.

Nieuwjaarsgeschenk van C. G. A. Corvey Papiergroothandel. Amst., 1941.

Vanden, X, Esels. Sprekende van thienderley manieren van nans/ die welcke door haer vertwijfelt leuen weerdich zijn ezelsoren te draghene . . . Antwerpen, Wed. Jacob van Liesvelt, 1558. n. titelvign. 8°.

Het volksboek „Vanden, X, Esels," ingeleid en toegelicht door A. van Elslander. Antwerpen, voor de Seven Sinjoren uitgeg. door De Sikkel, 1946. m. titelvign. 8°.

Bespr. door P. de Keyser in De Gulden Passer. XXIV. 1946. p. 77.

Vander Dochtere van Syon. 't Antwerpen, Gheraert Leeu, 1492. m. afb. Fascimile-druk naar het ex. in het Museum Plantin-Moretus, m. e. inleiding van J. van Mierlo. Antw., 1941. 8°.

Uitgave der Vereeniging der Antwerpsche Bibliophielen. no. 44.

Die Waerseghhers. Dat schoenste exempel uyt die Historie van die seuen wijse mannen van Romen. Naar een herdruk van het eenig bekende exemplaar, dat te Göttingen berust en gedrukt werd door Gerard Leeu te Gouda, anno 1479. (A'dam, 1941). m. titelpl. 4°.

Uitgeg. door Corvey's Papiergrooth. en Meijer's boek- en handelsdrukkerij.

3. Verschillende steden.

Amsterdam. — **Jong, G. J.** Van oude en moderne drukkersgilden te Amsterdam. Amsterdam, Ned. Kath. Grafische Bond, 1939. m. afb. 8°.

Uitgegeven b.g.v. het 50 j. bestaan van De Katholieke Pers (1889–1 Sept.–1939), sinds 1902 afdeeling Amsterdam van De Nederlandsche Katholieke Grafische Bond.

Antwerpen. — **Dermul, A.** Aanvullingen en verbeteringen op de „Bibliographie betreffende de Antwerpsche drukkers". (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943).

Zie: Dermul e. Bouchery. Bibliographie Antw. drukkers, 1938. Cat. V. p. 84.

Brussel. — **Druk** en uitgave te Brussel in de XVIe eeuw. L'impression et l'édition à Bruxelles au XVIe siècle. Met voorw. van V. Tourneur en inleid. van A. Vincent. Brussel, Kon. Bibl. van België, 1942. m. titelpl. 8°.

Tentoonstelling in de Kon. Bibl. te Brussel, April–Juni 1942.

Deventer. — **Sheppard, L. A.** Printing at Deventer in the 15th century. m. facs. (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).

Kampen. — **Krans, G. H. A.** De eerste boekdrukkers van Kampen in hun dagelijksche omgeving en het „Kamper" Liedboek. m.

afb. (Overdruk uit Verslagen en Mededeelingen van de Vereen. tot beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis. 59e stuk, 2e reeks, 35e stuk. Dev. 1943).

LEIDEN. — **Folkers, Th.** De geschiedenis van de Oostersche boekdrukkerij te Leiden. Leiden, E. J. Brill, 1941. m. afb. en portr. 4°.

Uittreksel uit een lezing, gehouden op het 10e Orientalisch Congres te Leiden.

Overdruk uit Cultureel Indië III. 1941. afl. Mei-Juni.

UTRECHT. — **Evers, G. A.** De „Bussche voor alle boek-drukkers en letter-settersknegts" te Utrecht. m. afb. en vign. 4°. (Overdruk uit De Tampon. Jg. 22. 1941).

ZWOLLE. — **Haga, A.** Officiëele bescheiden over Zwolsche drukkers in de 15e en het begin der 16e eeuw (Het Boek. Dl. XXVI. 2. 1941).

Peter van Os en zijn zoon Tyman Petersz. van Os. Lubbert Rensinck.

4. Personalia.

BLAUWE SCHUIT. — **(Henkels, F. R. A.).** Logboek van de Blauwe Schuit. (Amsterdam, A. A. Balkema, 1946). m. afb. en portr. 8°.

BOOM-RUYGROK. — **Prinsen Geerlings, B.** [Gedenkboek 50-jarig bestaan], 1898–1948. Haarlem, Boom & Ruygrok, 1948. m. afb. en portr. 4°.

BOTTENBURG, VAN. — **Herinneringen** aan H. A. van Bottenburg 1875–1941, (door F. W. Grosheide, M. A. Reinalda, P. N. Kruyswijk, P. Schuhmacher en A. van Hoogstraten-Schoch). Amsterdam, H. A. van Bottenburg, 1947. m. portr. 8°.

Uitgeg. t.g.v. het gouden jubileum der Uitg. Mij. H. A. van Bottenburg, 1897–1 Juni–1947.

BRANDT & ZN. — **(Proost, U.).** Twee eeuwen Brandt en Proost. Een bijdrage tot de geschiedenis van de boekbinderij, de uitgeverij van bijbels en kerkboeken en den papierhandel in Nederland naar gegevens geput uit de archieven van J. Brandt & Zn. sinds 1742 en P. Proost & Zn. sinds 1842. Amsterdam, J. Brandt & Zn. „In 't Wapen van Amsterdam", 1942. m. afb., portr., facs. en bijl. 4°.

DUWAER. — [**In memoriam**] Frans Duwaer 1911–1944, door zijn vrienden. [Amst., (Duwaer & Zonen], 1947]. m. portr. 4°.

Niet in de handel.

ELSENIUS. — **Kronenberg, M. E.** Petrus Elsenius te Nijmegen en de Zutphensche schoolmeester Herman Leuw voor het gerecht als drukker en verspreider van een verboden boek (1561). m. bijl. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

ENSCHEDÉ & ZONEN. — **Carter, H.** Johannes Enschedé & Zonen. m. afb. (Signature. New Series: 4. 1947).

Met „Postscript" (Signature: 5.1948. p. 50).

FREESKA LANDRIUCHT-DRUKKERIJ. — **Kruitwagen, B.** De ·eeska Landriucht-Drukkerij. [Friesland?, omstreeks 1485-1490]. . afb. en facs. (in: Gedenkboek Kon. Bibl. 1798–1948. 's-Grav. ›48).

FUNKE. — **Oven, J. C. van.** Jacobus Funke. 25 Mei 1868–26 ın. 1939. (Handelingen en levensberichten van de Mij. der Ned. etterkunde. 1942–43. Leiden, E. J. Brill, 1944). 8°.

GORCUM I, CL. VAN. — **Prakke, H. J.** De Sneker jaren van Claas an Gorcum I, den grondvester van het drukkers- en uitgevershuis Van Gorcum & Comp." 1800–1816. Met naschrift: De anonieme uteur van Van Gorcum's eerste uitgave. Assen, Van Gorcum & omp., 1940. tez. 2 dln. 8°. (Overdruk uit It Beaken. II. 5 en 6).

—— —— De Drentse jaren van Claas van Gorcum I. Beeld van en boekdrukkersbedrijf „in de provincie" in de eerste helft der 19e euw, 1816–1840. Assen, Van Gorcum & Comp., 1942. m. afb. 8°.

Zelfstandig vervolg op de Sneker jaren van Claas van Gorcum I, 1800–1816.

HONDIUS, J. — **Wijnman, H. F.** Jodocus Hondius en de druk-:er van de Amsterdamsche Ptolemaeus-uitgave van 1605. m. afb. n bijl. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1. 1943).

Bijl. Lijst van werken door Jodocus Hondius tusschen 1604 en 1608 uitgeg. en mogelijk door Jan Theunisz. gedrukt.

JAN THEUNISZ. — Zie: HONDIUS.

KEMINK & ZN. — **Evers, G. A.** De oudste, nog bestaande Utrechtsche boekdrukkerij en haar grondleggers. Utrecht, Kemink & Zn., 1943. m. afb. 4°. (Overdruk uit Historia. Jg. IX. 1943).

KOLFF & CO. — **Gedenkboek** „Door Tijd en Vlijt", uitgeg. t.g.v. het 100-jarig bestaan van de N.V. Kon. boekhandel en drukkerij G. Kolff & Co. Batavia, G. Kolff & Co., 1948. m. afb., portr., krt. en plattegr. 4°.

LEEU, G. — **Ruelens, Ch.** La mort de Gérard Leeu. (Annales du bibliophile belge et hollandais. 1e Année. Brux. 1864. no. 1).

—— **Vander Meersch, P. C.** Gérard Leeu, imprimeur à Gouda et à Anvers de 1477 à 1493. (Le Bibliophile belge. T. III, IV. Brux. 1846, p. 455; 1847, p. 249).

LENSINCK. — **Prakke, H. J.** Drente's eerste boekdrukker: Jan Lensinck (van Deventer), stichter van het Huis-Van Buren Lensink te Meppel. m. afb. (Overdruk uit Het Boek. Dl. XXVI. 1942).

LEVISSON. — **Melchior, S. W.** L. Levisson†. m. portr. (Drukkersweekblad. Jg. 36. 1948. no. 51).

LOEBER. — **(Kooy, J.).** Onze Eeuw. Gerhard Loeber, 1846–1946, Amsterdam. (Utrecht, W. de Haan), 1946. m. portr., afb. en krt. 4°.

MAATSCH[IJ]. VOOR GOEDE EN GOEDK. LECTUUR. — **Blankenstein, J. C.** Een bezoek aan de Wereldbibliotheek. m. afb. (Tété Jg. II 1947. no. 7).

—— **Winterink, J. C.** Hoe onze boeken gemaakt worden. Een wandeling door de werkplaatsen der Wereldbibliotheek. Amsterdam, Wereldbibliotheek, (1946). m. afb. 8°.

MEURS, J. VAN. — **Dronckers, E.** Uit de tijd, toen het boek nog vogelvrij was. (Het Boek. Dl. XXIX. 2. 1948. p. 154).

MEULENHOFF, J. M. — **Mayer, H.** J. M. Meulenhoff, 17 April 1869–19 Aug. 1939. (Overdruk uit Handelingen en levensberichten van de Mij. der Ned. Letterkunde 1942–43. Leiden, E. J. Brill 1944). 8°.

NIJHOFF, W. — **Nijhoff Pzn., W.** Wouter Nijhoff 1891–1 Oct. 1941. Toespraak. ('s-Grav. 1941). 4°.

Niet in de handel.

—— **In memoriam** Wouter Nijhoff, 19 Nov. 1866–11 Jan. 1947. 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1947. m. portr. en afb. 8°. (Het Boek. Dl. XXIX. 1. 1947).

B. KRUITWAGEN. Wouter Nijhoff†.
M. E. KRONENBERG. Herinneringen aan Wouter Nijhoff.
F. KOSSMANN. Nobele passie.
L. BRUMMEL. W. N. en K. B.
W. NIJHOFF PZN. W. N. als zakenman, uitgever, antiquaar en boekverkoper.
H. E. KERN. Wouter Nijhoff als dienaar der wetenschap.
HENRY MAYER. Herinneringen.
F. W. STAPEL. Wouter Nijhoff en de Linschoten Vereniging.
EMMA DRONCKERS. In memoriam Wouter Nijhoff. — Bibliographie der werken en geschriften van Wouter Nijhoff.

—— **Dronckers, E.** In memoriam Wouter Nijhoff. m. portr. (Nieuwsblad voor de Boekhandel. Jg. 114. 1947. no. 3).

—— **Stapel, F. W.** In memoriam Wouter Nijhoff, geb. 19 Nov. 1866, overl. 11 Jan. 1947. m. portr. (Jaarverslag van de Linschoten Vereniging over 1946).

PET. — **Prakke, H. J.** Over de eeuw van Pet, en hoe een curieuse mystificatie daarvan een hoogtepunt vormt ... 'n Stukje Drentse boekdrukkersgeschiedenis. Hoogeveen, Drukkerij Pet 1947. m. foto's. 8°.

Voordracht, gehouden aan de afscheidslunch van collega G. A. Pet te Hoogeveen, 13 Nov. 1947.

PIERE, VAN. — **Coolen, A.** Van en over en rond de honderdjarige. Eindhoven, M. F. van Piere, (1948). m. portr. en afb. kl. 8°.

PRAKKE. — **Prakke, H. J.** In en om Zelle dreissig. Herinneringen aan mijn verblijf in de Asser SD-gevangenis. Assen, Van Gorcum & Comp., 13 April 1946. kl. 8°.

Als manuscript gedrukt.

PROOST & ZN. — Zie: BRANDT & ZN.

RAMMASEYN. — **Endenburg, P. J. F.** Een Goudsch boekdruk-ersgeslacht uit de 17e eeuw. (Overdruk uit 2e Verzameling Bijragen Oudheidk. Kring „Die Goude". 1940).

ROO, DE. — **Prakke, H. J.** Henry Havard op bezoek bij een onfrère te Exlo, (Petrus de Roo), 1875. (Overdruk uit de Nieuwe Drentsche Volksalmanak 1941). 8°.

ROYEN, VAN. — **Bromberg, P.** Decorative arts in the Netherlands. New York City, The Netherlands Information Bureau, 1944. n. portr. en afb. 8°. (Booklet no. 11).

Hierin: „Jan François van Royen, in memoriam". m. portr.

—— **Gravesande, G. H. 's.** Mr. J. F. van Royen en zijn beteekenis voor de boekkunst. Met naschrift van Dr. K. Ph. Bernet Kempers. 's-Grav., M. Dijkhoffz., 1946. m. portr. sm. 8°.

—— **Hammacher, A. M.** Jean François van Royen 1878–1942. 's-Grav., D. A. Daamen en A. A. M. Stols, 1947. m. portr. en facs. 8°.

Ook in luxe-uitgaaf van de „Ned. Vereen. voor druk- en boekkunst".

—— **Roos, S. H. de.** In memoriam Mr. J. F. van Royen. m. portr. (Halcyon Jg. III. 1943. no. 9/10).

SCHEER, VAN DER. — **Prakke, H. J.** Dubbeld Hemsing van der Scheer (1791–1859), de derde „podagrist", uitgever te Koevorden, verwaarloosd wegbereider der Drentse „heemkunde". (Assen, Van Gorcum & Comp., 1939–41). 8°.

SCHULTZ. — **L(inde), E. J. van der.** In memoriam G. W. Schultz. Amst., z.n., 1947. m. portr. 8°.

SILVIUS. — **Fontaine Verwey, H. de la.** Hoe werd Silvius Koninklijk drukker? (Het Boek. Dl. XXVI. 3. 1942).

STOLS. — **Groenendaal Jr., M. H.** A. A. M. Stols. m. portr. (Tété. Jg. II. 1947. no. 7).

THOMAS DE VECHTER. — **Wijnman, H. F.** Thomas de Vechter, lettergieter te Leiden 1584–1602. (Het Boek. Dl. XXIX. 2. 1948).

TJEENK WILLINK, H. D. — **Tadema, J. L.** Herman Diederick Tjeenk Willink, 12 Dec. 1872–11 Febr. 1945. (Overdruk uit Jaarboek van de Mij. der Nederl. Letterkunde te Leiden. 1947).

TJEENK WILLINK, W. E. J. — N.V. Uitgevers Maatschappij W. E. J. Tjeenk Willink. (Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink, 1941). m. facs. en afb. 8°.

VEEN. — **Overzicht, Kort,** van de geschiedenis van L. J. Veen's Uitgevers Maatschappij N.V., Amsterdam, 1887 –1 Maart–

1947. (door TH. J. VAN DER WAL). Met fondscatalogus en lijst va uitgaven in voorbereiding. Amsterdam, L. J. Veen, (1947). m. portr afb. en exlibris. kl. 8°.

VEENKAMP. — **Prakke, H. J.** Le Sieur N. Veenkamp à Gronii gue (1811). Het Tribunaal te Assen benoemt een imprimeur. (Gra fisch intermezzo tussen de Lensink's en de Van Gorcum's). (Assei Van Gorcum & Comp., 1943). 8°.

Overdruk uit De Nieuwe Drentsche Volksalmanak 1943.

WAESBERGHE. — **Ledeboer, A. M.** Het geslacht van Waes berghe. Eene bijdrage tot de geschiedenis der boekdrukkunst en va den boekhandel in Nederland. Rotterdam, Wed. P. van Waes berghe & Zn., 1859. m. portr. en facs. 8°.

Handex. v. d. schrijver, voorzien van vele verbeteringen en aantee voor de 2e dr.

—— —— Idem. 2e verm. dr. 's-Grav.-Utr., Mart. Nijhoff – J. L. Beijers, 1869. m. portr. en facs. 8°.

Handex. v. d. schrijver, voorzien van vele aanvullingen.

WEILLE, DE. — **Weille, G. J.** en **G. A. de.** Het geslacht De Weille (Weil, Weill, De Veille, De Veil). Weesp, G. A. de Weille & Zn. (1936). m. portr., facs. en bibliogr. 8°.

WERKMAN. — **Blankenstein, B.** H. N. Werkman, drukker schilder. m. afb. en portr. (Tété. Jg. I. 1946. no. 7/8).

WERRECOREN. — **Kruitwagen, B.** Een Correctorium van eei Nederlander op het Doctrinale van Alexander de Villadei [Deven ter? Zwolle?, Pieter Werrecoren, omstr. 1480]. m. afb. (in: Kruit wagen. Laat-middeleeuwsche paleografica . . . 's-Grav. 1942).

ZUID-NEDERLANDSE DRUKKERIJ. — **Blankenstein, A. H. G** Een model-bedrijf te 's-Hertogenbosch. m. afb. (Tété. Jg. I. 1945 no. 3/4).

BOS. — **Verheyden, P.** Anatomische uitgave van Cornelius Bos en Antoine des Goys. Antwerpen, 1542. (De Gulden Passer. Jg. 18 1940).

DOESBORGH, VAN. — **Gessler, J.** Over het uithangteeken van 'n Antwerpschen drukker. (De Gulden Passer. Jg. XX. 1942).

„In den Aren van die vier Evangelisten".

—— **Keyser, P. de.** Het uithangteeken van den Antwerpscher drukker Jan van Doesborgh: „In den Aren van die vier Evangelisten". (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943).

Met naschrift van L. LE CLERCQ in De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943. p. 301.

ECKERT. — **Verheyden, P.** De Antwerpsche boekdrukker

Henrick Eckert van Hombergh alias Butzbach, „Bosbas" en zijn „herdoopte" weduwe. (De Gulden Passer. Jg. 16/17. Dl. I. 1938–39).

GOESIN, DE. — **Le Clercq, L.** De Gentsche en Brusselsche boekdrukker Petrus Franciscus de Goesin-Verhaeghe, 1753–1831. (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943).

GOYS, DE. — Zie: BOS.

HAMONT, VAN. — **Le Clercq, L.** Michel van Hamont, „figuersnijder" te Brussel, 1556–1585. (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943).

MORETUS. — **Bouchery, H. F.** Laboris et Constantiae Elogia. Een onuitgegeven gedicht door Johannes Hemelarius aan Balthasar I Moretus opgedragen. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XIX. 1941).

—— **Ronner, L.** De prins der schilders Petrus Paulus Rubens en de patriciër-boekdrukker Balthasar Moretus I. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 4).

PLANTIJN. — **Bouchery, H. F.** Aanteekeningen betreffende Christoffel Plantin's houding op godsdienstig en politiek gebied. m. afb. en facs. (De Gulden Passer. Jg. 18, 19. 1940–1941).

—— —— Plantiniana. (De Gulden Passer. Jg. 18. 1940).

—— —— en **F. Van den Wijngaert.** P. P. Rubens en het Plantijnsche huis. Antwerpen, De Sikkel, 1941. m. afb., facs. en portr. 4°.

—— **Dangon, G.** François Rapheleng et l'imprimerie plantinienne. m. afb. en portr. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 29).

—— **Delen, A. J. J.** Christophe Plantin, imprimeur de l'Humanisme. Bruxelles, Office de publicité, 1944. m. portr. kl. 8°.

—— —— Christoffel Plantin als prentenhandelaar. (in: A. J. J. Delen. Oude Vlaamsche graphiek. Antw., 1943).

—— **Poortenaar, J.** Over Plantin. m. afb. (Tété. Jg. I. 1946. no. 9).

—— **Sormani, A. J.** Het huis Plantijn te Leiden. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XXII. 1944).

—— **Van Durme, M.** Antoon Perrenot van Granvelle, beschermheer van Christoffel Plantijn. Antwerpen, Standaard Boekhandel, 1948. 8°.

—— **Van den Wijngaert, F.** Glorie en nood van het Plantijnse Huis. Antwerpen, De Nederlandse Boekhandel, 1947. m. afb. 8°.

SEVERSZ. — Zie: VORSTERMAN.

SILVIUS. — **Fontaine Verwey, H. de la.** Silvius en Plantijn (Overdruk uit Het Boek. Dl. XXVI. 1940–42).

SPANOGHE. — **DeGroote, H. L. V.** Cornelius Martinus Spanoghe (De Gulden Passer. Jg. XXII. XXIII. 1944–45).

I. Drukken van Spanoghe.
II. Werken van Spanoghe.
III. Werken ten onrechte aan Spanoghe toegeschreven.
IV. Wat in de winkel van Spanoghe verkocht werd.
V. Inschrijving op een Nieuwsblad.
VI. Zijn Drukkerij.
VII. Boekenveilingen.
VIII. Het Leescabinet (1788–1789).

VERDUSSEN. — **Le Clercq, L.** Joannes Baptista en niet Hieronymus Verdussen. (De Gulden Passer. Jg. 16/17. Dl. I. 1938–39).

VORSTERMAN. — **Kronenberg, M. E.** Samenwerking van Willem Vorsterman en Jan Seversz. te Antwerpen (1528). m. facs. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

——.—— Een onbekend drukkersmerk van Vorsterman? m. afb. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

VRIES, DE. — **Vries Jr., R. W. P. de.** Twee Amsterdamsche verzamelaars: R. W. P. de Vries; D. C. Meyer Jr. m. afb. en portr. (Overdruk uit Jaarboek v. h. Genootschap Amstelodanum. 1941).

WOUTERS, A. J. — **Bock, R. de.** Een handel in pennen en papier te Antwerpen einde 18e, begin 19e eeuw. m. facs. (De Gulden Passer. Jg. XXIV. 1946).

d. Duitsland.

1. Algemeen.

Bockwitz, H. H. Deutsche Buchdruck-Geschichtsschreibung von 1840 bis 1940. m. bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 7/8).

—— Ein halbes Jahrhundert neue deutsche Buchkunst 1880–1930. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 3).

Buchdruck, Deutscher, im Jahrhundert Gutenbergs. Zur 500-Jahrfeier der Erfindung des Buchdrucks, herausgeg. von der Preussischen Staatsbibliothek und von der Gesellschaft für Typenkunde des 15. Jahrh. Leipzig, O. Harrassowitz, 1940. m. 100 pl. fol.

Voorw. van C. Wehmer, tekst van E. v. Rath, L. Ohly u. C. Wehmer.

Clemen, O. Beiträge zur Geschichte des Buchdrucks und des Buchgewerbes in der Reformationszeit. m. afb. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. 57. 1940).

Clemen, O. Beiträge. (Vervolg).

Ein Holzschnitt von Lukas Kranach d. Ä. — Ein unbekannter Druck Jakob Fabris in Speyer. — Ein unbekannter Einblattdruck Christian Egenolffs in Marburg. — Der Zwickauer Stadtschreiber Stephan Roth als Verleger.

Grautoff, O. Die Entwicklung der modernen Buchkunst in Deutschland. 2. Tausend. Leipzig, H. Seemann, (1901). m. afb. 4°.

Haack, H. Ein Halbjahrhundert deutscher Kartographie. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 12).

Hostettler, R. Zu Deutschlands Typographie der letzten 12 Jahre. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 5).

Lehmann-Haupt, H. Berlin commentary [on its printing industry after the war]. m. afb. (Print. Vol. V. no. 2. 1947).

Leitmeier, H. Gedanken über die Bedeutung der deutschen Buchkunst im ersten Drittel unseres Jahrhunderts. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Loewe, B. Die Ausbreitung der griechischen Typographie in Deutschland bis zum Ende des dreissigjährigen Krieges. m. facs. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Schottenloher, K. Widmungsvorreden deutscher Drucker und Verleger des 16. Jahrhunderts. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

Schulze, F. Das deutsche Antiquariat in geschichtlicher Entwicklung. Eine Skizze. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Leipz., 1929. 4°).

2. Reproducties.

Clemen, O. Des Johann Arnold aus Marktbergel: Encomion chalcographiae, Mainz 1540. Mainz, Gutenberg Gesellschaft, 1940. 8°.

Kleine Drucke der Gutenb. Gesellsch. XXXV.

Schuhmacher, H. Die Schildbürger oder das Narren- und Lalenbuch. Mit alten Holzschnitt-Bildern. Basel, Amerbach-Verlag, 1947. 8°.

„Das Lalebuch. Wunderseltzame, Abenttheurliche, vnerhörte, vnd biszher vnbeschriebene Geschichten vnd Thaten der Lalen zu Laleburg... Durch A...z... Gedruckt zu Laleburg (Straatsburg), Anno 1597."

3. Verschillende steden.

BAMBERG. — **Zedler, G.** Bamberg und die dort mit der ältesten Gutenbergtype hergestellten Drucke. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

FRANKFORT A. M. — **Estienne, H.** Det store bogmarked i Frankfurt (1572). Oversat fra latin og forsynet med indledning og noter af TAGE HERMANN. København, Rosenkilde og Baggers Forlag, 1948. m. facs. en titelvign. kl. 8°.

Deense vertaling van: HENRICUS STEPHANUS. Francofordiense emporium, sive Francofordienses nundinae. Quàm varia mercium genera in hoc emporio prostent, pagina septima indicabit. (Gen.?) Anno MDLXXIII. Excudebat Henricus Stephanus.

—— **Wentzcke, P.**, u. **G. Mori.** Straszburg und Frankfurt in den Anfängen der Buchdruckerkunst. Beiträge zur 500 Jahrfeier ihrer Erfindung. Frankf. a. M., M. Diesterweg, 1940. m. afb. 4°.

FREIBURG I. BR. — **B(ockwitz, H. H.).** Der Inkunabeldruck in Freiburg im Breisgau. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 6).

HEIDELBERG. — **Johnson, A. F.** Books printed at Heidelberg for Thomas Cartwright. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1948. no. 4).

KEULEN. — **Rath, E. von.** Der Kölner Frühdruck. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 4).

LEIPZIG. — **B(ockwitz, H. H.).** Zur Charakteristik des Leipziger Frühdrucks. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 5).

—— **Schreiber, H.** Der Leipziger Frühdruck. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 7/8).

MANSFELD. — **Benzing, J.** Die Schlossdruckerei zu Mansfeld. (1573 bis Anfang 1575). m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

OBERRHEIN. — **Port, W.** Buchdruckerschicksale am Oberrhein. Untersuchungen über die soziale und wirtschaftliche Lage oberrheinischer Drucker des 15. und 16. Jahrhunderts. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

OLDENBURG. — **Debes, M.** Die Anfänge oldenburgischer Druckgeschichte und die Entwicklung von Oldenburgs grösstem graphischen Betrieb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 6).

Naar aanleiding van het boek: „150 Jahre Verlag Gerhard Stalling, 1789–1939. Zum Gedenktage des 150 j. Bestehens am 23. Okt. 1939."

WEIHENSTEPHAN. — **Schottenloher, K.** Die Klosterdruckerei in Weihenstephan vom Jahre 1558. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 12. p. 441).

WITTENBERG. — **Clemen, O.** Beiträge zur Geschichte des Wittenberger Buchdrucks in der Reformationszeit. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941). — Weitere Beiträge. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

WITTENBERG. **Clemen, O.** Buchdruck und Buchhandel in Wittenberg in Verbindung mit Vorlesungen Melanchtons. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 1).

ZITTAU. — **B(ockwitz, H. H.).** Neue Zittauer Drucke. m. bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 5).

Zie ook: Cat. V. pag. 101.

4. Personalia.

ANSHELM. — **Heitz, P.** Die Zierinitialen in den Drucken des Thomas Anshelm (Hagenau, 1516–1523). Ein Beitrag zur Geschichte des Holzschnittes. Strassb., J. H. Ed. Heitz (Heitz & Mündel), 1894. m. 105 afb. op 20 pl. 4°.

Der Initialschmuck in den elsässischen Drucken des XV. u. XVI. Jahrh. — 1. Reihe.

BOURGEAT. — **Gottron, A. B.** Der Mainzer Buchführer Ludwig Bourgeat als Verleger J. J. Walthers und J. J. Frobergers. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

BROCKHAUS, A. — **Brockhaus, S.** Sven Hedin und Albert Brockhaus. Eine Freundschaft in Briefen zwischen Autor und Verleger. Leipzig, F. A. Brockhaus, 1942. m. portr. 8°.

BROCKHAUS, F. A. — **Brief,** Schopenhauers erster, an seinen Verleger F. A. Brockhaus in Leipzig. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 21/22. p. 3).

COMMELIN. — **Preisendanz, K.** Kleine Commeliniana. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

De Heidelberger drukker Hieronymus Commelin.

DRACH. — **B(ockwitz, H. H.).** Druckerzeichen von Peter Drach, in Speyer und Worms 1476–1504 tätig. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 3).

DRUGULIN-PRESSE. — **Kellner, E.** Die Drugulin-Presse in Leipzig. m. facs. (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

—— **Schauer, G. K.** Die Drugulin-Presse in Leipzig. m. afb. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

FEYERABEND. — **B(ockwitz, H. H.).** Zum Druckerzeichen von Sigismund Feyerabend, Frankf. a. M. 1528–1590. m. afb. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 3/4).

FOCK. — **Aus Wissenschaft und Antiquariat.** Festschrift zum 50 jährigen Bestehen der Buchhandlung Gustav Foch G.M.B.H. Leipzig, (G. Fock), 1929. m. afb. 4°.

—— **Schulze, F.** Buchhandlung Gustav Fock G.M.B.H. 1879–1929. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Leipz., 1929. 4°).

FRANCKE. — **Becker, W.** Ein Buchdruckerstreit zur Leipziger Ostermesse vor 350 Jahren. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 7).

Johann Francke, boekverkoper uit Magdeburg werd 3 Mei 1591 te Leipzig gevangen gezet wegens binnensmokkelen van Luther-literatuur en het bedrijven van nadruk.

GERA, E. VON. — **Hase, M. von.** Ernst von Gera, ein vergessener Jenaer Buchdrucker der zweiten Hälfte des XVI. Jahrhunderts. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

—— **Koch, H.** Ernst von Gera, ein vergessener Jenaer Drucker. Ergänzungen und Berichtungen. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

GRÜNINGER. — **Heitz, P.** Zierinitialen in Drucken des Johann Grüninger. 1. Theil. (Strassb. 1483–1531), und des Johann Herwagen (Strassb. 1522–1528). Strassb., J. H. Ed. Heitz (Heitz & Mündel), 1897. m. 177 afb. op 19 pl. 4°.

Der Initialschmuck in den elsässischen Drucken des XV. u. XVI. Jahrh. — 2. Reihe.

GUTENBERG. — **B(ockwitz, H. H.).** Die erste Leipziger Gutenberg-Ehrung am Johannistage des Jahres 1640. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 12).

—— —— Die Gutenbergbibel. m. bijl. (reproductie in natuurgetrouwe kleurendruk). (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 7/8).

—— **Buchstadt, Die,** Leipzig ehrt Gutenberg. Fünfhundertjahrfeier der Schwarzen Kunst im Zeichen deutscher Waffensiege. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 7/8).

—— **Freys, E.** Neue Bruchstücke der 36 zeiligen Bibel. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. 57. 1940).

—— **Fuhrmann, O. W.** Gutenberg and the Strasbourg documents of 1439. An interpretation, to which has been appended the text of the documents in the original Alsatian, the French of Laborde, and modern German and English translations. Sketches by Fritz Kredel. New York, Press of the Woolly Whale, 1940. m. afb. en facs. 4°.

Bespr. door F. R. Goff in Papers of the Bibliogr. Soc. of America. Vol. XXXV. 1941. 1. p. 76.

—— **Gutenberg-Ehrungen** im Deutschen Reich. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 7/8).

—— **Herold, E.** Die Coburger Gutenbergfunde und ihre Bedeutung für die Gutenberg-Forschung. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

Vijf gevonden bladzijden uit de 36-regelige bijbel.

GUTENBERG. — **Hetzer, Th.** Gutenberg und seine Kunst. Leipzig, J. A. Barth, 1940. 8°.

Leipziger Universitätsreden. Hft 3.

—— **Jost, H.** Eine Gutenberg-Gedenkstätte in Eltville am Rhein. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 12).

—— **Ruppel, A.** Johannes Gutenberg und sein Werk. Vortrag in der Festsitzung der Gutenb. Gesellsch. zur 500-Jahrfeier der Buchdruckerkunst am 30. Juni 1940. Mainz, Gutenberg Gesellschaft, (1941). 8°.

Kleine Drucke der Gutenb. Gesellschaft. no. 39.

—— —— Die Stadt Mainz und ihr grosser Sohn Gutenberg. Berlin-Mainz, F. Kupferberg, (1940). m. portr. en afb. 8°.

—— —— Welche Druckerei hinterliess Gutenberg? (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

—— **Schmidt, F. A.** Ein Rückblick auf das Gutenberg-Jahr 1940. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1943).

—— **Strehler, H.** Johannes Genssfleisch zum Gutenberg. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 2).

—— **Urkunden** zu Gutenbergs Lebenslauf. m. facs. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 7/8).

—— **Wagner, C.** Zwischen zwei Jahrhundertfeiern: 1840 bis 1940. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 7/8).

HERWAGEN. — Zie: GRÜNINGER.

HUTTLER. — **Meiner, A.** Max Huttler, ein Wegbereiter für das schöne Buch. m. portr. en afb. (Sankt Wiborada. Jg. VII. 1940).

KACHELOFEN. — **B(ockwitz, H. H.).** Druckereizeichen Konrad Kachelofens, Leipzig 1485–1516. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 2).

KARL & FABER. — **25 Jahre** Karl & Faber, München. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 11/12).

INSEL-BÜCHEREI. — **Michael, F.** Die Insel-Bücherei. Betrachtungen aus Anlass ihres 25-jährigen Bestehens. m. afb. (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

KOELHOFF D. J. — **(Bockwitz, H. H.).** Druckereizeichen Johann Koelhoffs d. J., Köln 1493–99. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 1).

KOHL. — **Clemen, O.** Drei von Hans Kohl in Regensburg gedruckte Epithalamien. (Zentralbl. f. Biblioth. Jg. LIX. 1943).

LUCIUS. — **Husung, M. J.** Der Zeichner und Formschneide Jakob Lucius, Erstdrucker von Helmstedt. Zugleich ein Beitrag zum Klischeewesen des ausgehenden 16. Jahrhunderts und zu Frage um den Aviso von 1609. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940)

—— **Husung, M. J.** Die neun Musen des Zeichners und Formschneiders Jacob Lucius von 1579. m. afb. (Gutenb.-Jahrb. 1941)

MAYER. — **Port, W.** Johann Mayer, ein reformierter Drucker de 16. Jahrhunderts. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942)

MENTELIN. — **Eichler, F.** Eine Salzburger Prunkabschrift de von Johann Mentelin um 1466 gedruckten ersten deutschen Bibel m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

MEYER, G. H. — **Seiffhart, A.** Georg Heinrich Meyer zum Gedächtnis. m. portr. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

NERLICH. — **Schröder, A.** Die Nerlich, eine Leipziger Formschneider-, Drucker- und Verlegerfamilie des 16. und 17. Jahrhunderts. m. afb. (Buch u. Schrift. Neue Folge. IV. Lpz., 1941)

NICOLAÏSCHE BUCHHANDLUNG. — **Rodenberg, J.** Die Nicolaïsche Buchhandlung. Berlin, Nicolaïsche Buchhandlung (Borstell & Reimarus), 1907. 8°.

In: F. BORSTELL. Hauptverzeichnis von Fritz Borstells Lesezirkel.

OTMAR, S. — **Schottenloher, K.** Silvan Otmar in Augsburg, de Drucker des schwäbischen Bundes 1519–1535. m. afb. (Gutenberg Jahrbuch 1940).

PIPER. — **Piper, R.** Vormittag. Erinnerungen eines Verlegers München, R. Piper & Co., 1947. m. afb. en portr. 8°.

POESCHEL. — **Vortrag** Carl Ernst Poeschel, zur Eröffnung seine Ausstellung [auf der Leipziger Ausstellung der Gutenberg-Ringträger]. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik Jg. 78. 1941. no. 12).

RATDOLT. — **B(ockwitz, H. H.).** Druckerzeichen von Erhard Ratdolt, Venedig 1476–1485, Augsburg 1486–ca. 1552). m. afb (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 4)

RICHOLFF. — **Collijn, I.** Boktryckarna Georg Richolff i Lübeck far och son m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok-och biblioteksväsen Årg. XII. 1925).

—— —— Georg Richolff d. y. 's verksamhet efter avslutande av Nya Testamentet 1526. I. Richolffs verksamhet i Hamburg 1528–1531. — II. Lübeck 1532–1538. m. afb. (Nordisk tidskrift f bok-och biblioteksväsen. Årg. XXXIV. 1947).

RIEDERER. — **B(ockwitz, H. H.).** Druckerzeichen von Friedrich

Riederer, Freiburg im Breisgau, 1493–1500. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe. Jg. 79. 1942. no. 6).

RUNGE. — **Crous, E.** Christoph Runge, der Erstdrucker von Neudamm. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

SENEFELDER. — **Wagner, C.** Der junge Senefelder (1771–1795). m. facs. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

1e hoofdstuk uit C. WAGNER, Alois Senefelder. Leipz., 1914.

STALLING. — **Debes, M.** Die Anfänge oldenburgischer Druckgeschichte und die Entwicklung von Oldenburgs grösstem graphischen Betrieb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 6).

Naar aanleiding van het boek: „150 Jahre Verlag Gerhard Stalling, 1789–1939. Zum Gedenktage des 150 j. Bestehens am 23. Okt. 1939."

THANNER. — **Bockwitz, H. H.** Zwei Einblatt-Kalenderfragmente von 1507 und 1524 des letzten Leipziger Inkunabeldruckers Jacobus Thanner (1498–1529). m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 6).

ULLSTEIN. — **Ullstein, H.** The rise and fall of the House of Ullstein. London, Nicholson & Watson, (1943). 8°.

UNGER. — **Beiträge** zur Lebensgeschichte Johann Friedrich Ungers. Berlin, H. Berthold Messinglinienfabrik u. Schriftgiesserei, 1924. m. portr. en afb. 4°.

—— **Hölscher, E.** Johann Friedrich Unger. m. afb. (Imprimatur. Jg. VI. 1935).

ZAINER. — **B(ockwitz, H. H.).** Druckerzeichen von Günther Zainer, Augsburg 1468–1478. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 5).

ZELL. — **Tarr, J. C.** Ulrich Zell. m. facs. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 7).

e. Frankrijk.

1. Algemeen.

B(onnerot), J. Collections de classiques français. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Août-Sept. 1948).

Brun, R. Le livre français. Paris, Larousse, 1948. m. 64 pl. kl. 8°.

Caflisch, M. Die Geschichte der Garamond-Schriften. m. afb. en facs. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 10).

Dangon, G. Ménages d'imprimeurs au 18e siècle. m. portr., vign. en facs. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 34).

—— Naissance du syndicalisme ouvrier du livre à l'ombre de Saint-Jean-de-Latran. m. afb. (Le Courrier graphique. 13e Année. 1948. no. 37).

„La Confrérie des libraires et des imprimeurs", à Paris de 1401–1582.

—— La presse clandestine et les ouvriers du livre. m. afb. en portr. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 27).

—— Typographes et imprimeurs de 1848. m. portr. en afb. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 35).

Fédération, La, nationale de la presse clandestine. m. afb. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 28).

Flower, D. Some French contributions to the art of the book. (Signature. New Series: 7. 1948).

Francoeur, J. Le livre d'art français pendant l'occupation. I–III. m. afb. (Le Courrier graphique. 5e et 6e Année. 1946–47. nos. 27–29).

Gauzignan, P. de. Figures de libraires. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

A. Claudin — Emile Paul — A. J. Durel.

Hoefliger, A. Le livre d'art français moderne. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 64. 1945. no. 12).

Parrot, L. L'Intelligence en guerre. Panorama de la pensée française dans la clandestinité. Paris, Le Jeune Parque, (1945). 8°

Saintville, G. Un chapitre des rapports entre écrivains et libraires au 18e siècle. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire Nouv. sér. 1947).

Vaultier, R. L'imprimerie clandestine en France à travers les âges. m. afb. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 27).

2. Verschillende steden.

BORDEAUX. — **Histoire** d'une imprimerie bordelaise 1600–1900 Les imprimeries G. Gounouilhou, La Gironde, La petite Gironde Bordeaux, G. Gounouilhou, 1901. m. afb., portr. en facs. gr. 4°

STRAATSBURG. — **B(ockwitz, H. H.).** Das deutsche Elsass im Buch und in der Graphik. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 9).

—— **Fuhrmann, O. W.** Gutenberg and the Strasbourg documents of 1439. An interpretation, to which has been appended the

›xt of the documents in the original Alsation, the French of Laorde, and modern German and English translations. Sketches by 'ritz Kredel. New York, Press of the Woolly Whale, 1940. m. afb. n facs. 4°.

Bespr. door F. R. Goff in Papers of the Bibliogr. Soc. of America. Vol. XXXV. 1941. 1. p. 76.

STRAATSBURG. — **Rath, E. von.** Die Anfänge des Buchdrucks n Strassburg. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

—— **Rodenberg, J.** Westlicher Vorposten. Deutsches Leben ınd deutsche Kultur am Strassburger Münster. m. afb.)Philobiblon. Jg. XII. 1940).

—— **Rostenberg, L.** The printers of Strassburg and humanism, rom 1501 until the advent of the Reformation. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIV. 1. 1940).

—— **Wentzcke, P.,** u. **G. Mori.** Straszburg und Frankfurt in len Anfängen der Buchdruckerkunst. Beiträge zur 500 Jahrfeier hrer Erfindung. Frankf. a. M., M. Diesterweg, 1940. m. afb. 4°.

THONON. — **Quiblier, L.** L'imprimerie et la papeterie de Thonon au XVIe siècle. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. VII. 1941).

TOURAINE. — **Mercier, R.** Les imprimeurs tourangeaux médicaux avant la Révolution. m. facs. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 36).

3. Personalia.

Place, J. Quatre éditeurs romantiques: Barba, Ladvocat, Renduel et Werdet. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947).

BALZAC, H. DE. — **Thomé, J. R.** Balzac, imprimeur, éditeur et fondeur de caractères. m. afb. en portr. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 34).

Met lijst van werken door De Balzac gedrukt.

BEAUMARCHAIS. — **Diehl, R.** Beaumarchais als Nachfolger Baskervilles. Entstehungsgeschichte der Kehler Voltaire-Ausgabe in Baskerville-Typen. Frankf. a. M., Bauersche Giesserei, 1925. m. portr. 8°.

—— **Gachet, H.** Beaumarchais éditeur. m. afb., portr. en facs. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 28).

Betreft de Kehler Voltaire-uitgave.

BOYSSON. — **Corraze, R.** Guillaume Boysson, d'Ambert, libraire à Toulouse, 1475–1530. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. VI. 1941).

CAESARIS.— Zie: WAGNER, P.

CARTERET. — Léopold Carteret†. (Bulletin du bibliophile et du bibliothécaire. Dec. 1948. p. 600).

CERCLE DE LA LIBRAIRIE. — A propos du centenaire du Cercle de la Librairie. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947).

CLAUDIN. — **Gauzignan, P. de.** Figures de libraires: Anatole Claudin, 1833–1906. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

COLINES. — **Dangon, G.** Simon de Colines. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 31).

DIDOT, F. — **Stols, A. A. M.** Firmin Didot en de letter ,,Bembo" (door Francesco da Bologna). (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 7. bijl.).

—— —— De schrijfletter van Firmin Didot. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1942. no. 8).

DOLET. — **Dangon, G.** Le vrai visage d'Etienne Dolet, ni athée, ni typographe, victime de l'intolérance et de la haine des imprimeurs. m. afb. en portr. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 33).

DUREL. — **Gauzignan, P. de.** Figures de libraires: Adolphe-Jules Durel, 1848–1913. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

EDITIONS DE MINUIT. — **Debû-Bridel, J.** Les Editions de Minuit. Historique et bibliographie. Paris, Aux Editions de Minuit, 1945. kl. 8°.

—— **Vercors** (pseud. van ,,Jean Bruller"). D'un hasard nécessaire. m. portr. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 27).

EMILE-PAUL. — **Gauzignan, P. de.** Figures de libraires: Emile-Paul, 1847–1911. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

GARAMONT. — **Caflisch, M.** Die Geschichte der Garamond-Schriften. m. afb. en facs. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 10).

GARNIER-ALLABRE. — **Leprince, A.** Garnier-Allabre et l'imagerie chartraine. Histoire d'une trouvaille. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 33).

GRANJON. — **Johnson, A. F.** The italic types of Robert Granjon. m. afb. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

GUÉGAN. — **Hoefliger, A.** Bertrand Guégan. m. facs. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 10).

Henriet, I. — **Thomé, J. R.** Le commerce des estampes au XVIIe siècle: Israël Henriet (1596–1661). m. afb. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 28).

Labitte. — **Gauzignan, P. de.** Figures de libraires: Adolphe Labitte, 1832–1882. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. XVIII. 1939).

Lebègue. — **Dangon, G.** La pétition d'un imprimeur contemporain de Chateaubriand: (Jean-Marie-Christophe Lebègue). m. afb. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 36).

Mentelin. — **Remarques** sur l'imprimerie. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947. p. 583).

Morgand. — **Gauzignan, P. de.** Figures de libraires: Damascène Morgand, 1840–1898. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. XVIII. 1939).

Porquet. — **Gauzignan, P. de.** Figures de libraires: Charles Porquet, 1823–1902. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. XVIII. 1939).

Poulet-Malassis. — **Calot, F.** Poulet-Malassis, Lorédan Larchey et „La Revue anecdotique". (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Série de guerre. no. 2, 3. 1940).

Pourcher. — **Gachet, H.** Le plus humble des éditeurs: l'abbé P. Pourcher. m. afb. (Le Courrier graph. 6e Année. 1947. no. 29).

Renduel. — **Thomé, J. R.** Un grand éditeur romantique: Eugène Renduel (1798–1874). m. afb. en portr. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 33).

Techener, J. J. — **Giraud-Badin, L.** Jacques-Joseph Techener et le Bulletin du bibliophile. m. facs. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Série de guerre. no. 5–10. 1945; Nouv. sér. 1946).

Techener, L. — **Gauzignan, P. de.** Figures de libraires: Léon Techener, 1832–1888. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. XVIII. 1939).

Wagner, P. — **Le Clercq, L.** Petrus Wagner, alias Caesaris, 2e Parijsche drukker, 1473–1478. (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943).

f. Groot-Brittannië en Ierland.

1. Algemeen.

Bald, R. C. Early copyright litigation and its bibliographical interest. (Papers of the Bibl. Soc. of Amer. Vol. XXXVI. 2. 1942).

Bond, W. H. Imposition by half-sheets. (The Library. Vol. XXII. 1941–42).

Bond, W. H. Casting-off copy bij Elizabethan printers: a theory (Papers of the Bibliogr. Soc. of America. Vol. XLII. 4. 1948

Bowers, F. Notes on standing type in Elizabethan printin (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XL. 3. 1946).

Francis, F. C. Bookseller's warranties. (The Library. 5th Serie Vol. I. 1946–47).

Bibliographical notes.

Greg, W. W. Entrance, licence and publication. (The Library Vol. XXV. 1944–45).

Met naschriften van L. KIRSCHBAUM en W. W. GREG in The Library Vol. XXVI. 1945–46. pag. 195 en 308.

Hamlyn, H. M. Eighteenth-century circulating-libraries i England. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

Hinman, Ch. Principles governing the use of variant spelling as evidence of alternate setting by two compositors. (The Library Vol. XXI. 1940–41).

Hodgson, S. Papers and documents recently found at Statio ner's Hall. (The Library. Vol. XXV. 1944–45).

Howe, E. The London compositor. Documents relating to wage working conditions and customs of the London printing trad 1785–1900. London, 1947. m. afb. 8°.

Bibliogr. Society Publications. Bespr. door P. A. BENNETT in Pape of the Bibliogr. Soc. of America. Vol. XLII. 2. 1948. p. 164.

—— Newspaper printing in the 19th century. m. afb. (Alphabe and Image: 4. 1947).

Johnson, A. F. 19th Century typefounders and mechanic inventions. m. afb. (Alphabet and Image: 3. 1946).

Johnson, F. R. Press corrections and presswork in the Eliza bethan printing shop. (Papers of the Bibliogr. Society of Americ Vol. XL. 4. 1946).

—— Printers' "copybooks" and the ,,black market" in th Elizabethan book trade. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47

Kirschbaum, L. Author's copyright in England before 164 (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XL. 1. 1946).

Kopley, E. Dinge, die den Drucker in England bewegen. (Schwe zer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 5).

Loewe, J. R. Wissenschaftlicher Buchhandel und Auktion wesen in England. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Leipz 1929. 4°).

Mc Lean, R. Printer's type-specimen books in England, 192 40. m. afb. en bibliogr. (Signature. New Series: 5. 1948).

Morison, S. Die Buchdruck-kunst in England. Originalartikel it 11 Illustrationen von William Caxton bis Stanley Morison, sgewählt von Imre Reiner. (Schweizer graphische Mitteilungen. . (64). 1945. no. 4).

Norwood, L. F. Imposition of a half-sheet in duodecimo. (The brary. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

Bibliographical notes.

Pottinger, D. T. A fount of type and its case in England and nerica 1500–1900. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Schulz, H. C. Manuscript printer's copy for a lost early English ok. (The Library. Vol. XXII. 1941–42).

Simon, O. English typography and the industrial age. m. afb. ignature: New Series: 7. 1948).

Tarr, J. C. Schriftschaffen in England. m. afb. (Schweizer grahische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 8).

Wolf 2nd, E. Press corrections in 16th and 17th quartos. (Papers f the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 3. 1942).

3. Verschillende steden.

NOTTINGHAM. — **Clarke, W. J.** Early Nottingham printers and rinting. Nottingham, Th. Forman & Sons, 1942. m. afb. 4°.

Met een ,,Chronological list of Nottingham newspapers, 1710–1864", en een ,,Chronological list of early Nottingham booksellers, printers, bookbinders and stationers".

OXFORD. — **Johnson, J.,** a. **S. Gibson.** Print and privilege at)xford to the year 1700. London, Oxford Univ. Press, 1946. m. ortr., afb. en facs. 4°.

Bespr. door P. H. MUIR. (Alphabet a. Image: 3. 1946), en A. F. JOHNSON. (Signature: 3. 1947).

SCHOTLAND. — **Paxton, E.** Scottish printing — yesterday and oday. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. 10. 1).

SHREWSBURY. — **Hanson, L.** The King's printer at York and Shrewsbury, 1642–3. (The Library. Vol. XXIII. 1942–43).

Bibliographical notes.

YORK. — Zie: SHREWSBURY.

4. Personalia.

BAIN. — **Bain, J. S.** A bookseller looks back. The story of the Bains, with a foreword by H. Walpole. London, Macmillan & Co., 1940. m. portr. 8°.

BASKERVILLE. — **Strehler, H.** Der Weg der Originalmatriz von John Baskerville. m. portr. en afb. (Schweizer graphische Mi teilungen. Jg. 66. 1947. no. 5).

BATSFORD. — **Bolitho, H.** A Batsford century. The record of hundred years of publishing and bookselling 1843–1943. (2d ed. London, B. T. Batsford, (1944). m. afb., facs. en portr. 8°.

BENBOW. — **Rüter, A. J. C.** William Benbow as publisher. n afb. (Bull. of the Intern. Institute for Social History. A'dam, 194 no. 1).

BERTHELET. — **Gibson, S.** The ,,Protocollum" of Thoma Berthelet. m. facs. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

Berthelet, Eng. drukker 16e eeuw.
Bibliographical notes.

BOWER. — **Bushnell, G. H.** Patrick Bower, 1723–1814. (Th Library. Vol. XXIII. 1942–43).

BUSBY. — **Greg, W. W.** The two John Busby's. (The Library Vol. XXIV. 1943–44).

Bibliographical notes p. 81. Zie ook pag. 186: A correction.

CASLON. — **Hanson, L. W.** Two Caslon specimens. (The Library 5th Series. Vol. II. 1947–48).

CAXTON. — **Bühler, C. F.** The binding of books printed by Wil liam Caxton. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vo XXXVIII. 1. 1944).

—— —— Caxton's ,,Blanchardin and Eglantine": notes on th leaf preserved in the British Museum. (Papers of the Bibliogr Society of America. Vol. XXXIX. 2. 1945).

—— —— Caxton's ,,History of Jason". (Papers of the Bibliogr Society of America. Vol. XXXIV. 3. 1940).

—— —— Caxton studies. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940)

—— —— Chaucer's ,,House of Fame"; another Caxton variant (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLII. 2. 1948. p 140).

—— —— ,,The Churl and the Bird" and ,,The Dictes and Sayings of the Philosophers". Two notes. (The Library. Vol. XXI 1940–41).

—— —— Two Caxton problems. (The Library. Vol. XX. 1939-40).

—— **Rollins, C. P.** William Caxton, 1424–1491. m. facs. (Print Vol. II. no. 3/4. 1941).

CHARD. — **Paige, D.** An additional letter and booklist of Thomas Chard, stationer of London. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

CROOKE & COOKE. — **Stevenson, A. H.** Shirley's publishers: the partnership of Crooke and Cooke. (The Library. Vol. XXV. 1944–45).

DAY. — **Munby, A. N. L.** The gifts of Elizabethan printers to the library of King's College, Cambridge. m. afb. en facs. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1948. no. 4).

I. John a Richard Day. — II. Richard Jugge. — III. Thomas Thomas.

EDMONDSON. — **Greg, W. W.** Godfrey Edmondson or Emerson. (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).

Bibliographical notes.

GRIFFIN & CO. — **Centenary** volume of Charles Griffin & Co. Ltd., publishers 1820–1920, with foreword by Lord Moulton. London, Ch. Griffin & Co., 1920. m. portr. en afb. 8°.

HANSARD. — **Howe, E.** The Hansard Family. (Signature. 6. 1948).

HAZARD, SAM. — **Spinney, G. H.** Cheap Repository tracts: Hazard and Marshall edition. (The Library. Vol. XX. 1939–40).

HERRINGMAN. — **Miller, C. W.** Henry Herringman, Restoration bookseller - publisher. (Papers of the Bibl. Soc. of Amer. Vol. XLII. 4. 1948).

JONES. — **Rudge, W. E.** George W. Jones, superior printer 1860–1942. m. portr. en facs. (Print. Vol. III. no. 3. 1943).

JUGGE. — Zie: DAY.

KIRKMAN. — **Bowers, F.** The first series of plays published by Francis Kirkman in 1661. (The Library. 5th Ser. Vol. II. 4. 1948).

Bibliographical notes.

MACMILLAN. — **Morgan, Ch.** The House of Macmillan, 1843–1943. 2d ed. London, Macmillan & Co., 1944. 8°.

MARSHALL, J. — **Spinney, G. H.** Cheap Repository tracts: Hazard and Marshall edition. (The Library. Vol. XX. 1939–40).

MINERVA PRESS. — **Sadleir, M.** ,,Minerva Press'' publicity. A publisher's advertisement of 1794. (The Library. XXI. 1940–41).

MORISON. — **(Dreyfus, J.).** Mr. Morison as ,,typographer''. m. afb. en bijl. (Signature. New series: 3. 1947).

MORRIS. — **Godwin, E. a. S.** Warrior bard. The life of William Morris, ill. by the authors. London, G. G. Harrap & Co., 1947. m. titelpl. 8°.

PITMAN. — **Story, The,** of a great publishing house. (London, Pitman & Sons, 1947). m. afb. 8°.

QUARITCH, B. — **Paltsits, V. H.** The bibliophilic transactions of James Lenox with Bernard Quaritch, 1874–1880. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XL. 3 1946).

RASTELL. — **Nash, R.** Rastell fragments at Dartmouth. m. afb. (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).

SMITH & SON. — **Kelynack, W. S.** W. H. Smith & Son celebrate a centenary („The British Weekly". 5 Nov. 1948).

STATIONARY OFFICE. — **Carter, H.** The typographical design of Government printing. m. afb. (Alphabet and Image: 5. 1947).

STRAWBERRY HILL PRESS. — **Hazen, A. T.** A bibliography of the Strawberry Hill Press, with a record of the prices at which copies have been sold. Together with a bibliography and census of the detached pieces, by A. T. HAZEN a. J. P. KIRBY. New Haven, Yale University Press, 1942. m. afb. en facs. 4°.

STURT. — **Hazen, A. T.** J. Sturt (bookseller), facsimilist (of 17th-century tracts). (The Library. Vol. XXV. 1944–45).

Bibliographical notes.

Met naschrift van H. MACDONALD. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46. p. 307).

THIN. — **Gammie, A.** Centenary of a famous Edinburgh bookseller: James Thin. (uit: The British Weekly. 22 Juli 1948).

THOMAS. — Zie: DAY.

WALDEGRAVE. — **Bühler, C. F.** Robert Waldegrave and the Pirates of Dunkirk. m. facs. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 4).

WALSH. — **Smith, W. C.** John Walsh, music publisher: the first 25 years. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

g. Italië.

1. Algemeen.

Bertieri, R. Un disegnatore di caratteri italiano del XVI secolo (Ferdinando Ruano), poco noto. m. afb. (Gutenberg. Jahrbuch 1940).

Sonne, I. Expurgation of Hebrew books. The work of Jewish scholars. A contribution to the history of the censorship of Hebrew books in Italy in the 16th century. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

Sorbelli, A. Un' antica stamperia di carte da giuoco. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

—— Intorno alle prime tesi universitarie a stampa. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

2. Verschillende steden.

CALABRIË. — **Capialbi, V.** Le memorie delle tipografie Calaresi. [Notizie]. (La Bibliofilia. Anno XLIV. 1942).

FORLI. — **Servolini, L.** Gli antichi tipografi Forlivesi. m. afb. Gutenberg-Jahrbuch 1940).

—— —— I tipografi Forlivesi moderni. m. afb. (Gutenberg-ahrbuch 1941).

LIVORNO. — **Servolini, A.** La tipografia a Livorno nei secoli XVII° e XVIII°. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

NAPELS. — **Bloch, J.** Hebrew printing in Naples. m. facs. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

ROME. — **Hoffman, C.** Vaticaan drukkerij. (Tété. Jg. II. 1946. no. 3/4).

SAN MARINO. — **Fava, D.** Le tradizioni tipografiche della Re-ublica di San Marino. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

SICILIË. — **Evola, N. D.** Ricerche storiche sulla tipografia Siciiana. Firenze, L. S. Olschki, 1940. m. afb. 8°.
Biblioteca di bibliografia italiana. XV.

3. Personalia.

ALDUS MANUTIUS. — **B(ockwitz, H. H.).** Druckerzeichen von Aldus Manutius (1494–1515). m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 2).

—— **Bühler, C. F.** Notes on two incunabula printed by Aldus Manutius. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 1. 1942).

—— —— Some documents concerning the Torresani and the Aldine press. (The Library. Vol. XXV. 1944–45).

ANDREA DELLA MANTA. — **Sorbelli, A.** Il testamento di un tipografo vagante del sec. XV. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

BERTIERI. — **Pizzuto, J.** Zum Tode von Raffaello Bertieri. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 8).

BODONI. — **Bockwitz, H. H.** Giambattista Bodoni, 1740–1813: „L'artista della semplicità". m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 4).

—— **Jost, H.** Giambattista Bodoni, de typograaf der Koningen en de Koning der typografen, 1740–1813. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 7).

—— **Strehler, H.** Giambattista Bodoni. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 1).

BODONI — **Trevisani, P.** Ricordando Giambattista Bodoni vel secondo centenario della morte. m. afb. en portr. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

BOURLOT. — **Secolo, Un,** di libreria 1848–1948. (Torino, C. E. Bourlot, 1948). m. afb., portr. en facs. 8°.

FRANCESCO DA BOLOGNA. — **Stols, A. A. M.** Firmin Didot en de letter „Bembo" (door Francesco da Bologna). (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 7. bijl.).

GARRONE. — **Zanetti, A. S.** Il tipografo ambulante Francesco Garrone e una sua sconosciuta edizione bolognese. m. facs. (La Bibliofilia. Anno XLIV. 1942).

GRIGNANI. — **Dresler, A.** Über die Anfänge der römischen Zeitungspresse. I. Der Zeitungsdrucker Lodovico Grignani 1619–1650. 3. Aufl. Würzburg, K. Triltsch, 1940. m. afb. 8°.

Studien zur Geschichte der italienischen Presse, herausgeg. v. A. Dresler. Bd. V.

JOHANN VON KÖLN. — **B(ockwitz, H. H.)** Druckerzeichen von Johann von Köln, Drucker und Verleger in Venedig, 1472–1480. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 6).

LATERZA. — **Trevisani, P.** Un editore italiano: Laterza di Bari. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

MASI. — **Servolini, A.** Tommaso Masi, tipografo livornese. m. facs. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

MOILLE. — **Fava, D.** Le conquiste tecniche di un grande tipografo del quattrocento. (Damiano Moille). m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

ORFINI. — **Messini, D. A.** Per la storia della tipografia di Emiliano Orfini di Foligno (1470–1474). m. facs. (La Bibliofilia. Anno XLII. 1940).

PASQUALI. — **Nuti, R.** Lettere di Giambattista Pasquali libraio editore in Venezia. (La Bibliofilia. Anno XLIII. 1941).

PRISCIANESE. — **Ridolfi, R.** Note sul Priscianese stampatore e umanista fiorentino. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLIII. 1941).

—— —— Un' edizione del Priscianese sconosciuta ai bibliografi e alcune notizie biografiche intorno al medesimo. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLIX. 1947).

RATDOLT. — **B(ockwitz, H. H.).** Druckerzeichen von Erhard Ratdolt, Venedig 1476–1485, Augsburg 1486–ca. 1552). m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 4).

RIESSINGER. — **B(ockwitz, H. H.).** Druckerzeichen von Sixtus Riessinger aus Strassburg. Druckt in Neapel 1470–1478. m. afb. (Archiv für Buchgew. u. Gebrauchsgraph. Jg. 78. 1941. no. 9).

SCINZENZELER. — **B(ockwitz, H. H.).** Druckerzeichen von Ulrich Scinzenzeler aus Bayern. Druckt in Mailand 1477–1500. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraph. Jg. 78. 1941. no. 11).

SIGISMONDO DEI LIBRI. — **Fava, D.** Un grande libraio-editore di Bologna del Quattrocento: Sigismondo dei Libri. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

SILBER. — **B(ockwitz, H. H.).** Druckerzeichen von Eucharius Silber aus Würzburg, Drucker in Rom 1480–1510. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 7).

SPIRA, DA. — **Alberti, G.** Incunabuli veneziani di Giovanni e Vindelino da Spira nella Biblioteca Civica di Sansepolcro. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

SUIGO. — **Leporace, T. G.** Notizie e documenti inediti su Iacopo Suigo, tipografo del secolo XV. m. facs. (La Bibliofilia. Anno XLIX. 1947).

TIPOGRAFIA POLYGLOTTE VATICANA. — **Hoffman, C.** Vaticaan drukkerij. (Tété. Jg. II. 1946. no. 3/4).

TORRESANO. — **Bühler, C. F.** Some documents concerning the Torresani and the Aldine press. (The Library. Vol. XXV. 1944–45).

h. Oostenrijk. Hongarije. Tsjecho-Slovakije.

1. Algemeen.

OOSTENRIJK. — **Schöler, L.** Das österreichische Druckgewerbe. m. bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 5).

HONGARIJE. — **Czakó, E. v.** Cyrillika in Buda. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

—— **Gardonyi, A.** Buchdruck und Buchhandel Ungarns am Ausgang des Mittelalters. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

TSJECHO-SLOVAKIJE. — **Editeurs, Les,** tchécoslovaques à leurs confrères étrangers à l'occasion du Congrès international des éditeurs à Paris, 1931. Prague, Fédération des libraires et éditeurs 1931. m. afb. 8°.

NOVÁK, A. Aperçu historique de l'activité des éditeurs tchécoslovaques.
JELÍNEK, H. La littérature tchèque.
KUNCÍŘ, L. Ce que les éditeurs tchèques souhaitent réaliser.
O.Š.M. La littérature tchèque et l'étranger.
INDICATIONS spéciales concernant l'organisation de la production du livre en Tchécoslovaque.

—— **Kaláb, M.** Die moderne tschechische Buch-Typographie m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

TSJECHO-SLOWAKIJE. — **Kalàb, M.** Das tschechische schöne Buch in den Jahren 1925–1939. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

BOHEMEN. — **Dostál, J.** Der böhmische Buchdruck vom 15. Jahrhundert bis zur Gegenwart. m. afb. (Geschichte der Buchdruckerkunst. II. Berlin, 1941).

3. Personalia.

KRIEG. — **25 Jahre** Walter Krieg Verlag in Wien. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 11/12).

LEYKAM. — **Thiel, V** Andreas Leykam. Das Wirken eines deutschen Druckers im südostdeutschen Grenzraum. (Graz). m. portr. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

PETRI. — **Maschek, F.** Johann Petri der erste Buchdrucker in Wien. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

WIDMANSTETTER. — **Eichler, F.** Kupferstecher des 17. und 18. Jahrhunderts im Dienste der Widmanstetterschen Druckerei in Graz. m. afb. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

i. Rusland. Polen. Finland.

RUSLAND. — **Hofmann, C.** De pers in Rusland. (Tété. Jg. II. 1947. no 7.).

—— **Kisseleff, N. K.** Der Buchdruck in Russland. m. afb. (Geschichte der Buchdruckerkunst. II. Berlin, 1941–42).

—— **Moissejew, G.** Die grösste Druckerei der Sowjetunion. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 6).

—— **Popow, W.** Das Druckereigewerbe in der Sowjetunion. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 5).

OEKRAINE. — **Sičynskyj, V.** Die Anfänge der ukrainischen Gravierkunst im XV. und XVI. Jahrhundert. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

—— —— Ukrainische Graveure in Moskau im 17. und 18. Jahrhundert. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

POLEN. — **B(ockwitz, H. H.).** Druckerzeichen von Schweitpold Fiol (auch: Viel oder Veyl, Veiel) aus Neustadt an der Aisch, Drucker in Krakau, 1491. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 8).

—— **Borski, L. M.** A short history of early printing in Poland. [With chronological list of Polish books from 1465–1620]. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47. 1943).

—— **Niedermeier, H.** Der Buchdruck in Polen von den deut-

schen Erstdruckern bis ins 17. Jahrhundert. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941, no. 6).

FINLAND. — **Tudeer, L. O. Th.** Åbo akademis tryckeri — Finlands första tryckeri 1642–1668. (Nordisk tidskrift f. bok - och biblioteksväsen. Årg. XXX. 1943).

j. Skandinavië.

Denemarken. Noorwegen. Zweden.

Lagerström, S. Dänische Privatdrucke. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 8).

Nielsen, L. Den danske bog. Forsøg til en dansk boghistorie fra den aeldste tid til nutiden. København, Gyldendalske Boghandel, 1941. m. afb. 4°.

Paulli, R. Der Siegeszug der Antiqua in Dänemark. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

BRAHE. — **Nielsen, L.** Tycho Brahes Bogtrykkeri. En bibliografisk-boghistorisk Undersøgelse. København, V. Pedersen, 1946. m. portr. en afb. 4°.

GYLDENDAL. — **Mindeblade** om Søren Gyldendal. Dokumenter og Billeder til Belysning af hans Liv fra fattig Skoleholdersøn i Giver, til den i hele Norden højt agtede store Forlaegger. Givet i Trykken af Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag, København, Stifteren til Aere. 12. April 1942, Tohundredeaarsdagen for hans Fødsel. Københ., 1942. m. afb., portr. en facs. 4°.

Gedenkbladen over Søren Gyldendal. Documenten en afbeeldingen ter belichting van zijn leven van arme zoon van de houder der school in Giver, tot de in het gehele Noorden hoog-geëerde, grote uitgever. In druk gebracht door Gyldendals Boghandel Nordisk Forlag, Kopenhagen, de stichter ter eere. De 12e April 1942, de 200ste verjaardag van zijn geboorte.

—— **Nielsen, L.** Gyldendal gennem 175 Aar. København, Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag, 1945. m. afb., facs en portr. 8°.

LORENTZ BENEDICHT. — **Rosenkilde, V.** Nogle hidtil ukendte Lorentz Benedicht-tryck, M. M. Et indholdsrigt bogbind. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok - och biblioteksväsen. Årg. XXIX. 1942).

MUNKSGAARD. — **Kleberg, T.** Ejnar Munksgaard†. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXV. 1948).

DYBWAD. — **Dybwad, V.** Bokhandler Jacob Dybwad 1823–1899. Oslo, Jac. Dybwads Forlag, 1942. m. portr. en afb. 4°.

RAABE. — **Tveterås, H. L.** Gustav E. Raabe, en Norsk bokhandler-bibliograf. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVIII. 1941).

Behrens, Ch. G. L. Svensk bokkonst 1946. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 10).

Collijn, I. Svensk boktryckerihistoria under 14- och 1500-talen. Stockholm, H. Gebers, (1947). m. afb. en facs. 8°.

Grafiska Institutets Skriftserie, u. red. av S. E. Bring o. B. Zachrisson. no. 2.

Willers, U. Det svenska fältboktryckeriet, 1805–1808. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXI. 1944).

GREFWES. — **Collijn, I.** En bokförteckning från Amund Grefwes boktryckeri i Göteborg. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXX. 1943).

HAEGGSTRÖM. — **Collijn, I.** Carl Zacharias Haeggström†. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXI. 1944).

Directeur van Almquist & Wiksells boekdrukkerij in Uppsala.

SÖDERKÖPING. — **Ljung, S.** Biskop Hans Brask och tryckeriet i Söderköping. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXV. 1948. nö. 3).

—— **Rasmusson, N. J.** Till kännedomen om ett Söderköpingstryck. m. afb. (Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVII. 1940).

ULRICI. — **Hellström, C. G.** Boktryckaren Olavus Ulrici [i Malmö]. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXII 1945).

k. Spanje. Portugal.

2. Spanje.

Blasco, S. D. Gab es in Spanien schon 1468 eine Druckerei? m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Rodríguez-Moñino, A. Catálogos de libreros españoles (1661–1840). Intento bibliografico. Madrid, Langa y Cia., 1945. m. afb., facs. en 1 bijl. 8°.

BARCELONA. — **Rubió, J.** Ein in Barcelona gedruckter kaiserlicher Brief von 1538. m. facs. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

BURGOS. — **Gutiérrez, L. C.** La imprenta en Burgos a través de su historia. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

CATALONIË. — **Vindel, F.** El arte tipográfico en España durante el siglio XV. Cataluña. Prólogo d. A. G. de Amezúa. Madrid, Ministerio de asuntos exteriores, 1945. m. 246 afb. gr. 4°.

SALAMANCA. — **Gutiérrez, L. C.** Impresores y libreros en la Salamanca Imperial del siglo XVI. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

IBARRA. — **Palencia, A. G.** Joaquín Ibarra y el Juzgado de Imprentas. (in: A. G. Palencia. Eruditos y libereros del siglo XVIII. 1948).

LUSCHNER. — **B(ockwitz, H. H.).** Druckerzeichen von Johann Luschner in Barcelona. Druckt in Barcelona und im Benediktinerkloster auf dem Montserrat, 1495–1505. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 10).

3. Portugal.

GONÇALVES. — **Thomas, H.** An unknown impression by the printer of the first edition of the ,,Lusíadas''. m. facs. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

ka. Turkije. Balkanstaten.

BULGARIJE. — **Kokoschkoff, D.** Die bulgarische Staatsdruckerei. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

—— **Krandzalov, D.** Die bulgarische Buchdruckerkunst. (Geschichte der Buchdruckerkunst. II. Berlin, 1942).

—— **Makedonsky, A.** Das Buch- und Druckereiwesen im heutigen Bulgarien. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 9).

GRIEKENLAND. — **Eleftheroudakis, C.** Der Buchhandel im gegenwärtigen Griechenland. Ein Brief. (Das Antiquariat. Wien, 1948. Jg. IV. no. 5/6. p. 4).

—— **Margaris, D.** Die Einführung und Entwicklung der Typographie in Griechenland, übers. von B. Loewe, [gevolgd door de oorspr. Grieksche text]. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

—— **Stemplinger, E.** Der Buchhandel im alten Griechenland. (Das Antiquariat. Wien, 1948. Jg. IV. no. 3/4. p. 2).

Uit: STEMPLINGER. ,,Buchhandel im Altertum''.

ROEMENIË. — **Karadja, C. I.** Die alte rumänische Buchdruckerkunst. m. afb. (Geschichte der Buchdruckerkunst. II. Berlin, 1941).

SERVIË. — **Radojičić, D. Sp.** Die ersten serbischen Druckereien. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

l. Zwitserland.

1. Algemeen.

Beispiele schweizerischer Druckkunst aus fünf Jahrhunderten. (in: Jubiläumsschrift zum 75-jähr. Bestehen des schweizerischen Buchdruckervereins 1869–1944).

Besson, M. L'église et l'imprimerie dans les anciens diocèses de Lausanne et de Genève jusqu'en 1525. Vol. I, II. Genève, Librairie Jacquemoud, 1937-38. m. afb. en CXCV pl. 2 dln. 8°.

Bruckner, A. Schweizer Stempelschneider und Schriftgiesser. Geschichte des Stempelschnittes und Schriftgusses in Basel und der übrigen Schweiz von ihren Anfängen bis zur Gegenwart. Basel, Benno Schwabe & Co., (1943). m. afb., portr., facs. en 2 losse bijl. 4°.

Hoefliger, A. Jeunes éditeurs suisse-romands. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 11).

Hostettler, R. Typographische Strömungen in der Schweiz. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 12; Tété. Jg. II. 1947. no. 8).

Leemann-van Elck, P. Die wirtschaftliche und kulturelle Bedeutung des Buchdrucks in der Schweiz. (in: Jubiläumsschrift zum 75 jähr. Bestehen des schweizerischen Buchdruckervereins 1869–1944).

Lehmann, P. Konstanz und Basel als Büchermärkte während der grossen Kirchenversammlungen. (in: Lehmann, Erforschung des Mittelalters. Lpz. 1941. 8°).

Strehler, H. Das graphische Gewerbe in der Schweiz. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (63). 1944. no. 7–12).

Weinzieher, S. Beiträge zur Geschichte der internationalen Periode des Buchhandels mit besonderer Berücksichtigung der Schweiz. Bern, (A. Francke), 1913. m. literatuurlijst. 2 dln. 1 bd. 8°. (Proefschr. Bern. 15 Nov. 1912).

Tl. I. Der schweizerische Buchhandel von seinen Anfängen bis zur Reformation.

Tl. II. Der schweizerische Buchhandel im Zeitalter der Reformation.

Welt, Die, im Buch der Schweiz. Bern, M. Gertsch, 1945. m. afb. 4°. (Echo. Jg. 25. März 1945. Sonderheft).

M. Wehrli. Durch vier Jahrhunderte Schweizer Verlagswesen. Rückblick u. Ausblick. m. afb.
H. Zbinden. Überfremdung und Schweizer Buch. m. afb.
P. J. Bloch. Im Spiegel der Zahlen. m. tab.
H. Girsberger. Exportchancen — Exportsorgen. m. afb.
J. Tschichold. Das schöne Schweizerbuch. m. afb.
R. Schindler. Was wünscht der Schweizer Leser?

Welt, Die, im Buch der Schweiz. (Vervolg).

P. J. BLOCH. Das Gesicht des Schweizer Verlages. Leistungen — Probleme — Pläne.
A. BÉGUIN. L'édition romande, refuge de la pensée libre 1940–44.
H. DE ZIEGLER. Livres étrangers et livres suisses. m. afb.
P. COURTHION. L'édition en Suisse romande jusqu'en 1914. m. afb.
D. ANTONIAZZ. L'art du livre en Suisse au berceau de l'imprimerie. m.afb.
C. MURET e. P. LADAME. Silhouettes d'éditeurs. m. afb.
G. CALGARI. Il libro nella Svizzera italiana. m. afb.

1a. Reproducties.

Nüw Gsangbüchle von vil schönen Psalmen und geistlichen iedern/durch ettliche diener der kirchen zu Costentz vn̄ anderstwo mercklichen gemeert/gebessert vnd in gschickte ordnung zesamen gestellt /zu übung vnnd bruch jrer ouch anderer Christlichen kirchen. Zürych, Christoffel Froschouer, 1540. m. muz. kl. 8°.

Faksim.-ausg. mit Nachwort v. JEAN HOTZ. Zürich, Orell Füszli, 1946.

2. Verschillende steden.

BAZEL. — **Ohly, K.** Die Anfänge des Buchdrucks in Basel. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

FREIBURG. — **Schnürer, L.** Die Anfänge des Buchdrucks in Freiburg in der Schweiz 1585–1605. Freiburg, Paulusdruckerei, 1944. m. vign. 8°.

Proefschrift: Freiburg i. d. Schweiz.

GENÈVE. — **Kleinschmidt, J.R.** Les imprimeurs et libraires de la République de Genève, 1700–1798. Genève, A. Jullien, 1948. m. 1 bijl. 8°.

—— **Scholderer, V.** Geneva as a centre of early printing. m. facs. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1948. no. 4).

ST. GALLEN. — **Strehler, H.** Die Buchdrucker im Kanton St. Gallen. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 7).

—— **Zollikofer, H.** St. Gallens Beziehungen zum Buchdruckgewerbe (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 7).

3. Personalia.

AMERBACH. — **Hartmann, A.** Die Amerbach-korrespondenz. Bd. I–III. Basel, Verlag der Universitäts-Bibliothek, 1942–47. m. facs. en reg. 3 dln. 8°.

Bd. I. Die Briefe aus der Zeit Johann Amerbachs 1481–1513. m. bijl. (6 facs. hs.) en reg. 1942.
Bd. II. Die Briefe aus den Jahren 1514–1524. m. 6 facs. en reg. 1943.
Bd. III. Die Briefe aus den Jahren 1525–1530. m. reg. 1947.
Zie voor bespr.: A. F. JOHNSON. (The Library. Vol. XXIII. 1942–43. p. 138 en Vol. XXVI. 1945–46. p. 197). — M. E. KRONENBERG. (Het Boek. Dl. XXVI. 1942 en Dl. XXIX. 1948). — K. SCHOTTENLOHER. (Zentr. f. Bibl. Jg LX. 1944).

BURG-VERLAG. — **Major, E.** Aus der Geschichte des Eptinger hofes. Basel, Burg-Verlag, 1942. m. afb. 8°.

CHRISTEN. — **Kurzbiographie** von Ernst Christen. m. portr (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 2).

GEMPERLIN. — **Horodisch, A.** Die Offizin von Abraham Gemperlin dem ersten Drucker von Freiburg (Schweiz). Freiburg, Verlag der Paulusdruckerei, 1945. m. afb., facs. en 30 pl. 4°.

Bespr. van A. F. JOHNSON in The Library. 5th Ser. Vol. I. 1946–47. p. 76

HAUSER. — **Hoefliger, A.** H. Hauser et les éditions de La Baconnière, 1927–1947. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen, Jg. 66. 1947. no. 4).

LÜTHY. — **Altermatt, L.** Die Buchhandlung Lüthy in Solothurn 1838–1938. Denkschrift zum 100 j. Bestehen des Hauses. (Solothurn, Lüthy, 1938). m. portr. en afb. 8°.

NATIONAL-ZEITUNG DRUCKEREI. — **Blankenstein, A. H. G.** [De drukkerij] van de National-Zeitung te Bazel. m. afb. (Tété. Jg. II. 1946. no. 3/4).

m. Amerika.

Begg, J. Book production and book design in U.S.A. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 2).

Eames, W. On the use of Hebrew types in English America before 1735. m. afb. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

Giegengack, A. E. Raising public printing standards in America. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen Jg. 67. 1948. no. 6).

Goff, F. R. Almost books. (A collection of title-pages dating from 1790–1870 in the Library of Congress). m. facs. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 2).

Goodspeed, G. T. The ,,Home Library''. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLII. 2. 1948).

Kelchner, E. Zur Geschichte der Einführung der Buchdruckerkunst in Amerika. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 5/6. p. 1).

Mott, F. L. Golden multitudes. The story of best sellers in the United States. New York, The Macmillan Comp., 1947. 8°.

Bespr. door E. F. WALBRIDGE in Papers of the Bibliogr. Soc. of America. Vol. XLII. 2. 1948. p. 157.

Nash, R. The approach to printing as an art in America. m. facs. (De Gulden Passer. Jg. XXV. 1947).

Reiner, I. Der Pressedruck in den U.S.A. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (63). 1944. no. 12).

Rollins, C. P. American type designers and their work. — American type designers and their type faces. (Print. Vol. V. no. . 1948).

Silver, R. G. Problems in 19th century American bibliography. Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 1. 1941).

Tryon, W. S. Book distribution in mid- 19th century America, illustrated by the publishing records of Ticknor and Fields, Boston. Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLI. 3. 1947).

Walty, R. P. Die graphische Industrie in den U.S.A. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 2).

1. Noord-Amerika. Canada.

Verschillende Staten.

BLACK HILLS. — **Mc Murtrie, D. C.** Printing in the Black Hills. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVII. 1. 1943).

CONNECTICUT. — **Bates, A. C.** Early Connecticut laws. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XL. 2. 1946).

NEW YORK STATE. — **Hamilton, M. W.** The country printer, New York State, 1785–1830. New York, Columbia University Press, 1936. m. krt. en bibliogr. 8°.

Achterin een lijst van drukkers en uitgevers van provinciale bladen, 1785–1830.

WYOMING. — **Mc Murtrie, D. C.** Early printing in Wyoming. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 4. 1942).

Verschillende steden.

BOSTON. — **Silver, R. G.** The Boston book trade, 1800–1825. I–III. [With a directory]. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948).

EAST-AURORA. — **Hunter, D.** Elbert Hubbard and ,,A Message to Garcia''. (The New Colophon. Vol. I. no. 1. 1948).

Elbert Hubbard was de stichter van ,,The Roycroft Press'' in East-Aurora, in navolging van Will. Morris met zijn Kelmscott Press.

NEW YORK CITY. — **Mc Kay, G. L.** A register of artists, engravers, booksellers, bookbinders, printers and publishers in New York City, 1633–1820. New York, New York Public Library, 1942. 8°.

Ook in Bulletin of the New York Public Library. Vol. 44, 45. 1940–41.

—— **Mc Murtrie, D. C., a. W. Eames.** New York printing 1693. Facsimiles in the full scale of the originals of all known New

York imprints of that year, with an introductory note on the typography of Bradford's early work. — With a bibliographical essay on the first year of printing in New York. Chicago, John Calhoun Club, 1928. m. LXXVIII pl. gr. fol.

D. C. Mc Murtrie. William Bradford and his typography.
W. Eames. Bibliographical essay. —Bibliography of Bradford's printing.

New York City — **Weiss, H. B.** The printers and publishers of children's books in New York City, 1698–1830. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948).

Philadelphia. — **Brown, H. G.** Philadelphia contributions to the book arts and book trade, 1796–1810. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVII. 4. 1943).

2. Zuid-Amerika. Midden-Amerika. Mexico.

Argentinië. — **Tinker, E. L.** Argentine printing. m. afb. en bijl. (ill.). (Print. Vol. IV. no. 4. 1946).

Haiti. — **Esterquest, R. T.** L'imprimerie royale d'Hayti (1817–1819). A little known royal press of the Western hemisphere. m. afb. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIV. 2. 1940).

Jamaica. — **Cundall, F.** A history of printing in Jamaica from 1717–1834. Kingston, Institute of Jamaica, 1935. m. afb. en portr. 8°.

Reprinted from the Centenary number of the „Gleaner", 13th Sept. 1934, with biographical and bibliographical notes.

Montevideo. — **Revello, J. T.** Contribución a la historia y bibliografia de la imprenta en Montevideo. Bueonos Aires, Imprenta de la Universidad, 1926. gr. 8°.

3. Personalia.

American Tract Society. — **Thompson, L.** The printing and publishing activities of the American Tract Society from 1825–1850. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 2. 1941).

Beilenson. — Zie: Peter Pauper Press.

Bradford, W. — **Eames, W.** Bibliography of Bradford's printing, May 1693–April 1694. (in: D. C. Mc Murtrie a. W. Eames. New York printing 1693. Chicago, 1928).

—— **Mc Murtrie, D. C.** William Bradford and his typography. (in: D. C. Mc Murtrie a. W. Eames. New York printing 1693. Chicago, 1928).

Brentano. — **Brentano, L.** Amerikanische Verlegererinnerungen. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 21/22).

CAMBRIDGE PRESS. — **Winship, G. P.** The Cambridge Press, 638–1692. A reëxamination of the evidence concerning the Bay 'salm Book and the Eliot Indian Bible as well as other contemorary books and people. Philadelphia, University of Pennsylania Press, 1945. m. afb. 8°.

CLARKE & CO. — **Mc Mullen, Ch. H.** The publishing activities of Robert Clarke & Co., of Cincinnati, 1858–1909. (Papers of the Biliogr. Society of America. Vol. XXXIV. 4. 1940).

DAY. — **Weiss, H. B.** Mahlon Day, early New York printer, ookseller and publisher of children's books. m. afb. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 45. 1941).

GANNET. — **Williamson, S. T.** Imprint of a publisher. The story of Frank Gannett and his independent newspapers. (New York), R. M. Mc Bride & Comp., (1948). 8°.

GOUDY. — **Beilenson, P.** Some paragraphs on Goudy. m. afb. Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 12).

—— **Goudy, F. W.** A half-century of type design and typography 1895–1945. [With a bibliography of the published writings of Frederic W. Goudy, by G. L. Mc Kay]. Vol. I, II. New York, The Typophiles, 1946. m. portr. en afb. 2 dln. kl. 8°. (Typophile chap books. XIII, XIV).

Bespr. in Alphabet a. Image. 2. p. 58; in Signature. 4. p. 51; in Print. Vol. IV. no. 3. p. 83.

—— **Kurzbiographie** von Frederic W. Goudy. m. portr. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 12).

—— **Laurie, M.** Goudy (drawn) by (P. J. Delf) Smith. m. afb. (Print. Vol. III. no. 4. 1945).

GOVERNMENT PRINTING OFFICE. — **Giegengack, A. E.** Government Printing Office contributions to the fine art of printing. m. afb. (Print. Vol. IV. no. 1. 1945–46).

—— **Larson, C.** The G.P.O. in war and peace. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 3).

GRABHORN PRESS. — **Anderson, G.** The Grabhorn Press [in San Francisco]. m. afb. (Print. Vol. III. no. 2. 1942).

JOHNSON. — **Batey, Ch.** John Johnson, scholar-printer-architypographus. m. portr. (Print. Vol. IV. no. 4. 1946).

KING. — **Weiss, H. B.** Solomon King, early New York bookseller and publisher of children's books and chapbooks. [With a preliminary check list]. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

LOW. — **Moss, S. A.** The Low family of New York publishers 1795–1829. (With chronological tables). (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47. 1943).

MEIN. — **Alden, J. E.** John Mein, publisher: an essay in bibliographic detection. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 3. 1942).

MERRYMOUNT PRESS. — **Winship, G. P.** The Merrymount Press of Boston. An account of the work of Daniel Berkeley Updike with a list of 150 Merrymount Press books. Weenen, H. Reichner 1929. m. afb. 4°.

Zie ook onder „Updike".

PETER PAUPER PRESS. — **Horodisch, A.** Die Peter Pauper Press. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948 no. 5).

RUDGE. — Printer-farmer-publisher, William Edwin Rudge. m. portr. (Print Vol. III. no. 3. 1943).

SAUER. — **Barge, H.** Christoph Sauer, der erste deutsche Drucker in Amerika. m. facs. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 2).

—— —— Christoph Sauer der Jüngere und die Einführung des Typengusses in Amerika. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

SCRIBNER. — **Burlingame, R.** Of making many books. A 100 years of reading, writing and publishing. New York, Charles Scribner's Sons, 1946. 8°.

SHORT RUN PRESS. — **Visit, A.,** to the Short Run Press. (Print. Vol. IV. no. 3. 1946).

SOWER SR. — **Reichmann, F.** Christopher Sower Sr., 1694–1758, printer in Germantown. An annotated bibliography. Philadelphia, Carl Schurz Memorial Foundation, 1943. 8°.

„Germantown" in 1683 gesticht door 13 Duitse gezinnen uit Krefeld, werd in 1854 bij Philadelphia getrokken.

THOMAS. — **Shipton, C. K.** Isaiah Thomas, printer, patriot and philanthropist, 1749–1831. Rochester (N.Y.), The Printing House of Leo Hart, 1948. m. portr., facs. en afb. 8°.

Printers' Valhalla Series. Vol. 2.

TICKNOR & FIELDS. — **Tryon, W. S.** Book distribution in mid-19th century America, illustrated by the publishing records of Ticknor & Fields, Boston. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLI. 3. 1947).

UPDIKE. — **Winship, G. P.** Daniel Berkeley Updike and the Merrymount Press of Boston, Mass., 1860–1894–1941. Rochester (N.Y.), The Printing House of Leo Hart, 1947. m. afb. en facs. 8°.

Printer's Valhalla Series. Vol. 1.
Zie ook onder „Merrymount- Press."

UPDIKE. — **Wroth, L. C.** Daniel Berkeley Updike 1860–1941. m. ortr. (Print. Vol. III. no. 1. 1942).

—— **Groenendaal Jr., M. H.** Daniel Berkeley Updike, (stich- er van de Merrymount Press te Boston, † 28 Dec. 1941). m. portr. Tété. Jg. II. 1947. no. 5).

WOOD & SONS. — **Weiss, H. B.** Samuel Wood & Sons, early New York publishers of children's books. m. portr. en afb. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

n. Afrika. Azië. Australië.

EGYPTE. — **Meek, W. G.** Printing in modern Egypt. m. afb. Print. Vol. IV. no. 1. 1945–46).

CHINA. — **Schubert, J.** Die Entwicklung des chinesischen Block- druckes. (Buch und Schrift. Neue Folge. Bd. III. 1940).

—— **Tschichold, J.** Vom chinesischen Buch- und Druckwesen. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 3; Tété. Jg. III. 1948. no. 9).

INDIA. — **Primrose, J. B.** The first press in India and its prin- ters. m. facs. (The Library. Vol. XX. 1939–40).

—— —— A London printer's visit (Henry Hills) to India in the 17th century. (The Library. Vol. XX. 1939–40).

JAPAN. — **Schilling, D.** Christliche Druckereien in Japan (1590–1614). m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

PALESTINA. — **Palästina** und sein Druckwesen 1948. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 9. p. 399).

PHILIPPIJNEN. —**Wolf 2nd, E.** Doctrina Christiana, the first book printed in the Philippines, Manila 1593. A facsimile of the copy in the Lessing J. Rosenwald collection, Library of Congress, Wash., with an introductory essay. Washington, Libr. o. Congress, 1947. m. titelvign. 4°.

MICRONESIA. — **Alden, J. E.** A press in Paradise: the begin- nings of printing in Micronesia. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVIII. 3. 1944).

TAHITI. — **Harding, G. L.** Tahitian imprints, 1817–1833. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 1. 1941).

7. Geschiedenis van de gravure en de lithografie.

a. Hout- en Metaalgravure.

Barge, H. Johann Friedrich Unger, der Erneuerer des deutschen

Holzschnitts. m. afb. (Buch und Schrift. Neue Folge. Bd. IV. Lpz. 1941).

Bechtel, E. de T. Illustrated books of the sixties. A reminder o a great period in illustration. m. afb. (Print. Vol. I. no. 1. 1940).

John Tenniel (1820–1914). — John Gilbert (1817–1897).— John Everett Millais (1829–1896). — Arthur Boyd Houghton (1836–1875).

Bethe, E. Antike Buchillustrationen in Frühdrucken. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Borms, J. Errata en addenda bij Jos. H. Noens ,,Contributions à l'histoire de la gravure sur bois dan les Pays-Bas.'' (De Gulden Passer. Jg. XXIV. 1946. p. 64).

Zie ook: Cat. V. pag. 153.

—— De houtsneden uit ,,Vander Dochtere van Syon.'' Antwerpen, Gheraert Leeu, 1492. Een leekebijdrage. m. facs. (De Gulden Passer. Jg. XXIV. 1946).

Colvin, S. Early engraving and engravers in England (1545-1695). A critical and historical essay. London, British Museum, 1905. m. afb. en pltn. gr. fol.

Dalbanne, C. Remarques sur l'illustration de quelques Légendes dorées imprimées à Lyon au XVe siècle. Lyon, ,,Amis de la Bibl. de Lyon'', 1928. m. afb. 4°. (Documents ... de la bibliothèque de Lyon. VII).

Delen, A. J. J. Oude Vlaamsche graphiek. Studies en aanteekeningen. Antwerpen, Het Kompas, 1943. m. pl. 8°.

De Meester der Passie Delbecq-Schreiber. — De illustraties van Le Chevalier délibéré. — Boekillustraties van Pieter Coecke van Aelst. — De Triomf van Jacobus Castricus. — De Antwerpsche drukkers en houtgraveurs Jan Mollijns de Oude en Jan Mollijns de Jonge. — Prenten betreffende Margaretha van Oostenrijk. — Fransche illustrators in dienst bij Christoffel Plantin. — Christoffel Plantin als prentenhandelaar.

—— Oude kunst en graphiek. Verzamelde opstellen. Met een inleiding door Lode Baekelmans. Antwerpen, Het Kompas, 1943. m.pl.8°.

Pieter Pauwel Rubens als mensch. — Daniël Segers en het Huis van Oranje. — De groote perioden in de geschiedenis der Antwerpsche graphiek. — De graphische kunsten in België sinds 1830. — De Zd. Ned. drukkunst in de XVIe eeuw.

Diehl, R. Philipp Otto Runge und Clemens Brentano. Ein Beitrag zur Buchillustration der Romantik. m. afb. (Imprimatur. Jg. VI. 1935).

Eichler, F. Kupferstecher des 17. und 18. Jahrhunderts im Dienste der Widmanstetterschen Druckerei in Graz. m. afb. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

Fischer, O. Der chinesische Farbenholzschnitt. m. afb. (Buch und Schrift. Neue Folge. Bd. III. 1940).

Fontaine Verwey, E. de la. Jacob van der Schley, een Amsteramsch graveur met Fransche leermeesters. m. afb. (Halcyon. Jg. 1940. no. 1).

Garzarolli-Thurnlackh, K. Die Holzschnitte der Mariazeller Vunder, ihre älteren Vorläufer und Meister. m. afb. (Phaidros. Jg. 3. 1947).

Heitz, P. Die Zierinitialen in den Drucken des Thomas Anshelm Hagenau, 1516–1523). Ein Beitrag zur Geschichte des Holzchnittes. Strassb., J. H. Ed. Heitz (Heitz & Mündel), 1894. m. 105 afb. op 20 pl. 4°.

—— Zierinitialen in Drucken des Johann Grüninger. 1. Theil. Strassb. 1483–1531), und des Johann Herwagen (Strassb. 1522–1528). Strassb., J. H. Ed. Heitz (Heitz & Mündel), 1897. m. 177 afb. op 19 pl. 4°.

Der Initialschmuck in den elsässischen Drucken des XV. u. XVI. Jahrh. — 1. u. 2. Reihe.

Hofer, Ph. Holbein's Old Testament woodcuts. m. afb. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 2).

Jennes, J. Hollandsche kunstinvloeden in Japan op het einde der 18e eeuw. m. 1 pl. (De Gulden Passer. Jg. XXV. 1947).

—— Invloed der Vlaamsche prentkunst in Indië, China en Japan tijdens de XVIe en XVIIe eeuw. Leuven, Davidsfonds, 1943. m. krtn., XXVI pl. en bibliogr. 8°.

Keurreeks. no. 29.

Kaláb, M. Die tschechische graphische Kleinkunst im künstlerischen Holzschnitt. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

Kent, N. The woodcut, its historical background. m. afb. (Print. Vol. I. no. 2. 1940).

K(uipers), R. Nelly Degouy en Désiré Acket (als vertegenwoordigsters van de nieuwe richting in de Belgische houtsnede-kunst. m. afb. (Tété. Jg. II. 1946. no. 3/4).

Lankoronska, M. Flämische und deutsche Andachtsbildchen des 17. u. 18. Jahrhunderts. m. afb. (Sankt Wiborada. Jg. VII. 1940).

Lebeer, L. De geest van de graveerkunst in de XVe eeuw. Diest, „Pro Arte", 1945. m. afb. 4°.

Geautoriseerde Nederlandse bewerking van „L'Esprit de la gravure au XVe siècle."

Lemoisne, P. A. Deux copies du maître E. S. (Deux taillesdouces du XVe siècle). Lyon, „Amis de la Bibl. de Lyon", 1925. m. 1 pl. 4°. (Documents . . . de la bibliothèque de Lyon. V).

Mc Donald, R. Etching and drypoint — Part I: Background. m. afb. (Print. Vol. II. no. 1. 1941).

Musper, Th. Dialekte und Idiome im frühen Buchholzschnitt. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Orlowski, H. Over houtsneden in het boek, (u. h. Duits vert.) door E. Augustin. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 10).

Picornot, A. Aspects de Lyon au XVIIIe siècle d'après des dessins inédits. Lyon, ,,Amis de la Bibl. de Lyon'', 1936. m. XII pl. 4°. (Documents ... de la bibliothèque de Lyon. XII).

Poortenaar, J. Het Kerstfeest in de prentkunst. m. afb. (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1947). 4°.

Printmaking, American, 1913–1947. A retrospective exhibition presented by the American Institute of Graphic Arts, with Catalogue. m. afb. (Print. Vol. V. no. 4. 1948).

Rath, E. von. Die Entwicklung der Kupferstichillustration im 16. Jahrhundert. (Archiv für Buchgewerbe und Gebrauchsgraphik. Jg. 64. Hft. 1. 1927).

Reece, Ch. Line engraving. Part I: an historical perspective. m. afb. (Print. Vol. I. no. 3. 1940).

Reiner, I. Holzschnitt-Holzstich. Ein Beitrag zur Kunstgeschichte. St. Gallen, Zollikofer & Co., 1947. m. afb. 4°.

Röttinger, H. Hans Wechtlin und der Helldunkelschnitt. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

Rosenthal, L. La gravure. 2e ed. revue et augmentée. Paris, Librairie Renouard, H. Laurens, 1939. m. afb. 8°. (Manuels d'Histoire de l'Art).

Servolini, A. L'illustrazione e l'ornamentazione silografica negli incunabuli fiorentini. m. afb. (Gutenberg–Jahrbuch 1940).

Sičynškyj, V. Die Anfänge der ukrainischen Gravierkunst im XV. und XVI. Jahrhundert. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

—— Ukrainische Graveure in Moskau im 17. und 18. Jahrhundert. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

Swillens, P. T. A. Nederland in de prentkunst. Amsterdam, Allert de Lange, 1944. m. afb. en bibliogr. 8°.

Thomas, H. Copperplate engravings in early Spanish books. m. 7 pl. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

—— Copperplate engravings in Portuguese books of the late 16th century. m. 4 pl. (The Library. Vol. XXII. 1941–42).

Thomé, J. R. Le commerce des estampes au XVIIe siècle: Israël Henriet (1596–1661), Israël Silvestre (1621–1691). m. afb. (Le Courrier graphique. 5e, 6e Année. 1946–47. nos. 28 en 29).

Thomé, J. R. L'illustration dans les ouvrages de sorcellerie, de ıagie et d'alchimie. I–III. m. afb. (Le Courrier graphique. 5e et e Année. 1946–1947. nos. 27, 30, 31).

Tóth, E. Die geistigen und technischen Bestrebungen der gra- ›hischen Künste. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

—— Die heutige Lage der europäischen Holzschneidekunst. m. .fb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

—— Die Karikaturzeichenkunst. Holzschnitt–Illustrationen un- ;arischer Künstler. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

Trevisani, P. Un silografio italiano: Bruno da Osimo. m. afb. Gutenberg-Jahrbuch 1941).

Tschichold, J. Chinesische Volksholzschnitte. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 7).

—— Chinesisches Gedichtpapier vom Meister der Zehnbambushalle. Basel, Holbein Verlag, (1947). m. 24 pl. en bibliogr. 8°.

Bespr. door B. Gray in Signature. 1947. no. 4. p. 52.

—— De Japanse houtsnede, (u. h. Duits vert.). (Tété. Jg. II. 1947. no. 10).

Tscholl, J. Über einen Fund von Spielkarten aus dem 15. Jahrhundert. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch. 1942/43).

Van den Wijngaert, F. Aspekten der hedendaagsche teekenkunst en grafiek. Tentoonstellingen in het Stedelijk Prentenkabinet te Antwerpen. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XX, XXI. 1942–43).

Veth, C. De houtgravures van Thomas Bewick. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 7).

Waal, H. van de. De Hollandsche houtsneden der 17e eeuw. I. Landschappen van Hendrick Goltzius. II. Werner van den Valckert en Jan Lievens. m. afb. en bijl. (Halcyon. Jg. I. 1941. no. 3/4).

Weiss, H. B. The world-turned-upside-down prints. m. afb. (Print. Vol. III. no. 4. 1945).

Zigrosser, C. The book of five prints. An anthology of printed pictures and introduction to the study of graphic art in the West and the East. Rev. ed. New York, Crown Publishers, 1948. m. pl. 8°.

1e dr. 1937.

b. Steendruk.

Debes, M. Lithographische Buchumschläge aus den ersten Jahrzehnten nach der Erfindung des Steindrucks. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 12).

Dévigne, R. Les ,,Vésuviennes'' de 1848 dans les lithographies d'Edouard de Beaumont. m. afb. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 35).

Heyne, H. Die deutsche Lithographie der Gegenwart. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 12).

Lithographie, Die, in der Schweiz und die verwandten Techniken: Tiefdruck, Lichtdruck, Chemigraphie. Bern, Verein Schweizerischer Lithographiebesitzer, 1944. m. afb. 4°.

Festschrift zum 50 j. Bestehen des Vereins Schweizerischer Lithographiebesitzer, 1894–1944.

Schulze, F. Romantische Lithographie (Puttrich's Denkmäler). m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 12).

Teupser, W. Die Lithographien von Delacroix zu Shakespeares „Hamlet". m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 12).

c. Reproducties.

Hofstra, J. W. Bij eenige houtgravures. („De letter behoeft papier." — „Littera eget scheda"). m. 6 reprod. (Halcyon. Jg. III. 1943. no. 9/10).

6 houtgravures door D. G. Duyvis, N. Bulder, D. van Gelder, H. Levigne, Th. Mauve en P. G. Rueter, gesneden in opdracht der NV. Lutkie & Smit. A'dam, 1942.

8. Geschiedenis van de boekband.

a. Algemeen.

Bibliopegus. De geschiedenis van den boekband. Amsterdam, Amst. Grafische School, 1935. m. afb. 8°.

Bom, F. L. van der. Boek en band. m. afb. (in: Vijf Eeuwen boek in Nederland. Hrl. 1940).

Bookbinding in America. Three essays. Portland, Southworth-Anthoensen Press, 1941. m. afb. 8°.

H. D. French. Early american bookbinding by hand.
J. W. Rogers. The rise of american edition binding.
H. Lehmann-Haupt. On the rebinding of old books.

Chapman, R. W. Individual binding. (The Library. Vol. XXIII. 1942–43).

Bibliographical notes.

Courtmans, E. Mechelse banden. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 7).

Davenport, C. Cameo book-stamps, figured and described. London, E. Arnold, 1911. m. afb. 8°.

—— English heraldic book-stamps, figured and described. London, A. Constable & Co., 1909. m. afb. 8°.

Reeds opgenomen in Cat. I onder IV. 5. e. pag. 480.

Debes, M. Kostbarkeiten aus der Becher-Bucheinbandsammung des Deutschen Buch- und Schriftmuseums zu Leipzig. m. afb. Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 0).

Dreis, H. Lancaster, Pennsylvania, bookbindings. An historical tudy. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLII. 2. 948).

Ehrman, A. Early American bookbinders. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 3. 1941).

Fontaine Verwey, E. de la. Boekbanden voor Jacobus II in de Koninklijke Bibliotheek. m. 2 pl. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–6).

—— Boekbanden uit de Oranje-Nassau-bibliotheek. m. afb. in: Gedenkboek Kon. Bibl. 1798–1948. 's-Grav., 1948).

Goldschmidt, E. Ph. The study of early bookbinding. (The Bibliographical Society 1892–1942. Lond. 1945. blz. 175).

Hagen, A. J. Het hand- boekbinden. Geschiedenis en techniek van de boekband. Haarlem. De Technische Uitgij. H. Stam, (1946). m. afb. 8°.

Hellström, C. G. Augustinusbanden i Dringelbergska libreriet, Malmö. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXIX. 1942).

Henningsen, Th. Der bibliophile Bucheinband. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 4).

Hobson, G. D. Blind-stamped panels in the English book-trade. London, 1944. m. afb. kl. 4°.

Bibliogr. Society. Transactions Suppl. no. 17.

—— Une reliure de Maioli à la bibliothèque de Lyon. Lyon, „Amis de la Bibl. de Lyon", 1925. m. 1 pl. 4°. (Documents . . . de la bibliothèque de Lyon. V).

Hofmann, J. Kostbare Bucheinbände der Leipziger Stadtbibliothek und ihre Katalogisierung. Leipzig, O. Harrassowitz, 1940. m. afb. gr. 8°.

Holter, K. Mit Spruchbändern verzierte Bucheinbände als Vorläufer des Frühdrucks im Donaulande? m. afb. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

Husung, M. J. Magister cum discipulis- und Magister-Darstellungen auf Lederschnitteinbänden des 15. Jahrhunderts. Ein Kapitel zum Thema „Graphik und Bucheinband". m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

—— Das Mönchporträt. Eine Anekdote aus der Geschichte des Buch-Lederschnitts im 15. Jahrhundert. m. afb. (Sankt Wiborada. Jg. VII. 1940).

Kyriss, E. Bericht über Einbandforschung. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1944).

Matthews, B. Bookbindings, old and new. Notes of a book-lover, with an account of the Grolier Club, New York. London, G. Bell & Sons, 1896. m. afb. kl. 4°.

Minns, E. H. A Byzantine silver binding. m. afb. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).
Bibliographical notes.

Oldham, J. B. Note on some new tools used by the „Unicorn binder". m. afb. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1948. no. 4).
Bibliographical notes.

Peeters-Fontainas, J. Encore une reliure attribuée à Plantin. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. 16/17. Dl. I. 1938–39).

Rudbeck, G. Fyra broderade bokband. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIII. 1946).

Schreiber, H. Die alten Einbände der Gutenberg-Bibel. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

—— Klösterliche Einbandwerkstätten in Franken. Zu zwei Werken von Ernst Kyriss. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

—— Vom Buchbeutel und seinen Verwandten. m. afb. (Sankt Wiborada. Jg. VII. 1940).

Schunke, I. Ostdeutsche Inschrifteinbände vom ausgehenden 15. und beginnenden 16. Jahrhundert. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

Thomas, H. Early Spanish bookbindings XI–XV centuries. London, 1939. m. 100 pl. gr. 4°.
Bibliogr. Soc. Ill. Monogr. XXIII.

Thompson, L. S. Bibliopegia fantastica. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

Verheyden, P. De boerendans op Vlaamsche boekbanden. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XX. 1942).

—— Fortuna-paneelstempels op Vlaamsche boekbanden. m. afb. en 9 pl. (De Gulden Passer. Jg. 19. 1941).

—— Een Leuvensche renaissance paneelstempel. m. afb. (Het Boek. Dl. XXVI. 1940–41).

—— De paneelstempel Onze-Lieve-Vrouw ten Troon. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XXIV. 1946).

—— Paneelstempels met Sint-Pauluspenning op Brabantsche en Engelsche boekbanden. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XXIII. 1945).

Verheyden, P. — Het Sint-Jans-Paneel van de boekbinderij er Bossche Fraters. m. afb. (Het Boek. Dl. XXVI. 1940–41).

—— Transfiguratie-paneelstempels op Leuvensche boekbanen. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XIX. 1941).

Volbach, W. F. Frammenti di una legatura bizantina. m. afb. La Bibliofilia. Anno XLIV. 1942).

Wheatley, H. B. Bookbinding considered as a fine art, mechanical art, and manufacture. London, Elliot Stock, 1882. m. afb. 8°.

b. Reproducties.

Hobson, G. D. Bindings in Cambridge libraries. Seventy-two plates with notes. Based on researches by N. F. Barwell, H. M. Davies a. Ch. E. Sayle. Cambridge, University Press, 1929. m. afb. fol.

c. Personalia.

BAKALA. — **Bohatta, H.** Ferdinand Bakala. Ein Wiener Buchbinder der Gegenwart. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

CAVEEL. — **Mus, O.** Een onbekende boekbinder (Simon Caveel) te Ieper op het einde der 16e eeuw. (De Gulden Passer. Jg. XXIII. 1945).

COCKERELL. — **Mason, J.** Douglas Cockerell (1870–1945). An appreciation. m. afb. (International Printing. Vol. I. no. 1. 1948).

COSTER, H. — **Kazmeier, A. W.** Der Drucker der Melusine und Heinrich Coster. Ein Beitrag zu Lübecks frühester Druck- und Einbandkunst. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

DORFNER. — **Schreiber, H.** Otto Dorfner, der deutsche Einbandmeister. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 4).

—— **Vortrag** Otto Dorfners zur Eröffnung seiner Ausstellung [auf der Leipziger Ausstellung der Gutenberg-Ringträger]. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 12).

EBELEBEN, VON. — **Fontaine Verwey, E. de la.** Banden voor Grolier en voor Nicolaus von Ebeleben in bibliotheken te 's-Gravenhage. m. afb. (Het Boek. Dl. XXVI. aflev. 3. 1942).

FRANCK. — **Hunter, D.** Fifty years a binder. The story of Peter Franck. m. portr. en bijl. (afb.). (Print. Vol. IV. no. 4. 1946).

GERBERS. — **Greeven, E. A.,** en **J. Gerbers.** Johannes Gerbers' Buchbinderarbeiten. m. afb. Berlin, (1941). 8°.

GROLIER. — **Fontaine Verwey, E. de la.** Banden voor Grolie en voor Nicolaus von Ebeleben in bibliotheken te 's-Gravenhage m. afb. (Het Boek. Dl. XXVI. aflev. 3. 1942).

GUIDÉE. — **Blankenstein, J. C.** Antoine Guidée, relieur d'art m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 5).

KRAUSE. — **Schunke, I.** Leben und Werk Jakob Krauses. In Auftrage des Heimatwerkes Sachsen. Leipzig, Insel Verlag. (1944) m. afb. 4°.

LEIGHTON-STRAKER. — **Blankenstein, J. C.** Leighton-Straker bookbinding Co. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 9).

MONCEY. — **Rodocanachi, A.** Les reliures de Thérèse Moncey m. afb. (Le Courrier graphique. 13e Année. 1948. no. 37. p. 55).

RICHENBACH. — **Frisch, E. von.** Wieder ein Richenbach. m afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

—— **Frisch, E. von.** Der vierte Salzburger Richenbach. m. afb (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

SCHUMACHER. — **Blankenstein, J. C.** Grossbuchbinderei H Schumacher, Bern. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 8).

THOUVENIN. — **Cluzel, E.** Sur le relieur Thouvenin. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Juillet 1948).

WOUDA, JOHANNES DE. — Zie: WOUW, JAN VAN.

WOUW, JAN VAN. — **Verheyden, P.** De 15e eeuwsche boekbin der(s) Jan van Wouw te Antwerpen. m. afb. (Lode Baekelman ter eere. 1945. I).

IV. DE KENNIS VAN HET BOEK. BIBLIOGRAFIE.

1. Inleiding.

a. Algemeen. Systemen.

Anker, J. Systematisk Katalogisering ved Begrebsklassifikation og Emnesregistrering. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIII. 1946).

Blanck, J. Problems in the bibliographical description of 19th century American books. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 2. 1942).

Bloch, J. The classification of Jewish literature in the N.Y. Public Library. — **A. S. Freidus.** The Jewish division and its classification. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

Bowers, F. T. Certain basic problems in descriptive bibliography. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLII. 3. 1948).

—— Criteria for classifying hand-printed books as issues and variant states. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLI. 4. 1947).

Bradford, S. C. Documentation. (1st ed.). London, Crosby Lockwood & Son, 1948. 8°.

Classificatie, Universeele decimale. Verkorte Nederlandsche uitgave. 3e dr. — Met alfab. reg. 's-Grav., 1943. 2 dln. 4°.

Uitgave van de Intern. Federatie voor Documentatie. no. 192, 193.

Cowley, J. D. Bibliographical description and cataloguing. London, Grafton & Co., 1939. m. facs. 8°.

Donker Duyvis, F. Het woord „documentatie". (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

Dunkin, P. S. The State of the issue. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLII. 3. 1948).

Freidus, A. S. Zie: **Bloch, J.**

Freimann, A. Das Einteilungssystem der Judaica in der Stadtbibliothek Frankf. a. M. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

Fuchs, W. Die Medizin in Georg Matthiaes Göttinger Realkatalog. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

Fumagalli, G. Vocabolario bibliografico, a cura di G. Boffito e di G. de Bernard. Firenze, L. S. Olschki, 1940. 8°.
Biblioteca di bibliografia italiana. XVI.

Hofmann, J. Kostbare Bucheinbände der Leipziger Stadtbibliothek und ihre Katalogisierung. Leipzig, O. Harrassowitz, 1940. m. afb. gr. 8°.

Leyh, G. Randbemerkungen zu einem Bildniskatalog. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

Lonchamp, F. C. Précellence de la bibliographie. I Ses disciplines; II Ses harmonies; III Ses pouvoirs. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1948).

Mann, M. Introduction to cataloguing and the classification of books. 2d ed. Chicago, Am. Libr. Association, 1943. 8°.

Noordenbos, O. Boektitels en uitgevers. (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942).

Petri, W. A., en **G. J. van der Lek.** Bibliografie. Beknopte handleiding. 3e, 4e dr. Amst., Vereen. t. bev. v. d. bel. des Boekhandels, 1944–1947. 2 dln. 8°.

Randall, D. A. A plea for a more consistent policy of cataloguing by auction galleries. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XL. 2. 1946).

Shaaber, M. A. The meaning of the imprint in early printed books. (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).

Sommer, K. A. Zehn Jahre parteiamtliche Prüfungskommission zum Schutze des NS. – Schrifttums. Zur Entwicklung der NS.-Bibliographie. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1944).

Tersteeg, J. Behoorlijke en onbehoorlijke boektitels. (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942. — Nieuwsblad v. d. Boekhandel. 8 Oct. 1942).

b. Verzamelwerken en Essais.

Adkins, N. F. „Chapter on American cribbage". Poe and plagiarism. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLII. 3. 1948).

Aus Wissenschaft und Antiquariat. Festschrift zum 50 jährigen Bestehen der Buchhandlung Gustav Fock G.M.B.H. Leipzig (G. Fock), 1929. m. afb. 4°.

Axters, St. La spiritualité des Pays-Bas. L'évolution d'une doc-.ne mystique avec une liste des traductions françaises des auteurs ·erlandais. Louvain, E. Nauwelaerts; Paris, E. Vrin, 1948. 8°.

Bibliotheca Mechliniensis. 2e. Sér. 1.

Bechtel, L. S. Books in search of children. (in: Bowker lectures ı book publishing. 3d ser. 1948).

History; Pro-book vs. anti-book; The children; The schools; Authors a. artists; Librarians; Bookshops a. publishers.

Caillois, R. Babel: orgueil, confusion et ruine de la littérature. ?aris), Gallimard, (1948). 8°.

Carter, J. Reflections on rarity. (The New Colophon. Vol. I. 948. no. 2).

Clemen, O. Unbekannte Drucke, Briefe und Akten aus der Re-ɔrmationszeit. Leipzig, O. Harrassowitz, 1942. 8°. (Beiheft zum ;entralblatt f. Bibliothekswesen. 73).

Hart, J. D. A puritan bookshelf. m. titelvign. (The New Colo-ɔhon. Vol. I. 1948. no. 1).

Essay over wat men las in het puriteinse New England sedert de vestiging der Pelgrimvaders.

Herreman, R. Zeg mij hoe gij leest. Overwegingen, critiek, pro-ɔoosten, aphorismen en buitelingen bij de dagelijksche lectuur. Den Haag, H. P. Leopold, (1942). 8°. (Basis-reeks).

Kruitwagen, B. Laat-middeleeuwsche paleografica, paleotypica, liturgica, kalendalia, grammaticalia. 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1942. m. afb. en bijl. 8°.

Twee reclame-bladen van de schrijfmeester Herman Strepel (Münster 1447). — De drie soorten van Fraterschrift: Fractura, Rotunda, Bastarda. — De invloed van het Fraterschrift op de Nederlandse en Duitse drukletter van de 15e eeuw. — Een volledig en onbekend Livre d'heures uit 1497 in een oude boekband. — Studiemateriaal voor de middeleeuwse kalender van het bisdom Utrecht. — Een Correctorium van een Nederlander op het Doctrinale van Alex. de Villadei. — Addenda. — Alf. Register.

Lehmann, P. Erforschung des Mittelalters. Ausgewählte Abhandlungen und Aufsätze. Leipzig, K. W. Hiersemann, 1941. 8°.

Met lijst van publicaties van P. Lehmann in tijdschriften en periodieken van 1905–1941.

Marjasch, S. Der amerikanische Bestseller. Sein wesen und seine Verbreitung unter besonderer Berücksichtigung der Schweiz. Bern, A. Francke, 1946. 8°.

Schweizer anglistische Arbeiten, gegr. von B. Fehr. Zürich.

Schmook, G. Diverse ende simpele kapittelen over de materie des boecs. (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943).

Tersteeg, J. Mensen en boeken. Herinneringen van een lezer. Leiden, Leidse Uitg. Mij., 1947. kl. 8°.

—— Mensen en manuscripten. Herinneringen van een uitgever. Leiden, Leidse Uitg. Mij., 1947. kl. 8°.

Unwin, St. On translations. With some notes on „Our universal language". London, G. Allen & Unwin, 1946. 8°.

Weijnen, A. De kunst van het vertalen. Beginselleer. Tilburg, W. Bergmans, 1946. 8°.

Writers, Living, being critical studies broadcast in the B.B.C. third programme, by D. Johnstone, A. Calder-Marshall, a.o. With an essay on „The written and the spoken word", by G. Phelps. London, Sylvan Press, (1947). 8°.

c. Anonymen en Pseudonymen. — Letterkundige bedriegerijen. — Gefingeerde boeken en bibliotheken.

Ehrencron-Müller, H. Anonym- og pseudonym lexikon for Danmark og Island til 1920 og Norge til 1814. København, H. Hagerup, 1940. gr. 8°.

Partington, W. Thomas J. Wise in the original cloth. The life and record of the forger of the 19th-century pamphlets. With an appendix by G. B. Shaw. London, Robert Hale, 1946. m. portr., afb. en facs. 8°.

Ratchford, F. E. Letters of Thomas J. Wise to John Henry Wrenn. A further inquiry into the guilt of certain 19th-century forgers. New York, A. A. Knopf, 1944. m. portr., afb. en facs. 8°.

Bespr. door W. A. Jackson in: Papers of the Bibliogr. Soc. of America. Vol. XXXIX. 2. 1945.

—— Thomas J. Wise to John Henry Wrenn on 19th century bibliography. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 3. 1942).

Catalogue d'une belle et riche collection de livres . . . délaissés par feu le Comte Ante-Figuier, dont la vente se fera publiquement à la grande Salle de la fameuse hôtelerie, nommée het Schemenken à Gand . . . A Gand, chez P. D. Vérité, 1790. kl. 8°.

Betreft Gentse schandalen.

d. Keuze van boeken. Het vormen ener bibliotheek.

Bennett, W. A practical guide to American book collecting (1663-1940). New York, The Bennett book studios, 1941. 8°.

Bibliothèque, La, de l'honnête homme. Publié sous la direction : Pierre Wigny. Bruxelles, Goemaere, 1945. 8°.

Ouvrages généraux. — Histoire et civilisations. — Beaux-arts. — Littératures. — Sciences morales. — Sciences naturelles et exactes.

Bodmer, M. Eine Bibliothek der Weltliteratur. Zürich, Atlantis erlag, 1947. m. afb. en facs. 8°.

Bespr. door G. W. COTTRELL JR. in Papers of the Bibliogr. Soc. of America. Vol. XLII. 1. 1948.

Book News, British. A selection of books published in Britain 944, 1945, 1946. London, Longmans, Green & Co., [for the Natioal Book League], 1945–48. m. afb. en portr. 3 dln. 8°.

Met een alph. auteurs-titel-onderwerpreg., een lijst van uitgevers en één van organisaties en verenigingen.

Books published in the United States 1939–1943. A selection for eference libraries. Chicago, Am. Libr. Association, 1945. 8°.

Capart, J. Que lire? Anthologie d'appréciations sur les meilurs livres des littératures anciennes et modernes. T. I, II. Bruxeles, (R.) Vromant, 1945. m. 1 afb. 2 dln. 8°.

Catalogue of the 20th annual exhibition of the 50 books of the ear. m. afb. (Print. Vol. III. no. 1. 1942).

Hackett, A.P. Fifty years of best sellers 1895–1945. New York, R. R. Bowker Co., 1945. 8°.

Hesse, H. Eine Bibliothek der Weltliteratur. Mit den Aufsätzen „Magie des Buches" und „Lieblingslektüre". Zürich, W. Classen, 1946). 8°.

„Vom Dauernden in der Zeit". XV.

Kingery, R. E. Interpreting the United States. A selection of books published Jan.-March; April-June; July-Sept., Oct.-Dec. 1947. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51, 52. 1947–48).

Neufforge, F. von. Über den Versuch einer deutschen Bibliothek als Spiegel deutscher Kulturentwicklung. Berlin, G. Lüttke, (1941). 8°.

Selection, A., of some of the more important British books on all subjects published during the war years 1939–1945. London, National book League, 1945. 4°.

Basis of a book exhibition in Brussels.

Snider, J. D. I love books. A guide through bookland. Rev. ed. Washington, Review & Herald, 1946. 8°.

2. Algemene Bibliografie.

a. Bibliografie van bibliografieën.

Baig, S. Science-Library bibliographical series. With index of

subjects to nos. 1–555. (Bull. of the New York Public Library. Vo 46. 1942).

I. Numerical list of bibliographies. II. Index of subjects.
De Science Library is een onderdeel van het Science Museum te Londe

Bibliography, A, of African bibliographies. Revised to Febr 1948. Cape Town, South African Public library, 1948. 8°.

Grey bibliographies. no. 2.

Bohatta, H., u. **W. Funke.** Internationale Bibliographie de Bibliographie. Ein Nachschlagewerk. Lief. 4, 5. Frankf. a. M., V. Klostermann, 1943–44. 2 aflev. gr. 8°.

Horodisch, A. Bohatta u. Funke. Internationale Bibliographie. (Bi blion. 1940. no. 1).
Grundtvig, V. En international Haandbog over Fagbibliografier- stadi: et Desideratum. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Arg. XXIX 1942).

Collinet, P. Répertoire des bibliographies, vocabulaires, index concordances et palingénésies du droit romain. Paris, Recueil Sirey 1933. 8°.

Extrait de la Revue historique de droit français et étranger. 1933. p 324–334.

Jahresbericht, Internationaler, der Bibliographie, herausgeg. von J. Vorstius. Jg. X, XI. 1939–40. Leipzig, O. Harrassowitz. 1940–41. 2 aflev. 8°.

Mudge, I. G. Reference books of 1935–1937. An informal supplement to ,,Guide to reference books, 6th ed.'' Chicago, American Library Association, 1939. 8°.

Nabholz, H. Einführung in das Studium der mittelalterlichen und der neueren Geschichte. Zürich, Schulthess & Co., 1948. 8°.

Met lijsten van bronnen voor de studie der geschiedenis van de Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd.

b. Algemene bibliografie.

Gegevens, Bibliografische, van den Ned. Boekverkoopersbond, verzorgd door G. J. Blees Kz. Zaandam, Mei 1941–Mei 1943. 8°.

Mei	1941.	Het schildersbedrijf.
Juni	,,	Warenkennis. — Materialenkennis.
Juli	,,	Motoren.
Aug.	,,	Telegrafie en telefonie.
Sept.	,,	Radio en televisie.
Oct.	,,	Electrotechniek.
Nov.	,,	Verlichting, verwarming, ventilatie.
Dec.	,,	Hout, houthandel, houtbewerking.
,,	,,	Rijwielen, motorrijwielen.

Gegevens, Bibliografische. (Vervolg).

Febr. 1942. Stoomwerktuigkunde.
" " IJzer en staal.
Juni " Metaalbewerking.
April 1943. Motoren.
" " Rijwielen, motorrijwielen.
" " Warenkennis, materialenkennis.
" " Het schildersbedrijf.
Mei " Automobielen.
" " Beton en gewapend beton.

Index, International, to periodicals, devoted chiefly to the humanities and science. Vol. VIII. July 1937–March 1940, ed. by A. F. Muench a. B. Joseph. — Vol. IX. April 1940–March 1943, ed. by A. F. Muench a. I. B. Fontana. — Vol. X. April 1943-March 1946, by A. F. Muench, I. B. Fontana a. B. K. Powel. New York, H. W. Wilson Co., 1940, 1943, 1947. 3 dln. 8°.

—— 34th, 35th annual cumulation April 1946–March 1947; April 1947–March 1948, ed. by D. Charles, B. K. Powel a. H. S. Minges. New York, H. W. Wilson Co., 1947–'48. 2 dln. 8°.

d. Bibliografie der 15e en 16e eeuwen.

1. Inleiding. Incunabelstudie.

Bevilacqua, M. Tipografi ecclesiastici nel Quattrocento. (La Bibliofilia. Anno XLV. 1943).

Bockwitz, H. H. Vom Arbeitsfeld der Frühdruckforschung. m. bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 7/8).

Breaden, R. P. A colophon of interest in the early printing of Greek. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 50. 1946).

Goff, F. R. The dates in certain German incunabula. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIV. 1. 1940).

Goldschmidt, L. Hebrew incunables. A bibliographical essay. Oxford, B. H. Blackwell, 1948. 8°.

Grabkowsky. Kann man Frühdruckfälschungen erkennen? (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 11).

Olbrich, W. Druck- und buchgeschichtliche Ergebnisse aus dem Gesamtkatalog der Wiegendrucke (Bd. I–VII). (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 5).

Schauwers, F. De incunabeltijd. m. facs. (De Gulden Passer. Jg. XX, XXI. 1942–43).

I. Historisch overzicht.
II. Karakteristieken van de wiegedrukken.
III. Geschiedenis van de incunabelstudie en bibliographie.

Met naschrift van L. Le Clercq: Petrus Wagner, alias Caesaris. (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943. p. 208).

Schretlen, M. J. Drukkersmerken in Hollandsche incunabelen m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 5).

Wehmer, C. Inkunabelkunde. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. 7. 1940).

2. Typen en facsimiles.

Johnson, A. F. The supply of types in the 16th century. (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).

Sheppard, L. A. Printing at Deventer in the 15th century. m. facs. (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).

3. Bibliografie.

Alberti, G. Incunabuli veneziani di Giovanni e Vindelino da Spira nella Biblioteca Civica di Sansepolcro. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

Bain, D. C. Some notes on the printing of the Summa de Exemplis, 1499. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

Ballard, J. F. A catalogue of the medieval and renaissance manuscripts and incunabula in the Boston Medical Library. Boston, privately printed, 1944. m. facs. en afb. 4°.

Blanquez, A. Incunables de la Biblioteca Universitaria. Barcelona, Universidad de Barcelona, 1945. m. facs. 8°.

Boeren, P. C. Enkele notities over de incunabelen der Gemeentebibliotheek van Venlo. m. afb. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

Breaden, R. P. The first book printed in Greek. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

Buchdruck, Deutscher, im Jahrhundert Gutenbergs. Zur 500. Jahrfeier der Erfindung des Buchdrucks, herausgeg. von der Preussischen Staatsbibliothek und von der Gesellschaft für Typenkunde des 15. Jahrh. Leipzig, 1940. m. 100 pl. fol.

Voorw. van C. Wehmer, tekst van E. v. Rath, K. Ohly u. C. Wehmer.

Bühler, C. F. ,,The Churl and the Bird'' and ,,The Dictes and Sayings of the Philosophers''. Two notes. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

—— More about ,,The Dictes and Sayings of the Philosophers''. (The Library. Vol. XXI. 1940–41. pag. 284).

—— An undescribed ,,Ars Poetica'', printed at Paris about 1500. m. facs. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

Collijn, I. Ännu ett exemplar av avlatsbreven för Neuhausen 1462. m. afb. (Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVII. 1940).

—— Ein weiteres Exemplar des Ablassbriefes für Neuhausen 1462. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Dalbanne, C., et **E. Droz.** Les sept Pseaulmes pénitenciaulx et Létanie en françoys. Lyon, „Amis de la Bibl. de Lyon", 1926. m. afb. 4°. (Documents ... de la bibliothèque de Lyon. VI).

Donati, L. Un 'edizione quattrocentesca del „Libro della Regina Ancroia". (La Bibliofilia. Anno XLVII. 1945).

Gesamtkatalog der Wiegendrucke; herausgeg. von der Kommission für den Gesamtkatalog der Wiegendrucke. Bd. VIII. Lf. 1. Eike-Fredericis. Leipzig, K. W. Hiersemann, 1940. 4°.

Incunabuli scompleti. (no. 1–26). (La Bibliofilia. Anno XLVIII. 1946).

Indice generale degli incunaboli delle biblioteche d'Italia, a cura del Centro nazionale d'informazioni bibliografiche. Vol. I–II, compilato da T. M. GUARNASCHELLI e E. VALENZIANI. (Roma), La Libreria dello Stato, 1943–48. m. XXVII e XXX pl. 2 dln. 4°.

Kronenberg, M. E. Fragmenten van onbekende Nederlandse post-incunabelen. m. facs. (Het Boek. Dl. XXIX. 2. 1948).

Ledeboer, A. M. Notices bibliographiques des livres imprimés avant 1525 conservés dans la bibliothèque publique de Deventer. Deventer, J. de Lange, 1867. 8°.

Handex. v. d. schrijver, wit-doorschoten, voorzien van vele aanteek. en aanvullingen.

Meyer, Kathi. The liturgical music incunabula in The British Museum, Germany, Italy and Switzerland. (The Library. Vol. XX. 1939–40).

—— Der Musikdruck in den liturgischen Inkunabeln von Wenssler und Kilchen. (Gutenberg-Jahrbuch 1935).

Osborne, L. E. A short-title list of the books in the Chapin library, Williams College. Portland, The Southworth-Anthoensen Press, 1939. m. portr. 4°.

Waarin een collectie belangrijke incunabelen zijn beschreven.

Pennink, R. Petrarca, Teghen die strael der minnen. Een unicum van de Kon. Bibliotheek. (in: Gedenkboek Kon. Bibl. 1798–1948. 's-Grav., 1948).

Proctor, R. The printing of Greek in the 15th century. Oxford, 1900. m. 24 pl. en afb. 4°.

Ill. Monographs issued by the Bibliogr. Society, no. 8.

Schmidt, A. Die Ablassbriefe für Neuhausen bei Worms 146 und 1462 (m. Nachtrag). m. afb. (Zeitschr. f. Bücherfreunde. Jg III. 1. 1911).

Schoeps, H. J. Hebraïsche Erstdrucke vor 1600 in der Universitätsbibliothek Uppsala. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och bibliotheksväsen. Årg. XXXIII. 1946).

Scholderer, V. Adam Alamanus, (printer of the „Fasciculu temporum" of 1486). m. facs. (The Library. 5th Series. Vol. I 1946–47).

Bibliographical notes.

—— Hand-list of incunabula in the National Library of Wales — Addenda & corrigenda. I. (Aberystwyth, Private Press of the Nat. Libr. of Wales), 1940–41. m. facs. 2 dln. 4°.

The National Library of Wales Journal. Suppl. Series I. no. 1.

Stillwell, M. B. Incunabula in American libraries. A second census of 15th century books owned in the United States, Mexico and Canada. New York, The Bibliogr. Society of America, 1940. 4°

Walde, O. Ännu ett Camerinskt avlatsbrev. (1484). m. afb (Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVII. 1940)

Wiegendrucke, Die, des Stiftes Kremsmünster, herausgeg. von der Stiftsbibliothek Kremsmünster. [Mit Vorwort von P. W. NEUMÜLLER u. Einleitung von K. HOLTER]. Linz, H. Muck, 1947. m XIV pl. 8°.

3. Nationale bibliografie.

Zie ook de afdeling Geschiedenis van de boekdrukkunst en de boekhandel in de verschillende landen.

a. Nederland en België.

Bibliotheca Belgica. — Apers, R. F. Ferdinand Van der Haeghen en het ontstaan der Bibliotheca Belgica. (Lode Baekelmans ter eere. 1945. I).

Nijhoff-Kronenberg. Nederlandsche bibliographie van 1500–1540. Dl. II door M. E. Kronenberg. 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1940 8°.

H. DE LA FONTAINE VERWEY. Een belangrijke bibliografie voltooid: He 2e deel van Nijhoff-Kronenberg. (Nieuwsblad v. d. Boekh. 12 Febr. 1941).
A. VINCENT. Nijhoff-Kronenberg. Nederlandsche bibliographie van 1500–1540. (De Gulden Passer. Jg. 16/17. Dl. I. 1938–39).
E. v. RATH. Nijhoff-Kronenberg. Nederlandsche bibliographie van 1500–1540. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. 57. Hft. 1/2. 1940).
E. COLLIANDER. Nijhoff-Kronenberg. Nederlandsche bibliografie van 1500–1540. (Nordisk tidskr. f. bok- och bibl. väsen. Arg. XXVIII. 1941).

Nijhoff-Kronenberg. Nederlandsche bibliographie van 1500–1540. Inleiding tot een 3e deel. Winst en verlies, door M. E. KRONENBERG. 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1942. 8°.

Fontaine Verwey, H. de la. Opmerkingen over de Nederlandsche bibliographie der 16e eeuw na 1540. (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943).

Zie ook: W. NIJHOFF. Nederl. bibliographie na 1540. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46. p. 50).

Brinkman's Catalogus van boeken, die gedurende 1936–1940 in Nederland en Vlaanderen zijn uitgegeven of herdrukt, benevens aanvullingen over voorafgaande jaren, opgaven betreffende overgegane fondsartikelen en in prijs gewijzigde boeken. — Brinkman's Catalogus van tijdschriften, die gedurende 1936–1940 in Nederland en Vlaanderen zijn uitgegeven. — Werken van Duitsche emigranten in Nederland verschenen gedurende 1936–1940. Door G. J. VAN DER LEK. Leid., A. W. Sijthoff, (1945). tez. 3 dln. 2 bdn. 8°.

Repertorium op Brinkman's Catalogus, bevattende in alfabetische volgorde de onderwerpen, benevens een beknopte titelbeschrijving der boeken, die gedurende 1936–1940 in Nederland en Vlaanderen zijn uitgegeven of herdrukt. — ... bevattende in alf. volgorde de onderwerpen benevens een beknopte titelbeschrijving der tijdschriften, die gedurende 1936–1946 in Nederland en Vlaanderen zijn uitgegeven en herdrukt. — Brinkman's Titel-catalogus van de gedurende 1936–1940 in Nederland en Vlaanderen verschenen uitgaven ..., samengest. door G. J. VAN DER LEK. Met voorbericht van D. DE JONG. Leiden, A. W. Sijthoff, (1948). tez. 3 dln. 1 bd. 8°.

Brinkman's Cumulatieve (jaar)-catalogus van boeken voor 1940 tot 1945, bew. d. G. J. VAN DER LEK. Jg. 95–Jg. 100. Leiden, A. W. Sijthoff, 1941–46. 6 dln. 8°.

—— voor 1946, bew. d. G. J. VAN DER LEK en D. DE JONG. Jg. 101. Leiden, A. W. Sijthoff, 1946. 8°.

—— voor 1947–.... bew. d. D. DE JONG. Jg. 102–... Leiden, A. W. Sijthoff, 1947–.... 8°.

Overheidsuitgaven, Nederlandse. Lijst van in Nederland verschenen officiële uitgaven, bewerkt door het Ruilbureau der Koninklijke Bibliotheek. XI, XII–XIII, XIV–XVIII. 1939, 1940–41, 1942–46. 's-Grav., Staatsdrukkerij, 1941, '43 en '47. 3 dln. 8°.

Overzicht van de belangrijkste oorspronkelijke Nederlandsche uitgaven, vooral van de 20ste eeuw. 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1940. 8°.

Uitgave gestaakt.

Jong, J. de. Bibliographie des éditions françaises clandestine imprimées aux Pays-Bas pendant l'occupation allemande, 1940 1945. Préface de Vercors. La Haye-Paris, Editions A. A. M. Stols 1947. 8°.

AMSTERDAM. — **Kronenberg, M. E.** Keulsche boeken te Amsterdam gedrukt. (Het Boek. Dl. XXIV. 1936–37. p. 260; Dl XXVI. 1940–42. p. 73).

ANTWERPEN. — **Gessler, J. F.** Van een vroom boekje op magistraatsbevel verminkt. Een historico-bibliographische schets. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XIX. 1941).

,,Marianum Hasletum sive historia per-antiquae miraculosae imaginis, et capellae, nec non Fraternitatis insignis B. Mariae, apud Haselentenses. Collectore F. Henrico Ionghen. Antv., apud Petrum Bellerum, 1660."

—— **Verheyden, P.** Anatomische uitgave van Cornelius Bos en Antoine des Goys. Antwerpen, 1542. (De Gulden Passer. Jg. 18. 1940).

BRUGGE. — **Kronenberg, M. E.** Metaalgravures in een druk van Heynricus de Valle te Brugge (a° 1503). m. afb. (Het Boek. Dl. XXVI. 1940–41).

GOUDA. — **Degroote, G.** Vanden drie blinde danssen. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XX. 1942).

Vertaling van PIERRE MICHAULT, La danse aux aveugles. Incunabel (Gouda, Ger. Leeu, 1482) in de Kon. Bibl. te København.
Met naschrift in De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943. p. 210.

TONGEREN. — **Brassinne, J.** Deux placards tongrois inédits. m. facs. (Het Boek. Dl. XXVI. 1940–41).

ZWOLLE. — **Kronenberg, M. E.** Incunabel of post-incunabel? (naar aanleiding van twee drukken van Peter of Thieman Os van Breda in Zwolle). (Het Boek. Dl. XXVI. 1940–42).

b. Duitsland.

Baginsky, P. H. German works relating to America, 1493–1800. A list comp. from the collections in the N.Y. Public library. I–X. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 42, 43, 44. 1938–1940).

Hainebach, H. German publications on the United States, 1933–1945. Prt. I, II. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948).

Hirsch, R. A survey of books printed in Germany between 1501 and 1530. The bookproduction in the German speaking cultural area. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIV. 2. 1940).

Bücherverzeichnis, Deutsches. Eine Zusammenstellung der n deutschen Buchhandel erschienenen Bücher, Zeitschriften und .andkarten. Mit einem Stich- und Schlagwortregister. Bearbeitet on der bibliographischen Abteilung des Börsenvereins der deutchen Buchhändler zu Leipzig. Bd. XX 1936–1940. Titelverzeichis A–K. — Bd. XXI 1936–1940. Titelverzeichnis L–Z. — Bd. XII 1936–1940. Schlagwortreg. A–Z. Leipzig, Börsenverein der eutschen Buchhändler, 1942–43. 3 dln. gr. 8°.

Bücher, Deutsche, 1939–1945. Eine Auswahl. Unter Mitwirung zahlreicher Fachgelehrter, herausgeg. von H. W. EPPELSIEIMER. Frankf. a. M., Buchhändler-Vereinigung, 1947. 8°.

LÜBECK. — **Hellström, C. G.** Några nyfunna blad av Missale rdinis Fratrum Minorum 1504. (gedr. in Lübeck door St. Arndes). Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVIII. 1941).

—— **Kazmeier, A. W.** Der Drucker der Melusine und Heinrich oster. Ein Beitrag zu Lübecks frühester Druck- und Einbandunst. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

—— **Weber, F.** Ein Druckerscherz in einem Lübecker Frühlruck. (Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVII. 940).

MAINZ. — **B(ockwitz, H. H.).** Die Gutenbergbibel. m. bijl. (reroductie in natuurgetrouwe kleurendruk). (Archiv für Buchgewere u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 7/8).

—— **Collijn, I.** Provinciale Romanum, ett nyfunnet Gutenergstryck. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXI. 1944).

—— **Hupp, O.** Der Neudruck des Canon missae und der Sandgüss. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

—— **Mori, G.** Der Typen-Neudruck des „Canon Missae" vom Jahre 1456/57. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

—— **Ruppel, A.** Ein bisher unbekannter Gutenberg-Druck aufgefunden: Das „Provinciale Romanum". m. afb. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 3/4).

—— **Schmidt-Herrling, E.** Ein Doppelblatt des Canon Missae von 1458 in der Universitätsbibliothek Erlangen. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

—— **Wehmer, C.** Mainzer Probedrucke in der Type des sogenannten Astronomischen Kalenders für 1448. Ein Beitrag zur Gutenbergforschung. Mit einer Untersuchung: Der Astronomische Kalender eine Planetentafel für Laienastrologen, von V. STEGEMANN. München, Leibniz Verlag, 1948. m. 12 pl. 4°.

MAINZ. — **Zedler, G.** Das Mainzer Catholicon von 1460. (Zen-tralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1943).

NEURENBERG. — **Duniway, D. C.** A study of the Nurember Chronicle. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV 1. 1941).

WORMS. — **Clemen, O.** Der Wormser Druck der Scherzrede D generibus ebriosorum von c. 1550. (Zentralblatt f. Bibliothekswese Jg. LVIII. 1941).

ZITTAU. — **B(ockwitz, H. H.).** Neue Zittauer Drucke. m. bijl (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 5)

Zie ook: Cat. V. pag. 101.

c. Frankrijk.

Le Soudier, H. Bibliographie française. Recueil de catalogue des éditeurs français, accompagné d'une table alphabétique pa noms d'auteurs et d'une table systématique. Paris, H. Le Soudier 1896. 5 dln. 8°.

Répertoire de bibliographie française, mentionnant tous le ouvrages imprimés en France et aux colonies et les ouvrages fran çais publiés à l'étranger 1501–1930. Fasc. X. Paris, Letouzey e Ané, 1941. 4°.

LORENZ. — **Catalogue général** de la librairie française. T XXXIII, XXXIV. 1922–1925. Table des matières. Paris, Hachette 1945. 2 dln. 8°.

Librairie, La, française 1933–1945. Catalogue général de ouvrages parus du 1er janvier 1933 au 1er janvier 1946. 1e Partie Répertoire par auteurs A–K; L–Z. Paris, Au Cercle de la Librairie (1948). 2 dln. 4°.

Biblio 1939–1947. Catalogue des ouvrages parus en langue fran çaise dans le monde entier. Vol. VI–XIV. Paris, Hachette, 1940 '47. 9 dln. 8°.

Carteret, L. Le trésor du bibliophile. Livres illustrés moderne 1875–1945 et Souvenirs d'un demi-siècle de bibliophilie de 1887 1945. T. I–V. Paris, L. Carteret, 1946–'48. m. facs. en titelvign 5 dln. 8°.

Mahé, R. Les artistes illustrateurs. Répertoire des éditions d luxe de 1900 à 1928 inclus. Complément de la ,,Bibliographie de livres de luxe'' et addenda. Paris, R. Kieffer, 1943. 8°.

—— Bibliographie choisie. Editions numérotées. (Le Courrie graphique. 6e–7e Année. 1947–'48. nos. 33–36).

LIMOGES. — **Collins, A. J.** The printer's copy for an apparently st Limoges Service-book. (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).
Bibliographical notes.

LYON. — **Dalbanne, C.** Typographie lyonnaise au XVe siècle. yon, „Amis de la Bibl. de Lyon", 1934. m. facs. en afb. 4°. (Documents... de la bibliothèque de Lyon. XI).
I. Lettre d'Indulgences, 1478.
II. Lyon et Florent, 1500.

d. Groot-Brittannië en Ierland.

Allison, A. F. Early English books at the London Oratory. A ipplement to S.T.C. (Short-title Catalogue). (The Library. 5th. eries. Vol. II. 1947–48).

Willard, O. M. The survival of English books printed before 640: a theory and some illustrations. (The Library. Vol. XXIII. 942–43).

Catalogue, The English, of books, 1936–1941. Books issued in reat Britain & Ireland. Vol. XIV, ed. by J. D. Stewart. London, he Publishers' Circular, 1945. 8°.

Catalogue, The English, of books for 1941, 1942, 1943. Books ssued in the United Kingdom. London, The Publishers' Circular, 942–44. 3 dln. 8°.

Whitaker's Cumulative book list. The complete list of all books ublished in the United Kingdom ... 1944–'48. London, J. Whitaker & Sons, 1944–'48. 5 dln. 4°.

e. Italië.

Biblioteca di bibliografia italiana, dir. da A. Sorbelli e R. Ridolfi. Vol. XIII–XVIII. Firenze, L. S. Olschki, 1934–1948. 6 dln. 8°.
XIII. C. FRATI. Dizionario bio-bibliografico. 1934.
XIV. G. FUMAGALLI. Bibliografia Rodia. 1937.
XV. N. D. EVOLA. Ricerche storiche sulla tipogr. Siciliana. 1940.
XVI. G. FUMAGALLI. Vocabolario bibliografico. 1940.
XVII. E. ARMAO. Vincenzo Coronelli. 1944.
XVIII. C. SARTORI. Bibliogr. delle opere stampate da O. Petrucci. 1948.

(Avanzi, G.). La bibliografia italiana. Guida sistematica e anaitica degli scritti principali di bibliologia, bibliografia e biblioteconomia, pubblicati in Italia dal 1921 al 1941, dal 1921 al 1946. Roma, Istituto nazionale per le relazioni culturali con l'estero, 941–1946. 2 dln. kl. 8°.

Ferrari, L. Onomasticon. Repertorio biobibliografico degli crittori italiani dal 1501 al 1850. Milano, U. Hoepli, 1947. 4°.

CREMONA. — **Finni, V.** Pietro e Tommaso Piasi tipografi cremonesi del secolo XV. Notizie bio-, bibliografiche, storico-giuridiche e genealogiche. (La Bibliofilia. Anno XLIII. 1941).

FLORENCE. — **Ridolfi, R.** Note sul Priscianese stampatore e umanista fiorentino. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLIII. 1941).

MESSINA. — **Evola, N. D.** I „Miracoli della Vergine" e „Fiore di virtù", stampati a Messina nel quattrocento. m. facs. (La Bibliofilia. Anno XLVII. 1945).

VENETIË. — **Alberti, G.** Incunabuli veneziani di Giovanni e Vindelino da Spira ø nella Biblioteca Civica di Sansepolcro. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

—— **Trenkler, E.** Eine illuminierte Venezianische Inkunabel der Österreichischen Nationalbibliothek. m. facs. (Phaidros. Jg. I 2. Wien, 1947).

Breviarium Romanum ordinis S. Augustini. Venezia, Andrea Torresanus 1481.

ea. Luxemburg.

Frieden, P. Bibliographie Luxembourgeoise, 10 Sept. 1944–3 Dec. 1945. Luxembourg, Editions „D'Hémecht", 1946. 8°.

f. Oostenrijk. Hongarije.

Bibliographie, Oesterreichische. Verzeichnis der österreichischen Neuerscheinungen, bearb. von der Österreichischen Nationalbibliothek. Wien, Ver. der österr. Buch-, Kunst- und Musikalienhändler, 1946–... 8°.

Sándor, K. Magyar Könyvészet 1911–1920. I. Kötet A–K; II Kötet L–Z. Budapest, Királyi Magyar egyetemi nyomda, 1939–42. 2 dln. 8°.

ZUID-TIROL. — **Dörrer, A.** Ladinische Drucke. m. facs. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

—— —— Mittelalterliche Bücherlisten aus Tirol. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LI. 1934).

g. Rusland. Polen. Finland.

Soviet books, New. Moscow, Mezhdunarodnaja Kniga, 1948 aflev. 3–6. 8°.

Yarmolinsky, A. Studies in Russian Americana. I–VI. m. facs. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 43–47. 1939–43).

I. The earliest account (1530?)
II. Bielski's Chronicle (1584).
III. 17th century translations.
IV. 17th century compilations.
V. The 18th century.
VI. Summary.

Borski, L. M. A short history of early printing in Poland. [With chronological list of Polish books from 1465–1620]. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47. 1943).

Yarmolinsky, A. Bibliographical studies in early Polish Americana. I–V. m. facs. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 38–40. 1934–36).

I. Stobnica's Introductio in Ptolomei Cosmographiam (1512).
II. Matthew of Szamotuly, Copernicus, Honter.
III. Bielski's Chronicle.
IV. Sundry works chiefly in the vernacular: 1581–1696.
V. Krzysztof Arciszewski.

Zie ook: Cat. V. p. 218.

Pakarinen, S. Suomalainen Kirjallisuus. La littérature finnoise, catalogue alphabétique et systématique, 1936–1938. Helsinki, Suomalaisen kirjallisuuden seura, 1940. 8°.

h. Skandinavië.

Denemarken. Noorwegen. Zweden.

Nielsen, L. Nye Bidrag til dansk Biblilgrafi indtil Aar 1600. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXIX. 1942).

Rasmusson, N. L. Ett okänt dankst tryck från 1560–talet och några likartade svenska tryck. m. afb. (Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVII. 1940).

Ehrencron-Müller, H. Stikordsregister til den danske skønlitteratur for 1909–1940, med tillaeg indtil 1840. København, G. E. C. Gads Forlag, 1941. 2 dln. 1 bd. 8°.

Bogfortegnelse, Dansk, for aarene 1935–1939, unarbejdet af H. Ehrencron-Müller, H. Topsøe-Jensen, E. Allerslev Jensen; for aarene 1940–1944, unarbejdet af H. Topsøe-Jensen, E. Allerslev Jensen. København, G. E. C. Gads Forlag, 1941, 1948. 2 dln. 8°.

Aarskatalog Dansk Bogfortegnelse 1945–... Aargang 95–... København, G. E. C. Gads Forlag, (1946–...). 8°.

Bokfortegnelse, Norsk, for 1936–1940, utgitt av Universitetsbiblioteket. Oslo, den Norske Bokhandlerforening, 1943. 8°.

Arskatalog over Norsk litteratur, 1941–..., utgitt av den Norske bokhandlerforening, utarbeidet av G. E. Raabe. Oslo, 1942–... 8°.

Jg. 1942 ontbreekt.

Bibliography, Norwegian. A brief survey, publ. by the Univ. Libr. of Oslo. Oslo, Grøndahl & Søns, 1947. 8°.

Collijn, I. Ett hittills obeaktat 1500-talstryck hörande til Sveriges bibliografi. m. facs. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXX. 1943).

—— Ännu ett plagiat av ett 1600-talstryck. Tillägg. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXX. 1943).

Dahlberg, R. Petrus Johannis Gothus' ,,Om korss och anfechtning''. Stockh. 1606. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXX. 1943).

Lindquist, D. Böneordning från Strängnäs 1630. m. facs. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIV. 1947).

Sallander, H. En hittills okänd upplaga av Manuale Sveticum. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIII. 1946).

Bok-Katalog, Svensk, för åren 1926–1930, utarbetad av H. E. Lagerquist; för åren 1931–1935, utarbetad av C. Efvergren (†) och R. Eriksson. Stockholm, Svenska bokförläggareforeningen, (1934, 1942). 2 dln. gr. 8°.

Arskatalog för Svenska bokhandeln utgiven av Svenska bokförläggareföreningen 1936–... Stockh., 1937–... 8°.

Catalogus van de Bibliotheca Svecica en van de overige Zweedse werken, aanwezig in de Universiteitsbibliotheek van Amsterdam, bew. door B. Wolterson, m. voorw. van H. de la Fontaine Verwey. Amsterdam, Stadsdrukkerij, 1948. 8°.

i. Spanje. Portugal.

Catalogo general de la libreria española e hispanoamericana. Años 1901–1930. Autores. T. IV. Madrid, Instituto nacional del libro español, 1944. 8°.

Palencia, A. G. Libros españoles, 1939–1945. Madrid, Instituto Nicolas Antonio, 1948. m. afb. 8°.

Catalogo de libros españoles y publicaciones estranjeras sobre España e Hispanoamérica. (Prólogo d. C. F. A. van Dam). Utrecht, Bibliotheek der Rijksuniversiteit, 1948. 8°.

Bespr. door H. A. Stolk. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 5).

Cataloniё. — **Vindel, F.** El arte tipográfico en España durante el siglio XV. Cataluña. Prólogo d. A. G. de Amezúa. Madrid, Ministerio de asuntos exteriores, 1945. m. 246 afb. gr. 4°.

Anselmo, A. J. Bibliografia das obras impressas em Portugal no século XVI. Lisboa, Oficinas gráficas da Biblioteca Nacional, 1926. m. afb. en facs. 4°.

Thomas, H. Short-title catalogue of Portuguese books printed before 1601 now in the British Museum. London, British Museum Publications, 1940. 8°.

—— An unknown impression by the printer of the first edition of the „Lusiadas". m. facs. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

Catalogue of an exhibition commemorating the 800th anniversary of the foundation of Portugal in 1140 and the 300th anniversary of the restoration of her independence in 1640. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 45. 1941).

k. Zwitserland.

Buch, Das Schweizer. Bibliographisches Bulletin der Schweizerischen Landesbibliothek. Jg. 43–... Bern, Verlag des Schweizerischen Buchhändlervereins, 1943–... 8°.

Serie A. Erscheinungen des Buchhandels (halbmonatlich).
Serie B. Erscheinungen ausserhalb des Buchhandels (zweimonatlich).

Bücher-Katalog, Schweizer, 1945–46, herausgeg. vom Schweizerischen Buchhändlerverein. Basel, Helbing & Lichtenhahn, (1946). 8°.

Books of Switzerland. Catalogue [of the exhibition at the Suffolk Galleries], London, April 26th–May 25th 1946. [With introduction: „Switzerland and Swiss books", by M. HÜRLIMANN]. London, Suffolk Galleries, 1946. m. afb. 8°.

Books, Swiss, through five centuries. Catalogue of the historical section of the „Books of Switzerland". Exhibition at the Suffolk Galleries, London, April 26th–May 25th 1946. (London, Suffolk Galleries, 1946). m. facs. 8°.

l. Noord-Amerika en Canada.

Paltsits, V. H. Proposal of Henry Stevens for a „Bibliographia Americana" to the year 1700, to be published by the Smithsonian Institution. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 4. 1942).

Wright, L. H. American fiction 1774–1850. A contribution toward a bibliography. Rev. ed. San Marino, (Huntington Library publications), 1948. 8°.

Hackett, A. P. Fifty years of best sellers 1895–1945. New York, R. R. Bowker Co., 1945. 8°.

Catalogue of copyright entries. Published by the Library of Congress, Copyright Office. Washington, Government Printing Office, 1919–194... 8°.

Book-Index, The Cumulative. A world list of books in the English language, 1938–1942, ed. by MARY BURNHAM a. REGINA GOLDMAN. New York, H. W. Wilson Co., 1945. fol.

—— Jan. 1943–June 1945, ed. by MARY BURNHAM a. REGINA GOLDMAN. New York, H. W. Wilson Co., 1946. gr. 8°.

—— July–Dec. 1945; Jan. 1946–...

Books published in the United States 1939–1943. A selection for reference libraries. Chicago, Am. Libr. Association, 1945. 8°.

Publisher' Trade List Annual, The. 1944. 72d year. New York, R. R. Bowker Co., 1944. 8°.

Renstrom, A. G. The earliest Swedish imprints in the United States. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIX. 3. 1945).

Streeter, Th. W. Notes on North American regional bibliographies. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 3. 1942).

ALABAMA. — **Ellison, R. C.** Check list of Alabama imprints, 1807–1870. (Montgomery), University of Alabama Press, 1946. 8°.

I Newspapers; II Periodicals; III Books, pamphlets, broadsides, maps a. music.

ARKANSAS. — **Allen, A. H.** Arkansas imprints, 1821–1876. New York, R. R. Bowker Co., 1947. 8°.

Uitgave van The Bibliogr. Society of America.

CHARLESTON. — **Shearer, J. F.** French and Spanish works printed in Charleston, South Carolina. m. afb. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIV. 2. 1940).

DAKOTA. — **Allen, A. H.** Dakota imprints, 1858–1889. New York, R. R. Bowker Co., 1947. 8°.

Uitgave van The Bibliogr. Society of America.

m. Zuid- en Midden Amerika.

Thomas, H. Short-title catalogue of Spanish-American books printed before 1601 now in the British Museum. London, British Museum Publications, 1944. 8°.

n. Afrika. Azië.

ZUID-AFRIKA. — **Nienaber, P. J.** Bibliografie van Afrikaanse boeke. Dl. I. Apr. 1861–Apr. 1943; Dl. II. Apr. 1943–Okt. 1948. Johannesburg, 1943–'48. 2 dln. 8°.

ZUID-AFRIKA. — **Coetzee, N. S.** Suid-Afrikaanse katalogus van boeke. Volledige uitgave 1900–1942. Met bijvoegsel van boeke gedurende 1943 uitgegee en 'n lys van uitgewers en boekhandelaars, en een lys van die vernaamste tydskrifte en koerante, wat in Suid-Afrika uitgegee is. Kaapstad, z.n., 1943. 8°.

—— —— Dl. VI–VIII: Oct. 1943–Sept. 1946. Stellenbosch, 1945–'47. 3 dln. 4°.

—— —— Maandelikse bijvoegsel no. 1–... Oct. 1945–... 8°.

—— **Index** to South African periodicals, issued by the South African Library Association. Repertorium van Suid-Afrikaanse tydskrifartikels, uitgegee deur die Suid-Afrikaanse Biblioteekvereniging. Dl. II–VII, 1941–47. Johannesburg, 1943–48. 2 dln. 4° en 5 dln. fol.

Van Dl. IV af gestencild en uitgeg. door de Openb. Leesz. van Johannesburg.

INDONESIË. — **Ockeloen, G.** Catalogus van boeken en tijdschriften uitgegeven in Ned. Oost-Indië van 1870–1937. Met voorw. — Catalogus dari Boekoe-boekoe dan Madjallah-madjallah jang diterbitkan di Hindia Belanda dari tahoen 1870–1937. Dengan pengantar kata. Batavia-Amsterdam, G. Kolff & Co, (1940). 2 dln. 8°. (gestenc.).

Dl. I Nederlandsche taal. — Dl. II Inheemsche talen.
Achter in dl. I een Lijst van drukkerijen en een Lijst van niet meer bestaande drukkerijen in Ned. Indië.

—— —— Bibliografische beschrijving van in Ned.-Indië verschenen boeken in de jaren 1938–1941 en enkele aanvullingen op de gestencilde catalogus verschenen in 1939. Dl. I. Nederlandsche uitgaven. Batavia, G. Kolff & Co., 1942. 8°.

4. Speciale Bibliografie.

a. Aanplakbiljetten. Uithangtekens.

Kamminga, D. J. Oude adreskaarten in steen en hout. Dokkum, J. Kamminga, 1948. m. afb. 8°.

b. Aardrijkskunde en Geschiedenis.

1. Algemeen.

Aardrijkskunde en reizen.

Colin, E. Bibliographie géographique internationale 1938–1944 (XLVIIIe–LIVe bibliographie annuelle). Paris, Librairie Armand Colin, 1939–'47. 3 dln. 8°.

(Migliorini, E.). Geografia e viaggi. Roma, I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.

Pleysier, A. Een gids voor de zelfstudie van de economische aardrijkskunde. Amsterdam, Instituut voor Arbeidersontwikkeling, (± 1925). 8°.

Boekenlijsten voor arbeiders. IV.

Wilson, W. J. The textual relations of the Thacher manuscript on Columbus and early Portuguese navigations. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIV. 3. 1940).

Geschiedenis.

Courcelle, P. Histoire littéraire des grandes invasions germaniques. Paris, Hachette, 1948. m. krtn. en bibliogr. 8°.

Nabholz, H. Einführung in das Studium der Mittelalterlichen und der neueren Geschichte. Zürich, Schulthess & Co., 1948. 8°.

Met lijsten van bronnen voor de studie der geschiedenis van de Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd.

Oorlogen-literatuur.

Collection importante de livres, journaux, dessins, caricatures, documents et cartes, relatifs à la guerre franco-allemande de 1870-1871, appartenant à feu M. JULES CROISSANDEAU. Catalogue de la vente amiable, avec préface de A. B. Orléans, s.n., (1928). 8°.

Kriegsschuldfrage, Die. Ein Verzeichnis der Literatur des In- und Auslandes, betreffend die Geschichte des imperialistischen Zeitalters ... Leipzig, Börsenverein der deutschen Buchhändler, 1925. 8°.

Ellinger, W. B., a. **H. Rosinski.** Sea power in the Pacific 1936-1941. A selected bibliography of books, periodical articles, and maps from the end of the London Naval Conference to the beginning of the war in the Pacific. With an introduction by E. MEAD EARLE. Princeton, Princeton Univ. Press, 1942. 8°.

Huntington, Th. W. The Trojan-horse bibliography. The European ,,Fifth Column'' and American Morale-resistance, 1939-1940. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 44. 1940).

2. Nederland. België.

(*Algemeen. Pamflettenverzamelingen. Bibliografie van afzonderlijke steden*).

Gast, A., en **N. B. Tenhaeff.** Repertorium van boeken en tijdschriftartikelen op het gebied van de geschiedenis van Nederland, verschenen in het jaar 1940. Groningen, P. Noordhoff, 1943. 8°.

Samengest. in opdracht van het Ned. Comité voor geschiedkundige wetenschappen.

Bespr. door SJ. DOUMA in Bibliotheekleven. Jg. XXIX. 1944.

Repertorium betreffende Nederlandsche monumenten van geschiedenis en kunst, (voornamelijk van tijdschriftartikelen). Dl. I. 1901–1934; Dl. II. 1935–1940, (samengest. door D. P. M. GRASWINCKEL, e.a.). 's-Grav., Ned. Oudheidk. Bond, 1940–43. 2 dln. 8°.

Vermaseren, B. A. De Katholieke Nederlandsche geschiedschrijving in de XVIe en XVIIe eeuw over den opstand. Maastricht, Gebrs. van Aelst, 1941. m. titelpl. en bibliogr. 4°.

Alphen, G. van. Catalogus der pamfletten van de Bibliotheek der Rijksuniversiteit te Groningen 1542–1853 (niet voorkomende in de catalogi van Broekema, Knuttel, Petit, van Someren, Tiele en Van der Wulp). Groningen, J. B. Wolters, 1944. m. titelpl. 4°.

AMSTERDAM. — **Bibliografie** van Amsterdam. Alphabetische en chronologische lijst. Amst., V.V.V., 1941. 2 gestenc. lijsten. fol.

—— **Dronckers, Emma.** Catalogus van de tentoonstelling „Literatuur over Amsterdam 5 Mei 1945–1 Jan. 1948", in het Kon. Paleis te Amsterdam. Met een woord ten geleide van ARN. J. D'AILLY, burgemeester van Amst. en een voorw. van P. J. MIJKSENAAR. Amst., Bur. voor Pers, Propaganda en Vreemdelingenverkeer Gemeente Amst., 1948. 8°.

De catalogus werd op 23 Jan. 1948 ten paleize overhandigd aan Koningin Wilhelmina door Mej. E. Dronckers, t.g.v. de aanbieding der verzameling, uit naam der inzenders, aan H.M., tot vestiging van een hand-biliotheek over Amsterdam in het Paleis op de Dam.

—— **Jensen, J. N. Jacobsen.** Reizigers te Amsterdam. Beschrijvende lijst van reizen in Nederland door vreemdelingen vòòr 1850. Supplement. Amsterdam, Genootschap Amstelodamum, 1936. 8°.

—— **Mijksenaar, P. J.** Leert lezend uw stad kennen! Keuzelijst van boeken en brochures. Amsterdam, Commissie voor Heemkunde, 1943. 8°.

Uit een voordracht over 2000 boeken en brochures over Amsterdam.

—— **Smit, D.** Bibliographie der geschriften betreffende Amsterdam, verschenen in de jaren 1901–1905, 1906–1910, 1911–1915. Amst. 1907, 1912, 1917. (Overdrukken uit het Jaarboek Amstelodamum. V, X en XV).

ANTWERPEN. — **Goris, J. A.** Lof van Antwerpen. Hoe reizigers Antwerpen zagen, van de XVe tot de XXe eeuw. Brussel, Standaard Boekhandel, 1940. m. bibliogr. 8°.

FRIESLAND. — **Friserne.** Land og folk. Sprog og litteratur. Fortegnelse over o. 650 skrifter, for størstedelen, skänkede af Etatsraad AUGUST REGENBURG og Godsejer PIETER DE CLERCQ. Aarhus, Statsbiblioteket, 1933. m. portr. en ex.libris. 8°.

GRONINGEN. — **Riddering, J. H.,** en **G. G. Wolthuis.** Lijst van door Groningers geschreven werken van af de Middeleeuwen tot heden ten dage. Groningen, Erven B. van der Kamp, (1941). 4°.

LIMBURG. — **Kemp, M.** Limburgensia. Beredeneerde bibliographie van boeken, betrekking hebbende op Nederlandsch Limburg. Eerste Reeks. Maastricht, ,,Veldeke'', 1947. 8°.

3. Duitsland.

Paul, G. Die räumlichen und rassischen Gestaltungskräfte der grossdeutschen Geschichte. München-Berlin, J. F. Lehmann, 1938. m. afb. en krtn. 8°.

Ritter, P. Kolonien im deutschen Schrifttum. Eine Uebersicht über deutsches koloniales Schrifttum unter Berücksichtigung nur volksdeutscher Autoren, herausgeg. vom Reichskolonialbund. Berlin, Die Brücke zur Heimat, 1936. 8°.

Schrifttum, Koloniales, in Deutschland. München, Zentralverlag der N.S.D.A.P., Franz Eher Nachf., 1941. 8°.
Schriften des Kolonialpolitischen Amtes.

ROERGEBIED. — **Corsten, H.** Bibliographie des Ruhrgebietes. Das Schrifttum über Wirtschaft und Verwaltung. Essen, Essener Verlagsanstalt, 1943. m. reg. 2 dln. 8°.
Schriften der volkswirtschaftlichen Vereinigung im rheinisch-westfälischen Industriegebiet. Neue Folge. Hft. 6.

4. Frankrijk.

Caron, P., et **H. Stein.** Répertoire bibliographique de l'histoire de France. Tome VI. 1930–1931. Paris, Aug. Picard, 1938. 8°.

Eléments de bibliographie sur l'histoire des idées et des faits politiques, économiques et sociaux depuis le milieu du 18e siècle. Paris, Editions Domat-Montchrestien, (1947). 8° (gestenc.).
Fondation nationale des sciences politiques.

Gandilhon, R. Bibliographie générale des travaux historiques et archéologiques publiés par les Sociétés savantes de la France, dressée sous les auspices du ministère de l'Education nationale. Période 1910–1940. T. I. Paris, Imprimerie Nationale, 1944. 4°.

Hayden, H. E. French revolutionary pamphlets. A check list of the Talleyrand and other collections. Supplement. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 49. 1945).
Zie Cat. V. p. 214.

Puget, H., e.a. Bibliographie de la fonction publique et du personnel civil des administrations publiques. Paris, Editions Domat-Montchrestien, 1948. 8°. (gestenc.).
Fondation nationale des sciences politiques. Centre de recherches administratives.

BAYONNE. — **Barbe, F.** Essai d'une bibliographie de Bayonne et de ses environs (1550–1920), à l'exclusion des textes basques et des ouvrages traitant spécialement de la langue et de la littérature basques, accompagné de quelques extraits. Bayonne, A l'Enseigne des arts graphiques, 1935. m. suppl. en app. 8°.
Niet in de handel.

JEANNE D'ARC. — **Hulshoff, M. H.** Catalogus van de collectie [Jeanne d'Arc, schenking van H. E. KOOPMANS VAN BOEKEREN aan de Univ. Bibl. te Utrecht], m. voorw. van P. VALKHOFF. Utrecht, Univ. Bibl., 1940. m. portr. 8°.

NAPOLÉON. — **Niel, J. C.** Quelques livres scolaires de Napoléon. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947).

5. Groot-Brittannië en Ierland.

Catalogue of the pamphlets, books, newspapers and manuscripts relating to the civil war, the commonwealth, and restoration, coll. by GEORGE THOMASON, 1640–1661. Vol. I, II. London, British Museum, 1908. 2 dln. 8°.

Collins, D.C. A handlist of news pamphlets, 1590–1610. [With an index of printers and publishers of news pamphlets]. London, South-West Essex Technical College, 1943. 8°.
Bespr. door L. HANSON. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46. p. 203).

Frewer, L. B. Bibliography of historical writings published in Great Britain and the Empire 1940–1945. Oxford, B. Blackwell, 1947. 8°.
Ed. for the British National Committee of the Intern. Comm. of Historical Sciences.

Milne, A. T. Writings on British history, 1936. A bibliography of books and articles on the history of Great Britain from about 450 A. D. to 1914, published during the year 1936, with an Appendix containing a select list of publications in 1936 on British history since 1914. London, Jonathan Cape, 1940. 8°.
Uitg. van de Royal Historical Society.

(Rye, R. A.). Catalogue of the collection of broadsides in the University Library (Goldsmith's library of economic literature). London, University of London Press, 1930. fol.

SCHOTLAND. — **Black, G. F.** The surnames of Scotland, their origin, meaning and history. Dictionary. Part I–XXXV. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47–50. 1943–46. pag. 614 e.v.).

—— —— The surnames of Scotland. List of the principal works referred to. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47. 1943. p. 602).

6. Italië.

Bracale, C., e **C. Urban.** Guida bibliografica di cultura fascista. Roma, G. Berlutti, (1925). kl. 8°.

Giaccardi, A., e. **S. Zanutto.** Italia d'Oltremare. Roma I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1940. 2 dln. 1 bd. kl. 8°.

I: A. Giaccardi. Sintesi della storiografia coloniale italiana fino al 1939.
II: S. Zanutto. Bibliografia dell' Italia d'Oltremare. Anno 1939.

(Migliorini, E.). Geografia e viaggi. Roma, I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.

Studi storici, militari; etnografia popolare. Roma, I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.

(Sulis, E.). Mussolini e il fascismo. Roma, I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.

Corsica. — **Starace, C.** Bibliografia della Corsica. Presentazione di G. Volpe. Ispi, Istituto per gli studi di politica internazionale, 1943. 4°.

Rhodos. — **Fumagalli, G.** Bibliografia Rodia, sotto gli auspici del Governo delle isole italiane dell' Egeo. Firenze, L. S. Olschki, 1937. m. titelvign. 8°.

Biblioteca di bibliografia italiana. XIV.

—— **Armao, E.** Aggiunte e correzioni alla ,,Bibliografia Rodia'' di G. Fumagalli. (La Bibliofilia. Anno XLVI. 1944).

—— **Göllner, C.** Stampe contemporanee sull' espugnazione di Rodi (1522). Complemento alla ,,Bibliografia Rodia'' del Fumagalli. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLIII. 1941).

7. Oostenrijk. Hongarije. Tsjecho-Slovakije.

Pittioni, R. Bibliographie zur Urgeschichte der Ostmark 1930–1938. Wien, F. Deuticke, 1940. 8°.

Tsjecho-Slovakije. — **Heifetz, A.,** a. **A. Berlstein.** A bibliography of Slavonic bibliography in English. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

8. Rusland. Polen. Finland.

Grierson, Ph. Books on Soviet Russia 1917–1942. A bibliography and a guide to reading. London, Methuen & Co., 1943. 8°.

Stokvis, Z. Een gids voor de zelfstudie van het Russische vraagstuk. Amsterdam, Instituut voor Arbeidersontwikkeling, (± 1925). 8°.

Boekenlijsten voor arbeiders. IX.

RUSLAND. POLEN. — **Heifetz, A. a. A. Berlstein.** A bibliography of Slavonic bibliography in English. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

Maliniemi, A., ja E. Kivikoski. Suomen historiallinen bibliografia 1901–1925. Finsk historisk bibliografi. Bibliographie historique finlandaise. I–II. Helsinki, Suomalaisen kirjallisuuden seuran kirjapainon oy, 1940. 2 dln. 1 bd. 8°.

Het 2e deel bevat het auteursregister.

Olsoni, E., ja T. Terä. Suomen itsenaïsyystaistelun bibliografia. Den Finska självständighetskampens bibliografi. (Bibliographie des finnischen Freiheitskampfes). Helsinki, Akateemisen kirjakaupan jaettavana, 1942. 8°.

9. Skandinavië. Lapland.

Acta Lapponica. Vol. I–V. Stockholm, Nordiska Museet, 1938–48. m. afb., krtn. en pl. 5 dln. gr. 4°.

I. E. MANKER. Die Lappische Zaubertrommel. Eine ethnologische Monographie. I. Die Trommel als Denkmal materieller Kunst. Stockh., Thule, 1938. m. afb., pl. en liter. lijst.

II. N. N. SKUM. Same Sita-Lappbyn. Bilder och lapsk text. Svensk övers. av I. Ruong. Stockh., Thule, 1938. m. portr. en pl.

III. K. TIRÉN. Die Lappische Volksmusik. Aufzeichnungen von Juvikos-Melodien bei den schwedischen Lappen. Aus dem schwed. Manuskr. übers. von I. Leux-Henschen, mit Einleit. von W. Peterson-Berger. Rekonstruktion u. Ubersetz. der lappischen Originaltexte von B. Collinder. Stockh., H. Geber, 1942. m. portr., pl. en muz.

IV. E. MANKER. Lapsk Kultur vid stora lule älvs Källsjöar. En etnografisk inventering inom uppdämningsområdet vid Suorva. Stockh., H. Geber, 1944. m. pl., tek., bibliografi en bijl. (krt).

V. K. NICKUL. The Skolt Lapp community of Suenjelsijd during the year 1938. Stockh., H. Geber, 1948. m. krtn., tek., tabb., 64 pl., bibliogr. en bijl. (krt).

10. Spanje.

Catalogo de libros españoles y publicaciones extranjeras sobre España e Hispanoamérica. (Met voorw. van C. F. A. van Dam). Utrecht, Bibliotheek der Rijksuniversiteit, 1948. 8°.

13. Amerika.

a. Algemeen.

Baginski, P. H. German works relating to America, 1493–1800. A list comp. from the collections of the N. Y. Public library. X. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 44. 1940).

Zie: Cat. V. p. 217.

Hainebach, H. German publications on the United States, 1933–1945. Prt. I, II. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948).

Westcott, A. A selected bibliography of American sea-power since 1775. fol. (getypte lijst).

Uit: A. WESTCOTT. American sea-power since 1775. Chic., Lippincott Co., 1947.

Yarmolinsky, A. Studies in Russian Americana. I–V. m. facs. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 43–46. 1939–42).

I. The earliest account (1530?).
II. Bielski's Chronicle (1584).
III. 17th century translations.
IV. 17th century compilations.
V. The 18th century.

b. Noord-Amerika. Canada.

CANADA. — **Catalogue, Canadian,** of books published in Canada, about Canada, as well as those written by Canadians, with imprint of 1930. New issue. Toronto, Public Library, 1931. 8°.

HOLLAND, MICH. — **Netherlands, The,** and America. A Clements Library Bulletin prepared on the 100th anniversary of the establishment of the City of Holland in Michigan. Ann Arbor, Univ. of Michigan Press, 1947. m. afb. en facs. 8°.

NEW ENGLAND. — **Jantz, H. S.** Unrecorded verse broadsides of 17th century New England, [with check list]. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIX. 1. 1945).

—— **Mussey, B.,** a. **S. L. Vigilante.** „Eighteen-hundred-and-froze-to-death". The cold summer of 1816 and Westward migration from New England, [with check list]. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948).

NEW YORK. CITY. — **Laer, A. J. H. van.** The Lutheran Church in New York, 1649–1772. Records in the Lutheran Church archives at Amsterdam, Holland. I–XII. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 48–50. 1944–46).

—— **Moriarty, J. H.** Directory information material for New York City residents, 1626–1786. A bibliographic study (with a list of 356 titles). (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

—— **Rodgers, C.,** a. **R. B Rankin.** Greater New York's golden anniversary, with a selected list of books relating to New York City. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948).

PENNSYLVANIA. — **Riccardi, S. J.** Pennsylvania Dutch (= deutsch) folk art and architecture. A selective annotated bibliography. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

c. Zuid- en Midden Amerika. Mexico. West-Indië.

Avellino, F. I. D. A latin-american reading list for the general eader. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

BRAZILIË. — **Gorham, R.** The folkways of Brazil. A bibliograhy. I–IV. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47–48. 943–44).

14. Afrika. Azië.

AFRIKA. — **Bibliography, A,** of African bibliographies. Reised to Febr. 1948. Cape Town, South African Public library, 948. 8°.

—— **Holzer, E.** Die Bücher der Afrikaforschung. m. afb. (Phiobiblon. Jg. XII. 1940).

CONGO. — **Bibliographie** ethnographique du Congo Belge et des égions avoisinantes. Vol. III. 1939–1940. fasc.4,5. Brux., G. van Campenhout, 1941, 1946. 2 dln. 8°.

Musée du Congo Belge. Publications du Bureau de documentation ethnographique.

—— **Heyse, Th., et J. Henrard.** Bibliographie du Congo belge et du Ruanda-Urundi (1939–1947). Préface par M. VAN DEN ABEELE. Bruxelles, G. van Campenhout, 1948. m. krt., afb. en portr. 8°.

Agriculture — Elevage produits et industries agricoles — Forets — Chasse — Pêche — Parcs — Flore et Faune.

—— **Monheim, Chr.** Congo-Bibliographie. Antwerpen, Boekhandel Veritas, 1942. 8°.

EGYPTE. — **Janssen, J. M. A.** Annual egyptological bibliograhy. Bibliographie égyptologique annuelle. 1947. Leiden, E. J. Brill, 1948. 8°.

International Association of Egyptologists. Association intern. des Egyptologues.

—— **Pratt, I. A.** Ancient Egypt: 1925–1941. Suppl. I–III. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 45–46. 1941–42).

Zie: Cat. V. p. 220.

AFGHANISTAN. — **Akram, M.** Bibliographie analytique de l'Afghanistan; avec préface de R. Grousset. Paris, Centre de documentation universitaire, 1947. 4°. (gestenc.).

I. Ouvrages parus hors de l'Afghanistan.

INDONESIË. — **Cramer, Ch. G.** Een gids voor de zelfstudie van het koloniale vraagstuk. Amsterdam, Instituut voor Arbeidersontwikkeling, (± 1925). 8°.

Boekenlijsten voor arbeiders. XI.

—— **Edelman, C. H.** Bodemkundige bibliographie van Ned. Indië. I 1850–1899; II 1900–1925; III 1926–1940. Wageningen, H.

Veenman & Zonen, 1941. 8°. (in:Studiën over de bodemkunde va Ned. Indië).

Publicatie van de stichting „Fonds Landbouw Export Bureau 191 1918". no. 24.

INDONESIË. — **Kennedy, R.** Bibliography of Indonesian peopl and cultures. New Haven, Yale University Press, 1945. m. krt 4°. (gestenc.).

Yale anthropological studies. Vol. 4.

—— **Literatuur-overzicht** over het jaar 1939 van de taa land- en volkenkunde en geschiedenis van Ned. Indië, door H. VA MEURS. 's:Grav., M. Nijhoff, 1940. 8°.

Uitgeg. door het Kon. Inst. voor de taal-, land- en volkenkunde van N Ind. te 's-Grav.

—— **Margadant, L.** Inleiding tot de Indische Staats- en adm nistratief-rechtelijke publicaties. Bussum, Paul Brand, 1947. kl. 8

Met literatuurlijst.

—— **Netherlands East Indies.** A bibliography of books p blished after 1930, and periodical articles after 1932, available U.S. libraries. Washington, (Government Printing Office), 1945. 4

Comp. by the Netherlands Studies Unit of the general reference a. bibl graphy division, Washington.

—— **Vreemden** over Indië. Een bloemlezing van getuigeniss van buitenlandsche schrijvers over Nederlandsch-Indië. Met een i leiding door J. C. WESTERMAN †. 's-Grav., Martinus Nijhoff, 1946.8

JAPAN. — **Nachod, O.** Bibliographie von Japan 1936–1937; m Ergänzungen für die Jahre 1906–1935. Bd. VI, bearb. von W. Ha nisch u. H. Praesent. Leipzig, K. W. Hiersemann, 1940. 8°.

—— **Trautz, F. M.** Japanbücher und japanische Bücher Deutschland. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Lpz. 19 4°).

MALAKKA. — **Denucé, J.** Oude Portugeesche bronnen over M lakka. m. bibliografie. (in: Prosper Verheyden gehuldigd. 1943).

MONGOLIË. — **Knoepfmacher, H.** Outer Mongolia. A selecti of references. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 48. 194

PALESTINA. — **Thomsen, P.** Die Palästina-Literatur. Eine i ternationale Bibliographie in systematischer Ordnung mit Autore und Sachregister. Bd. I–V. Leipzig, J. C. Hinrich, 1911–1938. 5 dl 8°.

Bd. I 1895–1904; Bd. II 1905–1909; Bd. III 1910–1914; Bd. IV 191 1924; Bd. V 1925–1934.

c. *Academische proefschriften.*

Catalogus van academische geschriften in Nederland en Ned landsch-Indië verschenen. Naam- en zaakregister op de jaargang I–X (1924–1933). 's-Grav., 1940. 8°. — Jg. XV–XVII 1938–194 's-Grav., Ned. Vereen. van Bibliothecarissen, 1941–'48. 3 dln. 8

Heide, W., u. F. Franzmeier. Presse-Dissertationen an deut-hen Hochschulen 1885–1938. Leipzig, Börsenverein der deutschen ıchhändler, 1940. 8°.

Jahresverzeichnis der deutschen Hochschulschriften 1939–'42, bearbeitet von der Deutschen Bücherei. Jg. 55–58. Leipzig, ›rsenverein der deutschen Buchhändler, 1940–'43. 4 dln. 8°.

List of American doctoral dissertations printed in 1931–1933, ep. by M. W. MAC NAIR. Wash., Government Printing Office,)33–35. 3 dln. 8°.

Sonnenschein, C. Verzeichnis in Deutschland erschienener uerer Dissertationen und Habilitationsschriften aus dem Gebiet r Tropenmedizin und Tropenhygiene, Auslandsmedizin und deren renzgebieten (1930–1938). Leipzig, J. A. Barth, 1940. 8°.

Trotier, A. H. Doctoral dissertations, accepted by American niversities, 1946–47. New York, H. W. Wilson Co., 1947. 8°.

ca. Advertentie- en reclamewezen.

Baarle, W. H. van, en **F. E. Hollander.** Reclamekunde. Leiden, . E. Stenfert Kroese, 1946. m. afb. 8°.

Literatuur-opgaven sluiten de hoofdstukken af.

Bibliographie op het gebied der reclame. (Revue der reclame. g. IV. no. 2. 1941).

d. Almanakken en kalenders.

Hoffman, C. Van kalenders en almanakken. (Tété. Jg. III. 1947. o. 3).

Marchesini, C. G. Almanacchi italiani. m. afb. (Gutenberg-ahrbuch 1940).

Prakke, H. J. Don Antonio Magino, onsterfelijk collaborateur nzer almanakkendrukkers. m. afb. 12°. (Overdruk uit Mededeelin-enblad van de Bedrijfsgroep Grafische Industrie. 3 Juli 1942).

—— De ware beeltenis van onzen onsterfelijken almanakken-)on. m. afb. 12°. (Overdruk uit Gemeenschappelijk Mededeelin-enblad. Oct. 1945).

—— De „Koevorder Almanak" (1791–1916?). (Overdruk uit laandblad „Drente", April-Juni 1941).

Schlossar, A. Taschenbücher und Almanache zu Anfang un-eres Jahrhunderts. I Deutschland. II Österreich und die Schweiz. n. afb. (Zeitschrift für Bücherfreunde. Jg. 1899/1900. Bd. I, II).

Stalpaert, H. De oudste Brugsche almanak. (De Gulden Passer Jg. XXI. 1943).

Willeumier-Schaleij, J. M. Lateldagen en Dies aegyptiaci i kalenders uit Middelnederlandse handschriften. (Het Boek. D XXVIII. 1944–46).

da. Archaeologie.

(Paribeni, R.) Archeologia, arti figurative, musica. Roma I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Es tero), 1941. kl. 8°.

e. Autografen.

Lehmann, P. Autographe und Originale namhafter lateinische Schriftsteller des Mittelalters. (in: Lehmann, Erforschung des Mi telalters. Lpz. 1941. 8°.).

Santoro, C. La collezione degli autografi della Biblioteca Tr vulziana. m. facs. (La Bibliofilia. Anno XLII. 1940).

Weinhold, L. Musikerautographen aus fünf Jahrhunderte Eine bedeutende Erwerbung der Leipziger Stadtbibliothek. r facs. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

ea. Beroepen.

Forrester, G. Occupations. A selected list of pamphlets. [Wi foreword by H. D. KITSON]. New York, H. W. Wilson Co., 1946. 8

Achterin: adreslijst van uitgevers en genootschappen.

h. Boekdrukkunst. Boek- en Bibliotheekwezen. Ex-libris.

Bibliographie falsch datierte Drucke. (Das Antiquariat. J IV. 1948. no. 21/22. p. 6; no. 23/24. p. 5).

Bockwitz, H. H. Zum Neudruck von Ernesti's „Wol-eingeric teter Druckerey". (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphi Jg. 77. 1940. no. 4).

Beschrijving van oude vak- en leerboeken der drukkunst.

Dangon, G. Une vogue dans la bibliophilie: Les catalogues caractères. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 3

Fachliteratur-Katalog, Graphischer. 11. Ausg. Berlin, Ve lag Deutscher Drucker, 1942. sm. 8°.

Hazen, A. T. A bibliography of the Strawberry Hill Press, wi a record of the prices at which copies have been sold. Together wi

bibliography and census of the detached pieces, by A. T. HAZEN a. . P. KIRBY. New Haven, Yale University Press, 1942. m. afb. en acs. 4°.

Kroniek, Bibliographische, (op het gebied van boekdrukkunst n boekwezen). (De Gulden Passer. Jg. XIX. 1941).

List of type specimens. (The Library. Vol. XXII. 1941–42).

Mc Lean, R. Printers' type-specimen books in England, 1920–40. m. afb. en bibliogr. (Signature. New Series: 5. 1948).

Mahé, R. Les artistes illustrateurs. Répertoire des éditions de uxe de 1900 à 1928 inclus. Complément de la Bibliographie des ivres de luxe et addenda. Paris, R. Kieffer, 1943. 8°.

—— Bibliographie choisie. Editions numérotées. (Le Courrier graphique. 6e–7e Année. 1947–'48. nos. 33–36).

(Pollard, G.). Catalogue of typefounders' specimens. m. facs. — Books printed in founts of historic importance. m. facs. — Works on typefounding, printing and bibliography. London, Birrell & Garnett, 1928. 3 dln. 1 bd. 4°.

Verkoopcatalogus van Birrell & Garnett.
Zie ook: Cat. IV. p. 77 en 446.

Ransom, W. Selective check lists of press books. A compilation of all important and significant private presses, or press books which are collected. Part I–IX. New York, Ph. C. Duschnes, 1945–1948. 9 aflev. 8°.

Zal in 12 aflev. compl. zijn.

Reference-works, Selected, on typography and the graphic arts. An introductory list. (Print. Vol. II. no. 3/4. 1941).

Schwencke, J. Beschrijvende bibliografie van het exlibris in Nederland en België, 1837–1946. (in: Schwencke, Exlibriskunde. 1947).

Steeves, H. A. Index to graphic arts printing processes. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47. 1943).

k. Cartografie.

Almagià, R. Il globo di Livio Sanuto. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLVIII. 1946).

—— I mappamondi di Enrico Martello e alcuni concetti geografici di Cristoforo Colombo. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLII. 1940).

—— Un prezioso cimelio della cartografia italiana. Il planisfero di Urbano Monti. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLIII. 1941).

Almagià, R. Su un gruppo di mappamondi italiani del secolo XVI. (La Bibliofilia. Anno XLIV. 1942).

Arbeiter, B. Die Wiedergeburt der Bildkarte. m. afb. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

Bibliographie cartographique française 1938–1945, [préparée à la Bibliothèque Nationale, sous la direction de Mlle. Foncin, avec la collaboration de Mme. Sommer]. Paris, Comité Nationale de géographie française, 1947. 8°.

Caraci, G. Appunti sui cartografi portoghesi Teixeira e specialmente su Joáo Teixeira. (La Bibliofilia. Anno XLIV. 1942).

Denucé, J. De geschiedenis van de Vlaamsche kaartsnijkunst. Antwerpen, De Nederlandsche Boekhandel, 1941. kl. 8°. („De Seizoenen"-reeks, no. 18).

Hoff, B. van 't. Bijdrage tot de dateering van de oudere Nederlandsche stadsplattegronden. 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1942. m. afb. 8°. (Overdruk uit Ned. Archievenblad. Jg. 49. 1941–42).

Achterin een index van kaartmakers met data.

—— Oude afbeeldingen van Duitsche steden. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

F. Bachmann. Die alten Städtebilder. 1939. — Die alte deutsche Stadt. I. Der Nordwesten. 1941; II. Der Süd-Osten. 1942.

—— Overzicht van de litteratuur over de oude cartographie van Nederland. (Overdruk uit Tijdschr. van het Kon. Ned. Aardrijkskundig Genootschap. Dl. LXIII, 3. 1946).

Lynam, E. British maps and map-makers. With 8 plates in colour a. 22 illustrations in black & white. 2d ed. London, William Collins, 1946. 8°.

Portulans, Les, de la Bibliothèque de Lyon. I, II. Lyon, „Amis de la Bibliothèque de Lyon", 1929–30. m. 33 pl. 2 dln. 4°. (Documents ... de la Bibliothèque de Lyon. VIII, IX).

I. Ch. de la Roncière. Les portulans italiens. m. 14 pl.
II. Le Ce. Langlois e. Ch. de la Roncière. Les portulans français. m. 19 pl.

Ristow, W. W. Maps: how to make them and read them. A bibliography of general and specialized works on cartography. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47. 1943).

—— The Western Hemisphere. List of maps shown in the exhibition. m. krt. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

Wieder, F. C. De waardeering van Tasman's kaart in Australië. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940).

ka. Ceremonieën. Feesten. Optochten.

Fletcher, I. K. The literature of Splendid Occasions in English istory. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

Jackson, W. A. The funeral procession of Queen Elizabeth. The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

l. Couranten en Tijdschriften. Registers op tijdschriften.

Fortegnelse over medicinske tidskrifter i Statsbiblioteket samt i Iospitaler og Universitets-Institutter i Aarhus. Aarhus, Statsbiblioteket, 1940. 8°.

Grégoir, E. G. J. Recherches historiques concernant les journaux de musique depuis les temps les plus reculés jusqu'à nos jours. Anvers, L. Legros, 1872. 8°.

Lijst van buitenlandsche tijdschriften uit de jaren 1940–1946, welke in Nederland te raadplegen zijn. Afgesloten op 1 Febr. 1946. Samengest. door de Bibliotheek van den Octooiraad. 's-Grav., Octrooiraad, (1946). 8°.

N.I.D.E.R. inventaris B. T. Opgave van een aantal natuurwetenschappelijke, medische en technische buitenlandse tijdschriften, uit de periode na 1 Jan. 1940 [tot 31 Dec. 1946] in Nederlandse bibliotheken aanwezig. 's-Grav., Nederl. Instituut voor documentatie en registratuur, 1948. fol. (gestenc.).

Periodicals, New. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 44–52. 1940–48).

Ulrich, C. F., a. **K. Küp.** Books and printing, a selected list of periodicals, 1800–1942. Woodstock, W. E. Rudge, 1943. gr. 8°.

Adresboek van de Nederlandsche Pers. 1e Na-oorlogsche uitgave. Den Haag, Uitgeversbedrijf Publiciteit, 1947. 8°.

Dahl, F. Dutch corantos 1618–1650. A bibliography, ill. with 334 facs. reproductions of corantos printed 1618–1625 and an introductory essay on 17th century stop press news. (Göthenborg, Göthenborg's Stadsbibliotek), 1946. m. facs. en titelvign. fol.

o.a. Faksimile druk van de alleroudst-bekende courant te Amst. gedrukt van 14 Juni 1618. De originelen van deze couranten berusten in de Kon. Bibl. te Stockholm.

Het werk werd gedrukt voor en geschonken aan de Kon. Bibl. te 's-Grav., in een oplaag van 357 exx.

Goedhart, H. A., e.a. De pers in Nederland, met een inleidend woord van M. Blokzijl. Amsterdam, Ned. Uitgeverij „Opbouw", 1943. m. afb. en bijl. 8°.

Ontstaan, geschiedenis, groei en organisatie van de Pers in Nederland,

met een chronologisch overzicht der sinds 15 Mei 1940 afgekomen verordeningen, enz. ten behoeve van het Nederlandsche perswezen en lijsten van de nog verschijnende dag- en nieuwsbladen en periodieken.

Zie: W. NIJHOFF. Genetisch-genealogisch. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46. p. 266).

Gorter, A. Scientific periodicals in The Netherlands. A classified list of the more important current periodicals and serial publications in the fields of science, technology, agriculture and medicine, published in the Netherlands. The Hague, Centrale Organisatie T.N.O., 1947. 8°.

Weed, K. K., a. **R. P. Bond.** Studies of British newspapers and periodicals from their beginning to 1800. A bibliography. Chapel Hill, Univ. of North Carolina Press, 1946. 8°.

Willing's Press Guide. 57th annual issue, 1948. London, Willing's Press Service, 1948. 8°.

Sperlings Zeitschriften- und Zeitungsadressbuch. Handbuch der deutschen Presse. 62. Ausg. 1947, bearbeitet von der Adressbuch-Redaktion des Börsenvereins der Deutschen Buchhändler zu Leipzig. Leipzig, Börsenverein d. deutschen Buchhändler, (1948). 5 afd. 1 bd. 8°.

I. Alphabetisches Gesamtverzeichnis.
II. Zeitschriften in sysmatischer Gruppierung.
III. Tageszeitungen. IV. Verleger-Register. V. Anzeigenteil.

Periodica U.S.S.R. 1947, 1948. Moscow, Mezhdunarodnaja Kniga, 1947–48. 2 st. 8°.

Grzegorczyk, P. Czasopisma naukowe w Polsce. Scientific periodicals in Poland, 1947. Kraków, A. Slowackiego, 1947. 8°. (Overdruk uit „Life of Science". Vol. IV).

Zeitschriften- und Zeitungskatalog, Schweizerischer. Catalogue des revues et journaux suisses. Olten, Schweizerisches Vereinssortiment Olten, (1945). 8°.

Allen, F. L. American magazines, 1741–1941. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 45. 1941).

Brigham, C. S. History and bibliography of American newspapers, 1690–1820. Vol. I, II. Worcester (Mass.), American Antiquarian Society, 1947. 2 dln. 4°.

Achterin Vol. II een alfabetische lijst van de tijdschriften-titels en één van de drukkers uit die tijd.

Hoffman, F. J., Ch. Allen, a. **C. F. Ulrich.** The little Magazine. A history and a bibliography. Princeton, Princeton Univ. Press, 1946. m. portr. en afb. 8°.

Ulrich, C. F. Ulrich's periodicals directory. A classified guide to a selected list of current periodicals. — Directorio de publicaciones periódicas Ulrich. Guia clasificada y seleccionada de publicaciones de la actualidad. Inter-american edition. New York, R. R. Bowker Co., 1943. 8°.

Ulrich, C. F., a. E. Patterson. Little magazines [in the New York Public library]. A list. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

Robinson, A. M. L. Handlist of South African periodicals. Handlys van Suid-Afrikaanse tydskrifte. Cape Town, South African Public library, 1946. 8°.

Grey bibliographies. no. 1.

Pohl, J. Die Jiddische Presse in Süd-Afrika. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

Bibliografische Adversaria. Zie: Het Boek. Registers.

Bibliotheekleven. Nederlandsch Bibliotheekleven 1908–1940. Een overzicht van den inhoud der vaktijdschriften, uitgeg. door de Centr. Vereen. voor Openbare leeszalen en bibliotheken en de Ned. Vereen. van bibliothecarissen, door F. Kossmann. 's-Grav., Uitgeversfonds der Bibliotheekvereenigingen, 1941. 8°.

De Boekzaal, 1908–1912; Maandbl. voor Bibliotheekwezen, 1913–1915; Maandberichten, Dec. 1915–Mei 1916; Bibliotheekleven, 1916–1940.

Boek, Het. Register(s) op de Bibliographische Adversaria; Tijdschrift voor boek- en bibliotheekwezen; Het Boek. Jg. I–XXV, samengesteld door Wouter Nijhoff, in samenwerking met twee ongenoemde medewerkers. 's-Grav., Martinus Nijhoff, (1943). 8°. (Het Boek. Dl. 27).

E. Dronckers. (Nieuwsbl. v. d. Boekhandel. Jg. 110. 1943. blz. 150.

Bon-Kruitwagen. (De Tijd. 6 en 22 Mrt. 1943. blz. 3; Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46. blz. 94–95).

Boekzaal, De. Zie: Bibliotheekleven, 1908–1940.

Maandblad voor bibliotheekwezen. Zie: Bibliotheekleven, 1908–1940.

Tijdschrift voor boek- en bibliotheekwezen. Zie: Het Boek. Registers.

m. Curiosa.

Glauning, O. Ein Widmungsband von Johannes Bugenhagen an Johannes Hess. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

Le Clercq, L. L'Album amicorum de Wilhelm Helbig de Würzbourg. (De Gulden Passer. Jg. 16/17. Dl. I. 1938–39).

Wijk, L. E. van. Het album amicorum van Bernardus Paludanus (Berend ten Broeke). m. facs. (in: Gedenkboek Kon. Bibl. 1798–1948. 's-Grav., 1948).

n. Dodendansen.

Stammler, W. Der Totentanz. Entstehung und Deutung. München, C. Hanser, 1948. m. afb. 8°.

o. Emblemata.

Freeman, R. English emblem books. London, Chatto & Windus, 1948. m. afb. 8°.
App. I: Bibliography of English emblem books to 1700.

Duhem, J. La légende aéronautique dans les livres d'emblèmes: Le recueil de Johannes Sambucus, 1564. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Oct. 1947).

oa. Encyclopaedieën. Woordenboeken.

Pinto, O. Enciclopedie vecchie e curiose. (La Bibliofilia. Anno XLVI. 1944).

Sanchez, J., a. **S. Baig.** Scientific and technical dictionaries of the Spanish and English languages. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 48. 1944).

Wendt, B. Idee und Entwicklungsgeschichte der enzyklopädischen Literatur. Eine literarisch-bibliographische Studie. Würzburg-Aumühle, K. Triltsch, 1941. m. portr. en afb. 8°.
Das Buch im Kulturleben der Völker, herausgeg. von G. Menz. Bd. 2.

pa. Fascisme.

Bracale, C., e **C. Urban.** Guida bibliografica di cultura fascista. Roma, G. Berlutti, (1925). kl. 8°.

(Sulis, E.). Mussolini e il fascismo. Roma. I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.

pb. Filmwezen.

(Paribeni, R.). Archeologia, arti figurative, musica. Roma, I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.
Waarin ook een bibliografie over cinema en film.

Traub, H., u. **H. W. Lavies.** Das deutsche Filmschrifttum. Eine Bibliographie der Bücher und Zeitschriften über das Filmwesen. Leipzig, K. W. Hiersemann, 1940. 8°.

Folklore. Zie: *Zeden en Gewoonten. Folklore.*

q. Geheime leer. Vrijmetselarij. Toverij.

Duveen, D. Notes on some alchemical books. m. afb. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

KHUNRATH. Amphitheatrum sapientiae solius verae ...
REUSNER. Pandora, d.i. die edleste Gab Gottes ...
KERTZENMACHER. Alchimia.

Sabattini, G. Bibliografia di opere antiche e moderne di chiromanzia e sulla chiromanzia, con notizie biografiche sui principali autori. Reggio Emilia, Nironi & Prandi, 1946. m. afb. 8°.

Thomé, J. R. L'illustration dans les ouvrages de sorcellerie, de magie et d'alchimie. I–III. m. afb. (Le Courrier graphique. 5e et 6e Année. 1946–1947. nos. 27, 30, 31).

Weiss, H. B. Oneirocritica Americana. I, II. Preliminary check list of dream books published in America. m. afb. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 48. 1944).

r. Geïllustreerde boeken.

Anthologie du livre illustré par les peintres et sculpteurs de l'Ecole de Paris. Avant-propos de C. ROGER-MARX. ,,Comment j'ai fait mes livres'', par H. MATISSE. Catalogue établi par A. SKIRA. Genève, Editions Albert Skira, (1946). m. afb. 8°.

Boissais, M., et **J. Deleplanque.** Le livre à gravures au XVIIIe siècle, suivi d'un essai de bibliographie. Paris, Librairie Gründ, 1948. m. titelpl., vign. en pltn. 8°.

Achterin een ,,Liste des artistes et graveurs''.

Checklist of books illustrated in color, as shown in an exhibition at the Grolier Club, Spring 1942. (Print. Vol. III. no. 3. 1943).

(Fontaine Verwey, E. de la). De Nederlandsche boekillustratie in de 18e eeuw. Catalogus eener tentoonstelling 16–30 Oct. 1940 in de Nationale Bibliotheek (te 's-Grav.). 's-Grav., (Nationale Bibliotheek), 1940. kl. 4°.

Hattum, F. W. D. C. A. van. Boekillustraties van Romein de Hooghe, (met) lijst van eenige boeken, waarin prenten van Romein de Hooghe voorkomen. m. afb. (Imp. Jg. (I). 1942. no. 4).

James, Ph. English book illustration 1800–1900. London-New York, Penguin books, 1947. kl. 8°.

Mahé, R. Les artistes illustrateurs. Répertoire des éditions de luxe de 1900 à 1928 inclus. Complément de la Bibliographie des livres de luxe et addenda. Paris, R. Kieffer, 1943. 8°.

Morazzoni, G. Il libro illustrato Veneziano del Settecento. Milano, Ulrico Hoepli, 1943. m. CLIV pl. gr. 4°.

Rava, C. E. Arte dell' illustrazione nel libro italiano del rinascimento. Milano, G. G. Görlich, (1945). m. 53 pl. 4°.

Sander, M. Le livre à figures italien depuis 1467 jusqu'à 1530. Essai de sa bibliographie et de son histoire. Vol. I–VI. Milan, U. Hoepli, 1942. m. afb. 6 dln. in 5 bdn. gr. 4°.

Vol. I–III. Bibliographie.
,, IV. Préface, Tables, etc.
,, V, IV. Reproductions.

Thomas, H. Copperplate engravings in early Spanish books. m. 7 pl. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

—— Copperplate engravings in Portuguese books of the late 16th century. m. 4 pl. (The Library. Vol. XXII. 1941–42).

Wheeler, M. Modern painters and sculptors as illustrators. [With check-list]. 3d ed. New York, Museum of Modern Art, 1946. m. afb. 4°.

ra. Geleerde Genootschappen. Musea. Bibliotheken. Handelsinrichtingen.

Bibliografie van geschriften en artikelen verschenen over de Koninklijke Nederlandsche Jaarbeurs te Utrecht, samengest. door Afdeling pers en documentatie der Kon. Ned. Jaarbeurs. Utrecht, 1948. m. registers. 8°.

Evers, G. A., e.a. Lijst van gedrukte geschriften over de Rijksuniversiteit te Utrecht. Proeve eener bibliographie 1634–1941. Dl. II: Aanvulling over de jaren 1634–1936; voortzetting over de jaren 1936–1941. Utrecht, A. Oosthoek, 1941. 8°.

Zie: Cat. V. p. 241.

t. Genealogie. Heraldiek. Zegelkunde.

Wall, A. J. American genealogical research, its beginning and growth. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 4. 1942).

u. Genees-, Heel- en Verloskunde. Artsenijkunde. Veeartsenijkunde.

Ballard, J. F. A catalogue of the medieval and renaissance manuscripts and incunabula in the Boston Medical Library. Boston, privately printed, 1944. m. facs. en afb. 4°.

Bibliographia biotheoretica 1930–1934, 1935–1939, 1940–1944. Vol. II–IV pars 1, collegit ediditque C. J. VAN DER KLAAUW, (e.a.). Leiden, E. J. Brill, 1941–'44. 3 dln. 8°.

Brandsma, K. Over nierafwijkingen bij diabetes mellitus in het gemeen en intercapillaire glomerulosclerose in het bijzonder. Amerdam, Academische Boekwinkel, P. H. Vermeulen, 1942. m. literatuurlijst. 8°.

Proefschrift Utrecht. 1942.

(Brinton, M., a. H. T. Perkins). The Harvey Cushing collecon of books and manuscripts, [bequeathed to Yale University, ew Haven]. New York, Schuman's, 1943. 4°.

Yale Medical Library. Histor. publ. I.

Bespr. door W. R. Le Fanu. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46. p. 206).

Catalog der hinterlassenen Bibliothek des am 28 April 1858 in erlin verstorbenen Dr. Joh. Müller. Bonn, (C. Georgi), 1858. 8°.

Davis, E. G. Occupational therapy: one means of rehabilitation. selected list of books and magazine articles on ,,what it is'' and how it is used''. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 48. 944).

(Filippini, A.). Medicina. Roma, I.R.C.E. (Instituto nazionale er le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.

Fisch, M. H. Nicolaus Pol Doctor 1494. With a critical text of is Guaiac Tract, ed. with a translation by D. M. Schullian. New ork, H. Reichner, 1947. m. afb. en portr. 8°.

I. Introduction — II. Nic. Pol Doctor 1494 — III. De cura morbi gallici per lignum guaycanum — IV–VI. Books from Pol's library. — Indices.

Fortegnelse over medicinske tidsskrifter i Statsbiblioteket samt Hospitaler og Universitets-Institutter i Aarhus. Aarhus, Statsiblioteket, 1940. 8°.

Hoff, E. C., a. J. F. Fulton. A bibliography of aviation medicine. pringfield-Baltimore, Ch. C. Thomas, 1942. 4°.

Yale Medical Library. Historical publications. no. 5.

Nuyens, B. W. Th. Bibliotheca medica neerlandica. Catalogus an de bibliotheek der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering ler Geneeskunst. Suppl. II. Amst., Jac. van Campen, 1940. 4°.

Zie: Cat. V. p. 243.

Sonnenschein, C. Verzeichnis in Deutschland erschienener euerer Dissertationen und Habilitationsschriften aus dem Gebiet ler Tropenmedizin und Tropenhygiene, Auslandsmedizin und deen Grenzgebieten (1930–1938). Leipzig, J. A. Barth, 1940. 8°.

Van de Velde, A. J. J. De chemico-medicus Rhazes, die omtreeks 940 overleed. [m. bibliographie zijner geschriften]. (Verslaen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterunde. Nov. 1941).

—— Eenige bibliographische uitgaven over natuur- en geneesunde vóór 1800. (De Gulden Passer. Jg. 18. 1940).

Lezing gehouden op het VIe Wetensch. Vlaamsch Congres voor boek- en bibliotheekwezen. Gent, 31 Mrt. 1940.

ua. Genetica.

Bibliographia biotheoretica 1930–1934, 1935–1939, 1940–1944 Vol. II–IV pars 1, collegit ediditque C. J. VAN DER KLAAUW, (e.a.) Leiden, E. J. Brill, 1941–44. 3 dln. 8°.

Resumptio genetica, onder hoofdred. van T. TAMMES, M. J. SIRKS en W. A. GODDIJN. Dl. XIV–XVII aflev. 1–4. 's-Grav., Martinus Nijhoff, 1940–48. 4 dln. 8°.

v. Genotmiddelen.

Rüger, A. Kakao und Schokoladen. Literatur-Verzeichnis. Dresden, Akadem. Buchh. Focken & Oltmanns, (1926). m. bijl. kl. 8°

w. Godgeleerdheid en Kerkgeschiedenis. Bijbels. Liturgie en Geestelijk lied. Zending.

1. Algemeen.

Bie, J. P. de, e.a. Biographisch woordenboek van protestantsche godgeleerden in Nederland. Dl. V. Kleyn-Leyendecker. 's-Grav. Martinus Nijhoff, 1943. gr. 8°.

Eriksson, R. En hittills okänd upplaga av Parvus catechismu pro pueris in schola, den svenska katakesen av år 1537. m. afb (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXV. 1948)

Dols, J. M. E. Bibliographie der moderne devotie. Nijmegen Centrale Drukkerij, 1941. 3 aflev. in 1 bd. kl. 4°.

Ewing, C. Fifty leading religious books. (Library Journal. Vol 73. 1948. no. 15. p. 1148).

Fagkataloger II. Teologi. 1. Indledning. De bibelske Fag Aarhus, Statsbiblioteket, 1926. 8°.

Ketner, C. H. Een gids voor de zelfstudie van de godsdienst Amsterdam, Instituut voor Arbeidersontwikkeling, (± 1925). 8°

Boekenlijsten voor arbeiders. V.

Scienze religiose, filosofia, pedagogia. Roma, I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.

N. TURCHI. Scienze religiose; G. RADETTI. Filosofia; L. VOLPICELLI Paedagogia.

2. Bijbels.

Brom Jr., A. Een interessante zakbijbel: de bijbel van Groen (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

Grierson, H. The English bible. London, William Collins, 1943 m. afb. en portr. 8°.

Hoffmann, W. Unbekannte Bibeldrucke aus schwäbischen Klöstern. m. afb. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

Mus, O. Een bijbel te Ieper in de 14e eeuw. (De Gulden Passer. Jg. XXIII. 1945).

Oakeshott, W. The artists of the Winchester Bible, with 44 reproductions of details from their work. London, Faber & Faber, 1945). m. afb. 8°.

Pope, H. A brief history of the English version of the New Testament first published at Rheims in 1582, continued down to the present day. (The Library. Vol. XX. 1939–40; Vol. XXI. 1940–41).

Rost, H. Die Bibel im Mittelalter. Beiträge zur Geschichte und Bibliographie der Bibel. Augsburg, M. Seitz, 1939. m. afb. 4°.

Rumball-Petre, E. A. R. What the bible owes its printers. m. afb. (Print. Vol. III. no. 3).

3. Liturgie en Geestelijk lied.

Brown, R. B., a. **F. X. Braun.** The tunebook of Conrad Doll. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLII. 3. 1948).

„Sammlung geistlicher Lieder nebst Melodien, von verschiedenen Dichtern und Componisten. Gedruct und herausgegeben von CONRAD DOLL. Lancaster, 1798."

Eriksson, R. Ett nyfunnet exemplar av „Een liten Songbook" 1553. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXIX. 1942).

Killermann, S. A. Dürers Gebetbuch des Kaisers Maximilian I. (Sankt Wiborada. Jg. VII. 1940).

Meyer, Kathi. The liturgical music incunabula in the British Museum: Germany, Italy and Switzerland. (The Library. Vol. XX. 1939–40).

—— Der Musikdruck in den liturgischen Inkunabeln von Wenssler und Kilchen. (Gutenberg-Jahrbuch 1935).

Mierlo, J. van. Een geestelijk lied uit de XIIIe eeuw. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Febr. 1941).

Pennink, R. Een liedje van pseudo (?) Geertruide van Oosten. (Prosper Verheyden gehuldigd. 1943).

Schmid. T. Smärre liturgiska bidrag. VIII. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXI. 1944).

VIII. Om Sankt Swithunusmässan i Sverige.

4. Zending.

Ambrosio a S. Teresia, P. Bio-bibliographia missionaria ordinis Carmelitarum discalceatorum (1584–1940). Romae, apud Curiam Generalitiam, 1941. 4°.

Haugsted, E. Katalog over Vahls Missionsbibliotek i Statsbiblioteket i Aarhus. København, E. Munksgaards Forlag, 1942. m. portr. (en levensber. door F. Munck). 8°.

Jens Vahl 24 Nov. 1828–1 Apr. 1898.

Streit, R. ,u. J. Dindinger. Bibliotheca missionum. Bd. IV–XI. Aachen, Franziskus Xaverius Missionsverein, 1928–'39. 8 dln. 8°.

Bd. IV en V. d. R. Streit u. J. Dindinger; Bd. VI–XI d. J. Dindinger.

Bd. IV. Asiatische Missionsliteratur 1245–1599. '28.
,, V. ,, ,, 1600–1699. '29.
,, VI. Missionslit. Indiens, der Philippinen, Japans und Indochinas 1700–1799. '31.
,, VII. Chinesische Missionsliteratur 1700–1799. '31.
,, VIII. Missionsliter. Indiens u. Indonesiens 1800–1909. '34.
,, IX. ,, der Philippinen 1800–1909. '37.
,, X. ,, Japans und Koreas 1800–1909. '38.
,, XI. ,, Indochinas 1800–1909. '39.

Zie ook: Cat. III. p. 954.

x. *Godsdiensten, Niet-christelijke.*

Bibliographie Bouddhique. I. Janvier 1928–Mai 1929. Paris, P. Geuthner, 1930. 4°.

Koran, The, in slavonic. A list of translations. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 41, 43. 1937, 1939).

xa. *Handschriften.*

Ballard, J. F. A catalogue of the medieval and renaissance manuscripts and incunabula in the Boston Medical Library. Boston, privately printed, 1944. m. facs. en afb. 4°.

Gaspar, C., en F. Lyna. De bibliotheek van Margareta van Oostenrijk. Tentoonstelling (in de Kon. Bibliotheek van België, Mei-Juli 1940). Brussel, Kon. Bibliotheek, 1940. sm. 8°.

Bespr. van F. Schauwers. (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943. p. 205).

Lieftinck, G. J. Codices 168–360 societatis cui nomen Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde. Lugduni Batavorum, E. J. Brill, 1948. m. facs. 8°.

Codicum in finibus Belgarum ante annum 1550 conscriptorum qui in Bibliotheca Universitatis (Leidensis) asservantur. Pars I. Codices manuscripti. V[1].

Meyier, K. A. de. Codices Perizoniani. Lugduni Batavorum, E. J. Brill, 1946. m. portr. 8°.

Codices manuscripti. IV.

(Pächt, O.). Italian illuminated manuscripts from 1400–1550. Catalogue of an exhibition held in the Bodleian Library. Oxford, University Press, 1948. m. XX pl. 8°.

xb. Handelswetenschappen.

Fagkataloger I. Handel. Aarhus, Statsbiblioteket, 1925. 8°.

ij. Historieprenten.

Rijn, G. van, en **C. van Ommeren.** Atlas van Stolk. Katalogus der historie-, spot- en zinneprenten betrekkelijk de geschiedenis van Nederland, verzameld door A. VAN STOLK Cz. Dl. X, XI. 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1931–33. 2 dln. 8°.

Dl. XI bevat het Register.

De verzameling is bewaard gebleven als particuliere stichting. (R'dam W., G. W. Burgerplein 16).

Zie ook: Cat. I. p. 346.

z. Joden.

(Geschiedenis — Letterkunde — Godsdienst).

Catalogue of the exhibition „Jewish life in Shanghai", Sept. 1948–Jan. 1949. [Transl. from Yiddish]. New York, Yiddish Scientific Institute (Yivo), 1948. 8°.

Coleman, E. D. The Jew in English drama. An annotated bibliography. I–XIII. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 42–44. 1938–44).

Freidus, A. S. Jewish customs. A list of works, prepared for publication by D. C. HASKELL. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

Krauss, S. Merkwürdige Siddurim. [Gebetbücher des Alltags]. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

Studies in Jewish bibliography and related subjects. In memory of ABRAHAM SOLOMON FREIDUS (1867–1923), late chief of the Jewish division, New York Public Library. New York, the Alexander Kohut memorial Foundation, 1929. m. portr. en afb. 4°.

Vriezen, Th. C. Oud-Israëlietische geschriften. Den Haag, Servire, 1948. m. literatuurlijst. 8°.

Servire's Encyclopaedie, Afd. Bijbelwetenschap en theologie. Dl. 4.

aa. Kerkelijke Orden en werken van leden dier orden.

Brinton, E. S. Books by and about the Rogerenes. [1697–1842]. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 49. 1945).

Kwaker-secte gesticht door John Rogers Sr. † 1721.

Catalogus van de boeken en handschriften van de Jezuïetensta tie te Leeuwarden. Leeuwarden, Provinciale Bibliotheek van Fries land, 1941. 8°.

Zuviria, G. M. Catálogo de documentos referentes a Jesuita (1584–1805). Prólogo de M. SELVA. Buenos Aires, Biblioteca Nacio nal, 1940. 4°.

bb. Kookboeken.

Stark, L. M. The Whitney cookery collection. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 50. 1946).

cc. Krijgskunde.

Marder, H. Fachschrifttum für den Artillerieoffizier. Theme und Schrifttum für Unterricht und Vorträge. München, Barbar Verlag Hugo Meiler, 1942. kl. 8°.

dd. Kunst. Kunstnijverheid. — Kunstcatalogi en kunstveilingen.

Bibliography of the Netherlands Institute for art history (Rijksbureau voor kunsthistorische documentatie), m. voorw. va H. GERSON. Vol. I. no. 1–825; Vol. II. no. 1–682. Vol. III. no. 1 764. 's-Grav., Rijksbur. voor kunsthist. documentatie, 1943–'48 3 dln. sm. 8°.

Drepperd, C. W. American drawing books. A contribution to ward a bibliography. m. afb. (Bull. of the New York Public Libra ry. Vol. 49. 1945).

Du Peloux, V. Ch. Répertoire biographique et bibliographiqu des artistes du XVIIIe siècle français . . . T. I, II. Paris, H. Cham pion, 1930; E. Droz, 1941. 2 dln. 8°.

Hierin tevens een „Liste des ouvrages relatifs à l'art et aux artistes d 18e siècle français", en een „Liste des principales ventes publiques d'obje d'art à Paris de 1715–1800".

Géo-Charles. L'art baroque au Brésil. m. afb. (Le Courrier gra phique 6e (12e) Année. 1947. no. 29).

—— L'art en Bolivie. m. afb. (Le Courrier graphique. 7e (13 Année. 1948. no. 34).

—— L'art hongrois et la peinture moderne. I. m. afb. (Le Cou rier graphique. 13e Année. 1948. no. 37).

—— Les arts indiens au Brésil. m. afb. (Le Courrier graphiqu 6e (12e) Année. 1947. no. 30).

Géo-Charles. L'art au Mexique. m. afb. (Le Courrier graphique. Année. 1947. no. 33).

—— L'art au Pérou: De l'Empire des Incas à la peinture con-mporaine. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e (12e) Année. 1947.). 42).

Odic, C. J. L'art et les artistes dans les camps de déportation. . afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 30).

(Paribeni, R.). Archeologia, arti figurative, musica. Roma, R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 941. kl. 8°.

Raabe, G. E. Norsk skulptur og maleri. Bibliografi. (Oslo, Cam-ermeyers Boghandel, 1940). 8°.

Repertorium betreffende Nederlandsche monumenten van schiedenis en kunst, (voornamelijk van tijdschriftartikelen). Dl. 1901–1934; Dl. II. 1935–1940, (samengest. door D. P. M. GRAS-INCKEL, e.a.). 's-Grav., Ned. Oudheidk. Bond, 1940–43. 2 dln. 8°.

Riccardi, S. J. Bibliography of English Regency furniture, in-riors and architecture, 1795–1830. (Bull. of the New York Public ibrary. Vol. 44. 1940).

Sabile, J. Initiation à la peinture moderne. I, II. (Le Courrier aphique. 5e Année. 1946. no. 27, 31).

Schramm, H. L'art et les artistes à Gurs (Basses-Pyrénées), 940–1942. m. afb. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 28).

Schürmeyer, W. Die Gartenwerke des 16. und 17. Jahrhunderts. ı. afb. (Zeitschr. f. Bücherfreunde. Jg. XXXIX. 1935).

Werken over tuinarchitectuur.

—— Die Gartenwerke des 18. Jahrhunderts. m. afb. (Imprima-ır). Jg. VII. 1937).

Werken over tuinarchitectuur.

Schwencke, J. Opgave van literatuur [over graveerkunst]. n: Schwencke, Exlibriskunde. 1947).

Sée, R. R. M. Pastels, gouaches et esquisses anglaises. m. afb. Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 28).

Lancour, H. American art auction catalogues, 1785–1942. A nion list. I–IX. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47, 8. 1943–44).

Met een adreslijst van Amerikaanse veilinghouders.

ee. Landbouw. Tuinbouw. Boschbouw.

Bibliography of soil science, fertilizers and general agronomy, 940–1944. Harpenden, Imperial Bureau of soil science, 1946. 8°.

Edelman, C. H. Bodemkundige bibliographie van Ned. Indi I 1850–1899; II 1900–1925; III 1926–1940. Wageningen, H. Veen man & Zn., 1941. 8°. (in: Studiën over de bodemkunde van Ne Indië).

Publicatie van de stichting ,,Fonds Landbouw Export Bureau 1916 1918.'' no. 24.

Fussell, G. E. The old English farming books from Fitzherber to Full, 1523–1730. London, Crosby Lockwood & Son, 1947. m 16 pl. 8°.

Sluis, W. van der. Een gids voor de zelfstudie van het land bouwvraagstuk. Amsterdam, Instituut voor Arbeidersontwikke ling, (± 1925). 8°.

Boekenlijsten voor arbeiders. II.

Wieland, L. H. Bibliography on soil conservation. Washingtor Dept. of Agriculture, 1936. 4°. (gestenc.).

ff. Liedboeken.

Day, C. L., a. E. B. Murrie. English song-books 1651–1702. bibliography with a first-line index of songs. London, Bibliogr. So ciety, 1940. m. afb. en muz. kl. 4°.

Degroote, G. Een refrein van Lucas d'Heere. (De Gulden Pas ser. Jg. XIX. 1941).

Elslander, A. van. De refreinenbundel van Peeter Sterlinc (1582). (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943).

Met naschrift van R. Foncke in De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943. 308.

Gessler, J. Het ,,Schoon Liedeken'' van Stokheim, een Limburg sche variante der ,,Zeven Slapers'' m. afb. (Album René Verdeyen Brussel–'s-Grav. 1943).

Kossmann, F. K. H. Een lied uit den strengen winter van he jaar 1608. m. afb. (Overdruk uit Rotterdamsch Jaarboekje. Jg. 88 1940).

Krans, G. H. A. De eerste boekdrukkers van Kampen in hun da gelijksche omgeving en het ,,Kamper'' Liedboek. m. afb. (Overdru van Verslagen en Mededeelingen van de Vereen. tot beoefening va Overijsselsch Regt en Geschiedenis. 59e stuk, 2e reeks, 35e stuk Dev. 1943).

Kronenberg, M. E. Het Kamper Liedboek. — Nog eens he Kamper Liedboek (c. 1540). m. afb. (Het Boek. Dl. XXVI, XXVIII 1940–42. p. 90 en 1944–46. p. 159).

Le Clercq, L. ,,Dat ander Lant'', uit een Luiksch St.-Jacobs handschrift. (De Gulden Passer. Jg. 19. 1941).

gg. Luchtvaart.

Boffito, G. Biblioteca aeronautica italiana illustrata. Precede uno studio sull' aeronautica nella letteratura nell' arte e nel folklore. Firenze, Leo S. Olschki, 1929. m. afb. 4°.

—— Primo supplemento decennale 1927–1936, con aggiunte all' intera ,,Biblioteca'' e appendice sui manifesti aeronautici del Museo Caproni in Milano, descritti da P. ARRIGONI. Firenze, Leo S. Olschki, 1937. m. afb. 4°.

Duhem, J. Libelles, estampes et documents sur l'aéronef de Blanchard, 1781–1783. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947).

Goedhuis, D. Literatuurlijst over het luchtrecht. 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1943. 4°.
Uit: D. GOEDHUIS. Handboek voor het luchtrecht.

hh. Microscopische drukken. Miniatuuruitgaven.

Horodisch, A. Het kleine boek in Nederland. m. afb. (Biblion. Amst., 1940–41. nos. 2–4).

jj. Muziek.

Becherini, B. Due canzoni di Dufay del codice fiorentino 2794. m. muz. (La Bibliofilia. Anno XLIII. 1941).

Bibliographie des Musikschrifttums. Herausgegeben in Auftrage des Staatlichen Instituts für Deutsche Musikforschung. Jg. IV, von G. KARSTÄDT. Leipzig, F. Hofmeister, 1941. 8°.
Zie voor Jg. I–III: Cat. V. p. 263.

Deutsch, O. E. Music bibliography and catalogues. m. 1 pl. (The Library. Vol. XXIII. 1942–43).

Folklore musical. (Musique et chansons populaires). Répertoire international des collections et centres de documentation avec notices sur l'état actuel des recherches dans les différents pays et références bibliographiques. Paris, Institut international de Coopération intellectuelle, 1939. 8°.

Gaillard, P. A. Loys Bourgeoys, sa vie, son oeuvre comme pédagogue et compositeur. Essai biographique et critique suivi d'une bibliographie et d'un appendice. [Avec préface par H. GAGNEBIN]. Lausanne, Imprimeries reunies, 1948. m. muz. 8°.

Gougelot, H. La Romance française sous la Révolution et l'Empire. Etude historique et critique. Melun, Librairie d'Argences, 1938. m. afb. en muz. 4°.

Gougelot, H. Catalogue des Romances françaises parues sous la Révolution et l'Empire. (I). Les recueils de Romances. (II). Les Romances séparées. Melun, Librairie d'Argences, 1937–1943. m. afb. 2 dln. 4°.

—— La Romance française sous la Révolution et l'Empire. Choix de textes musicaux. Melun, Librairie d'Argences, 1943. m. muz. en afb. 4°.

Grégoir, E. G. J. Recherches historiques concernant les journaux de musique depuis les temps les plus reculés jusqu'à nos jours. Anvers, L. Legros, 1872. 8°.

Hutschenruyter, W. Bijdrage tot de bibliographie der muziekliteratuur ... Instrumentale-, mechanische-, electrische muziek, klokken. Dl. I. m. voorw. Zeist, privé-uitgaaf, 1941–43. 4°. (gestenc.).

Idelsohn, A. Z. Collections of and literature on Synagogue song. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

King, A. H. Recent work in music bibliography. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

Kinkeldey, O. A Jewish dancing master of the Renaissance (Guglielmo Ebreo). m. afb. en bibliogr. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

Kunst, J. De waardeering van exotische muziek in den loop der eeuwen. Met een bibliographie. 's-Grav., Martinus Nijhoff, 1942. 8°.

Meyer, Kathi. The liturgical music incunabula in The British Museum, Germany, Italy and Switzerland. (The Library. Vol. XX. 1939–40).

—— Der Musikdruck in den liturgischen Inkunabeln von Wenssler und Kilchen. (Gutenberg-Jahrbuch 1935).

(Paribeni, R.). Archeologia, arti figurative, musica. Roma, I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.

Waarin o.a. een bibliografie over muziek, m. voorw. van L. R.

Sartori, C. Bibliografia delle opere musicali stampate da Ottaviano Petrucci. Firenze, L. S. Olschki, 1948. 8°.

Biblioteca di bibliografia italiana. XVIII.

jja. Negers. Slaven.

Porter, D. B. Early American negro writings: a bibliographical study. (Papers of the Biblogr. Society of America. Vol. XXXIX. 3. 1945).

kka. Opinie-Onderzoek.

Literatuur-opgave over het opinieonderzoek. (Mededelingenblad van de Nederl. Vereniging voor opinie-onderzoek. Voorjaarsno. 1946. pag. 26).

ll. Opvoedkunde. Studie-, School- en Kinderboeken.

Cappe, J. Contes bleus, livres roses. Essai sur la littérature enfantine, suivi d'un guide critique des livres destinés à la jeunesse. Bruxelles, Editions des Artistes, 1940. kl. 4°.

Children's books by Swiss authors. — Swiss picture books. (The Horn Book Magazine. Vol. XXIV. 1948. no. 5. p. 360).

Collijn, I. Två hittills okända lågtyska räkneböcker från 1500-talet. m. afb. (Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVII. 1940).

E., v. Lectuur over Indië voor de Nederlandsche jeugd. De Indische Hieronymus van Alphen. (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

Frysk for de bern. Hirdegeryp, 1938. 8°. (Utjefte fen de stifting „It Fryske Boek").

Grams, A. Neues vom Reichsvolksschullesebuch. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 8).

Gumuchian, K. Forgotten children's flowers. m. afb. (Print. Vol. IV. no. 1. 1945–46).

Handkatalog, Pädagogischer. Ein Wegweiser durch das seit 1933 erschienene Schrifttum und durch das wichtigste Schrifttum der Vorjahre auf dem Gebiete des Erziehungs- und Schulwesens. 9. Ausgabe. Osterwieck/Harz-Berlin, A. W. Zickfeldt, 1937. 8°.

Iredell, H., a. D. R. Watts. Adult books for Young people. m. afb. (Library Journal. Vol. 73. 1948. no. 18. p. 1469).

Jordan, A. M. New books of midwinter. — Late winter booklist. — Spring booklist. — Summer booklist. — Early fall booklist. — New books for Christmas. m. afb. (The Horn Book Magazine. Vol. XXIV. 1948. no. 1–6).

Livre, Un, d'enfance célèbre. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. Sér. 1946. p. 521).

G. Bruno. (pseud. de Mme. A. Fouillée). Le tour de France par deux enfants. Devoir et Patrie. Livre de lecture courante. Paris, Eug. Belin, 1877.

Lijsten van aan te bevelen jeugdlektuur, o. red. van H. J. Kluit. Rotterdam, Studie-Centrum voor Jeugdbibliotheken, Juli, Dec. 1947; Juni, Nov. 1948. 4 exx. fol. (gestenc.)

Mc Quaid, A. Books for young people of High School age. m. afb. (Library Journal. Vol. 73. 1948. p. 1463).

Mason, L. C. Picture books and books for the youngest readers. m. afb. (Library Journal. Vol. 73. 1948. no. 18. p. 1452).

Pafort, E. A group of early Tudor school-books. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

Parish, H. R. Children's books in Latin America. I–III. m. afb. (The Horn Book Magazine. Vol. XXIV. 1948. no. 3–5).

Scienze religiose, filosofia, pedagogia. Roma, I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Ralazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.

N. TURCHI. Scienze religiose; G. RADETTI. Filosofia; L. VOLPICELLI. Pedagogia.

Scoggin, M. C. Outlook tower [for adult books]. (The Horn Book Magazine. Vol. XXIV. 1948. no. 1–6).

Weiss, H. B., a.o. Preliminary check list of the children's books, published by MAHLON DAY. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 45. 1941).

—— Preliminary check list of the children's books and chapbooks published by SOLOMON KING. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

—— Preliminary check list of the children's books published by SAMUEL WOOD & SONS. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

—— The printers and publishers of children's books in New York City, 1698–1830. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948).

Zebker, A. G. Books for the middle group: ages about 8–12. m. afb. (Library Journal. Vol. 73. 1948. no. 18. p. 1456).

IIa. Pamfletten en Vlugschriften.

Collins, D. C. A handlist of news pamphlets, 1590–1610. [With an index of printers and publishers of news pamphlets]. London, South-West Essex Technical College, 1943. 8°.

Bespr. door L. HANSON. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46. p. 203).

Forrester, G. Occupations. A selected list of pamphlets. [With foreword by H. D. KITSON]. New York, H. W. Wilson Co., 1946. 8°.

Achterin: adreslijst van uitgevers en genootschappen.

Hazen, A. T. J. Sturt (bookseller), facsimilist of 17th-century tracts. (The Library. Vol. XXV. 1944–45).

Bibliographical notes.

Met naschrift van H. MACDONALD. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46. p. 307).

Jantz, H. S. Unrecorded verse broadsides of 17th century New England, [with check list]. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIX. 1. 1945).

Leendertz Jr., P. Een verloren (?) pamflet. (Het Boek. Jg. XIV. 1925. p. 310).

„Waerachtich verhael van een schrickelijcke moort bedreven door den Minrebroeders te Rijon (= Riom) in Vranckrijck. Anno 1598."

Met naschrift van G. VAN ALPHEN. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46. p. 301).

(Rye, R. A.). Catalogue of the collection of broadsides in the University Library (Goldsmith's Library of economic literature). London, University of London Press, 1930. fol.

Spinney, G. H. Cheap Repository tracts: Hazard and Marshall edition. (The Library. Vol. XX. 1939–40).

Weber, C. J. A Ghost from a barber shop. m. facs. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 2).

Over een anoniem Amerikaans pamflet: „The Ghost of Baron Steuben" door OLIVER HILLHOUSE PRINCE.

Weiss, H. B. Hannah More's Cheap Repository tracts in America. I–II. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 50. 1946).

Wyllie, J. C. A West Virginia broadside. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Soc. of America. Vol. XLII. 4. 1948).

Bibliographical notes.

llb. Papier.

Hunter, D. Two hundred works on papermaking. (in: D. Hunter. Papermaking. 1947).

Kantrowitz, M. S., a.o. Permanence and durability of paper. An annotated bibliography of the technical literature from 1885–1939. Washington, Government Printing Office, 1940. 8°.

Literatuur-overzicht papierindustrie. (Economische Voorlichting. Jg. 35. 1941. no. 5).

Veröffentlichungen zur Geschichte der Papiererzeugung von V. Thiel, A. Schulte u. H. H. Bockwitz. (Buch und Schrift. Neue Folge. Bd. IV. Leipzig, 1941).

mm. Perkament. Op perk. gedrukte boeken.

Boselli, A. Libri membranacei a stampa nel fondo Palatino della Biblioteca Nazionale di Firenze. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Mare, A. J. de. Drukwerk op perkament en zijde aanwezig in het Museum Meermanno-Westreenianum. 's-Grav., privé-uitgave, 1941. m. afb. en portr. 8°.

mma. Plano-drukken.

Bockwitz, H. H. Zwei Einblatt-Kalenderfragmente von 1507 und 1524 des letzten Leipziger Inkunabeldruckers JACOBUS THANNER (1498–1529). m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 6).

Collijn, I. Ett hittills okänt ettbladstryck av ANDREAS GUTTERWITZ. Stockholm, 1593. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVIII. 1941).

Dold, A. Ein neugefundener Kalender-Einblattdruck auf das Jahr 1488 aus der Offizin des Anton Sorg zu Augsburg. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

—— Zwei unbekannte Einblattdrucke der Offizin des Johannes Zainer in Ulm aus der Zeit um 1490. m. afb. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

Geldner, F. Ein unbeachteter Einblattdruck der Type der sechsundreissigzeiligen Bibel in der Universitätsbibliothek München. m. afb. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

Schmidt, L. Volkslied und Holzschnitt. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

mmd. Phonetica.

Pike, K. L. Phonetics. A critical analysis of phonetic theory and a technic for the practical description of sounds. [With a bibliography]. Ann Arbor, University of Michigan Press, 1943. 8°.
Univ. of Michigan Publications. Language a. literature. Vol. XXI.

nn. Prenten. Tekeningen. Portretten.

Ankwicz-Kleehoven, H. Unbekannte Handzeichnungen aus der Zeit der Nazarener, in der Wiener Akademiebibliothek. m. afb. (Phaidros. Jg. I. 1. Wien, 1947).

Bierens de Haan, J. C. J. L'oeuvre gravé de Cornelis Cort, graveur hollandais, 1533–1578. Avec 64 reproductions de dessins et de gravures. La Haye, Martinus Nijhoff, 1948. 8°.

Exhibition, An, of good prints. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 44. 1940).

Géo-Charles. L'iconographie de la Révolution hongroise de 1848. m. afb. en portr. (Le Courrier graphique. 7e année. 1948. no. 35).
Prenten en portretten van de Revolutie van 15 Mrt. 1848.

Hattum, F. W. D. C. A. van. Boekillustraties van Romein de Hooghe, (met) lijst van eenige boeken, waarin prenten van Romein de Hooghe voorkomen. m. afb. (Imp. Jg. II. 1942. no. 4).

Hind, A. M. Catalogue of early italian engravings, preserved in the Department of prints and drawings in the British Museum, ed. by S. Colvin. Vol. I Text; Vol. II Illustrations. London, British Museum, 1909–10. m. afb. en pl. 2 dln. 8°.

Knuttel Jr., G. Japansche prenten. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1941 no. 5).

Moulin, Ch. Le portrait d'une Révolution (1848. Le livre du Centenaire). m. afb. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 35).

Prenten met episoden uit de Revolutie van 1848.

Van den Wijngaert, F. De botanische teekeningen in het Museum Plantin-Moretus. m. 3 pl. (De Gulden Passer. Jg. XXV. 1947).

Willshire, W. H. Catalogue of early prints in the British Museum. German and Flemish schools. Vol. I, II. London, Longmans & Co., 1879. m. X pl.; 1883. m. XII pl. 2 dln. gr. 8°.

Privé-drukken. Luxe-uitgaven.

Zie: IV. 4. h.

pp. Rechts- en Staatswetenschap. — Staathuishoudkunde en Politieke stromingen.

(Douma, J.). Bibliographical list of official and unofficial publications concerning the Permanent Court of International Justice, with a supplementary list concerning the International Court of Justice. Suppl. 1940–45. The Hague, Carnegie library of the Peace Palace, 1946. 8°.

Bibliography of the International Court of Justice. No. 1, 2. The Hague, Carnegie library of the Peace Palace, 1947–48. 2 dln. 8°.

Ganshof, F. L. Bibliographie sur la féodalité. 4°. (getypte lijst).

Uit: F. L. Ganshof. Qu'est-ce que la féodalité. 2e ed. Brux., Office de publicité, 1947.

Goedhuis, D. Literatuurlijst over het luchtrecht. 4°. (getypte lijst).

Uit: D. Goedhuis. Handboek voor het luchtrecht. 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1943.

Gosses, F. Verzamelingen van Nederlandsche jurispridentie. (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943).

Grandin, A. Bibliographie générale des sciences juridiques, politiques, économiques et sociales. Suppl. XVI, 1945–1947. Paris, Recueil Sirey, 1948. 8°.

Pensiero, Il, guiridico italiano. Roma, I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. 5 dln. kl. 8°.

Prakke, H. J. ,,Marcus Aurelius". Een studie over het recht van adoptie, een ten onzent miskend stuk familie-recht. (m. literatuurlijst). Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink, 1943. 8°.
Overdruk uit Rechtsgeleerd Magazijn Themis. Jg. 1943. no. 6.

Riggenbach, B. Uebersicht der Literatur über schweizerisches Recht. Bibliographie juridique suisse. 1946. Basel, Helbing & Lichtenhahn, 1947. 8°.
Overdruk uit: ,,Zeitschr. für schweizerisches Recht".

Schönke, A. Ausländisches Strafrecht. Übersicht über die wichtigsten Quellen und über das wichtigste Schrifttum. Berlin, R. v. Decker's Verlag, G. Schenck, 1942. 8°. (Overdruk uit ,,Deutsches Strafrecht". 1942. Hft 9 ff.).

Sweet & **Maxwell's** legal bibliography. — 3d Cumulative suppl. to the end of 1945. London, Sweet & Maxwell, 1946. 8°.

Berger, J. A. Een gids voor de zelfstudie van de sociale verzekering. Amsterdam, Instituut voor Arbeidersontwikkeling, (1925). 8°.
Boekenlijsten voor arbeiders. (VI).

Bibliografie, Halfjaarlijksche, van sociologische werken, uitgegeven door de Nederlandsche sociologische Vereeniging. Afl. I. Amst., J. Emmering, April 1940. 8°.

Bibliography, Selected, on industrial relations. Kingston, Dep. of Industrial Relations of Queen's University, 1946. 8°.

Bracale, C., e **C. Urban.** Guida bibliografica di cultura fascista. Roma, G. Berlutti, (1925). kl. 8°.

Defense ,,Not by arms alone", a reading list of recent books on the democratic and totalitarian point of view in government. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 45. 1941).

(Degli Espinosa, A.). Scienze economiche e sociali. Roma, I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.

Grand, E. D. Bibliographie financière d'après guerre. Liste des traités français et étrangers de Banque, Change, Monnaies, Finances parus de 1918 à 1926. Paris, Boyveau & Chevillet, 1926. kl. 8°.

Literatuuroverzicht deviezenregelingen. (Economische voorlichting. Jg. 35. 1941. no. 17).

Mok, S. Een gids voor de zelfstudie van het arbeidsrecht. Amsterdam, Instituut voor Arbeidersontwikkeling, (± 1925). 8°.
Boekenlijsten voor arbeiders. VII.

Puget, H., e.a. Bibliographie de la fonction publique et du per-
onnel civil des administrations publiques. Paris, Editions Domat-
ontchrestien, 1948. 8°. (gestenc.).
Fondation nationale des sciences politiques. Centre de recherches administratives.

(Sulis, E.). Mussolini e il fascismo. Roma, I.R.C.E. (Istituto
azionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.

Tompkins, D. C. The crime problem in California. A selected
ibliography. Berkeley, University of California, 1947. 4°.

Unger, E. Das Schrifttum des Nationalsozialismus von 1919 bis
ım 1. Jan. 1934. Berlin, Junker u. Dünnhaupt, 1934. 8°.
Zie ook: Cat. V. p. 213.

Vijlbrief, N. Een gids voor de zelfstudie van de vakorganisatie
.msterdam, Instituut voor Arbeidersontwikkeling, (± 1925). 8°.
Boekenlijsten voor arbeiders. X.

rr. Schrift en Stenografie.

Diringer, D. The alphabet. A key to the history of mankind.
oreword by E. Minns. New York, Philosophical library, 1948. m.
fb. en bibliogr. 2 dln. 1 bd. 8°.

Steinberg, S. H. A hand-list of specimens of medieval writing-
nasters. (The Library. Vol. XXIII. 1942–43).
Bibliographical notes.

ss. Speelkaarten. Spel.

Bockwitz, H. H. Über alte Spielkarten. (Archiv für Buchge-
verbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 9).

—— „Die böse Sieben". Eine alte Spielkarte und ein geflügeltes
Wort. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg.
79. 1942. no. 9).

Kolb, E. Die Welt der Spielkarten. m. afb. (Schweizer graphische
Mitteilungen. Jg. 64. 1945. no. 12).

Markwalder, E. Spielkarten heute. m. afb. (Schweizer graphi-
sche Mitteilungen. Jg. 64. 1945. no. 12).

O'Donoghue, F. M. Catalogue of the collection of playing cards,
bequeathed to the Trustees of the British Museum by the late Lady
Charlotte Schreiber. London, Longmans & Co., 1901. gr. 8°.

Tscholl, J. Über einen Fund von Spielkarten aus dem 15. Jahr-
hundert. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch. 1942/43).

Willshire, W. H. A descriptive catalogue of playing and other cards in the British Museum, accompanied by a concise general history of the subject and remarks on cards of divination and of a politico-historical character. London, British Museum, 1876. m. titelpl., afb. en XXIII pl. gr. 8°.

Hedewig's vollständiges Verzeichnis der neueren und neuesten deutschen Schachliteratur, sowie der wichtigsten neueren Erscheinungen in fremden Sprachen. Mit einer Preisliste aller Artikel und Utensilien zum Schachspiel. (Leipzig, H. Hedewig, z. j.). 8°.

tt. Sport. Jacht. Visscherij. Rijkunst, enz.

(Blees Kz., G. J.). Kanobouw en kanosport. (Zaandam, K. Blees Gz.), 1934. m. titelvign. sm. 8°.

Hampton, J. F. Modern angling bibliography. Books published on angling, fisheries, fish culture from 1881–1945. London, H. Jenkins, 1947. 8°.

Magriel, P. Bibliography of boxing. A chronological check list of books in English published before 1900. m. facs. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948).

uu. Spreekwoorden.

Pollin, F. W. Du und die schwarze Kunst. Mainz, 1940. 8° (Kleine Drucke d. Gutenb. Gesellsch. XXXVII).

Spreekwoorden, zegswijzen, aanhalingen op het gebied van boek en grafiek.

Wilson, F. P. English proverbs and dictionaries of proverbs (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

vv. Taal en Letteren.

1. Algemeen.

Catalogue of publications of the Royal Academy of Sciences at Amsterdam, Philological Section, 1854–1936. Amsterdam, Nd Hollandsche Uitg. Mij., (1937). 8°.

Kunitz, S. J., a. **H. Haycraft.** Twentieth century authors. A biographical dictionary of modern literature. New York, H. W Wilson Comp., 1942. m. portr. gr. 8°.

In hoofdzaak Amer. en Engelse auteurs van deze eeuw, maar ook schrijvers en schrijfsters van andere landen, die veelgelezen zijn in Engelse vertaling.

Letterature straniere. Roma, I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.

Naamregister van de verhandelingen en bijdragen, uitgegeven oor de Afdeeling Letterkunde (van de Kon. Akademie van Wetenhappen, in de jaren 1808–1942. Amsterdam, Nd. Hollandsche itg. Mij., 1943. 4°.

Oberholzer, O. Kleines Lexikon der Weltliteratur. Bern, A. rancke, 1946. kl. 8°.

Kleines literarisches Lexikon. I. Sammlung Dalp. Bd. 15.

2. Oosterse talen.

Black, G. F. The beginnings of the study of Hebrew in Scotland. cottish works on Hebrew before 1800. m. facs. (Studies in Jewish ibliography. 1929).

Hofmann, C. Het Hebreeuwse boek. m. afb. (Tété. Jg. I. 1946. o. 10/11).

Renou, L. Littérature sanskrite. Avec en appendice une table de oncordance du ,,Rigveda''. Paris, A. Maisonneuve; Neuchatel, elachaux & Niestle, 1945. 8°.

Schapiro, I. Bibliography of Hebrew translations of English vorks. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

Schoeps, H. J. Hebraïsche Erstdrucke vor 1600 in der Universiätsbibliothek Uppsala. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIII. 1946).

—— Schwedisches in der hebraïschen Bibliographie. (Nordisk idskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIII. 1946).

David Cohen de Lara. — Manasseh ben Israël. — Gumpertz Levison.

Sonne, I. Expurgation of Hebrew books. The work of Jewish scholars . . . (Bull. of the New York Public Library, Vol. 46. 1942).

3. Griekse en Latijnse talen.

Marouzeau, J. L'année philologique. Bibliographie critique et analytique de l'antiquité gréco-latine. T. XIV–XVII par Mlle Jul. Ernst. Paris, ,,Les Belles Lettres'', 1941–1948. 4 dln. 8°.

T. XIV. Bibl.ie de l'année 1939 et complément des années autérieures. 1941.
T. XV. Bibl.ie des années 1940–1941 et compl. des années antérieures 1943.
T. XVI. Bibl.ie des années 1942–1944 et compl. des années antérieures 1946.
T. XVII. Bibl.ie des années 1945–1946 et compl. des années antérieures. 1948.

Ooteghem, J. van. Bibliotheca graeca et latina, à l'usage des professeurs des Humanités gréco-latines. 2e ed. augm. Namur, Editions de la revue Les Etudes Classiques, (1946). 8°.

(Pasquali, G.). Filologia classica e romanza. Roma, I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.

Bouchery, H. F. Latijnsche letterkunde in de Middeleeuwen (De Gulden Passer. Jg. XXIII. 1945).

Zie ook: J. VAN MIERLO. Petrus Pictor, vagant of banneling? (De Gulden Passer. Jg. XXIV. 1946. p. 59).

4. Nederland en België.

Axters, St. La spiritualité des Pays Bas. L'évolution d'une doctrine mystique avec une liste des traductions françaises des auteurs néerlandais. Louvain, E. Nauwelaerts; Paris, E. Vrin, 1948. 8°.

Bibliotheca Mechliniensis. 2e sér. 1.

Bibliotheca neerlandica. Boekwerken I. Catalogus van hedendaagsche dichters en prozaschrijvers aanwezig in de Univ. Bibl. te Utrecht en in de Bibliotheek van de Mij. der Nederl. Letterkunde te Leiden. Uitgeg. door A. HULSHOF, m. medew. van Mej. G. H. Kurtz, Mej. M. Reynvaan en Mej. F. Th. A. Voigt. Utrecht, Univ. Bibl., 1936. 8°.

Boek, It Fryske. Gading for elk. In karsamling ut de bêste Fryske boeken. (Sneek, Brandenburgh & Co., 1942). m. afb. kl. 8°.

Buisman J.Fz., M. De roverroman, in het bijzonder in Nederland. m. afb. (Imp. Jg. I. 1941. no. 3).

Catalogus der Friesche taal- en letterkunde en overige Friesche geschriften, (aanwezig in de Prov. Bibl. van Friesland), door M. K. SCHOLTEN, m. voorw. d. G. A. WUMKES. Leeuwarden, Nd. Nederlandsche Boekh., 1941. 8°.

Dictionnaire des littérateurs (en Belgique), par F. Closset, F. Herreman et E. Vauthier. Bruxelles, Maison Larcier, (1946). kl. 8°.

Friserne. Land og Folk. Sprog og Litteratur. m. portr. Aarhus, Statsbiblioteket, 1933. 8°.

Gravesande, G. H. 's. Onze letterkunde in bezettingstijd. 's-Grav., M. Dijkhoffz., 1945. — 2e verb. dr. 's-Grav., M. Dijkkoffz., 1946. tez. 2 dln. 8°.

Hanlet, C. Les écrivains belges contemporains de langue française, 1800–1946. T. I, II. Liège, H. Dessain, 1947. m. portr. 2 dln. 8°.

Huffel, A. J. van. Nederlandsche schrijvers in vertaling (van Marcellus Emants tot Jan Eekhout). Proeve van een bibliographie. Supplement. Leiden, E. J. Brill, 1946. 8°.

Huygens, G. W. De Nederlandse auteur en zijn publiek. Een ·ciologisch-litteraire studie over de ontwikkeling van het letter- ındig leven in Nederland sedert de 18e eeuw. Amsterdam, G. A. ın Oorschot, 1946. 8°.

Kossmann, F. De Ars amandi bij de rederijkers van het laatst ·r 16e eeuw. m. afb. (Het Boek. Dl. XXVI. 1942).

—— De Sleutel op de Conste der Minnen en de rederijker Marius aurier van Yperen. (Overdruk uit Tijdschrift voor Ned. taal- en tterkunde. Dl. IX. aflev. 3–4. 1941). 8°.

—— Voorbereiding van een Bibliographie der Nederlandsche ıal- en letterkunde tot 1800. Eerste voorloopige lijst: werken op :t gebied van taalkunde, spraakkunst, spelling. (Overdruk uit [et Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

Lectuur-Repertorium. Auteurslijst, bevattende 10.000 bio- ibliografische schrijversnota's en 720 portretten van auteurs..., ıet waarde- en vakaanduiding van 17.000 litteraire en vulgari- :erende werken, verschenen in de jaren 1938–1946, bezorgd door et A. S. K. B., o. red. van JORIS BAERS. Suppl. II. Antwerpen, 'laamsche Boekcentrale 1946. m. portr. 8°.

Mierlo, J. van. Het oudste dierengedicht in de letterkunde der 'ederlanden: „De quodam verbece a cane discerpto". Van een ·amel die door een hond verscheurd werd. [door SEDULIUS SCO- US]. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor ;aal- en letterkunde. Jan.–Febr. 1943).

—— Het vroegste dierenepos in de letterkunde der Nederlan- en: „Isengrimus" van Magister NIVARDUS. (Verslagen en Mededee- ngen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Mrt.–Mei n Juni 1943).

Raaf, K. H. de, en **J. J. Griss.** Stroomingen en gestalten. Ge- chiedenis der Nederlandsche letteren. Geestelijke stroomingen, ultuurverschijnselen, overzicht van het leven en karakteristiek 'an het werk der hoofdpersonen uit de Ned. literatuur. Met mede- verking van N. A. DONKERSLOOT voor de literatuur na 1914. 2e ıerz. en verm. dr. Rotterdam, W. L. & J. Brusse, 1931. 8°.

Romein-Verschoor, A. Slib en wolken. Stromingen en gestal- én van de nieuwste Nederlandse literatuur. Amsterdam, Em.)uerido, 1947. 8°.

Smaele, P. de. De historiographie van de Nederlandsche letter- :unde in vreemde talen. (Album René Verdeyen. Brussel-'s-Grav. 943).

Vertalingen van Nederlandsche werken van de laatste jaren; m. 'oorw. van MARTINUS NIJHOFF. 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1898. 8°.

Om de wenselijkheid aan te tonen van Nederlands toetreden tot de Berner Conventie.

Walch, J. L. Nieuw handboek tot de Nederlandsche letterkun
dige geschiedenis. 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1940–43. 8°.

5. Duitsland.

Berendsohn, W. A. Die humanistische Front. Einführung in d
deutsche Emigranten-Literatur. Tl. I. 1933–Kriegsausbruch 193
Zürich, Europa Verlag, 1946. 8°.

Boek, Het goede Duitsche, m. voorw. van J. van Dam. Amst
Z.n., 1940. m. afb. 8°.

Boeken, Nieuwe Duitsche. Een keuze, samengest. door
,,Reichsstelle für Volksbüchereiwesen" te Berlijn; m. voorw. do
F. Wimmer en J. van Dam. 's-Grav., ,,Ministerialreferat Kultu
verwaltung", 1941. 8°.

Eppelsheimer, H. W. Deutsche Romantik. Eine Literatu
schau. (Imprimatur. Jg. VI. 1935).

Goedekes Grundriss zur Geschichte der deutschen Dichtun
Neue Folge (1830–1880), im Auftrage der Preuss. Akademie d
Wissenschaften herausgeg. von G. Minde-Pouet. Lief. 1. Dresde
L. Ehlermann, 1940. 8°.

Kosch, W. Deutsches Literatur-Lexikon. Biographisches un
bibliographisches Handbuch. 2. Aufl. Bern, A. Francke, 1947–. .
Lief. 1–. . . 8°.

Lexikon, Kleines, der deutschen Literatur. Bern, A. Franck
1946. kl. 8°.
Kleines literarisches Lexikon. III. Sammlung Dalp. Bd. 16.

Luther, A. Deutsche Geschichte in deutscher Erzählung. E
literarisches Lexikon. Leipzig, 1940. — 2. verm. Aufl. Leipzi
1943. tez. 2 dln. 8°.

Maassen, C. G. von. Über die Seltenheit von Romantike
Erstausgaben. Aus den Erfahrungen eines Sammlers. m. port
(Imprimatur. Jg. VI. 1935).

Ritter, P. Kolonien im deutschen Schrifttum. Eine Uebersic
über deutsches koloniales Schrifttum unter Berücksichtigung n
volksdeutscher Autoren, herausgeg. vom Reichskolonialbund. Be
lin, ,,Die Brücke zur Heimat", 1936. 8°.

Schrifttum, Koloniales, in Deutschland. München, Zentra
verlag der N.S.D.A.P., Franz Eher Nachf., 1941. 8°.
Schriften des Kolonialpolitischen Amtes.

Schrifttums-Verzeichnis, Dez. 1939. Berlin, Zentrale d
Frontbuchhandlungen, 1939. 4°.

6. Frankrijk.

Almanach des lettres 1947, présenté par G. DUHAMEL, e.a. ·xtes et documents réunis par G. Sigaux. — 1948, présenté par MAUROIS, e.a. Textes et documents réunis par Y. Lemar. Paris, ditions de Flore et La Gazette des Lettres, 1946–47. m. portr. en cs. 2 dln. 8°.

Achterin een adreslijst van de voornaamste Franse uitgevers.

Dalligny, J. Essai de bibliographie de la littérature clandestine ançaise de 1940 à 1944. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. rie de guerre. no. 5–10. 1945; Nouv. sér. 1946, 1947).

Duhem, J. Florilège aéronautique de l'Académie française dans jeunesse de cette célèbre Compagnie. (Bull. du bibliophile et du bliothécaire. Nov. 1948).

—— Florilège aéronautique des poètes français de la Renaisnce: Peletier du Mans, Du Bartas, A. Gaillard, Desportes, P. oudelin, J. de Fonteny. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. ec. 1947).

—— Fontenelle aéronaute et astronaute. — Le premier poète de aviation. — Restif de la Bretonne aéronaute. — Florilège aéroutique de la Compagnie de Jésus. — Les romans aéronautiques Paltock et du pseudo-Morris. (Bull. du bibliophile et du biblioécaire. Nouv. sér. 1946).

—— Le roman astronautique de Francis Godwin. (Bull. du biiophile et du bibliothécaire. Avril-Mai 1948).

Katalog over udenlandsk Skønlitteratur. II. Fransk. Aarhus, arhuus Stiftsbogtrykkerie, 1945. 8°.

Roche, A. V. A bibliography of modern Provençal in the Engsh language, 1840–1940. (Bull. of the New York Public Library. ol. 46. 1942).

Talvart, H., et **J. Place.** Bibliographie des auteurs modernes de ngue française (1801–1941). Tome VII. Paris, Editions de la Chroique des lettres françaises; Aux Horizons de France, 1941. 8°.

Zie ook: Cat. V. p. 284.

7. Groot-Brittannië en Ierland.

Bateson, F. W. The Cambridge bibliography of English literaure. Vol. I–IV. Cambridge, University Press, 1940. 4 dln. 8°.

Vol. I. 600–1660. — Vol. II. 1660–1800. — Vol. III. 1800–1900. — Vol. IV. Index.

Hayward, J. English poetry. A catalogue of first and earl[y] editions of works of the English poets, from Chaucer to the presen[t] day, exhibited by the National book League. London, Cambridg[e] Univ. Press, 1947. 8°.

Watt, H. A., a. **W. W. Watt.** A dictionary of English literatur[e]. Authors, anonymous works, literary terms, versification, chronolo-gy. New York, Barnes & Noble, 1945. 8°.

Writers, Living, being critical studies broadcast in the B.B.C. third programme, by D. JOHNSTONE, A. CALDER-MARSHALL, a.o. With an essay on ,,The written and the spoken word'', by G. PHELPS. London, Sylvan Press, (1947). 8°.

8. Italië.

Letteratura italiana. Roma, I.R.C.E. (Istituto nazionale per l[e] Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.

(Ruggieri, R. M.). Filologia romanza. Roma, I.R.C.E. (Isti-tuto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl 8[°].

Turri, V. e **U. Renda.** Dizionario storico-critico della letteratur[a] italiana. Torino e.a., G. B. Paravia & C., 1941 8°.

9. Oostenrijk.

Giebisch, H., L. Pichler u. **K. Vancsa.** Kleines österreichische[s] Literaturlexikon. Wien, Bruder Hollinek, 1948. 8°

Buchreihe ,,Österreichische Heimat''. Bd. 8.

10. Rusland.

Daisne, J. Van Nitsjevo tot Chorasjo! Een geïllustreerde en va[n] bio-bibliografische aantekeningen voorziene anthologie der Ru[s]-sische literatuur sinds haar aanvang tot heden. Brussel, Uitgever[ij] Electa, 1948. m. portr., afb. en muz. 8°.

Ettlinger, A., a **J. M. Gladstone.** Russian literature, theat[re] and art. A bibliography of works in English, published 1900–194[?]. London, Hutchinson & Co., (1946). 8°.

Reavey, G. Soviet literature to-day. London, L. Drummon[d], (1946). 8°.

11. Skandinavië.

Tollenaere, F. de. Moderne lexicografie in Skandinavië. [De] woordenboekcentrales te Kopenhagen en te Lund. Gent, Drukke[rij] Erasmus, (1943). m. bibliogr. 8°.

Verschenen in Verslagen en Mededeelingen der Kon. Vlaamsche Aca[de]-mie voor taal- en letterkunde. Juni 1943.

Woel, C. M. Dansk forfatterleksikon. 338 Biografier over nu-l·ende danske forfattere. København, Nordiske Landes Bogforlag, 45. m. portr. 4°.

Katalog over udenlandsk Skønlitteratur. I. Svensk. Aarhus, ırhuus Stiftsbogtrykkerie, 1942. 8°.

12. Spanje.

Palencia, A. G. Eruditós y libreros del siglio XVIII. Estudios storico-literarios. Quinta serie. Madrid, Consejo superior de in-stigaciones cientificas, 1948. m. afb. en bijl. 8°.

Francisco Cerdá y Rico. — Hervás y Panduro. — Joaquín Ibarra. — Publicaciones de A. G. Palencia.

13. Amerika. Canada.

Coan, O. W., a. **R. G. Lillard.** America in fiction. An annotated st of novels that interpret aspects of life in the United States. ƚev. ed. Stanford University, Stanford Univ. Press, (1946). 8°.

Hart, J. D. The Oxford companion to American literature. d ed. New York, Oxford University Press, 1948. 8°.

le dr. 1941.

History, Literary, of the United States, ed. by R. E. Spiller, V. Thorp, Th. H. Johnson, H. S. Canby, e.a. Vol. I–III. New York, Macmillan Co., 1948. 3 dln. 8°.

In Vol. III „Bibliography" p. 373–790 onder het hoofd „Individual Authors "een lijst der voornaamste Amer. auteurs met uitgebreide bio- en bibliografische aantekeningen.

Weiss, H. B. American chapbooks, 1722–1842. I–II. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 49. 1945).

—— A brief history of American jest books. m. facs. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47. 1943).

—— Oneirocritica Americana. I, II. Preliminary check list of dream books published in America. m. afb. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 48. 1944).

—— Preliminary check list of the children's books and chap-books published by SOLOMON KING. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

Wright, L. H. American fiction 1774–1850. A contribution toward a bibliography. Rev. ed. San Marino, (Huntington Library publications), 1948. 8°.

Yarmolinsky, A. Aleutian manuscript collection. A list of works relating to the Aleut language. m. facs. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 48. 1944).

Betreft de taal der inboorlingen van de Aleoeten eilanden.

Thomas, Cl. Canadian novelists 1920–1945. Toronto-London New York, Longmans, Green & Co., 1946. 8°.

13a. Afrika. Azië.

ARABIE. — **Leslau, W.** Bibliography of the modern South-Arabic languages. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 50 1946).

ETHIOPIË. — **Leslau, W.** Bibliography of the semitic languages of Ethiopia. I–V. m. facs. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 49. 1945).

ZUID-AFRIKA. — **Nienaber, P. J.** Bronnegids by die studie van die Afrikaanse taal- en letterkunde. Johannesburg, P. J. Nienaber 1947. 8°.

ANATOLIË. — **Swanson, D. C.** A select bibliography of the Anatolian languages. I, II. (Bull. of the New York Public library. Vol 52. 1948).

KAMTSJATKA. — **Yarmolinsky, A.** Kamchadal and asiatic Eskimo manuscript collections. A list of works relating to the Kamchadal language and to the language of russianized Kamchadals. m. afb. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

MANTSJOERIJE. — **Mish, J. L.** The Manchus. A list of references in the New York Public library. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

ww. Toneel.

Adams, J. Q. The author-plot of an early 17th century play. m. facs. (The Library. Vol. XXVI. 1945-46).

Bald, R. C. The foul papers of a revision (of an Elizabethan play). (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

Bergmans, P. Musique d'un drame scolaire anversois de 1626. m. muz. (De Gulden Passer. Jg. XXV. 1947).
A. E. RODRIGUEZ. Herodes saeviens. 1626.

Coleman, E. D. The Jew in English drama. An annotated bibliography. I–XIII. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 42–44. 1938–44).

Duhem, J. Les Parodies aéronautiques dans la Comédie ancienne. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947).

Gessler, J. Vier programma's van (18e eeuwsche) tooneelstukken uit Sint-Truiden en Tongeren. m. afb. (Prosper Verheyden gehuldigd. 1943).

Greg, W. W. A bibliography of the English printed drama to the estoration. Vol. I. Stationers' Records plays to 1616: nos. 1–349. ondon, 1939. m. facs. en afb. 4°.

Bibliograph. Society. Ill. monogr. XXIV[1].

—— The date of the earliest play-catalogues. (The Library. 5th eries. Vol. II. 1947–48).

—— The Merry Devil of Edmonton. (The Library. Vol. XXV. 944–45).

Kesler-van Twisk, L. Jeugdtooneel. Een poging tot samenstelling van een systematisch overzicht van tooneelstukken, zangspeen, leekenspelen en spreekkoren voor kinderen, jongeren en jeugdige volwassenen. 2e verm. dr. Arnhem, Van Loghum Slaterus, 939. 8°.

1e dr. 1932.

McManaway, J. G. Latin title-page mottoes as a clue to dramatic authorship. m. facs. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

xx. Uitgaven van Geleerde Genootschappen, Musea en Bibliotheken.

Académie des Inscriptions et Belles Lettres. Paris. — Travaux de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres. Histoire et inventaire des publications. Notices rédigées par A. Blanchet, J. B. Chabot, e.a. (Introduction par R. Dussaud). Paris, C. Klincksieck, 1947. 8°.

American Museum of Natural History. New York. — Scientific papers of the Central Asiatic expeditions. New York, American Museum of Natural History, 1931. m. afb. 8°.

American Tract Society. — Thompson, L. The printing and publishing activities of the American Tract Society from 1825–1850. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 2. 1941).

Biblioteca Vaticana. Vaticaanstad. — The books published by the Vatican Library, 1885–1947. An illustrated analytic catalogue. Vatican City, The Apostolic Vatican Library, 1947. m. afb., facs. en 6 pl. 4°.

Deutsche Morgenländische Gesellschaft, 1845–1928. Leipzig. — Veröffentlichungen. Leipzig, (F. A. Brockhaus), 1928. 8°.

Dienst voor Propaganda en Toerisme. — Keyser, P. de. De uitgaven van den Dienst voor Propaganda en Toerisme van de stad Antwerpen. (De Gulden Passer. Jg. XX. 1942. p. 153; Jg. XXI. 1943. p. 209).

Kais. Akademie der Wissenschaften. Weenen. — Verzeichn der von der Kais. Akademie der Wissenschaften in Wien herau gegebenen und derzeit vorräthigen Schriften. Wien, F. Tempsky 1892. 8°.

Kon. Akademie van Wetenschappen. Amsterdam. — Naan register van de verhandelingen en bijdragen, uitgegeven door d afdeeling Letterkunde in de jaren 1808–1942. Amst., Nd. Hollan sche Uitg. Mij., 1943. 4°.

—— Naamregister van de verhandelingen en bijdragen uitgeg ven door de afdeeling Natuurkunde in de jaren 1808–1942. Dl. I III. Amst., Nd. Hollandsche Uitg. Mij., 1943–44. 3 dln. 4°.

Kon. Instituut voor de taal-, land- en volkenkunde va Ned. Indie. — Uitgaven. 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1947. 8°.

Kon. Vlaamsche Academie voor taal- en letterkunde Gent. — Verslagen en mededeelingen. Jg. 1940–Jg. 1945. 1. Gent Kon. Vlaamsche Academie, 1940–45. 8°.

Museum of Far-Eastern Antiquities. Stockholm. — Publi cations of the Museum of Far Eastern Antiquities. (Östasiatisk Samlingarna). Stockholm, z.n., 1948. sm. 4°.

Permanent Hof van Arbitrage. Den Haag. — Analyses de sentences rendues par les Tribunaux d'Arbitrage, constitués con formément aux stipulations des Conventions de La Haye de 1899 e 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux, ains que par les juridictions spéciales d'arbitrage qui ont fonctionné en application de l'art. 47 de la Convention de 1907. 1899–1934. La Haye, Bureau intern. de la Cour Permanente d'Arbitrage, 1934. 8°.

Permanent Hof van Internationale Justitie. Den Haag. — The Permanent Court of International Justice, iss. by the Registry of the Court. Leiden, A. W. Sijthoff, 1939. m. portr. en afb. 8°.

—— Publications. Catalogue no. 6, 7, 14. Leiden, A. W. Sijthoff 1927, 1929, 1938. 3 dln. 8°.

United Nations. Lake Success. — Publications. Catalogue, no 1. m. suppl. Lake Success, United Nations, 1947. 2 dln. 8°.

Vereeniging tot het bevorderen van de beoefening der wetenschap onder de Katholieken in Nederland. — Lijst van ge schriften van leden der Vereeniging. Suppl. 1940. 's-Grav., Ter Hagen, 1941. 8°.

xxa. Verkoopcatalogi.

Lancour, H. American art auction catalogues, 1785–1942. A union list. I–IX. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47 48. 1943–44).

Met een adreslijst van Amerikaanse veilinghouders.

Mc Kay, G. L. American book auction catalogues, 1713–1934. .dditions. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 50, 52. 946, 1948).

Zie ook: Cat. V. p. 291.

ijij. Volksprenten.

Evers, G. A. Utrechtsche Nieuwjaarsprenten. m. afb. (in: Nieuw-ıar 1946. Utrecht, Kemink & Zn., 1946). kl. 8°.

Leprince, A. Garnier-Allabre et l'imagerie chartraine. Histoire .'une trouvaille. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. ıo. 33).

Schmidt, L. Volkslied und Holzschnitt. m. afb. (Gutenberg ahrbuch 1940).

Tschichold, J. Chinesische Volksholzschnitte. m. afb. (Schwei-er graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 7).

ijija. Vredesbeweging.

Hirsch, R. Plans for the organization of international peace, 306–1789. A list of 36 peace-proposals. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47. 1943).

(Wilt, A. de). Het vredeswerk van Z.H. Paus Benedictus XV. Leiden, A. W. Sijthoff, (1930). 8°.

T.g.v. de vredes- en volkenbondstentoonstelling in de grafelijke zalen te 's-Grav., Febr. – Mrt. 1930.

zz. Vrouwen.

Women in the making of America. (Reading list). (Bull. of the New York Public Library. Vol. 45. 1941).

zza. Vrouwelijke Handwerken.

Servolini, L. I libretti di modelli per ricamo in Italia e il ,,Libro di Lavorieri'' di Aurelio Passarotti. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

zzb. Vuurwerk.

Lotz, A. Das Feuerwerk, seine Geschichte und Bibliographie. Beiträge zur Kunst- und Kulturgeschichte der Feste und des Theaterwesens in sieben Jahrhunderten. Leipzig, K. W. Hiersemann, (1941). m. afb. en 36 pl. 4°.

—— Feuerwerksbücher. m. afb. (Philobiblon. Jg. XI. 1939).

A. Wiskunde en Natuurhistorische wetenschappen.

1. Algemeen.

Bibliographia biotheoretica 1930–1934, 1935–1939, 1940–1944. Vol. II–IV pars 1, collegit ediditque C. J. van der Klaauw, (e.a.). Leiden, E. J. Brill, 1941–44. 3 dln. 8°.

Catalogue of publications of the Royal Academy of Sciences at Amsterdam. Section of the Natural Sciences, 1854–1936. Amsterdam, Nd. Hollandsche Uitg. Mij., (1937). 8°.

(La Stella, M.). Scienze fisiche, matematiche ed agrarie. Roma, I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.

—— Scienze naturali. Roma, I.R.C.E. (Istituti nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.

Naamregister van de verhandelingen en bijdragen, uitgegeven door de afdeeling Natuurkunde (van de Kon. Akademie van Wetenschappen), in de jaren 1808–1942. Dl. I–III. Amsterdam, Nd. Hollandsche Uitg. Mij., 1943–44. 3 dln. 4°.

2. Wis-, Natuur-, en Sterrenkunde.

Zinner, E. Geschichte und Bibliographie der astronomischen Literatur in Deutschland zur Zeit der Renaissance. Leipzig, K. W. Hiersemann, 1941. gr. 8°.

4. Technologie en Ingenieurswetenschappen.

Barnes, R. M., a. **N. A. Englert.** Bibliography of industrial engineering and management literature, to January 1, 1946. 5th ed. Dubuque (Iowa), Wm. C. Brown Co., (1946). 4°.

Books, Technical, of the month. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 48–52. 1943–48).

Davis, E. G. Occupational therapy: one means of rehabilitation. A selected list of books and magazine articles on „what it is'' and „how it is used''. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 48. 1944).

DeGolyer, E., a. **H. Vance.** Bibliography on the petroleum industry. College Station (Texas), Agricultural a. Mechanical College of Texas, 1944. m. afb. 8°. (Bull. of the A. & M. College of Texas. no. 83. 1944).

Ewald, K. 20 000 Schriftquellen zur Eisenbahnkunde. Kassel, Henschel & Sohn, 1941. m. afb. 8°.

Hawkins, R. R. Current exhibitions of recent technical books. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47. 1943).

—— Technical books. (Library Journal. Vol. 73. 1948. no. 10).

—— Technical books and the war. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47. 1943).

Index to new technical books, Sept.–Dec. 1948. (Library Journal. Vol. 73. 1948. no. 20. p. 1658).

Literatuuroverzicht leder- en schoenindustrie. (Economische voorlichting. Jg. 35. 1941 no. 12).

Rose, O. Radio broadcasting and television. An annotated bibliography. New York, H. W. Wilson Comp., 1947. 8°.

Rothe, T. von. Das Schrifttum über den Baustoff Beton, seine Herstellung und Verarbeitung. Berlin-Charlottenburg, Zementverlag, 1941. 8°.

Sanchez, J., a. **S. Baig.** Scientific and technical dictionaries of the Spanish and English languages. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 48. 1944).

Scoggin, M. C. Books for defense courses. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 45. 1941).

Suppl. to M. C. Scoggin. Simple technical books. 1939. (Cat. V. p. 295).

Thomson, Th. R. Check list of publications on American railroads before 1841. I–IV. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 45–46. 1941–42).

5. Geologie. Paleontologie. Mineralogie.

Dryander, J. Catalogus bibliothecae histórico-naturalis Josephi Banks. T. IV. Mineralogi. Lond., G. Bulmer & Co., 1799. 8°.

6. Zoologie en Botanie.

Arndt, W. Bibliographia spongiologica. I. Spongiae utiles. Den Haag, W. Junk, 1940. 4°.

Niet verder verschenen, daar de auteur als slachtoffer der Nazi's is gevallen.

Dean, B. A bibliography of fishes. Vol. I, II, enl. a. ed. by Ch. R. Eastman; Vol. III, ext. a. ed. by E. W. Gudger a. A. W. Henn. New York, Amer. Museum of Natural History, 1916–1923. 3 dln. 8°.

Dryander, J. Catalogus bibliothecae histórico-naturalis Josephi Banks. T. II. Zoologi. London, G. Bulmer & Co., 1796. 8°.

Catalogus van botanische boekwerken in de Univ. Bibl. van Utrecht, in het Botanisch Lab., in het Phytopathologisch Lab. „Willie Commelin Scholten" te Baarn, zomede op enkele andere plaatsen te Utrecht, [bew. door H. W. Danner, e.a.]. Utrecht, Univ. Bibl., 1936. 8°.

Uitgeg. met steun v. h. Miquelfonds en v. d. Philos. Fac. v. h. Studentencorps en de Utr. Biologen-Vereen.

Dryander, J. Catalogus bibliothecae histórico-naturalis Josephi Banks. T. III. Botanici. London, G. Bulmer & Co., 1797. 8°.

7. Biologie.

Methorst, H. W., en M. J. Sirks. Het bevolkingsvraagstuk. Amsterdam, Scheltema & Holkema's boekhandel, 1948. m. bibliografie, afb. en tek. 8°.
Van Eigen Erf. Monografieën ter verdieping van de kennis van eigen land en volk. no. 3.

Schierbeek, A. De biologie, haar hulpwetenschappen en haar hoofdrichtingen. 2e dr. 's-Grav., Uitgeversfonds der bibliotheekvereenigingen, 1945. 8°.

B. Wijsbegeerte en Zielkunde.

Bibliographie der philosophischen, psychologischen und pädagogischen Literatur in der deutschsprachigen Schweiz 1900–1940, herausgeg. von E. Heusz, P. Kamm, H. Kunz und M. Landmann. Basel, Verlag für Recht und Gesellschaft AG., 1944. 8°.
Beihefte zum Jahrbuch der Schweizerischen Philosophischen Gesellschaft. II.

Ketner, C. H. Een gids voor de zelfstudie van de wijsbegeerte. Amsterdam, Instituut voor Arbeidersontwikkeling, (± 1925). 8°.
Boekenlijsten voor arbeiders. III.

Kuiper, T. Een gids voor de zelfstudie van de psychologie. Amsterdam, Instituut voor Arbeidersontwikkeling, (± 1925). 8°.
Boekenlijsten voor arbeiders. I.

Poortman, J. J. Repertorium der Nederlandse wijsbegeerte. Amsterdam-Antwerpen, Wereldbibliotheek, 1948. 8°.

Scienze religiose ,filosofia, pedagogia. Roma, I.R.C.E. (Istituto nazionale per le Relazioni Culturali con l'Estero), 1941. kl. 8°.
N. Turchi. Scienze religiose; G. Radetti. Filosofia; L. Volpicelli. Pedagogia.

Situation, La, actuelle de la philosophie parmi les catholiques dans divers pays. Avec introduction par J. Peters. Utrecht-Bruxelles, Spectrum, (1948). 8°.

Ba. Zeden en Gewoonten. Folklore.

Bobbitt, M. R. A bibliography of etiquette books published in America before 1900. New York, N. Y. Public library, 1947. 8°.
Ook in Bull. of the N.Y. Publix library. Vol. 51. 1947.

Evers, G. A. Koppermaandag-bibliografie. (Overdruk uit ,,De Tampon". Kerstnummer 1948. 8°).

Folklore musical. (Musique et chansons populaires). Répertoire international des collections et centres de documentation avec notices sur l'état actuel des recherches dans les différents pays et références bibliographiques. Paris, Institut international de Coopération intellectuelle, 1939. 8°.

Gorham, R. The folkways of Brazil. A bibliography. I–IV. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47–48. 1943–44).

Henderson, R. W. The King's Book of Sports in England and America. m. facs. en afb. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948. no. 11).

Riccardi, S. J. Pennsylvania Dutch (= deutsch) folk art and architecture. A selective annotated bibliography. (Bull. of the New York Publ. library. Vol. 46. 1942).

Weiss, H. B. American letter-writers, 1698–1943. I, II. With a preliminary check list. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 48, 49. 1944–45).

Boeken met „modellen" van brieven voor alle mogelijke vóórkomende gelegenheden, in vroeger jaren tot de moderne tijd toe.

C. Zeevaartkunde.

Nederland en de Zee. Catalogus van een tentoonstelling ingericht door den boekhandel Mensing & Visser, in samenwerking met het Alg. Ned. Verbond. ('s-Grav., Mensing & Visser, 1941). 8°.

Door tijdsomstandigheden moest de tentoonstelling na 5 dagen geopend te zijn geweest, weer gesloten worden.

F. Bio- en bibliografieën voornamelijk van drukkers, schrijvers, boeken en kunstenaars.

1. Algemeen.

Blom, E. Everyman's dictionary of music. London, J. M. Dent & Sons, 1946. 8°.

Bolton, Th. American book illustrators. Bibliographic check lists of 123 artists. New York, R. R. Bowker Co., 1938. 8°.

Du Peloux, V. Ch. Répertoire biographique et bibliographique des artistes du XVIIIe siècle français. T. I, II. Paris, 1930–1941. m. bibliogr. 2 dln. 8°.

T. I uitgeg. door H. Champion.
„ II „ „ E. Droz.

Frati, C. Dizionario bio- bibliografico dei bibliotecari e bibliofili italiani dal sec. XIV al XIX, raccolto e pubblicato da A. Sorbelli. Firenze, L. S. Olschki, 1933/34. 8°.

Biblioteca di bibliografia italiana. XIII.

Kunitz, S. J., a. **H. Haycraft.** Twentieth century authors. A biographical dictionary of modern literature. New York, H. W. Wilson Comp., 1942. m. portr. gr. 8°.

In hoofdzaak Amer. en Engelse auteurs van deze eeuw, maar ook schrijvers en schrijfsters van andere landen, die veelgelezen zijn in Engelse vertaling.

Mak van Waay, S. J. Lexicon van Nederlandsche schilders en beeldhouwers 1870–1940. Amsterdam, Wereldbibliotheek, 1944. 4

Persoonlijkheden in het Koninkrijk der Nederlanden in woord en beeld. Nederlanders en hun werk, met een inleiding van H. Brugmans, mede bevattende de biografieën van de leden van het Koninklijk Huis, door N. Japikse. Amsterdam, Van Holkema & Warendorf, 1938. m. portr. gr. 4°.

Thieme, U., und **F. Becker.** Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler von der Antike bis zur Gegenwart; unter Mitwirkung von etwa 400 Fachgelehrten... herausgeg. v. H. Vollmer. Bd. XXXIV–XXXV. Ur–Wilh. Leipzig, E. A. Seemann, 1940–1942. 2 dln. gr. 8°.

—— **Vollmer, H.** Das Schicksal von Thieme–Beckers Allgemeinem Künstlerlexikon. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 3/4. p. 1).

Vlamingen, 100 Groote. Vlaanderens roem en grootheid in zijn beroemde mannen, samengest. onder leiding van E. Elaut, L. Grootaers, R. van Roosbroeck en A. Vermeylen. Antwerpen, Standaard–Boekhandel; Utrecht, W. de Haan, (1942). m. portr., afb. en facs. gr. 8°.

2. Drukkers en Uitgevers.

ALDUS. — **Osborne, L. E.** A short- title list of the books in the Chapin library, Williams College. Portland, The Southworth-Anthoensen Press, 1939. m. portr. 4°.

Hierin een belangrijke verzameling Aldus-drukken.

—— **Bühler, C. F.** The first Aldine. (Papers of the Bibliogr. Soc. of America. Vol. XLII. 4. 1948).

ARNDES. — **Hellström, C. G.** Några nyfunna blad av Missale ordinis Fratrum Minorum 1504. (gedr. in Lübeck door St. Arndes). (Nordisk tidskrift f. bok–och biblioteksväsen. Årg. XXVIII. 1941).

BALZAC, H. DE. — **Thomé, J. R.** [Catalogue sommaire des ouvrages imprimés par Balzac, d'après la Bibliographie, dressée par Georges Vicaire]. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 34. p. 49).

BLAEU. — **Kayser, W.** Blaeuiana. Ein Beitrag zur Blaeu-Bibliographie. m. afb. (Het Boek. Dl. XXVI. 1940–42).

—— **Keuning, J.** Hulpmiddelen bij de dateering van verschillende uitgaven van W. J. Blaeu. (Overdruk uit Kon. Ned. Aardr. Genootsch. 1940. afl. 5).

—— **Nijhoff, W.** Blaeu's atlas al te hoog aangeslagen. (Het Boek. Dl. XXVI. 1940–42. p. 72).

—— —— Dateering van uitgaven van W. J. Blaeu. (Het Boek. Dl. XXVI. 1940–42, p. 135).

BODONI. — **Giani, G.** Catalogo delle autentiche edizioni Bodoniane. (Milano, Libreria Antiquaria Cantoni in collaborazione con l'Instituto editoriale italiano), 1948. m. afb. en portr. v. Bodoni. 8°.

Editions de La Conchiglia, 1948.

—— **Giani, G.** Saggio di bibliografia Bodoniana, [in occasione della mostra Bodoniana ordinata dall' autore presso la Libreria Antiquaria Cantoni in Milano]. Aggiunte e correzioni al Passerini, De Lama e Brooks. (Milano, Libreria Antiquaria Cantoni), 1946. m. afb. 8°.

Editions de La Conchiglia, 1946.

BRANDIS. — **Collijn, I.** En hittills okänd bokannons av Lucas Brandis. (Nordisk tidskrift för bok-och biblioteksväsen. Årg. XXVII. 1940).

—— **Kazmeier, A. W.** Eine bisher unbekannte Buchhändleranzeige und andere frühe Drucke des Lukas Brandis aus einer alten Schlossbibliothek. m. afb. en bijl. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. 57. 1940).

DAY. — **Weiss, H. B.,** a.o. Preliminary check list of the childrens books, published by Mahlon Day. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 45. 1941).

DOESBURGH, VAN. — **Kossmann, F.** Jan van Doesborchs refreinbundel te Antwerpen in 1548 herdrukt.(Het Boek. Dl. XXVI. 1940–41).

ERNST VON GERA. — **Hase, M. von.** Ernst von Gera, ein vergessener Jenaer Buchdrucker der zweiten Hälfte des XVI. Jahrhunderts. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

HASELBERG. — **Grolig, M.** Die Verlagstätigkeit des Johann Haselberg aus der Reichenau (Bodensee), 1515–1538. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 9/10. pag. 3).

HONDIUS, J. — **Wijnman, H. F.** Jodocus Hondius en de drukker van de Amsterdamsche Ptolemaeus-uitgave van 1605. m. afb. en bijl. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

Bijl.: Lijst van werken door Jodocus Hondius tussen 1604 en 1608 uitgeg. en mogelijk door Jan Theunisz. gedrukt.

HOOCHSTRATEN, J. VAN. — **Beckey, K.** Der niederländische Buchdrucker Johannes Hoochstraten zu Antwerpen, alias ,,Adam anonymus te Bazel'', alias ,,Hans Luft te Marburg'', in einer dritten, bisher unbekannten Maske als ,,Steffen Rodt te Marborch in Hessen'' (1530). m. facs. (Het Boek. Dl. XXVI. 1940–41).

Zie ook: Cat. I. pag. 408.

LEEU, G. — **Vander Meersch, P. C.** Editions (150), imprimées par Gérard Leeu à Gouda et à Anvers de 1477 à 1493. (Le Bibliophile belge. T. IV. Brux. 1847. p. 252).

—— **Campbell, M. F. A. G.** Additions à la liste des ouvrages imprimés par Gérard Leeu à Gouda et à Anvers au 15e siècle. (Le Bibliophile belge. T. VI. Brux. 1850. p. 29).

—— **Degroote, G.** Vanden drie blinde danssen. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XX. 1942. — Met naschrift. (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943. p. 210).

Vertaling van PIERRE MICHAULT's ,,La danse aux aveugles". Incunabel gedrukt door Ger. Leeu te Gouda, 1482, berustende in de Kon. Bibl. te København.

Met naschrift. (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943. p. 210).

—— **Borms, J.** De houtsneden uit ,,Vander Dochtere van Syon''. Antwerpen, Gheraert Leeu, 1492. Een leekebijdrage. m. facs. (De Gulden Passer. Jg. XXIV. 1946).

LIESVELT, VAN. — **Kronenberg, M. E.** Onbekend Nederlandsch gedicht op de uitdaging van Frans I aan Karel V in MDXXVIII. (Antw., Jac. van Liesvelt). m. afb. (Het Boek. Dl. XXVI. Aflev. 3. 1942).

MEIN. — **Alden, J. E.** John Mein, publisher: An essay in bibliographic detection. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 3. 1942).

MOMMAERT. — **Hildebrand, P.** Joan Mommaert's uitgave van de Chronycke van S. Franciscus (1656). (Prosper Verheyden gehuldigd. 1943).

OTMAR. — **Schottenloher, K.** Silvan Otmar in Augsburg, der Drucker des schwäbischen Bundes 1519–1535. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

PETRUCCI. — **Sartori, C.** Bibliografia delle opere musicali stampate da Ottaviano Petrucci. Firenze, L. S. Olschki, 1948. 8°.

Biblioteca di bibliografia italiana. XVIII.

PIASI. — **Finni, V.** Pietro e Tommaso Piasi tipografi cremonesi lel secolo XV. Notizie bio-, bibliografiche, storico-giurdiche e genealogiche. (La Bibliofilia. Anno XLIII. 1941).

RAMMASEYN. — **Endenburg, P. J. T.** Een Goudsch boekdrukkersgeslacht uit de 17e eeuw. (Overdruk uit 2e Verzameling Bijdragen Oudheidk. Kring „Die Goude" 1940).

SEVERSZ. — **Kronenberg, M. E.** Over twee titelranden van Jan Seversz. te Leiden (1515 en c. 1521 ?) en over het merk het soldeerlampje. m. afb. (Het Boek. Dl. XXVI. Aflev. 3. 1942).

SORG. — **Dold, A.** Ein neugefundener Kalender-Einblattdruck auf das Jahr 1488 aus der Offizin des Anton Sorg zu Augsburg. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

SOWER SR. — **Reichmann, F.** Christopher Sower Sr., 1694–1758, printer in Germantown. An annotated bibliography. Philadelphia, Carl Schurz Memorial Foundation, 1943. 8°.

STAACKMANN VERLAG. — **Schauer, G. K.** Vier neue Staackmann-Fibeln. (Philobiblon. Jg. XI. 1939).

VINGLE, DE. — **Kronenberg, M. E.** Nog een schijnadres van Pierre de Vingle? (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).
Zie ook: Cat. V. pag. 309.

WILLEM CHRISTIAENS. — **Drunen, S. H. van.** Een oude vraag met een laat antwoord en een nieuwe vraag. (De Navorscher. Jg. 91. afl. 2. 1945–46).

WOOD & SONS. — **Weiss, H. B.,** a.o. Preliminary check list of the children's books, published by Samuel Wood & Sons. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

ZAINER. — **Dold, A.** Zwei unbekannte Einblattdrucke der Offizin des Johannes Zainer in Ulm aus der Zeit um 1490. m. afb. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. 57. 1940).

3. Schrijvers. Boeken. Kunstenaars.

ACCURTI. — **Donati, L.** D. Tommaso Accurti (11 Nov. 1862–20 Jan. 1946). (La Bibliofilia. Anno XLVI. 1944).

ALCOTT. — **Rostenberg, L.** Some anonymous and pseudonymous thrillers of Louisa M. Alcott. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVII. 2. 1943).

ALDRICH. — **Gomme, G. J. L.** T. B. Aldrich and „Household Words". (Papers of the Bibliogr. Papers of America. Vol. XLII. 1. 1948).
Bibliographical notes.

Alexander de Villa Dei. — **Eichler, F.** Ein Fehldruck aus dem Doctrinale des Alexander de Villa Dei. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

Alexander de Villa Dei of Alexander de Villedieu, die ± 1170 in Normandië werd geboren en ± 1250 stierf in Avranches. Zijn Doctrinale was het meest verspreide leerboek der Latijnse spraakkunst in de Middeleeuwen. Nog steeds verschijnen nieuwe vondsten der handschriften of drukken van dit werk.

Alexeieff. — **Mornand, P.** Les artistes du livre: Alexandre Alexeieff. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 29).

Alibaux. — **Varille, M.** Henri Alibaux (et) ses publications concernant le papier. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. VII. 1941).

Americaensche Zeeroovers. — Zie: Exquemelin.

Amyot. — **Marchand, J.** Notes autographes d'Amyot sur un exemplaire de Justin et de Diodore. m. facs. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Août-Sept. 1948).

Anburey. — **Bell Jr., W. J.** Thomas Anburey's ,,Travels through America": a note on 18th-century plagiarism. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVII. 1. 1943).

Andersen. — **Eeden, W. van.** Naar aanleiding van H. C. Andersen's correspondentie met Van der Vliet en Ten Kate. (Het Boek. Dl. XXVI. 1940–42. p. 73).

—— **Nielsen, B. F.** H. C. Andersen Bibliografi. Digterens danske Vaerker 1822–1875, med Forord af H. Topsøe-Jensen. København, H. Hagerup, 1942. 4°.

Annual Anthology. — **Curry, K.** The contributors to ,,The Annual Anthology". (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLII. 1. 1948).

Annunzio, d'. — **Falqui, E.** Bibliografia Dannunziana. 2a ed. Firenze, F. Le Monnier, 1941. 8°.

—— **Parenti, M.** Bibliografia Dannunziana essenziale. Firenze, G. C. Sansoni, 1940. m. afb. 8°.

Biblioteca del Leonardo. VII.

Appian. — **Woodward, A. M.** A manuscript of the latin version of Appian's ,,Civil Wars". m. facs. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

Aristophanes. — **Angus, N. S.** A manuscript of James White's translation of ,,The Clouds". (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

Bibliographical notes.

Arms. — **Chamberlain, S.** John Taylor Arms (etcher) ... phenomenon. m. portr. (Print. Vol. I. no. 4. 1941).

ARVERS. — **Cluzel, E.** A propos du Sonnet d'Arvers. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Août–Sept. 1948).

AUGUSTINUS. — **Householder, F. W.** The first pirate. (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).

Betoog, dat de editio princeps van het 4e dl. van Augustinus' ,,De Doctrina Christiana", getiteld: ,,De Arte Praedicandi", toekomt aan Johannes Fust, en dat Mentelin van Straatsburg zijn later komende uitgaaf heeft ,,geroofd" van Fust.

BACHMANN. — **Hoff, B. van 't.** Oude afbeeldingen van Duitsche steden. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

FR. BACHMANN. Die alten Städtebilder. 1939. — Die alte deutsche Stadt. I. Der Nordwesten. 1941; II. Der Süd-Osten. 1942.

BAHR, H. — **Holzer, R.** Hermann Bahrs österreichische Romane. (Phaidros. Jg. I. 2. Wien, 1947).

—— **(Red., D.).** Hugo von Hofmannsthal und Hermann Bahr: Zwei Briefe. (Phaidros. Jg. I. 2. Wien, 1947).

BALZAC, G. DE. — **Bibas, H.** Les éditions du ,,Prince" de Guez de Balzac au 17e siècle. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

—— **Lacombe, H.** Guez de Balzac, fabricant de papier de l'Angoumois. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. X. 1945).

BALZAC, H. DE. — **Bertault, Ph.** Le Chanoine de la Berge, confesseur de Mme de Mortsauf (Le Lys dans la vallée). (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Juin 1948).

—— **Destrée, J. L.** Autour de ,,L'Histoire des treize". Notule balzacienne. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947).

—— **Thomé, J. R.** Balzac, imprimeur, éditeur et fondeur de caractères. m. afb. en portr. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 34).

Met lijst van werken door de Balzac gedrukt.

BANTZINGER. — **Gravesande, G. H. 's** C. A. B. Bantzinger, een nieuwe verschijning in de wereld van het geïllustreerde boek. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1942. no. 8).

BARRÈS. — **Place, J.** Persistance de Barrès. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946. p. 47).

BAUDELAIRE. — **Crépet, J.** Baudelairiana. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Série de guerre. 1940–45; Nouv. Série. 1946).

Met naschrift van AD. LE GOAZIOU. (Bull. Nouv. sér. 1947. p. 372).

—— **Gérard, R.** Baudelaire journaliste (Le Salut Public, février 1848). m. afb. en portr. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 35).

· BAWDEN. — **Saurat, D.** Edward Bawden's England [in his drawings]. m. afb. (Alphabet and Image: 2. 1946).

BEAUMONT, DE. — **Dévigne, R.** Les „Vésuviennes" de 1848 dans les lithographies d'Edouard de Beaumont. m. afb. (Le Courrier graphique, 7e Année. 1948. no. 35).

BEAUMONT a. FLETCHER. — **Battle, G. A.** The case of the altered „C". A bibliographical problem in the Beaumont and Fletcher first folio. (Papers of the Bibliogr. Society of America Vol. XLII. 1. 1948).
Bibliographical notes.

BECK. — **Ellen Beck** als Holzschnitt-Künstlerin erzählt aus ihrem Leben. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 1).

BELING. — **Rüdiger, H.** Oswald Belings Übersetzung der Eklogen Vergils (1649). (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

BELL. — **Allison, A. F.** A note on the authorship of three works against Thomas Bell. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1948. no. 4).
Bibliographical notes.

BENTHAM. — **Muirhead, A.** A Jeremy Bentham collection. m. facs. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

BERLAIMONT. — **Kronenberg, M. E.** Weinig bekende druk van Noel van Berlaimont's Vocabulare (Antw., Wouter Morbir, c. 1553). m. afb. (Het Boek. Dl. XXVI. aflev. 3. 1942).

BERNHARDT. — **Hugo Bernhardt** über sich selbst. m. afb. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 3/4).

BETTINELLI. — **Duhem, J.** Florilège aéronautique de la Compagnie de Jésus avant Montgolfier. Les poèmes de Saverio Bettinelli. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946. p. 377).

BEWICK. — **Reiner, I.** Der Illustrator Thomas Bewick. m. afb. (In: I. Reiner. Typo-Graphik. St. Gallen, 1943).

—— **Veth, C.** De houtgravures van Thomas Bewick. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 7).

BEYLE. — **Cornette, A. H.** Stendhal herdacht als tourist. Marginalia bij de 100e verjaring van zijn overlijden, 23 Mrt. 1842. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. April 1942).

—— **Place, J.** Stendhal à travers ses romans. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947. p. 534).

BICKHAM. — **Muir, P. H.** The Bickhams and their „Universal Penman". m. tabb. en 6 pl. (The Library. Vol. XXV. 1944–45).
Met naschrift in The Library. 5th. Series. Vol. I. 1946–47. p. 247.

BIERENS DE HAAN, J. D. — **Brakell Buys, W. R. van.** Ter erdenking van Dr. J. D. Bierens de Haan. Naarden, Uitgeverij In den Toren", 1944. m. portr. 8°.

BIRGITTA. — **Collijn, I.** Ett processionale från Birgittinerlostret Maria Maihingen. (Nordisk tidskrift f. bok-och biblioeksväsen. Årg. XXXII. 1945).

—— **Rasmusson, N. L.** Birgitta och Jutta av Danmark i ett yskt tryck från 1518. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok-och biblioeksväsen. Årg. XXIX. 1942).

—— **Vosté, J. M.** Traductions arabes et chaldéenne des XV raisons de Sainte Brigitte à la passion de Notre-Seigneur. m. afb. Nordisk tidskrift för bok-och biblioteksväsen. Årg. XXVII. 1940).

BLAKE. — **Keynes, G.** Blake, Tulk and Garth Wilkinson. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

Over een uitgave van Blake's ,,Songs of Innocence and of Experience". Bibliographical notes.

—— **Wolf 2nd, E.** The Blake-Linnell accounts in the library of Yale University. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVII. 1. 1943).

BOCCACCIO. — **Branca, V.** Schemi letterari e schemi autobiografici nell' opera del Boccaccio. (La Bibliofilia. Anno XLIX. 1947).

BODENHEIM. — **Stockum, H. van.** A visit with Nelly Bodenheim. m. afb. (The Horn Book Magazine. Vol. XXIV. 1948. no. 5).

BOETHIUS. — **Hoek, J. M.** De Middelnederlandse vertalingen van Boethius' De Consolatione Philosophiae met een overzicht van de andere Nederlandse en niet-Nederlandse vertalingen. Harderwijk, ,,Flevo" v.h. Gebr. Mooij, 1943. m. afb. 4°.

Proefschr. Univ. Amst.

BOFA. — **Mornand, P.** Les artistes du livre: Gus Bofa. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 32).

BOM, E. DE. — **Tichelen, P. van.** Bibliografie van en over Emmanuel de Bom. Antwerpen, De Sikkel, 1947. 8°.

Werk van de Stedelijke middelb. Bibliotheekschool van Antwerpen. III. Reeds eerder verschenen in: Verslagen en Mededelingen v.d. Kon. Vlaamse Academie. Dec. 1944.

BONAPARTE, L. L. — **Collins, V.** A catalogue of all the publications (so far as they can be traced) of the late Prince Louis-Lucien Bonaparte, to aid in the comparative study of european languages. Comp. from the Prince 's own catalogues and from other material left by H. I. H. Paris, Ch. Lépice, 1902. 12°.

BONNARD. — **Hoefliger, A.** Die Buchillustrationen von Pierre Bonnard. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 8).

BONNARD. — **Mornand, P.** Les artistes du livre: Pierre Bonnard. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 30

BOON. — **Gravesande, G. H.'s.** Jan Boon als graficus. m. afb. en 2 bijl. (Halcyon. Jg. III. 1943. no. 9/10).

BOORDE. — **Thornton, J. L.** Andrew Boorde's „Dyetary of helth" and its attribution to Thomas Linacre. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1947–48).

BORCHGRAVE, DE. — **DeGroote, G.** Pieter Joost de Borchgrave, 1758–1819. (De Gulden Passer. Jg. XXIII. 1945).

BORDE. — **Bühler, C. F.** Some remarks on a 19th century reprint: [Andrew Borde, The fyrst boke of the introduction of knowledge]. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLI 1. 1947).

BORGONDI. — **Duhem, J.** Florilège aéronautique de la Compagnie de Jésus avant Montgolfier. Les poèmes d'Orazio Borgondi (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946. p. 371)

BOULLAIRE. — **Mornand, P.** Les artistes du livre: Jacques Boullaire. m. afb. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 28)

BOULLET. — **Leffard, J.** Jean Boullet, illustrateur. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 33).

BOURGEOYS. — **Gaillard, P. A.** Loys Bourgeoys, sa vie, son oeuvre comme pédagogue et compositeur. Essai biographique et critique suivi d'une bibliographie et d'un appendice. [Avec préface par H. Gagnebin]. Lausanne, Imprimeries réunies, 1948. m. muz.8°

BOUTENS. — **Stols, A. A. M.** P. C. Boutens als uitgever. (Halcyon. Jg. III. (1944). no. 11–12).

BRACCESI. — **Perosa, A.** Storia di un libro di poesie latine di Alessandro Braccesi. (La Bibliofilia. Anno XLV. 1943).

BRAHE. — **Friberg, A.** En relik av Tycho Brahe i Vetenskapsakademiens bibliotek. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok-och biblioteksväsen. Årg. XXXIV. 1947).

—— **Nielsen, L.** Tycho Brahes Bogtrykkeri. En bibliografisk-boghistorisk Undersøgelse. København, V. Pedersen, 1946. m. portr. en afb. 4°.

BRENTANO. — **Diehl, R.** Philipp Otto Runge und Clemens Brentano. Ein Beitrag zur Buchillustration der Romantik. m. afb. (Imprimatur. Jg. VI. 1935).

BROWN, J. — **Stutler, B. B.** John Brown: his hand and pen. m. facs. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 4).

BROWN, J. I. — **Callenbach, J. R.** John Irwin Brown. 3 Oct. 1858–2 Febr. 1937. m. bibliogr. (Handelingen en levensberichten van de Mij. der Ned. Letterkunde. 1942–43. Leiden, E. J. Brill, 1944). 8°.

BROWNE. — **Carter, J.** Browne's „Urn Burial". m. facs. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1947–48).

BRUCIOLI. — **Piattoli, R.** A proposito di Antonio Brucioli e delle sue opere. [Notizie]. (La Bibliofilia. Anno XLV. 1943).

—— **Spini, G.** Bibliografia delle opere di Antonio Brucioli. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLII. 1940).

BRUCKNER. — **Brechler, O.** Unbekannte Briefe Anton Bruckners. m. facs. (Phaidros. Jg. I. 1. Wien, 1947).

—— **Nowak, L.** Die Gedächtnisausstellung für Anton Bruckner. m. facs. (Phaidros. Jg. I. 1. Wien, 1947).

BRÜLL. — **Cohen, B.** Nehemiah Brüll (1843–1891). (Studies in Jewish bibliography. 1929).

BRUNO DA OSIMO. — **Trevisani, P.** Un silografio italiano: Bruno da Osimo. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

BRUSSE. — **Blees Kz., G. J.** M. J. Brusse, 26 Juni 1873–6 Januari 1941. m. bibliographie. (De Boekverkooper. 25 Febr. 1941).

BUCKLER, E. — **Mead, H. R.** Three issues of „A Buckler against the Fear of Death". (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

BULWER.-LYTTON — **Lytton, Earl of.** Bulwer-Lytton. 1st. ed. London, Home & van Thal, 1948. 8°. („The English novelists series").

BUNYAN. — **Harrison, F. M.** Editions of The Pilgrim's Progress. (The Library. Vol. XXII. 1941–42).

BUSCH, J. — **Woude, S. van der.** Johannes Busch, Windesheimer kloosterreformator en kroniekschrijver. [Met critische beschouwing zijner geschriften]. Edam, Keizer & van Straten, 1947. 8°
Proefschr. Univ. A'dam.

BUTLER. — **Holt, L. E.** Samuel Butler's revisions of „Erewhon". (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVIII. 1. 1944).

BUYSSE. — **Baekelmans, L.** Cyriel Buysse. 20 Sept. 1859–25 Juli 1932. m. portr. en bibliogr. (Handelingen en levensberichten van de Mij. der Ned. Letterkunde 1942–43. Leiden, E. J. Brill, 1944). 8°.

—— **Roemans, R.** Kritische bibliographie van Cyriel Buysse, gevolgd door een bibliographie over Cyriel Buysse. Met een inleidend woord van A. Mussche, een portret van Cyriel Buysse en

een facsimile van het handschrift van den schrijver, volgens een onuitgegeven bladzijde. Kortrijk, Steenlandt, 1931. 4°.

Kritische bibliographieën van Vlaamsche schrijvers. no. I.

BYRON. — **Eaves, T. C. D.** A note on Lord Byron's „Select Works", 1823. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

CALENZIO. — **Santis, A. de.** Il vero cognome dell' umanista Elisio Calenzio. (La Bibliofilia. Anno XLVIII. 1946).

CALLOT. — **Dooren de Jong, E. L. G. den.** Jacques Callot, zijn ontwerpteekening voor de ets „La Chasse au Cerf". m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 7).

CAMERA OBSCURA. — **Graft, C. C. v. d.** Bibliografie betreffende de Camera Obscura. Utr. 1940. 4°. (Overdruk uit Opstellen aangeboden aan G. A. Evers. Utr. 1940).

CAMPAGNOLA. — **Meier, H.** Giulio Campagnola's „Woman reclining in a landscape" and its technique. m. afb. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

CAMPBELL. — **Mare, A. J. de.** Lijst der geschriften van Dr. M. F. A. G. Campbell, 1840–1890. 's-Grav., Martinus Nijhoff, 1941. m. portr. 4°.

CARLÈGLE. — **Hoefliger, A.** Illustrateurs suisses à l'étranger, Carlègle 1887–1937. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 1).

CARTWRIGHT, T. — **Johnson, A. F.** Books printed at Heidelberg for Thomas Cartwright. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1948. no. 4).

CARTWRIGHT, W. — **Evans, G. B.** Comedies, tragi-comedies, with other poems, by Mr. William Cartwright (1651). A bibliographical study. (The Library. Vol. XXIII. 1942–43. p.12).

Zie ook The Library. pag. 132: „A printer's error" by J. J.

CARUTHERS. — **Davis, C. C.** An early historical novelist goes to the library: William A. Caruthers and his reading, 1823–29. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948).

CASSOLA. — **Duhem, J.** Florilège aéronautique de la Compagnie de Jésus avant Montgolfier. Les poèmes de Gaspare Cassola. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946. p. 387).

CASSON. — **Hippisley-Coxe, A.** Hugh Casson: an architectural draughtsman. m. afb. (Alphabet and Image. Jan. 1948. no. 6).

CASTIGLIONE, B. — **Becherini, B.** Il „Cortegiano" e la musica. (La Bibliofilia. Anno XLV. 1943).

CATO. — **Boas, M.** De Cato-bewerking van Robertus de Eurenodio. (Het Boek. Dl. XXVI. 1940–41).

CERDÁ. — **Palencia, A. G.** Don Francisco Cerdá y Rico. Su vida y sus obras. (in: A. G. Palencia. Eruditos y libreros del siglio XVIII. 1948).

CERVANTES. — **Knowles Jr., E. B.** Some textual peculiarities of the first English „Don Quixote''. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVII. 3. 1943).

—— **Ex-libris, El,** Cervantino. Número homenaje en el IV Centenario de Cervantes. m. afb. (El Bibliofilo. Madrid, Oct. 1947. no. 12). 4°.

J. LASSO DE LA VEGA. Ex-libris Cervantinos. — F. E. BOTEY. Ex-libris inspirados en la obra Cervantina. — A. DIAZ PLAJA. Iconografia Quijotesca en los ex-libris. — F. C. SAINZ DE ROBLES. Ex-libris sobre temas Cervantinos.

CHAGALL. — **George, W.** Chagall, graveur. m. afb. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 34).

CHAPMAN. — **Robertson, J.** Some additional poems by George Chapman. m. 2 pl. (The Library: Vol. XXII. 1941–42).

CHATEAUBRIAND. — **Dévigne, R.** Les éditions populaires illustrées de Chateaubriand il y a cent ans. m. afb. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 36).

—— **Parménie, A.** Les éditions originales de Chateaubriand. m. facs. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 36).

—— **Place, J.** La Créole de Chateaubriand. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946. p. 46).

—— **Place, J.** Lettres inédites de Chateaubriand. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

—— **Place, J.** Chateaubriand et ses amours. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Déc. 1948).

—— **Thomé, J. R.** Les illustrateurs de Chateaubriand. m. afb. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 36).

CHETTLE. — **Hummel Jr., R. O.** Henry Chettle, „Englandes mourning garment'', 1603. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47. p. 246).

—— **Schlochauer, E. J.** A. note on variants in the dedication of Chettle's „Tragedy of Hoffman''. (Papers of the Bibliogr. Soc. of America. Vol. XLII. 4. 1948).

Bibliographical notes.

CHETWOOD. — Zie: VOYAGE OF RICHARD CASTELMAN.

CLEMENS, S. L. — **Dickinson, L. T.** Marketing a best seller: Mark Twain's „Innocents abroad". m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLI. 2. 1947).

—— **Willson, F. C.** That „Gilded Age" again: an attempt to unmuddle the mystery of the fifty-seven variants. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVII. 2. 1943).

CLENARDUS. — **Vocht, H. de,** e.a. Nicolaus Clenardus, m. een inleid. door H. F. Bouchery. Antwerpen, De Sikkel, 1942. m. portr. en afb. 4°.

H. DE VOCHT. Nicolaas Beken Clenardus humanist.

F. M. OLBRECHTS. Rond Niklaas Cleynaerts' reis naar Marokko en zijn verblijf te Fes.

L. J. M. PHILIPPEN. De eerste druk van Cleynaerts' „De Modo docendi pueros analphabeticos".

L. J. M. PHILIPPEN. De arbitrale uitspraak van het proces Cleynaerts-Bruegel.

L. J. M. PHILIPPEN. Cleynaerts' familiebetrekkingen en het testament zijner moeder.

A. DEHEEGHER. Fragmenten uit de brieven van Clenardus i.h. Nederl. vertaald.

CLEYNAERTS. — Zie: CLENARDUS.

„COBLERS PROPHESIE, THE". — Zie: WILSON, R.

COENEN. — **Jaar, Veertig,** commentaar. Een keuze uit de kleine geschriften van Mr. Frans Coenen, bijeengebracht en ingeleid door Mr. Barend de Goede. Utrecht–Antwerpen, A. W. Bruna & Zn., 1947. m. portr. en bibliogr. 8°.

COENS. — **Philippen, L. J. M.** De editio princeps van de „Disquisitio historica de Origine Beghinarum". m. facs. (Lode Baekelmans ter eere. 1945. II).

COLUMBUS. — **Gorris, G.** Christoffel Columbus, de laatste kruisvaarder. 's-Gravenhage, Uitgeverij Pax, 1947. m. bibliogr. 4°.

COMPAGNIA DEL MANTELLACCIO. — **Ridolfi, R.** La „Compagnia del Mantellaccio" e la sua sconosciuta edizione originale. m. facs. (La Bibliofilia. Anno XLII. 1940).

CONRAD, J. — **Place, J.** Rita de Lastaola. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947).

CONSCIENCE. — **Schmook, G.** Conscienciana. (Lode Baekelmans ter eere. 1945. II).

CONSTE DER MINNEN. — **Kossmann, F.** De Sleutel op de Conste der Minnen en de rederijker Marius Laurier van Yperen. (Overdruk uit Tijdschrift voor Nederl. taal- en letterkunde. Dl. IX. aflev. 3–4. 1941). 8°.

Zie ook: Het Boek. Dl. XXVI.

COOPER. — **Spalding, C.S.** Peter Cooper. A critical bibliography of his life and works. m. portr. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 45. 1941).

COORNHERT. — **Becker, B.** Coornherts Wellevenskunste (1586). Exemplaar in de Bibliotheek van het Kon. Oudheidkundig Genootschap. m. facs. (Overdruk uit het 81e Jaarverslag van het Kon. Oudheidk. Genootschap, 1938–39. Amst., P. N. van Kampen & Zn., 1939). 4°.

COOTE. — Zie: ENGLISH SCHOOLMASTER, THE.

CORNETTE. — **Van den Wijngaert, F.** In memoriam Prof. Dr. Arthur Cornette. (De Gulden Passer. Jg. XXIII. 1945).

CORONELLI. — **Armao, E.** Vincenzo Coronelli. Cenni sull' uomo e la sua vita; catalogo ragionato delle sue opere; lettere edite e inedite; fonti bibliografiche; indici. Con disegni nel testo e tavole fuori testo. Firenze, „Bibliopolis", Libreria editrice, 1944. m. afb., facs., portr. en krtn. 8°.
Biblioteca di bibliografia italiana. XVII.

CORROZET. — **Bouchereaux, S. M.** Recherches bibliographiques sur Gilles Corrozet. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1948).

CORT. — **Bierens de Haan, J. C. J.** L'oeuvre gravé de Cornelis Cort, graveur hollandais, 1533–1578. Avec 64 reproductions de dessins et de gravures. La Haye, Martinus Nijhoff, 1948. 8°.

COSTERUS. — **Vermaseren, B. A.** Een onbekende uitgave van een werkje van Franciscus Costerus S. J. m. facs. (De Gulden Passer Jg. XXIV. 1946. p. 62).
„Bulla .... professionis fidei". 1577.

CRAIG. — **Gregor, J.** Edward Gordon Craigs Hamlet. m. afb. (Phaidros. Jg. I. 2. 1947).

CRANE. — **Williams, A. W.**, a. **V. Starrett.** Stephen Crane, a bibliography. Glendane (Cal.), J. Valentine, 1948. m. portr. 8°.
Zie ook: MIDDLETON.

CRUIKSHANK. — **Holbrook, J. P.** Cruikshank's Sketch Book: the „Gold" question. m. afb. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XL. 3. 1946).

CUELSCHE PATER NOSTER. — **Stracke, D. A.** Over het Cuelsche Pater Noster. (Prosper Verheyden gehuldigd. 1943).

C. V. ULTRAIECTINUS. — Zie: VALERIUS, C.

DALE, VAN DEN. — **Degroote, G.** Jan van den Dale. Gekende werken, met inleiding, bronnenstudie, aanteekeningen en glossa-

rium. Antwerpen, De Nederlandsche Boekhandel, 1944. m. facs. en afb. 8°.

Uitgave van de Vereeniging der Antwerpsche bibliophielen, 2e Reeks. no. 2.

DAMIANO. — **Battelli, G.** Un grande umanista portoghese: Damiano di Goes e la sua corrispondenza col Sadoleto e col Bembo. m. portr. (La Bibliofilia. Anno XLII. 1940).

DARAGNÈS. — **Aubry, G. J.** Jean Gabriel Daragnès, illustrateur. m. afb. (Halcyon. Jg. III. (1944). no. 11–12).

—— **Mornand, P.** Jean-Gabriel Daragnès (illustrateur). m. afb. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 27).

—— **Thomé, J. R.** Jean-Gabriel Daragnès. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 10).

DASYPODIUS. — **Verdeyen, R.** Petrus Dasypodius en Antonius Schorus. Bijdrage tot de studie van de lexicographie en het humanisme. m. afb. en facs. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Dez. 1939).

DAUMIER. — **Géo–Charles.** Honoré Daumier, artiste du peuple. m. portr. en afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 31).

DAVIES, J. — **Perkinson, R. H.** Additional observations on the later editions of ,,Nosce Teipsum''. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1947–48).

Bibliographical notes.

—— **Sparrow, J.** Some later editions of Sir John Davies's ,,Nosce Teipsum''. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

DAY. — **Peery, W.** Correction at press in the quarto of ,,Law-Trickes'' [by John Day]. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1947–48).

DECARIS. — **Mornand, P.** Les artistes du livre: Albert Decaris. m. afb. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 36).

DEFOE. — **Patten, N. van.** An Eskimo translation of Defoe's ,,Robinson Crusoe''. Godthaab, Greenland, 1862–1865. m. afb. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 1. 1942).

DEKKER. — **Bibliographie, Korte,** van het werk van Maurits Dekker. Amst., De Arbeiderspers, 1946. m. portr. sm. 8°.

—— **Jong, D. de.** Maurits Dekker, zijn persoon en zijn werk. Met een inleiding van Vic. E. van Vriesland. Leiden, A. W. Sijthoff, 1946. m. portr., facs. en bibliogr. 8°.

DELACROIX. — **Teupser, W.** Die Lithographien von Delacroix zu Shakespeares ,,Hamlet''. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 12).

DEMOUSTIER. — **Willems, H.** Charles Albert Demoustier en ijn Lettres à Emilie sur la mythologie. m. afb. (Halcyon. Jg. III. 1944). no. 11–12).

DESBORDES–VALMORE. — **Cavallucci, G.** Bibliographie critique e Marceline Desbordes–Valmore d'après des documents inédits. 'réface de B. Guégan. Vol. I: Poésie. Vol. II: Prose et correspon-ance. En appendice: Poésies inédites et poésies non recueillies. .'aples, R. Pironti; Paris, A. Margraff, (1935), (1942). 2 dln. 8°.

DESPORTES. — **Duhem, J.** Florilège aéronautique des poètes :rançais de la Renaissance: Philippe Desportes. (Bull. du biblio-hile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947. p. 549).

DICKENS. — **Calhoun, Ph.**, a. **H. J. Heaney.** Dickens' ,,Christ-nas Carol" after a hundred years: a study in bibliographical evi-ence. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIX. 4. 1945).

—— **Calhoun, Ph.**, a. **H. J. Heaney.** Dickensiana in the rough. Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLI. 4. 1947).

—— **Gomme, G. J. L.** T. B. Aldrich and ,,Household Words". Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLII. 1. 1948).
Bibliographical notes.

—— **Weitenkampf, F.** Illustrators in masquerade. A short hapter in Dickens bibliography. (Bull. of the New York Public .ibrary. Vol. 49. 1945).

DISRAËLI. — **Dronckers, Emma.** De briefschrijver Disraëli. De Uitgever. Jg. 28. 1948. no. 1).

—— **Tersteeg, J.** De romanschrijver Disraëli. (De Uitgever. g. 27. 1947. no. 12).

DOBBENBURGH, VAN. — **Koomen, P.** Aart van Dobbenburgh's ›lakkaten. m. afb. (Halcyon. Jg. I. 1941. no. 3/4).

DOCTRINAL OF SAPIENCE. — **Bühler, C. F.** A bibliographical uriosity. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. . 1941).

DOLET. — **Dangon, G.** Le vrai visage d'Etienne Dolet, ni athée, ii typographe, victime de l'intolérance et de la haine des impri-neurs. m. afb. en portr. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. ıo. 33).

DOLL. — **Brown, R. B.**, a. **F. X. Braun.** The tunebook of 'onrad Doll. (Papers of the Bibliographical Society of America. Vol. XLII. 3. 1948).
,,Sammlung geistlicher Lieder nebst Melodien, von verschiedenen Dichtern und Componisten. Gedrukt und herausgegeben von Conrad Doll. Lancaster, 1798."

DORÉ. — **Dévigne, R.** Le laboratoire de recherches graphiques de Gustave Doré dans les journaux à deux sous. I, II. m. afb. (Le Courrier graphique. 13e Année. 1948. no. 37, 38).

DRAKE. — **Horine, E. F.** Daniel Drake and his contributions to education. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIV. 4. 1940).

DRIESSEN, F. H. A. — **Poole, F. A. le.** Felix Hendrik August Driessen, 22 Sept. 1855–18 Oct. 1936. m. bibliogr. (Handelingen en levensberichten van de Mij. der Ned. Letterkunde. 1942–43. Leiden, E. J. Brill, 1944). 8°.

DRUMMOND. — **Hogarth, G. A.** Violet H. Drummond (illustrator). m. portr. en afb. (The Horn Book Magazine. Vol. XXIV. 1948. no. 1).

DRYDEN. — **Chapman, R. W.** Cancels in Malone's Dryden. (The Library. Vol. XXIII. 1942–43).
Bibliographical notes.

DU BARTAS. — **Duhem, J.** Florilège aéronautique des poètes francais de la Renaissance: Guillaume de Saluste, sieur Du Bartas. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947. p. 543).

DU BELLAY. — **Duhem, J.** Le premier poète de l'aviation. Essai sur les éditions de Sannazar, de Tansillo et de Joachim Du Bellay. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

DÜRER. — **Musper, Th.** Das Original von Dürer's Maximiliansholzschnitt. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942–43).

DUINKERKEN, VAN. — **Bibliographie, Een korte,** van de werken van Anton van Duinkerken (Prof. Dr. Willem Asselbergs). A'dam, De Arbeiderspers, 1946. m. portr. sm. 8°.

DUMAS FILS. — **Gérard, R.** Le centenaire de ,,La Dame aux Camélias''. La véritable Marguerite Gautier. m. afb. (Le Courrier graphique. 13e Année. 1948. no. 37).

—— **Thomé, J. R.** Gavarni illustrateur: la première édition illustrée de ,,La Dame aux Camélias''. m. afb. (Le Courrier graphique. 13e Année. 1948. no. 37).

DU MAURIER. — **Whiteley, D. P.** George Du Maurier's illustrations for ,,Once a week''. m. afb. (Alphabet and Image: 5. 1947).

DURANTI, G. — **Steinberg, S. H.** A French version of Duranti's Prescriptions on the presentation of Papal bulls. (The Library. Vol. XXIII. 1942–43).

DURANTY, L. E. — **Parturier, M.** Zola et Duranty. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1948).

DURANTY, L. E. — **Parturier, M., et A. de Luppé.** La naissance : Duranty. Fin d'une légende. (Bull. du bibliophile et du biblio- écaire. Nouv. sér. 1947).

DURIE. — **Turnbull, G. H.** Notes on John Durie's „Reformed ibrarie–Keeper". (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).
Bibliographical notes.

DUVOISIN. — **Waugh, D.** Roger Duvoisin as illustrator for ildren. m. afb. (The Horn Book Magazine. Vol. XXIV. 1948.). 1).

DYCK, VAN. — **Van den Wijngaert, F.** Antoon van Dyck en et Plantijnsche Huis. (De Gulden Passer. Jg. XXIV. 1946).

EDITIONES BIPONTINAE. — **B(ockwitz, H. H.).** Die „Editiones ipontinae". Eine deutsche Drucker-und Gelehrtenleistung des 3. Jahrhunderts. m. facs. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchs- raphik. Jg. 79. 1942. no. 7).

ELCKERLYC. — **Mierlo, J. van.** De dichter van Elckerlyc. (Ver- agen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en tterkunde. Apr. 1940).

—— **Mierlo, J. van.** Antonis de Roovere, de dichter van lckerlyc? (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. oor taal- en letterkunde. Mrt.–Mei 1943).

EMBURY. — **Robbins, J. A.** Mrs. Emma C. Embury's account ook, a study of some of her periodical contributions. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

„ENGLISH SCHOOLMASTER, THE". — **Greg, W. W.** „The English Schoolmaster": Dexter *v.* Berby, 1602. (The Library. Vol. XXIII. 942–43).

EPISCOPIUS. — **Wilt, A. de.** Polemica rond Simon Episcopius. Studia Catholica. Jg. XIX. aflev. III. 1943).

ERASMUS. — **Clemen, O.** Ein Erasmusautograph aus dem Besitze des Berliner Propstes Georg Buchholzer. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. 57. 1940).

—— **Kossmann, F.** Een vergeten lofdicht van Erasmus. m. afb. (Het Boek. Dl. XXVI. 1942).

ERTMAN. — **Collijn, I.** Israel Ertman och hans Huus-medicin. Stockholm 1672. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok-och biblioteks- väsen. Årg. XXIX. 1942).

ESCHER. — **Gravesande, G. H.'s.** De graphicus M. C. Escher. m. afb. en 3 bijl. (Halcyon. Jg. I. 1941. no. 3/4).

EUGEN VAN SAVOYE. — **Böhm, B.** Bibliographie zur Geschichte

des Prinzen Eugen von Savoyen und seiner Zeit. Wien, A. Holzhausen, 1943. 8°.

Veröffentlichungen der Kommission für neuere Geschichte des ehemaligen Österreich. no. 34.

EVANGELISCHE PEERLE. — **Wilt, A. de.** Heeft Laurentius Surius O. Carth de „Evangelische Peerle" in het latijn vertaald? (Ons Geestelijk Erf. Jg. II. 1943).

—— **Wilt, A. de.** De Duitsche vertaling der „Evangelische Peerle" van Heribertus Hobusch (Keulen 1698). Met een bibliographie van het boekje in de verschillende talen. m. facs. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

EVERS. — **Reynvaan, M. J.** Lijst van de geschriften van G. A. Evers 1907–1 Jan. 1940. (In: Opstellen aangeboden aan G. A. Evers. Utr. 1940).

EWIJK, VAN. — **Laan, K. van der.** Over den tekenaar Aart van Ewijk. m. afb. en bijl. (Halcyon. Jg. III. 1943. no. 9/10).

EXQUEMELIN. — **Fontaine Verwey, H. de la.** De bibliographische geschiedenis van „De Americaensche Zeeroovers". (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940).

—— **Hoogewerff, G. J.** De persoonsgelijkheid van Hendrik Smeeks en Exquemelin. (Tijdschrift v. Geschiedenis. Jg. XLVII. 1932).

—— **Vrijman, L. C.** De kwestie „Wie was Exquemelin?" volledig opgelost. (Tijdschrift v. Geschiedenis. Jg. XLVII. 1932).

—— Zie ook: SMEEKS.

FAIRY QUEEN, THE. — **Dunkin, P. S.** Issues of „The Fairy Queen", 1692. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

Bibliographical notes.

FAUST. — **Kirschbaum, L.** The good and bad quartos of „Doctor Faustus". (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

—— **Légende, La,** de Jean Faust. Extrait de l'introduction à la traduction française de The tragical history of D. Faustus, de Chr. Marlowe par F. V. Hugo m. afb. (Halcyon. Jg. I. 1941. no. 3/4).

—— **Niessen, C.** Katalog der Ausstellungen „Faust auf der Bühne", „Faust in der bildenden Kunst". Zur Jahrhundertfeier der Uraufführung des ersten Teiles in Braunschweig veranstaltet von der Landeshauptstadt Braunschweig und der Goethe-Gesellschaft. Berlin, F. Klopp, 1929. m. afb. 8°.

FELICIANO. — **Campana, A.** Felice Feliciano e la prima edizione del Vaeturio. [Notizie]. (La Bibliofilia. Anno XLVI. 1941).

FIELD. — **Peery, W.** The quarto of Field's ,,Weather-cocke". (he Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

—— **Peery, W.** The 1618 quarto of Field's ,,Amends for ladies". (he Library. 5th Series. Vol. II. 1947–48).
Bibliographical notes.

FIELDING. — **Eaves, T. C. D.** The publication of the first trans-ions of Fielding's ,,Tom Jones". (The Library. Vol. XXVI. 45–46).
Bibliographical notes.

FISH. — **Blanck, J.** Where there's a will... (The New Colophon. ol. I. 1948. no. 1).
WILLISTON FISH. The last will of ,,Charles Lounsbury".

FISCHER. — **Almagià, R.** P. Joseph Fischer †. (La Bibliofilia. nno XLVIII. 1946).

FISKE. — **Powell, L. C.** John Fiske — bookman. [With a check-t of first editions of writings by John Fiske]. m. facs. (Papers the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 4. 1941).

FLAUBERT. — **Dumesnil, R., et D. L. Demorest.** Bibliographie Gustave Flaubert. Paris, L. Giraud-Badin, 1939. 8°.
Extrait du Bull. du bibliophile.

—— **Gailly, G.** Datation de lettres de Flaubert. (Bull. du bliophile et du bibliothécaire Nouv. sér. 1947).

—— **Place, J.** L'insensibilité de Flaubert. (Bull. du bibliophile du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946. p. 292).

FLORA DANICA. — **Arbeiter, B.** Flora Danica. m. bijl. (Halcyon. g. III. 1943. no. 9/10).

FONTENELLE. — **Duhem, J.** Fontenelle aéronaute, et astro-ute. Essai sur les éditions et sur les traductions intéressantes des Entretiens sur la pluralité des mondes". (Bull. du bibliophile et bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

FONTENY. — **Duhem, J.** Florilège aéronautique des poètes ançais de la Renaissance: Jacques de Fonteny. (Bull. du biblio-hile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947. p. 553).

FOXE. — **Dunkin, P. S.** Foxe's ,,Acts and Monuments", 1570, nd singlepage imposition. m. bijl. (The Library. 5th. Series. Vol. I. 1947–48).

—— **Oliver, L. M.** Single-page imposition in Foxe's ,,Acts and lonuments", 1570. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).
Bibliographical notes.

—— **Oliver, L. M.** The seventh edition of John Foxe's ,,Acts nd Monuments". (Papers of the Bibliogr. Society. Vol. XXXVII. 1943).

FRANCE, ANATOLE. — Zie: THIBAULT.

FRANKEN PZN. — **Koomen, P.** J. Franken Pzn., xylograaf. bijl. (Halcyon. Jg. I. 1941 no. 3/4).

FRASER. — **Hopkins, G.** The sketchbooks of Claude Lov Fraser. m. afb. en facs. (Alphabet and Image. 1948. no. 7).

FREIDUS. — **Freidusiana.** A list of writings by and about A. Freidus. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

FRENEAU. — **Peden, W.** Jefferson, Freneau, and the ,,Poem of 1809. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 4).

FRIEDRICH. — **Einem, H. von.** Philipp Otto Runge und Casp David Friedrich. Betrachtungen. m. afb. (Imprimatur. Jg. V 1935).

FROST. — **Thompson, L.** An early Frost broadside. m. mu (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 1.

Een plano-druk van het gedicht ,,The later Minstrel", door Rob Frost t.g.v. de 100ste verjaardag van Longfellow's geboorte, en waarv slechts één ex. bestaat in de verzameling van H. B. Collamore.

GAILLARD. — **Duhem, J.** Florilège aéronautique des poèt français de la Renaissance: Auger Gaillard. (Bull. du bibliophile du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947. p. 547).

GALANIS. — **Arland, M.** L'oeuvre de Galanis. (Illustrateur). afb. (Halcyon. Jg. III. (1944) no. 11–12).

—— **Mornand, P.** Les artistes du livre: Démétrios Galan m. afb. (Le Courrier graphique. 13e Année. 1948. no. 37).

GALEN. — **Mitchell, Wm. S.** An apparently unrecorded Fren translation of Galen's ,,De simplicium medicamentorum facu tatibus", 1544. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1947–48.)

GALILEI. — **Boffito, G.** Galilaeiana. m. afb. (La Bibliofil Anno XLII, XLIII, XLIV. 1940–42).

GASELEE. — **Kronenberg, M. E.** In memoriam Sir Steph Gaselee, 1882–1943. m. portr. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–4

GASSENDI. — Zie: LA MOTHE LE VAYER.

GAVARNI. — **Thomé, J. R.** Gavarni illustrateur: la premiè édition illustrée de ,,La Dame aux Camélias". m. afb. (Le Courri graphique. 13e Anneé. 1948. no. 37).

GELDER, D. VAN. — **Roos, S. H. de.** De houtgravures van Di van Gelder. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 6).

GETIDEN, DIE VII. — **Keyser, P. de.** Salighe meditacie d lijdens ons liefs heeren op die seuen ghetiden. (Antw., Thom vander Noot, c. 1505). Litterair-historische en bibliographisc inleiding. Antwerpen, De Nederlandse Boekhandel, 1942. 8°.

GETIDEN, DIE VII. — **Borms, J.** Leekebemerkingen bij „Die ij getiden op die passie ons Heeren". Antwerpen, Thomas van er Noot, ± 1505. (De Gulden Passer. Jg. XXV. 1947).

GEZELLE. — **Baur, F.** Gezelliana. II. Nog vier vertalingen uit et Duitsch door Gezelle. (Verslagen en Mededeelingen Kon. 'laamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Febr. 1941).

GILDED AGE. — Zie: TWAIN.

GILDON. — **Moore, J. R.** „The groans of Great Britain": An nassigned tract by Charles Gildon. (Papers of the Bibliogr. Society f America. Vol. XL. 1. 1946).

GILL. — **Kurzbiographie** von Eric Gill. m. portr. (Schweizer raphische Mitteilungen. Jg. 67 1948, no. 5).

—— **Harling, R.** The type designs of Eric Gill. m. afb. (Alpha-et and Image. Jan. 1948. no. 6).

—— **Shewring, W.** Letters of Eric Gill. New York, Devin-dair Co., 1948. m. portr., afb. en facs. 8°.

—— **Standard, P.** Eric Gill, 1882–1940. m. portr. en afb. Print. Vol. I. no. 3. 1940).

GILMAN. — **Bevan, R. A.** The pen drawings of Harold Gilman. n. afb. (Alphabet and Image: 3. 1946).

GODWIN. — **Duhem, J.** Le roman astronautique de Francis odwin. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Avril-mai 1948).

GOEREE. — **Fontaine Verwey, E. de la.** Gedichten en boek-llustraties van Jan Goeree, teekenaar en graveur. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 5).

GOETHE. — **Einem, H. von.** Goethes Kunstphilosophie. m. bijl. Imprimatur. Jg. VII. 1937).

Als bijl.: Gedanken Goethes über Kunst und Leben.

—— **Horodisch, A.** De eerste druk van Goethe's Faust (1790). n. facs. (Biblion. z. 1941. no. 4).

—— **Müller, H. von.** Der erste Druck von Goethes Faust-Fragment. Die Geschichte eines Problems in den Jahren 1862–1932. Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

—— **Schmid, G.** Die Goethe und seinem Andenken gewid-meten Bücher aus dem Gebiet der Naturwissenschaften und der Medizin. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

Uit: Goethe u. die Naturwissenschaften. Eine Bibliographie. Halle, 1940.

GOLDSMITH, O. — **Thorpe, J.** Issues of the first edition of „The Vicar of Wakefield". (Papers of the Bibliogr. Soc. of America. Vol. XLII. 4. 1948).

GOLTZIUS. — **Waal, H. van de.** De Hollandsche houtsneden de 17e eeuw. I. Landschappen van Hendrick Goltzius. m. afb. en 4 bijl. (Halcyon. Jg. I. 1941. no. 3/4).

GORTER, H. — **Antonissen, R.** Herman Gorter en Henriëtt Roland Holst. Utrecht, W. de Haan; Antwerpen, De Sikkel, 1946 m. portr. en bibliogr. 8°.

GOUDELIN. — **Duhem, J.** Florilège aéronautique des poète français de la Renaissance: Pierre Goudelin. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947. p. 551).

GOUDY. — **Mc Kay, G. L.** A bibliography of the publishe writings of Frederic W. Goudy. (in: F. W. Goudy. A half-centur of type design a. typography. 1946).

GRAMAYE. — **Cordemans de Bruyne, H.** Tribulations de l'auteur d'une histoire de Malines, à la recherche d'un éditeur en 1610. (Prosper Verheyden gehuldigd. 1943).

GREENE. — **Oliver, L. M.** The „Spanish Masquerado": a pro blem in double edition. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1947–48)

GREG. — **Francis, F. C.** A list of Dr. Greg's writings. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

GRIMMELSHAUSEN, VON. — **Scholte, J. H.** Die sogenannte A-Ausgabe des Simplicissimus. (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

GROANS OF GREAT BRITAIN. — Zie: GILDON.

GROOT, DE. — **Grotiana,** uitgeg. door de Vereeniging voor de uitgave van Grotius. VIII–X. 1940, 1941–42, 1942–47. 's-Grav. Drukkerij „Humanitas", 1940–47. 3 dln. 8°.

Met 8e–10e Vervolglijst, aansl. bij Ter Meulen, Concise Bibliograph (1925). In aflev. X portret van Grotius door Mytens.

—— **Horst, D. J. H. ter.** Overzicht van het familie-archie Cornets de Groot. 's-Grav., Algemeene Landsdrukkerij, 1940. 8°

GRUNDTVIG. — **Toldberg, H.** Dateringskriterier for Grundtvig haandskrifter. m. facs. (Nordisk tidskrift f. bok-och biblioteksväsen Årg. XXXIII. 1946).

GUÉGAN. — **Hoefliger, A.** Bertrand Guégan. m. facs. (Schweize graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 10).

GÜLDENES KLEINOT DER KINDER GOTTES. — **Olsson, B.** För fattarskapet till Sonthoms Gudz barns gyllende klenod (1635). m facs. (Nordisk tidskrift f. Biblioteksväsen. Årg. XXXII. 1945).

GUICCIARDINI, F. — **Guicciardini, P.** Contributo alla biblio grafia guicciardiniana. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLVI. 1944

—— **Guicciardini, P.** Le prime edizioni e ristampe dell

Storia d'Italia": loro raggruppamento in famiglie tipografiche. ontributo alla bibliografia di Francesco Guicciardini. m. facs. La Bibliofilia. Anno XLIX. 1947).

GUILLEMEAU. — **Poynter, F. N. L.** Notes on a late-sixteenth-entury ophthalmic work in English: „A worthy treatise of the yes". (The Library. 5th Series. Vol. II. 1947–48).

GUNNING, J. H. — **Blees Kz., G. J.** Dr. J. H. Gunning JHz. Bibliographie. (De Boekverkooper. 25 Juli 1940).

GUYS. — **Carmiggelt, S.** Constantin Guys, teekenaar-verslag-ever 1805–1892. m. afb. (Halcyon. Jg. III. (1944). no. 11–12).

HAAN, J. C. DE. — **Clay, J.** Jan Carel de Haan, 16 Jan. 1884 – Juli 1942. m. bibliogr. (Handelingen en levensberichten van de Mij. der Ned. Letterkunde 1942–43. Leiden, E. J. Brill, 1944). 8°.

HADEWIJCH. — **Mierlo, J. van.** De „Minne" in de Strophische Gedichten van Hadewijch. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Nov. 1941).

HÄBERLIN. — **Häberlin, P.** Kleine Schriften. Zum 70. Geburtstag herausgeg. von der Stiftung „Lucerna", bearbeitet von P. Kamm. Zürich, Schweizer Spiegel Verlag, 1948. m. portr. en bibliogr. 1901–1948. 8°.

HAEBLER. — **Scholderer, V.** Konrad Haebler in memoriam. (The Library. 5th. Series. Vol. II. 1947–48).

HAKLUYT. — **Kerr, W. H.** The treatment of Drake's Circumnavigation in Hakluyt's „Voyages", 1589. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIV. 4. 1940).

HALLAM. — **Motter, T. H. V.** Hallam's „Poems" of 1830: a census of copies. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 4. 1941).

HARDY. — **Weber, C. J.** Hardy's grim note in „The Return of the Native". (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 1. 1942).

—— **Weber, C. J.** The manuscript of Hardy's „Two on a Tower". m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XL. 1. 1946).

HARTING. — **Gorcum Jr., W. van.** Over de etsen van Dirk Harting. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1941 no. 5).

HARVEY. — **Johnson, F. R.** Gabriel Harvey's „Three Letters": a first issue of his „Foure Letters". (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

—— **Weil, E.** William Fitzer, the publisher of Harvey's „De motu cordis", 1628. (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).

HASEBROEK. — **Van Eeghem, W.** De tien uitgaven van Waarheid en Droomen (door Jonathan), 1840–1902. m. portr. en afb. (Onze Tijd. Jg. 5. 1940).

HASKELL. — **Haskell, D. C.** On reconnaissance for the Great Northern: Letters of C. F. B. Haskell, 1889–1891. m. portr. en krtn. I–II. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948).

HAUPTMANN. — **Phaidros.** Jg. II. Folge 1. Wien, H. Bauer-Verlag, 1948. m. portr. en facs. 4°.

J. BICK. Gerhart Hauptmann und die Österreichische Nationalbibliothek. Gerhart Hauptmann und die Österreichische Akademie der Wissenschaften.

E. BUSCHBECK. Gerhart Hauptmann und Wien.

H. VON HÜLSEN. Gerhart Hauptmanns letztes Lebensjahr.

P. METTERNICH–SANDOR. Drei Briefe an Adolf Ritter von Sonnenthal.

G. Hauptmann: Fragment (Vision Europas) aus „Der grosse Traum" (fünfter Gesang).

H. VON HÜLSEN. Vor Gerhart Hauptmanns Totenmaske.

D. LINDNER. Bekenntnis der Jugend zur Gerhart Hauptmann.

R. MÜHLHER. Prometheus–Luzifer. Das Bild des Menschen bei Gerhart Hauptmann.

J. GREGOR. Gerhart Hauptmanns Atriden–Tetralogie.

F. HADAMOWSKY. Der Kampf um „Die Weber" in Wien.

HAWTHORNE. — **Adkins, N. F.** The early projected works of Nathaniel Hawthorne. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIX. 2. 1945).

HELMAN. — **Bibliographie, Korte,** van Albert Helman (Lou Lichtveld). A'dam, De Arbeiderspers, 1946. m. portr. sm. 8°.

HEMELARIUS. — **Bouchery, H. F.** Laboris et Constantiae Elogia. Een onuitgegeven gedicht door Johannes Hemelarius aan Balthasar I Moretus opgedragen. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XIX. 1941).

—— **Schoups, J.** J. Hemelarius: Laboris et Constantiae Elogia. m. facs. (De Gulden Passer. Jg. XIX. 1941).

HENNELL. — **Sausmarez, M. de.** The pen drawings of Thomas Hennell. m. afb. (Alphabet and Image: 4. 1947).

HENNEN VAN MERCHTENEN. — **Van Eeghem, W.** Een onbekende bewerking van Hennen van Merchtenens Cornicke van Brabant (1415). m. facs. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Oct. 1940).

HÉRAULT DE SÉCHELLES. — **Place, J.** Le „Codicile" d'Hérault de Séchelles. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

HERBERT, W. — **Bond, W. H.** Two ghosts: Herbert's „Baripenthes" and the Vaughan-Holland portrait of Sidney. (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).

Bibliographical notes.

HERVÁS. — **Palencia, A. G.** Dos cartas ineditas de Hervás y Panduro. — Nuevas noticias bibliograficas del abate Hervás y Panduro. (in: A. G. Palencia. Eruditos y libreros del siglio XVIII. 1948).

HERVIEU. — **Mornand, P.** Les artistes du livre: Louise Hervieu. m. afb. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 34).

HESYCHIUS. — **Santifaller, L.** Das Altenburger Unzialfragment des Levitikus-Kommentars von Hesychius aus der ersten Hälfte des 8. Jahrhunderts. m. afb. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

HEYLIGHE EVANGELIA, DE. — **(Kuipers, R.).** Over een gedurfde uitgave. m. afb. (Imp. Jg. I. 1940. no. 1).

HEYWOOD. — **Musgrove, S.** Some manuscripts of Heywood's „Art of Love''. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

HILDRETH. — **Friedland, L. S.** Richard Hildreth's minor works. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XL. 2. 1946).

HOFMANNSTHAL, H. VON. — **(Red., D.)** Hugo von Hofmannsthal und Hermann Bahr: Zwei Briefe. (Phaidros. Jg. I. 2. Wien, 1947).

HOGARTH. — **Singer, H. W.** William Hogarth. Zur Erinnerung an seinen 250. Geburtstag (10 Nov. 1697). (Das Antiquariat. Wien, 1947. Jg. III. no. 12. p. 1).

HOLBACH. — **Messinne, J.** L'édition originale de *La morale universelle* d'Holbach. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

HOLBEIN. — **Hofer, Ph.** Holbein's Old Testament woodcuts. m. afb. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 2).

HOLBERG. — **Müllertz, M.,** og **P. H. Hagerup.** Bøger af og om Holberg. København, H. Hagerup, 1944. 8°.

HOLLAND, H. — **Bond, W. H.** Two ghosts: Herbert's „Baripenthes'' and the Vaughan-Holland portrait of Sidney. (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).
Bibliographical notes.

HOLMES. — **Currier, Th. F.** The „Autocrat of the breakfast-table'', [by O. W. Holmes]: a bibliographical study. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVIII. 3. 1944).

HOMER. — **Foster, A. E.** A check list of illustrations by Winslow Homer appearing in various periodicals. A supplement to the check list of 1936. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 44. 1940).

HOOGHE, DE. — **Hattum, F. W. D. C. A. van.** Boekillustraties van Romein de Hooghe, (met) lijst van eenige boeken, waarin

prenten van Romein de Hooghe voorkomen. m. afb. (Imp. Jg. (I). 1942. no. 4).

HORATIUS. — **Bühler, C. F.** An undescribed „Ars Poetica", printed at Paris about 1500. m. facs. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

—— **Kletsch, E.** Quintus Horatius Flaccus: Editions not located in the United States through the Union Catalogue of the Library of Congress. Washington, Mimeoform Service, 1937. 4°. (gestenc.).

HOUCKAERT. — **Grypdonck, M.** Eligius Houckaert, een schoolman uit het begin der XVIe eeuw. (De Gulden Passer. Jg. XX, XXI. 1942–43).

HOUSMAN. — **Carter, J.,** a. **J. Sparrow.** A. E. Housman, an annotated check list. m. 1 pl. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

—— **White, W., J. Carter** a. **R. C. Bald.** A. E. Housman, an annotated check-list. Additions and corrections. (The Library. Vol. XXIII. 1942–43).

—— **Fletcher, G. B. A.** A. E. Housman, an annotated check-list. (The Library. Vol. XXIII. 1942–43).
Correspondence.

HOWELLS. — **Gibson, W. M.,** a. **G. Arms.** A bibliography of William Dean Howells. New York, New York Public Library, 1948. m. afb. en facs. 4°.
Eerder verschenen in Bull. of the N. Y. Public Libr. Vol. 50, 51. 1946–47.

HUET. — **Baekelmans, L.** Alfons de Cock en Coenraad Busken Huet. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Academie voor taal- en letterkunde. Sept. 1943).

HUFFERT. — **Huffert, H.** Vom Leben, Arbeiten und Fabulieren. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 2).

HUGO, V. — **Sloog, M.** Le dernier mot sur „Napoléon le Petit". m. facs. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

—— **Cluzel, E.** Les premières éditions réelles ou fictives de „Notre-Dame de Paris". (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nov. 1948).

HUGO VON ST. CHER. — **Stegmüller, F.** Die älteste Redaktion des Sentenzenkommentar Hugos von St. Cher in einer Handschrift der Kön. Bibliothek zu Stockholm. (Nordisk tidskrift f. bok-och biblioteksväsen. Årg. XXXV. 1948).

HUMBOLDT. — **Rüdiger, H.** Wilhelm von Humboldt als Übersetzer. (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

HYGIASTICON. — Zie: LESSIUS.

HUPP. — **Lange, W. H.** Das Werk eines deutschen Meisters. Berlin-Leipzig, Heintze & Blanckertz, (1940). m. portr. en afb. 8°.
Monographien künstlerischer Schrift. Bd. 7.

IEPENDAAL, VAN. — **Bibliographie, Korte,** van het oeuvre van Willem van Iependaal. Amst., De Arbeiderspers, 1946. m. portr. sm. 8°.

JACKSON. — **Meynell, F.** Holbrook Jackson, 31 Dec. 1874–16 June 1948: an appreciation. (Signature. New Series: 7. 1948).

JACQUES. — **Cross, J. K.** An author writes about his illustrator: Robin Jacques. m. afb. (Alphabet and Image. 1948. no. 7).

JOHANNES MERCURIUS. — **Kristeller, P. O.** Ancora per Giovanni Mercurio da Correggio. (La Bibliofilia. Anno XLIII. 1941).

—— **Ohly, K.** Johannes Mercurius Corrigiensis. (Beiträge zur Inkunabelkunde. N. F. II. 1938).

JOHNSON, S. — **Liebert, H. W.** An addition to the bibliography of Samuel Johnson. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLI. 3. 1947).

—— **Liebert, H. W.** This harmless drudge. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 2).
Bijdrage tot de bibliografie over Samuel Johnson van Courtney, Chapman en Hazen.

JONAS. — **Clemen, O.** Zwei vergessene Übersetzungen von Justus Jonas. (Beiheft zum Zentralblatt f. Bibliothekswesen. 73. Leipz., O. Harrassowitz, 1942). 8°.

JONSON. — **Mc Ilwraith, A. K.** The press-corrections in Jonson's ,,The King's Entertainment''. (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).
Bibliographical Notes.

JOUBERT. — **Emile-Paul, H.** Les Pensées de Joubert. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Oct. 1948).

JUSTUS VAN GENT. — **Donati, L.** Giusto di Ghent nel libro illustrato. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLVII. 1945).
De eigenlijke naam van ,,Justus van Gent'' is ,,Joos VAN WASSENHOVE''.

KAFKA. — **Flores, A.** Franz Kafka. A chronology and bibliography. (Berkeley), B. Porter, 1944. m. getekend portr. 8°.

KERÉNYI. — **Mühler, R.** Thomas Mann und Karl Kerényi. Gedanken zu einem existentiellen ,,Humanismus der Zukunft''. (Phaidros. Jg. I. 2. Wien, 1947).
K. KERÉNYI. Romandichtung u. Mythologie. Ein Briefwechsel mit Thomas Mann. Zürich, Rhein-Verlag, 1945.

KERSTEMAN, P. L. — **Horst, D. J. H. ter.** De letterkundige werkzaamheid van Petrus Lievens Kersteman. Een bibliografische groepeering. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

KEUCHENIUS. — **Horst, D. J. H. ter.** Beschrijving der schriftelijke nalatenschap van Mr. L. W. C. Keuchenius. Kampen, (J. H Kok), 1940 8°.

Overdruk uit „Antirevolutionnaire Staatkunde", 1940.

KING. — **Horne, C. J.** Dr. William King's „Miscellanies in prose and verse". (The Library. Vol. XXV. 1944–45).

KIPLING. — **Croft-Cooke, R.** Rudyard Kipling. 1st ed. London Home & van Thal, 1948. 8°. („The English novelists series").

—— **Rudyard** Kipling: two footnotes. m. facs. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 4).

I. DE LANCEY FERGUSON. The pen took charge.
II. J. E. SCOTT. Hatchers-out of tales.

KLOOS. — **Overzicht** van de verzameling Dr. Willem Kloos (in de Nationale Bibliotheek), (bew. d. P. J. H. Vermeeren en D. J H. ter Horst). 's-Grav., Algemeene Landsdrukkerij, 1941. 8°.

KNAPPERT. — **Lindeboom, J.** Laurentius Knappert. 7 Jul 1863–4 Juni 1943. m. portr. en bibliogr. (Handelingen en levensberichten van de Mij. der Ned. Letterkunde. 1942–43. Leiden E. J. Brill, 1944). 8°.

KOCH. — **Lange, W. H.** Rudolf Koch, ein deutscher Schreibmeister; mit einem Beitrag von M. Hermersdorf. Berlin-Leipzig Heintze & Blankertz, (1939). m. portr. en afb. 8°.

Monographien künstlerischer Schrift. Bd. 6.

—— **Guggenheim, S.** Rudolf Koch, his work and the Offenbach workshop. m. portr., afb. en bijl. (Print. Vol. V. no. 1. 1947)

KOENEN, M. — **Werken, De,** van Marie Koenen. Utrecht Brussel, Het Spectrum, (1948). m. titelvign. 8°.

KOHNSTAMM. — **Dronckers, E.** Bibliografie der werken en geschriften van Prof. Dr. Ph. Kohnstamm, 1901–1947. Amsterdam 1948. 9 blz. hs. 4°.

KORAN. — **Koran, The,** in slavonic. A list of translations (Bull. of the New York Public Library. Vol. 41, 43. 1937, 1939).

KORTEMEIER. — **Bruhn, W.** Siegfried Kortemeier (Illustrator) m. afb. en bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg 78. 1941. no. 4).

KRANENBURG. — **Opstellen, Staatswetenschappelijke,** aangeboden aan Prof. Mr. R. Kranenburg, bij zijn aftreden als hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Leiden, door zijn oud-leerlingen Alphen a.d. Rijn, N. Samson, (1948). m. portr. en bibliogr. 8°.

KUBIN. — **Hoerschelmann, R. von.** Das Kubin-Archiv in Hamburg. m. afb. (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

—— **Kubin, A.** Wie ich illustriere. m. afb. (Philobiblon. Jg XII. 1940).

La Boëtie. — **Calemard, J.** L'édition originale de ,,La Servi-
ıde volontaire". (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv.
·r. 1947).

Laborde. — **Mornand, P.** Les artistes du livre: Chas Laborde.
ı. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 33).

Laclos. — **Ducup de Saint-Paul, H.** A propos d'une édition
·riginale nouvellement découverte des ,,Liaisons dangereuses"
le Choderlos de Laclos]. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire.
ıoût–Sept. 1948).

Lacourière. — **Buckland-Wright, J.** Roger Lacourière and
nodern French engraving. m. afb. (Signature. 1948. no. 6).

La Croix du Maine. — **(Horodisch, A.).** De vader van de
ıationale bibliographie. (Biblion. Amst., 1941. no. 4).

Met de herdrukte, oorspronkelijke ,,Preface" van de ,,Bibliothèque Françoise", uitgeg. door Sieur de La Croix du Maine in 1584.

L'Ange. — **Duhem, J. et F.** Inventaire des écrits de [Fran-
çois-Joseph] L'Ange, qui ont été conservés ou qui ont laissé une
race certaine. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Août–
Sept. 1948).

Lamb. — **Lewis, J.** The drawings and book decorations of
Lynton Lamb. m. afb. (Alphabet and Image: 5. 1947).

Lamberts Hurrelbrinck. — **Kessen, A.** Louis Herman Jean
Lamberts Hurrelbrinck. 1 Juni 1856–29 Oct. 1941. m. bibliogr.
(Handelingen en levensberichten van de Mij. der Ned. Letterkunde
1942–43. Leiden, E. J. Brill, 1944). 8°.

La Mothe le Vayer. — **Pintard, R.** La Mothe le Vayer.
Gassendi. Guy Patin. Etudes de bibliographie et de critique
suivies de textes inédits de Guy Patin. Paris, Boivin & Cie., (1946). 8°.

Publications de l'Univ. de Poitiers. Série des Sciences de l'Homme. 5 o.n

Langbaine. — **Greg, W. W.** Gerard Langbaine the Younger
and Nicholas Cox. (The Library. Vol. XXV. 1944–45).

—— —— **Macdonald, H.** Gerard Langbaine the Younger and
Nicholas Cox. (The Library. Vol. XXV. 1944–45).

Bibliographical notes.

La Rochefoucauld. — **Marchand, J.** Bibliographie des
oeuvres de La Rochefoucauld. Editions anciennes, 1659–1817. m.
facs. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946,
1947).

—— **Marchand, J.** L'édition de 1664 des Maximes de La
Rochefoucauld et sa réimpression ignorée. (La Haye, 1743). m.
facs. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947).

—— **Marchand, J.** Une édition subreptice des Maximes de
La Rochefoucauld, ou Diderot contrefacteur. (Bull. du bibliophile
et du bibliothécaire. Série de guerre. no. 4. 1940).

La Rochefoucauld. — **Marchand, J.** Les trois testaments du Duc de La Rochefoucauld et celui du Prince de Marcillac, son fils. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

—— **Marchand, J.** Une traduction anglaise des ,,Maximes'' de La Rochefoucauld, d'après l'édition de La Haye, 1664, par J. Daires of Kidwelly. — Londres, 1670. m. facs. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Déc. 1948).

Last. — **Bibliographie, Korte,** van het werk van Jef Last. Amst., De Arbeiderspers, 1946. m. portr. sm. 8°.

Laurier, M. — Zie: Conste der Minnen.

Lawrence. — **Tedlock Jr., E. W.** The Frieda Lawrence collection of D. H. Lawrence manuscripts. A descriptive bibliography. Albuquerque, University of New Mexico Press, 1948. 8°.

Lear. — **Reade, B.** The birds of Edward Lear. m. afb. (Signature. New series: 4. 1947).

Le Campion. — **Aubry, G. J.** Valentin Le Campion. Ouvrages illustrés par V. Le Campion. m. afb. en 2 bijl. (Halcyon. Jg. III. 1943. no. 9/10).

—— **Schwencke, J.** Boekillustraties van Valentin Le Campion. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1942. no. 8).

Leeuw, G. van der. — **Vos, W.,** e.a. (Prof.) Dr. G. van der Leeuw. Bibliographie zijner geschriften bij de viering van zijn 25 j. professoraat, door zijn leerlingen en oudleerlingen aangeboden en van een woord ter inleiding voorzien door Prof. Dr. J. Lindeboom. (Dl. I). Arnhem, S. Gouda Quint — D. Brouwer & Zn., (1945). m. portr. en afb. 8°.

Legrand. — **F. W.** Edy Legrand, illustrator. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 44. 1940).

—— **Feisenberger, E.** Edy Legrand illustrator. m. afb. (Print. Vol. III. no. 3. 1943).

Lehmann. — **Verzeichnis** der Veröffentlichungen von Paul Lehmann, 1905–1941. (in: Lehmann, Erforschung des Mittelalters. Lpz. 1941. 8°).

Le Nain. — **Ladoué, P.** Les frères Le Nain, peintres des paysans français. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 31).

Leoninus. — **Roelink, J.** Een honderdtal brieven uit de correspondentie van Elbertus Leoninus, uitgegeven met inleiding en toelichting. Nijkerk, G. F. Callenbach, 1946. 8°.

Proefschr. Univ. Amsterdam.

LERMONTOV. — **Heifetz, A.** Lermontov in English. A list of works by and about the poet 1814–1841–1941, ed. with a foreword by A. YARMOLINSKY. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

LESSIUS. — **Van de Velde, A. J. J.** Het Hygiasticon van Leonardus Lessius. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Mrt.–Mei 1943).

LETTRE DE CATON D'UTIQUE. — **Messinne, J.** Un 18e inconnu „Lettre de Caton d'Utique à César". m. afb. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1948).

LEVITIKUS. — **Santifaller, L.** Das Altenburger Unzialfragment des Levitikus-Kommentars von Hesychius aus der ersten Hälfte des 8. Jahrhunderts. m. afb. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

LIAISONS DANGEREUSES. — Zie: LACLOS.

LIBRO DELLA REGINA ANCROIA. — **Donati, L.** Un'edizione quattrocentesca del „Libro della Regina Ancroia". (La Bibliofilia. Anno XLVII. 1945).

LICHTVELD, LOU. — Zie: HELMAN.

LIEVENS. — **Waal, H. van de.** De Hollandsche houtsneden der 17e eeuw. II. Jan Lievens. m. afb. (Halcyon. Jg. I. 1941. no. 3/4).

LILY. — **Flynn, V. J.** The grammatical writings of William Lily, ?1468–?1523. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVII. 2. 1943).

LINCOLN. — **Angle, P. M.** Four Lincoln firsts. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 1. 1942).

—— **Donald, D.** The true story of „Herndon's Lincoln". m. facs. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 3).

—— **Monaghan, J.** Lincoln bibliography, 1839–1939. Vol. I, with a foreword by J. G. Randall; Vol. II, with X pl. a. index. Springfield (Ill.), Illinois State Historical library, 1943–45. 2 dln. 8°.

Coll. of the Illinois State Historical library, Vol. XXXI. Bibliographical series, Vol. IV.

—— **Wessen, E. J.** Lincoln bibliography — its present status and needs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIV. 4. 1940).

—— **Wessen, E. J.** Debates of Lincoln and Douglas. A bibliographical discussion. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XL. 2. 1946).

LINNAEUS. — **Bryk, F.** Ett linnéanskt rarissimum. Den ursprungliga upplagan av Linnéi Wästgöta-resa. m. afb. (Nordisk tidskritt f. bok-och biblioteksväsen. Arg. XXXIII. 1946).

LINSCHOTEN, VAN. — **Nijhoff, W.** Een Engelsche bron van 1517 voor een gedeelte van Van Linschoten's Reysgheschrift. (Het Boek. Dl. XXVI. 1940–42. p. 135).

LIPSIUS. — **Bilt, T. M. van de.** Lipsius De Constantia en Seneca. Nijmegen–Utr., Dekker & Van de Vegt, 1946. m. portr. 8°.
De invloed van Seneca op Lipsius' geschrift ,,Over de standvastigheid van gemoed".

—— **Bouchery, H. F.** Iconographie van Justus Lipsius. (De Gulden Passer. Jg. XIX. 1941).
Bespreking van A. M. BERRYER, Essai d'une iconographie de Juste Lipse. Brux. 1940.

—— **Faider, P.** Fata libelli. L'exemplaire de présentation des Opera Omnia de Juste Lipse, de 1637. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. 16/17. Dl. I. 1938–39).

—— **Faider, P.** Note sur deux éditions plantiniennes conservées au Chateau de Mariemont. (De Gulder Passer. Jg. XV. 1937).
I. Missale Romanum de 1571. — II. Opera omnia de Juste Lipse de 1637.

—— **Schmook, G.** Justus Lipsius' ,,De Bibliothecis syntagma". Inleiding tot de door Dr. C. Sobry bezorgde vertaling. m. afb. (Handelingen 6e Wetenschappelijk Vlaamsch Congres voor boek- en bibliotheekwezen. Gent, 31 Mrt. 1940).

LOFTING. — **Fish, H. D.** Doctor Dolittle: his life and work. m. portr. en afb. (The Horn Book Magazine. Vol. XXIV. 1948. no. 5).

LONDONIO. — **Marchesini, C. G.** Le incisioni di Francesco Londonio. m. afb. en bibliogr. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

LONGFELLOW. — **Charvat, W.** Longfellow's income from his writings, 1840–1852. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVIII. 1. 1944).

—— **Hawthorne, M.,** a. **H. W. L. Dana.** The origin of Longfellow's ,,Evangeline". (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLI. 3. 1947).

—— **Kramer, S.** ,,There was a little girl": its first printings, its authorship, its variants. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XL. 4. 1946).

—— **Wilson, C. A.** A bibliographical footnote: ,,Long" and ,,Lo". (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLI. 3. 1947).
Behandelt een drukfout in het gedicht ,,Evangeline" van Longfellow.

LORIMIER. — **Benisovich, M. N.** Etienne de Lorimier, dessinateur de montgolfières. m. afb. (Le Courrier graphique. 7e année. 1948. no. 34).

LOUYS. — **Le Dantec, Y. G.** Les premières éditions de l',,Aphrodite" de Pierre Louys (1896–1902). m. facs. (Le Courrier graphique. e Année. 1947. no. 32).

LOWELL. — **Bail, H. V.** James Russell Lowell's Ode, recited at he Commemoration of the living and dead soldiers of Harvard University, July 21, 1865. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVII. 3. 1943).

LUTHER, M. — **Clemen, O.** Ein Druck der Erklärung Kaiser Karls V. gegen Luther vom 19 April 1521 in lateinischer Ubersetzung. — Luthers Kleiner Katechismus getarnt. (Beiheft zum Zentralblatt f. Bibliothekswesen. 73. Leipz., O. Harrassowitz, 1942). 8°.

—— **Kattermann, G.** Luthers Handexemplar des antijüdischen Porchetus in der Landesbibliothek Karlsruhe. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LV. 1938).

—— **Schottenloher, K.** Die amtlichen Ausgaben des Wormser Edikts Kaiser Karls V. gegen Martin Luther. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

MC KERROW. — **Francis, F. C.** A list of the writings of Ronald Brunlees Mc Kerrow. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

—— **Greg, W. W.** Ronald Brunlees Mc Kerrow, 1872–1940. m. portr. London, H. Milford, (1940). 8°.

Overdruk uit de Proceedings of the British Academy. Vol. XXVI.

—— **Williams, H.** Ronald Brunlees Mc Kerrow 12 Dec. 1872–20 Jan. 1940. m. portr. (The Library. Vol. XX. 1939–40).

MCPHARLIN. — **Bennett, P. A.** Paul McPharlin 1903–1948. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 4).

MAERLANT, VAN. — **Arents, A.** Jacob van Maerlant. Proeve van bibliografie; inleiding door J. van Mierlo. Damme, Museum van Maerlant, 1943. 8°.

—— **Elslander, A. van.** De fragmenten van de ,,Istory van Troyen. (De Gulden Passer. Jg. XXV. 1947).

MANDER, VAN. — **Keyser, P. de.** Een onbekende titelblad-teekening van Karel van Mander: het frontispice van den ,,Spieghel der Schrijfkonste" (1605). m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XXII. 1944).

MANN. — **Perl, W. H.** Thomas Mann, 1933–1945, vom deutschen Humanisten zum amerikanischen Weltbuerger. New York City, F. Krause. 1945. m. portr. kl, 8°.

—— Zie ook: KERÉNYI.

MANZONI. — **Sanesi, I.** Fra carte e stampe manzoniane. (L Bibliofilia. Anno XLIV. 1942).

—— **Sanesi, I.** Per l'edizione critica degli abbozzi delle tragedi manzoniane. (La Bibliofilia. Anno XLVI. 1944).

—— **Servolini, L.** Il centenario di un'edizione famosa: ,, promessi sposi", illustrati dal Gonin. m. afb. (Gutenberg-Jahı buch 1940).

MARIKEN VAN NIEUMEGHEN. — **Mierlo, J. van.** ,,Mariken van Nieumeghen" als typisch vroeg - Renaissance spel. (Lode Baekel mans ter eere. 1945. II).

—— **Van Eeghem, W.** Cuique suum of Zd. Nederlands aandee in de wederontdekking van Mariken van Nieumeghen. (Verslagei en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Academie voor taal- en letter kunde. Sept. 1942).

MARINONI. — **Boffito, G.** Un'edizione del Settecento in unico esemplare: il *De re ichnometrica* di *Giovanni Iacopo Marinoni*. m facs. (La Bibliofilia. Anno XLVII. 1945).

MARIVAUX. — **Place, J.** Sur Marivaux. (Bull. du bibliophile e du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947).

MARLOWE. — **Greg, W. W.** The copyright of Hero and Leander (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).

—— **Nosworthy, J. M.** The Marlowe manuscript (of ,,The Massacre at Paris"). (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

MARNIX. — **Arents, P.** Bijdrage tot de Marnix-bibliografie (Lode Baekelmans ter eere. 1945. I).

—— **(Nijhoff, Wouter).** Bibliographie van de werken van Marnix van St. Aldegonde [door PROSPER ARENTS]. (Het Boek Dl. XXVI. 1940–42. p. 26).

MAROLLES, DE. — **J. B.** Au pays des lettres en 1657. Les conseils de Michel de Marolles. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire Nouv. sér. 1947. p. 582).

MARTIN. — **Hamilton, S.** Homer Martin as illustrator. m. afb. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 3).

MARTINEAU, H. — **Rivlin, J. B.** Harriet Martineau. A bibliography of her separately printed books. I–VII. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 50, 51. 1946–47).

MARTINEAU, R. — **Tenant, J.** René Martineau. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Avril-Mai 1948).

MASARYK, T. — **Yarmolinsky, A.** Tomas Garrigue Masaryk. A list of works by and about the first president of Czecho-Slovakia. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 45. 1941).

MASSORA. — **Blau, L.** Zur Massora. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

MAUVE. — **Hofstra, J. W.** De houtgravures van Thys Mauve. m. afb. en 6 bijl. (Halcyon. Jg. I. 1941. no. 3/4).

MAZZOLARI. — **Duhem, J.** Florilège aéronautique de la Compagnie de Jésus avant Montgolfier. Les poèmes de Giuseppe Mazzolari. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946 p. 380).

MELANCHTON. — **Clemen, O.** Buchdruck und Buchhandel in Wittenberg in Verbindung mit Vorlesungen Melanchtons. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik .Jg. 78. 1941. no. 1).

—— **Clemen, O.** Unbekannte bzw. wenig bekannte Traktate Melanchtons. — Melanchtoniana unter anderer Namen. (Beiheft zum Zentralblatt f. Bibliothekswesen. 73. Leipz., O. Harrassowitz, 1942). 8°.

MELVILLE. — **Birss, J. H.** ,,A mere sale to effect", with letters of Herman Melville. m. facs. (The New Colophon. Vol.I. 1948. no.3).

MENTZEL. — **Artelt, W.** Christian Mentzel, Leibartzt des Grossen Kurfürsten, Botaniker und Sinologe. Leipzig, J. A. Barth, 1940. m. portr. en afb. kl. 4°.

Illustr. Monographien zur Geschichte der Medizin. Bd. I.

MERCATOR. — **Boyce, G. K.** A letter of Mercator concerning his Ptolemy. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLII. 2. 1948).

MERRY DEVIL OF EDMONTON, THE. — **Greg, W. W.** The Merry Devil of Edmonton. (The Library. Vol. XXV. 1944–45).

MESSAGE TO GARCIA, A. — **Hunter, D.** Elbert Hubbard and ,,A Message to Garcia". (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 1).

MESSENIUS. — **Collijn, I.** Ett provtryck till Messenius' Scondia illustrata från år 1698. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok-och biblioteksväsen. Årg. XXIX. 1942).

MEYER, E. — **Marohl, H.** Eduard Meyer. Bibliographie, mit einer autobiographischen Skizze Eduard Meyers und der Gedächtnisrede von Ulrich Wilcken. Stuttgart, Cotta'sche Buchhandlung, 1941. 8°.

MICHAULT. — Zie: VANDEN DRIE BLINDE DANSSEN.

MICHELANGELO. — **Steinmann, E.** Rariora und Curiosa der Michelangelo-Literatur. m. portr. en afb. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Lpz. 1929. 4°).

MIDDLETON. — **Greg, W. W.** Some notes on Crane's manuscrip of „The Witch". (The Library. Vol. XXII. 1941–42).

MILL. — **Mac Minn, N.,** a.o. Bibliography of the publishe writings of John Stuart Mill, ed. from his manuscript with correc tions and notes. Evanston, Northwestern University, 1945. 8°.
Northwestern University Studies in the humanities. no. 12.

MILTON. — **Battle, G. A.** The box rule pattern in the editio of „Paradise lost". (Papers of the Bibliogr. Soc. of America. Vol XLII. 4. 1948).
Bibliographical notes.

—— **Lewis, C. O.** A further note on Milton's Pro Popul Anglicano Defensio. (The Library. Vol. XXIII. 1942–43).

—— **Parker, W. R.** Fletcher's Milton: a first appraisal. (Pa per of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLI. 1. 1947).

—— **Pershing, J. H.** The different states of the first editio of „Paradise Lost". m. facs. (The Library. Vol. XXII. 1941–42).

—— **Thorpe, J.** The „presentation" Paradise Lost. m. facs (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 4).

MIRACOLI DELLA VERGINE. — **Evola, N. D.** I „Miracoli dell Vergine" e „Fiore di virtu", stampati a Messina nel quattrocento m. facs. (La Bibliofilia. Anno XLVII. 1945).

MISERERE MEI DEUS. — **Kronenberg, M. E.** Gemengde berich ten uit de kringen van theologen en rederijkers te Antwerpen Brussel en Gent (begin 16e eeuw). (Prosper Verheyden gehuldigd 1943).

MOLKENBOER. — **(Renders, J.).** Bibliographie der geschrifte van B. H. Molkenboer, 1898–1939. Nijmegen, Z.n., 1939. 8°.

MONTAIGNE. — **Truc, G.** Montaigne. Paris, Aux Armes d France, (1945). 8°.

MONTESQUIEU. — **Cabeen, D. C.** A bibliography. New York N. Y. Public library, 1947. 8°.
Ook in Bull. of the N. Y. Public library. Vol. 51. 1947.

—— **Marchand, J.** Les „Lettres familières" de Montesquie et la mystérieuse édition de Hollande. (Bull. du bibliophile et d bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

MOORE. — **Greenly, A. H.** The „Sweet Singer of Michigan" [by Julia A. Moore], bibliographically considered. m. facs. en portr (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIX. 2. 1945

MORE, H. — **Weiss, H. B.** Hannah More's Cheap Repository tracts in America. I–II. (Bull. of the New York Public Library Vol. 50. 1946).

—— **Spinney, G. H.** Cheap Repository tracts: Hazard an Marshall edition. (The Library. Vol. XX. 1939–40).

MOREAU. — **Mornand, P.** Les artistes du livre: Luc - Albert Moreau. m. afb. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 35).

MORGAGNI. — **Alberti, G.** Il principe dell' anatomia G. B Morgagni e i suoi editori. — Opere edite di G. B. Morgagni. m. portr. en afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

MORLEY. — **Deutsch, O. E.** The editions of Morley's „Introduction". (The Library Vol. XXIII. 1942–43).
Bibliographical notes.

MORRIS, R. — **Duhem, J.** Les romans aéronautiques de Paltock et du pseudo Morris. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

MROZEWSKI. — **Mornand, P.** Les artistes du livre: Stéfane Mrozewski. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 31).

MULDERS. — **(Kuipers, R.)**. Johannes Mulders, illustrator. m. afb. (Imp. Jg. I. 1940. no. 2).

MULLER, H. P. N. — **Spies, F. J. du T.** Hendrik Pieter Nicolaas Muller. 2 Apr. 1859–11 Aug. 1941. m. bibliogr. (Handelingen en levensberichten van de Mij. der Ned. Letterkunde. 1942–43. Leiden, E. J. Brill, 1944). 8°.

MULTATULI. — **Funke, G. L.** Briefwisseling tusschen Multatuli en G. L. Funke. Amsterdam, Wereldbibliotheek, 1947. 8°.
Bandontwerp JAC. NUIVER.

—— **Mare, A. J. de.** Lijst der geschriften van en over Eduard Douwes Dekker. Leiden, E. J. Brill, 1948. 8° (Multatuli-Literatuur).

MUNTHE. — Dr. med. Axel Munthe. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 23/24. p. 10).

MYLAEUS. — **Van Herck, C.** Het Liber amicorum van Petrus Mylaeus 1595–1639. (Lode Baekelmans ter eere. 1945. II).

NASH. — **Sarzano, F.** The engravings and book decorations of John Nash. m. afb. (Alphabet and Image: 3. 1946).

NATUREN BLOEME, DER. — **(Mierlo, J. van).** Kleine fragmenten van Der Naturen Bloeme. m. afb. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Oct.–Dec. 1943).

NEUBAUER. — **Adler, E. N.** A bibliography of the writings of Adolf Neubauer (1832–1907). (Studies in Jewish bibliography. 1929).

NEURENBERGSE KRONIEK. — **Duniway, D. C.** A study of the Nuremberg Chronicle. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 1. 1941).

NICLAES. — **Fontaine Verwey, H. de la.** De geschriften van Hendrik Niclaes. Prolegomena eener bibliographie. m. portr. en afb. (Overdruk uit Het Boek. Dl. XXVI. aflev. 3. 1942).

NIVARDUS. — **Mierlo, J. van.** Het vroegste dierenepos in de letterkunde der Nederlanden: ,,Isengrimus'' van Magister Nivardus. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Mrt.–Mei en Juni 1943).

NODIER. — **Calot, F.** En 1844 Charles Nodier mourait. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Série de guerre. no. 5–10. 1945).

—— **Dargaud, M.** Charles Nodier, 1780–1844. La commémoration du centenaire de sa mort sous l'oppression. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

—— **Dargaud, M.** Une lettre retrouvée de Charles Nodier. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

NODIER, M. — **Dargaud, M.** Deux lettres de jeunesse de Marie Nodier, (1827). (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Déc. 1948).

NOVALIS. — **Barth, E.** Novalis, Dichtung eines Lebens. (Imprimatur. Jg. VI. 1935).

OBERTHÜR. — **Chevasnerie, A. de la.** Joseph Oberthür, écrivain, naturaliste, et prestigieux illustrateur. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 29).

OLDCASTLE. — **Oliver, L. M.** Sir John Oldcastle: Legend or literature? (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

OOSTING. — **Hennus, F.** Jeanne Bieruma Oosting als grafisch kunstenares, m. afb. (Halcyon. Jg. III. (1944). no. 11–12).

OPCOMSTE DER NEDERLANTSCHE BEROERTEN. — **Wilt, A. de.** Is Augustinus van Teylingen S. J. de schrijver van de ,,Opcomste der Nederlantsche Beroerten!'' (Overdruk uit het Boek. Dl. XXVI. 1942).

ORLOWSKI. — **Gruyter, J. de.** Hans Orlowski, begenadigd houtgraveur. m. afb. en 4 bijl. (Halcyon. Jg. I. 1941, no. 3/4).

ORTELIUS.—**Waal, H. van de.** Abraham Ortelius' ,,Aurei Saeculi Imago''. m. afb. (Halcyon. Jg. I. 1940. no. 2).

OVERDIEP. — **Baur, F.** In memoriam Gerrit Siebe Overdiep. m. portr. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Jan. 1945).

OVIDIUS. — **Davis, R. B.** Early editions of George Sandys's ,,Ovid'': the circumstances of production. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 4. 1941).

PAASSEN, VAN. — **Enserinck, P.** De Amerikaanse roman over Gorinchem en omgeving. (Nieuwsblad voor Gorinchem en omstreken, 15–30 Nov. 1947).

PAGANINI. — **Morazzoni, G.** La mostra Paganiniana a Genova. m. afb. en facs. (La Bibliofilia. Anno XLII. 1940).

PALACKY. — **Kosch, W.** Palacky und Brockhaus. Nijmegen e.a., Wächter Verlag, 1945. m. portr. 8°. (Palacky-Studien. I).

PALENCIA. — **Publicaciones** de Angel Gonzalez Palencia. (in: A. G. Palencia. Eruditos y libreros del siglo XVIII. 1948).

PALLADIO. — **Hutten, U.** Un umanista romano del Cinquecento Blosio Palladio. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLIII. 1941).

PALMA. — **Olsson, B.** Ett okänt tryck av Jonas Germundi Palma. m. facs. (Nordisk tidskrift f. bok-och biblioteksväsen. Årg. XXXV. 1948).

PALTOCK. — **Duhem, J.** Les romans aéronautiques de Paltock et du pseudo Morris. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

PAOLO DELL' AQUILA. — **Guarnaschelli, T. (M.).** Una canzone attribuita a Paolo dell' Aquila. (La Bibliofilia. Anno XLVIII. 1946).

PARKMAN. — **Peckham, H. H.** The sources and revisions of Parkman's „Pontiac". (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVII. 4. 1943).

PASCAL. — **Lambert, P. M.** Pascal, mathématicien, cité dès 1640. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947).

—— **Messinne, J.** L'édition originale collective des „Provinciales" de Pascal. m. facs. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947).

PATIN, G. — Zie: LA MOTHE LE VAYER.

PAUL ET VIRGINIE. — Zie: SAINT-PIERRE, B. DE.

PÉGUY. — **Fossier, A.** Tables analytiques des oeuvres de Péguy. Paris, A l'Orante, (1947). kl. 8°.

PELETIER DU MANS. — **Duhem, J.** Florilège aéronautique des poètes français de la Renaissance: Jacques Peletier du Mans. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947. p. 542).

PELSERS. — **Degroote, G.** Jan Pelsers en Eduard de Dene. (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943).

PERGER. — **Skarshaug, P. G. W.** Bernhard Perger von Stanz. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVII. 1. 1943).

PERK. — **Kluit, M. E.** Iets uit de papieren nalatenschap van Jacques Perk. (Bibliotheekleven. Jg. XXIX. 1944).

PERRAULT. — **Bomans, G.** Moeder de Gans. Over sprookjes in het algemeen en over Charles Perrault in het bijzonder. Utrecht, Dekker & Van de Vegt, 1946. 8°.

Uitgeg. t.g.v. het 25 j. bestaan der firma als N.V.

—— **Wolthuis, G. W.** De sprookjes van Moeder de Gans. I. Bibliographische gegevens en problemen. (Overdruk uit Levende Talen. 1944).

PERRON, DU. — **Batten, F.,** en **A. A. M. Stols.** Bibliographie van de werken van Charles Edgar du Perron. 's-Grav., A. A. M. Stols, 1948. m. portr. 8°.

PESTALOZZI. — **Stettbacher, H.** Heinrich Pestalozzi und seine Verleger und Drucker. m. facs. en afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 4).

PETRARCA. — **Altamura, A.** Il „De vita solitaria" del Petrarca. (La Bibliofilia. Anno. XLV. 1943).

—— **Bianchi, D.** Intorno alle „Rime disperse" del Petrarca. (La Bibliofilia. Anno XLVII. 1945).

—— **Bobbio, A.** Seneca e la formazione spirituale e culturale del Petrarca. (La Bibliofilia. Anno XLIII. 1941).

—— **Boffito, G.** Un incunabulo petrarchesco postillato dal Rosasco. m. afb. (La Bibliofilia Anno XLIV. 1942).

—— **Rougemont, F.** Ein neues Petrarca-Bildnis. m. afb. (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

PETREI. — **Ridolfi, R.** Antonio Petrei letterato e bibliofilo del Cinquecento. m. facs. (La Bibliofilia. Anno XLIX. 1947).

PETTY. — **Hull, Ch. H.** Bibliography of Sir William Petty (1623–1687). (Overdruk uit Notes and Queries. Aug.–Sept. 1895).

PEYRAT. — **Place, J.** Un petit romantique oublié: Napoléon Peyrat, dit Napol le Pyrénéen. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Série de guerre. no. 1. 1940).

PIGHIUS. — **Kronenberg, M. E.** Albertus Pighius, Proost van S. Jan te Utrecht, zijn geschriften en zijn bibliotheek. m. portr. — Albertus Pighius. Aanvulling. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46. p. 107, 226).

PILGRIM'S PROGRESS. — Zie: BUNYAN.

PIRANDELLO. — **Lo Vecchio Musti, M.** Bibliografia di Pirandello. Milano, A. Mondadori, (1942). m. portr. 8°.

PISSARRO. — **Robb, B.** The wood- engravings of Lucien Pissarro. m. afb. (Signature. 1948. no. 6).

POE. — **Mabbott, Th. O.** The first book publication of Poe's „Raven". (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47. 1943).

—— **Adkins, N. F.** „Chapter on American cribbage": Poe and plagiarism. (Papers of the Bibliographical Society of America. Vol. XLII. 3. 1948).

POGÉDAÏEFF. — **Thomé, J. R.** Georges A. de Pogédaïeff, ou la Comédie humaine à travers les classiques russes. m. afb. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 35).

POIRTERS. — **Salsmans, J.** Poirters' gedichten in de „Afbeeldinghe van d'eerste eeuwe. . ." (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Jan/Febr. 1940).

POLIZIANO. — **Bonaventura, A.** Il Poliziano e la musica. (La Bibliofilia. Anno. XLIV. 1942).

POLLARD, A. W. — **Francis, F. C.** A. W. Pollard, 1859–1944. (The Library. Vol. XXV. 1944–45).

POPE. — **Dearing, V. A.** New light on the first printing of the letters of Pope and Swift. (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).

POS. — **Feestbundel** aangeboden door vrienden en leerlingen aan Prof. Dr. H. J. Pos, t.g.v. het bereiken van de 50 j. leeftijd op 11 Juli 1948. Amsterdam, Nd. Holl. Uitg. Mij, 1948. m. portr. 8°.

Hierin: Bibliografie der publicaties van Prof. Dr. H. J. Pos.

POSADA. — **Prange, J. M.** José Guadalupe Posada. (caricaturist). m. afb. (Halcyon. Jg. III. 1944. no. 11–12).

PRANGE. — **Hofstra, J. W.** J. M. Prange, graficus. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 7).

PTOLEMAEUS. — **Rosenthal, E.** The German Ptolemy and its world map: m. krt. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 48. 1944).

—— **Wijnman, H. F.** Jodocus Hondius en de drukker van de Amsterdamsche Ptolemaeus-uitgave van 1605. m. afb. en bijl. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

Bijl.: Lijst van werken door Jodocus Hondius tusschen 1604 en 1608 uitgeg. en mogelijk door Jan Theunisz. gedrukt.

—— **Boyce, G. K.** A letter of Mercator concerning his Ptolemy. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLII. 2. 1948).

PUDLICH. — **Goepel, E.** Die Zeichnungen des Malers Robert Pudlich. m. afb. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

RABELAIS. — **Duhem, J.** Rabelais aéronaute. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1948).

RAMSAY. — **Brunhouse, R. L.** David Ramsay's publication problems, 1784–1808. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIX. 1. 1945).

RAMUZ. — **Bringolf, Th.** Bibliographie de l'oeuvre de C. F. Ramuz. (Lausanne), H. L. Mermod, (1942). 8°.

RAYMUNDUS LULLUS. — **Lehmann, P.** Ein Deutscher auf der Suche nach Werken des Raymundus Lullus. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

REEVES. — **McPharlin, P.** Ruth Reeves' modern Christmas cards. m. afb. (Print. Vol. IV. no. 4. 1946).

REINAERT. — **Mierlo, J. van.** De definitieve oplossing in zake den Reinaert-proloog. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Oct. 1942).

—— **Mierlo, J. van.** Sporen van den Reinaert-roman te onzent in de negende eeuw. (Album René Verdeyen. Bruss.–'s-Grav. 1943).

—— **Willems, L.** Over Reinaert II, vs 7587 en den Vlaamschen oorsprong van Reinaert II. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Dec. 1939).

REINER. — **Kurzbiographie** von Imre Reiner. m. portr. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 10).

—— **Del Renzio, T.** The wood- engravings of Imre Reiner. m. afb. (Signature. New series: 3. 1947).

REMINGTON. — **Allen, E. D.** Frederic Remington-author and illustrator. A list of his contributions to american periodicals. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 49. 1945).

RENNER. — **Jost, H.** Kurzbiographie von Paul Renner. m. portr. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 8).

RESTIF DE LA BRETONNE. — **Duhem, J.** Restif de la Bretonne aéronaute. Essai sur l'édition et sur les traductions de „La découverte australe". (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

RESURRECCION OF THE MASSE. — **Garrett, Chr.** The Resurreccion of the masse, by Hugh Hilarie — or John Bale? m. facs. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

RETHEL. — **Alfred Rethel.** Zehn Holzschnitte zum Nibelungenlied 1840. m. afb. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

RHAZES. — **Van de Velde, A. J. J.** De chemico-medicus Rhazes, die omstreeks 940 overleed. (m. bibliografie zijner geschriften). (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Nov. 1941).

RICCI, S. DE. — **Goldschmidt, E. Ph.** Seymour de Ricci, 1881–1942. (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).

RILEY. — **Russo, A. J.** a. **D. R. Russo.** A bibliography of James Whitcomb Riley. Indianapolis, Indiana Historical Society, 1944. m. portr. en afb. 8°.

RILKE. — **Stegmeyer, F.** Die Rosenlieder Rainer Maria Rilkes. (Philobiblon. Jg. XI. 1939).

RIMBAUD. — **Mouquet, J.** Rimbaud et *Le Parnasse contemporain*. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

—— **Petitfils, P.** Arthur Rimbaud à Douai, ou *Les chercheuses de poux* retrouvées. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Série de guerre. no. 5–10. 1945).

RITTER. — **Ritter Jr., P. H.** Vertoog en ontboezeming. Verzameld essayistisch proza, ingeleid door Anton van Duinkerken, met een bibliographie door G. H. 's-Gravesande. Utrecht–Antwerpen, A. W. Bruna & Zn., (1948). m. portr. 8°.

ROBERTI. — **Duhem, J.** Florilège aéronautique de la Compagnie de Jésus avant Montgolfier. Les poèmes de Gianbattista Roberti. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946. p. 373).

ROBINSON, E. A. — **Hogan, Ch. B.** A bibliography of Edwin Arlington Robinson. New Haven, Yale Univ. Press, 1936. 8°.

—— **Hogan, Ch. B.** Edwin Arlington Robinson: new bibliographical notes. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 2. 1941).

—— **(Brown, K.,** a. **M. C. Weaks).** Edwin Arlington Robinson. A descriptive list of the Lewis M. Isaacs collection of Robinsoniana, with an introduction by E. J. R. Isaacs. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948).

ROCHUSSEN. — **Veth, C.** Charles Rochussen. Rotterdam–Antwerpen, Ad. Donker, 1947. m. portr. en afb. kl. 8°.
Roteradamum, o. red. v. F. K. H. Kossmann.

ROEDE. — **Carmiggelt, S.** De illustrator Jan Roede. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1942. no. 8).

ROLAND HOLST, A. — **Over** den dichter A. Roland Holst, door H. Roland Holst–van der Schalk, M. Nijhoff, J. Engelman, J. de Wit, V. E. van Vriesland, M. Vasalis en voorzien van een bibliografie (door A. Bornkamp). Amsterdam, De Bezige Bij, (1948). m. portr. 8°.

ROLAND HOLST, H. — **Antonissen, R.** Herman Gorter en Henriëtte Roland Holst. Utrecht, W. de Haan; Antwerpen, De Sikkel, 1946. m. portr. en bibliogr. 8°.

ROMNEY, G. — **Sée, R. R. M.** Les dessins de George Romney. I, II. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. nos. 29 et 30).

ROMNEY, P. — **Sée, R. R. M.** Les dessins et pastels de Peter Romney. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 31).

ROOS, DE. — **Bijdragen** ter eere van den 65sten verjaardag van S. H. de Roos, 1877-14/9-1942. (Halcyon. Jg. III. (1943). no. 9/10).

Portretkrabbel door Dick Dooyes.
A. A. M. STOLS. S. H. de Roos en zijn Heuvelpers. m. facs.
G. W. OVINK. De letters van S. H. de Roos, m. afb.
J. H. DE BOIS. S. H. de Roos als teekenaar en schilder. m. afb.
C. NYPELS. De Ned. boekkunst en S. H. de Roos.
G. SMIT. Voor S. H. de Roos bij zijn 65sten verjaardag. Gedicht.
E. GÖPEL. S. H. de Roos zum 65. Geburtstag. 14 Sept. 1942.
R. L. DOYON. S. H. de Roos lettriste.
D. DOOYES. Lijst van geschriften van S. H. de Roos.

—— **S. H. de Roos** zeventig jaar. m. portr. en afb. (Grafische Mededeelingen Lettergieterij ,,Amsterdam''. Jg. V. 1947. no. 2).

—— **Gravesande, G. H 's.** S. H. de Roos en de Nederlandsche boekkunst. m. afb. (Imp. Jg. I. 1940. no. 1).

—— **Groenendaal Jr., M. H.** S. H. de Roos, 1877–1947. m. afb. en bijl. (Tété. Jg. III. 1947. no. 1).

Bijl.: Open brief aan S. H. de Roos, door Joh. Schwencke.

—— —— S. H. de Roos. Een woord ter herdenking. Amst., Amst. Graf. School, 1947. m. afb. 4°.

—— —— De nieuwe creatie van S. H. de Roos. m. afb. en bijl. (Tété. Jg. III. 1947. no. 2).

—— **Jefferies, R.** Summer in the woods. A selection, with four drawings by S. H. DE ROOS. Amst., 14 Sept., 1947. 4°.

Bibliofiele uitgave van N.V. Lettergieterij ,,Amsterdam'', no. 65, ter ere van de 70ste verjaardag van S. H. de Roos, gezet voor de eerste maal met diens nieuwe letterseries ,,De Roos Romein'' en ,,De Roos Cursief''.

—— **Ovink, G. W.** Sjoerd H. de Roos. m. portr. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 3).

—— **Stols, A. A. M.** Het werk van S. H. de Roos. Een bijdrage tot de geschiedenis van de herleving der Nederlandsche boekdrukkunst. Amst., Lettergieterij ,,Amsterdam'', 1942. m. portr. en afb. 4°.

In de handel gebracht in Mei 1943.

—— **Stols, A. A. M.** The work of S. H. de Roos. A contribution to the history of the rebirth of the printing arts in the Netherlands. m. portr. en afb. (Print. Vol. V. no. 3. 1947).

Verkorte vertaling van het bovenstaande werk door H. KLEIST, voorafgegaan door een ,,Message of greeting'' van de ,,Typophiles of New York'', gecalligrafeerd door P. STANDARD.

ROOSEVELT, FR. — **Adams Jr., F. B.** Mr. Roosevelt continues, as president and author. (Papers of the Bibliogr. Society. Vol. XXXVII. 3. 1943).

ROOSEVELT, TH. — **Cordingley, N. E.** Extreme rarities in the published works of Theodore Roosevelt. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIX. 1. 1945).

ROOVERE, A. DE. — Zie: ELCKERLYC.

ROSANT. — **Luyckx, Th.** Biographische gegevens over Jacob Rosant, schrijver van „De Evangelische Triomphwagen". (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Academie voor taal- en letterkunde. Nov.–Dec. 1942).

ROUSSEAU. — **B., L. G.** Les Amours de Milord Edouard Bomston. m. facs. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947).

ROZENDAAL. — **Gravesande, G. H.'s.** De ontwikkelingsgang van W. J. Rozendaal als illustrator en schilder. m. afb. (Halcyon. Jg. I. 1940. no. 2).

RUBENS. — **Arents, P.** Geschriften van en over Rubens; inleiding door A. J. J. Delen. Antwerpen, De Sikkel, 1940. m. portr. en afb. 8°.

—— **Bouchery, H. F.** P. P. Rubens als boekillustrator. (De Gulden Passer. Jg. 18. 1940).

—— **Bouchery, H. F.,** en **F. Van den Wijngaert.** P.P. Rubens en het Plantijnsche huis. Antwerpen, De Sikkel, 1941. m. afb., facs. en portr. 4°.

—— **Delen, A. J. J.** Pieter Pauwel Rubens als mensch. (in: A. J. J. Delen. Oude kunst en graphiek. Antw., Het Kompas, 1943).

—— **Frauendorfer, A.** Rubens als Buchillustrator. m. afb. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

—— **Gessler, J.** Rubenshulde uit een Duitschen roman. (De Gulden Passer. Jg. XX. 1942).

—— **Muls, J.** Rubens als diplomaat. m. portr. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Juli–Aug. 1940).

—— **Ronner, L.** De prins der schilders Petrus Paulus Rubens en de patriciër-boekdrukker Balthasar Moretus I. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 4).

—— **Sosset, L. L.** La maison de Pierre-Paul Rubens. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 32).

RUBENS. — **Van den Wijngaert, F.** P. P. Rubens en Lucas Vorsterman. Een aanslag op het leven van den meester. m. pltn. (De Gulden Passer .Jg. XXIII. 1945).

RUETER, P. G. — **Hofstra, J. W.** Het werk van Pam G. Rueter. m. afb. (Halcyon. Jg. I. 1940. no. 2).

RUMPHIUS. — **Ballintijn, G.** Rumphius. De blinde ziener van Ambon. Utrecht, W. de Haan, 1944. m. titelpl., afb. en bibliogr. 8°.

RUNGE. — **Diehl, R.** Philipp Otto Runge und Clemens Brentano. Ein Beitrag zur Buchillustration der Romantik. m. afb. (Imprimatur. Jg. VI. 1935).

—— **Einem, H. von.** Philipp Otto Runge und Caspar David Friedrich. Betrachtungen. m. afb. (Imprimatur. Jg. VI. 1935).

RUTGERS. — **Gaay Fortman, B. de.** Levensbericht van Prof. Mr. V. H. Rutgers. Kampen, J. H. Kok, (1947). m. portr. en bibliogr. 8°.

RUZICKA. — **Bennett, P. A.** A note on Rudolph Ruzicka, [designer]. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 4).

SA' DE MIRANDA. — **Battelli, G.** Ricordi e motivi italiani nella lirica di Sa' de Miranda. (La Bibliofilia. Anno XLIV. 1942).

SAINT-GELAIS. — **Porcher, J.** La date de la „Sophonisbe" de Mellin de Saint-Gelais. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

SAINT-PIERRE, B. DE. — **Choubersky, V. de.** Paul et Virginie. Edition Curmer, 1838. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Avril–Mai 1948).

SAINT-SIMON. — **Niel, J. C.** L'édition princeps des Mémoires de Saint-Simon. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946. p. 247).

Naschrift van G. WARTHER en J. MESSINNE. (Bull. 1946. p. 424–426). — Antwoord van J. C. NIEL. (Bull. 1946. p. 470). — Naschriften van H. DUBOIS D'ENGHIEN, J. MESSINNE en G. WARTHER. (Bull. 1946. p. 522, 566 en 568).

SAINTE-BEUVE. — **Bonnerot, J.** Bibliographie de l'oeuvre de Sainte-Beuve. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Série de guerre. 1940–45; Nouv. série 1946–1947).

—— **Bonnerot, J.** Autour de quatre pages de „Port-Royal". (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Juillet 1948).

—— **Place, J.** Deux amies de Sainte-Beuve. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Août–Sept. 1948).

—— **Saintville, G.** Sur les „Vauvenargues" de Sainte-Beuve. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

SALMAGUNDI. — **Blanck, J.** Salmagundi and its publisher. Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLI. 1. 1947).

SALUSTE, G. DE. — Zie: DU BARTAS.

SAMBUC. — **Duhem, J.** La légende aéronautique dans les livres d'emblèmes: Le recueil de Johannes Sambucus, 1564. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947).

SANDYS. — **Davis, R. B.** Early editions of George Sandys's „Ovid": the circumstances of production. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 4. 1941).

—— **Davis, R. B.** Two new manuscript items for a George Sandys bibliogrphy. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 3. 1943).

SANNAZAR. — **Duhem, J.** Le premier poète de l'aviation. Essai sur les éditions de Sannazar, de Tansillo et de Joachim Du Bellay. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

SANUDO. — **Cerlini, A.** Nuove lettere di Marino Sanudo il vecchio. m. facs. (La Bibliofilia. Anno XLII. 1940).

SAVONAROLA. — **Ridolfi, R.** I processi del Savonarola. m. facs. (La Bibliofilia. Anno XLVI. 1944).

—— **Ridolfi, R.** Ancora i processi del Savonarola. Note bibliografiche e filologiche sulle edizioni del primo processo. (La Bibliofilia. Anno. XLVII. 1945).

SCHADOW. — **(Rüdiger, H.).** Gottfried Schadow über Kunst und Künstler. m. afb. (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

SCHARDT. — **Schardt, H.** Maler und Graphiker Hermann Schardt. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 3).

SCHEEL. — **Arbeiter, B.** Marianne Scheel, Freundin der Kinder. Betrachtungen zu Fragen des schönen Kinderbuches. m. afb. (Archiv f. Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 11).

SCHENCKELS. — **Le Clercq, L.** Une requête autographe de L. Th. Schenckels. m. facs. (De Gulden Passer. Jg. 16/17. Dl. I. 1938–39).

SCHENDEL, VAN. — **Gravesande, G. H.'s.** Bibliografie van Arthur van Schendel, met bijschriften van Anton van Duinkerken, en inleiding door J. W. F. WERUMEUS BUNING. A'dam, J. M. Meulenhoff, 1942. 8°.

SCHEVENSTEEN, VAN. — **Philippen, L. (J. M.).** In memoriam Dr. August van Schevensteen. m. bibliogr. (De Gulden Passer. Jg. XX. 1942).

SCHILLER. — **Blaser, F.** Kampf um eine Schiller-Ausgabe. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

SCHIMMEL. — **Loghem, M. G. L. van.** Levensbericht van Hendrik Jan Schimmel, met lijst der geschriften 1844–1906. (Levensberichten Mij. der Ned. Letterkunde, 1906–1907. Leiden, E. J. Brill, 1907). 8°.

SCHMID, L. M. A. VON. — **Muller Massis.** Jhr. L. M. A. von Schmid. 6 Juli 1859–19 Febr. 1942. m. bibliogr. (Handelingen en levensberichten van de Mij. der Ned. Letterkunde, 1942–43. Leiden, E. J. Brill, 1944). 8°.

SCHOLTEN, P. — **Scholten, P.** Rede, uitgesproken t.g.v. zijn afscheid als hoogleeraar aan de Universiteit van Amsterdam in de aula dier Univ. op Donderdag 25 Oct. 1945, met toespraken na afloop daarvan... en bibliographie van de werken van Prof. Mr. P. Scholten, samengest. door Mr. R. J. POLAK. Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink, 1946. m. portr. 8°.

SCHOOLCRAFT. — **Kinietz, V.** Schoolcraft's manuscript magazines. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 2. 1941).

SCHOPENHAUER. — **Schopenhauers** erster Brief an seinen Verleger F. A. Brockhaus in Leipzig. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 21/22. p. 3).

SCHORUS. — **Verdeyen, R.** Petrus Dasypodius en Antonius Schorus. Bijdrage tot de studie van de lexicographie en het humanisme. m. afb. en facs. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Dec. 1939).

SCHOTT. — **Beer, E. S. de.** François Schott's „Itinerario d' Italia." (The Library. Vol. XXIII. 1942–43).

SCOTT. — **Corson, J. Cl.** A bibliography of Sir Walter Scott. A classified and annotated list of books and articles relating to his life and works 1797–1940. Edinburgh-London, Oliver & Boyd, 1943. 8°.

SCRIVERIUS. — **Wieder, F. C.** P. Scriverius ab Yverendeel? (Het Boek. Dl. XXVI. 1940–42. p. 126).

SEDULIUS. — **Mierlo, J. van.** Het oudste dierengedicht in de letterkunde der Nederlanden: „De quodam verbece a cane discerpto". Van een hamel die door een hond verscheurd werd. [a Sedulio Scoto]. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Jan.–Febr. 1943).

SÉNANCOUR. — **Place, J.** Oberman (de Sénancour). (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Juin 1948. p. 302).

SHAKESPEARE. — **Bowers, F.** An examination of the method of proof correction in ,,Lear". (The Library. 5th Series. Vol. II. 1947–48).

—— **Dawson, G. E.** A bibliographical problem in the first folio of Shakespeare. (The Library. Vol. XXII. 1941–42).

—— **Greg, W. W.** The date of King Lear and Shakespeare's use of earlier versions of the story. (The Library. Vol. XX. 1939–40).

—— **Greg, W. W.** The variants in the first quarto of ,,King Lear". A bibliographical and critical inquiry. London, The Bibliogr. Society, 1940. 2 dln. 1 bd. kl. 4°.

Bibliogr. Society. Transactions Suppl. no. 15.

—— **Gregor, J.** Edward Gordon Craigs Hamlet. m. afb. (Phaidros. Jg. I. 2. 1947).

—— **Hinman, Ch.** A proof-sheet in the first folio of Shakespeare. m. 4 bijl. (The Library. Vol. XXIII. 1942–43).

—— **Nosworthy, J. M.** ,,Macbeth" at the Globe [Theatre]. (The Library. 5th. Series. Vol. II. 1947–48).

—— **Rathe, K.** Un detto shakespeariano e la sua fonte. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLVIII. 1946).

—— **Schauer, G. K.** Eine schöne Shakespeare-Ausgabe. (Philobiblon. Jg. XI. 1939).

—— **Swan, M. W. S.** Shakespeare's ,,Poems": the first three Boston editions. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 1. 1942).

—— **Teupser, W.** Die Lithographien von Delacroix zu Shakespeares ,,Hamlet". (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 12).

—— **Wilson, J. D.** The origins and development of Shakespeare's Henry IV. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

SHAW. — **Catalogue** of an exhibition at 7 Albemarle St., London, to celebrate the 90th birthday of Bernard Shaw. July 26–Aug. 24, 1946. London, Cambridge University Press, 1946. 8°.

SHELLEY. — **Smith, R. M.** A chapter in the Shelley legend: the letter to Mary Shelley of December 16, 1816. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVIII. 3. 1944).

—— **Gates, P. G.** Leigh Hunt's Review of Shelley's ,,Posthumous Poems". (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLII. 1. 1948).

SHEM-TOB. — **Wolfson, H. A.** Isaac Ibn Shem-Tob's unknown commentaries on the Physics and his other unknown works. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

SHIRLEY. — **Greg, W. W.** ,,The Triumph of Peace": a bibliographer's nightmare. m. facs. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

—— **Stevenson, A. H.** Shirley's publishers: the partnership of Crooke and Cooke. (The Library. Vol. XXV. 1944–45).

SIAELENS SANG-OFFER. — **Valkner, K.** En avskrift av Dorothe Engelbretsdatters ,,Siaelens Sang-Offer" 1678. (Nordisk tidskrift f. bok-och biblioteksväsen. Årg. XXX. 1943).

SICHEM, VAN. — **Mare, A. J. de.** Over twee exemplaren van de Van Sichem's ,,Gouverneurs en Gouvernantes". m. afb. (Overdruk uit Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde. V. 1943).

SIKKER HANSEN. — **Behrens, C. Gl.** Sikker Hansen, Deens tekenaar. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1942. no. 8).

SILVESTRE. — **Thomé, J. R.** Le commerce des estampes au XVIIe siècle: Israël Silvestre (graveur, dessinateur 1621–1691). m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 29).

SIMPLE SIMON. — **Weiss, H. B.** Something about Simple Simon. With a preliminary check list of publications containing ,,Simple Simon". m. afb. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 44 1940).

SINTE-GEERTRUDE. — **Mierlo, J. van.** De Ballade van Sinte-Geertruden-Minne. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. April 1942).

SINTE ROMBOUTS LEGENDE. — **Le Clercq, L.** Sinte Rombouts legende (Z.p., Thomas van der Noot, z.j.). (De Gulden Passer. Jg. XXIII. 1945).

SKOTUS. — **Meier, L.** Vier Jahre Skotusforschung in deutschen Bibliotheken. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

SLAUERHOFF. — **Bibliographie** van de werken van Jan Jacob Slauerhoff. Amst., De Arbeiderspers, 1946. m. portr. sm. 8°.

—— **Tentoonstelling** van de werken van J. Slauerhoff, t.g.v. de Boekenweek van 2–9 Mrt. 1940, in De Bijenkorf, Den Haag. 's-Grav., De Bijenkorf, 1940. m. portr. en facs. kl. 4°.

SMART. — **Brittain, R. E.** Christopher Smart in the magazines. m. tabb. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

SMART. — **Brittain, R. E.** Christopher Smart's „Hymns for the amusement of children". (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 1. 1941).

SMEEKS. — **Vrijman, L. C.** Eenige opmerkingen betreffende Smeeks' „Magtig koninkrijk Krinke Kesmes" en de verschillende eerste uitgaven van Exquemelin's werk. (Tijdschrift v. Geschiedenis. Jg. XLVIII. 1933).

—— Zie ook: EXQUEMELIN.

SMEKEN. — **Pennink, R.** Een teruggevonden gedicht van de Brusselse rederijker Jan Smeken. (Het Boek. Dl. XXVI. 2. 1941).

—— **Pennink, R.,** en **D. Th. Enklaar.** Dwonder van claren ijse en snee. Een verloren en teruggevonden gedicht van Jan Smeken, met inleiding en aantekeningen. 's-Grav., Martinus Nijhoff, 1946. m. krt. 4°.

SNEDEKER. — **Snedeker, C. D.** Trilobite door: Chapters from my life. III–VI. m. portr. en afb. (The Horn Book Magazine. Vol. XXIV. 1948. no. 1–4).

SNELLEN. — **Ritter Jr., P. H.** Johanna Snellen. 30 Oct. 1870–18 Apr. 1943. m. bibliogr. (Handelingen en levensberichten van de Mij. der Ned. Letterkunde. 1942–43. Leiden, E. J. Brill, 1944). 8°.

SONDHEIM. — **Baer, L.,** u. **E. Baer.** Gesammelte Schriften: Buchkunde-Bibliophilie-Literaturkunst u.a. von M. Sondheim. Frankf. a.M., (J. Baer & Co), 1927. m. portr. en afb. 4°.

SORBELLI. — **Fava, D.** Albano Sorbelli. (La Bibliofilia. Anno XLV. 1943).

SOUTHERNE. — **Hummel Jr., R. O.** A further note on Southerne's „The Disappointment". (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47. pag. 67).

Met naschrift van CL. LEECH. (The Library. 5th. Series. Vol. II. 1947–48. p. 64).

SPANOGHE. — **DeGroote, H. L. V.** Cornelius Martinus Spanoghe. (De Gulden Passer. Jg. XXII, XXIII. 1944–45).

I. Drukken van Spanoghe.
II. Werken van Spanoghe.
III. Werken ten onrechte aan Spanoghe toegeschreven.
IV. Wat in de winkel van Spanoghe verkocht werd.
V. Inschrijving op een Nieuwsblad.
VI. Zijn drukkerij.
VII. Boekenveilingen.
VIII. Het Leescabinet (1788–1789).

SPECHTSHART. — **Steinberg, S. H.** The „Forma Scribendi" of Hugo Spechtshart. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

STARTER. — **Brouwer, J. H.** Jan Jansz. Starter. Assen, Van Gorcum & Co., 1940. 8°.

Teksten en Studiën, o. red. van G. S. Overdiep. Dl. IV.

—— **Kruisinga, J. H.** Jan Starter (1594–1626), de rusteloze. m. afb. (Amstelodamum. Jg. 31. no. 4. 1944).

STEIN, G. — **Gallup, D. C.** A book is a book is a book. m. facs. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 1).

Gertrude Stein. Three lives.

STEINER-PRAG. — **Jost, H.** Hugo Steiner-Prag. m. portr. en afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 9).

—— **(Steiner-Prag, E. E.).** Hugo Steiner-Prag 1880–1945. m. portr. (Print. Vol. III. no. 4. 1945).

STEINSCHNEIDER. — **Kohut, G. A.** Steinschneideriana. m. portr. en facs. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

STENDHAL. — Zie: BEYLE.

STENONE. — **Neviani, A.** Nota bibliografica su Nicola Stenone. m. portr. en afb. (La Bibliofilia. Anno XLIII. 1941).

STERLINCX. — **Autenboer, E. van.** Enkele biografische bizonderheden over Peeter Sterlincx. (De Gulden Passer. Jg. XXII. 1944).

—— **Elslander, A. van.** De refreinenbundel van Peeter Sterlincx (1582). (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943).

Met naschr. van R. FONCKE in De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943. p. 308.

STEVENS. — **Paltsits, V. H.** Proposal of Henry Stevens for a „Bibliographia Americana" to the year 1700, to be published by the Smithsonian Institution m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 4. 1942).

STRABO. — **Poema, Del celebre,** di Walahfrid Strabo „De hortorum cultura", ultimato nel 842. [Notizie]. (La Bibliofilia. Anno XLIV. 1942).

STREUVELS. — **(Bibliografie)** van Stijn Streuvels 1871–3 Oct. –1941. (Amst., L. J. Veen, 1941). m. portr. 8°.

—— **Stijn Streuvels** 70 jaar. m. portr. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Sept.–Oct. 1941).

SUARÈS. — **J. B.** André Suarès, lauréat du Concours général. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

SUCHTELEN, VAN. — **Bom, E. de.** De Nederlandsche auteur Nico van Suchtelen. m. portr. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Academie voor taal- en letterk. Nov.–Dec. 1942).

SUCHTELEN, VAN — **Werk, Het,** en de mens Nico van Suchtelen. Een reeks beschouwingen o. red. van Victor E. van Vriesland. Amsterdam–Antwerpen, Wereldbibliotheek-Vereeniging, 1948. m. portr. en bibliografie. 8°.

SUMMA DE EXEMPLIS. — **Bain, D. C.** Some notes on the printing of the Summa de Exemplis, 1499. (The Library. Vol. XXI. 1940–41).

SVOLINSKY. — **Del Renzio, T.** Karel Svolinsky (illustrator). m. afb. (Signature. New Series: 5. 1948).

—— **Standard, P.** A note on Karel Svolinsky. m. afb. (Print. Vol. V. no. 3. 1947).

SWIFT. — **Dearing, V. A.** New light on the first printing of the letters of Pope and Swift. (The Library. Vol. XXIV. 1943–44).

TANSILLO. — **Duhem, J.** Le premier poète de l'aviation. Essai sur les éditions de Sannazar, de Tansillo et de Joachim Du Bellay. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

TASMAN. — **Wieder, F. C.** De waardeering van Tasman's kaart in Australië. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940).

TAYLOR. — **Gathorne-Hardy, R.** Some notes on the bibliography of Jeremy Taylor. m. facs. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1948. no. 4).

TEBALDEO. — **Tondi, I. M.** Sonetti di Antonio Tebaldeo in un codice appartenente alla Biblioteca Nazionale di Firenze. (La Bibliofilia. Anno XLVIII. 1946).

TEMPESTA. — **Donati, L.** Osservazioni sulle incisioni di Antonio Tempesta. (La Bibliofilia. Anno XLIX. 1947).

TENNYSON. — **Carter, J.** Tennyson's „Carmen Saeculare", 1887. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1947–48).

—— **Shannon Jr., E. F.** The proofs of „Gareth and Lynette" in the Widener collection. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLI. 4. 1947).

THACKERAY. — **Gordan, J. D.** William Makepeace Thackeray, 1811–1863. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

—— **Randall, D. A.** Notes towards a correct collation of the first edition of „Vanity Fair". m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLII. 2. 1948).

—— **Weitenkampf, F.** Thackeray, illustrator. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

THALMANN. — **Oschilewski, G.** Max Thalmann, ein deutscher Buchkünstler der Gegenwart. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 5).

THEOPHILUS. — **Mierlo, J. van.** Theophilus; ene scone miracle dat onse vrouwe dede ane Theophiluse ende ene scone exempel. Opnieuw uitgeg. met inleiding en toelichting. m. facs. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Jan. 1941).

THEUERDANK. — **Ronner, L.** De laatste ridder op de keizerstroon en een keizerlijke paladijn van het boek. (Maximiliaan I, 1493–1519). m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 8).

Betreft de 1e dr. van: ,,Die Gefährlichkeiten des löblichen streitbaren und hochberuhmten Helden und Ritters Theuerdank", 1517.

THIBAULT. — **Place, J.** Le problème des couvertures du *Crime de Sylvestre Bonnard.* (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Série de guerre. no. 5–10. 1945).

—— **Premsela, M. J.** Anatole France en Hollande. Essai de bibliographie francienne. Préface de L. Dumont-Wilden. La Haye, A. A. M. Stols, 1947. m. portr. 8°.

Tirage à part de la revue Erasme.

THOLE. — **Eikeren, J. van.** (pseud. ,,A. Nonymus"). De Nederlandse illustrator Karel Thole. Amst. ,C. G. A. Corvey, 1948. m. afb. 8°. (Monografieën over grafische kunstenaars).

Het Model voor de Uitgever, Oct. 1948.

THOMSON, J. — **Wells, J. E.** Thomson's ,,Spring": early editions true and false. (The Library. Vol. XXII. 1941–42).

THOREAU. — **Harding, W.** A check list of Thoreau's lectures. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948).

—— **Wood, J. P.** Mr. Thoreau writes a book. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 4).

TIESING. — **Edelman, C. H.** Lijst van geschriften van Harm Tiesing. Assen, Van Gorcum & Comp., 1943. 4°.

Overdruk uit C. H. EDELMAN, De geschriften van Harm Tiesing over de landbouw en het volksleven in oostelijk Drenthe.

TILNEY. — **Tilney-Bassett, J. G.** Edmund Tilney's ,,The Flower of Friendshippe". m. facs. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

Bibliographical notes.

TISSOT. — **Alden, J.E.** A note on Tissot's ,,Advice to the people". London, 1767. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIV. 3. 1940).

TOSSANUS. — **Ven, A. J. van de.** Een onbekende Nederlandsche vertaling van een gebedenboek van Daniel Tossanus. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

TRISTAN L'HERMITE. — **Bernardin, N. M.** Un précurseur de Racine: (François) Tristan L'Hermite, Sieur du Solier, 1601–1655. Sa famille, sa vie, ses oeuvres. Paris, A. Picard & Fils, 1895. m. portr. 8°.

—— **Lachèvre, F.** Additions à la Bibliographie des oeuvres de Tristan l'Hermite de N. M. Bernardin. (Bull. du bibliophile du bibliothécaire. Série de guerre. no. 5–10. 1945).

—— **Lachévre, F.** Un livre rarissime et presque inconnu: „L'Office de la Sainte-Vierge", de Fr(ançois) Tristan L'Hermite, 1646. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Série de guerre. no. 4. 1940).

TROLLOPE. — **Taylor, L. H.** The manuscript of Trollope's „The American Senator", collated with the first edition. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLI. 2. 1947).

TROXLER. — **Belke, I.** I. P. V. Troxlers Nachlass. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. 57. 1940).

TSCHEKOW. — **Gorki, M.** Erinnerungen an Tschekow, übersetzt von D. Derndarsky. m. facs. (Phaidros. Jg. I. 1. Wien, 1947).

TWAIN, M. — Zie: CLEMENS, S. L.

U. S. EXPLORING EXPEDITION. — **Haskell, D. C.** The United States Exploring Expedition 1838–1842 and its publications 1844–1874. A bibliography. I–IV. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 45–46. 1941–42).

VADASZ. — **Kuylen, W. van der.** Paysages hongrois de Vadasz. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 29).

VALERIUS, C. — **Kronenberg, M. E.** Wie is de Latijnsche dichter C. V. Ultraiectinus [c. 1540]? (Het Boek. Dl. XXVI. 2).

VALLÈS. — **Gille, G.** Jules Vallès 1832–1885. Préface de L. Descaves. (Paris, Flammarion, 1941). m. portr., afb. en facs. 2 dln. 8°.

I. Ses révoltes, sa maitrise, son prestige.
II. Sources, bibliographie, iconographie.

VAN DE WOESTIJNE. — **Cauwelaert, A. van.** Karel van de Woestijne. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Academie voor taal- en letterkunde. Sept.–Oct. 1941).

VANDEN DRIE BLINDE DANSSEN. — **Degroote, G.** Vanden drie blinde danssen. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. XX. 1942).

Vertaling van PIERRE MICHAULT's „La danse aux aveugles". Incunabel. (Gouda, Ger. Leeu, 1482) in de Kon. Bibl. te København.
Met naschrift. (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943. p. 210).

VANDEN SACRAMENTE VAN DER NYEUWERVAERT. — **Mierlo, J. van.** De dichter van den Sacramente van der Nyeuwervaert. (Prosper Verheyden gehuldigd. 1943).

VANDEN XII DOGHEDEN. — **Mierlo, J. van.** Uit de uitgave van het Obituarium van Groenendaal. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- letterkunde. April 1941).

VAN DER VIJGH. — **Bom, E. de.** Sam. G. van der Vijgh, een jong en vergeten talent. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Juli–Aug. 1940).

VAUGHAN, H. — **Parker, W. R.** Henry Vaughan and his publishers. (The Library. Vol. XX. 1939–40).

VAUGHAN, R. — Zie: HOLLAND, H.

VERBAERE. — **Groenendaal Jr., M. H.** Herman Verbaere, [kunstschilder, affichist]. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 10).

VERDEYEN. — **Album** René Verdeyen. Brussel, A. Manteau; 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1943. m. portr. en bibliogr. 8°.

VEREPAEUS. — **Nauwelaerts, M. A.** Bijdrage tot de bibliographie van Simon Verepaeus. m. facs. (De Gulden Passer. Jg. XXV. 1947).

VERGILIUS. — **Rüdiger, H.** Oswald Belings Übersetzung der Eklogen Vergils (1649). (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

VERHEYDEN. — **Prosper Verheyden** gehuldigd ter gelegenheid van zijn 70sten verjaardag 23 Oct. 1943, (uitgeg. door zijn vrienden Willy Godenne, Luc Indestege en Bert Pelckmans). Antwerpen, De Nederl. Boekhandel, (1943). m. portr., afb. en bibliogr. 4°.

VERLAINE. — **Dormoy, M.** L'exposition Paul Verlaine à la Bibliothèque littéraire Jacques Doucet. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

VERVOORT. — **Axters, St.** De Lijdensbeleving bij den Minderbroeder Frans Vervoort. (Prosper Verheyden gehuldigd. 1943).

—— **Le Clercq, L.** Frans Vervoort's ,,t' Gulde Gebedeboeck''. (t' Hantwerpen, Guilliam Stroo-bant, 1594). m. afb. (Prosper Verheyden gehuldigd. 1943).

VESALIUS. — **Calcar, J. St. van.** Afbeeldingen van het menselijk skelet, ontleend aan Andreae Vesalii Bruxellensis, De humani corporis fabrica libri septem, Basel 1543. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 5).

VICO. — **Aliprandi, G.** Il Vico e l'arte della stampa. m. facs. (La Bibliofilia. Anno XLV. 1943).

VIGNY, DE. — **Place, J.** La réception d'Alfred de Vigny à l'Académie française. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Avril–Mai 1948).

VILLIERS DE L'ISLE ADAM. — **Aubry, G. J.** Un regard hollandais. (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 7).

Bespr. van: Maria Deenen. Le merveilleux dans l'oeuvre de Villiers de l'Isle Adam.

—— **Drougard, E.** Une originale peu connue de Villiers de l'Isle-Adam: Le Couronnement de M. Grévy. m. facs. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1948).

—— **Drougard, E.** La préoriginale de l',,Eve future'' de Villiers de l'Isle-Adam. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Juillet 1948).

—— **Drougard, E.** ,,La Revolte'' de Villiers de l'Isle-Adam. Le texte original. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nov. 1948).

VILT. — **Baur, F.** Jacob Vilt's anagram (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Oct. 1940).

VINGBOONS. — **Wieder, F. C.** Een bizondere aardglobe van Vingboons, 1668. (Het Boek. Dl. XXVI. 1940–41).

VIVES. — **Bouchery, H. F.** Juan Luis Vives. (De Gulden Passer. Jg. XXII. 1944. p. 81).

VOETEN. — **Bibliographie, Korte,** van Bert Voeten. Amst., De Arbeiderspers, 1946. m. portr. sm. 8°.

VOLTAIRE. — **Flower, D.** Some aspects of the bibliography of Voltaire. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

—— **M(ornand), P.** La Princesse de Babylone de Voltaire, illustrée de gravures de bois par Mariano Andréû. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 27. p. 65).

VONDEL. — **Arents, P.** Zuidnederlandsche Vondeldrukken en Vondelstudies. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Maart 1940).

—— **Duinkerken, A.van.** (pseud. van W. Asselbergs). Vondel in het voorwerk. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no 12) .

—— **Molkenboer, B. H.** Mijn Vondelbiografie en de oorlog. Tilburg, W. Bergmans, 1945. kl. 8°.

—— **Salsmans, J.** Vondels bekeeringsjaar. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Mrt. 1940).

VOOYS, DE. — **Baur, F.** Hulde aan Prof. Dr. C. G. N. de Vooys, ter herdenking van 26 Mei 1943. m. portr. (Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Acad. voor taal- en letterkunde. Sept. 1943).

VORAGINE, DE. — **Dalbanne, C.** Remarques sur l'illustration de quelques Légendes dorées imprimées à Lyon au XVe siècle. Lyon, 1928. m. afb. 4°. (Documents... de la bibliothèque de Lyon. VII).

VORSTERMAN. — **Van den Wijngaert, F.** P. P. Rubens en Lucas Vorsterman. Een aanslag op het leven van den meester. m. pltn. (De Gulden Passer. Jg. XXIII. 1945).

VOS, P. D. DE. — **Meertens, P. J.** Pieter Dignus de Vos. 13 Aug. 1866–8 Sept. 1942. m. bibliogr. (Handelingen en levensberichten van de Mij. der Ned. Letterkunde 1942–43. Leiden, E. J. Brill, 1944). 8°.

VOYAGE OF RICHARD CASTELMAN. — **Seeber, E. D.** The authenticity of ,,The voyage of Richard Castelman'', 1726. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVII. 4. 1943).

WAGNER, C. — **Aus** Carl Wagners literarischer Tätigkeit. Eine Auswahl aus seinen Schriften von 1914–1943. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 12).

—— **B(ockwitz, H. H.).** Ein Leben im Dienste des Buches und der graphischen Künste: Carl Wagner zum 65. Geburtstage, 2 Jan. 1943. m. portr. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 12).

WANDELENDE JOOD. — **Yarmolinsky, A.** The Wandering Jew. A contribution toward the Slavonic bibliography of the legend. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

WARNSINCK. — **Schepp, C. L.** Johan Carel Marinus Warnsinck. 24 Nov. 1882–21 Juli 1943. m. portr. en bibliogr. (Handelingen en levensberichten van de Mij. der Ned. Letterkunde 1942–43. Leiden, E. J. Brill, 1944). 8°.

WARTON. — **Blakiston, J. M. G.** A Dublin reprint of Thomas Warton's ,,History of English poetry''. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).
Bibliographical notes.

WASSENHOVE, JOOS VAN. — Zie JUSTUS VAN GENT.

WEBER, VON. — **Dünnebeil, H.** Schrifttum über C. M. von Weber. Berlin, H. Dünnebeil, 1941. m. portr. en facs. 8°.

WEILLE, DE. — **Weille, G. J. en G. A. de.** Het geslacht De Weille (Weil, Weill, De Veille, De Veil). Weesp, G. A. de Weille & Zn., (1936). m. portr., facs. en bibliogr. 8°.

WEISS, E. R. — **Hölscher, E.** Der Schrift-und Buchkünstler Emil Rudolf Weiss. Berlin-Leipzig, Heintze & Blanckertz, (1941). m. portr. en afb. 8°.
Monographien künstlerischer Schrift. Bd. 8.

—— **Jost, H.** Der Buch - und Schriftkünstler E. R. Weiss. m. portr. en bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 3).

—— **Loerke, O.** Emil Rudolf Weiss. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

—— E. R. Weiss Druckschriften. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 3).

—— **Steiner-Prag, E. E.** E. R. Weiss, 1875–1943. m. portr. (Print. Vol. IV. no. 2. 1946).

—— **Zerbe, W.** E. R. Weiss, der Schrift- und Buchkünstler, der auch Maler und Dichter war. Bern, Schweizerisches Gutenberg-Museum, 1947. m. portr. en afb. 8°.

WERNER VAN DEN VALCKERT. — **Waal, H. van de.** De Hollandsche houtsneden der 17e eeuw. II. Werner van den Valckert. m. afb. en 1 bijl. (Halcyon. Jg. I. 1941. no. 3/4).

WERUMEUS BUNING. — **Gravesande, G. H.'s.** Bibliografie van alle in boekvorm verschenen werken van J. W. F. Werumeus Buning in chronologische volgorde. (in: J. W. F. Werumeus Buning 50 jaar. Tentoonstelling. Utr. 3–17 Mei 1941). 8°.

WEYERMAN. — **Horst, D. J. H. ter.** De geschriften van Jacob Campo Weyerman. Een bibliografische herziening. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

WHITE, J. — Zie: ARISTOPHANES.

WHITMAN. — **Allen, G. W.** Walt Whitmans' reception in Scandinavia. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XL. 4. 1946).

WILDE, G. — **Robb, B.** The drawings of Gerald Wilde. m. afb. (Signature. New Series: 7. 1948).

WILSON, R. — **Mann, I.** A political cancel in ,,The Coblers Prophesie", (a play written by Robert Wilson). (The Library. Vol. XXIII. 1942—43).

—— **Mann, I.** Notes on the Malone Society reprint of ,,The Cobler's Prophecy". (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).
Bibliographical notes.

WILSON, W. — **Turnbull, L. S.** Woodrow Wilson, a selected bibliography of his published writings, addresses and public papers. With prefatory note by C. G. Osgood. Princeton, Princeton University Press, 1948. 8°.

WINCKELMANN. — **Christoffel, U.** Johann Joachim Winckelmann. m. portr., afb. en bijl. (Imprimatur. Jg. VII. 1937).

Als bijl.: een uittreksel van Winckelmann's „Gedancken über die Nachahmung der griechischen Wercke in der Mahlerey und Bildhauer-Kunst".

WITCH, THE. — Zie: MIDDLETON.

WITSEN. — **Wijk, L. E. van.** Brieven aan Willem Witsen. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

WOTTON. — **Leishman, J. B.** „You meaner beauties of the night". A study in transmission and transmogrification. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

WOUDE, JOH[a]. VAN. — **Hoven, Th.** Levensbericht van Johanna van Woude (Mevrouw van Wermeskerken-Junius). Leiden, E. J. Brill, 1905. 8°.

Overdruk uit Levensberichten van de Mij. der Ned. Letterkunde te Leiden.

WOUDE, VAN DER. — **Bibliographie, Korte,** van het oeuvre van Johan van der Woude. Amst., De Arbeiderspers, 1946. m. portr. sm. 8°.

WRANGEL. — **Muusses, M.** Ewert Henrik Gabriel Wrangel. 20 Nov. 1863–20 Febr. 1940. m. bibliogr. (Handelingen en levensberichten van de Mij. der Ned. Letterkunde 1942–43. Leiden, E. J. Brill, 1944). 8°.

WRIGHT. — **Stols, A. A. M.** John Buckland Wright, illustrator. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 6).

YOUNG. — **Pettit, H.** A check-list of Young's „Night-Thoughts in America". (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLII. 2. 1948. p. 150).

ZACHARIAS. — **Arbeiter, B.** Alfred Zacharias, Holzschneider und Erzähler. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 3).

Met lijst zijner houtsneden, boeken en opstellen.

ZAMAGNA. — **Duhem, J.** Florilège aéronautique de la Compagnie de Jésus avant Montgolfier. Les poèmes de Bernardo Zamagna. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946. p. 382).

ZETTI. — **Carpi, A.** Italo Zetti, xilografo. m. afb. („Ex Libris". Vol. I. facs. 1. 1947).

ZIMMERMANN, K. — **Göpel, E.** Träume und Gesichte eines jungen Bildhauers. m. afb. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

ZOLA. — Zie: DURANTY.

ZWEIG. — **Heerikhuizen, F. W. van.** Over Stefan Zweig. [Amst., Allert de Lange, 1948]. m. portr. en bibliogr. bl. 4°.

Propaganda-geschriftje bij het verschijnen van zijn autobiografie ,,De wereld van gisteren".

5. Bibliofilie.

a. *Algemeen.*

Benjamin, M. A. Autographs: a key to collecting. New York, R. R. Bowker Co., 1946. m. facs. en bijl. 8°.

Bokvandringar. Uppsatser om böcker och boksamlare, under redaktion av J.V. JOHANSSON. Stockholm, Wahlström & Widstrand, 1945. m. afb., facs. en portr. 8°.

Bonnerot, J. A la recherche d'un ,,sous-main dictionnaire". (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Août–Sept. 1948).

Deze ,,sous-main dictionnaire" werd in 1867 als premie aangeboden aan de abonnés van het blad ,,Figaro".

Burton, J. H. The book-hunter, etc. New ed. Edinb.-London, W. Blackwood & Sons, 1885. m. titelpl. 8°.

Hernieuwde uitgave kort vóór de dood van de auteur, met toevoeging van aantekeningen en noten en een uitvoerige index.

Zie: Cat. I. p. 459.

Bury, R. de. The love of books: The Philobiblon of Richard de Bury, transl. from the latin by E. C. THOMAS. London, Chatto & Windus, 1925. m. afb. kl. 8°.

Carrousel for bibliophiles. A treasury of tales, narratives, songs, epigrams and sundry, curious studies relating to a noble theme, ed. with an introduction by W. TARG. New York, Philip C. Duschnes, 1947. m. facs. 8°.

Carter, J. Reflections on rarity. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 2).

—— Taste and technique in book-collecting. A study of recent developments in Great Britain and the United States. Cambridge, University Press, 1948. 8°.

,,The Sanders lectures in biliography", 1947.

Carteret, L. Le trésor du bibliophile. Livres illustrés modernes 1875–1945 et Souvenirs d'un demi-siècle de bibliophilie de 1887–1945. T. I–V. Paris, L. Carteret, 1946–'48. m. facs. en titelvign. 5 dln. 8°.

Denby, E. Grandfather was a collector. m. afb. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 3).

Foster, A. E. Drifting into a print collection. m. afb. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 1).

Gunst, S. Von alten Büchern, Antiquariaten und Sammlern. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 19/20. p. 1).

Hazlitt, W. C. The book-collector. A general survey of the pursuit of those who have engaged in it at home and abroad from the earliest period to the present time. With an account of public and private libraries and anecdotes of their founders or owners and remarks on bookbinding and on special copies of books. London, J. Grant, 1904. m. afb. kl. 4°.

Hofmann, C. Boek- en papiervernielers. m. afb. (Tété. Jg. I. 1945. no. 6).

Jackson, H. Bookman's holiday. A recreation for booklovers. London, Faber & Faber, 1945. 8°.

—— The reading of books. London, Faber a. Faber, 1946. 8°.
Bespr. door S. NOWELL-SMITH. (Alphabet and Image: 4. 1947).

Kumpf-Mikuli, A. Der Brief als kulturgeschichtliches Studien- und Sammelobjekt. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 17/18. pag. 2; no. 19/20. pag. 4; no. 21/22. pag. 4).

Lang, A. The library; with a chapter on modern English illustrated books by A. DOBSON. (1st. ed.). London, Macmillan & Co. 1882. m. afb. 8°.

Mornand, P. La bibliophilie en France. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 12).

Mussey, B. The pinchpenny bibliophile. m. afb. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 4).

Nodier, Ch. De quelques livres satyriques et de leurs clefs. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Série de guerre. no. 5–10. 1945).
Voor de 1e maal verschenen in Bulletin du Bibliophile. Oct. 1834.

Offenbacher, E. Comment Paul-Louis Courier, officier d'artillerie hellénisant, devint le célèbre pamphlétaire. (La Bibliofilia. Anno XLII. 1940).

Plesner, K. F. Bøger. Essays for bogsamlere. København, C. A. Reitzel, 1942. m. afb. 4°.

Rat, M. Dédicaces. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947, 1948).

Richards, H. G. Let's look at book collecting. m. afb. (Library Journal. Vol. 73. 1948. no. 12).

Sadleir, M. An addendum to „Enemies of books" [by Will. Blades, 1880]. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 3).

Storm, C., a. **H. (H.) Peckham.** Invitationto book collecting, its pleasures and practices, with kindred discussions of manuscripts, maps and prints. New York, R. R. Bowker Co., 1947. 8°.

Sweet, F. H. Prices, collectors and librarians. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 1. 1942).

Thorbecke, J. Amerikanische Vierstädtereise eines Bücherfreundes. m. afb. (Philobiblon. Jg. XI. 1939).

Williamson, R. M. Bits from an old book shop. London, Simpkin, Marshall, Hamilton, Kent & Co., 1904. sm. 8°.

Winterich, J. T., a. **D. A. Randall.** A primer of book-collecting. Newly revised and enlarged (3d) edition, with preface to the 1st edition (1926). New York, Greenberg, 1946. 8°.

b. Boekendiefstal.

Arents, A. Boekendieven. (Lode Baekelmans ter eere. 1945. I).

Thompson, L. S. Notes on bibliokleptomania. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 48. 1944).

c. Bibliofielen. — Verenigingen van Bibliofielen.

Cannon, C. L. American book collectors and collecting from colonial times to the present. New York, H. W. Wilson Co., 1941. 8°.

BELINFANTE, I. — **Enelow, H. G.** Isaac Belinfante, an 18th century bibliophile. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

BRYANT. — **Munby, A. N. L.** Jacob Bryant and the Sunderland library. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1947–48).

CANDELPHIUS. — **Horodisch, A.** Ein unbekannter Bibliophile aus dem Anfang des 16. Jahrhunderts: der Augustiner Hieronymus Candelphius (Gandelfing). m. 3 pl. (Overdruk uit ,,Freiburger Geschichtsblätter". Bd. XXXVIII. 1945).

Met lijst zijner boeken.

DENIE. — **Verheyden, P.** In memoriam Edmond Denie † 14 Dec. 1944. m. portr. (De Gulden Passer. Jg. XXIII. 1945).

EBELEBEN, VON. — **Fontaine Verwey, E. de la.** Banden voor Grolier en voor Nicolaus von Ebeleben in bibliotheken te 's-Gravenhage. m. afb. (Het Boek. Dl. XXVI. aflev. 3. 1942).

FISKE. — **Powell, L. C.** John Fiske-bookman. [With a checklist of first editions of writings by John Fiske]. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 4. 1941).

GAILLON, DE. — **J. B.** Un bibliophile érudit d'autrefois: le marquis de Gaillon, 1813– 1892). (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947).

GANDELFING. — Zie: CANDELPHIUS.

GRAUX. — **Porcher, J.** Le docteur Lucien Graux, 1878–1944. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

GROLIER. — **Fontaine Verwey, E. de la.** Banden voor Grolier en voor Nicolaus von Ebeleben in bibliotheken te 's-Gravenhage. m. afb. (Het Boek. Dl. XXVI. aflev. 3. 1942).

HAMANN. — **Imendörffer, N.** Johann Georg Hamann als Bücherleser und- sammler. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

Uit: Johann Georg Hamann und seine Bücherei.

LENOX. — **Paltsits, V. H.** The bibliophilic transactions of James Lenox with Bernard Quaritch, 1874–1880. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XL. 3. 1946).

MAASSEN, VON. — **Klinckowstroem, C. von.** Der Büchersammler Carl Georg von Maassen. m. portr. en afb. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

MAGLIABECCHI. — **Maassen, C. G. von.** Vom grössten Bibliomanen: [Antonio Magliabecchi]. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

MEYER JR., D. C. — Zie: VRIES, R. W. P. DE.

PLANUDES. — **Wendel, C.** Planudes als Bücherfreund. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

ROYEN, VAN. — **Bromberg, P.** Decorative arts in the Netherlands. New York City, The Netherlands Information Bureau, 1944. m. portr. en afb. 8°. (Booklet no. 11).

Hierin: „Jan François van Royen, in memoriam". m. portr.

—— **Gravesande, G. H. 's.** Mr. J. F. van Royen en zijn beteekenis voor de boekkunst. Met naschrift van Dr. K. Ph. Bernet Kempers. 's-Grav., M. Dijkhoffz., 1946. m. portr. sm. 8°.

—— **Hammacher, A. M.** Jean François van Royen 1878–1942. 's-Grav., D. A. Daamen en A. A. M. Stols, 1947. m. portr. en facs. 8°.

Ook in luxe-uitgaaf van de „Ned. Vereen. voor druk- en boekkunst".

—— **Roos, S. H. de.** In memoriam Mr. J. F. van Royen. m. portr. (Halcyon. Jg. III. 1943. no. 9/10).

SCHEDEL. — **Schottenloher, K.** Hartmann Schedel (1440–1514). Ein Gedenkblatt zum 500. Geburtstag des Nürnberger Humanisten. m. afb. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

VRIES, R. W. P. DE. — **Vries Jr., R. W. P. de.** Twee Amsterdamsche verzamelaars: R. W. P. de Vries en D. C. Meyer Jr. m. afb. en portr. (Overdruk uit Jaarboek v. h. Genootsch. Amstelodamum. 1941).

WISE. — **Partington, W.** Thomas J. Wise in the original cloth. The life and record of the forger of the 19th-century pamphlets. With an appendix by G. B. SHAW. London, Robert Hale, 1946. m. portr., afb. en facs. 8°.

WISE. — **Ratchford, F. E.** Letters of Thomas J. Wise to John Henry Wrenn. A further inquiry into the guilt of certain 19th-century forgers. New York, A. A. Knopf, 1944. m. portr., afb. en facs. 8°.

Bespr. door W. A. JACKSON in: Papers of the Bibliogr. Soc. of America. Vol. XXXIX. 2. 1945.

—— **Ratchford, F. E.** Thomas J. Wise to John Henry Wrenn on 19th century bibliography. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 3. 1942).

Australian Limited Editions Society. — GARTNER, J. An Australian book club. m. afb. (Print. Vol. IV. no. 1. 1945–46).

Grolier-Club. — MATTHEWS, B. Bookbindings, old and new. Notes of a booklover with an account of the Grolier Club, New York. London, G. Bell & Sons, 1896. m. afb. kl. 4°.

Literarischer Verein Stuttgart. — OLBRICH, W. Der Literarische Verein Stuttgart. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

Nederlandse Vereniging voor druk- en boekkunst, opger. te 's-Grav., 12 Mrt. 1938. — Statuten en reglement 1941; Mededelingen. no. 1–9. 1943–'48; circulaires, enz. (doss.). Uitgaven:

G. A. Bredero. Sonnetten. 1944.
Vondel. Verzen. 1946.
G. W. Ovink. De ontembare lettergieter. 1947.
Andrea Navagero. Lusus. 1947.
J. Vosmaer. Meester Maarten Vroeg. 1947.
A. M. Hammacher. J. F. van Royen. 1947.
E. Parny. Chansons Madécasses. 1948.
A. L. Carstens. De band tussen Oranje Nassau en Nederland. 1948. m. bijl. (stamboom). fol.
Rhytmica oratio. Godtvrughtighe oeffeninghe v. d. H. Bernardus. Kerstm. 1948.

d. Catalogi van particuliere bibliotheken of verzamelingen en bizonderheden daarover.

ALBRECHT V. — **Schottenloher, K.** Bücherliebe in der Renaissancezeit: Kurfürst Ottheinrich von der Pfalz und Herzog Albrecht V von Bayern. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 3).

De oorsprong van de „Münchener Hofbibliothek" (1559) zijn de kostbare boekverzamelingen van Albrecht V van Beieren, vermeerderd met de inhoud van drie grote bibliotheken, waarop hij de hand wist te leggen: die van de geleerde JOHANN ALBRECHT WIDMANSTETTER, die van JOHANN JAKOB FUGGER (waarin de beroemde Fugger-banden), en die van HARTMANN SCHEDEL, één van Duitslands eerste humanistische boekverzamelaars. De Münchener Hofbibliothek werd de latere „Bayerische Staatsbibliothek".

ALDIS. — **Gallup, D. C.** Aldis, Foley and the collection of American literature at Yale. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLII. 1. 1948).

ALKEMADE, VAN. — **Holleman, F. A.** Het octrooi tot testeeren naar Hollandsch leenrecht. Beschouwingen naar aanleiding van een handschrift van Mr. P. van der Schelling. Zutphen, W. J. Thieme & Cie., 1945. m. afb. 8°.

ARENTS. — **Arents, G.** Where there's smoke there's literature. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 2. 1941).

—— **Brooks, J. E.** The library relating to tobacco, collected by George Arents. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 48. 1944).

BANKS. — **Dryander, J.** Catalogus bibliothecae histórico-naturalis Josephi Banks. T. I–V. Lond., G. Bulmer & Co., 1796–1800. 5 dln. 8°.

T. I Scriptoris generalis. — T. II Zoologi. — T. III Botanici. — T. IV Mineralogi. — T. V Suppl. et Index auctorum.

In 1820 aan het Br. Mus. vermaakt.

BASSANI. — **Roth, C.** A 17th century library and trousseau. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

Bibliotheek van Samuel Hayim Bassani.

BECHER. — **Debes, M.** Kostbarkeiten aus der Becher-Bucheinbandsammlung des Deutschen Buch- und Schriftmuseums zu Leipzig. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 10).

—— **Wagner, C.** Dreissig Jahre Becher-Bucheinbandsammlung des Deuten Buchgewerbevereins in seinem Deutschen Buch- und Schriftmuseum zu Leipzig. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 10).

BERGIUS. — **Holmberg, A.** Bergianska biblioteket i Kungl. Vetenskapsakademiens ägo. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIII. 1946).

—— —— Om Bergianska biblioteket och dess uppkomst. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXII. 1945).

BOTETOURT. — **Yost, G.** The reconstruction of the library of Norborne Berkeley, baron de Botetourt, governor of Virginia, 1768–1770. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 2. 1942).

BRAHE. — **Prandtl, W.** Die Bibliothek des Tycho Brahe. Wien, H. Reichner, 1933. m. afb. en facs. 8°.

In 1932 verschenen in Philobiblon. Jg. V.

BRIERS. — **Gessler, J. F.** Debibliotheek van Kanunnik A. Briers te Antwerpen in de 18e eeuw, volgens den veilingskataloog beschreven. (De Gulden Passer. Jg. XX. 1942).

CANDELPHIUS. — **Horodisch, A.** Verzeichnis der Bücher aus dem Besitz Gandelfings. (in: A. Horodisch. Ein unbekannter Bibliophile. 1945).

CHAPIN. — **Osborne, L. E.** A short-title list of the books in the Chapin library, Williams College. Portland, The Southworth-Anthoensen Press, 1939. m. portr. 4°.

COLLIN. — **Alker, E.** Carl Martin Collin und seine Bücher. m. afb. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

CROISSANDEAU. — **Vente** amiable d'une importante collection de livres, journaux, dessins, caricatures, documents et cartes, relatifs à la guerre franco-allemande de 1870–1871, appartenant à feu M. Jules Croissandeau. Avec préface de A. B. Orléans, z.n., (1928). 8°.

CUSHING. — **(Brinton, M., a. H. T. Perkins).** The Harvey Cushing collection of books and manuscripts, (bequeathed to Yale University, New Haven). New York, Schuman's, 1943. 4°.

Yale medical library. Historical library Publ. no. 1.

Bespr. door W. R. LE FANU. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46. p. 206).

DUYN. — Zie: VLIMMERIUS.

FÜRSTENBERG. — **Collection, La,** Fürstenberg à la Bibliothèque Nationale. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Série de guerre. 1940. no. 3, 4).

GANDELFING. — Zie: CANDELPHIUS.

GIBBON. — **Keynes, G.** The library of Edward Gibbon. A catalogue of his books. London, Jonathan Cape, 1940. m. portr., afb. en facs. 8°.

GILDER. — **Stark, L. M.** Gilder poetry collection. (Bull. of the New York Public library. Vol. 52. 1948. no. 7).

De verzameling Amerikaanse en Engelse dichtwerken van Richard Watson Gilder is in 1948 door zijn dochters aan de N.Y. Public library geschonken.

GRESS. — **Archer, J.** The Edmund G. Gress printing collection. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

GROOT, DE. — **Molhuysen, P. C.** De bibliotheek van Hugo de Groot in 1618. Amsterdam, Noord-Hollandsche Uitg. Mij., 1943. 8°.

Mededeelingen der Ned. Akad. v. Wetenschappen, Afdeel. Letterkunde. Nw. Reeks. Dl. 6. no. 3.

HIRSCH. — **Biblioteca, La,** musicale del Dott. Paul Hirsch di Francoforte sul Meno. [Notizie]. (La Bibliofilia. Anno XLVIII. 1946).

HIRSCHBERG. — **(Hirschberg, L.).** Katalog der Büchersammlung Leopold Hirschberg. Eine Ergänzung zu dessen Erinnerungen eines Bibliophilen. Berlin-Wilmersdorf, O. Goldschmidt-Gabrielli, 1920. m. afb. en facs. kl. 4°.

ISAACS. — **Isaacs, E. J. R.** Edwin Arlington Robinson. A descriptive list of the Lewis M. Isaacs collection of Robinsoniana. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948).

JEFFERSON. — **Peden, W.** Jefferson, Freneau, and the „Poems" of 1809. (The New Colophon. Vol. I. 4. 1948).

JOCHELSON. — **Yarmolinsky, A.** Aleution manuscript collection. A list of works relating to the Aleut language. m. facs. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 48. 1944).

Handschriften collectie van merendeels volksverhalen van de Aleoeten eilanden, bijéėngebracht door de Russische ethnograaf WALDEMAR JOCHELSON, nu bezit van de New York Public library.

JOHANN GEORG. — **Handzeichnung-Sammlung** des Prinzen Johann Georg, Herzog zu Sachsen. m. afb. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

JUEL. — **Petersen, C. S.** Peder Juel til Hundsbaek, hans regnskabsbog og bogindkøb, 1646–47. m. portr. en facs. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXV. 1948).

KOOPMANS VAN BOEKEREN. — **Hulshoff, M. H.** Catalogus van de collectie Jeanne d'Arc, schenking van H. E. Koopmans van Boekeren [aan de Univ. Bibl. te Utrecht], m. voorw. van P. Valkhoff. Utrecht, Univ. Bibl., 1940. m. portr. 8°.

MAGNUS'AV ÖSTERGÖTLAND. — **Rudbeck, G.** Hertig Magnus'av Östergötland boksamling 1578. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXIX. 1942).

MARGARETHA VAN OOSTENRIJK. — **Gaspar, C., en F. Lyna.** De bibliotheek van Margareta van Oostenrijk. Tentoonstelling (in de Kon. Bibliotheek van België, Mei–Juli 1940). Brussel, Kon. Bibliotheek, 1940. sm. 8°.

Bespr. van F. SCHAUWERS. (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943. p. 205).

MARTINI. — **Armanni, M.** Giuseppe Martini e i suoi libri. m. facs. („Ex Libris". Vol. I. fasc. 1. 1947).

—— **C. O.** La biblioteca di Giuseppe Martini. [Notizie]. (La Bibliofilia. Anno XVII. 1945).

MEULEN, DAN. V. D. — **Kernkamp, J. H.** De bibliotheek van den koopman Daniël van der Meulen onder den hamer. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940).

MONTAIGNE. — **Inscriptions, Les,** dans la Bibliothèque de Montaigne. [Avec introduction et notes de H. DE LA FONTAINE VERWEY]. Amst., A. A. Balkema, 1945. m. afb. en bijl. smal 8°.

MÜLLER, J. — **Catalog** der hinterlassenen Bibliothek des am 28. April 1858 in Berlin verstorbenen Dr. Johannes Müller. Bonn, (C. Georgi), 1858. 8°.

MÜLLER, O. F. — **Anker, J.** Otto Friderich Müller som Bogsamler. Med saerligt Hensyn til det Schulinske Bibliotek. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVIII. 1941).

O. F. Müller schonk zijn natuurwetensch. bibliotheek bij zijn dood in 1785 aan de Univ. Bibl. te Kopenhagen.

De bibliotheek van J. S. Schulin is verspreid geraakt.

NEHRMAN. — **Gobom, N.** David Nehrman-Ehrenstråles bibliotek och manuskript i Linköpings Stifts- och Landsbibliotek. m. facs. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIII. 1946; Arg. XXXIV. 1947).

NICOLAI. — **Walde, O.** Biskop Erasmus Nicolai i Västerås och hans Bibliotek. m. afb. (Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVIII. 1941).

OEHLENSCHLÄGER. — **Petersen, C. S.** Den unge Oehlenschläger paa Bogauktion. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXI. 1944).

OTTHEINRICH. — **Schottenloher, K.** Bücherliebe in der Renaissancezeit: Kurfürst Ottheinrich von der Pfalz und Herzog Albrecht V von Bayern. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 3).

Keurvorst Ottheinrich heeft behalve zijn eigen waardevolle ,,Kammerbibliothek" (die na zijn dood voor een deel verspreid is geraakt, ook voor een deel verloren), de grond gelegd voor de ,,Kurfürstliche Bibliothek", oorspr. ondergebracht in de Heilig-Geist-Kirche te Heidelberg. Na zijn dood ging zij als krijgsbuit naar het Vaticaan, en al is in 1815 een deel naar de Univ. Bibl. van Heidelberg teruggebracht, zijn toch de ,,Ottheinrich-Bände" in verschillende bibliotheken: Rome, München, Heidelberg, e.a. verspreid geraakt.

PARSONS. — **Catalogue** of the William Barclay Parsons collection. I, II. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 45. 1941).

PERREAU. — **Ostroga, Y.** La vente Achille Perreau. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946, 1947).

PHILIPS DE GOEDE. — **Gaspar, C., en F. Lyna.** Philips de Goede en zijn librije. Brussel, De Kunstkring-Uitgaven; Antwerpen, Standaard-Boekhandel, 1942. m. XXXII pl. 4°.

Bespr. van H. F. BOUCHERY. (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943. p. 220).

—— —— Philippe le Bon et ses beaux livres. Bruxelles, Editions du Cercle d'Art, 1944. m. titelpl. en XXX pl. 4°.

PIGHIUS. — **Kronenberg, M. E.** Albertus Pighius, Proost van S. Jan te Utrecht, zijn geschriften en zijn bibliotheek. m. portr. — Albertus Pighius. Aanvulling. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46. p. 107, 226).

POESCHEL. — **Göpel, E.** Die Bibliothek eines grossen Druckers: Carl Ernst Poeschel und seine Bücher. (Philobiblon. Jg. XI. 1939).

POL. — **Fisch, M. H.** Nicolaus Pol Doctor 1494. With a critical text of his Guaiac Tract, ed. with a translation bij D. M. SCHULLIAN. New York, H. Reichner, 1947. m. afb. en portr. 8°.

I Introduction — II Nic. Pol Doctor 1494 — III De cura morbi gallic per lignum guaycanum — IV-VI Books from the library of N. Pol — Indices.

RANTZAU. — **Collijn, I.** Rester av Heinrich Rantzaus Bibliotek på Breitenburg i National- och Universitetsbiblioteket i Prag. II, III. (Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVII, XXVIII. 1940–41).

Zie ook: Cat. V. p. 431.

SADLEIR. — **Michael Sadleir's** collection of 19th century fiction. (The Library. Vol. XXV. 1944–45).

SCHREIBER, CH. — **O'Donoghue, F. M.** Catalogue of the collection of playing cards, bequeathed to the Trustees of the British Museum by the late Lady CHARLOTTE SCHREIBER. London, Longmans & Co., a.o., 1901. 8°.

SCHULIN. — Zie: O. F. MÜLLER.

SCHWIMMER-LLOYD. — **Hill, R. W.** The Schwimmer-Lloyd collection. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 47. 1943).

Verzameling documenten en boeken van de Hongaarse feministe ROSIKA SCHWIMMER en haar Amerikaanse collega LOLA M. LLOYD; bronnenmateriaal voor de studie van de politieke vrijmaking der vrouw en die van de wereldvrede.

SLOANE. — **Finch, J. S.** Sir Hans Sloane's printed books. (The Library. Vol. XXII. 1941–42).

STIERNFLYCHT. — **Lindroth, S.** En bokförteckning från 1636. Nils Stiernflychts bibliotek. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIII. 1946).

STIERNHIELM. — **Böcker** ur Georg Stiernhielms Bibliotek. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXV. 1948).

I. N. AFZELIUS. En bok ur Georg Stiernhielms biblotek i Erik Johan Stagnelius' föräldrahem.

II. C. R. GARDBERG. Georg Stiernhielms exemplar av Chr. Becmanns Manuductio ad latinam linguam etc.

STOLK, VAN. — **Rijn, G. van,** en **C. van Ommeren.** Atlas van Stolk. Katalogus der historie-, spot- en zinneprenten betrekkelijk de geschiedenis van Nederland, verzameld door A. VAN STOLK Cz. Dl. X, XI. 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1931–33. 2 dln. 8°.

Dl. XI bevat het Register. — Zie ook Cat I. p. 477.
De verzameling is bewaard gebleven als particuliere stichting. (R'dam W., G. W. Burgerplein 16).

STRONCHONIO. — **Le Clercq, L.** Inventarium librorum artium-medicine Doctoris Magistri Ludovici Johannis de Stronchonio (Perugia 1484). (De Gulden Passer. Jg. XIX. 1941).

SUNDERLAND LIBRARY. — **Munby, A. N. L.** Jacob Bryant and the Sunderland library. (The Library. 5th. Series. Vol. II. 1947–48).

Zie voor de verkoop van de Sunderland- of de Blenheim library: Cat. IV. pag. 402.

THOMASON. — **Catalogue** of the pamphlets, books, newspapers and manuscripts relating to the civil war, the commonwealth, and restoration, coll. by GEORGE THOMASON, 1640–1661. Vol. I, II. London, British Museum, 1908. 2 dln. gr. 8°.

VAHL. — **Haugsted, E.** Katalog over Vahls Missionsbibliotek i Statsbiblioteket i Aarhus. København, E. Munksgaards Forlag, 1942. m. portr. (en levensber. door F. MUNCK). 8°.

JENS VAHL 24 Nov. 1828–1 Apr. 1898.

VLIMMERIUS. — **Ker, N. R.** English manuscripts owned by Johannes Vlimmerius and Cornelius Duyn. (The Library. Vol. XXII. 1941–42).

WALPOLE. — **Lewis, W. S.** Horace Walpole's library. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1947–48).

WHITE, W. — **Kempson, E. G. H.** The vicar's library, St. Mary's, Marlborough. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46).

Bibliographical notes.

WHITNEY. — **Stark, L. M.** The Whitney cookery collection. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 50. 1946).

WOLKENSTEIN, VON. — **Dörrer, A.** Die Bibliothek des Freiherrn Christoph von Wolkenstein auf Schloss Rodenegg. Ein adeliges Gegenstück zur landesfürstlichen Ambraser Sammlung. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

e. Ex-libris. Gebruiksgrafiek. Gelegenheidsgrafiek.

J. B. J. Kerling-verzameling van ± 1850 Nederlandse exlibris, w.o. 1580 van mannelijke bezitters en 250 van vrouwen en meisjes; met vier dozen buitenlandse exlibris.

De gehele verzameling werd door Kerling in 1947 vermaakt aan de Bibliotheek der Vereeniging. (zie hierover: E. DRONCKERS, ,,De Verzameling J. B. J. Kerling". Nieuwsbl. v. d. Boekh. 16 Mei 1947).

De Nederl. exlibris zijn door Kerling beschreven op fiches, dragende de naam van de eigenaar, de beschrijving van het exlibris, de naam van de ontwerper en de aard van het exlibris: cliché, houtsnede, houtgravure, enz.

Tevens bewerkte hij 2 registers, 1° van opgeloste anonieme exlibris, 2° van spreuken en bijschriften met vermelding van de namen der eigenaars. (Hollandse spreuken; Latijnse wapenspreuken; Franse, Engelse, Duitse, Spaanse en Italiaanse bijschriften).

Affiches, Quelques, de chemins de fer aux temps heureux des beaux voyages à bon marché. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 31).

Affiches, Zwitserse. m. afb. (Tété. Jg. II. 1946. no. 3/4; Jg. III. 1948. no. 8).

Arbeiten aus dem Alltag. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 4).

Ballmer, W. Italienische Reklametypographie. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 12).

Bennett, P. A. Why not good-looking checks. m. afb. (Print. Vol. I. no. 4. 1941).

Bill, M. Der italienische Briefbogen in 8 Beilagen. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 5).

Bl(ankenstein, A. H. G.). Affiches van Ans van Zeyst. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 6).

Bosshardt, W. Der Prospekt. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 10).

Briefbogen, Italienische, mit Arbeiten von G. Muggiani und V. Arienti in 4 Beilagen. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 2).

Czakó, E. von. Briefmarkenkunst in Ungarn. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch. 1942/43).

Davenport, C. Cameo bookstamps, figured and described. London, E. Arnold, 1911. m. afb. 8°.
Zie ook: Cat. I. p. 480.

Dawson, E. C. Labels. m. afb. (Print. Vol. IV. no. 3. 1946).

[**Design** and color patterns for package panels], before and after. Packaging as planned and produced by the Container Corporation. m. afb. (Print. Vol. V. no. 2. 1947).

Drucksachen für Handel und Industrie. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 10).

Eikeren, J. H van. Gelegenheidsgrafiek bij de regeringsfeesten. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 2).

—— Zwitserse affiches. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 10).

Eriksson, A. Postzegels met afbeeldingen van boekdrukkers, journalisten, dagbladen en boeken. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 6).

Ettenberg, E. M. Museum publications come to life. m. afb. (Print. Vol. V. no. 4. 1948).

Eule, W. Die Typographie des Theaterzettels in Vergangenheit und Gegenwart. m. afb. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 3/4).

Ex-libris, El, Cervantino. Numéro homenaje en el IV Centenario de Cervantes. m. afb. (El Bibliofilo. Madrid, 1947. no. 12). 4°.

J. Lasso de la Vega. Ex-libris Cervantinos.
F. E. Botey. Ex-libris inspirados en la obra Cervantina.
A. Diaz Plaja. Iconografia Quijotesca en los ex-libris.
F. C. Sainz de Robles. Ex-libris sobre temas Cervantinos.

Exlibris-kring der W. B. Vereniging. [Mapje met afbeeldingen van 24 exlibris, met lijstje der persoonsnamen en die der tekenaars]. Amst., Wereldbibliotheek-Vereniging, 1947. kl. 8°.

Exlibris, Svenska, föreningens årsbok, 1946, u. red. av C. G. U. Scheffer. Stockholm, Bröderna Lagerström, 1947. m. portr. en afb. 8°.

Gruyter, J. de. De aesthetische verzorging der Nederlandsche postzegels. m. afb. (Halcyon. Jg. I. 1940. no. 2).

Haar, D. van der. Beeldstatistiek als toegepaste grafische kunst. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 7).

Hassø, A. G. Danske Exlibris Bogejermaerker i Danmark. Med Gengivelser af 1091 danske Exlibris. København, J. H. Schultz, 1942. m. afb. en 159 pl. 4°.

Høgdahl, H. Norska ex libris og andre bokeiermerker, fra biskop Arne Sigurdsson til Gerhard Munthe. Oslo, (O. Andersens boktrykkeri), 1946. m. afb. en facs. 8°.

Höpfner, A. Grundsätzliches über kleine Anzeigen. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 5).

Hofmann, W. Der Wandkalender. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 9).

Hostettler, R. Amerikanische Reklametypographie. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 5).

—— Kleindrucksachen einer Grossfirma. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 6).

—— Privatbriefbogen. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 64. 1945. no. 10).

—— Typosignete. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 7).

—— Weinetiketten. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 6).

Howe, E. R. J. G. Catalogue of British and American book

plates, bequeathed to the Trustees of the British Museum by A. WOLLASTON FRANKS. Vol. I–III. (London, Br. Museum), 1902–1904. m. pltn. 3 dln. 8°.

Imrie, C. Christmas cards. The story of their beginning . . . and some new ones. m. afb. (Print. Vol. I. no. 3. 1940).

Kalff, L. C. Kerstkaarten. m. afb. (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1948).

Kasser, H. Die Kunst im Kleinbild. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 4).

Kattermann, G. Exlibris und Supralibros badischer Markgrafen und Markgräfinnen. Nach den Beständen der Badischen Landesbibliothek. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

Kaufmann, J. Die zeitechte Typographie. („Gebrauchsgraphik"). m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (63). 1944. no. 2).

Klinefelter, W. Stamps as maps: plotting the march of time on postage stamps. m. afb. (Print. Vol. I. no. 3. 1940).

Knaster, R. Watchpapers: a neglected conceit. m. afb. (Alphabet and Image. 1948. no. 7).

Levigne, H. Het graveeren van postzegels. m. afb. (Halcyon. Jg. I. 1940. no. 2).

Leytens, F. Het Vlaamse ex-libris. Antwerpen, De Sikkel, 1947. m. afb. 8°.

Lüthy, E. Die schweizerische Verkehrswerbung durch das Plakat. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (63). 1944. no. 5).

Mc Pharlin, P. An open letter to the postmaster general; [with designers-list of stamp sketches]. m. afb. (Print. Vol. III. no. 3. 1943).

—— Ruth Reeves' modern Christmas cards. m. afb. (Print. Vol. IV. no. 4. 1946).

Monroe, I. R. Symbolism and trademarks. m. afb. (Print. Vol. IV. no. 4. 1946).

Neujahrswünsche. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 12).

Plakate, Die besten, des Jahres 1933–1947. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 63–67. 1944 no. 3; 1945 no. 3; 1946 no. 6; 1947 no. 5; 1948 no. 3).

Privatdrucksachen. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 8).

Rathe, K. Die Impresa eines Wiener Humanisten [JOHANNES CUSPINIANUS]. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLII. 1940).

Reiner, I. Typo-Graphik. Studien und Versuche. St. Gallen, Verlag Zollikofer & Co., (1943). m. af. 8°.
o.a. ex-libris, zaken- en reclamekaarten, etiketten, rekeningformulieren.

Renner, P. Werbedrucksachen. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 2).

Righyni, S. L. News bills: a retrospectus. m. afb. (Alphabet and Image: 2. 1946).

Robillard, C. M. Affiches et placards de la Première Armée française. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 30).

—— L'occupation allemande en affiches. m. afb. en portr. (Le Courrier graphique. 6e. Année. 1947. no. 32).

Rousset, J. L'ex-libris médical moderne. m. afb. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 28).

Rudge, F. G. Propaganda and the graphic arts. Influencing public opinion for National Unity. m. afb. (Print. Vol. I. no. 2. 1940).

Rueter, P. G. Het exlibris en zijn bezitter. m. afb. (Halcyon. Jg. I. 1941. no. 3/4).

Rijmprenten tijdens de bevrijding. m. afb. (Tété. Jg. I. 1945. no. 3/4).

Schacherer, H. Kalenderblock und Kalendarium. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 1).

—— Über Gebrauchsanweisungen. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 1).

Scheffer, C. G. U. Det äldsta svenska bokägaremärket. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIII. 1946).

Schelling, H. G. J. Met burijn en guts. Honderd hedendaagsche in hout gesneden exlibris en gelegenheids-grafiek uit binnen- en buitenland. Met een inleiding. Utrecht, W. de Haan, 1946. m. afb. 8°.

Schwencke, J. Ex-libris van Jeanne Bieruma Oosting. m. afb. (Halcyon. Jg. II. 1941. no. 7).

—— Het exlibris in Nederland. Een studie voor vrienden van boek en prent. 2e herz. en uitgebr. dr. Amsterdam, Wereldbibliotheek, 1946. m. afb. 4°.

—— Exlibriskunde. Een nieuwe kunstwetenschap met een beschrijvende bibliografie van het exlibris in Nederland en België, 1837–1946. Amsterdam-Antwerpen, Wereldbibliotheek Vereniging, 1947. m. afb. 4°.

Schwencke, J. Het letter-exlibris. 's-Grav., Nederlandsche exlibris-kring, 1938. m. afb. 8°.

—— Het rijk der grafische kunst. XI. Exlibris. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 4).

Spiess, K. von. Graphische Weihnachts- und Neujahrswünsche des 15. Jahrhunderts. m. afb. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 23/24. p. 2).

Stahly, F. Französische Ausstellungskataloge. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 3).

Stainforth, A. G. CLX Ex-librissen van André Vlaanderen. Antwerpen, Boekuil en Karveel, 1946. m. portr. en afb. 8°.

—— André Vlaanderen et ses ex-libris. m. afb. („Ex Libris". Vol. I. fasc. 1. 1947).

Steinweiss, A. Visual communication techniques. m. afb. (Print. Vol. V. no. 3. 1947).

Stote, A. Jean Carlu, advertising artist. m. portr. en afb. (Print. Vol. III. no. 1. 1942).

Strehler, H. Das Plakat. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (63). 1944. no. 4).

—— Die Schokoladenmarken NPCK. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 7).

—— Zu unseren Postmarken. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 8).

Thomé, J. R. Les programmes illustrés du théâtre de l'Oeuvre. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. (1947. no. 32).

Thorpe, J. The posters of the Beggarstaff Brothers. m. afb. (Alphabet and Image: 4. 1947).

Tóth, E. L'ex-libris hongrois. m. afb. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 31).

—— Die Karikaturzeichenkunst. Holzschnitt-Illustrationen ungarischer Künstler. m. afb. (Gutenberg. Jahrbuch 1942/43).

Verbeij, Th. Drukwerk uit Italië. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 7).

—— Leerrijke voorbeelden (van reclame-kaarten) uit Tsjecho-Slowakije. m. afb. (Tété. Jg. III. 1947. no. 3).

Viner, G. H. The origin and evolution of the bookplate. m. afb. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

Vlaanderen, A. De zin van het ex-libris en van het ex-librisverzamelen. Antwerpen, Boekuil en Karveeluitgaven; Tilburg, Neder-

ands Boekhuis, 1945. m. afb. kl. 8°. („Het Exlibris en de Gelegenheidsgrafiek". no. 1).

Bespr. door J. SCHWENCKE in: Tété. Jg. I. 1945. no. 6.

Wang, O. Norske exlibris. København, H. Hagerups Forlag, 1942. m. afb. 8°.

—— Tyve aars danske ex-libris 1920–1940. København, H. Hagerups Forlag, 1941. m. afb. 8°.

Werk, Het, van W. A. de Wijn, (reclametekenaar). m. afb. (Tété. Jg. III. 1947/48. no. 4/5).

Winterink, J. C. Het exlibris en zijn verzamelaar. m. afb. (Overdruk uit Drukkersweekblad. Kerstnummer 1947). 4°.

Wijn, W. A. de. Onze affichisten en de kapitaal. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 3).

Yran, K. Ex libris. En orientering om bokmerker. (Oslo), Cammermeyers boghandel (G. E. Raabe), 1946. m. afb. 8°.

Zeitler, J. Hugo Bernhardt, (Gebrauchsgraphiker). m. afb. en bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 2).

g. *Prijzen van boeken.*

Book-Prices Current. A record of the prices at which books have been sold at auction from Oct. 1942–Aug. 1943; Oct. 1943–Aug. 1944; Oct. 1945–Aug. 1946, arranged in one alphabet, ed. by F. PARTRIDGE. Vol. LVII, LVIII en LX. London, H. F. & G. Witherby, 1943, 1944, 1946. 3 dln. 8°.

Book-Auction records, U.S. Cumulative, 1940–1945, ed. by S. R. SHAPIRO. Reporting all books, pamphlets, manuscripts, periodicals, autographs and other literary property selling in American auction rooms for $ 3.00 or more . . . New York, Want List, The Book Trade Weekly (E. Thumim), 1946. 8°.

Book-Prices Current, American, 1945. A record of the books, manuscripts, autographs and maps sold in the principal auction rooms in the United States during the season 1944–1945. (Vol. 51). Ed. by C. STORM. New York, R. R. Bowker Co., 1945. 8°.

I. Books — II. Autographs — III. Broadsides — IV. Maps — Classified guide to bookdealers.

Book-Prices current, American, 1947. A record of literary properties sold at auction in the United States during the season of 1946–1947. (Vol. 53). In four parts, ed. by E. LAZARE. New York, R. R. Bowker Co., 1947. 8°.

I. Books — II. Autographs a. manuscripts — III. Broadsides — IV. Maps. — Clissified guide to booksellers.

Hassan, G. Livres de luxe modernes (de la fin du XIXe siècle à nos jours). Eléments pour servir à l'évaluation et suivre les cours des ouvrages vendus de septembre 1942 à août 1945. Issy les Moulineaux, La Fenêtre ouverte, 1945. 8°. (La Bibliothèque du livre rare, I).

Prix de parution. — Prix d'adjudication — Prix de catalogues de libraires.

Krieg, W. Materialien zur Entwicklungsgeschichte der Buchpreise vom 15. bis 19. Jahrhundert. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 11/12).

V. DE VERSPREIDING VAN HET BOEK. BOEKHANDEL.

1. Organisatie en inrichting van de boekhandel en het antiquariaat; verspreiding van het boek.

a. Algemeen en Buitenland.

Baarle, W. H. van, en **F. E. Hollander.** Reclamekunde. Leiden, H. E. Stenfert Kroese, 1946. m. afb. 8°.
Literatuur-opgaven sluiten de hoofdstukken af.

Battle of the books, The, ed. by G. Hopkins. London, A. Wingate, 1947. kl. 8°.

Bowker, The, lectures on book publishing. 2d a. 3d series. New York, The Typophiles, 1945–48. m. titelpl. en vign. 2 dln. 8°. (Typophile chap books. XII a. XVIII).
2d ser. E. Davis. Some aspects of the economics of authorship.
A. Watkins. Literature for sale.
J. S. Thompson. The technical book publisher in wartimes.
H. Bay. History a. technique of map making.
3d ser. J. A. Brandt. The university of every man.
L. S. Bechtel. Books in search of children.
D. C. Fischer. Book clubs.
K. Mc Cormick. Editors to-day.

Brandt, J. A. The university of every man. (in: Bowker lectures on book publishing. 3d ser. 1948).

Calder-Marshall, A. The book front. London, The Bodley Head, (1947). 8°.
New Developments. no. 4.

Colby, J. P. A book production story [of the ,,Song of Robin Hood", ed. by A. Malcolmson, ill. by Virg. L. Burton, music by G. Castagnetta, publ. by Houghton Mifflin Co.]. m. afb. (The Horn Book Magazine. Vol. XXIV. 1948. no. 2).

Conklin, G. How to run a rental library. [2d] a. revised ed. New York, R. R. Bowker, 1947. m. afb. 8°.
1e dr. 1943.

Darling, W. Y. The bankrupt bookseller. With foreword by H. Forrester. Edinburgh, Rob. Grant & Son, 1947. 2 dln. 1 bd. 8°.
Dl. 1: The private papers of a bankrupt bookseller. 1e dr. 1931.
Dl. 2: The bankrupt bookseller speaks again. 1e dr. 1938.

Davis, E. Some aspects of the economics of authorship. (in: Bowker lectures on book publishing. 2d. ser. 1945).

Dressler, H. Werden und Wirken der Büchergilde Gutenberg. Zürich, Büchergilde Gutenberg, 1947. m. afb., portr. en bijl. 8°.

Fisher, M. C. Book-clubs. (in: Bowker lectures on book publishing. 3d. ser. 1948; en: Bull. of the N.Y. Publ. libr. Vol. 51. 1947).

Fraenkel, S. M. Die Bewertung der Arbeit des Antiquars in der Öffentlichkeit und die Einschätzung seiner Persönlichkeit. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Lpz. 1929. 4°).

Frøland, A. Boghandelens korrespondance. Anden omarbejdede udgave. København, Den Danske Boghandlermedhjaelperforening's Forlag, 1948. 8°.

—— Nogle blade af boghandelens humor 1948. København, Julen 1948. m. afb. 4°. (Saertryk af „Bogormen").

Gentz, G. Das Recht der Reichsschrifttumskammer und seine Ergänzung durch die buchhändlerischen Sonderbestimmungen. Leipzig, Börsenverein der deutschen Buchhändler, 1936. 4°.

Glauning, O. Das Antiquariat und die Geisteswissenschaften. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Lpz. 1929. 4°).

Gunst, S. Von alten Büchern, Antiquariaten und Sammlern. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 19/20. p. 1).

Haebler, K. Antiquariat und Inkunabeln. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Lpz. 1929. 4°).

Hess, A. Die Gewinnabführung im Buchhandel. Leipzig, Börsenverein der deutschen Buchhändler, 1942. m. bijl. 8°.

Junk, W. Der Antiquar und die beschreibenden Naturwissenschaften. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Lpz. 1929. 4°).

Kliemann, H. Der gerechte Ladenpreis. Überlegungen zur Berechnung des Ladenpreises im Buchhandel. Stuttgart, C. E. Poeschel, 1940. 8°.

Knoblauch, W. von. Englische Buchhändler-Korrespondenz. Leipzig, W. Fiedler, 1903. 8°.

Lang, C. Der Verleger-Beruf und Berufung. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 11).

Lerche, O. Antiquariat und Volksbildung. Eine bibliopolische und kulturpolitische Betrachtung. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Lpz. 1929. 4°).

Mc Cormick, K. Editors today. (in: Bowker lectures on book publishing. 3d ser. 1948; en: Bull. of the N.Y. Publ. libr. Vol. 52. 1948).

Melcher, F. G., G. A. Hecht a. **H. J. Feeley.** The successful bookshop. A manual of practical information. New York, R. R. Bowker Co., 1947. m. afb. 8°.

F. G. Melcher. The bookseller's opportunity.
G. A. Hecht. Notes on the modern bookshop.
H. J. Feeley. Bookshop accounting.

Menz, G. Der Antiquariatsbuchhandel als Wirtschaftsfaktor. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Lpz. 1929. 4°).

—— Richtige Fachbuch-Kalkulation. Anleitung zur Ermittlung der richtigen Verkaufspreise für Fachbücher. Mit praktischen Beispielen, Tabellen und Kalkulationsschema. Berlin, W. Schulz, (1943). 8°.

Musikverlag, Der, und Musikalienhandel in der Welt. (Leipzig, Bico, Bur. intern. d'information et de coopération des éditeurs de musique, 1938). 8°.

Herausgeg. aus Anlass der XII. Tagung des Intern. Verleger-Kongresses vom 19.–24. Juni 1938 zu Leipzig u. Berlin.

Niewöhner, E. Entwicklungsprobleme des Leipziger Zwischenbuchhandels. Jena, G. Fischer, 1941. 8°.

Olbrich, W. Einführung in die Verlagskunde. 2. veränderte Aufl. Leipzig, K. W. Hiersemann, 1943. 8°.

Piper, R. Buchhändlerische Lehr- und Wanderjahre. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 13/16. pag. 1).

Place, The, of the University Press in American education and publishing. A symposium, conducted by E. S. Miers. (Print. Vol. II. no. 3/4. 1941).

E. S. Miers. The function of University Presses.
S. Lottinville. Establishing a University Press.
R. D. Hemens. What shall a University Press publish?
D. Malone. A University Press and its authors.
J. A. Brandt. The professor of professors.
W. T. Couch. Regional publishing.
C. P. Rollins. Typographic style in a University Press.
G. T. Bailey. The University Printing Office.
R. Nash. The Press and the undergraduate.

Selling books. Presenting the principles of good retailing. [2d ed.]. New York, R. R. Bowker, 1945. m. afb. 8°.

1e dr. 1941.

Sichler, F. Zur Kalkulation des Buchverlages. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 11).

Spemann, A. Die Kalkulation im schöngeistigen Verlag. Leipzig, Börsenverein der deutschen Buchhändler, 1940. 8°.

Spemann, A. Soll ich Verleger werden? Stuttgart, J. Engelhorns Nachf. Adolf Spemann, (1940). 8°.

Stöber, O. Der Buchhandel. Eine Plauderei für alle echten Bücherfreunde, Sortimenter, Schriftsteller, Buchdrucker, Verleger sowie alle Buchschaffenden und deren Lehrlinge. Nebst einer Zeittafel aus der Geschichte des Buchhandels. Linz, Länderverlag, (1948). 8°.

Thompson, J. S. The technical book publisher in wartimes. (in: Bowker lectures on book publishing. 2d ser. 1945).

—— Technical book publishing in Europe, 1947. Impressions from visits to eleven countries. New York, Mc Graw. Hill Book Co., 1947. 4°.

Overdruk uit „Science". Vol. 106, no. 2742, 18 Juli 1947.

Trommsdorff, P. Die technischen Wissenschaften und das Antiquariat. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Lpz. 1929. 4°).

Unwin, S. The truth about publishing. 4th. ed. London, George Allen & Unwin, (1946). 8°.

—— De uitgeverij in haar ware gedaante; u. h. Engelsch vert. door J. Tersteeg. Amsterdam, Het Hollandsche Uitgevershuis, 1947. 8°.

Vaihinger, H. Die Weltanschauung des wissenschaftlichen Antiquars. Fragment aus einer Philosophie der Berufe. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Lpz. 1929. 4°).

Watkins, A. Literature for sale. (in: Bowker lectures on book publishing. 2d ser. 1945).

Witkowski, G. Antiquariat und Bibliophilie. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Lpz. 1929. 4°).

Wolf, J. Antiquariat und Musikwissenschaft. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Lpz. 1929. 4°).

Zielinski, Th. Antiquariat und Antike. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Lpz. 1929. 4°).

Züst, A. Drucker und Verleger. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 11).

b. Nederland.

Advertentieboek, systeem Wink. Assen, van Gorcum & Comp., 1940. 4°.

B(om), J. De Boekhandel en het antiquariaat in Nederlandsch-Indië. (Biblion. 1940. no. 2).

Bruning, H. Het goede boek. 's-Grav., Uitgeverij „De Schouw", (1942). 4°. (Opbouw-Serie).

Doorn, J. van. Praktijk voor de boekverkoper. Aangevuld met een hoofdstuk over de inrichting van de leesbibliotheek door C. J. Heek. 4e dr. Amsterdam, Vereen. t. bev. v. d. bel. des boekhandels, 1948. m. afb. 8°.

Etiketten van Nederlandse boekverkopers, uitgevers, kantoorboekhandelaren, leesbibliotheekhouders, drukkers en binders, samengesteld uit de oorspronkelijke verzameling van J. DUNK. (Amst. 1944). 1 album fol.

De etiketten werden uitgezocht, gesorteerd en ingeplakt door J. B. J. KERLING, in een album door hem voor dat doel aan de Bibliotheek geschonken.

Zie hierover: E. DRONCKERS. De etiketten-verzameling J. Dunk. (Nieuwsbl. v. d. Boekh. 7 Sept., 30 Nov. 1944).

Farrington, F. De kunst van zaken doen. Vijftig raadgevingen aan allen, die in een handelsbedrijf leidende werkzaamheid verrichten, [u. h. Amerikaans vert. d. J. Tersteeg]. 3e dr. Leiden, Leidsche Uitg. Mij., (1927). 8°.

1e dr. 1926. Oorspr. titel: „The boss's book".

Fontaine Verwey, H. de la. Het Boeken Import Bureau. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946).

Haan, J. den. Talking shop. Boutade van een boekverkoper. Bussum, F. G. Kroonder, 1946. 8°. (Bayard-reeks. no. 9).

—— Talking shop, zijnde de boutade van een boekverkoper en beschrijvende diens zwarigheden, problemen en torturen, mitsgaders nuttige wenken en raadgevingen in zake het vinden van het juiste antwoord op netelige vragen, uit de practijk opgeteekend. (2e dr.). Bussum, F. G. Kroonder, 31 Dec. 1946. kl. 8°.

—— Boeken en publiek. Bussum, F. G. Kroonder, 1947. 8°.

Bayard-reeks. no. 24.

Jong, D. de, en **A. J. Roebert.** Antiquàriaat en veilingwezen. Amst., Vereen. t. bev. v. d. bel. des Boekhandels, 1942. kl. 8°.

Kerdijk, F. Sint Jan voor de Latijnse poort, schutspatroon der schrijvers, drukkers, binders, uitgevers en boekverkopers. m. afb. (Halcyon. Jg. III. 1944. no. 11–12).

Leeuw, G. van der. Het boek in de cultuur. Rede, gehouden ter vergadering van den Ned. Uitgeversbond, 26 Sept. 1947. (Groningen, J. B. Wolters), 1947. 8°.

Lindhardt, O. B. Indtryk af hollandsk boghandel. m. afb. (Bogormen. Jg. 45. 1948. no. 8. p. 169).

Lijsten van boeken, die niet geleverd kunnen worden. Den Haag, Ned. Boekverkopers Bond, 1942–1944. 4 st. 8°.

Niermeijer, C. A. De budgettering van de inkoop. Lezing gehouden op het 1e Congres van de Nederlandse Boekverkopers Bond op het Troelstra Oord te Beekbergen op 11 Mei 1948. 4° (gestenc.).

Tersteeg, J. Tien onvruchtbare jaren, (1930–1940). Amsterdam, (1946). 8°.

Wegens plaatsgebrek in het Nieuwsblad v. d. Boekhandel afzonderlijk gedrukt en aan de leden gestuurd.

Vrij, C. De Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels en de organisatie in den Nederlandschen boekhandel. Amst., Vereen. t.b.v.d.bel. des boekh., 1943. 8°.

Wink, Th. Drie nieuwe boekwinkel-interieurs. m. afb. (Forum. Maandblad voor architectuur en gebonden kunsten. 1947. no. 5).

—— De instellingen der Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels. 4e dr. Amsterdam, Vereen t.b. v. d. bel. des boekhandels, 1946. 8°.

Winterink, J. C. Het uitgeversbedrijf. 4e dr. Amsterdam, Vereen. t.b. v. d. bel. d. boekhandels, 1948. m. afb. 8°.

—— De administratie van den uitgever. (Maandblad voor handelswetenschappen en handelspraktijk. Jg. 17. no. 8. 1944).

2. Organisatie en inrichting van drukkerijen, binderijen en papierfirma's.

a. Algemeen en Buitenland.

Blankenstein, A. H. G. Amerika. m. afb. (Tété. Jg. III. 1947. no. 3).

Bobst, J. Elektrizität als ideale Setzmaschinen-Heizung. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 1).

Bogeng, G. A. E. Buchbinder und Buchdrucker. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 5).

Composing-Room, The, story. (A successful trade composition house). m. bijl. (afb.). (Print. Vol. IV. no. 4. 1946).

Eberhard, Th. Politique tarifaire de la Société Suisse des Maîtres Imprimeurs. (in: Jubiläumsschrift zum 75-jähr. Bestehen des schweizerischen Buchdruckervereins 1869–1944).

Gegenwartsfragen für den Druckereileiter. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 2, 3).

Grams, A. Zusammenarbeit beim Vorbereiten und Herstellen von Druckarbeiten. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 1).

Gygax, A. F. Amerika rückt uns näher. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 11).

Henningsen, Th. De boekbinderij in Zwitserland. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 8).

Hochreutener, F. Schwachstromanlagen im Buchdruckergewerbe. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 1).

Hopper, A. R. Need for a renaissance in printing. (Print. Vol. IV. no. 2. 1946).

Hostettler, R. Typografische stromingen in Zwitserland. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 8).

Hoyer, F. Zweckmässiges Lagern von Papier. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 11).

Hubbuch, F. Die Blockheften im neuen schweizerischen Tarif. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 3).

—— Was sagen Zahlen aus dem Betrieb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 3).

Klei, H. R. van der. Londense reisindrukken. (Tété. Jg. I. 1946. no. 7/8).

Klemm, K. Die Werkbüchereien im Buchgewerbe. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 1).

Koch, E. J. Research in the U.S. graphic arts industries. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

Köditz, E. Ist meine Reproduktionseinrichtung veraltet? (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 2).

Kossen, C. F. Clichéfabricatie in Amerika. (Tété. Jg. I. 1946. no. 10/11).

Overgenomen uit Schweiz. graph. Mitteilungen.

Krause, (F.). Neugestaltung einer Umdruckerei. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 7).

Krüger, H. A. Das Problem des Beschäftigungsgrades für die Selbstkostenrechnung in Druckereien. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 2).

Kupfer, A. Zusammenarbeit zwischen Ätzer und Drucker. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 1/2).

Lacombe, H. L'école de papeterie d'Angoulême. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. II. 1935).

—— Ripaille de papetiers Charentais, [vieille coutume]. (Contribution à l'histoire de la papeterie en France. I. 1933).

Leemhuis, J. Planung in Druckereien. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 10).

Leipnitz, W. Arbeitsplanung für gemischte Betriebe. m. tek. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 11).

Letouzey, V. L'organisation méthodique et comptable d'une imprimerie. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 27).

—— L'organisation du travail typographique. (Le Courrier graphique. 6e Année. 1947. no. 29).

—— Relations des installations matérielles et techniques avec la psychologie du travail. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 28).

Leuenberger, E. De Zwitserse typografenbond. (Tété. Jg. II. 1947. no. 8).

Marti, H. Prinzipal und Gehilfe im Buchdruckgewerbe. Rückblick auf die Arbeitgeberpolitik des Schweizerischen Buchdruckervereins. (in: Jubiläumsschrift zum 75-jahr. Bestehen des schweizerischen Buchdruckervereins 1869–1944).

Montague, N. Printing management. London, Sylvan Press, 1947. 8°.

Nash, R. A built-in program: Harvard's Department of printing and graphic arts. m. afb. (Print. Vol. I. no. 3. 1940).

Paxton, E. Printing in the British Industries Fair. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 8).

Plumettaz, A. Le calcul du prix de revient dans l'imprimerie. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 6).

—— Het probleem der documentatie in de Zwitserse grafische industrie. (Tété. Jg. II. 1947. no. 8).

Popow, W. Wissenschaftliche Forschungen im graphischen Gewerbe der Sovjetunion. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 9).

Productie, De, van lichtgevoelig fotomateriaal in België. m. afb. (Tété. Jg. II. 1946. no. 1).

Roger, R. Uit de Belgische Congo: de evolutie in de grafische industrie. (Tété. Jg. III. 1948. no. 7).

Roosendaal, L. van. Zur Organisation von graphischen Betrieben. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 10).

Rosenbrock, E. Frauenarbeit im graphischen Gewerbe. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 7).

Rudge, F. G. The printing industry in a national emergency. (Print. Vol. I. no. 3. 1940).

Rüegg, O. A. Die künstliche Beleuchtung der Büro- und Beriebsräume. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 946. no. 1).

Schäflein, K. Die elektrische Heizung an Stereotypieeinrichungen. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 1).

Schoeler, W. F. Allgemeines über Betriebswissenschaft. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 8).

—— Die Nachweiskarte m. tab. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 1).

—— Die Selbstkostenberechnung im graphischen Gewerbe. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 9).

Schröter, M. Betriebliches Rechnungswesen im Druckgewerbe. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 5/6).

Spoerri, A. Elektrische Kontrollapparate im graphischen Gewerbe. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 1).

Strehler, H. De grafische nijverheid in Zwitserland. (Tété. Jg. II. 1947. no. 8).

—— Termine und Terminplanung. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 11).

—— Vollbeschäftigung, Uberbeschäftigung und deren Gefahren. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 9).

Updike, D. B. The place of the educated man in the printing industry. (Print. Vol. II. no. 1. 1941).

Verbeij, Th. Drukwerk uit Italië. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 7).

—— Polen drukt weer! m. afb. (Tété. Jg. III. 1947. no. 1).

Verschoor, C. De boekbinderij in Zuid-Afrika. (Tété. Jg. I. 1946. no. 7/8).

—— Typographie in Zuid-Afrika. (Tété. Jg. II. 1946. no. 3/4).

Versteegh, H. J. Bezoeken aan drukkerijen in Zwitserland. m. afb. (Tété. Jg. III. 1947/48. no. 4/5).

Wentzy, W. P. Army-printer. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 3).
Vertaald artikel uit The Inland Printer. Nov. 1945.

Wetzig, E. Gegenwartswünsche für eine Setzerei. m. tek. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 2).

Williams, J. M. Die Klischeefabrikation in Amerika. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 2).

Wolfensberger, P. Der moderne Antrieb von Druckmaschinen. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 65. 1946. no. 1).

Ylo. Amerika. (Tété. Jg. I. 1946. no. 7/8).

Zandwijk, C. van. Nieuws uit Frankrijk. (Tété. Jg. II. 1947. no. 9).

Zephirijn, Br. Typografisch streven in België. (Tété. Jg. III. 1948. no. 10).

b. Nederland.

Blankenstein, A. H. G. Die graphische Industrie in Holland. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 9).

—— Das Hand-Buchbinden in Holland. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 9).

Bogaart, A. F. Wat waard is te weten van electriciteit en licht, toegepast, in de grafische vakken. m. afb. (Tété. Jg. I. 1943. no. 1/2).

Borst, P. Hoe verkoop ik drukwerk? Handleiding voor drukwerkverkopers. Amsterdam, Fed. der Werkgeversorg. i. h. Boekdr. bedrijf, 1947. 8°.

Evers, G. A. De Koppermaandag der typografen. m. afb. (Overdruk uit De Tampon. Jg. XXIV. 1943).

Friederich, F. Stichting: Instituut voor Grafische Techniek. (Tété. Jg. III. no. 10. 1948).

Goey, H. J. A. de. ,,Colour-engineering": verhoging van de arbeidsproductiviteit door toepassing van kleuren in de werkruimten. (Tété. Jg. II. 1947. no. 5).

—— Wissenschaftliche Forschung auf dem Gebiete der graphischen Technik in den Niederlanden. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 9).

G(roen), C. de. Vormen van improductiviteit. (Tété. Jg. III. 1948. no. 6).

Groenendaal Jr., M. H. Normalisatie in het grafisch bedrijf. m. afb. (Tété. Jg. III. 1948. no. 6).

Immig Jr., C. Na vijf jaren. Verzameling propaganda-artikelen geschreven voor ,,Het Tarief" in de jaren 1910–1915. Rotterdam, Nijgh & van Ditmar, (1915). 8°.

Kerdijk, F. Winstaandeel voor werknemers in het grafische bedrijf. (Tété. Jg. I. 1946. no. 12).

Klis, C. van der. Hogere prestatie in de afdeling machinaalzetterij. (Tété. Jg. III. 1948. no. 8).

Kouwenberg, J. N. Indeling en werkwijze in de zetterij. (Tété. Jg. II. 1946. no. 2).

—— Wat is en wat doet de lay-outman? (Tété. Jg. I. 1945. no. 6).

—— **Graaf, J. A. van de,** en **J. H. Knegtmans.** De taak van den lay-outman. (Tété. Jg. I. 1945. no. 12).

Koechlin, H. Het Rijksbureau [voor papier, papierverwerkende en grafische industrie] in 1943. m. afb. (Grafisch Jaarboek 1943).

Leemhuis, J. Routing in drukkerijen. m. afb. (Tété. Jg. III. 1947. no. 2).

Levisson, L. Door duizend weken. Een aantal overdrukken tot een overzicht verwerkt; m. voorw. van H. J. Belinfante. 's-Grav., Weekblad Graficus, (1936). 8°.

Quinau, O. A. Beter licht voor kleurcontrôle in de drukkerij gedurende de avonduren. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 2).

Ronner, L. Het Kopperfeest der typografen. m. vign. (Imp. Jg. I. 1940. no. 1).

Roosendaal, L. van. Doelmatige leiding in de grafische bedrijven. (Tété. Jg. II. 1947. no. 9 en 10).

—— Enige regels voor doelmatig werken. (Tété. Jg. III. 1948. no. 6).

—— De layout van drukwerk. (Tété. Jg. III. 1947/48. no. 4/5).

—— Werkvoorbereiding. (Tété. Jg. III. 1947. no. 1).

—— en **P. de Pater.** Hoe de capaciteit van een drukkerij vergroot kan worden. (Tété. Jg. III. 1948. no. 7).

Starke, J. F. Doelmatige aanwending van productieve kracht. m. afb. (Tété. Jg. I. 1943. no. 1/2).

Sternfeld, H. S. Typografen in Indië. (Tété. Jg. II. 1946. no. 2).

Versteegh, H. J. Economisch werken, dus voorbereiden. (Tété. Jg. III. 1947. no. 3).

—— Een practische toesteltafel en iets over het mechanisch-krijtrelief-pikeersel. m. afb. (Tété. Jg. IV. 1948. no. 2).

Wagtendonk, G. M. van .American topics. III. Rationele voorbereiding van drukvormen. (Tété. Jg. II. 1947. no. 6).

Wagtendonk, G. M. van. Die Rationalisierung des Buchdruckgewerbes in den Niederlanden. (Schweizer graph. Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 9).

—— De taak en moeilijkheden van de grafische machinehandel. (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1948).

DRUKKERIJ SENEFELDER. — **Asmann, H.,** en **H. Moerkerk.** Gedenkboek N.V. Drukkerij Senefelder, „Saxa loquuntur". 1898–15 Mrt.–1948. Amsterdam. Drukkerij Senefelder, 1948. m. portr. en afb. 4°.

3. Opleiding in de boekhandel en het antiquariaat; in het drukkers- en bindersvak; in de grafische vakken.

Bartmuss, A. Wie kann die Ausbildung der Lehrlinge für Hoch- unfd Tiefdruckreproduktionen gefördert werden? (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 1/2).

Becker, H. Gemeinschaftslehrwerkstätten im graphischen Gewerbe — ein geglückter Versuch. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 1).

Benier, W. H. De waarde van het experiment. m. afb. (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1948).

Berufsbild der Buchdrucker. Zürich, Schweizerischer Verband für Berufsberatung und Lehrlingsfürsorge, 1944. m. afb. 8°.

Berufsbild der Schriftsetzer. Zürich, Schweizerischer Verband für Berufsberatung und Lehrlingsfürsorge, 1944. m. afb. 8°.

Blankenstein, A. H. G. Leerlingenopleiding. (Tété. Jg. I. 1945. no. 6).

Bockwitz, H. H. Lehrlings- und Gesellenwesen im alten Papiermacherhandwerk. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 3).

Frey, E. J. Postwar graphic arts education. What changes will come in teaching design? (Print. Vol. III. no. 4. 1945).

Friedrich, H. Die Lehrmeisterprüfung in der industriellen Buchbinderei. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 6).

Gage, H. L. What about printing education? Setting the stage for action. (Print. Vol. no. 2. 1940).

Graf, P. W. Die Bezirksberufsschule für das graphische Gewerbe in Pössneck. m. afb. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. I. 1943. no. 1/2).

Groenendaal Jr., M. H. Het oude ambacht. m. afb. (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1948).

Grünzig, B. Eine Forschungs- und Lehranstalt für das Buchgewerbe in Leipzig. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 1).

Heidemüller, K. Die Staatliche Meisterschule des deutschen Handwerks in Posen. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 1).

Heyden, H. W. (Berufserziehung und Leistungssteigerung im graphischen Gewerbe. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 6).

—— Gastlehrwerkstätten des Buchgewerbes. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 7).

—— Neue Ausbildungsformen in der industriellen Buchbinderei. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. no. 5).

Jong, L. C. H. de. Opleiding van machinezetters. (Tété. Jg. III. 1947. no. 3).

Naar aanleiding van het artikel van M. R. Kirste in de „Schweizer Graph. Mitteilungen". Aug. 1947.

Käufer, J. Die Meisterschulen. m. afb. en bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 6).

Kirste, M. R. Die Ausbildung von Maschinensetzern. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 8).

Knegtmans, J. H. De samenwerking tussen tekenaar en praktijkman bij de opleiding van jeugdige zetters. (Tété. Jg. I. 1946. no. 9).

Kok, R. J. Hoe te komen tot verbetering van de vakopleiding? (Tété. Jg. III. 1948. no. 7).

—— Leerlingenopleiding in de grafische bedrijven. m. afb. (Tété. Jg. I. 1943. no. 1/2).

—— Het leerlingstelsel in de grafische industrie in 1943. (Grafisch Jaarboek 1943).

Matthieu, H. Die geschmackliche Schulung in der Setzereilehrwerkstatt. m. afb. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 3).

Mühlberg, H. Fachbuch und Berufsschule. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 6).

Nash, R. Education in a workshop. A fresh approach to the graphic arts. m. afb. (Print. Vol. I. no. 1. 1940).

Odin, A. Die graphische Berufsschule. m. bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 6).

Oltheten, Th. H. Gedachten over middelbaar grafisch onderwijs. (Drukkersweekblad. Kerstnummer 1948).

Popow, W. Die Ausbildung von Fachleuten im Druckereigewerbe der Sowjetunion. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 10).

Preis, E. Lernen und lehren! Zehn Jahre Berufserziehungsarbeit im graphischen Gewerbe — Wege und Ziele — Erstrebtes und Erreichtes. m. tabb. (Deutsches Buchgewerbe. Jg. II. 1944. no. 1/2).

Schmid, E. Die Ausbildung von Maschinensetzern. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 67. 1948. no. 9).

Schreiber, H. Das Fachbuch des Handbuchbinders. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 6).

Ter-Nedden, G. E., u. **L. Darnedde.** Das musst du lesen! Ein Leseplan für junge Buchhändler zur Einführung in die Grundlagen und den Zusammenhang des deutschen Schrifttums, herausgeg. von G. SCHÖNFELDER. 3. Aufl. Leipzig, Börsenverein. der deutschen Buchhändler, 1941. 8°.

Bijl.: Lehrvertrag des deutschen Buchhandels.

Wagtendonk, G. M. van. American topics. V. Leerlingenopleiding aan de Landsdrukkerij te Washington. (Tété. Jg. II. 1947. no. 9 en 10).

Warde, B. Typografie in art education, (u. h. Eng. vert.). (Tété. Jg. III. 1947/48. no. 4/5).

Wittig, M. Die Nachwuchserziehung im graphischen und papierverarbeitenden Gewerbe. I, II. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 79. 1942. nos. 3 u. 4).

Zinsser, W. K. The graphic arts in a liberal education. m. afb. (Print. Vol. IV. no. 3. 1946).

Zwei Buchhändler-Lehrlingsverträge aus dem 18. Jahrhundert. (Das Antiquariat. Wien, 1947. Jg. III. no. 12: p. 5).

4. Boekhouding in de boekhandel.

Croos, F. O. Eine neue Buchhaltung für reine Sortiments-Geschäfte. Leipzig, F. Wagner, 1880. kl. 4°.

Rottner, A. Lehrbuch der Buchhaltung für den deutschen Buchhandel. 2. Aufl. Leipzig, F. A. Brockhaus, 1861. 8°.

Dl. 2 van A. ROTTNER, Lehrbuch der Contorwissenschaft. Lpz. 1861.

5. Verenigingen in de boekhandel.

(geschiedenis, reglementen en uitgaven).

a. Nederland.

1. Algemeen.

Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels. — Herinneringsalbum uitgegeven bij het 100 j. bestaan der Vereeniging. (Amst., 1915). m. foto's. langw. 4°.

—— **Meulenhoff, J. M.** Viert feest! Korte geschiedenis van de feesten en het jolijt gedurende de eerste 100 jaren uit het leven der Vereeniging. Amst., Feestcommissie der Vereeniging, 1915. m. afb. en bijl. 8°.

—— **Loosjes, A.** [Gedenkboek van de] Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels [t.g.v. het 125-jarig bestaan], 1915–1940. Amst., Vereen t.b. v. d. b. d. Boekh., 1940. m. afb. en portr. 4°.

—— **Dronckers, Emma.** Catalogus der Bibliotheek van de Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels. Dl. II–VI. 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1926–1948. 5 dln. 8°.

Dl. II. Hoofdst. V–VIII. 's-Grav. 1926.
Dl. III. Suppl. Catal. 1920–1927. Met alf. reg. tot 1927. 's-Grav. 1928.
Dl. IV. Boekhandel-catalogi bezit. Met bibliografie. Bodoni-verzameling. Van Stockum legaat. 's-Grav. 1934.
Dl. V. Syppl. Catal. 1927–1940. Met alf. reg. 1927–1940. 's-Grav. 1940.
Dl. VI. Suppl. Catal. 1940–1949. Met alf. reg. 1940–1949. 's-Grav. 1949.

—— **Roche, H. de.** Amsterdam als Zentrale des holländischen Buchhandels. m. afb. (Der Schweizer Buchhandlungs-Gehilfe. Jg. 29. nos. 1/2. 1947).

—— **Scheltema de Heere, G. A. N.** De wordingsgeschiedenis van het Bestelhuis van de Nederlandse boekhandel. (Nieuwsblad v. d. Boekhandel. Jg. 115. 1948. p. 693).

Opleidings-Uitgaven:

—— **Jong, D. de,** en **A. J. Roebert.** Antiquariaat en veilingswezen. A'dam, 1942. — 3e dr. 1947. 8°.

—— **Wink, Th.** De instellingen der Vereeniging t.b. v. d. b. d. Boekhandels. 3e dr. A'dam, 1943. — 4e dr. 1946. 8°.

—— Auteursrecht in Nederland. A'dam, 1943. — 2e dr. 1946. — 3e dr. 1948. 8°.

—— **Vrij, C.** De Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels en de organisatie in den Nederlandschen boekhandel. A'dam, 1943. — 3e dr. 1946. 8°.

Vereeniging t. bev. v. d. belangen des Boekhandels. — **Mooy, J.** Beknopte handleiding van de Algemeene Letterkunde m. medewerking van J. F. J. van Tol. Dl. II. Van de opkomst van het naturalisme tot heden. 2e herz. dr. A'dam. 1942. 8°.

—— **Petri, W.A.,** en **G. J. van der Lek.** Bibliografie. Beknopte handleiding. 3e verb. en uitgebr. dr. A'dam, 1944. 4e dr. 1947. 8°

—— **Doorn, J. van.** Praktijk voor den boekverkooper. Aangevuld met een hoofdstuk over de inrichting van de leesbibliotheek door C. J. Heek. 3e gew. dr. Amst., 1946. — 4e dr. 1948. 8°.

—— **Bom, F. L. van der.** Het boekbinden. Overzicht der gegeven voordrachten voor den cursus t.b. v. den boekhandel en het uitgeversbedrijf. 3e dr. A'dam, 1946. — 5e dr. 1947. m. afb. 8°.

—— **Heerikhuizen, F. W. van.** Overzicht van de wereldletterkunde. Dl. I (tot ± 1800). Dl. II. (± 1800–heden). A'dam, 1947–48. 2 dln. 8°.

—— **Hofmann, C.** Het papier en de druktechniek. 3e dr. A'dam, 1947. m. afb. 8°.

—— —— Aleer de persen draaien. m. afb. A'dam, 1947. 8°.

—— **Winterink, J. C.** Het uitgeversbedrijf. 4e dr. A'dam, 1948. m. afb. 8°.

Nederlandsche Boekverkoopersbond 1907–1947, door C. J. Kelk, M. Dijkhoffz, G. J. Blees Kzn. en M. J. Visser, t. g. v. de herdenking van het 40-jarig bestaan. 's-Grav., Ned. Boekverk. Bond, 1947. m. portr. 4°.

b. Buitenland.

1. België.

Cercle belge de la librairie, de l'imprimerie et de toutes les professions qui s'y rattachent, fondé en 1883. — Annuaire. Année XV, XVI. Brux., 1946, 1948. 2 dln. 8°.

6. Oostenrijk.

Verein der Österreichischen Buch-, Kunst- und **Musikalien,- Zeitungs-** und **Zeitschriftenhändler,** Wien. — Verkehrsordnung, Verkaufsordnung. Wien, 1947. 2 dln. 8°.

9. Zwitserland.

Schweizerisches Vereinssortiment, Olten. — 66. Jahresbericht über das Geschäftsjahr 1947/48. 8°.

Schweizerisches Vereinssortiment. — Het nieuwe gebouw van het Schweizerische Vereinssortiment. m. afb. (Nieuwsbl. v. d. Boekh. Jg. 115. 1948, p. 678).

6. Verenigingen in het grafisch bedrijf.
(geschiedenis en reglementen).

a. Nederland.

1. Algemeen.

School voor de grafische Vakken. — JONG, L. C. H. DE. Veertig jaar S.G.V. (te Utrecht). m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 10).

2. Drukkers.

Katholieke Pers, De. — JONG, G. J. De oprichting van de Katholieke Pers te Amsterdam. A'dam, 1939. m. portr. en afb. 8°.

Uitgegeven t.g.v. het 50 j. bestaan van „De Katholieke Pers" (1889–1 Sept.–1939), sinds 1902 afdeling Amsterdam van de Nederlandse Katholieke Grafische Bond.

R.K. Vereeniging van Ned. drukkerspatroons. — ALEVEN, C. M. J. Gedenkbladen uit de geschiedenis der R.K. Vereen. van Ned. drukkerspatroons t.g.v. het 25-j. bestaan. Z. p., 1940. m. portr. en afb. 8°.

b. Buitenland.

2. Drukkers.

Société typographique de Paris. — DANGON, G. A l'Estaminet des Singes en 1839. m. afb. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 28).

Hier had in 1839 de stichting plaats van de Société typographique de Paris als eerste vak-corporatie.

Schweizerischer Buchdrucker Verein. Opgericht te Zürich, 24 Oct. 1869. — JUBILÄUMSSCHRIFT zum 75-jährigen Bestehen des Schweizerischen Buchdruckervereins 1869–1944. Beiträge zur Geschichte des Buchdrucks in der Schweiz. Zürich, Schweizerischer Buchdruckerverein, 1944. m. afb. en facs. 4°.

Verein Schweizer Lithographiebesitzer. — 50 Jahre Verein. Ein Abriss der Vereinsgeschichte 1894–1944. (in: Die Lithographie in der Schweiz. Bern, 1944).

3. Binders.

Howe, E. London bookbinders: masters and men, 1780–1840. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

8. Verspreidingsmateriaal.

a. Jaarboeken en catalogi van de boekhandel.

Boek, Het, in Vlaanderen. Jaarboek van de Vereeniging van letterkundigen en de Vereeniging ter bevordering van het Vlaamsche boekwezen, 1939–1941. Z.p., 1939—41. m. afb. en portr. 3 dln. 8°.

—— Jaarlijksche catalogus van het Vlaamsche Boek. 1943. Brussel, Nederlandschtalige Kamer van het Boekengilde, (1943). m. afb. en portr. 8°.

—— Boek, Het, in Vlaanderen. Jaarboek van de Vereeniging t. bev. v. h. Vlaamsche boekwezen. 1946–1948. Z. p., 1946–48. m. afb. en portr. 3 dln. 8°.

Boek, Het Nederlandsche. 1940. Jaarcatalogus uitgeg. d. de Ned. Uitgeversbond. Jg. XVII. Amst., 1940 m. afb. 8°.
Na 1940 niet verder verschenen.

Boekenweek. — Geschenk 1940, 1941, 1946–1948, ter gelegenheid van de Nederlandse Boekenweek, uitgeg. door de Vereen. t. b. v. d. b. d. Boekhandels. (Amst. 1940–41; 1946–48). 6 dln. 8°.

2–9 Mrt 1940. Drie novellen, o. red. van E. van Lokhorst en V. E. van Vriesland.

1–8 Mrt 1941. Novellen en gedichten, o. red. van E. van Lokhorst en V. E. van Vriesland.

4–11 Mei 1946. Het Kleine Geschenk, o. red. van de Commissie voor de Propaganda v. h. Nederl. Boek.

1–8 Mrt 1947. De ontmoeting, (door Anton Coolen).

26 Febr –6 Mrt 1948. Oeroeg, (door Hella S. Haasse). — Logarithmen en rozen. Voor jonge mensen (door Anne H. Mulder). tes. 2 dln.

Boekenwereld, De. Keuze-catalogus voor 1941–42, 1946–47, 1947–48, 1948–49, uitgeg. door de Moderne Boekhandel. Jg. XV–XVIII. Amst., 1941, 1946–48. m. afb. en portr. 8°.
Jg. XIV is in 1940 door de tijdsomstandigheden niet verschenen.

Bogkatalog, udgivet af den Danske Boghandlerforening. København, 1940–1944. m. portr. en afb. 5 dln. 8°.

Boucher, L. J. C. Schat der boecken, dat sijn veelderhande wercken soo oude ende nyeuwe, om droefheyt ende melancholye te verdrijven. Najaarsnummer van Zwart op Wit. Den Haag, 1940. m. afb. 8°.

Catalogus Sint Jan. Catalogus van Katholieke Nederlandsche boeken, uitgave van de R.K. Ned. Boekhandelaren- en Uitgeversvereeniging Sint Jan. 1e Suppl. Amst. 1936. 8°.

Ceobergh, H. De Man met één boek, door C. A. Bouman, m. inleid. van A. van Duinkerken. Haarlem, (1938). m. portr. 8°.

Coebergh. H. Betere boeken. Een keuze uit het vele dat verschijnt. Haarlem, (1939). m. vign. 8°.

Kolff's vraagbaak voor boekenvrienden 1933–34, 1935, 1936, 1937. (Batavia), G. Kolff & Co., 1933–37. 4 dln. 8°.

b. Catalogi van leesbibliotheken.

Duitsland.

Borstell, F. Hauptverzeichnis von Fritz Borstells Lesezirkel. Unterhaltungsschriften und Werke wissenschaftlicher Richtung in deutscher, französischer, englischer und italienischer Sprache. Berlin, Nicolaïsche Buchhandlung (Borstell & Reimarus), 1907. 8°.

9. Tentoonstellingen.

(Chronologisch).

Tentoonstelling ,,Oude en moderne Nederlandsche ex-libris'', te 's-Gravenhage, bij J. B. J. Kerling, **21–31 Oct. 1929.** m. afb. 8°.

Tentoonstelling ,,De Nederlandsche letterkunde in België, 1830–1930'', in de Kon. Bibl. van België, **26 Juni-15 Sept. 1932.** Brussel, 1932. m. portr. 8°.

Grafische tentoonstelling (Grato) in het Jaarbeursgebouw te Utrecht, **24 Oct.-10 Nov. 1934.** — Catalogus. 8°.

Tentoonstelling ,,De Nederlandsche taal- en letterkunde in België. Documenten XIIIe-eeuw–1830, in de Kon. Bibl. te Brussel, **6 Oct.-15 Dec. 1936.** Brussel, 1936. m. afb. 8°.

Tentoonstelling ,,Werken van J. Slauerhoff'', t. g. v. de Boekenweek van **2-9 Mrt. 1940**, in De Bijenkorf, Den Haag. 's-Grav. 1940. m. portr., facs., en bibliogr. kl. 4°.

Tentoonstelling ,,Oude en moderne Nederlandsche en buitenlandsche ex libris''..., te 's-Gravenhage, van Stockum's Antiquariaat, **12–24 Aug. 1940.** m. afb. 8°.

Tentoonstelling ,,De Schoonheid van ons land in het geïllustreerde boek''. Amst., Sted. Museum, **1–9 Mrt. 1941**, ingericht door de Amst. Boekverkoopers Vereen., t. g. v. de 10e Boekenweek. — Catalogus. 8°.

Tentoonstelling ,,De Verluchte Bladzij''. Amst., Sted. Museum, **April 1941.** — Kroniek van Kunst en Kultuur. (extra aflev.) m. afb. 4°.

Tentoonstelling ,,Werken van J. W. F. Werumeus Buning'' t. g. v. zijn 50en verjaardag op Zondag 4 Mei 1941. Utrecht, Boekh. vh. J. G. Broese, **3–17 Mei 1941.** m. portr. en facs. 8°.

Tentoonstelling ,,Druk en uitgave te Brussel in de XVIe eeuw'', in de Kon. Bibl. te Brussel, **April-Juni 1942**. 8°.

Tentoonstelling ,,Nederland-Danzig'', **15 April-15 Mei 1942**, gehouden in de Univ. Bibl. te Utrecht. — Catalogus van kaarten, boek- en plaatwerken door A. Hulshof. Utr. 1942. m. afb., facs. en krtn. gr. 8°.

Bijbeltentoonstelling in de Universiteits Bibliotheek te Utrecht van **2 Nov.-30 Nov. 1942.** — Gids. m. bijl. smal 4°.

Tentoonstelling ,,In het verborgene gedrukt'', in den boekhandel vh. J. G. Broese NV. te Utrecht, **19 Mei-9 Juni 1945**. — Rede, uitgesproken door Jan Engelman. Utrecht, vh. J. G. Broese NV., 1945. 8°.

Tentoonstelling ,,Het vrije boek in onvrije tijd'', in het Stedelijk Museum te Amsterdam, **Juni-Juli 1945**. — Tentoonstelling van letterkunde, die in Nederland gedurende de bezetting in het verborgene is gedrukt en verspreid. Amsterdam, J. F. Duwaer & Zonen, 1945. 8°.

Exhibition ,,Books of Switzerland'' — ,,Swiss book through five centuries ,(historical section)''. London, Suffolk Galleries, **26 April-25 May 1946.** 2 dln. 8°.

Exhibition celebrating the 90th birthday of Bernard Shaw, at London, 7 Albemarle St., **26 July-24 Aug. 1946**. — Catalogue. Lond., 1946. 8°.

Tentoonstelling ,,Het Amerikaansche en Engelsche boek 1939–1946. 's-Grav., Binnenhof, **6–22 Sept. 1946**. — Catalogus. 's-Grav., Regeeringsvoorlichtingsdienst, 1946. 8°.

Tentoonstelling ,,Het Nederlandsche boek door de eeuwen'' te Utrecht, Centraal Museum, **19 Oct.–10 Nov. 1946**. — Catalogus. Utrecht, Vereen. ,,Museum voor de Grafische Vakken'', 1946. m. afb. 8°.

Exposition d'art français contemporain. Livres illustrés. La Haye, Gemeente Museum, **févr. 1947**; Amsterdam, Stedelijk Museum, **15 mars-21 avril 1947**. — Catalogue des ouvrages présentés. La Haye, L. J. C. Boucher, 1947. m. afb. 2 dln. 8°.

Internationale Offset tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Amsterdam, **2-28 Apr. 1947**. — Tentoonstellingsnummer van Offset, orgaan v. d. Ned. Bond van Steendrukkerijen. Amst., 1947. m. afb. 4°.

2d International Exhibition of book design at **London, 1947**. — Catalogue. London, Cambr. Univ. Press, 1947. sm. 8°.

Arranged by the National Book League.

Cent ans d'édition française 1847–1947. Exposition organisée . la Galerie Mazarine **7 Oct.-31 Oct. 1947** à l'occasion du centenaire lu Cercle de la librairie. Avec avant-propos de J. Cain et préf. de ;. Duhamel. Paris, Bibliothèque Nationale, 1947. 8°.

Tentoonstelling ,,Het Zwitserse boek'' onder auspiciën van de ;ezamenlijke Zwitserse uitgevers, georganiseerd door Meulenhoff & ;o. Amsterdam, **Oct. 1947**. — Catalogus. m. bijl. 8°.

Tentoonstelling ,,Literatuur over Amsterdam van 5 Mei 1945–1 Jan. 1948'', in het Kon. Paleis te Amsterdam, op **23 Jan. 1948.** — Catalogus, bew. door EMMA DRONCKERS, m. voorw. van Burg. Arn. J. d'Ailly en J. Mijksenaar. Amst., Bur. voor Pers, Propaganda en Vreemdelingenverkeer Gemeente Amst., 1948. 8°.

De catalogus werd op 23 Jan . 1948 ten paleize overhandigd aan Koningin Wilhelmina door Mej. E. Dronckers, t.g.v. de aanbieding der verzameling, uit naam der inzenders, aan H.M., tot vestiging van een handbibliotheek over Amsterdam in het Paleis op de Dam.

Voor de tentoonstelling, die van 26 Febr.–13 Mrt. 1948 werd gehouden in de Univ. Bibl. te Amst., werd de catalogus herdrukt en voorzien van twee foto's.

Exhibition ,,Italian illuminated manuscripts from 1400–1550'', in the Bodleian Library, Oxford, **1948.** — Catalogue, by O. PÄCHT. Oxford, University Press, 1948. m. XX pl. 8°.

Exposition ,,Northern book design and commercial printing'', in connection with the 6th International Master Printers' Congress, at the National Museum Stockholm, **Aug.-Sept. 1948**. — Catalogue of Swedish, Danish, Norwegian and Finnish book design. Stockholm, National Museum, 1948. 8°.

Tentoonstelling ,,Scandinavische boekkunst'' in de Typografische Bibliotheek der Lettergieterij ,,Amsterdam'', **Dec. 1948-Jan. 1949**. — Catalogus van druk- en bindwerk en calligrafie uit Zweden, Noorwegen, Denemarken en Finland. Amst., Lettergieterij ,,Amsterdam'', 1948. 8°.

Thousand years of French books. Catalogue of an exhibition of manuscripts, first editions and bindings, arranged by DESMOND FLOWER for the National Book League. (London), Cambr. Univ. Press, 1948. m. bijl. 8°.

10. Congressen.

Congrès international des Editeurs. 7e session. Amst., 18–22 Juli 1910. — [MEULENHOFF, J. M.] Le tout-petit Larousse des congressistes par un d'eux. A'dam, Meulenhoff & Cie, (1910). m. afb. en muz. kl. 8°.

——, 9 ième session. Paris, 21–25 juin 1931. — Compte rendu. Paris, 1931. 8°:

Congrès international des Editeurs. 12 ième session. Leipzig-Berlin, 19–24 juin 1938. — Supplément au Compte rendu.. Genève, Bureau permanent, 1939. 8°.

Congresso del Libro. Milano, 2–5 aprile 1917. — Atti. Bologna 1918. 8°.

Società italiana per il progresso delle scienze.

Nederlandsch Bibliotheekcongres. Verslagen van het 1e–18e Bibliotheekcongres, 1923–1947. 's-Grav., Bibliotheekverenigingen (1923)–1948. 15 dln. 8°.

Van 1940–1946 werd geen congres gehouden.

Wetenschappelijk Vlaamsch Congres voor boek- en bibliotheekwezen. — Handelingen van het 6e Congres te Gent, 31 Mrt 1940. Schoten, Drukkerij P. Lombaerts, 1941. 8°.

VI. DE BEWARING VAN HET BOEK. BIBLIOTHEEKWEZEN.

1. Inrichting en organisatie van bibliotheken.

a. Algemeen. Handboeken.

Comité international des bibliothèques. — Actes de la 12e session La Haye-Amsterdam, 10–12 juillet 1939. La Haye, Martinus Nijhoff, 1940. gr. 8°.

Aa, J. C. van der. Het inrichten van een bedrijfsbibliotheek en de moeilijkheden die zich daarbij voordoen. (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943).

Aanwijzingen voor het beschrijven van prenten, teekeningen en kaarten. (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942).

Ackerknecht, E. Deutsche und amerikanische Büchereihandschrift. m. afb. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1941).

Alphen, G. van. De bibliotheek en haar pamflettenbezit. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 1).

Bach, C. H. Petit guide du bibliothécaire. 3e ed., revue, augmentée et mise à jour par Y. ODDON. Illustré par M. ODDON. Paris, Editions „Je sers", (1948). m. afb. 8°.

Bauhuis, W. Der Aufbau eines standortsfreien Realkatalogs. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1943).

Björkbom, C. Specialisering inom biblioteken. Föredrag vid Svenska bibliotekariesamfundets möte 26 Nov., 1941. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXX. 1943).

Brom, A. Over het restaureren en zaponeren van handschriften en boeken. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 3).

Brummel, L. Centrale catalogi en speciale bibliotheken. ('s-Grav., 1943). 15 blz. fol. (gestenc.).

—— De Centrale catalogus van periodieken (C.C.P.). (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943).

Brummel, L. Comité international des bibliothèques. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 9).

—— Eenige mededeelingen over maatregelen ter bescherming van bibliotheken tegen luchtgevaar. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940).

—— Hoe werden en worden de bibliotheken in Ned. Indië van literatuur voorzien. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 9).

—— De inventariseering onzer tijdschriften. (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943).

—— Uit de praktijk van het leenverkeer. (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943).

Carnell, E. J. Library administration. London, Grafton & Co., 1947. 8°.

Cyfer, E. Franse regels voor een centralen catalogus van tijdschriften. (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

—— De techniek voor een trefwoordencatalogus aan een algemeen-wetenschappelijke bibliotheek. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 5, 6).

Dahl, F. Hur skola tidningar citeras? En bibliografisk-historisk exposé med ett förslag till problemets lösning. m. facs. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXV. 1948).

Deckert, H. Das geistige Berufsanliegen des mittleren Dienstes. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

Diesch, C. Das Jahresverzeichnis der deutschen Hochschulschriften und die Missstände im Dissertationenwesen. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

Donker Duyvis, F. Enkele ervaringen met den N.I.D.E.R.-Inventaris van periodieken. (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942).

—— Inventarisatie van tijdschriften. (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943).

Drachmann, A. G. Ledetraad i Biblioteksarbejde for ikke-Fagmaend. (København), J. H. Schultz, 1931. 8°.

Fockema Andreae, S. J. Provinciale dienstbibliotheken. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 2).

Franz, L. Eine neue Form von Bibliothekstätigkeit. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 11/12).

Frison, E. Oorsprong, ontwikkeling en groei van de documentfotografie in dienst van het bibliotheekwezen. (De Gulden Passer. Jg. XXV. 1947).

Gorter, A., en **S. H. Mulder.** Referaten als hulpmiddel bij de literatuurdocumentatie. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 10).

Graae, L. Et systematisk Katalog i Kardex-form. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXX. 1943).

Greve, H. E. Theorie van den catalogus. Groningen-Batavia, J. B. Wolters, 1941. m. tabb. en schema's. 4°.

Groeneveld, C. Research en de bedrijfsbibliotheek. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 10, 11).

Haan, H. de. Plaatselijk bibliotheekleven (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943).

—— De uitleen-administratie. (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943).

Hariot, W. J. Titelbeschrijving van rapporten. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 5).

Heurn, F. C. van. Documentatiewerk in het laboratorium der B.P.M. te Amsterdam. (Overdruk uit Bibliotheekleven. Jg. XXIX. 1944).

Hobbs, J. L. Libraries and the materials of local history. London, Grafton & Co., 1948. m. afb. 8°.

Hoffmann, R. Die Nachwuchsfrage für den gehobenen Dienst an den Universitäts-Bibliotheken. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

Hofmann, E. Nochmals das geistige Berufsanliegen des mittleren gehobenen Dienstes. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen Jg. LX. 1943).

Holmberg, A. Frågan om utbildning av bibliotekspersonal i Finland och i Sverige. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXII. 1945).

Hottinger, M. Heizung, Lüftung und Klimatisierung von Büchereigebäuden. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

Huizinga, D. J. Hoe staat de ambtenaar van een Universiteits-Bibliotheek tussen zijn materiaal en het publiek? (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 6).

In 't Veld, J. C. Ervaringen met het beantwoorden van vragen in een bedrijfsbibliotheek. (Bibliotheekleven. Jg. XXIX. 1944).

Jong, G. de. De kaartenverzameling. (Bibliotheekleven. Jg. 33. 1948. no. 11).

—— De titelbeschrijving en rangschikking van geographische kaarten. (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942. no. 2, 3, 11).

Kasander, J. Bibliotheekgebruik in oorlogstijd. (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

Katalogiseringsregler for Norske biblioteker, utarbeidet av Norsk Bibliotekforenings Katalogkomité. Annen reviderte utgave. Oslo, O. F. Arnesen, 1938. 8°.
Norsk bibliotekforenings småskrifter. no. 6.

Kessen, A. Is een regeling van de opleiding tot wetenschappelijk bibliotheekambtenaar gewenscht? (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

Kirchner, J. Zu den Berufsanliegen des mittleren Dienstes. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

Klemm, K. Die Werkbüchereien im Buchgewerbe. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 1).

Korevaar, A. De Centrale technische catalogus voor Nederland in de praktijk. (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942).

—— De taak van de bibliothecaris. (Bibliotheekleven. Jg. XXIII. 1948).

Kossmann, F. Bibliotheekcijfers. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940).

—— Drie gezichten van bibliotheekwerk. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 2).

Kruitwagen, B. De plaatsing van de boeken in een particuliere studie (huis- of klooster) bibliotheek. (Technische Gids voor confessionele- en overheidsinstellingen. Mei-Juni 1946).

Lebeer, J. De bibliothecaris in de gasthuizen. (Lode Baekelmans ter eere. 1945. I).

Leyh, G. Noch einmal die Misstände im Dissertationenwesen. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

—— Spannungen und Lösungen im akademischen Schriftentausch. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

—— Zu den Grenzfragen des wissenschaftlichen und des mittleren Dienstes. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

Looy, C. H. van. De bibliotheek, een onderdeel van den documentatiedienst, in het bedrijf van middelmatige grootte. (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943).

Meulen, J. ter. Naast C.C. en C. T. C. nog C.J.C. (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942).

Noorderbos, O. Het weerzien van Bibliotheekleven. (Bibliotheekleven. Jg. XXX. 1945).

Regels voor de titelbeschrijving, vastgesteld door de Rijkscommissie van advies inzake het bibliotheekwezen. 3e dr. Leiden, A. W. Sijthoff, 1942. 8°.

Riemsdijk, G. A. van. Bibliografie en documentatie. Een poging tot begripsbepaling. (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

Savage, E. A. Manual of book classification and display for public libraries. London, G. Allen & Unwin, 1946. m. afb. 8°.
The Library Association Series. VIII.

Schmook, G. Boek en bibliotheek. Handleiding voor de bibliotheekpractijk. Aflev. 3–6. Antwerpen, De Sikkel, 1941–49. m. afb. en tabb. 4°.
De 6e en laatste aflev. zal in 1949 verschijnen.

Schnurre, T. Aus dem Katalogzimmer einer wissenschaftlichen Stadtbibliothek. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

Scholten, W. Buitenlandse natuurwetenschappelijke en technische periodieken in Nederland, feiten en wensen. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 1).

—— Hoe verzamelt de bibliothecaris aan een technische bibliotheek tegenwoordig zijn materiaal? (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 2).

—— Octrooischriften en hun beteekenis voor de bedrijfsbibliotheken. (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942).

Sharp, H. A. Cataloguing. A textbook for use in libraries, with an introduction by L. St. Jast. 4th. ed. London, Grafton & Co., 1948. m. afb. 8°.

Smedt, O. de. De fotografie als hulpmiddel bij het bewaren van documenten. (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943).

Sundelin, A. Rationaliseering van het referatenwezen, (bew. d. Dr. A. Gorter). (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 10).

Taylor, M. S. Fundamentals of practical cataloguing. London, G. Allen & Unwin, 1948. 8°.
Practical library handbooks. VIII.

Thornton, J. L. A mirror for librarians. Selected readings in the history of librarianship. London, Grafton & Co., 1948. m. portr. en bibliogr. 8°.
Alcuin of York. — R. de Bury. — Th. Bodley. — Th. James. — J. Kirkwood. — Th. Bray. — S. Brown. — E. Edwards. — R. Garnett. — Ch. A. Cutter. — S. S. Green. — J. S. Billings. — H. B. Wheatley. — W. H. K. Wright. — E. W. B. Nicholson. — W. Osler. — M. Dewey. — J. Y. W. Mac Alister. — J. D. Brown. — J. Minto. — S. A. Pitt. — L. S. Jast.

Timmer, E. M. A. Pamfletten en perikelen. (in: Gedenkboek Kon. Bibl. 1798–1948. 's-Grav., 1948).

Verwaal, A. J. The „Inter-allied Book Centre" te Londen. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 7).

Vreedenburgh, J. C. A. G. M. Octrooischriften-documentatie. m. 2 fig. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 4).

Wallner, E. Inventarisierung und Katalogisierung von Handschriften. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

Wilson, L. R. Library planning. A working memorandum. Chicago, Am. Libr. Association, 1944. m. bibliogr. 8°.
Planning for libraries. no. 4.

Wolk, L. J. van der. Administratieve en technische werkzaamheden in een bedrijfsbibliotheek. (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942).

—— De sectie voor speciale bibliotheken op het gebied van handel en industrie. (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941. no. 11).

—— Verdere organisatie van het leenverkeer. (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942).

b. Leeszalen. Blindenbibliotheken. Muziekbibliotheken. Volksbibliotheken.

Ashburner, E. H. Modern public libraries, their planning and design. Lond., Grafton & Co., 1946. m. afb. en 12 bijl. (plattegr.). 8°.

Asselt, G. F. van. Fabrieksbibliotheek. (Franeker). (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942).

—— De Nederlandse streekboekerij. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 9).

—— De streekboekerij „De Neder-Betuwe" in 1947. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 4).

Berkhout, P. E. In hoeverre staat het personeel van de O.L.B. tussen zijn materiaal en het publiek? (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 1).

Bibliotheken, Reizende, voor de Nederlandsche arbeiders in Duitschland. (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

Bosman, H. J. De waarde van de O.L.B. voor het bedrijfsleven. (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942).

Court, W. de la. Rural service in Multnomah County. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 4).

Daniëls, M. Een rijdende bibliotheek. m. afb. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 10).

Elsen, M. Verdwijnend mannelijk leeszaalpersoneel. (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

Gebhard, A. C. Bij het jubileum van een boek. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 1).

Naar aanleiding van het 40 j. oude boek: H. E. GREVE. Openbare leesmusea en volksbibliotheken. 1906.

—— Openbare leeszalen en bibliotheken in Nederland. Amsterdam, Swets & Zeitlinger, 1941. 8°.

Greve, H. E. Afkeer of ordening? (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 12).

—— Bij de nieuwe salarisregeling van leeszaalpersoneel. m. 2 tabb. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 7).

—— In memoriam Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn. m. portr. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 10).

—— In nacht en ijs. Openbare leeszalen en bibliotheken van Sept. 1944–Juni 1945. 's-Grav., Uitgeversfonds der bibliotheekvereenigingen, 1945. 8°.

Installatie der Boekerij-Commissie, [door Prof. J. van Dam, Secretaris-Generaal van het Dep. van Opvoeding, Wetenschap en Kultuurbescherming]. (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942).

Jacob, S. A. s'. Enkele indrukken van de plattelandslectuurvoorziening in Denemarken en van de O.L.B. in Frederiksberg. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 3).

Kluit, H. J. Een moderne Zweedse jeugdbibliotheek. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 4).

—— School en bibliotheek. (Bibliotheekleven. Jg. XXX. 1945).

Kossmann, F. Volksbibliotheek en Openbare Leeszaal. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. (1948. no. 12).

Leeszalen, Openbare, bibliotheken en volksbibliotheken in Nederlandsch-Indië, Mei-Juni 1941. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 7, 8). — Een antwoord uit Batavia, van A. A. C. PRUMMEL-BULDER. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 9). — Indië antwoordt..., door J. VISSER. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 7).

Loeff, M. „De galeiboef en het klatergoud", of De O.L.B. en de wensen van de romanlezer. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 9).

Moerkercken van der Meulen, A. Jeugdbibliotheek. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 6).

Neurath, O. Beeldpaedagogie en Openbare leeszaal, m. afb. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940).

Organisatie, De, der schoolbibliotheken. Een enquête van het Internationale opvoedingsbureau. (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

Post-war standards for public libraries. Chicago, Am. Libr. Association, 1943. 8°.
Planning for libraries. no. 1.

Ratelband, G. Reclame en service in enkele Engelsche leeszalen en in de Haarlemsche Stadsbibliotheek. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940).

Riemsdijk, G. A. van. Bezinning op onze taak. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946).

—— Organisatie van militaire leeszalen en bibliotheken in verband met het ontwikkelings- en ontspanningswerk. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940).

—— Verantwoordelijkheid en mogelijkheden van de Openbare Leeszaal. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 4).

Robbers, A. E. Fabrieksbibliotheken. (Dordrecht). (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942).

School libraries for today and tomorrow. Functions and standards. Chicago, Am. Libr. Association, 1945. m. bibliogr. 8°.
Planning for libraries. no. 5.

Smid, A. Vóór- en nadeelen van „Open boekerij". (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

Steenbergen, C. A. Een en ander uit de ervaring der reizende bibliotheken. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940).

Timmenga, A. C.V.D., Centrale vakbibliotheek Deventer. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 12).

—— Luchtbeschermingsmaatregelen in een kleine leeszaal. (Bibliotheekleven. Jg. XXIX. 1945).

Vaags, W. G. Leeszaalkennis als leervak voor de schooljeugd. (Bibliotheekleven. Jg. XXX. 1945).

Verbiest, F. „Idil" (R.K. Informatie-Dienst Inzake Lectuur). Doel, norm en werkwijze. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 10).

Verwaal, A. J. Plattelandsbibliotheekwerk in Engeland. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 10).

Wheeler, J. L., a. **A. M. Githens.** The American public library building: its planning and design with special reference to its administration and service. Chicago, American Library Association, (1947). m. afb. en plattegr. 4°.
Herdruk van de uitgave van 1941.

Wille, P. S. E. De eigenschappen van een uitlenend assistent en de ontwikkeling daarvan. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. no. 8).

Wilson, C. D. De bibliotheek van G. H. Bührmann's Papiergroothandel N.V. in Amsterdam. (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

Wit, P. V. de. De nieuwe tijd en onze Openbare leeszaal-beweging; hartekreet van een bibliothecaris. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940).

Wijnstroom, M. Public libraries ingeschakeld in het onderwijs aan volwassenen. (Bibliotheekleven. Jg. XXX. 1945).

Zie ook: A. J. Verwaal. Onderwijs aan volwassenen. (Bibl. leven. Jg. XXX. 1945).

Wolk, L. J. van der. Bedrijvigheid in de bibliotheken van het Zuid-Limburgsche mijngebied. (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

c. Archieven.

Jurriaanse, M. W. Catalogue of the archives of the Dutch Central Government of Coastal Ceylon 1640–1796. Colombo, Ceylon Government Press, 1943. 4°.

„To the Martyrs of The Netherlands occupied by the Enemy".

Revello, J. T. Archivo general central en Alcala de Henares. Reseña histórica y classificación de sus fondos. Buenos Aires, Imprenta de la Universidad, 1926. m. afb. gr. 8°.

2. Geschiedenis der Bibliotheken.

a. Algemeen. Oudheid en Middeleeuwen. Kloosterbibliotheken.

Christ, K. In caput Quadragesimae. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

Betekenis van de Distributio librorum „in caput Quadragesimae" (de boekenuitlening in het begin van de vastentijd), en de gebruikmaking van de bibliotheek op andere tijden in de Benedictijner kloosters.

—— Mittelalterliche Bibliotheksordnungen für Frauenklöster. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

Dekkers, E. De bibliotheek van St. Rikiers in de Middeleeuwen, VIIe–XIIe eeuw. (De Gulden Passer. Jg. XX. 1942).

Goldschmidt, E. Ph. Austrian monastic libraries. (The Library. Vol. XXV. 1944–45).

Herbst, H. Die Bibliothek der St. Andreaskirche zu Braunschweig. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

Kampman, A. A. Archieven en bibliotheken in het oude nabije Oosten. m. krt. (Handelingen 6e Vlaamsch Congres voor boek- en bibliotheekwezen. 1940).

Karadja, C. I. Alte Bibliotheken der Siebenburger Sachsen und ihre Wiegendrucke. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

Lehmann, P. Die alte Klosterbibliothek Fulda und ihre Bedeutung. (in: Lehmann. Erforschung des Mittelalters. Lpz. 1941. 8°).

—— Nachrichten von der alten Trierer Dombibliothek. (in: Lehmann. Erforschung des Mittelalters. Lpz. 1941. 8°).

—— Quellen zur Feststellung und Geschichte mittelalterlicher Bibliotheken, Handschriften und Schriftsteller. (in: Lehmann. Erforschung des Mittelalters. Lpz. 1941. 8°).

Lipsius, J. De bibliothecis syntagma. (ed. 2a). Antw., Plantin-Moretus, 1607. — Verhandeling over de bibliotheken, u. h. Latijn vert. door C. Sobry, m. inleid. door G. Schmook. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. 19. 1941; Handelingen 6e Vlaamsch Congres voor boek- en bibliotheekwezen. 1940).

Zie ook: Cat. II. p. 569.

Munby, A. N. L. Libraries under the German occupation. Summary. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

Niedermeier, H. Mittelalterliche Bibliotheksordnungen. (Sankt Wiborada. Jg. VII. 1940).

Sampers, A. M. De bibliotheek van het Redemptoristenklooster te Wittem. (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

Verschueren, L. De bibliotheek der Kartuizers van Roermond. Tilburg, H. Bergmans, 1941. 8°.

Vorstius, J. Grundzüge der Bibliotheksgeschichte. 3. Aufl. Leipzig, O. Harrassowitz, 1941. 8°.

Walde, O. Neue Bücher- und Bibliotheksgeschichtliche Forschungen in deutschen Bibliotheken. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXIX. 1942).

Widnäs, M. Valamo Klosterbibliotek. m. afb. (Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVII. 1940).

b. Nederland.

Berghe, V. van den. Vlaamse bibliothecarissen op studiereis door Nederland 2–5 Sept. 1946. m. afb. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 12).

Bibliotheken, De, onder den oorlog. (Bibliotheekleven. Jg. XXX. 1945).

Brummel, L. De wederopbouw onzer bibliotheken. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 11).

—— Hulp uit Engeland [van de Inter-allied Book Centre]. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 9).

Brummel, L., en **H. E. Greve.** Vriendenhulp uit Amerika. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940).

Graswinckel, D. P. M. Enige mededelingen over de restitutie van naar Duitsland gevoerde bibliotheken en archieven. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 11).

Kossmann, F. Boek en bibliotheek. m. afb. (in: Vijf Eeuwen boek in Nederland. Hrl. 1940).

Schönau, J. G. Militair-wetenschappelijk bibliotheekwezen. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 10).

Statistiek van het bibliotheekwezen in 1938, uitgeg. door het Centraal Bureau voor de statistiek. 's-Grav., Rijksuitgeverij, 1940. 4°. (gestenc.).

ALKMAAR.

Openbare Leeszaal. — Verslag van de herdenking van het 40-jarig bestaan der Openb. Leeszaal te Alkmaar. (Alkmaarse Courant. 18 Nov. 1948). 8°.

AMSTERDAM.

Artillerie-inrichtingen. — KETJEN, A. M. A. De bibliotheek der N.V. Nederlandsche machinefabriek „Artillerie-Inrichtingen". (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942).

Gemeente-Archief. — Jaarverslag 1940. Amsterdam, 1941. 4°.
Verslagen der bedrijven, diensten en commissiën van Amsterdam. no. 1.

Indisch Instituut. — HALL, C. J. J. VAN. Het Koloniaal Instituut te Amsterdam: wording, werking en toekomst, met gebruikmaking van den 3den herz. en verm. druk van de gelijknamige brochure van C. J. HASSELMAN. Amst., Koloniaal Instituut, 1941. m. afb. en portr. 8°.

Openbare Leeszaal. — GEBHARD, A. C., P. Stroband, [bibliothecaris der Technische afdeling van de Openbare Leeszaal te Amst.] (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943).

—— PIT, M. A. De aanschaffing van het materiaal in de Handelseconomische Bibliotheek te Amsterdam. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 3).

Portugees Israël. Gemeente. — MEIJER, J. Den Tempel der

Jooden tot Amsterdam. Amsterdam, Portugees-Israëlietische Gemeente, 30 Nov. 1947. m. afb. 8°.

Uitgegeven t.g.v. de heropening van de Bibliotheek van „Ets Haïm" en de Livraria D. Montezinos.

Rudolf Steiner Bibliotheek. — THEISSEN, E. W. Rudolf Steiner Bibliotheek te Amsterdam. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 2. pag. 32).

Rijksinstituut voor de Oorlogsdocumentatie. — JONG, L. DE. Problemen van oorlogsdocumentatie. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 9).

Universiteits Bibliotheek. — 40-jarig Jubileum van E. J. van der Linden, hoofdcommies aan de Amst. Univ. Bibl. (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942. p. 175).

—— B(IJLL, H. VAN DER). 25-jarig Jubileum van P. Oosterbaan, uitleenbureaulist aan de Amst. Univ. Bibl. (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943. p. 107).

Vereeniging Het Vondel-Museum. — Verslag XIX. 1938/39. A'dam, M. J. Portielje, 1940. m. afb. en portr. 8°.

BREDA.

Bibliotheca scholae Bredanae. — NAUWELAERTS, M. A. De bibliotheek der Latijnse school van Breda (Bibliotheca scholae Bredanae). (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

DELFT.

Technische Hoogeschool. — KOREVAAR, A. Inleiding tot bezichtiging van den Centralen technischen catalogus ,de binderij, de drukkerij en het fotografisch atelier van de Bibliotheek der Technische Hoogeschool. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940).

DEVENTER.

Openbare Leeszaal. — Elisabeth Stoffel†, Directrice Openb. Leeszaal te Deventer. (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

—— TIMMENGA, A. De O.L.B. als hulpbibliotheek voor handel en industrie „Deventer komt over de brug". m. afb. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 9).

DORDRECHT.

Openb. Leeszaal. — SNOUCK HURGRONJE, P. A. L. De verbouwing der Dordrechtsche O.L.B. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940).

ENSCHEDE.

Openbare Leeszaal. — ELSEN, M. Afscheid van een trouw leeszaalambtenaar [Mej. J. C. C. van de Ven]. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 12).

GORKUM.

Openb. Leeszaal. — Mej. C. G. Emck, bibliothecaresse der

Openb. Leeszaal en Bibliotheek te Gorinchem]. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 8).

'S-GRAVENHAGE.

Centraal Bureau voor de Statistiek. — KLASING, K. F. H. De Bibliotheek van het Centraal Bureau voor de statistiek te 's-Gravenhage. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 12).

—— 40-jarig Jubileum van K. F. H. Klasing. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 10).

Economische Voorlichtingsdienst. — ANDEL, G. M. VAN. De Bibliotheek van den Economischen Voorlichtingsdienst. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940).

—— ANDEL, G. M. VAN. De beteekenis van de Bibliotheek van den Economischen Voorlichtingsdienst voor de speciale bibliotheken op het gebied van handel en industrie. (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942).

Hof van Holland. — GOUW, J. L. VAN DER. De librije van den Hove van Holland. m. facs. (Het Boek. Dl. XXIX. 2. 1948).

Koninklijke Bibliotheek. — Gedenkboek 1798–1948, uitgegeven met steun van de Vereniging Vrienden der Koninklijke Bibliotheek. 's-Grav., Martinus Nijhoff, 1948. m. afb. en facs. 8°.

L. BRUMMEL. Tien jaren Kon. Bibl. 1938–1947.
A. W. BYVANCK. Een nieuwe aanwinst der Kon. Bibl.
B. KRUITWAGEN. De Freeska Landriucht-drukkerij.
R. PENNINK. Petrarca, Teghen die strael der minnen.
M. A. C. M. v. HATTUM. Van een oud boekblad.
L. E. VAN WIJK. Album amicorum van B. Paludanus.
G. VAN ALPHEN. A. Smets, bibliothecaris van drie Prinsen v. Oranje.
E. D. L. FONTAINE VERWEY. Boekbanden uit de Oranje-Nassau biblioth.
J. H. KERNKAMP. De reis van Prins Willem III naar Engeland, 1670.
E. M. A. TIMMER. Pamfletten en perikelen.
J. W. R. LACEULLE. Toekomst v. h. wettelijk dépôt in Nederland.
A. J. DE MOOY. Het ruilbureau.
Het Gedenkboek werd in zijn geheel overgenomen in Het Boek. Dl. XXIX. aflev. 3/4. 1948.

—— A(LPHEN, G. VAN). De Koninklijke Bibliotheek 150 jaar, 1798–8 Nov. –1948. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 12).

—— BRUMMEL, L. Tien jaren Koninklijke Bibliotheek, 1938–1947. m. afb. (in: Gedenkboek Kon. Bibl. 1798–1948. 's-Grav., 1948).

—— KERNKAMP, J. H. Een Zweeds geschenk voor de Koninklijke Bibliotheek. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 8).

—— KNUTTEL, F. Aanbieding Zweeds geschenk aan de Koninklijke Bibliotheek. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 8).

Koninklijke Bibliotheek. — MARE, A. J. DE. Van Flament tot Holtrop. „Succincta bibliothecae regiae historia". 's-Grav., (1943). m. afb. 4°.

Niet in de handel.

—— MOOY, A. J. DE. Het Ruilbureau [van de Koninklijke Bibliotheek]. (in: Gedenkboek Kon. Bibl. 1798–1948. 's-Grav., 1948).

Openbare Leeszaal. — RIJSWIJK DE JONG, C. T. VAN. Boekenuitleening in oorlogstijd. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 9).

Oranje Nassau boekerij. — ALPHEN, G. VAN. Anthony Smets, bibliothecaris van drie Prinsen van Oranje, 1636–1689. m. facs. (in: Gedenkboek Kon. Bibl. 1798–1948. 's-Grav., 1948).

—— FONTAINE VERWEY, E. DE LA. Boekbanden uit de Oranje Nassau-bibliotheek. m. afb. (in: Gedenkboek Kon. Bibl. 1798–1948. 's-Grav., 1948).

HAARLEM.

Stads-Bibliotheek. — Jubileum (12½-j.) van P. V. DE WIT, bibliothecaris der Stadsbibliotheek te Haarlem. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 7).

HEERLEN.

Gemeentelijk Oudheidkundig Museum. — HOMMERICH, L. VAN. Historisch-wetenschappelijke handbibliotheek te Heerlen. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 9).

KAMPEN.

Openbare Leeszaal. — T(IMMENGA), A. Geer Heering 25 jaar directrice O.L.B. te Kampen. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 2).

LEEUWARDEN.

Provinciale Bibliotheek van Friesland. — DOUMA, S. M. Braaksma†. (administrateur der Prov. Bibl. van Friesland). (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 3).

MAASTRICHT.

Openbare Leeszaal. — WILT, A. DE. Opening Openbare Leeszaal te Maastricht. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 8).

MIDDELBURG.

Provinciale Bibliotheek. — CLERCQ, E. DE. Het herstel van de Provinciale bibliotheek. (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

NIJMEGEN.

Openbare Leeszaal. — M(OLHUYSEN), P. C. Mej. M. Daniëls, 25 jaar directrice der R.K. Openb. Leeszaal te Nijmegen. (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

OLDENZAAL.

R.K. Openbare Leeszaal. — Opening R.K. Openbare leeszaal

en bibliotheek te Oldenzaal. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 3).

Oss.

Organon. — Berg, M. E. van der. De bibliotheek der N.V. Organon, Oss. (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943).

Rotterdam.

Gemeente-Bibliotheek. — Bibliotheek, De, van de Gemeente Rotterdam, beschreven door drie van haar verzorgers in 1891, 1917 en 1948. Rotterdam, Gemeente Drukkerij, 1948. m. afb., portr. en facs. 8°.

F. K. H. Kossmann. De Bibliotheek aan de Botersloot, 1923–1948.

J. H. W. Unger. Het ontstaan van de Stadsbibliotheek. (N.R.C. 13 Febr. 1891).

J. A. Vor der Hake. De Gemeente-Bibliotheek aan het Van Hogendorpsplein, 1907–1917. (N.R.C. 11 Febr. 1917).

—— Kossmann, F. (K. H.) Mejuffr. Marie Hildebrandt. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 12. — Jg. XXXIII. 1948. no. 1).

Leeskabinet. — Pot, J. E. v. d. De wederoprichting van het Rotterdamsch Leeskabinet. (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

Schiedam.

Openb. Leeszaal. — Visser, R. G. P. Een 25-jarig jubileum (van Mej. S. C. Bok). (Mededeelingen van Bibliotheekleven. no. 2. 1944).

Utrecht.

Openbare leeszaal. — T(immenga), A. Afscheid Mej. E. de Clercq, directrice van de O.L.B. Utrecht. (Bibliotheekleven. Jg. 33. 1948. no. 11).

Universiteits Bibliotheek. — Hulshof, A. De Universiteitsbibliotheek van 1636–1936; van 1880–1936. (in: Hulshof, Utrechtsche parelen. Utr. 1944).

—— Hulshof, A. Utrechtsche parelen. Kostbare handschriften en zeldzame boekwerken in de Univ. Bibl. [en andere artikelen]. m. 36 pl. Utrecht, Univ. Bibl., 1944. 8°.

—— Opstellen bij zijn afscheid van de Bibliotheek der Rijksuniversiteit te Utrecht op 31 Mei 1940, aangeboden aan G. A. Evers. Utrecht, A. Oosthoek, 1940. m. portr., afb. en facs. 4°.

—— Afscheid G. A. Evers op 1 Juni 1940. Utrecht, Univ. Bibl., 1940. m. foto. 8°.

Ook in Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940.

—— Evers, G. A. Marie J. Reynvaan. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940).

Universiteits Bibliotheek. — EVERS, G. A. Dr. Johanna M. Keyman. (Bibliotheekleven. Jg. XXVI. 1941).

—— HULSHOF, A. Een woord ter nagedachtenis van Mej. Dr. Johanna M. Keyman, oud-conservatrice aan de Utrechtsche Univ. Bibl. (in: Hulshof. Utrechtsche parelen. Utr. 1944. p. 268; Bibliotheekleven. Jg. XXIX. 1944).

—— H. W. Danner, [26 j. aan de Univ. Bibl. te Utrecht]. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 8 en 10).

—— Afscheid Prof. Dr. A. J. C. Rüter. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 10).

—— Afscheid Dr. J. H. Kernkamp te 's-Gravenhage (en) ambtsaanvaarding te Utrecht. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 10).

—— W. Bongertman [uitleenbureaulist aan de Univ. Bibl. te Utrecht]. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 12).

—— Afscheid A. Brom Jr. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 2).

—— EVERS, G. A., C. P. A. A. Buyen van Weelderen, [25 j. administrateur der Univ. Bibl. te Utrecht]. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 4).

VEENDAM.

Openbare Leeszaal. — GEBHARD, A. C. Anna van Konijnenburg†, directrice der Openb. Leeszaal te Veendam. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 10).

c. Buitenland.

1. België.

Bibliotheken, Stedelijke, van Antwerpen. Samengeordend reglement. (Antwerpen), z.n., 1945. langw. 4°.

Riemsdijk, G. A. van. Reis naar België. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 6).

Schmook, G. De oorlog en de bibliotheken in België. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 3).

Vanderheyden, J. F. Onze hoogere bibliotheken, morgen. (Lode Baekelmans ter eere. 1945. I).

ANTWERPEN.

Mus. Plantin-Moretus. — BOUCHERY, H. F. Enkele bladzijden uit de geschiedenis van het Museum Plantin-Moretus: het kladboek van conservator Max Rooses' briefwisseling. m. portr. en afb. (De Gulden Passer. Jg. 16/17. Dl. II. 1938–39).

Mus. Plantin-Moretus. — VAN DEN WIJNGAERT, F. Het Museum Plantin-Moretus en de V-ramp op de Vrijdagmarkt te Antwerpen. m. afb. (Tété. Jg. II. 1947. no. 5).

—— VAN DEN WIJNGAERT, F. Aspecten van de wederopbouw van het Plantijnse Huis. (Tété. Jg. II. 1947. no. 7).

Museum van de Vlaamsche Letterkunde. — SCHMOOK, G. Het Museum van de Vlaamsche Letterkunde. Groei en taak. (Antwerpen), Dienst voor propaganda en toerisme, 1941. m. afb. kl. 8°.

Sedert 23 Juli 1945: „Archief en Museum van het Vlaamsche Cultuurleven."

—— SCHMOOK, G. Het Museum van de Vlaamsche letterkunde te Antwerpen. Schema van zijn inrichting. Antw., De Sikkel, 1942. m. afb. gr. 8°. (Vlugschriften voor den bibliothecaris. XIX).

—— KOSSMANN, F. Het Museum van de Vlaamsche Letterkunde. (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943).

Stadsbibliotheek. — DERMUL, A. De oude inventarissen der Antwerpsche Stadsbibliotheek. I. Het legaat Pauwels van 1480 (1481); II. De inventaris van 1571; III. Een gedeeltelijke en niet gedateerde inventaris van het einde der 16e eeuw. (De Gulden Passer. Jg. 18. 1940; Jg. 20. 1942. no. 1/2).

—— OFFEL, E. VAN. De oude leeszaal. (Lode Baekelmans ter eere. 1945. I).

—— VANDEN BERGHE, V. Mens sana in corpore sano. (Lode Baekelmans ter eere. 1945. I).

BRUSSEL.

Koninklijke Bibliotheek. — Honderdste verjaardag van de opening voor het publiek, 21 Mei 1839. Brussel, Min. van Openbaar Onderwijs, 1939. m. afb. en portr. 8°.

GENT.

Museum der Wetenschappen. — VANDE VELDE, A. J. J. Een Vlaamsch Museum voor de wetenschap. (Lode Baekelmans ter eere. 1945. I).

2. Duitsland.

Brummel, L. De verliezen der Duitsche bibliotheken. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 10, 12).

Furstner, H. De bibliotheken in Duitsland. (Overdruk uit Levende Talen. Oct. 1947).

Kernkamp, J. H. Duitsche bibliotheekproblemen. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 3).

Klaiber, L. Die wissenschaftlichen Bibliotheken des Elsass und Lothringens. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

Leyh, G. Grundsätzliches aus der Geschichte der Bibliotheken. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

—— Die Lage der deutschen wissenschaftlichen Bibliotheken nach dem Kriege. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIV. 1947).

BERLIJN.

Bücherei der Luftkriegsakademie. — STÖSSEL, W. Fünf Jahre Bücherei der Luftkriegsakademie. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

Preussische Staatsbibliothek. — HARNACK, A. VON. Die Benutzung des Realkataloges der Staatsbibliothek Berlin. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1943).

DESSAU.

Hofbibliothek. — WAHL, P. Zur Geschichte der Hofbibliothek in Dessau. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

DUISBURG.

Universitäts Bibliothek. — GOLDMANN, K. Geschichte der Universitäts Bibliothek Duisburg. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

FRANKFORT A. M.

Institut zur Erforschung der Judenfrage. — GRAU, W. Der Aufbau der Bibliothek zur Erforschung der Judenfrage in Frankf. a. M. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1943).

Stadtbibliothek. — WAAS, A. Zur älteren Geschichte der Stadtbibliothek in Frankf. a. M. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

LEIPZIG.

Deutsche Bücherei. — EBERT, O. E. Die Deutsche Bücherei und das Antiquariat. (in: Aus Wissenschaft und Antiquariat. Lpz. 1929. 4°).

Deutsches Buchmuseum. — BOCKWITZ, H. H. Das Deutsche Buchmuseum zu Leipzig. Sinn und Zweck, Aufgabe und Ziel. m. afb. (Philobiblon. Jg. XII. 1940).

—— BOCKWITZ, H. H. Das Deutsche Buchmuseum zu Leipzig. m. bijl. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 7/8).

Stadtbibliothek. — WEINHOLD, L. Die Musikabteilung der Leipziger Stadtbibliothek, ihre Entstehung und ihre Bestände. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

Universitäts Bibliothek. — GLAUNING, O. Die Universitäts-Bibliothek Leipzig 1921–1937. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

Universitäts Bibliothek. — LAUCH, E. Vier Jahrhunderte niversitäts-Bibliothek Leipzig. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. g. LX. 1943).

IÜNCHEN.

Bayerische Staatsbibliothek. — MEHL, E. Zur Elsass-Austellung der Bayerischen Staatsbibliothek. (Zentralblatt f. Bibliohekswesen. Jg. LVIII. 1941).

—— SCHOTTENLOHER, K. Bücherliebe in der Renaissancezeit: Kurfürst Ottheinrich von der Pfalz und Herzog Albrecht V von Bayern. (Archiv f. Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 3).

De oorsprong van de „Münchener Hofbibliothek" (1559), waaruit weer de Bayerische Staatsbibliothek is ontstaan, zijn de kostbare boekverzamelingen geweest van Albrecht V van Beieren, vermeerderd met de inhoud van drie grote bibliotheken, waarop hij de hand wist te leggen: die van de geleerde JOHANN ALBRECHT WIDMANSTETTER, die van JOHANN JAKOB FUGGER (waarin de beroemde Fugger-banden), en die van HARTMANN SCHEDEL, één van Duitslands eerste humanistische boekverzamelaars.

MÜNSTER.

Universitäts-Bibliothek. — KINDERVATER, J. W. Die Universitäts-Bibliothek Münster 1933–1941. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

3. Frankrijk.

(Boinet, A.). Les destructions des bibliothèques et d'archives (en France) pendant la guerre. (La Bibliofilia. Anno XLVIII. 1946).

Oorlog, De, en de Fransche bibliotheken. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 9).

Naar aanleiding van een artikel van Jean Galloti in „Les nouvelles littéraires" van 18 Juli 1946.

Place, J. La guerre et nos bibliothèques. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

Serrurier, C. Bibliothèques de France. Description de leurs fonds et historique de leur formation. La Haye, Martinus Nijhoff, 1946. 8°.

AURILLAC.

Bibliothèque municipale. — VEIL, J. J. G. Une promenade au fonds ancien des imprimés de la Bibliothèque d'Aurillac (XVIe siècle). (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Déc. 1948).

BORDEAUX.

Bibliothèque publique. — LEPPLA, R. Die Bibliothek der Stadt Bordeaux. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

CAEN.

Bibliothèque universitaire. — DUPASQUIER, M. Historique de

la Bibliothèque universitaire de Caen. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947).

LYON.

Stadtbibliothek. — LEPPLA, R. Die Stadtbibliothek von Lyon. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1943).

PARIJS.

Bibliothèque Polonaise. — BONNEROT, J. La bibliothèque polonaise de Paris. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Oct. 1948).

STRAATSBURG.

Universitäts- u. Landesbibliothek. — HARTMANN, K. J. Die Universitäts- und Landesbibliothek Strassburg nach der Wiedervereinigung mit dem Reich. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1943).

4. Groot-Brittannië. Ierland.

Hamlyn, H. M. Eighteenth-century circulating libraries in England. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

Mc Colvin, L. R., a. **J. Revie.** British libraries. London, Longmans, Green & Co., 1946. m. afb. 8°.

Smith, R. D. H. British libraries in war-time. (Bibliotheekleven. Jg. XXX. 1945).

CAMBRIDGE.

King's College. — MUNBY, A. N. L. The gifts of Elizabethan printers to the library of King's College, Cambridge. m. afb. en facs. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1948. no. 4).

I. John a. Richard Day. — II. Richard Jugge. — Thomas Thomas.

Trinity College. — WINSTANLEY, D. A. Halliwell Phillipps and Trinity College library. With additional note by R. W. HUNT. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1948. no. 4).

LONDEN.

British Museum. — ESDAILE, A. The British Museum Library, a short history and survey. With an introduction by F. G. KENYON. 1e dr. London, G. Allen & Unwin, 1946. 2 dln. 1 bd. 8°.

Lincoln's Inn. — HURST, G. A short history of Lincoln's Inn. London, Constable, (1946). m. afb. en portr. 8°.

Hoofdst. VII handelt over „Lincoln's Inn Library", de oudste bibliotheek van Londen. (1475).

5. Italië.

Biblioteche, Le, italiane e la guerra. (La Bibliofilia. Anno XLVIII. 1946).

LUBIANA.

Biblioteche, Le, di Lubiana. [Notizie]. (La Bibliofilia. Anno XLIV. 1942).

ROME.

Regio Istituto di patalogìa del libro. — LIVORNESI, L. L'Istituto italiano di patologìa del libro. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch. 1942/43).

6. Oostenrijk. Tsjecho-Slovakije.

Fichna, M. Kriegsschäden an österreichischen Bibliotheken. (Phaidros. Jg. I. 3. 1947).

WEENEN.

Hochschule für Welthandel. — FREIBERG, S. Die Bibliothek der Hochschule für Welthandel in Wien. (Phaidros. Jg. I. 3. 1947).

Nationalbibliothek. — GREGOR, J. Entwicklung der Theatersammlung der Nationalbibliothek in Wien. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

Universitäts Bibliothek. — (GANS, J.). Bibliotheca rediviva: the University library of Vienna. Report, transl. by M. LEDERER. m. afb. (Library Journal. Vol. 73. 1948. no. 13).

Zentralbibliothek. — BICK, J. Die österreichische Zentralbibliothek in Wien. Das Projekt ihres Baues und ihrer Organisation. m. afb. (Phaidros. Jg. I. 1. Wien, 1947).

PRAAG.

Strahöwer Bibliothek. — MAINX, F. Die Bücherei des Prämonstratenser-Stiftes in Prag. m. afb. (Sankt Wiborada. Jg. VII. 1940).

7. Rusland. Polen. Finland.

Müller, H. Aus bolschewistischen Bibliotheken. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

Starke, F. J. Zur Wiedereröffnung ukrainischer Bibliotheken. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

Widnäs, M. De vetenskapliga biblioteken i Rådsunionen i detta nu. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXV. 1948).

MOSKOU.

Lenin-Bibliothek. — BISCHOFF, N. Die Lenin-Bibliothek in Moskau. m. afb. (Phaidros. Jg. I. 3. 1947).

NOWGOROD.

Erzbischöfliche Bibliothek. — WAHL, P. Die Nowgoroder Bibliothek und ihre Kostbarkeiten. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

Walde, O. Svenska emigranter i Polen och deras bibliotek. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVIII. 1941).

KRAKAU.

Staatsbibliothek. — ABB, G. Die Eröffnung der Staatsbibliothek in Krakau. m. afb. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

—— —— Ein Jahr Staatsbibliothek Krakau. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

POSEN.

Staats- u. Universitäts Bibliothek. — LATTERMANN, A. Geschichte Staats- und Universitäts Bibliothek Posen. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

—— MEYER, H. M. Drei Jahre Staats- und Universitätsbibliothek Posen. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1944).

HELSINGFORS.

Militära Centralbiblioteket. — OLSONI, E. Det finska Militära Centralbiblioteket. m. afb. (Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVII. 1940).

8. Skandinavië.
Denemarken. Noorwegen. Zweden.

Folkebiblioteker, Danske. Arbejdets Opgaver og Vilkaar. Festskrift til Biblioteksdirektør TH. DØSSING. (København), Bibliotekar-Sammenslutningen for Folkebibliotekerne, 1937. m. portr. 4°.

Möller, A. J. Danmarks Tekniske Bibliotek. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXX. 1943).

KOPENHAGEN.

Aarsbo, J. Bibliotekerne og Samfundet. Københavns Kommunebiblioteker gennem 50 Aar: 1885–1935. København, P. Haase og Søn ,1935. m. portr. en afb. 4°.

Kong. Biblioteket. — DAHL, S. Fra det Kgl. Bibliotek for hundrede aar siden. Breve vekslede mellem E. C. Werlauff og C. Mol-

ech. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXI. 1944).

—— DAHL, S. The Royal Library, Copenhagen. (Københ.), B. Luno, 1937. m. afb. 8°.

Met autogr. opdracht van VALDEMAR HANSEN.

OSLO.

Universitetsbiblioteket. — University Library, Oslo. A brief survey of its history, collections and buildings. Oslo, Grøndahl & Søn, 1947. m. afb. en plattegr. 8°.

TRONDHEIM.

Videnskabers Selskabs Bibliotek. — SKARD, S. Det Kong. Norske Videnskabers Selskabs Bibliotek i ny bygning. m. afb. (Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVII. 1940).

Holmberg, A. Sveriges vetenskapliga specialbiblioteks förening och lönefrågan. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIII. 1946).

Lundgren, H. Svenska biblioteksmäns skådepenningar. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVIII. 1941).

UPPSALA.

Universitets Biblioteket. — HÖGBERG, P. Carolina rediviva 100 år. En återblick på dess utveckling och byggnadshistoria. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXIX. 1942).

—— KLEBERG, T. Uppsala Universitetsbibliotek, Buffons Fågelverk och de Warmholtzska handskrifterna. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXV. 1948. no. 3).

10. Turkije.

ANKARA.

Hochschulbibliothek. — STUMMVOL, J. Vier Jahre als Bibliothekar im nahen Osten. m. afb. (Phaidros. Jg. I. 1. Wien, 1947).

CONSTANTINOPEL.

Wendel, C. Die erste kaiserliche Bibliothek in Konstantinopel. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

11. Zwitserland.

BASEL.

Universitäts Bibliothek. — SCHMIDT, PH. Über die Gestaltung des Schlagwortkatalogs der Universitäts-Bibliothek in Basel. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

12. Noord-Amerika. Canada.

Downs, R. B. Resources of New York City libraries. A survey of facilities for advanced study and research. Chicago, American Library Association, 1942. m. bibliogr. 8°.

Predeek, A. Gegenwartsprobleme des amerikanischen Bibliothekswesens. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).
Bespreking van W. MUNTHE's American librarianship from a european angle. Chicago, 1939. 8°.
Zie ook: Cat. V. pag. 510.

BALTIMORE.
Enoch Pratt Free Library. — HUMPHRY, J. A. Pratt reshapes its processing. (Library Journal. Vol. 73. 1948. no. 17).

NEW YORK.
Public Library. — NYPL-1946. Report of the New York Public Library for 1946. New York, N.Y. Public Library, 1947. m. afb. 8°.

—— Ein Jahresbericht der New York Public Library. (Das Antiquariat. Jg. IV. 1948. no. 7/8).

PHILADELPHIA.
Free Library. — POWELL, J. H. The Elkins library of rarities. m. portr. en afb. (Library Journal. Vol. 73. no. 19).

PROVIDENCE.
Public Library. — SHERMAN, C. E. The Updike collection of books on printing. (Print. Vol. III. no. 1. 1942).

VIRGINIA.
William a. Mary College. — JENNINGS, J. M. Notes on the original library of the College of William and Mary in Virginia 1693–1705. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLI. 3. 1947).

WASHINGTON.
Library of Congress. — Report of the librarian of Congress, for the fiscal year ended June 30, 1939, 1945, 1946. Washington, Government Printing Office, 1940–47. 3 dln. 8°.

13. Mexico.

Stark, L. M. Branded books from Mexican libraries. m. afb. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

14. Afrika. Azië. Australië.

ZUID-AFRIKA.

PRETORIA.

Staatsbibliotheek. — Verslag van die Kuratore vir die jaar geëindig 31 December 1947. Pretoria, z.n., 1948. 4°.

JAPAN.

Keeney, Ph. O. Japanese libraries are war-damaged. m. afb. (Library Journal. Vol. 73. 1948. no. 9).

—— Meet the Japanese librarians. m. afb. (Library Journal. Vol. 73. 1948. no. 10).

AUSTRALIË.

Lyravn, N. Libraries in Australia. Melbourne-London, F. W. Cheshire, 1948. m. bibliogr. 8°.

d. Personalia.

(Bibliothecarissen en Bibliotheekambtenaren).

Thornton, J. L. A mirror for librarians. Selected readings in the history of librarianship. London, Grafton & Co., 1948. m. portr. en bibliogr. 8°.

Alcuin of York. — R. de Bury. — Th. Bodley. — Th. James. — J. Kirkwood. — Th. Bray. — S. Brown. — E. Edwards. — R. Garnett. — Ch. A. Cutter. — S. S. Green. — J. S. Billings. — H. B. Wheatley. — W. H. K. Wright. — E. W. B. Nicholson. — W. Osler. — M. Dewey. — J. Y. W. Mac Alister. — J. D. Brown. — J. Minto. — S. A. Pitt. — L. S. Jast.

AARSBO. — **Dahl, S.** Jens Aarsbo†. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXI. 1944).

ANDERSON. — **Hopper, F. F.** Edwin Hatfield Anderson. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

ARENDONK, VAN. — **Kramers, J. H.** In memoriam Dr C. van Arendonk, [conservator der Oosterse handschriften in de Universiteits-Bibliotheek te Leiden]. (Bibliotheekleven. Jg. XXXII. 1947. no. 2).

BAEKELMANS. — **Lode** Baekelmans ter eere 1945. Dl. I, II. Antwerpen, De Sikkel, 1946. m. portr. en afb. 2 dln. 4°.

—— **Kossmann, F.** Lode Baekelmans gevierd. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 8).

BATTIFOL. — **Calot, F.** Louis Battifol, 1865–1946. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947).

BLUMENTHAL. — **Gassen, K.** Hermann Blumenthal zum Gedächtnis. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1944).

CAMPBELL. — **Mare, A. J. de.** Lijst der geschriften van Dr. M. F. A. G. Campbell, 1840–1890. 's-Grav., Martinus Nijhoff, 1941. m. portr. 4°.

CHOTZEN. — **Lysen, A.** In memoriam Dr. T. M. Chotzen [2e conservator aan de Bibliotheek van het Vredespaleis], 1901–1945. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 5; Jg. XXXII. 1947. no. 8. pag. 120).

DAHL. — **Collijn, I.** Svend Dahl 60 år. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIV. 1947).

DØSSING. — **Folkebiblioteker, Danske.** Arbejdets Opgaver og Vilkaar. Festskrift til Biblioteksdirektør Th. Døssing. (København) Bibliotekar-Sammenslutningen for Folkebibliotekerne, 1937. m. portr. 4°.

—— **Thomsen, C.** Thomas Døssing†. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIV. 1947).

EBBINGE WUBBEN. — **Mare, A. J. de.** Dr. Claudius Hermanus Ebbinge Wubben 1874–1945. (Bibliotheekleven. Jg. XXX. 1945).

—— **Pennink, R.** In memoriam C. H. Ebbinge Wubben. m. portr. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

EFVERGREN. — **Holmberg, A.** Carl Johan Efvergren†. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVIII. 1941).

EVERS. — **Afscheid** G. A. Evers op 1 Juni 1940. Utrecht, Bibliotheek der Rijksuniversiteit, 1940. m. foto. 8°.

Zie ook: Bibliotheekleven. Jg. XXV. 1940.

—— **Opstellen** bij zijn afscheid van de Bibliotheek der Rijksuniversiteit te Utrecht op 31 Mei 1940 aangeboden aan G. A. Evers. Utrecht, A. Oosthoek, 1940. m. portr., afb. en facs. 4°.

—— **Reynvaan, M. J.** Lijst van de geschriften van G. A. Evers 1907–1 Jan. 1940. (in: Opstellen aangeboden aan G. A. Evers. Utr. 1940).

FISCHER. — **Hartig, O.** Hans Fischer und die Staatliche Bibliothek Bamberg. m. portr. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

FISKE. — **Powell, L. C.** John Fiske — bookman. [With a checklist of first editions of writings by John Fiske]. m. facs. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 4. 1941).

FLAMENT. — **Mare, A. J. de.** Van Flament tot Holtrop. 's-Grav. (1943). m. afb. 4°.

Niet in de handel.

FREIDUS. — **Freidusiana.** A list of writings by and about A. S. Freidus. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

—— **Kohut, R.** Freidus — a personal reminiscence. m. portr. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

—— **Lydenberg, H. M.** Freidus the bookman. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

—— **Wiernik, P.** Abraham Solomon Fréidus (1867–1923). (Studies in Jewish bibliography. 1929).

FRITZSCHE. — **Rasp, H.** Robert Fritzsche zum Gedächtnis. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

GASELEE. — **Kronenberg, M. E.** In memoriam Sir Stephen Gaselee, 1882–1943. m. portr. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

GLAUNING. — **Schreiber, H.** Otto Glauning 1876–1941. m. portr. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

GÖDEL. — **Adde, G.** Vilhelm Gödel. †. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVIII. 1941).

GREVE. — **Pit, M. A.** Bibliographie van het werk van Dr. H. E. Greve, t.g.v. zijn 65sten verjaardag op 30 Dec. 1943. In opdracht van de Opleidingscommissie der C.V. Nijmegen, Centrale Drukkerij, 1944. 8°.

Met geschreven opdracht in facs. van Dr. P. C. Molhuysen.

HOLTROP. — **Mare, A. J. de.** Van Flament tot Holtrop. 's-Grav. (1943). m. afb. 4°.

Niet in de handel.

JACOBS. — **Becker, J.** Emil Jacobs†. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

JÖRGENSEN. — **Dahlberg, R.** Arne Jörgensen†, Universitetsbibliotek Helsingfors. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVIII. 1941).

KLOOS, G. J. — **Brummel, L.** In memoriam Mr. G. J. Kloos (1887–1943). (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943).

LADEWIG. — **Bollert, M.** Paul Ladewig 1858–1940. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

LAGERQUIST. — **Wieselgren, O.** Halvard Lagerquist. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVIII. 1941).

LANGE. — **Collijn, I.** H. O. Lange som bibliograf och inkunabelforskare. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXX. 1943).

—— **Dahl, S.** H. O. Lange. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXX. 1943).

LEIPPRAND. — **Leyh, G.** Ernst Leipprand zum Gedächtnis. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

LINDER. — **Sundström, E.** Ludvig Linder†. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXI. 1944).

LYSEN. — Dr. A. Lysen†. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 8).

—— **Meulen, J. ter.** In memoriam Dr. Arnoldus Lysen, 19 Juli 1894–11 Juli 1946. m. portr. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 9).

—— **Wolk, L. J. van der.** Herdenking Dr. A. Lysen. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 9).

MC COMBS. — **Sawyer, R. A.** Charles Flowers Mc Combs 1887–1947. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948).

MADSEN. — **D(ahl), S.** Victor Madsen†. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVIII. 1941).

MÖLLER. — **Olsson, B.** Bert Möller†. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXV. 1948).

MOLHUYSEN. — Dr. P. C. Molhuysen herdacht. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 8).

—— **Greve, H. E.** In memoriam Dr. P. C. Molhuysen. (Bibliotheekleven. Jg. XXX. 1945).

—— **Mare, A. J. de.** Herinneringen aan Dr. P. C. Molhuysen. Feiten en geschriften. 's-Grav., Drukkerij ,,Humanitas'', 1948. m. afb. 4°.

MOLSDORF. — **Wendel, C.** Wilhelm Molsdorf†. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

MOOSBERG. — **Lundberg, O.** N. E. Moosberg†, Universitetsbiblioteket, Uppsala. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVIII. 1941).

MUNTHE. — **Collijn, I.** Wilhelm Munthe 60 år. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXX. 1943).

NEUBAUER. — **Adler, E. N.** A bibliography of the writings of Adolf Neubauer (1832–1907). (Studies in Jewish bibliography. 1929).

NIELSEN. — **Collijn, I.** Lauritz Nielsen†. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIV. 1947).

NOHRSTRÖM. — **Dahlberg, R.** Holger Nohrström†. m. portr. (Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVII. 1940).

OVERTON. — **Hopper, F. F.** Florence Overton, [librarian at the

New York Public library], 1870–1948. (Bull. of the New York Public library. Vol. 52. 1948. no. 7).

PALUDAN. — **Topsøe-Jensen, H.** H. A. P. Paludan†. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXX. 1943).

POLLARD, A. W. — **Boas, G.** Silhouette of a librarian. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 2).

—— **Francis, F. C.** A. W. Pollard, 1859–1944. (The Library. Vol. XXV. 1944–45).

REGINBERTUS. — **Bruno, W.** Reginbert von der Reichenau. (Sankt Wiborada. Jg. VII. 1940).

ROOSES. — **Bouchery, H. F.** Enkele bladzijden uit de geschiedenis van het Museum Plantin-Moretus: het kladboek van conservator Max Rooses' briefwisseling. m. portr. en afb. (De Gulden Passer. Jg. 16/17. Dl. II. 1938–39).

—— **Delen, A. J. J.** Toespraak gehouden bij de opening van de tentoonstelling ,,Max Rooses-Herdenking'', op 15 Juli 1939 in het Stedelijk Prentenkabinet te Antwerpen. m. portr. (De Gulden Passer. Jg. 16/17. Dl. II. 1938–39).

—— **Redevoeringen** gehouden bij de ter aardebestelling van Max Rooses op 17 Juli 1914, (door) P. Fredericq, Pol de Mont en L. de Raet. (De Gulden Passer. Jg. 16/17. Dl. II. 1938–39).

—— **Toespraken** gehouden op de plechtige academische zitting ingericht ter gelegenheid van de 25e verjaring van het overlijden van Dr. Max Rooses op Zaterdag 15 Juli 1939 in het Museum Plantin-Moretus. m. portr. (De Gulden Passer. Jg. 16/17. Dl II. 1938–39).

H. F. BOUCHERY. Inleidend woord. — J. DENUCÉ. Max Rooses als conservator. — A. H. CORNETTE. Max Rooses als kunsthistoricus. — E. DE BOM. Het leven van Max Rooses.

ROSTAGNO. — **Enrico** Rostagno†, bibliotecario della Mediceo-Laurenziana. (La Bibliofilia. Anno. XLIV. 1942).

RUYS, H. J. A. — **Sevensma, T. P.** Mejuffrouw Dr. Ruys, 1911–1946, [conservatrice aan de Universiteits Bibliotheek te Leiden]. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946. no. 3).

SABBE. — **Bouchery, H. F.** Maurits Sabbe als conservator van het Museum Plantin-Moretus. m. portr. (De Gulden Passer. Jg. 16/17. Dl. I. 1938–39).

—— **Bouchery, H. F.** De tentoonstelling ,,Maurits Sabbe als conservator''. m. afb. (De Gulden Passer. Jg. 16/17. Dl. I. 1938–39).

SHEARER. — **Paltsits, V. H.** In memoriam Augustus Hunt Shearer. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXV. 2. 1941).

SCHLOSSAR. — **Schmid, Th.** Anton Schlossar†. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

SCHULZ. — **Schill, A.** Erich Schulz†. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1944).

SEVENSMA. — **Afscheid** Dr. T. P. Sevensma, [Bibliothecaris der Universiteits-Bibliotheek te Leiden]. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 1).

SMETS. — **Alphen, G. van.** Anthony Smets, bibliothecaris van drie Prinsen van Oranje, 1636–1689. m. facs. (in: Gedenkboek Kon. Bibl. 1798–1948. 's-Grav., 1948).

STEENBERGEN. — **Gebhard, A. C.** In memoriam Dr. C. A. Steenbergen (1879–1944). (Bibliotheekleven. Jg. XXIX. 1944).

—— **Herdenking** van Dr. C. A. Steenbergen, [conservator aan de Amsterdamse Universiteits-Bibliotheek]. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 2).

STOPPELAAR, DE. — **Kernkamp, J. H.** Mr. A. de Stoppelaar Fzn.†, [onder-bibliothecaris der Kon. Bibliotheek]. (Bibliotheekleven. Jg. XXX. 1945).

STRATENUS. — **Mare, A. J. de.** Van Flament tot Holtrop. 's-Grav. 1943. m. afb. 4°.
Niet in de handel.

TUDEER. — **Collijn, I.** Lauri O. Th. Tudeer 60 år. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXI. 1944).

VICAIRE. — **Anniversaire, Un.** (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).
25 jarige herdenking van de dood van Georges Vicaire, conservator van de collectie Spoelberch de Lovenjoul à Chantilly.

WESTERMANN. — **Fontaine Verwey, H. de la.** Dr. J. C. Westermann†. (Bibliotheekleven. Jg. XXXI. 1946).

WESTREENEN, VAN. — **Mare, A. J. de.** Van Flament tot Holtrop. 's-Grav. (1943). m. afb. 4°.
Niet in de handel.

WIEDER. — **Keuning, J.** In memoriam Dr. F. C. Wieder (1874–1943). m. portr. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

—— **Kramers, J. H.** Frederik Casparus Wieder. 23 Nov. 1874–7 Jan. 1943. m. bibliogr. (Handelingen en levensberichten van de Mij. der Ned. Letterkunde. 1942–43. Leiden, E. J. Brill, 1944).

—— **Sevensma, T. P.** In memoriam Dr. F. C. Wieder 1874–1943. (Bibliotheekleven. Jg. XXVIII. 1943).

WIESENER. — **Bakken, H. S.** Anthon Mohr Wiesener†. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIV. 1947).

WILMANNS. — **Paalzow, H.** August Wilmanns, Generaldirector der Kön. Bibliothek in Berlin. Ein Bild seines Lebens zum 25. Todestage. Unter Benutzung der Arbeiten von H. Krause, K. Boysen u. E. Jacobs. m. portr. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1943).

WROTH. — **Thompson, E. B.** Lawrence C. Wroth, [librarian of the John Carter Brown library]. m. portr. (Print. Vol. II. no. 3/4. 1941).

3. Catalogi of inhoud van bibliotheken en inventarissen van archieven.

a. Algemeen.

Pinto, O. I più antichi cataloghi di biblioteche. m. afb. (La Bibliofilia. Anno XLVIII. 1946).

b. Nederland.

ALKMAAR.

Bath-Bibliotheek. — Catalogue of books presented by the City of Bath to the City of Alkmaar after the liberation of our country in 1945. Alkmaar, Municipal archives, 1946. 8°.

AMSTERDAM.

British Council Library. — Additions to the library, Oct. 1947–... Amsterdam, 1947–... fol. (gestenc. lijsten).

Bührmann's Papiergroothandel. — Catalogus der bibliotheek van G. H. Bührmann's Papiergroothandel N.V. A'dam. G. H. Bührmann, 1941. — m. 1e Suppl. Febr. 1944. tez. 2 dln. 8°.

Federatie der Werkgeversorganisatiën in het boekdrukkersbedrijf. — Catalogus der bibliotheek. 2e dr. Amsterdam, z.n., 1946. 8°.

Grafische School. — Catalogus van de Grafische Bibliotheek. Amsterdam, Amsterdamse Grafische School, 1948. 8°.

Intern. Instituut voor Soc. Geschiedenis. — Bulletin. Vol. IV. no. 1. Leiden, E. J. Brill, 1940. 8°.
Hierin aanwinsten der bibliotheek.

Indisch Instituut. — Catalogus Jeugdbibliotheek-Koloniaal Instituut. (Amst. 1942). 4°. (gestenc. lijst).

Ned. Mij. t. bev. d. Geneeskunst. — Bibliotheca medica neerlandica. Catalogus van de bibliotheek der Nederlandsche Maat-

schappij tot bevordering der Geneeskunst. Suppl. II, door B. W. TH. NUYENS. Amst., Jacob van Campen, 1940. 4°.

Openb. Leeszaal. — Aanwinstenlijst van buitenlandse technische boeken. Sept. 1945–Apr. 1946; Apr. 1946–Jan. 1947. 2 afl. 8°.

Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie. — Aanwinstenlijst van de leeszaal. no. 1, Oct.-Dec. 1947; no. 2, Jan.–Mrt. 1948; no. 3, Apr.–Sept. 1948. 3 aflev. fol. (gestenc.).

Universiteits Bibliotheek. — Catalogus van de Bibliotheca Svecica en van de overige Zweedse werken, aanwezig in de Universiteitsbibliotheek van Amsterdam, bew. door B. WOLTERSON, m. voorw. van H. DE LA FONTAINE VERWEY. Amsterdam, Stadsdrukkerij, 1948. 8°.

Ver. t. bev. v.d. belangen d. Boekhandels. — Catalogus der bibliotheek. Dl. V, bew. door EMMA DRONCKERS. 's-Grav., Mart. Nijhoff, 1940. 8°.

Suppl. Cat., 1927—1940. m. register.

HORST, D. J. H. TER. Cat. der bibliotheek. 5e Dl. (Nieuwsbl. Jg. 107. 4 Sept. 1940).

KOSSMANN, F. Cat. der bibliotheek. 5e Dl. (Bibliotheekleven. Jg. XXV. Nov.–Dec. 1940).

FONTAINE VERWEY, H. DE LA. Een belangrijke catalogus. (De Uitgever. Jg. XXIII. Dec. 1940; Het Boek. Dl. XXVI. 2. 1941).

KUHNERT, E. Cat. der bibliotheek. 5e Dl. (Zentralbl. f. Bibl. Jg. LIX. 1942. Hft 11/12).

'S-GRAVENHAGE.

Algemeen Nederlandsch Verbond. — Catalogus der stamboekerij van het Algemeen Nederlandsch Verbond. 's-Gravenhage, Drukkerij „De Residentie", 1940. 8°.

Economische Voorlichtingsdienst. — Lijst van aanwinsten. Oct. 1945–Dec. 1948. 8°.

Kon. Bibliotheek. — Overzicht van de verzameling Dr. Willem Kloos [in de „Nationale Bibliotheek"], (bew. d. P. J. H. VERMEEREN en D. J. H. TER HORST). 's-Grav., Algemene Landsdrukkerij, 1941. 8°.

Mus. Meermanno-Westreenianum. — Catalogus der gedrukte werken, door A. J. DE MARE. III. Register. 's-Grav., Dep. van O.K.W., 1940. 4°.

—— Drukwerk op perkament en zijde aanwezig in het Museum Meermanno-Westreenianum, door A. J. DE MARE. 's-Grav., 1941. m. afb. en portr. 8°.

Niet in de handel.

Openb. Leeszaal. — Supplementkatalogus 1932–1936; 1937–1940. 's-Grav., Openb. Leesz. en Bibl., (1937–'41). 2 dln. lgw. 4°.

Rijksdienst voor het Nationale Plan. — Voorlopige Catalogus, aangevuld met werken uit de bibliotheek van het Nederlands Instituut voor Volkshuisvesting en Stedebouw. 's-Grav., Mei 1943. 8°. (gestenc.).

—— Aanvullingslijsten. Jan. 1943–. . . fol.

Ver. van Chr. Onderwijzers en Onderwijzeressen. — Alphabetische catalogus van de bibliotheek ten dienste van het Christelijk onderwijs. 's-Grav., Ver. van Chr. Onderw., 1933. 8°.

Vredespaleis. — De platencatalogus der bibliotheek van het Vredespaleis, door P. J. J. DIERMANSE. (Bibliotheekleven. Jg. XXVII. 1942).

GRONINGEN.

Universiteits Bibliotheek. — Catalogus der pamfletten van de bibliotheek der Rijksuniversiteit te Groningen 1542–1853 (niet voorkomende in de catalogi van Broekema, Knuttel, Petit, Van Someren, Tiele en Van der Wulp), bew. door G. VAN ALPHEN. Groningen, J. B. Wolters, 1944. m. titelpl. 4°.

HAARLEM.

Stadsbibliotheek. — Katalogus van Nederlandsche, Zuid-Nederlandsche, Zuid-Afrikaansche en in het Nederlandsch vertaalde romans, novellen en schetsen. (Haarlem, Stadsbibliotheek), 1940. 8°.

LEEUWARDEN.

Provinciale Bibliotheek van Friesland. — Catalogus der Friesche taal- en letterkunde en overige Friesche geschriften (door M. K. SCHOLTEN), m. voorw. d. G. A. WUMKES. Leeuwarden, Nd. Nederlandse Boekhandel, 1941. 8°.

—— Catalogus van de boeken en handschriften van de Jezuïetenstatie te Leeuwarden, (door M. P. VAN BIJTENEN, e.a.). Leeuwarden, H. de Groot, 1941. 8°.

—— Aanwinsten der Prov. Bibl. van Friesland. 1926–. . .

Stedelijke Bibliotheek. — Catalogus der Stedelijke Bibliotheek door R. VISSCHER. 's-Grav., Martinus Nijhoff, 1932. 8°.

LEIDEN.

Maatschij. der Ned. Letterkunde. — Verslag van den bibliothecaris over 1941, met Aanwinsten der bibliotheek. (Leid, 1942). 8°.

Universiteits Bibliotheek. — Codices manuscripti. IV. Codices Perizoniani, (descripsit K. A. DE MEYIER). Lugduni Batavorum, E. J. Brill, 1946. m. portr. 8°.

—— Codices manuscripti. V.I. Codicum in finibus Belgarum ante

annum 1550 conscriptorum qui in Bibliotheca Universitatis asservantur. Pars I. Codices 168–360 societatis cui nomen Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde, descripsit G. I. LIEFTINCK. Lugduni Batavorum, E. J. Brill, 1948. m. facs. 8°.

ROTTERDAM.

Gemeente-bibliotheek. — Catalogus van geschriften over Rotterdam, aanwezig in de bibliotheek der Gemeente. Aanvullingen 1934–1940. Rott., 1940. 8°.

—— Romans en verhalen in het Nederlandsch, oorspronkelijk en vertaald. Rott., 1941. 8°. — Romans en verhalen. (Aanvullingen 1942–1947). Rott., 1948. 8°. (lijst 218).

—— Wijsbegeerte. Rott., 1941. 8°.
(lijst 45, 119, 159, 164, 172, 174, 176, 178).

—— Binnen de landsgrens. Een keuze van boeken voor den reiziger in eigen land. Rott., 1940. kl. 8°.

Remonstr. Ger. Kerk. — Supplement op den catalogus van de bibliotheek der Remonstrantsch-Gereformeerde Gemeente te Rotterdam. Rott., M. Wyt & Zonen, 1911. 8°.
Zie: Cat. II. p. 654.

UTRECHT.

Openb. Leeszaal. — Katalogus; afd. Geschiedenis. 4e dr. (Utr.), 1946. m. reg. 8°.

—— afd. Handelswetenschappen. Verkeerswezen. 4e dr. (Utr.), 1941. m. reg. 8°.

—— afd. Kunst. 2e dr. (Utr.), 1946. m. reg. 8°.

—— afd. Romans. 8e dr. — afd. Huishoudkunde. 3e dr. (Utr.), 1940. m. reg. tez. 2 dln. 1 bd. — Keuze-katalogus en Suppl. (Utr.), 1947. 8°.

—— afd. Technische wetenschappen. 5e dr. (Utr.), 1944. m. reg. 8°.

Universiteits Bibliotheek. — Lijst van tijdschriften, aanwezig in de Universiteits Bibliotheek en in de Inst.-, en Lab.-bibliotheken te Utrecht. Utrecht, Univ. Bibl., (1943). fol. (gestenc.).

—— Utrechtsche parelen. Kostbare handschriften en zeldzame boekwerken in de Univ. Bibl. [en andere artikelen], door A. HULSHOF. m. 36 pl. Utrecht, Univ. Bibl., 1944. 8°.

—— Catalogus van de leeszaal Nieuwe Geschiedenis, m. voorw. van G. W. KERNKAMP. Utrecht, Univ. Bibl., 1942. 8°.

—— Collectie Jeanne d'Arc, schenking van H. E. KOOPMANS VAN BOEKEREN. Catalogus, bew. door M. H. HULSHOFF, m. voorw.

van P. VALKHOFF. Utrecht, Bibliotheek der Rijksuniversiteit, 1940. m. portr. 8°.

Universiteits Bibliotheek. — Werken op het gebied der antieke geographie en van verwante vakken in de Collectie-Lulofs van het Geographisch Instituut en in de Univ. Bibl., bew. door C. VAN DIJK, m. voorw. van L. VAN VUUREN. Utrecht, Univ. Bibl., 1943. 8°.

—— Brievenverzameling van Prof. Mr. Dr. B. J. L. Baron de Geer van Jutphaas. Inventaris, door P. S. BREUNING, m. voorw. van A. HULSHOF. Utrecht. Univ. Bibl., 1940. 4°.

—— Catálogo de libros españoles y publicaciones extranjeras sobre España e Hispanoamérica. (Prólogo d. C. F. A. VAN DAM). Utrecht, Bibliotheek der Rijksuniversiteit, 1948. 8°.

Bespr. door H. A. STOLK. (Bibliotheekleven. Jg. XXXIII. 1948. no. 5).

—— Catalogus van botanische boekwerken in de Univ. Bibl., in het Botanisch Lab., in het Phytopathologisch Lab. „Willie Commelin Scholten" te Baarn, zomede op enkele andere plaatsen te Utrecht, [bew. door H. W. DANNER, e.a.]. Utrecht, Univ. Bibl., 1936. 8°.

Uitgeg. met steun v. h. Miquelfonds en v. d. Philos. Fac. v. h. Utr. Studentencorps en de Utr. Biologen-Vereen.

—— Catalogus der Centrale Duitsche bibliotheek [in beheer bij de Univ. Bibl.]. Utrecht, Univ. Bibl., Juni 1930. 8°. — Met 2 suppl. Juli 1947 en Juli 1948. tez. 3 dln. 8°.

—— Catalogus van de Centrale Oud-Katholieke bibliotheek. Utrecht, Univ. Bibl., 1925. — m. 1e suppl. Utr., 1926. tez. 2 dln. 8°.

VENLO.

Gemeentebibliotheek. — Enkele notities over de incunabelen der Gemeentebibliotheek van Venlo, door P. C. BOEREN. m. afb. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

WAGENINGEN.

Landbouwhogeschool. — Bulletin-catalogus. Nieuwe Serie. no. 74. Wageningen, 1948. 8°.

Aanwinsten: Sept. 1943–Sept. 1944.

c. *Buitenland.*

2. Duitsland.

DRESDEN.

Technische Hochschule. — Neuerwerbungen der Bibliothek. I. Zeitschriften. II. Bücher, herausgeg. von E. KOCH. Dresden, Focken & Oltmans, 1937. 2 dln. 1 bd. 8°.

JENA.

Universitäts-Bibliothek. — Die Sammlung von Universi-

tätsprogrammen in der Universitäts-Bibliothek Jena, von H. MÜLLER. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LX. 1944).

LEIPZIG.

Stadtbibliothek. — Kostbare Bucheinbände der Leipziger Stadtbibliothek und ihre Katalogisierung, von J. HOFMANN. Leipzig, O. Harrassowitz, 1940. m. afb. gr. 8°.

MÜNCHEN.

Universitäts Bibliothek. — Das Bücherverzeichnis der Ingolstädter Artisten-Fakultät von 1508, von W. JOHN. m. facs. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1943).

3. Frankrijk.

LYON.

Bibliothèque de la ville. — Documents paléographiques, typographiques, iconographiques, publiés sous la direction de H. JOLY. Fasc. XIII. Lyon, Amis de la Bibliothèque de Lyon, 1944. m. 32 pl. en 1 bijl. in kleurendruk: „St. Michel". 4°.

G. DE JERFHANION S.J. Le Missel de la Sainte-Chapelle.

PARIJS.

Bibliothèque de l'Arsenal. — Les Agendas de M. Emile Fabre à la Bibliothèque de l'Arsenal, par F. Calot. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Série de guerre. no. 5–10. 1945).

4. Groot-Brittannië. Ierland.

Hands, M. S. G. The Cathedral libraries catalogue. With Appendix: Printed catalogues of books and manuscripts in Cathedral libraries: England and Wales, by M. S. SMITH. (The Library. 5th Series. Vol. II. 1947–48).

LONDEN.

British Museum. — Catalogue of the pamphlets, books, newspapers and manuscripts relating to the civil war, the commonwealth, and restoration, coll. by GEORGE THOMASON, 1640–1661. Vol. I, II. London, British Museum, 1908. 2 dln. gr. 8°.

—— Catalogue of early prints in the British Museum. German and Flemish schools. Vol. I, II, by W. H. WILLSHIRE. London, Longmans & Co., 1879. m. X pl.; 1883. m. XII pl. 2 dln. gr. 8°.

—— A descriptive catalogue of playing and other cards in the British Museum, accompanied by a concise general history of the subject and remarks on cards of divination and of a politico-historical character, by W. H. WILLSHIRE. (London, Br. Museum), 1876. m. titelpl., afb. en XXIII pl. gr. 8.°

—— Catalogue of the collection of playing cards, bequeathed

to the Trustees of the British Museum by the late Lady Charlotte Schreiber, by F. M. O'DONOGHUE. London, Longmans & Co., 1901. gr. 8°.

Oratory library. — Early English books at the London Oratory. A supplement to S.T.C. (Short-title Catalogue), by A. F. ALLISON. (The Library. 5th. Series. Vol. II. 1947. no. 2/3).

Science Library. — BAIG, S. Science Library bibliographical series. With index of subjects to nos. 1–555. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

University Library. — Catalogue of broadsides in the Univ. Libr. (Goldsmith's Library of economic literature), by (R. A. RYE). London, Univ. of London Press, 1930. fol.

5. Italië.

Indice generale degli incunaboli delle biblioteche d'Italia, a cura del Centro nazionale d'informazioni bibliografiche. Vol. I: A–B, compilato da T. M. GUARNASCHELLI e E. VALENZIANI. (Roma), La Libreria dello Stato, 1943. m. XXVII pl. 4°.

Sorbelli, A. Gli „Inventari dei manoscritti delle Biblioteche d'Italia", 1890–1941. (La Bibliofilia. Anno XLIII. 1941).

6. Oostenrijk.

WEENEN.

Akademie der bildenden Künste. — Unbekannte Handzeichnungen aus der Zeit der Nazarener, in der Wiener Akademiebibliothek, von H. ANKWICZ–KLEEHOVEN. m. afb. (Phaidros. Jg. I. 1. Wien, 1947).

Nationalbibliothek. — Katalog der Ausstellung von Neuerwerbungen aus den Jahren 1930–1935. Wien, H. Reichner Verlag, 1936. m. afb. 8°.

8. Skandinavië.
Denemarken. Zweden.

Walde, O. Strängnäsdupletter m. m. i. danska och norska bibliotek. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXI. 1944).

AARHUS.

Statsbiblioteket. — Fagkataloger I. Handel. — II Teologi. 1. Indledning. De bibelske Fag. Aarhus, 1925, 1926. 2 dln. 8°.

—— Friserne. Land og folk. Sprog og litteratur. Aarhus, 1933 m. portr. 8°.

Statsbiblioteket. — Fortegnelse over medicinske tidsskrifter i Statsbiblioteket samt i Hospitaler og Universitets-Institutter i Aarhus. Aarhus, 1940. 8°.

—— Katalog over udenlandsk skønlitteratur. I Svensk. II Fransk. Aarhus, 1942, 1945. 2 dln. 8°.
Uitgaven van de Staatsbibl. te Aarhus.

KOPENHAGEN.
Boghandler-Medhjaelper-Biblioteket. — Katalog over Boghandler-Medhjælper-Biblioteket. København, B.M.F.'s Forlag, 1944. m. ex-libris. 8°.

Kong Biblioteket. — Det Kongelige Biblioteks Haandskriftsamling, af C. S. PETERSEN. København, E. Munksgaard, 1943. 8°.

—— Nyerhvervelser af aeldre Danica i det Kgl. Bibliotek, av R. PAULLI. I, II. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXI, XXXII. 1944, 1945).

—— Christian IV 's Boggave 1605 til Københavns Universitet. I–V, av C. S. PETERSEN. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIV. 1947).

LUND.
Universitetsbiblioteket. — Ett exemplar av Paul Grijs' Psalterium Upsalense 1510 i Lunds Universitetsbibliotek, av I. COLLIJN. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXI. 1944).

LINKÖPING.
Stifts- och Landsbibliotek. — David Nehrman-Ehrenstråles bibliotek och manuskript i Linköpings Stifts- och Landsbibliotek, av N. GOBOM. m. facs. (Nordisk tiskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIII. 1946).

—— Nehrman-Ehrenstråles bibliotek på Boxholm, av N. GOBOM. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIV. 1947).

—— Det ryska avlatsbrevet i Linköpings Stiftsbibliotek, av K. KNUTSSON. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIV. 1947).

STOCKHOLM.
Kungl. Biblioteket. — Die älteste Redaktion des Sentenzenkommentar Hugos von St. Cher in einer Handschrift der Kön. Bibliothek zu Stockholm, von F. STEGMÜLLER. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXV. 1948).

Kungl. Vetenskapsakademien. — Bergianska biblioteket i

Kungl. Vetenskapsakademiens ägo, av A. Holmberg. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIII. 1946).

—— Om Bergianska biblioteket och dess uppkomst, av A. Holmberg. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXII. 1945).

—— En relik av Tycho Brahe i Vetenskapsakademiens bibliotek, av A. Friberg. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIV. 1947).

Uppsala.

Universitetsbiblioteket. — Humanistporträtt ur Magnus Gabriel de la Gardies samlingar i Uppsala Universitetsbiblioteks ägo, av A. Hahr. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXVIII. 1941).

—— Historiskt bildmaterial i Uppsala Universitetsbibliotek, av G. Ekholm. m. afb. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXX. 1943).

—— Några Sparre- Bielkeska kopieböcker och handskriften E 181 i Uppsala Universitetsbibliotek, av B. Lundberg. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXI. 1944).

—— Prof. K. V. Zetterstéen och den orientaliska handskriftsforskningen, av B. Lewin. m. portr. (Nordisk tidskrift f. bok- och biblioteksväsen. Årg. XXXIII. 1946).

12. Noord-Amerika. Canada.

Cole, T. Guide to Russian collections in American libraries. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

Stillwell, M. B. Incunabula in American libraries. A second census of 15th century books owned in the United States, Mexico and Canada. New York, The Bibliographical Society of America, 1940. 4°.

Brooklyn.

Pratt Institute free library. -- The Alcove at the Pratt Institute Free library and the books to be found there. 2d ed. Brooklyn, (Pratt Institute), 1928. m. titelvign. 8°.

Boston.

Medical Library. — A catalogue of the medieval and renaissance manuscripts and incunabula in the Boston Medical Library, comp. by J. F. Ballard. Boston, privately printed, 1944. m. facs. en afb. 4°.

Meadville.

Alleghany College. — Catalogus Bibliothecae Collegii Alleghaniensis. Meadville, Th. Atkinson & Co., 1823. 8°.

NEW HAVEN.

Yale University. — The Harvey Cushing collection of books and manuscripts, (comp. by M. BRINTON a. H. T. PERKINS). New York, Schuman's, 1943. 4°.

Historical library Publ. no. 1.

Bespr. door W. R. LE FANU. (The Library. Vol. XXVI. 1945–46. p. 206).

—— Aldis, Foley and the collection of American literature at Yale, by D. C. GALLUP. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XLII. 1. 1948).

NEW YORK.

Public Library. — Gabriel Wells bequest. I Printed books, by L. M. STARK. II Manuscripts, by R. W. HILL. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

—— The Lenox Gutenberg Bible, 1847–1947, by L. M. S. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 51. 1947).

—— The classification of Jewish literature in the N.Y. Public Library, by J. BLOCH. — The Jewish division and its classification, by A. S. FREIDUS. (Studies in Jewish bibliography. 1929).

14. Afrika.

ZUID-AFRIKA.

KAAPSTAD. (CAPE TOWN).

Suid-Afrikaanse Bibliotheek. (South-African Library). — Kwartaalblad van die Suid-Afrikaanse Bibliotheek. (Quarterly bulletin of the South African library). Vol. II. no. 1–... Kaapstad (Cape Town), Sept. 1947–... 8°.

Bevat achterin een lijst van Zd. Afrikaanse tijdschriften en boeken over Afrikana, aan de Bibliotheek toegevoegd.

PRETORIA.

Staatsbibliotheek. (State Library). — List of copyright additions for April, 1948–... (Pretoria, State Library), 1948–... fol. (gestenc.).

VII. DE BESCHERMING VAN HET BOEK. WETTEN, RECHTEN, ENZ.

1. Wetten en rechten betrekking hebbend op de boekhandel.

a. Algemeen en Buitenland.

Flemming, A. Das Recht der Pflichtexemplare. München-Berlin, C. H. Beck, 1940. 8°.

Laceulle, J. W. R. Enige opmerkingen inzake de toekomst van het wettelijk dépôt in Nederland. (in: Gedenkboek Kon. Bibl. 1798–1948. 's-Grav. ,1948).

Partridge, R. C. B. The history of the Legal Deposit of books throughout the British Empire. With a pref. by F. KENYON. London, Library Association, 1938. 8°.

Pisa, P. Origine et avenir du dépôt légal. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1946).

Stollfuss, E. Die öffentlich-rechtliche Stellung des Buchverlegers. Leipzig, Börsenverein der deutschen Buchhändler, 1940. 8°.

2. Wetten en rechten betrekking hebbend op het drukken. — Vrijheid van drukpers en censuur. Verboden boeken. Processen — Indices librorum prohibitorum.

a. Algemeen en Buitenland.

1. Algemeen.

Boas, F. Books the Nazis banned. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

Books prohibited in Eire under the censorship of Publications Acts, as on 19th Febr., 1948. Dublin, Eason & Son, 1948. 8°.

Geen officiële lijst; bestemd voor inlichting van de boekhandel.

Chafee Jr., Z. Government and mass communications. London, Cambridge Univ. Press, 1948. 2 dln. 8°.

Hale, W. G. The law of the press: text-statutes-cases. 3d ed. St. Paul (Minn.), West Publishing Co., 1948. 8°.

Hocking, W. E. Freedom of the press, a framework of principle. A report from the Commission on Freedom of the Press. Chicago, University of Chicago Press, (1947). 8°.

—— Freedom of the press in America. Inaugural address delivered on his entrance into office as guest professor at the University of Leyden on Friday 24 Oct. 1947. Leiden, Universitaire Pers, 1947. 8°.

Liste der für Jugendliche und Büchereien ungeeigneten Druckschriften, herausgeg. vom Reichsministerium für Volksaufklärung und Propaganda, Abteilung Schrifttum. 1. Ausg. Stand vom 15. Oktober 1940. Leipzig, Börsenverein der deutschen Buchhändler, 1940. 8°.

Lijst der aan den verkoop onttrokken en verboden boeken in België. Liste des ouvrages retirés de la circulation et interdits en Belgique. Brussel, (De Militaire Bevelhebber in België en Nd. Frankrijk), 1941. 8°.

„Tegen ophitsing en wanorde". „Contre l'excitation à la haine et au désordre".

Remy, F. De boekencensuur. Historisch overzicht. m. facs. en bibliogr. (De Gulden Passer. Jg. XX. 1942).

b. Nederland.

1. Algemeen.

Kronenberg, M. E. Verboden boeken en opstandige drukkers in de Hervormingstijd. Amsterdam, P. N. van Kampen & Zn., 1948. m. portr. en afb. 8°.

„Patria". Vaderlandse cultuurgeschiedenis in monografieën o. red. v. Dr. J. H. Kernkamp. Dl. XLIV.

[**Lijst** van verboden Engelse, Noord-Amerikaanse en andere Duits-vijandige schrijvers]. 's-Gravenhage, Hoofdcommissariaat van de Gemeentepolitie, 26 Febr. 1943. 8 pag. sm. fol.

3. Processen en geschillen.

Kronenberg, M. E. Petrus Elsenius te Nijmegen en de Zutphensche schoolmeester Herman Leuw voor het gerecht als drukker en verspreider van een verboden boek (1561). m. bijl. (Het Boek. Dl. XXVIII. aflev. 1. 1943).

3. Auteursrecht.

a. Algemene beschouwingen.

Aussy, Ch. Memento du droit d'auteur. (Paris), Editions Spid, (1948). 8°.

Evans, L. H. Copyright and the public interest. New York, N. Y. Public library, 1949. kl. 8°.
R. R. Bowker Memorial Lectures no. XIII.

Hirsch Ballin, E. D. Auteursrecht-in-wording. Over structuurveranderingen in het recht van den scheppenden mensch. Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink, 1947. 8°.
Openbare Les, gehouden te Utrecht in het Univ. gebouw, Domplein, op 2 Juni 1947.

—— Uitgeversrecht-in-wording. Over structuurveranderingen in het recht van een risico-drager. Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink, 1947. 8°.
Openbare Les, gehouden te Leiden in de Academie op 22 Oct. 1947.

Walras, L. Etudes d'économie sociale. Théorie de la répartition de la richesse sociale. Edition définitive par les soins de G. Leduc. Lausanne, F. Rouge & Cie; Paris, R. Pichon et R. Durand-Auzias, 1936. m. portr. en 3 pl. 8°.
p. 247: De la propriété intellectuelle.

b. Internationale congressen en overeenkomsten.

Conférence de Bruxelles 1948. — **Hirsch Ballin, E. D.** Herziening van de Conventie van Bern, 26 Juni 1948. (Nieuwsblad v. d. Boekhandel. Jg. 115. 1948. no. 38).

—— **Hirsch Ballin, E. D.** Tre problemi che si pongono per la IV revisione della Convenzione di Berna. Roma, Pubblicazioni della S.I.A.E., 1948. 8°.
Overdruk uit „Il diritto di autore". Anno XIX. 1948. no. 1/2.

c. Wetgeving en beschouwingen over wetten.

1. Algemeen.

El-Tanamli, A. M. Du droit moral de l'auteur sur son oeuvre littéraire et artistique. Etude critique des droits positifs français et égyptien comparés. Vers une réforme législative. Préface de G. Ripert. Paris, A. Pedone, 1943. 8°.

Ladas, S. P. The international protection of literary and artistic property. Vol. I, II. New York, Macmillan Co., 1938. 2dln. 8°.
Vol. I: International copyright and inter-american copyright.
Vol. II: Copyright in the U.S. of America and summary of copyright law in various countries.

Répertoire des documents officiels, publiés par la revue Le Droit d'auteur, depuis sa fondation, en 1888, jusqu'à fin 1947. Berne, Bureau de l'Union, 1948. 4°.

Union intern. pour la protection des oeuvres littéraires et artistiques.

Weiss, R. Les premières étapes d'une charte mondiale des droits intellectuels. Paris, (Recueil Sirey, 1947). 8°.

2. Nederland.

(chronologisch).

Verzameling authentieke octroyen: 13. Continuatie-octroy voor JAN VAN DE VOGEL, boekverkooper te Amsterdam, tot het drukken en uitgeven van de Lijsten der texten op de Bedendagen gepredikt te Amsterdam. 23 Oct. 1765. perk. 4 blz. fol. (m. lakzegel).

Zie ook: Cat. V. p. 550.

Wink, Th. Van privilegie tot wet 1795–1803. Assen, van Gorcum & Comp., 1942. 8°.

Overdruk van artikelen verschenen in het Nieuwsbl. v. d. Boekh. van 4, 11, 18 Dec. 1941 en 12 Febr., 5 en 19 Mrt. 1942.

Auteurswet 1912. Wet van den 23sten September 1912, S 308. . . 7e dr., door H. L. DE BEAUFORT. Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink, 1942. smal 8°. (Ned. Staatswetten, ed. Schuurman & Jordens. no. 75).

Pfeffer, H. Kort commentaar op de auteurswet 1912. Haarlem, Erven F. Bohn, 1940. 8°.

Wink, Th. Auteursrecht in Nederland. 1e–3e dr. A'dam, Vereen. t. b. v. d. bel. des boekhandels, 1943, 1946, 1948. 3 dln. 8°.

Saher, E. V. American-Netherlands copyright problems. (World trade law Journal. Vol. I. no. 3. 1946. pag. 371).

Hirsch Ballin, E. D. Over de rechtsbescherming van Amerikaanse auteurs in Nederland. (Overdruk uit het Weekblad voor privaatrecht, notaris-ambt en registratie. Jg. 79. 30 Oct., 6 Nov., 13 Nov. 1948). 8°.

Bespr. in Le Droit d'Auteur. Jg. LVII. 2. 1949. p. 24.

3. Buitenland.

Hamels, J. Code des droits intellectuels. Brevets, marques, dessins et modèles industriels, droit d'auteur, concurrence déloyale, avec préf. de MAURICE CAPART. Brux., E. Bruylant, 1943. 8°.

Hansen, F. Titelschutz. (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 80. 1943. no. 1).

Voigtländer, R. Der Verlags-Vertrag. Zum Geschäftsgebrauch der Verleger. Kreuznach-Leipzig, R. Voigtländer, 1889. 8°.

Basch, R. L'auteur et son éditeur, petit guide pratique pour l'un et pour l'autre. (Paris), F. Nathan, (1948). 8°.

1e partie: Le contrat d'édition en France.

2e partie: La protection des oeuvres françaises à l'étranger et des oeuvres étrangères en France. (avec tableaux schématiques).

Bald, R. C. Early copyright litigation and its bibliographical interest. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXVI. 2. 1942).

Copinger a. **Skone James.** Law of copyright, including international and colonial copyright, with the statutes relating thereto and forms and precedents. 8th ed., by F. E. SKONE JAMES. London, Sweet & Maxwell, 1948. 8°.

o.a. Part V: Arrangements between authors and publishers.

Dawson, Th. The law of the press. 2d ed. London, Staples Press, 1947. 8°.

Kirschbaum, L. Author's copyright in England before 1640. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XL. 1. 1946).

Macgillivray, E. J. Copyright cases 1940–43; 1943–45. London, The Publishers' Association, 1944–1946. 2 dln. 8°.

Royalty agreements. A guide for the use of publishers, prepared by the Council of the Publishers Association, 1938 and revised in 1944–1946. London, Publishers Association, 1946. 8°.

Giannini, A. Il diritto d'autore. Firenze, La Nuova Italia, (1944). 8°.

Hirsch Ballin, E. D. In tema di diritti intellettuali. (Giornale della libreria. Anno LXI. 1948. no. 19/20. p. 166).

Naar aanleiding van G. C. AULETTA. Opere dell' ingegno e invenzioni industriali.

Streuli, A. Urheberrecht in der Schweiz. Genf, Verlag Schweizerische juristische Kartothek, (1944). 8°.

Ball, H. G. The law of copyright and literary property. Albany, Banks & Co.; New York, Bender & Co., 1944. 8°.

Fox, H. G. The Canadian law of copyright. Toronto, Univ. of Toronto Press, 1944. 8°.

Hirsch Ballin, E. D. Over de rechtsbescherming van Amerikaanse auteurs in Nederland. (Overdruk uit het Weekblad voor privaatrecht, notaris-ambt en registratie. Jg. 79. 30 Oct., 6 Nov., 13 Nov. 1948). 8°.

Bespr. in Le Droit d'Auteur. Jg. LXII. 2. 1949. p. 24.

Ladas, S. P. The international protection of literary work and artistic property. Vol. II: Copyright in the U.S. of America... New York, Macmillan Co., 1938. 8°.

Nicholson, M. A manual of American copyright practice. 2d ed. London, Oxford University Press, 1946. 8°.

Saher, E. V. American-Netherlands copyright problems. (World trade law Journal. Vol. I. no. 3. 1946. pag. 371).

d. Beeldende Kunsten. Fotografie.

Hansen, F. Was bedeutet die Verlängerung der Schutzfrist für Werke der Photographie? (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 78. 1941. no. 1).

—— Wem gehören die Platten? (Archiv für Buchgewerbe u. Gebrauchsgraphik. Jg. 77. 1940. no. 5).

Longuet, D. A. De la protection des oeuvres photographiques. Rapport présenté à la 8e session du Congrès intern. des éditeurs, Budapest, juin 1913. Z.p. (1913). 8°.

e. Muziek. Toneel. Cinema. Radio.

Becker-Bender, W. Das Urheberpersönlichkeitsrecht im musikalischen Urheberrecht. Heidelberg, C. Winter, 1940. m. muz. 8°.

Becquet, G. Le droit des auteurs en matière de cinéma: législation et jurisprudence, droit belge, droit français, droit international, droit comparé. Thuillies, Editions Ramgal. Paris, Librairie générale de droit et de jurisprudence, (1947). 8°.

Douwes, J. M. A. M. Muziekauteursrecht in Nederland in de practijk. Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink, 1948. 8°.

Iklé, G. Urheberrechtliche Befugnisse an Werken der Tonkunst und technische Entwicklung, (nach schweizerischem Recht). St. Gallen, Zollikofer & Co., 1938. 8°. (Proefschr. Zürich).

Kern, Th. Die Bewirtschaftung der Urheberrechte. Mit graphischen Darstellungen in 4 Tafeln. Zürich, 1947. 4°.
Seperatabdruck des „Schweizer Film Suisse" Jg. 1947.

Leclerc, M. Le cinématographe et les intérêts des éditeurs. Rapport présenté à la 8e session du Congrès intern. des éditeurs à Budapest, juin 1913. (Budapest, 1913). 8°.

—— Les phonographes et les intérêts des éditeurs. Rapport présenté à la 8e session du Congrès intern. des éditeurs à Budapest, juin 1913. (Budapest, 1913). 8°.

Straschnov, G. Le droit d'auteur et les droits connexes en radiodiffusion. Préf. de J. Kuypers. Bruxelles, E. Bruylant, 1948. 8 .

f. Processen en geschillen.

Arrest van de arrondissementsrechtbank te Haarlem over het nadrukken van een „Missaal" door de uitgever J. H. Gottmer, wonende te Haarlem. Haarlem, 22 Juni 1948. 9 blz. fol.

Eisers in deze zaak waren:

Fa. G. Mosmans Zn., Den Bosch; Fa. E. van Wees, Breda; J. H. van Wees Jr., Utrecht.

VIII. DE COURANTEN EN PERIODIEKEN.

1. Algemeen. — Advertentiewezen.

Ester, K. d' Zeitung und Leser. Vortrag bei der Festsitzung der Gutenb. Gesellsch. in Mainz, 29 Juni 1941. Mainz, 1941. m. afb. en bibliogr. 8°.

Kleine Drucke der Gutenb. Gesellsch. no. 38.

Handbuch der Zeitungswissenschaft, herausgeg. von W. Heide, bearb. von E. H. Lehmann, u.a. Bd. I. A–Gre; Bd. II. Lief. 5–7. Gri-Komm. Leipzig, K. W. Hiersemann, 1940–43. m. afb. en portr. gr. 8°.

Door de oorlog afgebroken.

Herzberg, J. G., e.a. Late city edition. New York, H. Holt a. Comp., 1947. 8°.

Keeble, H. The typography of psychological warfare. m. afb. (Alphabet and Image: 4. 1947).

De psychologische oorlogvoering in de couranten-berichten.

Menz, G. Um die älteste Zeitschrift. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. Jg. LIX. 1942).

Peereboom, R. Het dagblad. Haarlem, Erven F. Bohn, 1948. kl. 8°.

Volksuniv. Bibliotheek. 2e Serie. no. 4.

Rosenfeld, H. (F.). Um die älteste Zeitschrift! Ein Wort zur Klärung der Begriffe und Meinungen. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

Rothenberg, I. The newspaper. A study in the workings of the daily press and its laws. London, Staples Press, 1946. 8°.

Schneider, M. De urgentie ener dagbladwetenschap in Nederland. 's-Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1948. 8°.

Openbare les bij de opening van zijn voordrachten over het dagbladwezen, in opdracht van het „Leidsch Universiteitsfonds", aan de Rijksuniversiteit te Leiden, 19 Oct. 1948.

Wo erschien die älteste gedruckte Zeitung? Fünf Gutachten, bearbeitet von W. Schöne, herausgeg. von W. Heide. Leipz., O. Harrassowitz, 1940. m. vign. 8°. (Forschungsberichte zur Geschichte des Pressewesens. Hft. I).

H. Hart. Die Problematik um das „alt Zeitung-Buch". — R. Heizler.

Unzureichend bewiesene Thesen. — K. KURTH. Julius Adolph v. Soehne-Wolfenbüttel der Drucker des Aviso von 1609? — A. RUPPEL. Druckgeschichte u. Zeitungsforschung. — W. SCHÖNE. Methoden der Inkunabelforschung der Zeitung.

Dalgin, B. Advertising production. A manual on the mechanics of newspaper printing (advertising). 2d ed. New York-London, Mc Graw-Hill Book Comp., 1946. 8°.

Fleischer, R. Saks Fifth Avenue advertising. m. afb. en portr. (Print. Vol. I. no. 1. 1940).

Hostettler, R. Die Anzeige in der Zeitung. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. (64). 1945. no. 3).

2. Nederland.

b. Geschiedenis van dag- en weekbladen.

Dahl, F. Dutch corantos 1618–1650. A bibliography, ill. with 334 facs. reproductions of corantos printed 1618–1625 and an introductory essay on 17th century stop press news. (Göthenborg, Göthenborg's Stadsbibliotek), 1946. m. facs. en titelvign. fol.

o.a. Faksimile druk van de alleroudst-bekende courant te Amst. gedrukt van 14 Juni 1618. De originelen van deze couranten berusten in de Kon. Bibl. te Stockholm.

Het werk werd gedrukt voor en geschonken aan de Kon. Bibl. te 's-Grav., in een oplaag van 357 exx.

Goedhart, H. A., e.a. De pers in Nederland, met een inleidend woord van M. BLOKZIJL. Amsterdam, Ned. Uitgeverij ,,Opbouw'', 1943. m. afb. en bijl. 8°.

Ontstaan, geschiedenis, groei en organisatie van de Pers in Nederland, met een chronologisch overzicht der sinds 15 Mei 1940 afgekomen verordeningen, enz. ten behoeve van het Nederlandsche perswezen en lijsten van de nog verschijnende dag- en nieuwsbladen en periodieken.

Zie: W. NIJHOFF. Genetisch-genealogisch. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46. p. 266).

Schneider, M. De Nederlandse krant. Van ,,Nieuwstydinghe'' tot Dagblad. 2e dr. Amsterdam, P. N. van Kampen & Zn., 1949. m. afb. 8°.

,,Patria''. Vaderlandse cultuurgeschiedenis in monografieën, o. red. v. Dr. J. H. Kernkamp. Dl. XXXII.

Vermaseren, B. A. Van nieuwsbericht tot geschiedwerk. (Het Boek. Dl. XXVIII. 1944–46).

Europische courant. — Zie: Utrechtsche Nieuwstijding.

Mercurius. — Zie: Utrechtsche Nieuwstijding.

Nieuwsblad voor den Boekhandel. — Herdenkingsnummer Nieuwsblad v. d. Boekhandel 1834–1933. Jg. 100. Amst., 29 Dec. 1933. m. portr., afb. en bijl. 4°.

Utrechtsche Nieuwstijding. — EVERS, G. A. De „Utrechtsche Nieuwstijding", „Mercurius" en „Europische courant". m. afb. (Overdruk uit Kerstnummer van de Tampon. Utr. 1940).

3. Buitenland.

Merecy, R. De Antwerpsche pers onder het Fransch regiem. (De Gulden Passer. Jg. XXI. 1943).

I. Vóór 1810.
II. De bloei van de locale pers, 1800–1810.
III. De monopolisatie van de pers, 1811–1814.
Aanhangsel. (Lijst van de Antwerpsche bladen tijdens het Fransch regiem).

—— De Antwerpsche pers onder het „Vereenigd Koninkrijk". (De Gulden Passer. Jg. XXIII. 1945).

I. De overheersching van de vreemdelingen.
II. Rust en stille werking.
III. De Antwerpsche pers in 1829 en 1830.
Aanhangsel. (Lijst van de Antwerpsche bladen tijdens het Vereenigd Koninkrijk).

Münster, H. A. Geschichte der deutschen Presse in ihren Grundzügen dargestellt. Leipzig, Bibliograph. Institut, 1941. 8°.

Meyers Kleine Handbücher. no. 26.

Muth, F. Deutschlands erste Zeitschrift. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVIII. 1941).

Schöne, W. Die deutsche Zeitung des 17. Jahrhunderts in Abbildungen. 400 Faksimiledrucke. Leipzig, O. Harrassowitz, 1940. m. afb. 8°.

Die deutsche Zeitung im ersten Jahrhundert ihres Bestehens (1609–1700). Eine Schriftenreihe. Bd. III.

Zeitung, Die deutsche, im ersten Jahrhundert ihres Bestehens (1609–1700). Eine Schriftenreihe. Tl. I–III. Leipzig, O. Harrassowitz, 1939–40. m. afb. 3 dln. 8°.

I. W. SCHÖNE. Der Aviso der Jahres 1609 in Faksimiledruck. 1939.
II. „ Die Relation des Jahres 1609 in Faksimiledruck. 1940.
III. „ Die deutsche Zeitung des 17. Jahrhunderts in Abbildungen. 400 Faksimiledrucke. 1940.

Aviso. — HUSUNG, M. J. Die älteste gedruckte Zeitung. (Sankt Wiborada. Jg. VII. 1940).

—— —— Der Zeichner und Formschneider Jakob Lucius, Erstdrucker von Helmstedt. Zugleich ein Beitrag zum Klischeewesen des ausgehenden 16. Jahrhunderts und zur Frage um den Aviso von 1609. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1940).

—— SCHÖNE, W. Der Aviso des Jahres 1609, in Faksimiledruck. Leipzig, O. Harrassowitz, 1939. m. afb. 8°.

Die deutsche Zeitung im ersten Jahrhundert ihres Bestehens (1609–1700). Eine Schriftenreihe. Bd. I.

Erfurter Zeitung. — LETSCH, M. Die Mitarbeiter der Erfurtischen gelehrten Zeitung. (Zentralblatt f. Bibliothekswesen. Jg. LVII. 1940).

Relation. — SCHÖNE, W. Die Relation des Jahres 1609, in Faksimiledruck. Leipzig, O. Harrassowitz, 1940. m. afb. 8°.

Die deutsche Zeitung im ersten Jahrhundert ihres Bestehens (1609–1700). Eine Schriftenreihe. Bd. II.

Dangon, G. Théophraste Renaudot, médecin et gazetier. m. facs., afb. en portr. (Le Courrier graphique. 6e Annee. 1947. no. 30).

Gérard, R. Baudelaire journaliste. (Le Salut Public, février 1848). m. afb. en portr. (Le Courrier graphique. 7e Année. 1948. no. 35).

Réussite, La plus belle, de la Résistance. Une révolution capitale: la rénovation de la Presse française. „De la clandestinité à la légalité." m. portr. en afb. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 27).

Vaultier, R. La presse clandestine en 1914–1918. m. afb. en portr. (Le Courrier graphique. 5e Année. 1946. no. 28).

Bulletin du Bibliophile. — GIRAUD-BADIN, L. Jacques-Joseph Techener et le Bulletin du bibliophile. m. facs. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Série de guerre. no. 5–10. 1945; Nouv. sér. 1946).

Globe, Le. — Revues et journaux français. Notices bibliographiques. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947. p. 41).

Journal politique et littéraire d'Angleterre. — FEILITZEN, O. VON. Journal politique et littéraire d'Angleterre, 1784. (The Library. 5th Series. Vol. I. 1946–47).

Pléiade, La. — Revues et journaux français. Notices bibliographiques. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947. p. 434).

Revue de Paris, La. — Revues et journaux français. Notices bibliographiques. (Bull. du bibliophile et du bibliothécaire. Nouv. sér. 1947. p. 575; 1948. p. 424).

Hudson, D. British journalists and newspapers. London, Collins, 1945. m. portr. en afb. 8°.

Morison, S. Datum und Nummer im englischen Zeitungstitel. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 1).

Righyni, S. L. Provincial newspapers in transition. m. facs. (Alphabet and Image. Jan. 1948. no. 6).

Daily Graphic. — THORPE, J. Some draughtsmen of the early „Daily Graphic". m. afb. (Alphabet and Image: 2. 1946).

Morning Chronicle. — GOVE, PH. B. Early numbers of „The Morning Chronicle" and „Owen's Weekly Chronicle". (The Library. Vol. XX. 1939–40).

Times, The, — HISTORY, THE, of The Times. Vol. I. „The thunderer" in the making, 1785–1841; Vol. III. The twentieth century test, 1884–1912. New York, Macmillan Co., 1935–1947. m. portr., facs. en afb. 2 dln. 8°.

—— HUDSON, D. Thomas Barnes of The Times. With selections from his critical essays, never before reprinted, ed. by H. CHILD. (2d ed.). Cambridge, Univ. Press, 1944. m. portr., afb. en facs. 8°.

—— LANG, P. Times roman: a revaluation. m. afb. en bijl. (Alphabet and Image: 2. 1946).

Over: „The Memorandum on a proposal to revise the typography of The Times".

Dresler, A. Über die Anfänge der römischen Zeitungspresse. I. Der Zeitungsdrucker Lodovico Grignani 1619–1650. 3. Aufl. Würzburg, K. Triltsch, 1940. m. afb. 8°.

Studien zur Geschichte der italienischen Presse, herausgeg. v. A. Dresler. Bd. V.

Gazzetta Veneta. — MARCHESINI, C. G. I due secoli di vita del più antico giornale italiano. m. afb. en portr. (Gutenberg-Jahrbuch 1941).

—— VOLKMANN, L. Der Breitkopf-Bär und die älteste italienische Zeitung. m. afb. (Gutenberg-Jahrbuch 1942/43).

Manser, H. Die Sowjetpresse. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 2).

Hahlweg, U. Flugblatt und Zeitung in den Anfängen des Zeitungswesens in Polen. Königsberg-Berlin, Ost-Europa-Verlag, 1940. 8°.

Schriften der Albertus-Universität, herausgeg. vom Ostpreussischen Hochschulkreis. Geisteswissenschaftliche Reihe. Bd. 25.

Kirchhoff-Larsen, C. Den danske Presses Historie. I. 1634–1749; II. 1749–1827. København, E. Munksgaard, 1942. m. afb., portr. en facs. 2 dln. 8°.

Brigham, C. S. History and bibliography of American newspapers, 1690–1820. Vol. I, II. Worcester, American Antiquarian Society, 1947. 2 dln. 4°.

Larson, C. Army times: Journalism in a uniform. m. afb. (Print. Vol. III. no. 1. 1942).

Amerikaanse oorlogskranten.

Mc Dermott, J. F. Louis Richard Cortambert and the first French newspapers in Saint Louis, 1809–1854. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIV. 3. 1940).

Manser, H. Die amerikanische Wochenpresse. m. afb. (Schweizer graphische Mitteilungen. Jg. 66. 1947. no. 7).

Weiss, H. B. A graphic summary of the growth of newspapers in New York and other States, 1704–1820. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 52. 1948).

Naar aanleiding van C. S. BRIGHAM. History a. bibliography of american newspapers, 1690–1820.

Williams, A. W. Stephen Crane, war correspondent. (The New Colophon. Vol. I. 1948. no. 2).

Williamson, S. T. Imprint of a publisher. The story of Frank Gannett and his independent newspapers. (New York), R. M. McBride & Comp., (1948). 8°.

New-York Gazette. — MC DONALD, G. D. Unrecorded numbers of the New-York Gazette. (Bull. of the New York Public Library. Vol. 46. 1942).

Stars and Stripes. — DORNBUSCH, C. E. Stars and Stripes. Check list of the several editions. m. facs. (Bull. of the New York Public library. Vol. 52. 1948. no. 7).

„Stars a. Stripes" was het Nieuwsblad van de Amerikaanse troepen in de 2e Wereldoorlog.

Western American. — POWELL, L. C. „The Western American", an early California newspaper. (Papers of the Bibliogr. Society of America. Vol. XXXIV. 4. 1940).

Hayasaka, J. Das Werden der Japanischen Zeitungen. Vom Flugblatt zur Weltpresse, übersetzt und ergänzt von K. F. REICHEL. Würzburg, K. Triltsch, 1943. m. afb. 8°.

Hofmann, C. De pers in Japan. (Tété. Jg. I. 1945. no. 3/4).

ALFABETISCH REGISTER

Aa, J. C. v. d. Inricht. bedr. bibl. 303
Aanwijzingen beschr. prenten 303
Aarsbo, J. Københ. Kommunebibl. 324
Aarskatalog, Dansk 145
Abb, G. Staatsbibl. Krakau 324
Abel, R. Bedeuts. Veränd. 53
— Klebstoffe 54
— Werkstoffe 54
Åberg, H., zie Bokh. matr. 11
Académie Inscript. e. Bell.-Lettr. 195
Account of calligr. a. print. 16, 31
Ackerknecht, E. Deuts. u. am. Büch. 303
Acta Lapponica 155
Adams, Ch. M. Sorne notes 18
Adams Jr., F. B. Roosevelt (F.) 247
Adams, J. Q. Author-plot 194
Adams, Sc. O. P. market 12
Adde, G. Gödel 329
Adkins, N. F. Chapter 130
— Hawthorne 226
— Poe 243
Adler, E. N. Neubauer 239, 330
Adresboek Ned. pers 163
— Sijthoff's 8
Adressbuch Berliner Buchh. 10
Adversaria, Bibliogr. 165
Advertentie-boek 284
Aeschlimann, E. Dictionn. miniat. 64
Affiches chem. de fer 274
— Zwits. 274
Afscheid Brom 318
— Evers 317, 328
— Kernkamp 318
— Rüter 318
— Sevensma 332
Afzelius, N., zie Böcker Stiernh. 272
Ailly, A. J. d', zie Dronckers, Cat. Amst.-Tent. Lit. o. Amst. 151, 301
Akademie d. bild. Künste. Weenen 339
Akram, M., Bibl. Afghanistan 157
Alberti, G., Incun. da Spira 107, 136, 144
— Morgagni 239
— Venetië 144
Albrecht, J., Entwickl. Werkstoffe 13
Album Verdeyen 258
— Ver. Boekh. (100 j.) 295
Alden, J. E., Mein 118, 204
— Micronesia 119
Alden, J. E., Press in Paradise 119
— Tissot 256
Aldis, H. G., Printed book. 2d ed. 72
Aleven, C. M. J., Gedenkbladen 297
Alibaux, H., Filigranes 61
— Les Naypiers 56
— zie Contribution VI, VII 58
— zie Creveaux 58
Aliprandi, G., Vico 258
Alker, E., Collin 269
Alleghany College-Meadville 341
Allen, A. H., Arkansas 148
— Dakota 148
Allen, Ch., zie Hoffman, Little mag. 164
Allen, E. D., Remington 244
Allen, F. L., Amer. magaz. 164
Allen, G. W., Whitman 261
Allison, A. F., Bell 208
— Early engl. b. 143
— Engl. books Oratory libr. 339
Almagià, R., Fischer 221
— Globo Sanuto 161
— Gruppo mappam. 162
— Mappamondi Martello 161
— Prez. cimelio 161
Almanach des lettres 10, 191
Alphabet a. Image 4
Alphen, G. v., Bibl. e. pamfl. 303
— Cat. pamfl. 151, 335
— Kon. Bibl. 315
— Smets 316, 332
— zie Gedenkb. K.B.; 315
zie Leendertz 181
Altamura, A., Codici Cinico 64
— Petrarca 242
Altermatt, L., Lüthy 114
Ambrosio, Biogr. miss. ord. Carm. 172
Amer. Mus., of Nat. Hist. 195
Amer. Tract Society 195
Andel, G. M. v., Econ. Voorl. dienst 315
Anderson, G., Grabhorn Press 117
Angle, P. M., Lincoln 233
Angus, N. S., Aristophanes 206
Anker, J., Müller (O.F.) 271
— System. Katalogis. 129
Ankwicz-Kleehoven, H., Unbek. Handzeichn. 182, 339
Anniversaire Vicaire 332
Annuaire Cercle belge 10
Ansbacher, L. J., Textb. design 44

Anselmo, A. J., Bibliogr. Portugal 146
Anthologie livre ill. 167
Antiquariaat, Ned. 4
Antiquariat, Das 4
Antoniazz, D., zie Welt, Die 113
Antonissen, R., Gorter 224
— Roland Holst (H.) 246
Apcher, L., A propos du Saint 56
— zie Contribution VII 58
Apers, R. F., Vander Haeghen 138
Arbeiten Alltag 274
Arbeiter, B., Flora Danica 221
— Hagedorns Schutzumschl. 45
— In natürl. Farben 45
— Kinderbuch 45
— Mar. Scheel 45, 249
— Wiedergeburt 162
— Zacharias 262
Arbeitsmethoden 31
Archer, J., Gress 269
Archives Ceylon 311
Archivo Alcalá d. Hen. 311
Arents, A., Boekendieven 265
— Van Maerlant 235
Arents, G., Arents 268
Arents, P., Marnix 236
— Rubens 247
— Vondel 259
Arienti, V., zie Briefbogen 274
Arland, M., Galanis 222
Armanni, M., Martini 270
Armao, E., Bibliogr. Rodia 154
— Coronelli 215
— zie Biblioteca 143
Arms, G., zie Gibson a. Arms 228
Arndt, W., Bibliogr. spongiol. 199
Arrest nadruk v.e. missaal 349
Arrigoni, P., zie Boffito 177
Arskatalog, Norsk 145
— Svensk 146
Artelt, W., Mentzel 237
Artillerie-inrichtingen 313
Ashburner, E. H., Mod. publ. libr. 308
Asmann, H., e. **H. Moerkerk**, Senefelder 292
Asselt, G. F. v., Fabrieksbibl. 308
— Ned. streekboek. 308
— Streekb. „Ned. Betuwe" 308
Aubry, G. J., Daragnès 216
— Le Campion 232
— Villiers 259
Audin, A., Naiss. alph. 62
— zie Audin, (Mar.), Somme 72
Audin, Marius. Age héroique 72
— Centre papetier 56
— Epopée du papier 56
— Glossaire typ. 31
— Papier velin 56
— Somme typogr. 72
Audin, Maur., Découverte 71
— zie Audin, (Mar.), Somme 72
Augustin, E., zie Orlowski 122
Auletta, G. C., zie Hirsch-Ballin, In tema 347
Aus, C. Wagners liter. Tätigk. 260
Aus, Wissensch. u. Antiq. 91, 130
Aussy, Ch., Memento 345
Autenboer, E. v., Sterlincx 254
Auteurswet 1912. 7e dr. 346
Avanzi, G., Bibliogr. ital. 143
Avellino, F. I. D., Latin-amer. list 157
Aviso 352
Axters, S., De „Petia" 64
— Spiritual. Pays-Bas 131, 188
— Vervoort 258

B., L. G., Rousseau 247
Baarle, W. H. v., e. **F. E. Hollander**, Reclame 159, 281
Bach, C. H., Petit guide 303
Bachaus, A., zie Rushmore 70
Bachmair, H. F. S., Das ill. Buch 45
— Satzspiegel 45
Bachmann, F., zie Hoff, Afbeeld. 162
Baekelmans ter eere, 327
Baekelmans, L., Buysse 211
— Huet 228
— zie Delen, Oude k. 120
Baer, E., zie Baer, L., e. E. Baer 253
Baer, L., u. **E. Baer**., Sondheim 253
Baers, J., zie Lectuur rep. 189
Baginsky, P. H., Germ. works Amer. 140, 155
Baig, S., Science library 133, 339
— zie Sanchez a. Baig 166, 199
Bail, H. V., Lowell 235
Bailey, G. T., zie Place Univ. Pr. 283
Bain, D. C., Some notes 136
— Summa de Ex. 255
Bain, J. S., Booksell. looks back 101
Bakken, H. S., Wiesener 333
Bald, R. C., Early copyright 99, 347
— Foul papers 194
— zie White, Housman 228
Ball, H. G., Law o. Copyr. 347
Ballard, J. F. Cat. med. mss. 136, 168, 172, 341
Ballintijn, G., Rumphius 248
Ballmer, W., Ital. Rekl. typ. 274
Bank, A., Starting calligr. 16
Barbe, F., Essai bibl. Bayonne 153
Barends, J., Reinigen zetmasch. 31
Barge, H., Gesch. d. Buchdr. 72
— Sauer 118
— Unger 119
Barnes, R. M., a. **N. A. Englert.**, Bibliogr. industr. eng. 198
Barth, E., Novalis 240
Bartlett, E. R., Wallpaper 38
Bartmuss, A., Ausbildung 292
— Erprobtes u. Neues 13
Bary, H. de, Notenschrift 72
Basch, R., Auteur e. éditeur 347
Bates, A. C., Connect. laws 115
Bates, R. M., Aniline pr. 38
Bateson, F. W., Cambr. bibliogr. 191
Batey, Ch., Johnson 117
Bath-bibliotheek. Alkm. 333
Battelli, G., Damiano 216
— Sa' de Miranda 248

Batten, F., e. **A. A. M. Stols.** Perron 242
Battle of the books 281
Battle, G. A., Beaum. a. Fletcher 208
— Milton 238
Bauer, K. F., Aventur u. Kunst 21, 72
— Bildnis Sequoyas 62
— Missverst. Druckerz. 75
— Röm. Ligaturen 62
— 24 Jahre 72
— Zur Geschichte 45
Bauhuis, W., Aufbau 303
Baur, F., Gezelle 223
— Overdiep 240
— Vilt 259
— De Vooys 260
Baus, W., u. **R. Hostettler.** Schreiber u. Setzer 31, 62
Bausinger, E., Typogr. puntenst. 31
Bay, H., Hist. a. techn. 72
— Map making 31
— zie Bowker lectures 281
Beaufort, H. L. de, zie Auteursw. 1912 346
Becher Samml., zie Debes, Kostb. 125, 268
Becherini, B., Castiglione 212
— Due canzoni 177
Bechtel, L. S., Books in search 131
— zie Bowker lectures 281
Bechtel, E. de T., Ill. books 120
Beck, E., Beck als Holzschn. Künstl. 208
Beck, M., Gedanke, Schrift u. Buch 56
Becker, B., Coornhert 215
Becker, F., zie Thieme u. Becker 202
Becker, H., Gemeinsch. lehrw. 292
Becker, J., Jacobs 329
Becker, W., Buchdrucker Streit 92
Becker-Bender, W., Urh. pers. recht 348
Beckey, K., Van Hoochstraten 204
Becquet, G., Droit de cinéma 348
Bedeutung u. Aussichten 13
Bedrijf, Grafisch 4
Beer, E. S. de, Schott. 250
Begg, J., Book prod. 114
Béguin, A., zie Welt, Die 113
Behrens, C. G. L., Bokförl. märken 76
— Sikker Hansen 252
— Svensk bokk. 45, 110
Beilenson, P., Goudy 22, 117
Beispiele schweiz. Druckk. 112
Beiträge J. F. Unger 24, 95
Bekk, J., Drukt. d. kleurenfoto's 38
— e.a. Het papier 18
— Problemen 13
— Stand kleurenfotogr. 38
Belinfante, H. J., zie Levisson, Door duiz. w. 291
Belke, I., Troxler 257
Bell Jr., W. J., Anburey 206
Benier, W. H., Loden worging 45
— Waarde experim. 292
Benisovich, M. N., Lorimier 235
Benjamin, M. A., Autographs 263
Bennett, H. S., Prod. a. dissem. 64
Bennett, P. A., Goodl. checks 274
— Mc Pharlin 235
— Ruzicka 248
— zie Howe, Lond. comp. 100
Bennett, W., Pract. guide 132
Benzing, J., Schlossdr. Mansfeld 90
Berendsohn, W. A., Human. Front 190
Berg, M. E. v. d., Organon 317
Berger, J. A., Gids soc. verzek. 184
Berghe, V. v. d., Vlaamse bibl. 312
Bergmans, P., Mus. drame scol. 194
Bergsträsser, G., Aschaffenb. Kodex 64
Berkhout, P. E., Person. O.L.B. 308
Berlstein, A., zie Heifetz a. Berlstein 154, 155
Bernard, G. de, zie Fumagalli, Vocab. 130
Bernardin, N. M., Tristan L' Herm. 257
Bernet Kempers, A. J., zie Linsch. Ver. XLV 7
Bernet Kempers, K. Ph., zie Gravesande 47, 85, 266
Bernhardt, H., Bernhardt ü. sich selbst 208
Berryer, A. M., zie Bouchery, Lipsius 234
Bertault, Ph., H. de Balzac 207
Berthelé, J., Prétendu Moulin 56
Bertieri, R., Un disegnatore 62, 104
Berufsbild Buchdr. 292
— Schriftsetz. 292
Beschrijvinghe Rotterdam 80
Besson, M., L'église et l'impr. 112
Bethe, E., Antike Buchill. 120
Bevan, R. A., Gilman 223
Bevilacqua, M., Tipografi 72, 135
Beyer, F., Gedanken 70, 71
Bianchi, D., Petrarca 242
Bibas, H., G. de Balzac 207
Biblio 1939–47 142
Bibliografie Amsterdam 151
— Halfjaarl., soc. werken 184
— Jaarbeurs 168
— Nederl. 1
— Streuvels 254
Bibliographia biotheoretica 168, 170, 197
Bibliographie Bouddhique 172
— Cartogr. 162
— Congo belge 157
— Dekker (M.) 216
— van Duinkerken 218
— falsch dat. Dr. 160
— Helman 226
— van Iependaal 229
— Last 232
— Musikschr. 177
— Oesterr. 144

Bibliographie philos. Lit. 200
— reclame 159
— Slauerhoff 252
— Voeten 259
— van der Woude 262
Bibliography Afric. bibliogr. 134, 157
— industr. relations 184
— Intern. Court. of Just. 183
— Neth. Inst. art hist. 174
— Norwegian 145
— soil science 175
Biblion 4
Bibliopegus. Geschied. boekb. 124
Biblioteca bibliogrital. 143
— P. Hirsch 269
— Vaticana 195
Biblioteche ital. e la guerra 323
— di Lubiana 323
Bibliotek Valamo, zie Widnäs 312
— Vidensk. Selsk. Trondh. 325
Biblioteket, Kong. Kopenh. 324, 340
— Kungl. Stockh. 340
Bibliotheca Belgica 138
— neerlandica 188
— scholae Bred. 314
Bibliotheek Kartuizers, zie Verschueren 312
— Kon. Brussel 319
— Kon. 's-Grav. 315, 316, 334
— Prov., Friesl. Leeuw 316, 335
— Prov., Zeel. Middelb. 316
— Redemptoristen 312
— Rud. Steiner 314
— St. Rikiers, zie Dekkers 311
— Stedelijke-Leeuw 335
— Suid-Afr. Kaapst. 342
Bibliotheekleven 1908–40 165
Bibliothek, Erzbisch. Nowgorod 324
— Fulda
— St. Andreaskirche, zie Herbst 311
Bibliotheken o.d. oorlog 313
— Österreich. 11
— Reizende 308
— Sted., Antw. 318
Bibliothèque de l'Arsenal. Par. 338
— de l'honnête homme 133
— munic. Aurillac 321
— polonaise. Paris 322
— publ. Bordeaux 321
— univ. Caen 321
— de la ville. Lyon 338
Bick, J., Hauptmann 226
— Zentralbibl. Weenen 323
Bie, J. P. de, Biogr. woordenb. 170
Biebuyck, J., L'imprimeur 72
Bierens de Haan, J. C. J., Cort 182, 215
Bierens de Haan, J. D., zie Eeuwen, Vijf
Biermann, E., Spritzapparate 25
Bill, M., Ital. Briefb. 274
Billstam, R., zie Bokh. matr. 11
Bilt, T. M. v. d., Lipsius 234
Birrell & Garnett, zie Pollard (G.) 20, 161
Birss, J. H., Melville 237
Bischoff, N., Lenin Bibl. 324
Björkbom, C., Specialisering 303
Black, G. F., Hebrew in Scotl. 187
— Surnames Scotl. 153
— zie Diction. surnames 1
Blades, W., zie Sadleir, Add. 264
Blättler, W., Papier 18
Blakiston, J. M. G., Warton 260
Blanchet, A., zie Acad. Inscript. 195
Blanck, J., Fish 221
— Problems 129
— Salmagundi 249
Blankenstein, A. H. G., Aff. Van Zeyst 274
— Amerika 286
— Betere typ. 31
— Doord. zetten 31
— Graph. Ind. Holl. 290
— Hand-Buchb. 290
— Leerl. opleid. 292
— Metr. maatsyst. 31
— Model-bedrijf 86
— Nat. Zeit. 114
— Symmetrie 45
— Typ. in Holl. 45
— Zetkunst 31
— zie Groenendaal. Druklett. 73
Blankenstein, A. H. G., zie Leerstof 33
Blankenstein, B., Drukken carboninkt 31
— Werkman 86
Blankenstein, J. C., Behand. kleefst. 54
— Bezoek W. B. 84
— Boekgebreken 54
— Envel. fabric. 18
— Guidée 128
— Her-inbinden 54
— Handvergulden 54
— Leighton-Straker 128
— Losbl. syst. 54
— Luxe cartonnage 18
— Mach. overlijmen 54
— Mech. bindmeth. 54
— Op o. tegen d. bod. 54
— Persvergulden 54
— Schumacher 128
— Sneevergulden 54
— Snelle persen 54
— Sterker mechan. 54
— Storingen 54
Blanquez, A., Incun. Barcel. 136
Blasco, S. D., Gabes in Spanien 110
Blaser, F., Briefmarken 72
— Schiller 250
Blau, L., Massora 237
Blees Kz., G. J., Brusse 211
— Gunning 225
— Kanobouw 186
— zie Gegevens 134
— zie Ned. boekv. bond 296
Blenheim libr., zie Munby, Sunderl. 273
Bloch, J., Class. Jew. liter. 129, 342
— Hebr. pr. 15th–20th cent. 72
— Hebr. pr. in Naples 72, 105

Bloch, J., zie Die Welt 112, 113
Blokzijl, M., zie Goedhart, Pers 351
Blom, E., Everyman's diction 201
Blum, A., Invention impr. 71
— Invention papier 57
— Route du papier 57
— zie Audin, Centre pap. 56
— zie Contribution IX 58
Blijstra, R., zie Bull., Critisch 2
Boas, F., Books Nazis bann. 343
Boas, G., Pollard (A.W.) 331
Boas, M., Cato 213
Bobbio, A., Petrarca 242
Bobbitt, M. R., Bibliogr. etiq. 200
Bobst, J., Elektrizität 286
Bock, R. de, Handel in pennen 88
Bockwitz, H. H., Älteste Bildnis 57
— Ast als Schildtr. 76
— Bodoni 105
— Böse Sieben 185
— Chin. Papierm. Werkst. 57
— Deutsche Buchdr. 88
— Deutsche Buchmus 320
— Deutsche Papiergesch. 57
— Drach 76, 91
— Ed. Bipontinae 219
— Elsass i. Buch 96
— Fernöstl. Papierm. 57
— Feyerabend 76, 91
— Gutenb. bibel 92, 141
— Gutenb. Ehrung 92
— Halb. Jahrh. 45, 88
— Handschr. u. Druckschr. 62
— Initialornamentik 45
— Inkunabeldruck 90
— Joh. v. Köln 76, 106
— Kachelofen 76, 93
— Koelhoff 76, 93
— Lehrl. u. Gesellenw. 292
— Leipz. Frühdr. 90
— Lumpensammel 57
— Luschner 76, 111
— Manutius 76, 105
— Neudr. Ernesti 160
— Neue Ergebnisse 57
— Das Papier 57
— Papiermacher 57
— Papyrus a. Sizilien 57
— Probleme 70
— Ratdolt 76, 94, 106
— Riederer 76, 94
— Riessinger 76, 106
— Rolle des Papiers 18
— Schweitpold Fiol 108
— Scinzenzeler 76, 107
— Silber 76, 107
— Spielkarten 185
— Spielmann 57
— Thanner 95
— Über Handschr. 45
— Überblick 73
— Vom Arbeitsfeld 135
— Wagner (C.) 260
— Warum 45
— Wechel(in) 77
— Zainer 76, 95
Bockwitz, H. H., Zeugdruck 38
— Zittauer Druche 91, 142
— Zwei Einbl. Kal. 182
— zie Hoyer, Einf. Papierk. 19, 59
— zie Veröffentl. 181
Bodmer, M., Biblioth. Weltlit. 133
Bodoni, G., Voorrede Manuale 31
Böcker Stiernhielms 272
Böhm, B., Eug. v. Savoye 219
Boek, Het. Registers 165
Boek in België, Het 3
Boek, It Fryske 188
Boek, Het goede Duitse 190
Boek en Leven 4
Boek, Het Nederlandse 298
Boek van Nu 2
Boek, Ons eie 3
Boek in Vlaanderen 298
Boeken, Nieuwe Duitse 190
Boekenweek 298
Boekenwereld 298
Boekje over maken v. boeken 13, 37
Boekmerken Ned. uitg. 77
Boekverkopers Bond, Ned. 296
Boekzaal, De 165
Boeren, P. C., Incun. Venlo 136, 337
Boffito, G., Bibl. aeronaut. 177
— Galilei 222
— Marinoni 236
— Petrarca 242
— zie Fumagalli, Vocab. 130
Bogaart, A. F., Electric. e licht 290
Bogeng, G. A. E., Alte u. neue Formen 45
— Anmerkungen 45
— Brauchen wir Buchk. 46
— Buchb. u. Buchdr. 286
— Buchf. Fragen 46
— Faks.-Edition 13
— Handarb. 13
— Hist. Typen 73
Bogfortegnelse, Dansk 145
Boghandler Medhj. Bibl. Kopenh. 340
Bogkatalog 1940–44 298
Bogormen 4
Bohatta, H., Bakala 127
— u. **W. Funke**, Intern. Bibliogr. 134
Bomh, G., Eigensch. Druckf. 30
— Ersatzstoffe 30
— Lichtbeständigkeit 30
— Trockenprozess 30
— Verdrucken d. Farbe 30
Boinet, A., Destructions 321
Bois, J. H. de, zie Bijdr. de Roos 23, 246
Boissais, M., e. **J. Deleplanque**. Livre à grav. 167
Bokfortegnelse, Norsk 145
Bokhandelsmatrikel, Svensk 11
Bokhandlaren 4
Bokkatalog, Svensk 146
Bokvandringar 263
Bolitho, H., Batsford cent. 102
Bollert, M., Ladewig 329

Bolt, J., Druckl. Rotat. masch. 38
— Druckl. Serienkleinb. 38
— Originalgetr. Reprod. 38
Bolton, Th., Amer. book illustr. 201
Bom, J., Boekh. Ned. Ind. 284
Bom, E. de, Van Suchtelen 254
— Vander Vijgh 258
— zie Toespr. Rooses 331
Bom, F. L. v. d., Boek e. band 124
— Boekbinden 54, 296
— zie Eeuwen, Vijf 56
Bomans, G., Perrault 242
Bonaventura, A., Poliziano 243
Bond, R. P., zie Weed a. Bond 164
Bond, W. H., Casting-off copy 100
— Herbert 226
— Holland 227
— Imposition 99
Bongertman, uitleenbur. 318
Bonnerot, J., Bibl. polon. de Paris 322
— Collections 95
— Sainte-Beuve 248
— Sous-main diction. 263
Bonnet, J. W., Wetensw. monotype 25
Book auct. records 279
Bookbinding in America 124
— a. bookprod. 4
— mag., zie Bookb. a. bookpr. 4
— Index, Cumul. 148
Book news, British 133
— prices current, Amer. 279
— prices current, British 279
Books prohib. in Eire 343
— Swiss 147
— of Switzerl. 147
— Technical 198
— U.S. 1939–43 133, 144
Borms, J., Errata 123
— Houtsneden 128
— Leeu 200
— zie Getiden 80, 220
Bornkamp, A., zie Roland Holst (A.) 245
Borski, L. M., Print. Poland 145
— Short history 108
Borst, P., Hoe verkoop ik 290
Borstell, F., Hauptverzeichn. 299
— zie Rodenberg, Nicol. Buchh. 94
Boselli, A., Libri membran 181
Bosman, H. J., Waarde O.L.B. 308
Bosshardt, W., Prospekt 274
Botey, F. E., zie Cervantes 213
— zie Exlibr. Cerv. 275
Boucher, L. J. C., Schat d. boecken 298
Bouchereaux, S. M., Corrozet 215
Bouchery, H. F., Aanteekeningen 87
— Hemelarius 226
— Laboris 87
— Lat. letterk. 188
— Lipsius 234
— Mus. Plant. Mor. 318
— Plantiniana 87
— Rooses 331
— Rubens 247
Bouchery, H. F., Sabbe 331
— Vives 259
— zie Gaspar e. Lyna 65, 271
— zie Toespr. Rooses 331
— zie Vocht, Clenardus 214
— e. F. Vanden Wijngaert. Rubens 87, 247
Bouman, C. A., zie Coebergh 298
Bourde d. l. Rogerie, H., Papeteries 57
— zie Contribution VIII 58
Bowers, F. T., Certain bas. probl. 129
— Criteria 129
— Kirkman 103
— Notes on type 100
— Shakespeare 251
Bowker lectures 281
— lectures XIII, zie Evans 345
Boyce, G. K., Mercator 237
— Ptolemaeus 243
Bracale, C., e. C. Urban, Guida 154, 166, 184
Bradford, S. C., Documentation 129
Bradley, J. W., Ill. manuscr. 64
Brakell Buys, W. R. v. Bierens d. Haan 209
Branca, V., Boccaccio 209
Brandsma, K., Over nierafw. 169
Brandt, J. A., Univ. of every man 281
— zie Bowker lectures 281
— zie Place Univ. Pr. 283
Brassinne, J., Plac. tongrois 140
Braun, F. X., zie Brown a. Braun 171, 217
Breaden, R. P., Colophon 135
— First book Greek 136
Brechler, O., Bruckner 211
Brecht, W., Neuere Fortschritte 18
Brentano, L., Amer. Verlegerer. 116
Breuning, P. S., zie Brievenv. Geer v. J. 337
Brevier Beatr. v. Assendelft 69
Breyan, J., Monot.-gietv. 25
Breyer, A., Bleischneiden 38
— Stereotypie 24
— u. W. Daugaard. Dreifarbenstereos 25
Brief, Schopenhauers 91
Briefbogen, Ital. 274
Brievenverz. De Geer v. Jutph. 337
Brigham, C. S., Amer. newsp. 164, 354
— zie Weiss, Graph. summ. 355
Bring, S. E., o. B. Zachrisson, zie Collijn, Svensk bok. 110
Bringer, R., Origines cartonn. 57
Bringolf, Th., Ramuz 244
Brinkman's catalogus 139
— cum. cat. 139
Brinton, E. S., Books by the Rogerenes 173
Brinton, M., a. H. T. Perkins. Harv. Cush. coll. 169, 269, 342
Brittain, R. E., Smart 252, 253
Brockhaus, S., Hedin u. Brockhaus 91

Broeckx, J. L., Verlucht. Civitas Dei 65
Brom, Jr. A., Rest. e. zapon. 303
— Zakbijbel 170
Bromberg, P., Decorative arts 85, 266
— van Royen 85, 266
Brooks, J. E., Arents 268
Brouwer, J. H., Starter 254
Brown, H. G., Philad. contrib. 116
Brown, K., Typogr. widow 31
— a. **M. C. Weaks.** Robinson 245
Brown, R. B., a. **F. X. Braun**, Doll. 217
— Tunebook 171
Bruckner, A., Schweiz. Stempelschn. 19, 112
Brugger, A., zie Handb. f. Pap. 14
Brugmans, H., zie Persoonlijkheden 202
Bruhn, W., Kortemeier 230
Bruller, J., zie Vercors 98
Brummel, L., Bescherm. luchtgev. 304
— Bibl. in Ned. Ind. 304
— Centr. cat. period. 303
— Centr. cat. e. spec. bibl. 303
— Com. int. d. biblioth. 304
— Hulp Engel. 313
— Invent. tijdschr. 304
— Kloos 329
— Prakt. leenverk. 304
— Tien jaren 315
— Verliezen Duitse bibl. 319
— Wederopbouw 313
— W. N. en K. B. 84
— zie Gedenkb. K.B. 315
— e. **H. E. Greve**, Hulp Amer. 313
Brun, R., Livre franç. 95
Brunhouse, R. L., Ramsay 244
Bruning, H., Goede boek 285
Bruno, G., zie Livre d'enfance 179
Bruno, W., Reginbertus 331
Bruyne, E. de, zie Winkler Prins 1
Bryant, J., zie Munby, Sunderl. 273
Bryk, F., Linnaeus 234
Buch, Schweiz. 147
— zie Buchh., Schweiz. 4
Buch u. Schrift 2
— Das tschechische schöne 108
Buchdruck, Deutscher 88, 136
Bucher, H., Holz als Rohstoff 18
Buchhandel, Schweiz. 4
Buchmuseum, Deutsches 320
Buchstadt Leipzig 92
Buckland-Wright, J., Lacourière 231
Bücher, Deutsche, 1939–45 141
Bücherei, Deutsche 320
— Luftkriegsakad. 320
Bücherkatalog, Schweizer 147
Büchermarkt, Schweizer 2
Bücherverzeichn., Deutsches 141
Bühler, C. F., Aldus 202
— Ars Poetica 136
— Binding 102
— Blanch. a. Eglant. 102
— Borde 210
— Caxt. problems 102
Bühler, C. F., Caxt. studies 102
— Chaucer 102
— Churl a. bird 102, 136
— Dictes a. Sayings 102, 136
— Doctr. o. Sapience 217
— 15th cent. manuscr. 65
— Hist. o. Jason 102
— Horatius 228
— Manutius 105
— Margins 46
— Note on Zedler 71
— Some docum. 105
— Torresana 107
— Waldegrave 104
Bührmann's Papiergr. 333
Buenk, W., Bronsdrukinkt 31
— Dubbeltooninkt 31
Buisman J. Fz., M., Roverroman 188
Bulletin, Bibliogr. der Schweiz 2
— du bibliophile 353
— Critisch 2
— droit d'aut., zie Copyr. Bull. 5
— Intern. 5
Bureau, Centr., statistiek, 's-Grav. 315
Burger, D., Invloed photogr. 46
Burlingame, R., Of making 118
— Scribner 118
Burnham, M., zie Book-Index 148
Burton, J. H., Book-hunter 263
Burton, V. L., zie Colby 281
Bury, R. de, Love of books 263
Buschbeck, E., Hauptmann 226
Bushnell, G. H., Patr. Bower 102
Busken, P. v. d., Rot. bordschaar 26, 54
Bijdragen 65e verj. de Roos 23, 246
Bijll, H. v. d., Jubil. Oosterbaan 314
Bijtenen, M. P. v., Cat. Jez. statie 335
Byvanck, A. W., Middelee. boekill. 65
— Nieuwe aanw. 65
— zie Brevier Beatr. 69
— zie Gedenkb. K.B. 315

Cabeen, D. C., Montesquieu 238
Caflisch, M., Garamond Schr. 20, 95, 98
Caillois, R., Babel 131
Cain, J., zie Tent. Cent ans 301
Calcar, J. S. v., Vesalius 258
Calder-Marshall, A., Book front 281
— zie Writers 132, 192
Calemard, J., La Boëtie 231
Calgari, G., zie Welt, Die 113
Calhoun, Ph., a. **H. J. Heaney.** Dickens 217
Callenbach, J. R., J. I. Brown 211
Calot, F., Agendas de Fabre. Paris 338
— Battifol 327
— Nodier 240
— Poulet-Malassis 99
Campana, A., Feliciano 220
Campbell, M. F. A. G., Leeu 204
Canby, H. S., zie History, Liter. 193

Cannon, C. L., Am. book coll. 265
Capart, J., Que lire 133
Capart, M., zie Hamels, Code 346
Capialbi, V., Tipogr. Calabresi 105
Cappe, J., Contes bleus 179
Caraci, G., Cartogr. portogh. 162
Carmiggelt, S., Guys 225
— Roede 245
Carnell, E. J., Libr. admin. 304
Caron, P., e. H. Stein, Rép. bibliogr. 152
Carpi, A., Zetti 262
Carrousel f. biblioph. 263
Carson, F. T., a. C. G. Weber, Performance 54
Carter, H., Enschedé & Zn. 82
— Station. Office 104
Carter, J., Browne 211
— Reflections 131, 263
— Taste a. techn. 263
— Tennyson 255
— zie Aldis, Print. b. 72
— zie White., Housman 228
— a. J. Sparrow, Housman 228
Carteret, L., Trésor 142, 263
Cartwright, Th., zie Johnson, Heidelb. 90
Castagnetta, G., zie Colby 281
Catalog Bibl. Joh. Müller 169, 270
Catálogo general 146
Catálogo libros españ. 146, 155
Catalogue Ante-Figuier 132
— Canadian 156
— coll. Thomason 153
— copyr. entries 147
— Engl. 143
— exh. found. Portugal 147
— exh. Jew. life 173
— exh. Shaw 251
— 50 books 133
— général 142
— Parsons coll. 271
— Roy. Ac. of Sciences 186, 198
— Thomason 273
Catalogus acad. geschr. 158
— Bibl. Svecica 146
— botan. boekw. 199
— Centr. Duits. bibl. Utr. 337
— Centr. Oud-Kath. bibl. Utr. 337
— Friesche taal e. lett. 188
— Jezuïetenstatie 174
— Sint Jan 298
Cauwelaert, A. v., Vande Woestijne 257
Cavallucci, G., Desbordes-Valmore 217
Centenary vol. Griffin & Co. 103
Centralbiblioteket, Militära. Helsingf. 324
Centralblatt, Polygr. 5
Cercle belge d.l. librairie 296
— de la librairie, Centenaire 98
Cerlini, A., Paleografici lat. 64
— Sanudo 249
Cerutti, A., Die Linie 46
Chabot, J. B., zie Acad. Inscript. 195
Chabrol, G., zie Deléon e. Chabrol 58
Chafee Jr., Z., Govern. a. mass comm. 343
Chamberlain, S., Arms 206
Chapman, R. W., Dryden 218
— Ind. binding 124
Charles, D., zie Index, Intern. 135
Charvat, W., Longfellow 234
Checklist books ill. in color 167
Chevasnerie, A. d. l. Oberthür 240
Child, H., zie Hudson, Times 354
Children's books 179
Chobaut, H., Débuts Venaissin 58
— Moul. Cadenet 58
— Sisteron 58
Choubersky, V. de., Saint-Pierre 248
Christ, K., In caput 311
— Mittelal. Bibl. ordn. 311
Christoffel, U., Winckelmann 262
Clarke, W. J., Nottingh. pr. 101
Classificatie, Univ. dec. 129
Clay, J., De Haan 225
Clegg's directory 8
Clemen, O., Beiträge Gesch. d. Buchdr. 88
— Beitr. Wittenb. Buchdr. 90
— Buchdr. u. Buchh. Wittenb. 91
— Encomion chalcogr. 7
— Erasmus 219
— Gedichte 70
— Johann Arnold 7, 89
— Jonas 229
— Kohl 93
— Luther 235
— Melanchton 237
— Unbek. Drucke 131
— Wormser Druck 142
— Zwei Wiener Handschr. 65
— zie Geschichte II 73
— zie Zentralbl. 73 3
Clercq, E. de., Herstel Prov. Bibl. 316
Clercq, P. de, zie Friserne 151
Closset, F., zie Dictionn. 188
Cluzel, E., Arvers 207
— Hugo 228
— Thouvenin 128
C. O., Martini 270
Coan, O. W., a. R. G. Lillard., Am. in fict. 193
Coebergh, H., Betere boeken 299
— Man met één boek 298
Coenen, F., Veertig jaar 214
Coetzee, N. S., Suid-Afr. kat. 149
Cohen, B., Brüll 211
Cohen de Lara, D., zie Schoeps, Schwed. 187
Colby, J. P., Book prod. story 281
Cole, T., Guide 341
Coleman, E. D., Jew in Engl. drama 173, 194
Colin, E., Bibl. géogr. 149
Collamore, H. B., zie Thompson, Frost 222
Collectie Jeanne d'Arc 153, 270, 336
— Lulofs, Univ. Bibl. Utr. 337
Collection Croissandeau 150

Collection Fürstenberg 269
Colliander, E., zie Nijhoff-Kronenberg 138
Collinder, B., zie Acta Lapp. III 155
Collinet, P., Rép. d. bibliogr. 134
Collins, A. J., Limoges 143
Collins, D. C., Handl. news pamphl. 153, 180
Collins, V., Bonaparte (L.L.) 209
Collijn, I., Ännu e. plag. 146
— Avlatsbr. Neuhausen 137
— Birgitta 209
— Boktr. G. Richolff 94
— Brandis 203
— Dahl 328
— Ertman 219
— Ettbladstryck Gutterwitz 182
— Grefwes 110
— Haeggström 110
— Hittills obeakt. 1500 tr. 146
— Lange 329
— Messenius 237
— Munthe 330
— Nielsen 330
— Provinc. Romanum 141
— Psalterium P. Grys 340
— Räkneböcker 179
— Rantzau 272
— Richolff 94
— Svensk boktr. hist. 110
— Tudeer 332
— zie Tidskrift 3
Colophon, New 2
Colvin, S., Early engrav. 120
— zie Hind, Cat. 183
Comité intern. d. biblioth. 303
Composing-room story 286
Conférence de Brux. 1948 345
— del libro 302
— intern. des éditeurs 301, 302
— Ned. biblioth. congr. 302
— Wetensch. Vl. congr. 302
Conklin, G., How to run 281
Constanter, zie Hoop Scheffer, de 70
Contribution hist. papeterie 58
Coolen, A., Van en over en rond 84
— Van Piere 84
— zie Boekenweek 1947 298
Copinger a. S. James, Law o. copyr. 347
Copyright bulletin 5
Cordemans de Bruyne, H., Gramaye 224
Cordingley, N. E., Roosevelt (Th.) 247
Cordonnier-Détrie, P., Papet. du Maine 58
Cornette, A. H., Beyle 208
— zie Toespr. Rooses 331
Corraze, R., Albigeois e. Castrais 58
— Baysson 97
— Grands marchands 58
— Industrie d. papier 58
— Moul. à Foix 58
— Moul. à Toulouse 58
— Les Naypiers 58
Corson, J. Cl., Scott 250
Corsten, H., Bibliogr. Ruhrgeb. 152
Cottrell Jr., G. W., zie Bodmer 133
Couch, W. T., zie Place Univ. Pr. 283
Courant, Europische, zie Nieuwstijd., Utr. 351
Courcelle, P., Hist. litt. invas. 150
Courmont, E., Photogravure 38
Courrier graphique 5
Court, W. d. l., Rural service 308
Courthion, P., zie Welt, Die 113
Courtmans, E., Mech. banden 124
Cowley, J. D., Bibliogr. descr. 129
Cramer, Ch. G., Gids kolon. vraagst. 157
Crépet, J., Baudelaire 207
Creveaux, E., Ecrevisse 58
— zie Audin, Origine 56
Croft-Cooke, R., Kipling 230
Cronyxken, Kleyn 79
Croos, F. O., Buchhaltung 294
Cross, J. K., Jacques 229
Crous, E., Runge 95
Crutchley, B., zie Aldis, Print. b. 72
Cundall, F., Jamaica 116
Cupidoos post-rijder 80
Currier, Th. F., Holmes 227
Curry, J. B., New developments 20
— zie Developments 13
Curry, K., Annual Anthol. 206
Curwen, H., Processes 13, 38
Cuspinianus, J., zie Rathe 277
Cyfer, E., Franse regels 304
— Techn. trefw. cat. 304
Czakó, E. v., Briefm. kunst 274
— Cyrillika 107
— Lebensgesch. Schrift 63
Dahl, F., Dutch corantos 163, 351
— Hur skola tidn. citer. 304
Dahl, S., Aarsbo 327
— Kong. Bibl. 324
— Lange 329
— Madsen 330
— Royal libr. Copenh. 325
Dahlberg, R., Gothus, Stockh. 146
— Jörgensen 329
— Nohrström 330
Daires o. Kidwelly, J., zie La-Rochef. 232
Daisne, J., Nitsejvo-Chorosjo 192
Dalbanne, C., Remarques 120
— Typogr. lyonn. 143
— De Voragine 260
— e. **E. Droz.**, Sept pseaulmes 137
Dale's, Van, woordenboek 1
Daley, P. V., zie Printing 5
Dalgin, B., Advert. produc. 351
Dalligny, J., Essai 191
Dam, C. F. A. v., zie Cat. libr. esp. 146, 155, 337
Dam, J. v., zie Boek, Het goede Duitse. — Boeken, Nieuwe Duitse 190
— zie Installatie 309
Dambré, O., zie Harduijn 80
Dana, H. W. L., zie Hawthorne a. Dana 234

Dangon, G., Colines 98
— Dolet 98, 217
— Estamin. d. Singes 297
— Ménages 96
— Naissance 96
— Pétition de Lebègue 99
— Presse clandest. 96
— Rapheleng 87
— Renaudot 353
— Typographes 96
— Vogue d. l. biblioph. 160
Daniëls, M., Rijdende bibl. 308
Danmarks blad & bogv. 11
Danner, H. W., Cat. botan. werk. 199, 337
— 26 jaar U.B. 318
Dargaud, M., Nodier 240
— Nodier (M.) 240
Darling, W. Y., Bankrupt booksell. 281
Darnedde, L., zie Ter. Nedden u. Darnedde 294
Daugaard, W., Klischeemontage 39
— zie Breyer u. Daugaard 25
Davenport, C., Cameo bookst. 124, 274
— Engl. her. b. st. 124
Davis, A., Book design 46
— Caruthers 212
Davis, E., Some aspects 282
— zie Bowker lectures 281
Davis, E. G., Occup. therapy 169, 198
Davis, R. B., Ovidius 240
— Sandys 249
Dawson, E. C., Labels 274
Dawson, G. E., Shakespeare 251
Dawson, Th., Law o. the press 347
Day, C. L., a. E. B. Murrie, Engl. songb. 6, 176
Day, M., zie Weiss, Prel. check list 180
Dean, B., Bibliogr. fishes 199
Dearing, V. A., Pope 243
— Swift 255
Debes, M., Becher 268
— Kostbarkeiten 125
— Lithogr. Buchumschl. 123
— Oldenb. Druckgesch. 90
— Stalling 95
Debû-Bridel, J., Ed. de Minuit 98
Deckert, H., Geist. Berufsanl. 304
Deenen, M., zie Aubry, Villiers 259
Defense „Not by arms alone" 184
Degli Espinosa, A., Scienze econ. 184
DeGolyer, E., a. H. Vance, Bibl. petr. ind. 198
DeGroote, G., Borchgrave 210
— Leeu 204
— Pelsers 241
— Refrein 176
— Vanden blinde danss. 140, 257
— Van den Dale 215
DeGroote, H. L. V., Spanoghe 88, 253
Deheegher, A., Clenardus 214
Deighton, H., Art of lettering 17
Dekkers, E., Bibl. St. Rikiers 311
De la Roncière, Ch., zie Portulans 162
Delen, A. J. J., Oude kunst 120
— Oude Vl. graph. 120
— Plantin, impr. 87
— Plantin, prentenh. 87
— Rooses 331
— Rubens 247
— Zd. Ned. drukk. 78
Deléon, M., e. G. Chabrol. Bergès 58
Deleplanque, J., zie Boissais e. Deleplanque 167
Del Marmol, F., Dictionn. des filigr. 61
Del Renzio, T., Reiner 244
— Svolinsky 255
Demorest, D. L., zie Dumesnil e. Demorest 221
Denby, E., Grandfather 263
Denne, S., Observations 61
Denucé, J., Gesch. Vlaamse kaartsnijkunst 162
— Malakka 158
— zie Mercator, Liter. lat. 80
— zie Toespr. Rooses 331
— zie Treatise Mercator 17
Dormul, A., Aanvullingen 81
— Bibliogr. e. statist. 78
— Invent. Antw. Stadsbibl. 319
— e. Bouchery, zie Dermul 81
Descaves, L., zie Gille, Vallès 257
Design in Chicago pr. 46
— a. color patt. 274
Desmarest, N., zie Creveaux, Ecrevisse 58
Destrée, J. L., H. de Balzac 207
Deutsch, O. E., Morley 239
— Music bibliogr. 177
Deutsche Morgenl. Gesellsch. 195
Developments, New 13
Dévigne, R., Beaumont 208
— Chateaubriand 213
— Doré 218
— Histoire ill. 46, 73
— Les Vésuviennes 123
Diaz Plaja, A., zie Exlibr. Cerv. 213, 275
Dickinson, L. T., Clemens 214
Dictionary surnames 1
Dictionnaire littérateurs 188
Diehl, R., Beaumarchais 97
— Brentano 210
— Runge 248
— Runge u. Brentano 120
Dienst Propag. en Toer. 195
Diermanse, P. J. J., Platencat. 335
Diesch, C., Jahresverz. Hochsch. 304
Dindinger, J., zie Streit u. Dindinger 172
Diringer, D., Alphabet 63, 185
Dobbenburgh, A. v., Lithographie 38
Dobson, A., zie Lang, Library 264
Dörband, G., Farbenlehren 13
— Papier u. Farbe 13

Dörrer, A., Ladinische Dr. 144
— Mittelalt. Bücherl. 144
— Wolkenstein 273
Døssing, Th., zie Folkebiblioteker 324
Dold, A., Cod. Theodosianus 65
— Kalender Einbl. Dr. 182
— Sorg 205
— Zainer 205
— Zwei unbek. Einbl. dr. 182
Doll, C., zie Brown a. Braun 171, 217
Dols, J. M. E., Bibliogr. mod. dev. 170
Dombibliothek, Trierer, zie Lehmann 312
Donald, D., Lincoln 233
Donati, L., Accurti 205
— Ed. quattroc. 137
— Justus v. Gent 229
— Libro d. Reg. Ancr. 233
— Tempesta 255
Donker, Anth., zie Bull., Critisch 2
Donker Duyvis, F., Documentatie 129
— Invent-tijdschr. 304
— N.I.D.E.R. 304
Donkersloot, N. A., zie Raaf e. Griss 189
Donovan, J. P., New developm. 39
— zie Developments 13
Door Tijd e. Vlijt, zie Gedenkb. Kolff 83
Dooren de Jong, E. L. G. d., Callot 212
Doorn, J. v., Praktijk 285, 296
Dooyes, D., zie Bijdr. de Roos 23, 246
Dormoy, M., Verlaine 258
Dornbusch, C. E., Stars a. stripes 355
Dostál, J., Böhm. Buchdr. 108
— zie Geschichte II 73
Douma, J., Bibliogr. list 183
Douma, S., Braaksma 316
Douma, Sj., zie Gast e. Tenhaeff 150
Douwes, J. M. A. M., Muz. aut. recht 348
Downs, R. B., Resources 326
Doyon, R. L., zie Bijdr. de Roos 23, 246
Dozy, G. J., zie Tolk, Onze 3
Drachmann, A. G., Ledetraad 304
Dreis, H., Lanc. bookb. 125
Drepperd, C. W., Amer. draw. books 174
Dresler, A., Auf. röm. Zeitungspr. 354
— Grignani 106
Dressler, H., Bücherg. Gutenb. 282
Dreyfus, J., Morison 103
Dronckers, E., Bibliogr. W. N. 84
— Cat. Bibl. Boekh. II–VI 295
— Cat. Bibl. Boekh. V 334
— Cat. Liter. Amst. 151
— Disraeli 217
— In mem. W. N. 84
— Kohnstamm 230
Dronckers, E., J. v. Meurs 84
— zie Boek, Het, Reg. 165
— zie Etiketten 77, 285
— zie Kerling Verzam. 273
— zie Rushmore 70
— zie Tent. Lit. o. Amst. 301
Drongard, E., Villiers 259
Droz, E., zie Dalbaune e. Droz 137
Drucker gegen Unterdr. 78
Drucksachen Hand. u. Industr. 274
Druk e. uitg. te Bruss. 81
Drunen, S. H. v., W. Christiaens 205
Dryander, J., Cat. Banks I–V 268
— Cat. Jos. Banks II 199
— Cat. Jos. Banks III 200
— Cat. Jos. Banks IV 199
Dubois d,Enghien, H., zie Niel, St. Simon 248
Ducup de St. Paul, H., Laclos 231
Dünnebeil, H., Weber 260
Duhamel, G., zie Almanach 10, 191
— zie Tent. Cent ans 301
Duhem, J., Bettinelli 208
— Borgondi, 210
— Cassola 212
— Desportes 217
— Du Bartas 218
— Du Bellay 218
— Floril. aéron. 191
— Fontenelle 191, 221
— Fonteny 221
— Gaillard 222
— Godwin 223
— Goudelin 224
— Lég. aéron. 166
— Libelles 177
— Mazzolari 237
— Morris 239
— Paltock 241
— Parodies aéron. 194
— Peletier du Mans 241
— Rabelais 244
— Restif d. l. Bretonne 244
— Roberti 245
— Roman astronaut. 191
— Sambuc 249
— Sannazar 249
— Tansillo 255
— Zamagna 262
Duhem, J. et F., L'Ange 231
Duinkerken, A. v., Vondel 259
— zie Ritter Jr. 245
— zie Van Schendel 249
Dumesnil, R., e. **D. L. Demorest**, Flaubert 221
Dumont-Wilden, L., zie Premsela, Thibault 256
Duniway, D. C., Nuremb. Chron. 142, 239
Dunk, J., zie Etiketten 77, 285
Dunkin, P. S., Fairy Queen 220
— Foxe 221
— State o. the issue 129
Dupasquier, M., Bibl. univ. Caen 321
Du Peloux, V. C., Rép. biogr. 174, 201

Durand, L., Diff. encres 30
— Proc. impr. spéc. 39
Dussaud, R., zie Acad. Inscript. 195
Duveen, D., Notes alch. books 167
Duyn, C., zie Ker, Engl. man. 66
Dybwad, V., J. Dybwad 109
Dijk, C. v., Coll. Lulofs Univ. Bibl Utr. 337
Dijkhoffz., M., zie Ned. boekv. bond 296

E., v., Lect. over Indië 179
Eames ,W., Bradford 116
— Hebrew types 114
— zie Mc Murtrie a. Eames 115, 116
Earle, E. M., zie Ellinger a. Rosinski 150
Eastman, Ch. R., zie Dean 199
Eaves, T. C. D., Byron 212
— Fielding 221
Ebenböck, A., zie Handb. f. Pap. 14
Eberhard, Th., Polit. tarifaire 286
Ebert, F. A., Nieuw onderzoek 69
Ebert, O. E., Deutsche Büch. 320
Eby, K., Etching 37
Echard, Ch., zie Reeser, Muziekt. 74
Eckardt, C., Ceradruckverfahren 39
Eckeren, G. v., zie Boek v. Nu 2
Edelman, C. H., Bodemk. bibliogr. 157, 176
— Tiesing 256
Editeurs tchécoslovaques 107
Editori d'Italia 11
Eeden, W. v., Andersen 206
Eeuwen, Vijf, boek in Nederl. 56
Efvergren, C., zie Bokkatalog 146
Ehmcke, F. H., Vom Zeitausdr. 46
Ehrencron-Müller, H., Anon. Lex. 132
— Stikordsreg. 145
Ehrman, A., Amer. bookb. 125
Eichenberg, F., Lesson in book ill. 46
Eichler, F., Alex .d. Villa Dei 206
— Kupferstecher 108, 120
— Salzb. Miss. Werkst. 65
— Salzb. Prunkabschrift 65, 94
— Widmanstetter 108
Eigenmann, K., Weg d. Schulschrift 17
Eikeren, J. H. v., Biblioph. uitg. 46
— Gelegenheidsgr. 274
— Harmonie 46
— Hedend. boekk. 46
— Livres ill. 46
— Nederl. boeken 46
— Pakje boeken 46
— Perijkelen 13
— Thole 256
— Zwits. affiches 274
— zie Reiner, Typo-Graph. 51
— zie Tschichold, Maatsch. 53
Einem, H. v., Friedrich 222
— Goethe 223
Einem, H. v., Runge 248
Ekholm, G., Hist. bildmat. 341
Elaut, E., zie Vlamingen, 100 Groote 202
Elefthéroudakis, C., Buchh. 111
Eléments de bibliogr. 152
Elffers, D., zie Harmsen e. Elffers 33
Ellinger, W. B., a. **H. Rosinski.** Sea power 150
Ellison, R. C., Alabama 148
Elsen, M., Afsch. J. C. C. v. d. Ven 314
— Verdw. mann. leesz. pers. 309
Elslander, A., v. „Itory v. Troyen" 65
— Refreinenbund. 176
— Sterlincx 254
— zie Vanden X Esels 81
— Van Maerlant 235
El-Fanamli, A. M., Droit moral 345
Emile-Paul, H., Joubert 229
Emrick, L., Generalperspektiven 73
Enciclopedia italiana 1
Endenburg, P. J. T., Gouds boekdr. 85
— Rammaseyn 205
Enelow, H. G., Belinfante 265
Engelbrecht, W. A., e. **P. J. v. Herwerden**, zie Linsch. Ver. XLIX 8
Engel-Hardt, R., Farben werben 31
Engelman, J., zie Roland Holst (A.) 245
— zie Tent. In 't verb. gedr. 300
Englert, N. A., zie Barnes a. Englert 198
Enklaar, D. Th., zie Pennink e. Enklaar 253
Enschedé, J. W., Boekletter 78
Enserinck, P., Van Paassen 241
Eppelsheimer, H. W., Deutsche Romant. 190
— zie Deutsche Bücher 141
Eriksson, A., Postzegels 274
Eriksson, R., Liten songbook 171
— Parvus catech. 170
— zie Bokkatalog 146
Ernst, J., zie Marouzeau 187
Es, J. F. v., Offset machine 26
Esdaile, A., Br. Mus. libr. 322
Ester, K. d', Zeitung u. Leser 7, 356
Esterquest, R. F., Haiti 116
Estienne, H., Bogmark. i Frankf. 90
Etiketten, J. Dunk-verz. 77, 285
— Ned. boekverk. 77, 285
Ettenberg, E. M., Mus. publ. 274
— Type 73
Ettlinger, A., a. **J. M. Gladstone.** Russ. lit. 192
Eule, W., Typ. Theaterzett. 275
— Zur Ausstattung 46
Evans, L. H., Copyright 345
Evans, G. B., Cartwright (W.) 212
Evers, G. A., De „Bussche" 82
— Buyen v. Weeld. 318
— Keyman 318

Evers, G. A., Koppermaandag 290
— Kopperm.-bibliogr. 200
— e.a. Lijst geschr. II 168
— Oudste Utr. boekdr. 83
— Reynvaan 317
— Utr. Nieuwj. pr. 197
— Utr. Nieuwstijding 352
Evola, N. D., Messina 144
— Miracoli 238
— Tipogr. Siciliana 105
— zie Biblioteca 143
Ewald, K., Eisenbahnkunde 198
Ewing, C., Fifty rel. books 170
Exhibition prints 182
,,Ex Libris,, 2
— Cervantino 213, 275
— Kring W.B. 275
— Svenska 275

Fachliteratur Katalog 160
Fagkataloger I. Handel 173, 339
— II. Teologi 170, 339
Faider, P., Lipsius 234
Fairbank, A. C., Handwr. reform 17
Falk, F., Stempeldruck 69
Falqui, E., D'Annunzio 206
Farbenkundliches 39
Farbenphotographie 39
Farrington, F., Kunst zaken doen 285
Fava, D., Moille 106
— Sigism. d. Libri 107
— Sorbelli 253
— Tipogr. S. Marino 105
Federatie Werkgeversorg. 333
Fédération nationale 96
Feeley, H. J., Bookshop account. 283
— zie Melcher, a.o. 283
Feestbundel Pos 243
Feilitzen, O. v., Journ. pol. e. litt. 353
Feisenberger, E., Legrand 232
Ferrari, L., Onomasticon 143
Festschr., Ver. schweiz. Lithogr., zie Lithogr. 124
Février, J. G., Hist. écriture 63
Fichna, M., Kriegsschäden 323
Filippini, A., Medicina 169
Finch, J. S., Sloane 272
Finni, V., Cremona 144
— Piasi 205
Fisch, M. H., Nic. Pol Doctor 169, 272
Fischer, D. C., zie Bowker lectures 281
Fischer, M. G., Amer. constr. 26
— Eulenb. inv. meth. 39
— Hydr. inpersen 39
— Kleurenwerk 39
— Logische constr. 26
— Pikeren autotyp. 39
— Prägen autotyp. 39
— Rotatie hoogdr. 39
— Stypen rotatie hoogdr. 39
— Vlakstype-proc. 39
— Winkler gietsyst. 26
Fischer, O., Chines. Farbenholzschnitte 120
Fisch, H. D., Lofting 234
Fish, W., zie Blande, Fish 221
Fisher, M. C., Bookclubs 282
Fleischer, R., Saks 5th Av. 351
Flemming, A., Recht Pflichtex. 343
Fletcher, G. B. A., Housman 228
Fletcher, I. K., Splend. Occas. 163
Flores, A., Kafka 229
Flower, D., French contrib. 73, 96
— Voltaire 259
— zie Tentoonst. Thous. years 301
Flury, M., Blindenschrift 63
Flynn, V. J., Lily 233
Fock, G., zie Aus Wiss. u. Antiq. 130
Fockema Andreae, S. J., Prov. dienstbibl. 304
Foley, zie Gallup, Aldis 267
Folkebiblioteker, Danske 324, 328
Folkers, Th., Oosterse boekdr. 82
Folklore musical, 177, 201
Foncin, zie Bibliogr. cartogr. 162
Foncke, R., zie Elslander, Refr. bund. 176, 254
Fontaine Verwey, E. d.l., Boekb. Jac. II 125
— Boekb. Or. Nass. 125, 316
— Ebeleben 127, 128, 265
— Goeree 223
— Grolier 127, 128, 266
— Ned-boekill. 167
— Van der Schley 121
— zie Gedenkb. K.B. 315
Fontaine Verwey, H. d.l., B.I.B. 285
— Drukkersm. 77
— Exquemelin 220
— Niclaes 240
— Opmerkingen 139
— Silvius 85, 88
— Westermann 332
— zie Cat. Bibl. Svec. 146, 334
— zie Cat. Bibl. Boekh. V 334
— zie Inscriptions 270
— zie Nijhoff-Kronenberg 138
Fontana, I. B., zie Index, Intern. 135
Forrester, G., Occupations 160, 180
Forrester, H., zie Darling 281
Forster, K., zie Kyriss, Schriftdr. 69
Fortegnelse med. tidsskr. 163, 169, 340
Fossier, A., Péguy 241
Foster, A. E., Drifting 263
— Homer 227
Foster, B. F., zie Littlefield 17
Fouillée, A., zie Livre d'enfance 179
Fox, H. G., Canadian law 347
Fraenkel, S. M., Arbeit d. Antiq. 282
Francis, F. C., Booksellers' warr. 100
— Greg 224
— McKerrow 235
— Pollard (A.W.) 243, 331
Francoeur, J., Livre d'art 96
François, Prof., zie Boek, Ons eie 3
Franke, C. A., Katech. d. Buchdr. 32
Franke, K., Briefbl. vordr. 32
— Deutsche Buch 47
— Grundsätzliches 20, 32
— Schöne Urkunden 47

Franke, K., Über die Schönheit 47
Frankfort, J., Autom. uitst. mech. 26
— Gietwielsnede 26
— Linot. e. intert. zetters 32
Franks, A. W., zie Howe, Bookpl. 276
Franz, L., Neue Form 304
Franzmeier, F., zie Heide u. Franzmeier 159
Frati, C., Dizionario 201
— zie Biblioteca 143
Frauendorfer, A., Rubens 247
Fredericq, P., zie Redevoer. Rooses 331
Free library Philadelphia 326
Freeman, R., Engl. embl. books 166
Freiberg, S., Hochsch. f. Welth. 323
Freidus, A. S., Jew. customs 173
— zie Bloch, Classif. 129, 342
— zie Studies Jew. bibliogr. 173
Freidusiana 222, 329
Freimann, A., Einteil. Judaica 129
— A gazetteer 73
French, H. D., zie Bookbinding 124
Frewer, L. B., Bibliogr. hist. writ. 153
Frey, E. J., Postwar graph. arts ed 292
Freye, P., Thai-Alphabet 63
Freys, E., Neue Bruchst. 92
Friberg, A., Brahe 210
— Relik av Brahe 341
Fridöri, E., Drucktechn. Meth. 18
— Materialprüfung 14
Frieden, P., Bibl. Luxembourg 144
Friederich, F., Enkele uitdrukkingen 14
— Inst. Gr. Techn. 290
— Kleuren zien 14
— Nieuwe werkw. 39
— Over Ozachrome 39
Friedlaender, H., Hoe bereikt men 32
— Mod. holl. Druckschr. 20, 47, 78
— Typ. o. Gebrauchsgr. 47
Friedland, L. S., Hildreth 227
Friedrich, H., Lehrmeisterprüf. 292
Frisch, E. v., Richenbach 128
Friserne 151, 188, 339
Frison, E., Docum. fotogr. 304
Fritz, H., Dichtungen 26
— Masch. f. Wertpap. 26
Frøland, A., Bogh. humor 282
— Bogh. korresp. 282
Frysk far de bern 179
Fuchs, W., Medizin 130
Fugger, J. J., zie Schottenloher, Albr. V 267
— zie Schottenloher, Bücherl. 321
Fuhrmann, O. W., Modern conception 71
— Strasb. doc. 70, 92, 96
Fulton, J. F., zie Hoff a. Fulton 169
Fumagalli, G., Bibliogr. Rodia 154
— Vocabolario 130
— zie Biblioteca 143
Funke, G. L., Multatuli 239
Funke, W., zie Bohatta u. Funke 134
Furstner, H., Bibl. Duitsl. 319
Fussell, G. E., Engl. farm. books 176
F. W., Legrand 232

Gaay Fortman, B. de. Rutgers 248
Gachet, H., Beaumarchais 97
— Pourcher 99
— Robert 59
Gage, H. L., Print. educ. 292
Gagnebin, H., zie Gaillard 177, 210
Gaillard, P. A., Bourgeays 177, 210
Gailly, G., Flaubert 221
Gaines, M. C., Narr. illustr. 47
Galloti, J., zie Oorlog e.d. Fr. bibl. 321
Gallup, D. C., Aldis, Foley 267, 342
— Stein (G.) 254
Gammie, A., J. Thin 104
Ganderton, V. S., Cylinder press. 26
— Mech. feeders 26
— Proof a. pl. pr. 26
Gandilhon, R., Bibliogr. trav. hist 152
Gans, J., Bibl. rediviva 323
Ganshof, F. L., Féodalité 183
Gardberg, C. R., zie Böcker Stiernh. 272
Gardonyi, A., Buchdr. Ungarn 107
Garrett, Chr., Resurr. o. the masse 244
Gartner, J., Austr. Lim. Ed. Soc. 267
Garzarolli-Thurnl. K., Mariaz. Wunder 121
Gasch, B., Entw. Halbtonwiederg. 40
— Meth. Farb. retusche 40
— Reprod. u. Originaltr. 40
Gaspar, C., e. F. Lyna. Marg. v. Oost 172, 270
— Phil. de Goede 65, 271
Gassen, K., Blumenthal 328
Gast, A., e. N. B. Tenhaeff. Repert. 150
Gates, P. G., Shelley 251
Gathorne-Hardy, R., Taylor 255
Gauzignan, P. de, Claudin 98
— Durel 98
— Emile-Paul 98
— Figures,, 96
— Labitte 99
— Morgand 99
— Porquet 99
— Techener (L.) 99
Gazzetta Veneta 354
Gebhard, A. C., Jubileum 309
— Konijnenberg 318
— Openb. leesz. 309
— Steenbergen 332
— Stroband 313
Gebouw, Het nieuwe, Schweiz. Vereinss. 297
Gedenkboek Kolff & Co 83
— Kon. Bibl. 315
Gegenwartsfragen 286
Gegevens, Bibliogr. 134, 135
Geissler, H., Ästhetik Farbenph. 40
Geldner, F., Einbl. druck 182
Gemeente, Portug.-Israël. 313
Gemeente-archief Amst. 313

Gemeente-Bibliotheek Rott. 317, 336
— Venlo 337
Gentz, G., Recht Reichschriftt. 282
Géo-Charles., Art bar. Brésil 174
— Art Bolivie 174
— Art hongrois 174
— Arts ind. Brésil 174
— Art Mexique 175
— Art Pérou 175
— Daumier 216
— Icon. Rév. hongr. 182
George, W., Chagall 213
Gérard, R., Baudelaire 207, 353
— Dumas fils 218
Gerbers, J., zie Greeven e. Gerbers 127
Gere, J., Pre-Raph. draw. 47
Gerson, H., zie Bibliogr. Neth.Inst. 174
Gesamtkatalog Wiegendr. 137
Geschenk Boekenweek 298
Geschichte d. Buchdr. II 73
Gesellsch., f. Typenk. 7
Gessler, J. (F). Briers 268
— Gruuthuse handschr. 65
— Rubens 247
— Schoon liedeken 176
— Uithangteeken 86
— Van e. vroom boekje 140
— Vier programm. 194
Getiden, Die ,VII 80
Geus, N. K. de. Behangselpapier 18
Giaccardi, A., e. **S. Zanutto**, Italia 154
Giani, G., Cat-Bodoni 203
— Saggio bibliogr. Bod. 203
Giannini, A., Diritto d'autore 347
Gibson, S., Berthelet 102
— Protocollum 102
— zie Johnsona a. Gibson 101
Gibson, W. M., a. **G. Arms**, Howells 228
Giebisch, H., u.a. Österr. Lit. Lex. 192
Giegengack, A. E., Govern. Pr. Off. 117
— Print-standards 114
Giesen, J. Th., Initialen 47
Gille, G., Vallès 257
Giraud-Badin, L. Techener. (J.J.) 99, 353
Girsberger, H., zie Welt, Die 112
Githens, A. M., zie Wheeler a. Githens 310
Gittel, W., Tiefdruck 14
Gladstone, J. M., zie Ettlinger 192
Glauning, O., Antiq. u. Geistesw. 282
— Univ. Bibl. Leipz. 320
— Widm. Band 165
— zie Lehmann u. Glauning 3, 66
Glavimans, A., Illustratie 47
Globe, Le 353
Gobom, N., Nehrman-Ehrenstr. 271, 340
Goddijn, W. A., zie Resumptio genet. 170
Godwin, E. a. S., Morris 103
— Warrior bard 103
Goede, B. de, zie Coenen, 40 j. 214
Goedekes Grundriss 190
Goedhart, H. A., Pers in Nederl. 163, 351
Goedhuis, D., Luchtrecht 177, 183
Göllner, C., Bibliogr. Rodia 154
Göpel, E., Poeschel 271
— Pudlich 243
— Zimmermann 262
— zie Bijdr. de Roos 23, 246
Goey, H. J. A. de, Colour-engin. 290
— Etsen diepdr. 40
— Hadego mach. 26
— Infra-rood 40
— Kleurafwijkingen 30
— Kleurenchaos 30
— Luxometer 26
— Massey-procédé 18
— Nat-in-nat-dr. 40
— Optreden v. vlekk. 40
— Philos. typogr. 32
— Plastics 14
— Tekstdruk 26, 32
— Werkt het licht 40
— Wetensch. grondsl. 30
— Wissensch. Forsch. 290
Goff, F. R., Almost books 114
— Dates 135
— zie Fuhrmann 70, 92, 96
Goldman, R., zie Book-Index 148
Goldmann, K., Gesch. Univ. Bibl. 320
Goldschmidt, E. Ph., Austr. mon. libr. 311
— Mediev. texts 6
— Ricci 245
— Study bookb. 125
Goldschmidt, L., Hebrew incun. 135
Goldsmith's Libr., zie Univ. Libr. Lond. 339
Gollob, H., Initialserien 47
— Wiener Titelbl. 47
Gomme, G. J. L., Aldrich 205
— Dickens 217
Goodspeed, G. T., Home Libr. 114
Goores, P. L., Lichtdruk 40
— Offset-diep 40
Gorcum Jr., W. v., Harting 225
Gordan, J. D., Thackeray 255
Gorham, R., Folkw. Brazil 157, 201
Goris, J. A., Belgian book 47
— Lof van Antw. 151
Gorki, M., Tschekow 257
Gorris, G., Columbus 214
Gorter, A., Scient. period. 164
— zie Sundelinn 307
— e. **S. H. Mulder**, Referaten 305
Gosses, F., Ned. jurispr. 183
Gottmer, J. H., zie Arrest 349
Gottron, A. B., L. Bourgeat 91
Goudy, F. W., Half-century 22, 117
Gougelot, H., Romance franç. 177, 178
Gough, zie Denne, Observations 61
Goulding, J. I., a. **J. C. Tarr.**, Monot. matr. 20
Gouw, J. L. v. d., Hof v. Holl. 315

Gouweloos, M. A., Intertype-metaalp. 26
Gove, Ph. B., Morning Chronicle 354
Graae, L., System. Katalog 305
Graaf, J. A. v. d., Nieuwe berek. 32
— zie Kouwenb., Lay-outm. 291
Grabbowsky, Auswertung 40
— Das blaue Wunder 30
— Farbenlehre 14
— Frühdr. fälsch. 135
— Karl Klietsch 40
— Naturf. druck 40
Graf, P. W., Bezirksberufssch. 292
Graf, R., Entw. Bogenanl. 26
— Schmieren d. Masch. 26
Graft, C. C. v. d., Camera obscura 212
Grams, A., Papiertechn. Wissen 18
— Reichsvolkssch. 179
— Scherenschnitte 47
— Trotz masch. Satzherst. 32
— Typogr. Feinh. 32
— Wohlüberl. Arbeit 32
Grams, H., Zusammenarbeit 286
Grand, E. D., Bibliogr. financ. 184
Grandin, A., Bibliogr. sciences jurid. 183
Grant, J., From straw to paper 18
Graphic, Daily 354
Graphis 5
Graswinckel, D. P. M., Mededel. restitutie 313
— zie Rep. Ned. mon. 175
Grau, W., Aufbau 320
Grautoff, O., Entw. mod. Buchk. 47, 89
Gravesande, G. H. 's, Bantzinger 207
— Boon, 210
— Escher 219
— Onze letterk. 188
— De Roos 23, 246
— Van Royen 47, 85, 266
— Rozendaal 247
— Van Schendel 249
— Werum. Buning 261
— zie Ritter Jr. 245
Gray, B., zie Tschichold, Chin. Ged. 123
Green, J. B., Hand-made paper 18
Greenly, A. H., Moore (Julia) 238
Greeven, E. A., e. J. Gerbers., Gerbers 127
Greg, W. W., Bibliogr. Eng. dram. 6, 195
— Crane's ms., zie Greg, Middleton 238
— Date play-cat. 195
— Edmondson 103
— Engl. Schoolm. 219
— Entrance 100
— First 4° King Lear 6
— Langbaine 231
— Mc Kerrow 235
— Marlowe 236
— Middleton 238
— Merry Devil 195, 237
— Shakespeare 251
Greg, W. W., Shirley 252
— The two Busby's 102
Grégoir, E. G. J., Rech. hist. 163, 178
Gregor. J., Craig 215
— Hauptmann 226
— Shakespeare 251
— Theatersamml. Nat. Bibl. 323
Greve, H. E., Afk. o. orden. 309
— Beresteyn 309
— In nacht e. ijs 309
— Molhuysen 330
— Salarisreg. 309
— Theorie cat. 305
— zie Brummel e. Greve 313
— zie Gebhard, Jubileum 309
Grierson, H., Engl. bible 170
Grierson, Ph., Soviet Russia 154
Griffin, The. A note 77
Griss, J. J., zie Raaf e. Griss 189
Groen, C. de, Dux-inlegapp. 27
— Miller Sk mach. 27
— Vormen 290
— Wezen v. h. inktw. 32
— Zweedse tweet. pers. 27
Groenendaal Jr., M. H., Amer. letters 20
— Boektitels 47
— Drukletters 20, 73
— Eng. en Am. boeken 47
— Enk. beschouw. 48
— Normalisatie 290
— Oude amb. 293
— De Rondo 20
— De Roos 23, 24,246
— Schoonh. in drukw. 48
— Stols 85
— Updike 119
— Verbaere 258
Groeneveld, C., Research 305
Grolier-Club 267
Grolig, M., Haselberg 203
Gromme, J., Diepd.. rotatiemach. 40
Grootaers, L., zie Vlamingen, 100 Groote 202
Grosheide, F. W., zie Bottenburg 82
Grotiana VIII-IX 224
Grousset, R., zie Akram, Afghan. 157
Gruel, L., Recherches 77
Grünzig, B., Forsch.-u. Lehranst. 293
Grundtvig, V., zie Bohatta u. Funke 134
Gruyter, J. de, Orlowski 240
— Postzegels 275
Grypdonck, M., Houckaert 228
Grzegorczyk, P., Czasopisma 164
Gsangbüchle, Nüw 113
Guarnaschelli, T. M., Canz. dell' Aquila 65
— Notizia di un cod. 65
— Paolo d. Aquila 241
— zie Indice inc. 137, 339
Gudger, E. W., zie Dean 199
Guégan, B., zie Cavallucci, Desbordes 217
Guggenheim, S., Koch 23, 230

Guicciardini, P., Guicciardiniana 224
Guide de l'édition 10
Guinau, O. A., Entw. Farbendr. 40
— Rasterloze repr. 40
— Repr. meth. 40
— Vergelijking 40
Gumuchian, K., Forg. child. flow. 179
Gunst, S., Von alt. Büchern 264, 282
Gutenberg Ehrungen 92
— Gesellschaft 6
— Jahrbuch 6, 73
— Reichsausstellung 70
Gutiérrez, L. C., Impr. Burgos 110
— Salamanca 111
Gygax, A. F., Amerika 287

Haack, H., Halbj. Kartogr. 89
Haan, H. de, Plaatsel. bibl. 305
— Uitleen admin. 305
Haan, J. den, Boeken e. publ. 285
— Talk. shop 285
Haar, D. v. d., Beeldstatistiek 275
Haaren, H. v., zie Boek van Nu 2
Haas,sche Schriftgiesserei 20
Haasse, H. S., zie Boekenweek 1948 298
Habbel, F. L., u. C. E. Poeschel., Antiqua 48
Hackett, A. P., Fifty years 133, 147
Hadamowsky, F., Hauptmann 226
Häberlin, P., Kleine Schriften 225
Haebler, K., Antiq. u. Inkun. 282
Häfeli, R., Klischierung 41
Haegens, G. H., Drukinkten 30
— Mengen inkt 30
— Normal. drukinkt 30
Haenisch, W., zie Nachod, Bibl. Jap. 158
Härtwig, H., Fundbericht 65
Haga, A., Zwolse drukkers 82
Hagen, A. J., Hand-boekb. 54, 125
Hagen, V. W. von, Aztec a. Maya paperm. 59
Hagerup, P. H., zie Müllertz o. Hagerup 227
Hahlweg, U., Flugbl. u. Zeitung 354
Hahr, A., Humanistportr. 341
Hainebach, H., German publ. 140, 156
Halcyon 2
Hale, W. G., Law o. the press 344
Halkin, L. E., Techn. de l'éd. 14, 37
Hall, C. J. J. v., zie Ind. Instituut 313
Hamann, O., Danish design 48
Hamels, J., Code d. droits intell. 346
Hamill, A. E., Backs 48
Hamilton, M. W., Country printer 115
Hamilton, S., Martin 236
Hamlyn, H. M., 18th. c. circ. libr. 100, 322
Hammacher, A. M., Van Royen 48, 85, 266
Hampton, J. F., Angling bibliogr. 186
Handbook, Booksellers' 11
Handbuch, f. Pap., Schrift u. Druck 14
Handbuch Zeitungswiss. 1, 350
Handkatalog, Pädagog., 179
Handleiding berek. handelsdr. 32
— v. d. leerling 54
Hands, M. S. G., Cathedr. librar. 338
Handzeichn., Samml. Joh. Georg 270
Hanlet, C., Ecriv. belges 188
Hansen, F., Titelschutz 346
— Verläng. Schutzfr. 348
— Wem geh. die Platten 348
— Wesen chem. Druck 41
Hansen, V., zie Dahl, Royal libr. 325
Hanson, L. W., Caslon specim. 102
— King's printer 101
— zie Collins, Handlist 153, 180
Harding, G. L., Tah. impr. 119
Harding, W., Thoreau 256
Harduijn, J. de, Roose-Mond 80
Hariot, W. J., Titelbeschr. rapp. 305
Harling, R., Alph. Eric Gill 20
— Gill 22, 223
— zie Alph. a. Image 4
Harmsen, M., e. D. Elffers, Misdruk 33
Harnack, A. v., Benutzung 320
Harrison, F. M., Bunyan 211
Hart, H., zie Wo erschien 350
Hart, J. D., Oxf. companion 193
— Puritan bookshelf 131
Hartig, O., Fischer 328
Hartmann, A., Amerbach. 113
Hartmann, K. J., Univ. Bibl. Strassb. 322
Hartz, S., Over druktechn. 33
Hase, M. von, E. v. Gera 92, 203
Haskell, D. C., Haskell 226
— U.S. Expl. Exp. 257
— zie Freidus 173
Hassan, G., Livres de luxe 280
Hasselman, C. J., zie Ind. Inst. 313
Hassø, A. G., Danske exlibris 275
Hattum, F. W. D. C. A. v., R. de Hooghe 167, 183, 227
— zie Gedenkb. K.B. 315
Haugsted, E., Kat. Vahls Miss. 172, 273
Hauser, E., Verende grijpers 27
Hawkins, R. R., Curr. exhib. 198
— Techn. books 198
Hawthorne, M., a. H. W. L. Dana, Longfellow 234
Hayasaka, J., Jap. Zeitungen 355
Haycraft, H., zie Kunitz a. Haycraft 186, 202
Hayden, H. E., French rev. pamphlets 152
Hayter, S. W., Line engraving 37
Hayward, J., Engl. poetry 192
Hazen, A. T., Strawb. Hill press 104, 160
— Sturt 104, 180
— Watermarks 61
Hazlitt, W. C., Book collector 264
Heaney, H. J., zie Calhoun a. Heaney 217

Heawood, E., Further notes 62
Hecht, G. A., Notes 283
— zie Melcher, a.o. 283
Hedewig's Verzeichn. 186
Heek, C. J., zie v. Doorn, Praktijk 285, 296
Heerikhuizen, F. W. v., Wereldletterk. 296
— Zweig 263
Hefti, H., Stahlstich 37
Heide, W., zie Handb. Zeitungsw. 1, 350
— zie Wo erschien 350
Heide, W., u. **F. Franzmeier**, Presse-diss. 159
Heidemüller, K., Meisterschule 293
Heifetz, A., Lermontov 233
— a. **A. Berlstein**, Slav. bibl. 154, 155
Heitz, P., Zierinit. Anshelm 48, 91, 121
— Zierinit. Grüninger 48, 92, 121
— Zierinit. Herwagen, zie Heitz, Grüninger 48, 92, 121
Heizler, R., zie Wo erschien 350
Hellström, C. G., Arndes 202
— Augustinusb. 125
— Lübeck 141
— Ulrici 110
Hemens, R. D., zie Place Univ. Pr 283
Henderson, R. W., Book of Sports 201
Hendriks, A., Etsen 37
Hendriks, J., Vijf jaar drukk. 78
Henkels, F. R. A., Logboek 82
Henn, A. W., zie Dean 199
Henningsen, Th., Bibl. Bucheinb. 125
— Boekb. Zwits. 287
— Buchbinderei 55
— Bucheinbandarten 55
— Kleid d. Buches 55
— Verlagseinband 55
Hennus, F., Oosting 240
Henrard, J., zie Heyse e. Henrard 157
Herbst, H., St. Andreaskirche 311
Herdenking Steenbergen 332
Herinneringen H. A. v. Bottenb. 82
Herinneringsalbum Vereenig. 295
Hermanin, F., La pesca mirac. 65
Hermann, T., zie Estienne, Bogm. 90
Hermersdorf, M., zie Lange, Koch 23, 230
Herold, E., Coburger Gutenb. funde 71, 92
Herreman, R., Zeg mij 131
— zie Dictionn. 188
Herwerden, P. J. v., zie Linsch. XLIX 8
Herzberg, J. G., Late city ed. 350
Hess, A., Gewinnabführ. 282
Hess, W., Ausstattungspapiere 18
— Cellophan 19
— Farbliche Ausst. 41
Hess, W., Kunstleder 55
— Mattkunstdr. pap. 41
— Metallfolien 33
— Papier-Prägepraxis 41
— Spritzverfahren 55
Hesse, H., Biblioth. Weltliter. 133
Hetzer, Th., Gutenberg 93
Heurn, F. C. v., Docum. werk 305
Heuschele, O., Post 23
Heusz., E., zie Bibliogr. phil. Lit. 200
Heyden, H., (W.) Ausbild. formen 293
— Berufserzieh. 293
— Gastlehrwerkst. 293
Heyne, H., Deut. Lithogr. 124
Heyse, Th., e. **J. Henrard.**, Bibl. Congobelge 157
Hickethier, A., Farbenphotogr. 41
— Naturf. druck 41
— Theorie u. Prax. 41
Hiddes, M. H., Testen zetmat. 33
Hildebrand, P., Mommaert 204
Hildenbrandt, S., zie Bockwitz, Ält. Bildn. 57
Hill, R. W., Schwimmer-Lloyd 272
— Wells beq. II 342
Hiltermann, G. B. J., zie Winkler Prins 1
Hind, A. M., Cat. ital. engrav. 183
Hinman, Ch., Principles 100
— Shakespeare 251
Hinz, H., Farbphoto 41
Hippisley-Coxe, A., Casson 212
Hirsch, R., Plans 197
— Survey o. books 140
Hirsch-Ballin, E. D., Auteursrecht 345
— Herz. Conv. Bern 345
— In tema dir. int. 347
— Rechtsbescherming 346, 347
— Tre problemi 345
— Uitgeversrecht 345
Hirschberg, L., Hirschberg 269
Histoire impr. bordel. 96
History of the Times I, III 354
— Liter., U. S. 193
Hobbel, L. D., Boekk. i. Zwits. 48
Hobbs, J. L., Libraries 305
Hobson, G. D., Bind. Cambr. libr. 127
— Blind-stamped panels 6, 125
— Rel. de Maioli 125
Hochreutener, F., Schwachstrom 287
Hochschulbibliothek Ankara 325
Hochschule, Techn., Dresden 337
— f. Welthandel. Weenen 323
Hocking, W. E., Freedom press 344
Hodgson, S., Papers a. doc. 100
Hoefliger, A., Bonnard 209
— Buchdruck 73
— Carlègle 212
— Guégan 98, 224
— Hauser 114
— Jeunes éditeurs 112
— Livre d'art 96
Högberg, P., Carolina rediviva 325

Høgdahl, H., Norske exlibris 275
Höhne, O., Gutenb. Technik 73
Hoek, J. M., Boethius 209
Hölscher, E., Schrift v. P. Renner 20
— J. F. Unger. 24, 95
Hölscher, E., Weiss 24, 261
Höpfner, A., Anzeigen 275
Hoerschelmann, R. v., Kubin 230
Hoesen, H. B. v., Bibliogr. Soc. Amer. 6
Hoetink, H. R., zie Winkler Prins 1
Hof van Holland 315
Hofbibliothek Dessau 320
Hofer, Ph., Holbein 121, 227
— zie Verini 64
Hoff, E. C., a. J. F. Fulton, Aviation med. 169
Hoff, B. v. 't., Afb. Duit. steden 162
— Bachmann 207
— Datering stadspl. 162
— Overz. litt. cartogr. 162
Hoffman, C., Tipogr. polygl. Vat. 107
— Van kal. e. alm. 159
— Vaticaan drukk. 105, 107
Hoffman, F. J., a.o. Little magaz. 164
Hoffmann, R., Nachw. frage 305
Hoffmann, W., Unbek. Bibeldr. 171
Hofmann, C., Aleer de persen 14, 296
— Ber. graf. werkers 14
— Boek vernielers 264
— Geschied. toestel 14
— Hebr. boek 187
— Pap. e. drukt. 296
— Pers in Japan 355
— Pers in Rusl. 108
— Typogr. ABC 14
Hofmann, E., Nochm. geist. Berufsanl. 305
Hofmann, J., Kostb. Bucheinb. Lpz. 125, 130, 338
Hofmann, W., Wandkalender 275
Hofstra, J. W., Houtgrav. 124
— Mauve 237
— Prange 243
— Rueter (P.) 248
Hogan, Ch. B., Robinson 245
Hogarth, G. A., Drummond 218
Hogeschool, Techn. Delft 314
Holbrook, J. P., Cruikshank 215
Holbrow, R. M., zie Handb., Books. 11
Hollander, F. E., zie Baarle e. Hollander 159, 281
Holleman, F. A., Alkemade 268
Hollenstein, F., Setzmasch. u. Typogr. 33
— Technisches 33
Holmberg, A., Bergianska bibl. 340, 341
— Bergius 268
— Efvergren 328
— Sver. vetensk. fören. 325
— Utbildn. bibl. pers. 305
Holt, L. E., Butler 211
Holter, K., Gotische Buchmalerei 65
— Spruchbänder 125
— zie Wiegendr. Kremsm. 138
Holzer, E., Bücher Afr. forsch. 157
Holzer, R., Bahr 207
Holzgrefe, S., Mod. Schnellpr. 27
Hommerich, L. v., Gem. Oudh. Mus. 316
Hoog, P. de, e. L. Melchior, Typografie 14
Hoogewerff, G. J., Exquemelin 220
Hoogstraten-Schoch, A. v., zie Bottenburg 82
Hoop Scheffer, J. G. de, Uitv. d. boekdr. 70
Hopkins, G., Fraser 222
— zie Battle o. the books 281
Hopper, A. R., Renaiss. in print. 287
Hopper, F. F., Anderson 327
— Overton 330
Horine, E. F., Drake 218
Horn-book Magaz. 2
Horne, C. J., King 230
Hornung, C. P., Lettering 48
— Printers' marks 77
Horodisch, A., Das Buch 73, 77
— Candelphius 265, 268
— Gemperlin 114
— Goethe 223
— Initialschmuck 48
— Kleine boek 177
— La Croix du Maine 231
— Peter Pauper Pr. 118
— zie Bohatta u. Funke 134
Horst, D. J. H. ter, De Groot 224
— Kersteman 229
— Keuchenius 230
— Weyerman 261
— zie Cat. Bibl. Boekh. V 334
— zie Verz. Kloos, Kon. Bibl. 230, 334
Hortus deliciarum 69
Hostettler, R., Am. Rekl. typ. 275
— Die Anzeige 351
— Deutschl. Typogr. 89
— Kleindr. sachen 275
— Das Ornament 48
— Privatbriefb. 275
— Techn. d. Setzens 33
— Typogr. Ornam. 48
— Typ. Schutzumschl. 48
— Typogr. Strömungen 112
— Typogr. strom. 287
— Typosignete 275
— Uber Eng. Typogr. 49
— Weinetiketten 275
— zie Baus u. Hostettler 31, 62
— zie Standard, Handschr. 17
Hottinger, M., Heizung 305
Hotz, J., zie Gsangbüchle 113
Householder, F. W., Augustinus 207
Hoven, Th., Van Woude 262
Howe, E., Hansard 103

Howe, E., London bookbinders 297
— Lond. compos. 6, 100
— Newsp. printing 100
Howe, E. R. J. G., Br. a. Am. bookpl. 275
Hoyer, F., Einfüh. Papierk. 19, 59
— Neue Werkstoffe 55
— Oberflächenbehandl. 19
— Papier als Drucktr. 19
— Verwend. Austauschfaserst. 19
— Zweckmäss. Klima-Anl. 14
— Zweckmäss. Lagern 287
H. R., Einfärbung 41
— Gesichtspunkte 37
Hubbuch, F., Blockheften 287
— Karteikarte 33
— Zahlen 287
Huber, L., Semperit-Klischee 41
Hudson, D., Barnes o. the Times 354
— Brit. journal. 353
Hülsen, H. v., Hauptmann 226
Hürlimann, M., zie Books o. Switz. 147
Huffel, A. J. v., Ned. schr. in vert. 188
Huffert, H., Huffert 228
Huizinga, D. J., Amb. Univ. Bibl. 305
Hull, Ch. H., Petty 242
Hulshof, A., Keyman 318
— Univ. Bibl. 317
— Utr. parelen 317, 336
— zie Bibl. neerl. 188
— zie Brievenv. Geer v. J. 337
— zie Tentoonst. Ned.-Danz. 300
Hulshoff, M. H., Cat. J. d'Arc 153, 270, 336
— Koopm. v. Boek. 153, 270, 336
Hummel Jr., R. O., Chettle 213
— Southerne 253
Humphry, J. A., Pratt Fru libr. 326
Hunt, R. W., zie Trinity Coll. 322
Hunter, D., Franck 127
— Hubbard 115
— Mess. to Garcia 115, 237
— Paperm. moulds 59
— D. H. Paper-Museum 59
— Two hundr. works 181
— zie Bockwitz, Fernöstl. Pap. 57
— zie Hagen, Aztec 59
Huntington, Th. W., Trojan-horse 150
Hupp, O., Canon missae 141
Hurst, G., Lincoln's Inn 322
Husung, M. J., Alt. gedr. Zeitung 352
— Lucius 94, 352
— Magister-Darst. 125
— Mönchporträt 125
— Die neun Musen 94
Hutschenruyter, W., Bibliogr. muz. 178
Hutt, A., Gothic title-page 49
Hutten, U., Palladio 241
Huygens, G. W., Ned. auteur 189
Huysman, D. A., Schriftg. Enschedé 21

Idelsohn, A. Z., Synagogue song 178
Iklé, G., Urheberr. Befugn. 348
Imendörffer, N., Hamann 266
Immig Jr., C., Na vijf jaar 290
Imp 2
Imprimatur 2
Imrie, C., Braille system 14
— Christm. cards 276
In mem. F. Duwaer 82
In mem. Wouter Nijhoff 84
In 't Veld, J. C., Ervaringen 305
Incunabuli scompleti 137
Indestege, L., Ned. Biblia Pauperum 69
— Verlucht gebedenb. 66
Index, Intern., to period. 135
— new techn. books 199
— to S. Afr. period. 149
Indications spéc., zie Editeurs 107
Indice incunab. d'Ital. 137, 339
Industrie, Graf. 5
Inkt fabricage 30
Inscriptions Montaigne 270
Installatie Boek.-Comm. 309
Institut Erforsch. Judenfr. Frankf. 320

Instituut, Indisch. Amst. 313, 333
— Int., Soc. Gesch. 333
Ipenbuur & van Seldam, zie Enschedé 78
Iredell, H., a. D. R. Watts., Adult books 179
Isaacs, E. J. R., Isaacs coll. 269
Isler, M., Lithographie 38
Istituto di patologia del libro. Rome 323

Jaarboek, Grafisch 14
Jaarverslag Gem. Arch. 313
Jackson, H., Bookm. holiday 264
— Reading 264
Jackson, W. A., Funeral proc. 163
— zie Ratchford, Wise 132, 267
Jacob, S. A., s' Plattel. lect. voorz. 309
Jaffé, H., Illustratie 49
Jahrbuch österr. Wissensch. 11
Jahre, 25 Karl & Faber 93
Jahresbericht, Intern. 134
Jahresverzeichnis deut. Hochsch. 159
James, Ph., Engl. book ill. 167
James, S., zie Copinger a. James 347
Jammers, E., Choralnoten 63
— Wesen u. Sinn 74
Jansen, S., Koch 23
Janssen, J. M. A., Egypt. bibliogr. 157
Jantz, H. S., Broadsides 156, 181
Japikse, N., zie Persoonlijkheden 202
J. B., Gaillon 265
— Marolles 236
— Suarès 254
Jefferies, R., Summer i. the woods 24, 246
Jelínek, H., Littér. tchèque, zie Editeurs 107

Jennes, J., Holl. kunstinvl. 121
— Invl. Vl. prentk. 121
Jennings, J. M., Will. a. Mary College 326
Jensen, J. N. J., Reizigers, Suppl. 151
Jerphanion, G. de, Missel Ste Chapelle 66
— zie Bibl. Lyon 338
Johansson, J. V., zie Bokvandringar 263
John, W., Ingolst. Artistenfak. Münch. 338
Johnson, A. F., Books at Heidelb. 90
— Cartwright (T.) 212
— Coecke v. Aelst 21
— Egenolff 21
— Engl. dec. init. 49
— Fat faces 74
— Granjon 22, 98
— 19th. c. typef. 100
— Re-reading Upd. 74
— Supply o. types 136
— zie Hartmann, Amerb. 113
— zie Horodisch, Gemp. 114
— zie Johnson a. Gibson 101
— zie Verini, G. B. 64
Johnson, F. R., Harvey 225
Johnson, Th. H., zie History, Liter. 193
— Press corrections 100
— Print. copy-books 100
Johnson, J., a. S. Gibson, Print 101
Johnston, E., Over Kalligr. 17
Johnstone, D., zie Writers 132, 192
Joly, H., Docum. paléogr. XIII 338
— Missel d'Attavante 66
— Missel franciscain 66
Jong, G. J., Drukkersgilden 81
— Opricht. Kath. Pers 297
— Verkl. woordenb. 15
Jong, D. de, Dekker (M.) 216
— zie Bibliogr., Ned. 1
— zie Brinkm. 's Cum. Cat. 139
— zie Rep. Brinkman 139
— e. A. J. Roebert, Antiq. 285, 295
Jong, G. de, Kaartenverz. 305
— Titelbeschr. kaarten 305
Jong, J. de, Bibliogr. éd. franç. 140
Jong, L. de, Oorlogsdocum. 314
Jong, L. C. H. de, Four Deck int. 27
— Geëtste puntv. 41
— Gelijkw. mod. 27
— Haart de typogr. 27
— Opleid. mach. 293
— Veertig jaar S.G.V. 297
Jonker, H. H., Zetten v. advert. 33
Jordan, A. M., New books 179
Joseph, B., zie Index, Intern. 135
Jost, H., Bodoni 105
— Gutenb. Gedenkst. 93
— Renner 244
— Steiner-Prag 254
— Weiss 24, 261
Journal polit. e. litt. d'Anglet. 353
Jubiläumsschrift Schweiz. Buchdrucher Verein. 297
Jubileum v. d. Linden, Amst. 314
— de Wit, Haarl. 316
Juchhoff, R., Wandlungen 70
Junk, R., zie Kampmann, C. 15
Junk, W., Antiq. u. Naturwiss. 282
Jurriaanse, M. W., Cat. archiv. Ceylon 311

Käufer, J., Kunst zu setzen 33
— Meisterschulen 293
Kais. Akad., d. Wissensch. 196
Kaláb, M., Mod. tschech. Buch 107
— Tschech. graph. Kleink. 121
— Tschech. schöne Buch 108
Kalff, L. C., Kerstkaarten 276
Kamm, P., zie Bibliogr. phil. Lit. 200
Kamminga, D. J., Oude adresk. 149
Kampman, A. A., Archieven 312
Kampmann, C., Die graph. Künste 15
Kantrowitz, M. S., Perm. of paper 181
Karadja, C. I., Alte Biblioth. 312
— Alte rumän. Buchdr. 111
— zie Geschichte II 73
Karstädt, G., zie Bibliogr. Musikschr. 177
Kasander, J., Biblioth. gebruik 306
Kasser, H., Kleinbild 276
Katalog udenl. Skønlitt. I. 193, 340
— udenl. Skønlit. II 191, 340
Katalogiser. regler 306
Kattermann, G., Exlibris 276
— Luther 235
Kaufmann, J., Zeitechte Typ. 276
Kayser, W., Blaeu 203
Kazmeier, A. W., Brandis 203
— Heinr. Coster 127
— Drucker Melus. 127
— Lübeck 141
Kedde, J., Drukinkten 30
— Fairco-rollenbest. 27
— Inlegapp. 27
Keeble, H., Typogr. psych. warfare 350
Keeney, Ph. O., Japanese libr. 327
— Meet the Jap. libr. 327
Kehrli, J. O., Typogr. u. Kunst 49
Kelchner, E., Einf. Buchdr. k. 114
Kelk, C. J., zie Ned. boekv. bond 296
Keller, F. G., zie Thiel, V. 19
Kelling, R., Chin. Stempel 63
Kellner, E., Drugulin-Presse 91
Kelynack, W. S., Smith & Son 104
Kemp, M., Limburgensia 152
Kempen, H., Verlagsdrucksachen 33
Kempson, E. G. H., White (W.) 273
Kennedy, R., Bibliogr. Indon. peoples 158
Kent, N., Woodcut 121
Kenyon, F. G., zie Esdaile, Br. Mus. 322
— zie Partridge 343
Ker, N. R., Engl. manuscr. 66

Ker, N. R., Migration o. manuscr. 66
— Vlimmerius 273
Kerdijk, F., Schlesinger 49
— Sint Jan 285
— Winstaandeel 291
— zie Bodoni, Voorrede 31
Kerényi, K., zie Mühler, Kerényi 229
Kerling, J. B. J., verzameling 273
— zie Etiketten 77, 285
Kern, H. E., W. N. dienaar der wetensch. 84
Kern, Th., Bewirtschaftung 348
Kernkamp, G. W., zie Cat. Nwe Gesch. 336
Kernkamp, J. H., Duitse bibl. 319
— Van der Meulen (Dan.) 270
— De Stoppelaar 332
— Zweeds geschenk 315
— zie Gedenkb. K.B. 315
Kerr, W. H., Hakluyt 225
Kertzenmacher, zie Duveen, Notes 167
Kesler-van Twisk, L., Jeugdtoneel 195
Kessen, A., Lamberts Hurrelbr. 231
— Opleid. wetensch. amb. 306
Ketjen, A. M. A., Artill. inricht. 313
Ketner, C. H., Gids godsd. 170
— Gids wijsbegeerte 200
Keulen, J. v., Make-up 33
Keuning, J., Blaeu 203
— Wieder 332
— zie Linsch. Ver. XLIV, XLVI, XLVIII, L 7, 8
Keynes, G., Blake 209
— Gibbon 269
Keyser, P. de, Getiden 222
— Van Mander 235
— Schrijfm. J. v. d. Velde 63
— Titelbl. teek. 49
— Uithangteeken 86
— zie Dienst Prop. e. Toer. 195
— zie Van den X Esels 81
— zie Die VII Getiden 80
Khunrath, zie Duveen, Notes 167
Kienzle, H., zie Reiner, Initialen 51
Kiessling, E., Papyruskunde 62
Killermann, S., Dürers Gebetb. 171
Kindervater, J. W., Univ. Bibl. Münst. 321
King's College. Cambr. 322
King, A. H., Rec. work in mus. 178
King, S., zie Weiss, Prel. check list 180, 193
Kingery, R. E., Interpreting U.S. 133
Kinietz, V., Schoolcraft 250
Kinkeldey, O., Jew. danc. master 178
Kirby, J. P., zie Hazen, Strawb. Hill 104, 160
Kirchhoff-Larsen, Danske press. hist. 354
Kirchner, J., Berufsanliegen 306
Kirschbaum, L., Author's copyr. 100, 347
— Faust 220
— zie Greg, Entrance 100
Kirste, M. R., Ausbildung 293
— zie Jong, de 293
Kisseleff, N. K., Buchdr. in Rusl. 108
— zie Geschichte II 73
Kist, B., Fr. boekill. 49
Kitson, H. D., zie Forrester 180
Kittredge, W. A., Hapgood 49
Kivikoski, E., zie Maliniemi & Kivikoski 155
Klaauw, C. J. v. d., zie Bibliogr. biotheor. 168, 170, 197
Klaetsch, H., Druckfarbe 7, 30
Klaiber, L., Wiss. bibl. Elsass 319
Klasing, K. F. H., Centr. Bur. Stat. 315
Kleberg, T., Einige Bemerkungen 66
— Munksgaard 109
— Upps. Univ. Bibl. 325
Kleefstoffen, Synth. 55
Klei, H. R. v. d., Lond. reisindr. 287
Kleinschmidt, J. R., Impr. Genève 113
Kleist, H., zie Stols, Work De Roos 23, 246
Klemm, K., Ausstattung 49
— Gestaltung 49
— Werkbüchereien 287, 306
Kletsch, E., Horatius 228
Kleukens, Ch. H., Kunst Gutenb. 7, 74
Kleukens, C. H., Kunst d. Letter 49
Kliemann, H., Gerechte Ladenpr. 282
Klimsch's Jahrbuch 15
Klinckowstroem, C. v., Maassen 266
Klinefelter, W., Stamps 276
Klingelschmitt, F. Th., Papiermühlen 59
Klingspor zum 75. Geburtstag 22
Klis, C. v. d., Hogere prestatie 291
— Voorstukveiligheid 27
— Zetmach. lamp 27
Kluit, H. J., School e. bibl. 309
— Zweedse jeugdbibl. 309
— zie Lijsten jeugdl. 179
Kluit, M. E., Perk 242
Klunder, J., Arch. d. stadsdr. 49
Knaster, R., Watchpapers 276
Knegtmans, J. H., Samenwerking 293
— zie Kouwenb., Lay-outm. 291
Knoblauch, W. v., Engl. Korresp. 282
Knoepfmacher, H., Mongolië 158
Knowles Jr., E. B., Cervantes 213
Knutsson, K., Ryska avlatsbr. 340
Knuttel, F., Aanbied. Zw. gesch. 315
Knuttel Jr., G., Jap. prenten 183
Kobel, H., Blindprägung 41
Koch, E., Neuerwerb. Techn. Hochsch. 337
Koch, E. J., Research 287
Koch, H., E. v. Gera 92
Koechlin, H., Rijksbur. v. pap. 291
Köditz, E., Lichtdruck 41
— Neues Autot.-Ätzverf. 41
— Photogr. Naturf. bilder 41
— Reprod. einricht. 287

Kohut, G. A., Steinshcneider 254
Kohut, R., Freidus 329
Kok, R. J., Leerl. opleid. 293
— Leerlingstelsel 293
— Verbet. vakopleid. 293
Kokoschkoff, D., Bulg. Staatsdr. 111
Kolb, E., Spielkarten 185
Kolft's vraagbaak 299
Koning, J., zie Ebert, Nieuw onderz. 70
Kon., Akademie v. Wetensch. 196
— Inst. Ned. Indië 196
— Vlaamse Ac. taal- e. lett. 196
Koomen, P., Dobbenburgh 217
— Franken 222
Koopmans v. Boekeren, zie Hulshoff 153, 270, 336
Kooy, J., Loeber 83
— Onze Eeuw 83
Kopley, E., Dinge 100
Koran in slavonic 172, 230
Korevaar, A., Centr. techn. cat. 306
— Inleiding 314
— Taak biblioth. 306
Kosch, W., Deutsches Lit. Lex. 190
— Palacky 241
Kossen, C. F., Baldwin lichtdoseer app. 27
— Cliché fabric. 287
Kossmann, F., Ars amandi 189
— Baekelmans 327
— Bibl. a.d. Botersl. 317
— Biblioth. cijfers 306
— Boek e. bibl. 313
— Conste d. Minnen 214
— Van Doesburgh 203
— Drie gezichten 306
— Erasmus 219
— Hildebrandt 317
— Lied 176
— Mus. Vl. letterk. 319
— Nobele passie 84
— Sleutel 189
— Volksbibl. 309
— Voorbereiding 189
— zie Bibl. leven 1908–40 165
— zie Cat. Bibl. Boekh. V 334
— zie Eeuwen, Vijf 56
— zie Rochussen 245
Kouwenberg, J. N., Indeling 291
— Lay-outman 291
Kramer, S., Longfellow 234
Kramers, J. H., Van Arendonk 327
— Wieder 332
Krandzalov, D., Bulg. Buchdr.k. 111
— zie Geschichte II 73
Krans, G. H. A., Boekdr. Kampen 81, 176
Krause, F., Umdruckerei 287
— u. **E. Rupp.**, Messungen 41
Krauss, S., Merkw. Siddur. 173
Kredel, F., zie Fuhrmann 70, 92
Krieg Verlag 108
Krieg, W., Entw. Buchpr. 280
Kriegsschuldfrage 150
Krimpen, H. v., Johnston e. Kalligr. 17
— Keuze letters 33
— zie Johnston, over kalligr. 17
Kristeller, P. O., Johannes Merc. 229
Kronenberg, M. E., Berlaimont 208
— Elsenius e. Leuw 82, 344
— Forged addresses 79
— Fragmenten 137
— Gaselee 222, 329
— Herinneringen 84
— Inc. o. postinc. 140
— Kamper liedb. 176
— Keulse boeken 140
— Liesvelt 204
— Metaalgrav. 140
— Miserere mei Deus 238
— Onbek. drukkersm. 88
— Pighius 242, 271
— Samenwerking 88
— Seversz. 205
— Twee titelranden 77
— Valerius 257
— Verboden boeken 78, 344
— De Vingle 205
— Vorsterman 77
— zie Hartmann, Amerb. 113
— zie Nijhoff-Kronenberg 139
Kroniek, Bibliogr. 161
Krüger, H. A., Problem 287
Kruisinga, J. H., Starter 254
Kruitwagen, B., Correctorium 86
— L. J. Coster 71
— Freeska Landr. Dr. 83
— Laat-midd. paleogr. 131
— Nijhoff 84
— Plaats. boeken 306
— zie Boek, Het, Reg. 165
— zie Gedenkb. K.B. 315
Kruyskamp, C., zie Dale, Van 1
Kruyswijk, P. N., zie Bottenburg 82
Krijger, J. C., Typogr.-zetmach. 27
Kubin, A., Kubin 230
Kühnel, E., Islamische Schriftk. 63
Küp, K., Illustrations 66
— zie Ulrich a. Küp 163
Kuhnert, E., zie Cat. Bibl. Boekhandel V 334
Kuiper, T., Gids psychol. 200
Kuipers, R., Degouy en Acket 121
— Heylighe Evang. 227
— Mulders 239
Kujawa, G. v., Bild u. Wirklichk. 15
— Über den prakt. Farbk. 15
— zie Tschermak 16
Kumpf-Mikuli, A., Brief 264
Kuncíř, L., Edit. tchèques, zie Editeurs 107
Kunitz, S. J., a. **H. Haycraft**, Twent. cent. authors 186, 202
Kunst, J., Waard. exot. muz. 178
Kunz, H., zie Bibliogr. phil. Lit. 200
Kunz, P., Drucktechnik 33
— Können im Buchdr. 33
— Onderzoekingen 15
— Prägen 42
— Rupfen o. Abstossen 30

Kunz, P., Walzen 27
Kunze, H., Matth. Koops 59
Kupfer, A., Zusammenarbeit 287
Kurth, K., zie Wo erschien 351
Kurtz, G. H., zie Bibl. neerl. 188
Kurzbiographie Cassandre 21
— Christen 114
— Gill 22, 223
— Goudy 22, 117
— Reiner 23, 244
Kuylen, W. v. d., Vadasz 257
Kyriss, E., Bericht 126
— Schriftdruck 69

Laan, K. v. d., Van Ewijk 220
Labarre, E. J., Eerste schepzeef 59
Laborante, zie Volbach, W. F. 68
Laceulle, J. W. R., Wett dépôt 343
— zie Gedenkb. K.B. 315
Lachèvre, F., Tristan L'Herm. 257
Lacombe, H., De Balzac (G.) 59, 207
— Conséquences 59
— Ecole pap. Angoul. 59, 287
— Filigranes 62
— Girac 59
— Moul. d. Collas 59
— Puymoyen 59
— Ripaille 59, 287
— Vins des papetiers 60
La Croix du Maine, zie Horodisch 231
Ladame, P., zie Muret e. Ladame 113
Ladas, S. P., Intern. protect. I, II 345
— Intern. protect. II 348
Ladoué, P., Le Nain 232
Laer, A. J. H. v., Lutheran Church 156
Lagerquist, H. E., zie Bokkatalog 146
Lagerström, H., Künstl. Wert 49
Lagerström, S., Dän. Privatdr. 109
Lagerwey, E., zie Brevier Beatr. 69
Lalenbuch, Das, zie Schuhmacher 89
Lamb, L., Pred. o. ill. 49
— zie Reiner, Grafika 51
Lambert, P. M., Pascal 241
Lancey Ferguson, De, zie Rud. Kipl. 230
Lancour, H., Amer. art auct. cat. 196
— Amer. auct. cat. 175
— Amer. auction houses 12
Landbouw Hogesch. Wag. 337
Landmann, M., zie Bibliogr. phil. Lit. 200
Landsberg, H. de, zie Hortus delic. 69
Lang, A., Library 264
Lang, C., Verleger Beruf 282
Lang, P., Times roman 354
Lange, W. H., Buch i. Wandel d. Zeiten. 56
— Deutscher Geist 49
— Hupp. 22, 229
— Klingspor 22
— Koch 23, 230
Langlois, zie Portulans 162
Lankes, J. J., Woodcutting a. woodengr. 37
Lankoronska, M., Andachtsb. 121
Larson, C., Army times 355
— Govern. Pr. Off. 117
Lasso de la Vega, J., zie Cervantes 213
— zie Exlibr. Cerv. 275
La Stella, M., Scienze fisiche etc. 198
— Scienze naturali 198
Lattermann, A., Univ. Bibl. Posen 324
Laube, K. J, Leistungsfähigkeit 19
Lauch, E., Univ. Bibl. Leipz. 321
Lauer, Ph., Evangéliaire carol. 66
Laurie, M., Goudy. 22, 117
Lavies, H. W., zie Traub u. Lavies 166
Lazare, E., zie Book prices current, Amer. 279
Lebeer, J., Bibl. i. d. gasth. 306
Lebeer, L., Geest grav. k. 121
Lebon, V., J. G. Ecrevisse 60
Leclerc, M., Cinématographe 348
— Phonographes 348
Le Clercq, L., Alb. amic. 165
— Dat ander lant 176
— Baptista 88
— De Goesin 87
— Van Hamont 87
— Miscellanea 79
— Schenckels 249
— St. Rombouts leg. 252
— Stronchonio 273
— Verdussen 88
— Verf- e. inktrec. 30
— Vervoort 258
— P. Wagner 99
— zie Keyser, de, Uithangt. 86
— zie Schauwers 74, 135
Lectuurgids 3
— repertorium 189
Le Dantec, Y. G., Louys 235
Ledeboer, A. M., Alf. lijst 79
— Boekdrukkers 79
— Marques typ. 77
— Notices bibliogr. 137
— Waesberghe 86
Lederer, M., zie Univ. Bibl. Weenen 323
Leduc, G., zie Walras, Etudes 345
Leech, Cl., zie Hummel, Southerne 253
Leemann-van Elck, P., Wirtsch. Bedeut. 112
Leemhuis, J., Planung 288
— Routing 291
Leendertz Jr., P., Verloren pamphl. 181
Leerstof, Unif., zetten 33
Leeskabinet 317
Leeszaal Alkmaar 313
— Amsterdam (VI. 3.b.) 313, 334
— Deventer 314
— Dordrecht 314
— Enschedé 314
— Gorkum 314

Leeszaal 's-Grav. (VI. 3.b.) 316, 334
— Kampen 316
— Maastricht 316
— Nijmegen 316
— Oldenzaal 316
— Schiedam 317
— Utrecht (VI. 3.b.) 317, 336
— Veendam 318
Leeszaaljaarboekje 9
Leeszalen, Openb., in N. Ind. 309
Leeuw, G. v. d., Boek i.d. cultuur 285
Le Fanu, W. R., zie Brinton, Cushing 269
— zie Brinton a. Perkins 169, 342
— zie Yale Univ. 342
Lefevre, R., Cod. etiopico 66
Leffard, J., Boullet 210
Légende de Faust 220
Légendes dorées, zie Dalbaune, Rem. 120
Le Goaziou, A., zie Crépet, Baudelaire 207
Lehmann, E., Farbentafel 33
Lehmann, E. H., zie Handb. Zeitungsw. 1, 350
Lehmann, P., Autographe 160
— Erforschung 131
— Klosterbibl. Fulda 312
— Konst. u. Basel 112
— Nachrichten 312
— Quellen 66, 312
— Raym. Lullus 244
— zie Kleberg, T. 66
— u. **O. Glauning**, Mittelalt. Handschr. 66
— zie Zentralbl. 72 3
Lehmann-Haupt, H., Aiga 49
— Berlin 89
— Engl. Holzst. Alph. 63
— Rebinding 55
— zie Bookbinding 124
Lehne, F., zie Ebert, Nieuw onderz. 70
Leipnitz, W., Arbeitsplanung 288
Leishman, J. B., Wotton 262
Leist, F., Urkundenlehre. 64
Leitmeier, H., Einige Zuk. wünsche 50
— Gedanken 89
Lek, G. J. v. d., zie Brinkman 139
— zie Petri e. V. d. Lek 130, 296
— zie Repertorium 139
Lemar, Y., zie Almanach 10, 191
Lemoisne, P. A., Maître E. S. 121
Lendi, P. C., Kirchl. Graph. 50
Lenin-Bibliothek-Moskou 324
Leporace, T. G., Suigo 107
Leppla, R., Bibl. publ. Bordeaux 321
— Stadtbibl. Lyon 322
Leprince, A., Garn.-Allabre 98, 197
Lerche, O., Antiq. u. Volksbild. 282
Leslau, W., Sem. lang. Ethiopia 194
— South-Arabic lang. 194
Le Soudier, H., Bibliogr. franç. 142
Letonnelier, G., Anc. exemples 60
— Jeu de cartes 60
Letonnelier, G., Moul. sur l. Gère 60
— Papet. d. l. Gère 60
— Rochetaillée 60
Letouzey, V., L'habillage d. presses 27
— Organ. méthod. 288
— Organ. trav. typ. 288
— Précision 34
— Relations 288
Letsch, M., zie Erfurter Zeitung 353
Letteratura ital. 192
Letterature straniere 186
Leuenberger, E., Zwits. typ. bond 288
Leuw, H., zie Kronenberg, Elsenius 82
Leux-Henschen, I., zie Acta Lap. p. III 155
Levi, E. L., Effigi Domenicane 66
Levigne, H., Postzegels 276
Levisson, L., Door duiz. weken 291
— Plank 16 50
Lewin, B., Zetterstéen 341
Lewis, C. O., Milton 238
Lewis, J., Lamb 231
Lewis, W. S., Walpole 273
Lexicon bibliogr. terms 1
— Kleines, d. deutsch. Lit. 190
Leyh, G., Grenzfragen 306
— Grundsätzliches 320
— Lage deuts. Bibl. 320
— Leipprand 330
— Misst. Dissertat. 306
— Randbemerkungen 130
— Spannungen 306
Leytens, F., Vlaamse exlibr. 276
Librairie franç. 1933–45 142
— franç. à. l. foire d. Paris 10
Libraries, Mexican 326
Library, Br. Council. Amst. 333
— of Congress. Wash. 326
— Journal 3
— Medical. Boston 341
— South-Afr. Cape Town 342
Liebert, H. W., Johnson 229
Lieftinck, G. I., Bibl. neerl. manuscr. 66
— Cod. man. V.1. 172, 335/336
— Tien oude oork. 67
Ligter, J., zie Hofmann, Typogr. ABC 14
Lillard, R. G., zie Coon a. Lillard 193
Lincoln's Inn 322
Linde, E. J. v. d., G. W. Schultz 85
Lindeboom, J., Knappert 230
— zie Vos, Leeuw 232
Lindhardt, O. B., Indtryk 285
Lindner, D., Hauptmann 226
Lindquist, D., Böneordning 146
Lindroth, S., Stiernflycht 272
Linschoten Vereeniging 7
Lips, H., Stand Offsetdr. 42
Lipsius, J., De bibl. syntagm. 312
— De Constantia, zie Van de Bilt 234
List Amer. doct. diss. 159
— type spec. 161

Liste éditeurs franç. 10
— éditeurs suisses 11
— membres Cercle belge 9
— ungeeign. Druckschr. 344
Literatuur deviezen 184
— opinie-onderzoek 179
Literatuuroverz. leder-schoenind. 199
— overzicht N.I. 158
— papierindustr. 181
Lithographie i.d. Schweiz 124
Littlefield, Th. H., On early writing 17
Livornesi, L., Istit. di patol. d. libro 323
Livre belge, Le 3
— du cuer 69
— d'enfance 179
Ljung, S., Bisk. H. Brask 110
L. M. S., Lenox Gutenb. Bible 342
Loeff, M., Galeiboef 309
Loerke, O., Weiss 24, 261
Loewe, B., Ausbreitung 89
Loewe, J. R., Wissensch. Buchh. 100
Loghem, M. G. L. v., Schimmel 250
Lokhorst, E. v., zie Boekenweek 1940, 41 298
Lonchamp, F. C., Précellence 130
Longuet, D. A., Protect. oeuvr. photogr. 348
Loosjes, A., Gedenkboek 295
Loosjes, V., zie Ebert, Nieuw onderz. 69
Looy, C. H. v., Bibl. e. docum. dienst 306
Lostalot, A. d., Proc. d.l. grav. 37
Lottinville, S., zie Place Univ. Pr. 283
Lotz, A., Feuerw. bücher 197
Lo Vecchio Musti, M., Pirandello 242
Lübke, A., Geschichte Schreibwerkz. 17
Lüers, H., Plast. verg. Initial 50
— Verlegereinband 55
Lüthy, E., Schweiz. Verk. werb. 276
Lundberg, B., Kopieböcker 341
Lundberg, O., Moosberg 330
Lundgren, H., Svens. bibl. skådep. 325
Luppé, A. de, zie Parturier e. Luppé 219
Luther, A., Deutsche Gesch. 190
Lutz, E., Klischeekosten 34
Luyckx, Th., Rosant 247
Lydenberg, H. M., Freidus 329
Lyna, F., zie Gaspar e. Lyna 65, 172, 270
Lynam, E., Brit. maps 162
Lynravn, N., Libr. Australia 327
Lysen, A., Chotzen 328
Lijst beroepsuitg. België 9
— boekh. België 9
— buitenl. tijdschr. 163
— erkende uitg., boekh. België 9
— verb. boeken België 344
— verb. Eng. e. Amer. boek. 344
— vertegenwoordigers 9
Lijsten boeken die n. gelev. kunnen worden. 285
Lijsten jeugdlektuur 179
Lijstenboek 9
Lytton., Bulwer-Lytton 211

Maandblad v. Bibl. wezen 165
Maassen, C. G. v., Magliabecchi 266
— Romant. Erstausg. 190
Maatsch., Ned. Geneesk. 333
— Ned. Letterk. Leid. 335
Mabbott, Th. O., Poe 243
Mc Colvin, L. R., a. J. Revie. Brit. libraries 322
Mc Combs, C. F., Printing 74
Mc Cormick, K., Editors today 283
— zie Bowker lectures 281
Mc Dermott, J. F., Cortambert 355
Mc Donald, G. D., N. Y. Gazette 355
Macdonald, H., Langbaine 231
— zie Hazen, Sturt 104, 180
Mc Donald, R., Etching 122
Macgillivray, E. J., Copyr. cases 347
Mc Ilwraith, A. K., Jonson 229
Mc Kay, G. L., Amer. book auct. cat. 197
— Goudy 224
— Reg. of artists 115
— zie Goudy 22, 117
Mc Lean, R., Printers' type spec. 100, 161
— zie Tschichold, Mass prod. 53
Mc Manaway, J. G., Latin mottoes 195
Mac Minn, N., Mill 238
Mc Mullen, Ch. H., Clarke & Co. 117
Mc Murtrie, D. C., Black Hills 115
— Bradford 116
— Wyoming 115
— zie Over de uitv. 70
— a. W. Eames., N. Y. printing 115
Mac Nair, M. W., zie List Am. diss. 159
Mc Pharlin, P., Armitage 50
— Curved rule 15
— Open letter 276
— Reeves 244, 276
Mc Quaid, A., Books young people 180
Maerlant, J. v., zie Elslander 65
Magriel, P., Boxing 186
Mahé, R., Artistes illustr. 142, 161, 167
— Bibliogr. choisie 142, 161
Mahlberg, H., zie Sachwörterb. 1
Mainx, F., Strahöwer Bibl. 323
Major, E., Burg.-Verlag 114
Mak van Waay, S. J., Lexicon 202
Makedonsky, A., Bulgarien 111
Malcolmson, A., zie Colby 281
Malherbe, E. J., zie Boek, Ons eie 3
Maliniemi, A., & E. Kivikoski., Suom. hist. bibl. 155
Malone, D., zie Place Univ. Pr. 283
Manasseh ben Israël, zie Schoeps, Schwed. 187
Mander, K. v., zie Keyser, P. d. 49

Manker, E., zie Acta Lapponica I, IV 155
Mann, I., Wilson (R.) 261
Mann, M., Introduction 130
Mansem, A. v., Drukperforatie 42
Manser, H., Amer. Wochenpresse 355
— Sowietpresse 354
Manual of style 15
Marchand, J., Amyot 206
— La Rochefoucauld 231,232
— Montesquieu 238
Marchesini, C. G., Alm. ital. 159
— Gazz. Veneta 354
— Londonio 234
Marder, H., Fachschr. Artill. 174
Mare, A. J. de, Campbell 212, 328
— Cat. Meerm. Westr. III 334
— Drukw. op perk. 181, 334
— Ebb. Wubben 328
— Flament 328
— Holtrop. 329
— Molhuysen 330
— Multatuli 239
— Sichem 252
— Stratenus 332
— Van Flam.-Holtr. 316
— Westreenen 332
Margadant, L., Inleiding 158
Margaris, D., Einführung 111
Marichal, R., Capitale romaine 63
— zie Audin, Mar., Somme 72
Maril, L., Silk screen 42
Marjasch, S., Amerik. Bestsell. 131
Markwalder, E., Spielkarten 185
Marohl, H., Meyer 237
Marouzeau, J., Année philolog. 187
Marsh, W. B., Better books 50
Marti, K., Prinzip. u. Gehilfe 288
Marx, A., Polemical ms 67
Masai, F., Essai 67
Masche, O., Punkt. Linien 34
Maschek, F., Joh. Petri 108
Mason, E. C., zie Tschichold, Ill. hist. 64
Mason, J., Cockerell 127
Mason, L. C., Picture books 180
Matisse, H., zie Anthologie 167
Matthews, B., Bookbindings 126
— Grolier Club 267
Matthieu, H., Geschmackl. Schul. 293
Mattice, H. A., zie Lexicon 1
Maurois, A., zie Almanack 10, 191
Maxwell, zie Sweet & Maxwell 184
Mayer, H., Herinneringen 84
— J. M. Meulenhoff 84
Mead, H. R., Buckler 211
Mededelingen Antiquaren 5
— Graf. 5
Mededelingenbl., Gemeensch. 5
— Graf. Ind. 5
Meek, W. G., Print. Egypt. 119
Meer, J. H. v. d., Kleurmeting 15
Meertens, P. J., De Vos 260
Mehl, E., Elsass-Ausstell. 321
Mehrfarbendruck 42
Meier, H., Campagnola 212
Meier, L., Skotus 252
Meiner, A., M. Huttler 93
— Signete 77
Melcher, F. G., Books. opportun. 283
— a.o. Successf. booksh. 283
Melchior, L., zie Hoog, de, e. Melchior 14
Melchior, S. W., Levisson 83
Meldau, R., Bedeutung der Hand 62
Mencaraglia, L., Note agiografiche 67
Mengel, W., Kontrast 50
Menn, W., Das Helmasp. Notar. 71
— u. **F. A. Schmidt**. Gutenb. 71
Menz, G., Antiq. buchh. 283
— Europ. Buchh. 74
— Richt. Fachb. Kalkul. 283
— Um d. ält. Zeitschr. 350
— Verleger u. neuz. Buchk. 50
— zie Wendt, Idee 166
Mercator, G., Liter. latinarum 80
— zie Treatise 17
Mercier, R., Imprim. tourang. 97
Mercurius, zie Nieuwstijd., Utr. 351
Merecy, R., Antw. pers 352
Merrymount Press, zie Winship, Updike 118
Messinne, J., Holbach 227
— Lettre de Caton 233
— Pascal 241
— zie Niel, St. Simon 248
Messini, D. A., Orfini 106
Méthode Letouzey 34
Methorst, H. W., e. **M. J. Sirks**, Bevolk. 200
Metternich-Sandor, P., Hauptmann 226
Meulen, J., ter, C.C. en C.T.C. en C.J.C. 306
— Lysen 330
Meulenhoff, J. M., Le tout petit Larousse 301
— Viert feest 295
Meurs, H. v., zie Liter. Overz. 158
Meyer, H. M., Univ. Bibl. Posen 324
Meijer, J., Tempel der Jooden 313
Meyer, Kathi, Liturg. mus. incun. 137, 171, 178
— Musikdruck 137, 171, 178
Meyers, J. A., Boek. v. kinderen 50
Meyier, K. A. de, Cod. man. IV 173, 335
Meynell, F., Jackson 229
Michael, F., Insel-Bücherei 93
Michault, P., zie Degroote 140, 204, 257
Micheli, G. L., L'enluminure 67
Mierlo, J. v., Dierenepos 189
— Dierengedicht 189
— Elckerlyc 219
— Geestel. lied 171
— Hadewijch 225
— Mar. v. Nieum. 236
— Naturen Bloeme 239
— Nivardus 240

Mierlo, J. v., Reinaert 244
— Sedulius 250
— Sinte Geertrude 252
— Theophilus 256
— Vanden Sacram. 258
— Vanden XII dogh. 258
— zie Bouchery 188
— zie Vander Docht. v. Syon 81
Miers, E. S., zie Place Univ. Pr. 283
Migliorini, E., Geogr. e viag. 150, 154
Miller, C. W., Herringman 103
Milne, A. T., Writings Br. Lhist. 153
Mindeblade Gyldendal 109
Minde-Pouet, G., zie Goedeke 190
Minges, H. S., zie Index, Intern. 135
Minns, E. H., Byzantine bind. 126
— zie Diringer 185
Mish, J. L., Manchus 194
Mitchell, W. S., Galen 222
Mitglieder Landesverb. Württemb. 10
— Verzeichnis franz. Zone 10
Mitteilungen, Schweiz. graph. 5
Mittel gegen Faltenschl. 34
Mittelstaedt, O., u. E. Rupp., Grösse d. Fehler 34
Mitterwieser, A., Papiermühlen München 60
Modderman, B., zie Roos, Herlev. 51
Möllenkamp, E., Pos.-retouche 42
Møller, A. J., Danm. Tekn. Bibl. 324
Möller, M., zie Schramm, A. 52
Moerkercken v. d. Meulen, A., Jeugdbibl. 309
Moerkerk, H., zie Asmann e. Moerkerk 292
Mohlin, A., Codex no. 14 67
Moissejew, G., Grösste Druckerei 108
Mok, S., Gids arbeidsrecht 184
Molhuysen, P. C., Daniëls 316
— De Groot 269
— zie Pit, Greve 329
Molkenboer, B. H., Vondel 259
Monaghan, J., Lincoln 233
Monheim, Chr., Congo Bibliogr. 157
Monneret de Villard, U., Cod. arabospagnolo 67
— Coronazione 67
— Miniatura 67
Monroe, I. B., Symbolism 276
Mont, Pol de, zie Redevoer. Rooses 331
Montague, N., Print. manag. 288
Moore, J. R., Gildon 223
Mooy, J., Handleid. letterk. 296
Mooy, A. J. de, Ruilbureau 316
— zie Gedenkb. K.B. 315
Morazzoni, G., Libro ill. Venez. 168
— Paganini 241
Morgan, Ch., Macmillan 103
Mori, G., Canon missae 141
— zie Wentzcke u. Mori 90, 97
Moriarty, J. H., Directory 156
Morison, S., Buchdr. i. Engl. 50
Morison, S., Die Buchdr. kunst 101
— Datum u. Nummer 353
— Humanistic script 63
— zie Account o. calligr. 16, 31
— zie Mercator, Liter. lat. 80
— zie Plantijn, Dialogues 80
— zie Treatise Mercator 17
— zie Verini, G. B. 64
Mornand, P., Alexeieff 206
— Bibliophilie 264
— Bofa 209
— Bonnard 210
— Boullaire 210
— Daragnès 216
— Decaris 216
— Galanis 222
— Hervieu 227
— Laborde 231
— Moreau 239
— Mrozewski 239
— Voltaire 259
Morning Chronicle 354
Mosmans Zn., G., zie Arrest 349
Moss, S. A., Low family 118
Mott, F. L., Golden multitudes 114
Motter, T. H. V., Hallam 225
Moulin, Ch., Portr. d'une révol. 183
Mouquet, J., Rimbaud 245
Mudge, I. G., Refer. books 134
Mühlberg, H., Fachbuch 293
Mühler R., Kerényi 229
Mühlher, R., Hauptmann 226
Müller, H., Aus bolsch. bibl. 323
— Samml. Univ. progr. Jena 338
— Tabelle u. Druck 34
Müller, H. v., Goethe 223
Müllertz, M., o. P. H. Hagerup., Holberg 227
Muench, A. F., zie Index, Intern. 135
Münster, H. A., Geschichte deuts. Presse 352
Muggiani, G., zie Briefbogen 274
Muir, P. H., Bickham 208
— Engr. letterf. 50
— Stone 24, 50
— zie Johnson a. Gibson 101
Muirhead, A., Bentham 208
Mulder, A. H., zie Boekenweek 1948 298
Mulder, S. H., zie Gorter e. Mulder 305
Muller Massis. Schmid 250
Muls, J., Rubens 247
Munby, A. N. L., Bryant 265
— Day 103
— Gifts o. Eliz. print. 103, 322
— Jugge, zie Day 103
— Libraries 312
— Sunderl. libr. 273
— Thomas, zie Day 103
Munck, F., zie Haughsted, Vahl 172
Munthe, Axel 239
Munthe, W., zie Predeek 326
Muret, C., e. P. Ladame, zie Welt, Die 113
Murrie, E. B., zie Day a. Murrie

6, 176
Mus, O., Bijbel te Ieper 171
— Caveel 127
Museum, British, Lond. 322, 338
— far-eastern Antiq. 196
— Gem. oudheidk. Heerl. 316
— Meerm.-Westr. 's-Grav. 334
— Plantin-Mor. Antw. 318, 319
— Vlaamse letterk. 319
— d. Wetensch. Gent 319
Musgrove, S., Heywood 227
Musikverlag u. Mus. handel 283
Musper, H. Th., Haarl. blokboeken 69
Musper, Th., Dialekte 122
— Dürer 218
Mussche, A., zie Roemans, C. Buysse 211
Mussey, B., Pinchpenn. biblioph. 264
— a. **S. L. Vigilante.,** Cold summer 1816 156
Muth, F., Deutsch. erste Zeitschr. 352
Muusses, M., Wrangel 262
Muijs, K., Bedr. v. cellophane 42
Mijksenaar, P. J., Leert uw stad kenn. 151
— zie Dronckers, Cat. Amst.-Tent., Lit. o. Amst. 151, 301

Naamregister Kon. Ak. v. Wetensch. 187, 198
Nabholz, H., Einführung 134, 150
Nachod, O., Bibliogr. Japan 158
Nash, R., Approach 114
— Education 293
— Harvard's Dep. o. print. 288
— Rastell 104
— zie Account o. calligr. 16, 31
— zie Place Univ. Pr. 283
— zie Plantijn, Dialogues 80
Nationalbibliothek Weenen 323, 339
Nauwelaerts, M. A., Bibl. schol. Bred. 314
— Verepaeus 258
Nederland en de zee 201
Nelson, A., Legenden o. St. Staffan 67
— Norska laghboken 67
— Nyfunnen förlaga 67
Nelson, G. A., Characteristics 19
Nelson, Th., Know your colors 15
Netherlands a. America 156
— East Indies 158
Neufforge, F. v., Über den Versuch 133
Neugebauer, H., Welche Fragen 42
Neujahrswünsche 276
Neumüller, P. W., zie Wiegendr-Kremsm. 138
Neurath, O., Beeldpaedagogie 309
Neviani, A., Stenone 254
New York Gazette 355
Nicholson, M., Man. Amer. copyr. 348
Nickul, K., zie Acta Lapponica V 155
Nicolaï, A., Considérations 60
Nicolaï, A., Moul. Agenais 60
— Les Naypiers 60
— Papet. Angoumois 60
N.I.D.E.R., inventaris 163
Niedermeier, H., Buchdr. Polen 108
— Mittelalt. Bibl. ordn. 312
Niel, J. C., Napoléon 153
— Saint-Simon 248
Nielsen, B. F., Andersen 206
— Brahe 109, 210
— Danske bog 109
— Gyldendal 109
— Nye bidrag 145
Nienaber, P. J., Bibliogr. Afr. boeke 148
— Bronnegids 194
Niermeijer, C. A., Budgettering 286
Niessen, C., Faust 220
Nieuwsblad boekhandel 351
— Letterk., zie Tolk, Onze 3
Nieuwstijding, Utr. 352
Niewöhner, E., Entwickl. probl. 283
Nitzsche, R., Bucheinb. stoffe 55
Nivardus, zie Mierlo, Dierenepos 189
Nodier, Ch., Livr. satyriques 264
Noens, J. H., Contrib., zie Borms, Errata 120
Noordenbos, O., Boektitels 130
— Weerzien Biblioth. leven 306
Norwood, L. F., Imposition 101
Nosworthy, J. M., Marlowe ms. 67, 236
— Shakespeare 251
Novák, A., Aperçu hist., zie Editeurs 107
Nowak, L., Bruckner 211
Nowell-Smith, S., Phonot. o. R. Bridges 20
— zie Jackson, Reading 264
Nuiver, J., zie Funke, Multatuli 239
Nuti, R., Lettere di Pasquali 106
Nuyens, B. W. Th., Bibl. medica II 169, 333/334
Nijhoff, M., zie Roland Holst (A.) 245
Nijhoff Sr., M., zie Vertalingen 189
Nijhoff, W., Blaeu's atlas 203
— Dateering Blaeu 203
— Linschoten 234
— Marnix 236
— zie Boek, Het, Reg. 165
— zie Font. Verwey, Opmerkingen 139
— zie Goedhart, Pers 164, 351
Nijhoff Pz., W., Wouter Nijhoff 84
— W.N. als Zakenman 84
Nijhoff-Kronenberg, Nederl. bibliogr. 138, 139
Nylon en plastic 55
Nypels, C., Blad, boek, band 15
— zie Bijdr. de Roos 23, 246

Oakeshott, W., Winch. bible 171
Oberholzer, O., Lex. Weltlit. 187
Ockeloen, G., Cat. Indonesië 149
Oddon, M,. zie Bach, Pet. guide 303

Oddon, Y., zie Bach, Pet. guide 303
Odic, C. J., Art camps déport. 175
Odin, A., Antiqua Weltsch.. 63
— Graph. Berufssch. 294
O'Donoghue, F. M., Cat. playing cards 185, 272, 339
— Schreiber 272
Offel, E. v., Oude leesz. 319
Offenbacher, E., Courier 264
Offset 5
Ohly, K., Anfänge Basel 113
— Johannes Merc. 229
— zie Buchdr., Deutscher 88, 136
— zie Gesellsch. f. Typenk. 7
Olbrechts, F. M., Clenardus 214
Olbrich, W., Druck Ergebnisse 135
— Einf. Verlagsk. 283
— Liter. Verein 267
Oldham, J. B., Unicorne bind. 126
Oldman, C. B., Watermark dates 62
Oliver, L. M., Foxe 221
— Greene 224
— Oldcastle 240
Olschki, L. S., Quinto centenario 74
Olsoni, E., Milit. Centralbibl. 324
— & **T. Tera**, Suom. its. yst. bibl. 155
Olsson, B., Güld. Kleinot 224
— Möller 330
— Palma 241
Oltheten, T. H., Middelb. graf. onderw. 294
Ommeren, C. v., zie Rijn e. Ommeren 173, 272
Oorlog e.d. Franse bibl. 321
Oostendorp, R. J., Machineschade 27
Ooteghem, J. v., Bibl. graeca e. latina 187
Opening R.K.O.L. Oldenz. 316
Opleidings-uitgaven 295/296
Opstellen afsch. Evers 317, 328
— aan Prof. Kranenb. 230
Oranje Nassau boekerij 316
Oratorylibrary. Lond. 339
Ordonnantie bedelarije 80
Organisatie schoolbibl. 310
Organon 317
Orlowski, H., Over houtsn. 122
Osborne, L. E., Aldus 202
— Chapin 269
— Short-title list Chap. libr. 137
Oschilewski, G., Thalmann 255
Osgood, C. G., zie Turnbull, Wilson 261
O. Š. M., Littér. tchèque, zie Editeurs 107
Ostroga, Y., Perreau 271
Ouwejan, R. J., Nederl. schrift 63
Oven, J. C., Funke 83
Over A. Roland Holst 245
— de uitvinding 70
Overdiep, G. S., zie Brouwer, Starter 254
Overeem, J. B. v., Reizen naar de West 7
Overheidsuitgaven, Ned., 139
Overzicht Kloos 230, 334
— oorspr. Ned. uitg. 139
— L. J. Veen 85
Ovink, G. W., Drukker-kunsten 15
— Enige factoren 74
— Holl. Schriftgiess. 20, 79
— Legibility 15
— De Roos 24, 246
— Schoonheid 15
— zie Bijdr. de Roos 23, 246

Paalzow, H., Wilmanns 333
Pächt, O., Ital. ill. ms. 173
— zie Tent. Ital. ill. ms. 301
Pafort, E., Tudor schoolb. 180
Paige, D., Th. Chard 103
Pakarinen, S., Suom. Kirjall. 145
Palästina u. s. Druckw. 119
Palencia, A. G., Cerdá 213
— Erud. y librer. 193
— Hervás 227
— Ibarra 111
— Libros españ. 146
Paltsits, V. H., Lenox 266
— Proposal 147
— Quaritch 104
— Shearer 331
— Stevens 254
Papers Bibl. Soc. Amer. 6
Papiermaken Indië 19
Parenti, M., D'Annunzio 206
Pargellis, St., zie Verini 64
Paribeni, R., Archeologia 78, 160, 166, 175
— Arti figurat. 166
— Musica 178
Parish, H. R., Children's books 180
Parker, W. R., Milton 238
— Vaughan 258
Parménie, A., Chateaubriand 213
Parpan, E., Buchst. ausschl. 34
— Monotype-system 34
— Rahmenändern 34
— Rechnerisches 34
Parrot, L., L'Intelligence 96
Partington, W., Wise in orig. cloth 132, 266
Partridge, F., zie Book prices curr. 279
Partridge, R. C. B., Legal Deposit 343
Parturier, M., Duranty 218
— e. **A. de Luppé.**, Duranty 219
Pasquali, G., Filol. classica 188
Pater, P. de, zie Roosendaal e. Pater 291
Patten, N. v., Defoe 216
Patterson, E., zie Ulrich a. Patterson 165
Paul, G., Räuml. u. rass. Gest. 152
Paulli, R., Nyerhvervelser 340
— Siegeszug 109
Paxton, E., British pr. pr. 27
— Printing 288
— Scottish printing 101
Peckham, H. H., Parkman 241
— zie Storm a. Peckham 264

Peden, W., Freneau 222
— Jefferson 270
Peereboom, R., Het dagblad 350
Peery, W., Field 221
— Day 216
Peeters, L., Handboek 55
Peeters-Fontainas, J., Rel. Plantin 126
Peignot, R., Ecriture à l. main 50
Pels, C., Boek e. papier 19
— Papier 19
— zie Eeuwen, Vijf. 56
Penney, M. D., Seeing the unseen 42
Pennink, R., Ebb. Wubben 328
— Liedje G. v. Oosten 171
— Petrarca 137
— Smeken 253
— zie Gedenkb. K.B. 315
— en **D. Th. Enklaar,** Smeken 253
Pensiero guiridico 184
Periodica U.S.S.R. 164
Periodicals, New 163
Perkins, H. T., zie Brinton a. Perkins 169, 269, 342
Perkinson, R. H., Davies 216
Perl, W. H., Mann 235
Perm. Hof v. Arbitrage 196
— v. Intern. Justitie 196
Perosa, A., Braccesi 210
Perrat, Ch., Livre d'Heures 67
Pers, De Katholieke 297
Pershing, J. H., Milton 238
Persoonlijkheden i. Nederl. 202
Peters, J., zie Situation 200
Petersen, C. S., Christ. IV boggave 340
— Haandskr. saml. 340
— Juel 270
— Oehlenschläger 271
Petersen, E. N., Printed i. Paris 50
Peterson-Berger, W., zie Acta Lapp. III 155
Petitfils, P., Rimbaud 245
Petri, W. A., e. G. J. v. d. Lek, Bibliogr. 130, 296
Pettit, H., Young 262
Pfander, W., Bedeut. d. Wassers 19
Pfeffer, H., Kort commentaar 346
Pfefferli, E., Stand d. Tiefdr. 42
Pfeiffer, E., Mathem. Ordn. 50
Phaidros 3
— Jg. II. 1. 226
Phelps, G., zie Writers 132, 192
Philippen, L. J. M., Clenardus 214
— Coens 214
— Schevensteen 250
Piattoli, R., Brucioli 211
— Frammenti 68
— Papiri latini 62
Pichler, L., zie Giebisch 192
Picornot, A., Asp. de Lyon 122
Pike, K. L., Phonetics. 182
Pintard, R., La Mothe le Vayer 231
Pinto, O., Antichi catal. 333
— Enciclopedie 166
Piper, R., Buchh. Lehrjahre 283
— Vormittag 94
Pisa, P., Dépôt légal 343
Pit, M. A., Greve 329
— Handelsec. Bibl. 313
Pittioni, R., Bibliogr. Ostmark 154
Pizzuto, J., Bertieri 105
Place of the Univ. Press 283
Place, J., Barrès 207
— Beyle 208
— Chateaubriand 213
— Conrad 214
— Flaubert 221
— La guerre 321
— Hérault 226
— Marivaux 236
— Peyrat 242
— Quatre éd. romant. 97
— Sainte-Beuve 248
— Sénancour 251
— Stendhal 208
— Thibault 256
— Vigny 259
— zie Talvart e. Place 191
Plakate, Die besten 276
Plantijn, Chr., Dialogues 80
— zie Account o. calligr. 16, 31
Pléiade, La 353
Plenderleith, H. J., Preservation 55
Plesner, K. F., Bøger 264
Pleysier, A., Gids econ. aardr. 150
Plumettaz, A., Calcul 288
— Probleem 288
Poema Strabo 254
Poeschel, C. E., zie Habbel u. Poeschel 48
Pognon, E., zie Victor-Michel, V.P. 53
Pohl, J., Jiddische Presse 165
Polak, R. J., zie Scholten 250
Pollard, G. Cat. typef. spec. 20, 161
— Size o. the sheet 50
— Works on typef. 20, 161
Pollin, F. W., Schwarze Kunst 7, 186
Poole, F. A. le, Driessen 218
Poortenaar, J., Coster 71
— Geweigerd verweer 71
— Gulden snede 15
— Kerstfeest 122
— Plantin 87
— Van pr. e. pl. 15
Poortman, J. J., Rep. wijsbeg. 200
Pope, H., Engl. vers. N.T. 171
Popow, W., Ausbildung 294
— Druckereigewerbe 108
— Wissensch. Forsch. 288
Popp, H., Pergament hs. 68
Porcher, J., Graux 265
— Saint-Gelais 248
Port, W., Buchdr. schicksale 90
— J. Mayer 94
Porter, D. B., Amer. negro writ. 178
Portfolio o. illustr. 50
Portulans Bibl. de Lyon 162
Post-war standards 310
Pot, J. E. v. d., Leeskabinet 317

Pottinger, D. T., A fount o. type 101
Pourrat, H., zie Audin, Mar. Epopée. 56
Powel, B. K., zie Index, Intern. 135
Powell, J. H., Elkins library 326
Powell, L. C., Fiske 221, 265, 328
— Western American 355
Poynter, F. N. L., Guillemeau 225
Praesent, H., zie Nachod, Bibl. Jap. 158
Prakke, H. J., Drentse jaren 83
— Drentse uitg. merk. 77
— Cl. v. Gorcum I 83
— Havard, zie de Roo 85
— Hemsing v. d. Scheer 85
— Koevorder alm. 159
— Lensinck 83
— Magino 159
— Marc. Aurel. 184
— Pet 84
— P. de Roo 85
— Sneker jaren 83
— Zelle 30 84
— Veenkamp 86
Prandtl, W., Brahe 268
Prange, J. M., Posada 243
Pratt Free libr. Baltimore 326
— Institute. Brookl. 341
Pratt, I. A., Anc. Egypt 157
Predeek, A., Gegenwartsprobleme 326
Preis, E., Lernen u. lehren 294
— zie Handb. f. Pap. 14
Preisendanz, K., Anthol. Palatina 68
— Commeliniana 91
Premsela, M. J., Thibault 256
Primrose, J. B., First pr. India 119
— Lond. print. visit 119
Prince, O. H., zie Weber, Ghost 181
Prinsen Geerlings, B., Gedenkb. 82
Print 5
Printer-farmer-publisher 118
Printers'Valhalla 74
Printing, Intern. 5
Printmaking, American 122
Privatdrucksachen 276
Proctor, R., Printing Greek 137
Productie fotomat. Belg. 288
Proost, P., Offsetpapier 19
Proost, U., Twee eeuwen 82
Prummel, A. A. C., zie Leeszalen N. Ind. 309
Public library New York 326, 342
— Providence 326
Publicaciones Palencia 241
Publishers' Trade list 148
Püterschein, H., zie Rushmore 70
Puget, H., Bibliogr. fonct. publ. 152, 185
Puttrich, zie Schulze, Rom. Lith. 124
Pijpe, A. W. I., Drukpapier 19

Quiblier, L., Impr. de Thonon 60, 97
Quinau, O. A., Beter licht 291

R. Massnahmen 34

Raabe, G. E., Norsk skulptur 175
— zie Arskat. Norsk litt. 145
Raaf, F. H. de, e. J. J. Griss., Stromingen 189
Raderm. Schorer, M. R., Hedend. schone b. 50
Radetti, G., zie Scienze filos. 200
Radojičić, D. Sp., Serb. Druck. 111
Raet, L. de, zie Redevoer. Rooses 331
Rahts, W., Agfacolor-Verfahren 42
Randall, D. A., A plea 130
— Thackeray 255
— zie Winterich a. Randall 265
Randall, J. G., zie Monaghan, Linc. 233
Rankin, R. B., zie Rodgers a. Rankin 156
Ransom, W., Selec. lists 161
— Warde 51
Rasmusson, N. L., Birgitta 209
— Okänt danskt tr. 145
— Söderköping 110
Rasp, H., Fritzsche 329
Rat, M., Dédicaces 264
Ratchford, F. E., Wise to Wrenn 132, 267
Ratelband, G., Recl. e. serv. 310
Ratelband, K., Exped. v. Jol 8
Rath, E. v., Buchdr. Strassb. 97
— Entw. Kupferst. 122
— Kölner Frühdr. 90
— zie Buchdr., Deutscher 88, 136
— zie Nijhoff-Kronenberg 138
Rathe, K., Impresa 277
— Shakespeare 251
Rava, C. E., Arte d. illustr. 168
Reade, B., Lear 232
Reavey, G., Soviet lit. 192
Rebner, W., Aufgabenstellung 42
— Rasterfarbauszug 42
Red., D., Bahr 207
— Hofmannsthal 227
Redevoeringen voor Rooses 331
Reece, Ch., Line engrav. 122
Reeser, E., Muziekt. Echard 51, 74
Reference works on typogr. 161
Regels titelbeschr. 3e dr. 307
Regenburg, A., zie Friserne 151
Registerarbeiten 34
Rehse, H., Aus der Praxis 42
— Bedienungst. Vorzüge 27
— Behandl. d. Druckf. 42
— Behandl. Massew. 28
— Blas-u. Saugluftp. 28
— Einfärb. schwierigk. 28
— Kraftzurichtung 42
— Mangelh. Arb. 28
— Rupfen d. Papiers 34
— Sachgem. Wartung 28
— Schmitz i. Buchdr. 34
— Schwierigkeiten 34
— Zeitgem. Arbeitsmeth. 34
Reichel, K. F., zie Hayasaka 355
Reichmann, F., Sower Sr. 118, 205
Reider, J., Non-Jewish mot. 51
Reinalda, M. A., zie Bottenburg 82

Reiner, H., zie Reiner, I., a. H. Reiner 51
Reiner, I., Bewick 208
— Buch d. Werkz. 78
— Fleischmann 22
— Grafika 51
— Holzschn. 122
— Initialen 51
— Pressedr. U.S.A. 114
— Schablonieren 42
— Spez. Merkmale d. Type 20
— Typo Graphik 51, 277
— zie Morison, Buchdr. K. 50, 101
— a. H. Reiner, Alphabets 51
— Schrift 51
Reklame, Schweiz., zie Mitteilungen 5
Relation 353
Remarques sur l'impr. 99
Remonstr.-Geref. Kerk Rott. 336
Remy, F., Boekencensuur 344
Renda, U., zie Turri e. Renda 192
Renders, J., Molkenboer 238
René v. Anjou, zie Livre du cuer 69
Renker, A., Wasserzeichen 62
— Weisse u. schwarze Kunst 60
Renner, P., Farbe als Kunstm. 51
— Frakt. u. Antiq. 51
— Kleine Farbenl. 16
— Mod. Typogr. 51
— Nach d. Entscheid. 51
Renner, P., Reclamedrukw. 35
— Über mod. Typogr. 51
— Werbedrucksachen 277
Renou, L., Litt. sanskrite 187
Renstrom, A. G., Swedish impr. 148
Répertoire bibliogr. franç. 142
— docum. offic. 346
Repertorium Brinkman 139
— Ned. monum. geschied. 151, 175
Resumptio genetica 170
Rethel, A., Rethel 244
Reusner, zie Duveen, Notes 167
Réussite d.l. résistance 353
Revello, J. T., Archivo general 311
— Montevideo 116
Revie, J., zie McColvin a. Revie 322
Revue de Paris, La 353
Revues e. journ. franç. Notices 353
Reynvaan, M. J., Evers 220, 328
— zie Bibl. neerl. 188
Riccardi, S. J., Bibl. Engl. furn. 175
— Penns. folk art 156, 201
Richards, H. G., Book coll. 264
Richenthal, U. v., zie Küp, Illustrations 66
Richter, A., Ätzungen auf Bleif. 25
— Behandl. Prägemater 25
— Beschädigte Schrift 25
— Chrombäder 25
— Entw. Kupferb. 25
— Herst. Matrizen 25
— Herst. Nickelstereos 25
— Klischees 25
— Kupferb. Galvanopl. 25
— Metall u. Metallpfl. 35
Richter, A., Nachschn. u. Ausb. 25
— Nickelgalvanopl. 25
— Voraussetzungen 25
— Wachsprägung 25
— Zusammensetzung 35
Richtlijnen 35
Riddell, G. L., Scientific research 16
Riddering, J. H., e. G. G. Wolthuis, Lijst 152
Ridler, V., Artist. print. 51
Ridolfi, R., Compagnia d. Maut. 214
— Un edizione Prisc. 106
— Florence 144
— Petrei 242
— Priscianese stamp. 106
— Savonarola 249
— zie Biblioteca 143
Riemsdijk, G. A. v., Bezinning 310
— Bibliogr. e. docum. 307
— Milit. leesz. 310
— Reis België 318
— Verantw.heid 310
Rietbergen, C., Clichéfabriek 28
— Dupliceren 42
— Greinen 43
— Multitransf. mach. 28
— Rastertinten 43
— Standaardisatie 43
— Tekstbeeld 43
Rigaud, G., Métamorphoses 56
Riggenbach, B., Schweiz. Recht 184
Righyni, S. L., News bills 277
— Prov. newspapers 353
Ripert, G., zie El-Tanamli 346
Ristow, W. W., Maps 162
— West. Hemisph. 162
Ritter, P., Kolonien 152, 190
Ritter Jr., P. H., Snellen 253
— Vertoog en ontboez. 245
— zie Boek v. Nu 2
Rivlin, J. B., Martineau 236
Robb, B., Pissarro 243
— Wilde (G.) 261
Robbers, A. E., Fabrieksbibl. 310
Robbins, J. A., Embury 219
Robertson, J., Chapman 213
Robillard, C. M., Affiches 277
— Occup. allem. 277
Robinson, A. M. L., S. Afric. per. 165
Robinson, E. A., zie Isaacs 269
Roche, A. V., Bibliogr. mod. Provenc. 191
Roche, H. de, Amsterdam 295
Rodenberg, J., Druckkunst 74
— In d. Schmiede d. Schr. 21
— Nicol. Buchh. 94
— Westl. Vorposten 97
Roderer, J., Wissensch. Formeln 35
Rodgers, C., a. **R. B. Rankin.**, Greater New York 156
Rodocanachi, A., Moncey 128
Rodriguez, A. E., zie Bergmans, Mus. 194
Rodríguez-Moñino, A., Cat. de libreros 110

Rody, G. M., Zeichen u. Zeugen 63
Roebert, A. J., zie De Jong e. Roebert 285, 295
Roelants, P. E., zie Handleid. binden 54
Roelink, J., Leoninus 232
Roemans, R., Buysse 211
Röttinger, H., Wechtlin 122
Roger, R., Belg. Congo. 288
Roger-Marx, C., zie Anthologie 167
Rogers, J. W., zie Bookbinding 124
Roland Holst, H., zie Roland Holst (A.) 245
Rollins, C. P., Amer. type designers 21, 115
— Caxton 102
— Since Gutenb. 74
— zie Place Univ. Pr. 283
Romein-Verschoor, A., Slibe. wolken 189
Ronner, L., Boek, handw. 74
— Eerste driekl. dr. 43
— Kopperfeest 291
— Moretus 87
— Rubens 247
— Theuerdank 256
— zie Eeuwen, Vijf 56
Roos, S. H. de, Van Gelder 222
— Herlev. drukk. 51
— Libra 21
— van Royen 52, 85, 266
— 70 jaar 23, 246
— zie Jefferies 24, 246
Roosbroeck, R. v., zie Vlamingen, 100 Groote 202
Roosendaal, L. v., Doelm. leid. 291
— Enige regels 291
— Layout 291
— Transparantdruk 43
— Werkvoorbereid. 291
— Zur Organis. 288
— en P. de Pater, Capaciteit 291
Rooses, M., zie Bouchery, Mus. Pl. Mor. 318
Rose, O., Radio 199
Rosenbrock, E., Frauenarbeit 288
Rosenfeld, H. F., Gutenberg 71
— Um d.ält. Zeitschr. 350
Rosenkilde, V., Lor. Benedicht 109
Rosenthal, E., Ptolemaeus 243
Rosenthal, L., La gravure 122
Rosinski, H., zie Ellinger a. Rosinski 150
Rost, H., Bibel i. Mittelal. 171
— zie Sankt Wibor. 3
Rostenberg, L., Alcott 205
— Print. o. Strassb. 97
Rotationsmachine 28
Roth, C., Bassani 268
Rothe, T. v., Schriftt. Beton 199
Rothenberg, I., The newspaper 350
Rott, El. & J. G., zie Hortus delic. 69
Rottner, A., Lehrb. Buchh. 294
Rougemont, F., Petrarca 242

Rousset, J., Exlibris médical 277
Royalty agreements 347
Roycroft Press, zie Hunter, Hubbard 115
Ruano, F., zie Bertieri 6
Rubió, J., Barcel. Brief 11
Rudbeck, G., Fyra brod. bokb. 12
— Magnus a. Österg. 27
Ruder, E., Briefbogen 3
— Einladungen 3
— Farbenlehre 3
Rudge, F. G., Print. industry 28
— Propaganda 27
Rudge, W. E., Jones 10
— Printer-farmer-publ. 11
Rudyard Kipl.: two footnotes 23
Rüdiger, H., Beling 20
— Humboldt 22
— Schadow 24
— Vergilius 25
Rüegg, O. A., Beleuchtung 28
Rüger, A., Kakao 17
Ruelens, Ch., G. Leeu 8
Rüter, A. J. C., Benbow 10
Rueter, P. G., Exlibris 27
Ruffel, A., zie Wo erschien 35
Ruggieri, R. M., Filol. romanza 19
Rumball-Petre, E. A. R., Bible 17
Ruong, I., zie Acta Lapponica II 15
Rupp, E., Einführung 4
— Grenzen 4
— Über die Passf. keit 4
— zie Krause u. Rupp 4
— zie Mittelstaedt u. Rupp 3
Ruppel, A., Gutenberg 9
— Gutenb. u. sein Werk
— Neuere Fortschritte 7
— Provinc. Romanum 14
— Stadt Mainz 9
— Welche Druckerei 9
— zie Gutenb. Jahrb. 6, 7
— zie Wo erschien 350/35
Rushmore, A. W., Mainz Diary 7
Russ, R., Erfahrungen 4
Russo, A. J., a. D. R. Russo, Riley 24
Ruyck, F. de, Centreerapp. 2
Rye, R. A., Cat. coll. o. broadsides 153, 181, 33
Rijff, L., e. F. G. H. Wagner, Van kopy t. boek 3
Rijksbur. kunsth. docum., zie Bibliography 17
Rijksdienst Nat. Plan. 's-Grav. 33
Rijksinstituut Oorlogsdoc. 314, 33
Rijmprenten 27
Rijn, G. v., e. C. v. Ommeren, Atl. Stolk 173, 27
Rijswijk de Jong, C. T. v., Boeken uitl. 31

Sabattini, G., Bibliogr. chiromanz. 16
Sabile, J., Initiation 17
Sachwörterbuch, Liter.
Sack der Consten 8
Sadleir's collection 27

Sadleir, M., Addendum 264
— Minerva Press 103
Saher, E. V., Amer.-Netherl. copyr. 346, 348
Saier, A., Akzidenzen 35
— Antriebsfriktion 35
— Giessradantrieb 28
— Linot. Elektroheiz. 28
— Matrizensorgen 35
— Qualitätssatz 35
— Stürz. Masch. satz 35
Saintville, G., Rapports écriv. e. libr. 96
— Sainte-Beuve 248
Sainz d. Robles, F. C., zie Exlibr. Cerv. 213, 275
Sallander, H., Manuale Sveticum 146
Salsmans, J., Poirters 243
— Vondel 259
Sampers, A. M., Redemp. klooster 312
Sanchez, J., a. **S, Baig.**, Scient. diction. 166, 199
Sander, M., Livre à fig. ital. 168
Sanders lectures, zie Carter, Taste 263
Sándor, Ki, Magyar Könyv. 144
Sanesi, I., Manzoni 236
Sankt Wiborada 3
Santifaller, L., Altenb. Unzialfragm.. 68
— Hesychius 227
— Levitikus 233
Santis, A. de, Calenzio 212
Santoro, C., Autogr. Trivulz. 160
Sartori, C., Bibliogr. Petrucci 178, 204
— zie Biblioteca 143
Sarzano, F., Nash 239
Saurat, D., Bawden 208
Sausmarez, M. de, Hennell 226
Savage, E. A., Manual 307
Sawyer, R. A., Mc Combs 330
Scardin, G., Cod. Marciano 68
Schacherer, H., Kalenderbl. 277
— Über Gebr. anw. 277
Schäflein, K., Elektr. Heizung 289
Schapiro, I., Bibliogr. Hebr. transl. 187
Schardt, A., zie Bockwitz, Initialorn. 45
Schardt, H., Schardt 249
Schauer, G. K., Drugulin-Presse 91
— Shakespeare 251
— Staackmann 205
— Trump 24
Schautz, G., Betrachtungen 52
Schauwers, F., Incun. tijd 74, 135
— zie Gaspar, Marg. v. O. 172, 270
Schedel, H., zie Schottenloher, Bücherl. 267, 321
Scheffer, C. G. U., Bokägarem. 277
— zie Exlibr. Svenska 275
Scheidegger, H. W., Calculeren 35
Schelling, H. G. J., Met bur. e. guts 277
Schelling, P. v. d., zie Holleman, Alkem. 268
Scheltema de Heere, G. A. N., Bestelhuis 295
Schepp, C. L., Warnsinck 260
Schick, J. G., Gallus masch. 28
Schierbeek, A., Biologie 200
Schill, A. Schulz 332
Schilling, D., Christl. Druck. 119
Schillmann, F., zie Geschichte II 73
Schindler, B., Arabic typogr. 21
Schindler, R., zie Welt, Die 112
Schirmann, A., Fachchemie 16
— Das Kleben 55
Schlesinger, S., Lettercomposities 52
Schlichting, L. G. A., Dutch undergr. pr. 79
Schlochauer, E. J., Chettle 213
Schlossar, A., Taschenbücher 159
Schmid, E., Ausbildung 294
— Autom. Ausrückv. 35
— Giesstopfhebel 35
Schmid, G., Goethe 223
Schmid, T., Exempel o. legend 68
— Liturg. bidrag 171
— Schlossar 332
Schmidt, A., Abl. briefe Neuhausen 138
Schmidt, F. A., Gutenb. 71
— Rückblick 93
— zie Menn u. Schmidt 71
Schmidt, L., Volkslied 182, 197
Schmidt, Th., Schlagw. Katalog 325
Schmidt, R., Herst. Ziffernf. 36
Schmidt, W., zie Schramm, A. 52
Schmidt-Herrling, E., Canon missae 141
Schmook, G., Boek en bibl. 307
— Conscience 214
— Div. kapittelen 131
— Lipsius 234
— Mus. Vl. letterk. 319
— Oorlog e. bibl. 318
— zie Lipsius 312
Schneider, M., Dagbladwetensch. 350
— Nederl. krant 351
Schneider, W., Anwendung 43
— Farbskala 43
Schnürer, L., Anfänge Freib. 113
Schnurre, T., Aus d. Katal. zimmer 307
Schöb, A., Formatmachen 36, 52
Schöler, L., Osterr. Druckgew. 107
Schoeler, W. F., Betriebwissensch. 289
— Nachweiskarte 289
— Selbstkosten ber. 289
Schönau, J. G., Milit. bibl. 313
Schöne, W., Aviso 352
— Deutsche Zeitung 17. Jahrh. 352
— Die Relation 353
— zie Wo erschien 350/351
— zie Zeitung, Die deutsche 352
Schönfelder, G., zie TerNedden u. Darnedde 294
Schönke, A., Ausl. Strafr. 184
Schöpflin, K., Anzeigentypogr. 36

Schöpflin, K., Zeit. u. Zeitschr. 52
Schoeps, H. J., Hebr. Erstdrucke 138, 187
— Schwedisches 187
Scholderer, V., Alamanus 138
— Geneva 113
— Haebler 225
— Handl-incun-Wales 138
— Invent. o. print. 71
Scholte, J. H., Grimmelshausen 224
Scholten, M. K., Cat. Friese taal- en lett. 188, 335
Scholten, P., Rede 250
Scholten, W., Buitenl. period. 307
— Hoe verzamelt 307
— Octrooischriften 307
School, Graf. Amst. 333
— v. d. graf. vakken Utr. 297
— libraries 310
Schopenhauers Brief 250
Schottenloher, K., Albr. V 267
— Bücherliebe 267, 271, 321
— Druckersippen 75
— Klosterdr. Weihenst. 90
— Luther 235
— Otmar 94, 204
— Ottheinrich 271
— Papierm. Murbach 60
— Schedel 266
— Umgestaltung 75
— Widmungsvorr. 89
— zie Hartmann, Amerb. 113
Schoups, J., Hemelarius 226
— Querela 68
Schramm, A., Bilderschm. Früh-dr. 52
Schramm, H., Art à Gurs 175
Schreiber, Ch., zie Cat. playing c. Brit. Mus. 339
— zie O'Donoghue 185
Schreiber, H., Buchbeutel 126
— Buchb. Wertarb. 55
— Dorfner 127
— Einb. Gutenb. Bib. 126
— Fachbuch 294
— Glauning 329
— Klösterl. Einb. 126
— Leipz. Frühdr. 90
Schretlen, J. C., Schoonh. Holl. inc. 52
Schretlen, M. J., Drukkersmerken 78, 136
Schrifttum, Koloniales 152, 190
Schrifttums Verzeichn. 190
Schröder, A., Die Nerlich 94
Schröter, M., Rechnungswesen 289
Schubert, J., Chines. Blockdr. 69, 119
Schücking, L. L., Zie Bockwitz, J. Spielmann 57
Schürmeyer, W., Gartenwerke 175
Schuhmacher, H., Schildbürger 89
Schuhmacher, P., zie Bottenburg 82
Schullian, D. M., zie Fisch, Pol 169
Schulte, A., Anfänge Buntpapier 60
— Papierm. Söflingen 60
Schulte, A., Über das Feuchten 61
— zie Veröffentl. 181
Schulz, H. C., Manuscr. pr. copy 101
Schulze, F., Deutsche Antiq. 89
— G. Fock 91
— Rom. Lithogr. 124
Schunke, I., Krause 128
— Ostd. Inschr. Einb. 126
Schwartz, B., Indo-persian min. 68
Schwarz, A. Z., Nikolsb. hebr. hs. 68
Schwencke, J., Bibliogr. exlibris 161
— Exlibr. Bier. Oost. 277
— Exlibr. kunde 277
— Exlibr. Nederl. 277
— Houtgrav. Eng. boekk. 52
— Le Campion 232
— Letter-exlibris 278
— Liter. graveerk. 175
— Rijk d. graf. kunst 37, 52, 278
— zie Groenendaal, de Roos 23, 246
— zie Vlaanderen 279
Science library. Lond. 339
Scienze filosofia 200
— pedagogia 180
— religiose 170
Scoggin, M. C., Books def. cours. 199
— Outlook tower 180
Scott, J. E., zie Rud. Kipl. 230
Scotus, S., zie Mierlo, Dierenged. 189
Sebestyén, G. v., Ungar. Runen 63
Secolo di libreria Bourlot 106
Sée, R. R. M., Pastels, gouaches, enz. 175
— Romney (G.) 246
— Romney (P.) 246
Seeber, E. D., Voyage Castelman 260
Seiffhart, A., G. H. Meyer 94
Selection Brit. books 1939–45 133
Selling books 283
Selva, M., zie Zuviria 174
Serrurier, C., Bibl. de France 321
Servolini, A., Illustrazione 122
— Masi 106
— Tipogr. a Livorno 105
Servolini, L., Libr. di mod. 197
— Manzoni 236
— Tipogr. Forlivesi ant. 105
— Tipogr. Forlivesi mod. 105
Sessler, J., Aus der Werkstatt 43
— Naturf. photogr. 43
— Photogr. Tief-u. Offs. dr. 43
— Stellung d. Rasterpunkte 43
Sevensma, T. P., Ruys (H.J.A.) 331
— Wieder 332
Shaaber, M. A., Meaning imprint 130
Shannon, Jr., E. F., Tennyson 255
Shapiro, S. R., zie Book auct. rec. 279
Sharp, H. A., Cataloguing 307
Shaw, G. B., zie Partington, Wise 132, 266
Shaw, H., Handb. med. alph. 52
Shearer, J. F., Charleston 148
Sheppard, L. A., Print. Deventer 81, 136
Sherman, C. E., Updike coll. 326
Shewring, W., Gill 22, 223

Shipton, C. K., Thomas 118
— zie Printers Valk. 74
Shokler, H., Artists manual 43
Síchler, F., Kalkulation 283
Sičynśkyj, V., Anfänge ukr. Grav. k. 108, 122
— Papierfabr. Ukraine 61
— Ukrain. Grav. 108, 122
Sigaux, G., zie Almanach 10, 191
Signature 5
Silver, R. G., Boston booktr. 115
— Problems 115
Simon, O., Engl. typogr. 101
— Introduction 16
— zie Signature 5
Símonsen, C. F., zie Bogormen 4
Singer, H. W., Hogarth 227
Sirks, M. J., zie Methorst e. Sirks 200
— zie Resumptio genet. 170
Situation philosophie 200
Sjardin, P. J., Monot. gietv. 28
— Onregelm. letterl. 36
— Stor. gas-regul. 28
— Twee tips 21
Skard, S., Vidensk. Selsk. Bibl. 325
Skarshaug, P. G. W., Perger 241
Skira, A., zie Anthologie 167
Skum, N. N., zie Acta Lapp. II 155
Sloog, M., Hugo 228
Slothouber, J. F., Ill. rotatiepers 28
Sluis, W. v. d., Gids landbouw 176
Smaele, P. de, Historiographie 189
Smedt, O. de, De fotografie 307
Smid, A., Vòòr- en nad. 310
Smit, D., Bibliogr. Amsterd. 151
Smit, G., zie Bijdr. de Roos 23, 246
Smith, J., zie Bogormen 4
Smith, W. S., zie Hands, Cath. libr. 338
Smith, P. J. D., Civic a mem. lett. 52
— Some print. flowers 52
— zie Laurie, M. 22
Smith, R. D. H., Brit. libraries 322
Smith, R. M., Shelley 251
Smith, W. C. J. Walsh 104
Snedeker, C. D., Trilobite door 253
Snider, J. D., I love books 133
Snouck Hurgronje, P. A. L., Verbouwing 314
Snow, G. A., Model T's 28
Sobry, C., zie Lipsius 312
— zie Schmook, Lipsius 234
Société typogr. de Paris 297
Society, Austr. Lim. Edit. 267
Society, Bibliogr. (Amer.) 6
— Bibliogr. (Lond.) 6
Sommer, K. A., Zehn Jahre 130
Sommer, Mme, zie Bibliogr. cartogr. 162
Sonne, I., Expurgation 75, 104, 187
Sonnenschein, C., Verzeich. Diss. 159, 169
Sorbelli, A., Inventari 339
— Prime tesi univers. 104
Sorbelli, A., Stamperia di carte 104
— Testamento 105
— zie Biblioteca 143
Sormani, A. J., Huis Plantijn 87
Sosset, L. L., Rubens 247
Soutendijk, G., Holl. illeg. Presse 79
Soviet books, New 144
Spalding, C. S., Cooper 215
Sparrow, J., Davies 216
— zie Carter a. Sparrow 228
Spechtshart, H., zie Steinberg, „Forma Scrib". 63, 68
Specker, J., Buchtitel 52
Spemann, A., Kalkulation 283
— Soll ich Verl. werden 284
Sperlings Zeitschr. 164
Spherekote 28
Spies, F. J. du T., Muller 239
Spiess, K. v., Graph-Weihn. 278
Spiller, R. E., zie History, Liter. 193
Spini, G., Brucioli 211
Spinney, G. H., Cheap repos. tract 103, 181, 238
— Hazard (Sam.) 103
— Marshall (J.) 103
— More (H.) 238
Spoerri, A., Kontrollapp. 289
Staatsalmanak 9
Staatsbibliotheek Pretoria 327, 342
Staatsbibliothek, Bayer. Münch. 321
— Krakau 324
— Preuss. Berl. 320
Stadsbibliotheek Antw. 319
— Haarl. 316, 335
Stadtbibliothek Frankf. a. M. 320
— Leipzig 320, 338
— Lyon 322
Stahly, F., Franz. Ausstell. 278
Stainforth, A. G., Exlibr. Vlaand. 278
Stalpaert, H., Brugse alm. 160
Stammler, W., Totentanz 166
Standard, P., Calligraphy 17
— Friedlaender 52
— Gill 22, 223
— Handsch. reform 17
— Svolinsky 255
— zie Stols, DeRoos 23, 246
Stapel, F. W., In mem. W.N. 84
— W. N. e. de Linsch. Ver. 84
Starace, C., Bibl. Corsica 154
Stark, L. M., Branded books 326
— Gilder 269
— Wells bequest I 342
— Whitney coll. 174, 273
Starke, F. J., Wiereröffn. ukrain. Bibl. 323
Starke, J. F., Doelm. aanwend. 291
Starrett, V., zie Williams a. Starrett 215
Stars a. Stripes 355
State library-Pretor. 342
Statistiek bibl. wezen 313
Statsbiblioteket Aarhus 339/340
Steenbergen, C. A., Erv. reiz. bibl. 310
Steeves, H. A., Index to graph. art 161

Stegemann, V., zie Wehmer, Mainz. Probedr. 141
Stegmeyer, F., Rilke 245
Stegmüller, F., Hugo v. St. Cher 228, 340
— Sentenzenkomm. 340
Stein, H., zie Caron e. Stein 152
Steinbauer, H. R., Anilindruck 44
— Technik u. Anwend. 44
Steinberg, S. H., Duranti 218
— „Forma Scribendi" 63, 68
— Med. writing-masters 63, 185
— Spechtshart 253
Steiner-Prag, E. E., Steiner-Prag (H.) 254
— Weiss (E.R) 24, 261
Steiner-Prag, H., Some pr. marks 78
Steinhauer, R., Gummi-Klischee 44
Steinmann, E., Michelangelo 237
Steinweiss, A., Vis-commun. 278
Stemplinger, E., Boekh. Oudh. 75
— Buchh. Gr. 111
Stenger, S., Beur. Palimps. Inst. 68
Stephanus, H., zie Estienne, Bogm. 90
Sterkenburg, R. P., zie Stemplinger 75
Sternfeld, H. S., Typ. in Indië 291
Stettbacher, H., Pestalozzi 242
Steuteknuel, C. F. H., Stoornissen 36
Stevenson, A. H., Crooke a. Cooke 103
— Shirley 252
Stewart, J. D., zie Cat., Engl. 143
Stifts- o. Landsbibl. Linköping 340
Stillwell, M. B., Incun. Amer. 138, 341
Stockum, H. v., Bodenheim 209
Stöber, O., Buchhandel 284
Stössel, W., Fünf Jahre 320
Stokvis, Z., Gids Russ. vraagst. 155
Stolk, H. A., zie Cat. libr. esp. 146, 337
Stolk Cz., A. van, zie Rijn & v. Ommeren 173, 272
Stollfuss, E., Off.-rechtl. Stellung 343
Stols, A. A. M., Boutens 210
— Calligraphie 17
— Didot en „Bembo" 106
— Schrijfl. Didot 98
— Verzorger boek 52
— Werk van S. H. de Roos 32, 246
— Work of S. H. de Roos 23, 246
— Wright 262
— zie Batten e. Stols 242
— zie Bijdr. de Roos 23, 246
Stork, A., Metr. maatsyst. 36
Storm, C., zie Book prices curr., Amer. 279
— a. **H. Peckham.**, Invitation 264
Story of a great publ. house 103
Stote, A., Carlu 278
Stracke, D. A., Cuelsche Pater Noster 215
Strahöwer Bibliothek. Praag 323
Strang, D., Etching 38
Straschnov, G., Droit d'aut. radio 349
Streeter, Th. W., Notes on N.-Amer. 148
Strehler, H., Baskerville 102
— Bodoni 105
— Buchdr. St. Gallen 113
— Buchdr. wappen 75
— Civilité Schrift 21
— Einrichtungen 75
— Genssfl. z. Gutenb. 93
— Graph. Gew. 112
— Graph. Ind. 75
— Graf. nijverh. 289
— Plakat 278
— Postmarken 278
— Rotationsdruck 44
— Rotationsmasch. 28
— Schokol. marken 278
— Setzkasten 75
— Termine 289
— Titels. u. Druckv. 53
— Typogr. Kostbark. 21
— Typogr. Landk. 75
— Vollbeschäftigung 289
Streit, R., u. J. Dindinger, Bibl. miss. 172
Streuli, A., Urheberrecht 347
Streuvels 70 jaar 254
Strössner, G., Schnell.-Rot. druckm. 28
Studi storici 154
Studies Jew. bibliogr. 173
Stuiveling, G., zie Boek v. Nu 2
Stummvoll, J., Vier Jahre als Bibl. 325
Stutler, B. B., Brown (J.) 210
Sulis, E., Muss. e il fasc. 154, 166, 185
Sundelin, A., Ration. referatenw. 307
Sunderland libr., zie Munby, Bryant 265
Sundström, E., Linder 330
Swan, M. W. S., Shakespeare 251
Swanson, D. C., Anatolian lang. 194
Sweet, F. H., Prices 265
Sweet & Maxwell's legal bibl. 184
Swillens, P. T. A., Nederl. i.d. prentk. 122

Tadema, J. L., H. D. Tj. Willink 85
Taemsz., C., Vaygats 7
Talvart, H., e. J. Place, Bibliogr. aut. mod. 191
Tammes, T., zie Resumptio genet. 170
Targ, W., zie Carrousel 263
Tarr, J. C., Gestalt künf. Druckschr. 53
— Infl. calligr. 53
— Legibility 16
— Schriftsch. i. Engl. 21, 53, 101
— Zell 95
— zie Goulding a. Tarr 20
Taylor, L. H., Trollope 257
Taylor, M. S., Fundamentals 307
Tedlock, Jr., E. W., Lawrence 232
Tenant, J., Martineau 236
Tenhaeff, N. B., zie Gast e. Tenhaeff 150
Tentoonstelling, Amer. e. Eng. boek 300

Tentoonstelling, Art franç. contemp. 300
— Book design 300
— Books o. Switzerl. 300
— Bijbeltentoonst. 300
— Cent ans éd. franç. 301
— Druk e. uitg. te Bruss. 300
— Grato 299
— In 't verborg. gedr. 300
— Intern. offset tent. 300
— Italian illum. manuscr. 301
— Liter. over Amst. 301
— Nederl. — Danzig 300
— Ned. boek door de eeuw. 300
— Ned. letterk. i. België 299
— Ned. taal- en letterk. i. België 299
— Northern book design 301
— Oude e. mod. Ned. exlibris 299
— Oude e. mod. Ned. e. buitenl. exlibr. 299
— Scandin. boekk. 301
— Schoonheid v.o. land 299
— Shaw 300
— Slauerhoff 252, 299
— Thousand years Fr. b. 301
— Verluchte bladzij 299
— 't Vrije boek i. onvr. tijd 300
— Werumeus Buning 299
— 't Zwits. boek 301
Tera, T., zie Olsoni & Tera 155
Ter-Nedden, G. E., u. **L. Darnedde**, Leseplan 294
Tersteeg, J., Beh. e. onbeh. boekt. 130
— Disraeli 217
— Mensen e. boeken 132
— Mensen en manuscr. 132
— Tien onvruchtb. jaren 286
— zie Farrington 285
— zie Unwin, Uitgeverij 284
Tété 6
Teupser, W., Lithogr. Delacroix 124, 216
— Shakespeare 251
Theele, J., Post 23
Theissen, E. W., Rud. Steiner bibl. 314
Thiel, V., Anfänge Papiererzeugung 61
— Geschichtl. Wirken 61
— Leykam 108
— Weg voor Hadern-papier 19
— zie Veröffentl. 181
Thieme, U., u. **F. Becker**, Lexikon 202
Thomas, Cl., Canad. novelists 194
Thomas, E. C., zie De Bury 263
Thomas, H., Copperpl. Portug. 122, 168
— Copperpl. Span. 122, 168
— Gonçalves 111
— Portug. books 147
— Span.-Amer. books 148
— Span. bookb. 6, 126
— Unknown impr. 111, 147
Thomason, G., Cat. pamphl. 153, 273, 338
Thomé, J. R., De Balzac (H.) 97, 202, 207
— Chateaubriand 213
— Commerce d' estamp. 99, 122
— Daragnès 216
— Dumas fils 218
— Gavarni 222
— Henriet 99, 122
— Ill. ouvr. de sorc. 123, 167
— Pogédaïeff 243
— Programmes 278
— Renduel 99
— Silvestre 252
Thompson, E., Person. press 75
Thompson, E. B., Wroth 333
Thompson, J. S., Techn. book publ. 284
— zie Bowker lectures 281
Thompson, L., Am. Tract Soc. 116, 195
— Frost 222
Thompson, L. S., Bibliokleptom. 265
— Bibliopegia 126
Thomsen, C., Døssing 328
Thomsen, P., Palestina 158
Thomson, T. R., Railroads 199
Thorbecke, J., Am. Vierstädter. 265
Thornton, J. L., Boorde 210
— Mirror librarians 307, 327
Thorp, W., zie History, Liter. 193
Thorpe, J., Daily Graphic 354
— Goldsmith 223
— Milton 238
— Posters 278
Thousand years French b. 301
Tichelen, P. v., De Bom 209
Tidskrift bok-o. bibl. 3
Tilburg, A. P. v., F. K. Nieuw-Emaille 44
Tilney-Bassett, J. G., Tilney 256
Times, The 354
Timmenga, A., Afsch. E. de Cl. 317
— Centr. vakb. Dev. 310
— Heering 316
— Luchtbescherm. 310
— O.L.B. Dev. 314
Timmer, E. M. A., Pamfl. e. per. 307
— zie Gedenkb. K.B. 315
Tinker, E. L., Argent. print. 116
Tirén, K., zie Acta Lapponica III 155
Tjeenk Willink, W. E. J., Impressions 79
Toespraken voor Rooses 331
Tol, J. F. J. v., zie Movy 296
Toldberg, H., Grundtvig 224
Tolk, Onze 3
Tollenaere, F. de, Mod. lexicogr. 192
— zie Dale, Van 1
Tompkins, D. C., Crime problem 185
Tondi, I. M., Sonetti Tebaldeo 68, 255
Topsøe-Jensen, H., Paludan 331
Tóth, E., Exlibr. hongrois 278
— Geist. u. techn. Bestreb. 123
— Heutige Lage 123

Tóth, E., Karik. zeichenk. 123, 278
Tourneur, V., zie Druk Bruss. 81
Traitteur, v., Ausleger Rot. masch. 29
— Ausleger Schnellpr. 29
— Fördereinricht. 29
— Fortschrittl. Forderungen 29
— Heut. Rot. masch. 29
Traub, H., u. H. W. Lavies, Filmschriftt. 166
Traumann, H., Gleichm. Farbg. 36
— Grundsätzliches 36
Trautz, F. M., Japanbücher 158
Treatise o. G. Mercator 17
Trenkler, E., Venetië 144
— zie Livre du cuer 69
Treumann, H., Riesumschlag 61
Trevisani, P., Bodoni 106
— Bruna d. Osimo 123, 211
— Laterza 106
— Silogr. ital. 123
Trinity College. Cambr. 322
Trommsdorff, P., Techn. Wissensch. 284
Trotier, A. H., Doct. diss. 159
Truc, G., Montaigne 238
Tryon, W. S., Book distrib. 115
— Ticknor & Fields 118
Tschan, A., Monot. Matr. u. Schrift. 21
Tschermak-Seysenegg, A. v., Mitwirkung 16
Tschichold, J., Auszeichn. glatten Satz 36
— Auszeichn. Überschr. 36
— Bemerkungen 53
— Bogensign. 36
— Chin. Gedichtp. 123
— Chin. Volksh. 123, 197
— Cijfertekens 64
— Einzüge 36
— Enger Satz 36
— Gesch. der Schrift 64
— Gesellsch. u. pol. Umst. 53
— Herstell. v. Klass. 16
— Hoe vervaardigt men 44
— Ill. hist. o. writing 64
— Interliniëren 36
— Jap. houtsn. 123
— Maatsch. e. polit. strom. 53
— Mass-prod. class. 53
— Massverhältnisse 36
— Ontw. schrijf- e. tekenm. 17
— Ontw. typogr. 53, 75
— Rückentitel 53
— Schatzkammer 64
— Schreiberrezepte 17
— Schutzumschlag 53
— Typogr. Planung 36
— Vom chin. Buchw. 119
— Von der Schreibbinse 17
— Zehnbamb. Halle 123
— zie Welt, Die 112
Tscholl, J., Spielkarten 123, 185
Tudeer, L. O. Th., Åbo akad. tryckeri 109
Turchi, N., zie Scienze relig. 170
Turnbull, G. H., Durie 219
Turnbull, L. S., Wilson (W.) 261
Turner, T. C., Heat-set process 36
Turri, V., e. **U. Renda**, Dizionario 192
Tveterås, H. L., Raabe 110
Tijdschrift v. boek- en bibl. wezen 165

Uitgevers boekmerken, zie Boekmerken. 78
Uitg. Mij W. E. J. Tj. Willink 85
Ullstein, H., House o. Ullstein 95
Ulrich, C. F., Ulr. period. direc. 165
— zie Hoffman, Little magaz. 164
— a. **K. Küp**, Books a. print. 163
— a. **E. Patterson**, Little magaz. 165
Unger, E., Nationalsoz. 185
Unger, J. H. W., Stadsbibliotheek 317
United Nations 196
Universitäts-Bibliothek Basel 325
— Duisburg 320
— Jena 337
— Leipz. 320, 321
— München 338
— Münster 321
— Posen 324
— Strassb. 322
— Weenen 323
Universiteits-Bibliotheek Amst. 314, 334
— Gron. 335
— Leid. 335
— Utr. 317/318, 336/337
Universitets Bibliotek Lund 340
— Oslo 325
— Uppsala 325, 341
University library, Lond. 339
Unwin, S., On translations 132
— Truth 4. ed. 284
— Uitgeverij 284
Updike, D. B., Place educ. man 289
— zie Winship, Merrym. Pr. 118
Urban, C., zie Bracale e. Urban 154, 166, 184
Urkunden zu Gutenb. 93
Usselinx, H., zie Le Clercq, L. 79

Vaags, W. G., Leeszaalkennis 310
Vaihinger, H., Weltansch. 284
Valenziani, E., zie Indice inc. 137, 339
Valkhoff, P., zie Hulshoff 153, 270, 336
Valkner, K., Siaelens Sang-Offer 252
Vance, H., zie DeGolyer a. Vance 198
Vancsa, K., zie Giebisch 192
Van den Abeele, M., zie Heyse et Henrard 157
Vanden Berghe, V., Mens sana 319
Vanden X Esels 81
Vanden Wijngaert, F., Aspecten Plant. Huis 319
— Aspekten hedend. teekenk. 123
— Botan. teeken. 183
— Cornette 215

VandenWijngaert, F,. Van Dyck 219
— Glorie e. nood 87
— Hedend. boek i. Belg. 53
— Mus. Pl. Mor. 319
— Rubens 248
— Vorsterman 260
— zie Bouchery e. Vanden Wijngaert 247
Van der Docht. v. Syon 81
— zie Borms, Houtsn. 120
Van der Heyden, J. F., Onze hogere bibl. 218
Vander Meersch, P. C., Leeu 83, 304
Van de Velde, A. J. J., Bibliogr. uitg. 169
— Lessius 233
— Rhazes 169, 245
— Vlaams Mus. d. Wetensch. 319
Van Durme, M. van, Granvelle 87
Van Eeghem, W., Hasebroek 226
— Hennen v. Mercht. 226
— Mar. v. Nieum. 236
Van Herck, C., Mylaeus 239
Varille, M., Alibaux 61, 206
Vasalis, M., zie Roland Holst (A.) 245
Vaultier, R., Impr. clandestine 96
— Presse clandest. 353
Vauthier, E., zie Dictionn. 188
Veil, J. J. G., Bibl. d'Aurillac 321
Ven, A. J. v. d., Tossanus 256
Vente Croissandeau 269
Verbeij, Th., Drukw. Italië 278, 289
— Leerr. voorb. 278
— Polen 289
Verbiest, F., Idil 310
Verbond, Alg. Ned. 's-Grav. 334
Vercors., Hasard nécess. 98
— zie J. de Jong 140
Verdeyen, R., Dasypodius 216
— Schorus 250
Vereeniging t. bev. v. d. bel. d. boekh. 8, 295, 296, 334
— bev. wetensch. Kathol. 196
— Chr. onderw. 's-Grav. 335
— **v. druk- en boekk.**, Ned. 267
— R.K., Ned. drukk. patr. 297
— Het Vondel Museum 314
Verein österr. Buchh. 296
— Schweiz. Buchdr. 297
— Schweiz. Lithographiebes. 297
— Stuttgart, Liter. 267
Vereinssortiment, Schweiz. 296, 297
Verheyden gehuldigd 258
Verheyden, P., Anat. uitg. 86, 140
— Boerendans 126
— Denie 265
— Eckert 86
— Fortuna-paneelst. 126
— Leuv. paneelst. 126
— „O.L.V. t. Troon" 126
— St. Jans Paneel 127
— St. Pauluspenn. 126
— Transfig. paneelst. 127
— J. van Wouw 128
Verini, G. B., Luminario 64
Vermaseren, B. A., Costerus 215
Vermaseren, B.A., Kath. Ned.gesch. 151
— Van nieuwsber. t. gesch. 351
Vermeeren, P. J. H., zie Verz. Kloos, Kon. Bibl. 230, 334
Vermeylen, A., zie Vlamingen, 100 Groote 202
Vernon, M. D., Legibility 16
Veröffentlichungen Papiererz. 181
Véron d.l. Combe, N. de, Maîtres pap. 61
Verschoor, C., Boekb. Zd. Afr. 289
— Typogr. Zd. Afr. 289
Verschueren, L., Kartuizers 312
Verslag O. L. Alkmaar 313
— Vondel Museum 314
Versteegh, H. J., Am. Kelly pers 29
— Bezoeken 289
— Cyl. e. degelpers 29
— Econ. werken 291
— G. M. A. pers 29
— Illustratiedruk 44
— Kopen drukp. 29
— Ongelijkm. clichés 44
— Pikeermethode 44
— Quick-Son inkt 30
— Stopc. e. tweet. mach. 29
— Toesteltafel 291
— Winkler & Fallert 29
Vertalingen Ned. werken 189
Vertegenwoordiger, De 6
Verwaal, A. J., Inter-all. book centre 308
— Plattel. bibl. werk 310
— zie Wijnstroom, Publ. libr. 311
Verzameling octroyen 346
Verzeichnis Lehmann 232
— Verlage Deutschl. 10
Vetenskapsakademien, Kungl. Stockh. 340
Veth, C., Bewick 123, 208
— Rochussen 245
Victor-Michel, V. P., Essai 53
Vidal, L., Sur la composition 61
Vierkleuren proefpers 29
Vigilante, S. L., zie Mussey a. Vigilante 156
Vincent, A., zie Druk Bruss. 81
— zie Nijhoff-Kronenberg 138
Vindel, F., Catalonië 111, 146
— Escudos y marcas 78
Viner, G. H., Bookplate 278
Visit, A., to the Short Run Pr. 118
Visscher, R., Cat. Sted. Bibl. 335
Visser, J., zie Leeszalen N. Ind. 309
Visser, (M(ies), zie Taemsz., C. 7
Visser, M. J., zie Ned. boekv. bond 296
Visser, R. G. P., Jub. S. C. Bok 317
Vlaanderen, A., Exlibris 278
Vlamingen, 100 Groote 202
Vlimmerius, J., zie Ker, Engl. man. 66
Vocht, H. de, Clenardus 214
Vogel, J. v. d., zie Verzamel. octr. 346
Voigt, Ch., Papyrusrolle 62

Voigt, F. T. A., zie Bibl. neerl. 188
Voigtländer, R., Verlags-Vertrag 346
Volbach, W. F., Frammenti 127
— Miniature 68
Volcke, J. A., Boekdr. mach. 29
Volkmann, L., Breitkopf-Bär 354
Vollmer, H., Schicksal 202
— zie Thieme-Becker 202
Volpe, G., zie Starace, Bibl. Corsica 154
Volpicelli, L., zie Scienze pedag. 180
Vondel-museum, Het 314
Voorlichtingsdienst, Econ. 315, 334
Vor der Hake, J. A., Gemeente Bibl. 317
Vorstius, J., Grundzüge 312
— zie Jahresber., Intern. 134
Vortrag O. Dorfner 127
— C. E. Poeschel 94
Vos, W., Van der Leeuw 232
Vosté, J. M., Birgitta 209
Vox, M., Renouveau 53
Vrankrijker, A. C. J. de, zie Eeuwen, Vijf 56
Vredespaleis, 's-Grav. 335
Vreedenburgh, J. C. A. G. M., Octrooischr. 308
Vreemden over Indië 158
Vreese, W. de, Verstrooiing onzer handschr. 68
Vries Jr., R. W. P. de, Twee Amst. verz. 88, 266
— De Vries 266
Vriesland, V. E. v., zie Boekenweek 1940, '41 298
— zie Jong, D. de, Dekker 216
— zie Roland Holst (A.) 245
— zie Werk v. Suchtel. 255
Vriezen, Th. C., Oud Isr. geschr. 173
Vrij, C., Vereen. t. b. v. d. b. d. b. 286, 295
Vrijman, L. C., Exquemelin 220
— Smeeks 253
Vuuren, L. v., Coll. Lulofs Univ. Bibl. Utr. 337
Vijlbrief, N., Gids vakorgan. 185

Waal, H. v. d., Goltzius 224
— Holl. houtsn. 123
— Lievens 233
— Ortelius 240
— Werner v. d. Valckert 261
Waas, A., Gesch. Stadtbibl. Frankf. 320
Waerseghers, Die 81
Wagner, C., Becher 268
— Senefelder 95
— Wagners lit. Tätigk. 260
— Was ist Buchgew. 16
— Zwischen 2 Jahrh. 93
Wagner, F. G. H., zie Rijff e. Wagner 37
Wagner, K., Entw. kartogr. Techn. 36
Wagtendonk, G. M. v., Am. topics I 30
— Am. topics II 29
Wagtendonk, G. M. v., Am. topics III 37, 291
— Amer. topics IV 44
— Am. topics V 294
— Amer. topics VI 44
— Miehle 29 29
— Rationalisier. 292
— Rotofoto 29
— Taak en moeilijkh. 292
— Techn. ontw. 29
Wahl, P., Gesch. Hofbibl. 320
— Nowgoroder Bibl. 324
Wal, Th. J. v. d., zie Overz., Kort 86
Walbridge, E. F., zie Mott, Gold. mult. 114
Walch, J. L., Nieuw handb. 190
Walde, O., Camer. avlatsbrev 138
— Neue Bücher-Forsch. 312
— Nicolai 271
— Strängnäsdupl. 339
— Svens. emigr. 324
Waldow, A., zie Franke, Katech. 32
Wall, A. J., Amer. geneal. res. 168
Wallingford, H., New developments 19
— zie Developments 13
Wallner, E., Invent. Handschr. 308
Walpole, H., zie Bain, Booksell. 101
Walras, L., Etudes écon. soc. 345
Walter, H., Warum Kleintiefdr. 29
Walty, R. P., Graph. Ind. U.S.A. 115
Wang, O., Danske exlibr. 279
— Norske exlibr. 279
Warde, B., Typ. art educ. 294
Wardrop, J., Vatican scriptors 64
Warmelink, H. A., Civilité 21
— Getongde 1 75
Warnsinck, J. C. M., zie Linsch. Ver. XLVII 8
Warther, G., zie Niel, St. Simon 248
Watkins, A., Liter. for sale 284
— zie Bowker lectures 281
Watt, H. A., a. **W. W. Watt**, Dict. Engl. lit. 192
Watts, D. R., zie Iredell a. Watts 179
Waugh, D., Duvoisin 219
Weaks, M. C., zie Brown a. Weaks 245
Weber, C. G., zie Carson a. Weber 54
Weber, C. J., Ghost 181
— Hardy 225
Weber, F., Lübeck 141
Weed, K. K., a. **R. P. Bond**, Studies 164
Wees, E. e. J. H. v., zie Arrest 349
Weg, Der, des Papiers 61
Wehmer, C., Inkun. kunde 136
— Mainzer Probedrucke 141
— zie Buchdr., Deutsch. 88, 136
Wehrli, M., zie Welt, Die 112
Weickert, W., Flachdruck 16
Weil, E., Harvey 225
Weille, G. J., en **G. A. de**, Gesl. De Weille 86, 260
Weinhold, L., Musikabteil. 320
— Mus. autogr. 160

Weinzicher, S., Beiträge 112
Weiss' Druckschr. 261
Weiss, H. B., Am. chapbooks 193
— Am. jest books 193
— Am. letter-writers 201
— Day 117, 203
— Graphic summary 355
— King 117
— More (Hannah) 181, 238
— Oneirocritica Amer. 167, 193
— Prelim. check list 180, 193
— Printers a. publ. 116, 180
— Simple Simon 252
— Wood & Sons 119, 205
— World t. ups. d. pr. 123
Weiss, K. Th., Zur deut. Papiergesch. 61
Weiss, R., Prem. étapes 346
Weissleder, W. O., Early mus. pr. 75
Weitenkampf, F., Dickens 217
— Thackeray 255
— What is a facs. 44
Wells, J. E., Thomson 256
Welt, Die, im Buch 112
Wendel, C., Erste Kais. Bibl. Konstant. 325
— Molsdorf 330
— Planudes 266
Wendt, B., Idee u. Entw. gesch. 166
Wengenroth, S., Lithography 38
Wentzcke, P., u. G. Mori, Straszb. u. Frankf. 90, 97
Wentzy, W. P., Army-printer 289
Werk van Suchtelen 255
— v. de Wijn 279
Werken Marie Koenen 230
Wernicke, K., Vom Holzschnitt 44
Werumeus Buning, J. W. F., zie Van Schendel 249
Wessen, E. J. Lincoln 233
Westcott, A., Bibliogr. Amer. sea pow. 156
Westermann, J. C., zie Vreemden o. Indië 158
Western American 355
Weston, A., New developm. 37
— zie Developments 13
Wetzig, E., Gegenw. wünsche 289
Weybright, V., Brit. 59 books 53
Weijnen, A., Kunst vertalen 132
Wheatley, H. B., Bookbinding 127
Wheeler, J. L., a. A. M. Githens, Publ. libr. building 310
Wheeler, M., Mod. painters 168
Whetton, H., Pract. printing 16
Whitaker's Cum. bookl. 143
White, J., zie Angus, Aristoph. 206
White, W., a.o. Housman 228
Whiteley, D. P., Du Maurier 218
— zie Schottenloher, Bücherl. 267, 321
Widnäs, M., Valamo Klosterb. 312
— Vetenskap. bibl. 323
Wie is dat? 1948 9
Wieder, F. C., Scriverius 250
— Tasman 162, 255
Wieder, F. C., Vingboons 259
Wiegendrucke Keemsmünster 138
Wieland, L. H., Bibliogr. soil cons. 176
Wiernik, P., Freidus 329
Wieselgren, O., Lagerquist 329
Wigny, P., zie Biblioth. honn. homme 133
Willard, O. M., Survival 143
Wille, P. S. E., Eigensch. uitl. ass. 311
Willems, H., Demoustier 217
Willems, L., Reinaert 244
Willers, U., Svensk. fältb. trycker. 110
Willeumier-Schaleij, J. M., Lateldagen 160
William a. Mary College 326
Williams, A., Crane 355
Williams, A. W., a. V. Starrett, Crane 215
Williams, H., Mc Kerrow 235
Williams, J. M., Klischee fabr. Amer. 290
Williamson, R. M., Bits old bookshop 265
Williamson, S. T., Gannett 117
— Imprint of a publ. 355
Willing's Press guide 164
Willshire, W. H., Cat. playing cards 186, 338
— Cat. prints 183, 338
Willson, F. C., Clemens 214
Wilson, C. A., Longfellow 234
Wilson, C. D., Bibl. Bührm. 311
Wilson, F. P., Engl. proverbs 186
Wilson, J. D., Shakespeare 251
Wilson, L. R., Libr. planning 308
Wilson, W. J., Text. relations 150
Wilt, A. de, Episcopius 219
— Evang. Peerle 220
— Opcomste Ned. Ber. 240
— O. L. B. Maastr. 316
— Vredeswerk 197
Wimmer, Fr., zie Boeken, Nieuwe Duitse 190
Winans, L. G., Book f. ms to mark. 16
Windisch, A., Von der Schrift 53
Wink, Th., Auteursrecht Ned. 295 346
— Drie boekw. inter. 286
— Instell. Vereen. 286, 295
— Niederl. Buchh. 79
— Van priv. tot wet 346
Winkler, Verbesserungen 21
Winkler, T. T., Geïll. handwoordenb. 16
Winkler Prins Enc. 1
Winship, G. P., Cambr. Press 117
— Merrym. Press 118
— Printing 75
— Updike 118
— zie Printers' Valhalla 74
Winstanley, D. A., Halliw. Phillipps 322
Winterich, J. T., a. D. A. Randall, Primer 265

Winterink, J. C., Admin. uitg. 286
— Exlibris 279
— Hoe onze boeken 84
— Uitgev. bedr. 286, 296
Wit, J. de, zie Roland Holst (A.) 245
Wit, P. V. de, Nieuwe tijd 311
Witkowski, G., Antiq. u. Biblioph 284
Wittig, M., Nachw. Erzieh. 294
Wo erschien d. ält. Zeitschr. 350
Woel, C. M., Dansk forf. leks. 193
Wolf 2nd, E., Blake 209
— Doctr. Christiana 119
— Press corrections 101
Wolf, J., Antiq. u. Musikwiss. 284
Wolfensberger, P., Mod. Antrieb 290
Wolff, W. H., Presse clandest. 79
Wolfson, H. A., Shem-Tob 252
Wolk, L. J. v. d., Admin. e. techn. werkz. 308
— Bedrijvigheid 311
— Lysen 330
— Organ. leenverk. 308
— Sectie spec. bibl. 308
Wolterson, B., zie Cat. Bibl. Svec. 146, 334
Wolthuis, G. G., zie Riddering e. Wolthuis 152
Wolthuis, G. W., Perrault 242
Women in the making of Amer. 197
Wood, J. P., Thoreau 256
Wood & Sons, S., zie Weiss, Prel. check list 180
Woodward, A. M., Appian 68, 206
Woude, S. v. d., Busch 211
Wright, J. B., Lacourière 38
— Open letter 38
Wright, L. H., Amer. fiction 147, 193
Writers, Living 132, 192
Wroth, L. D., Updike 119
Wumkes, G. A., zie Cat. Friesche taal 188, 335
Wijk, L. E. v., Alb. amic. 166
— Witsen 262
— zie Gedenkb. K.B. 315
Wyllie, J. C., Virginia broads. 181
Wijn, W. A. de, Affichisten 279
Wijnekus, F. J. M., Inleid. cartogr. 37
Wijnman, H. F., Hondius 83, 204
— Ptolemaeus 243
— Th. de Vechter 85
Wijnstroom, M., Publ. libr. 311
Wijtman, D., De Unirep. 29

Yale University. New Haven 342
Yarmolinsky, A., Aleutian ms. 193
— Ivan the Terrible 68
— Jochelson 270
— Kamchadal ms 194
— Masaryk 236
— Polish Amer. 145
— Russian Amer. 144, 156
— Wand. Jood 260
— zie Heifetz, Lermontov 233
Year Book, Writers' 11
Ylo, Amerika 290
Yost, G., Botetourt 268
Yran, K., Exlibris 279

Zachrisson, B., zie Bring o. Zachrisson 110
Zandwijk, C. v., Frankrijk 290
Zanetti, A. S., Garrone 106
Zanutto, S., zie Giaccardi e. Zanutto 154
Zbinden, H., zie Welt, Die 112
Zebker, A. G., Books middle group 180
Zedler, G., Bamberg 89
— Gutenb. Drucktechn. 71, 75
— Mainz. Catholicon 142
Zeitler, J., Bernhardt 279
Zeitschr. Katalog, Schweiz. 164
Zeitung, Die deutsche 352
Zeitung, Erfurter 353
Zentralbibliothek Weenen 323
Zentralblatt f. Bibliotheksw. 3
Zephirijn, Br., Typ. strev. Belg. 290
Zerbe, W., Jost 22
— Weiss (E.R.) 24, 261
Ziegler, H. de, zie Welt, Die 113
Zielinski, Th., Antiq. u. Ant. 284
Zigrosser, C., Book o. fine pr. 123
— Serigraphy 44
Zinner, E., Astron. Liter. 198
Zinsser, W. K., Graph. arts 294
Zollikofer, H., St. Gallen 113
Züst, A., Drucker u. Verl. 284
Zuid-Afrika 3
Zum Mehrfarbendruck 44
Zuviría, G. M., Cat. Jesuitas 174
Zwaaneveldt, B., Fotogrammen 44
Zwei Buchh. Lehrl. verträge 294

